

REGIONALNA DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH
W KROŚNIE

PLAN URZĄDZENIA LASU

OGÓLNY OPIS LASÓW

NADLEŚNICTWA RYMANÓW

na lata 2019 - 2028

Przemyśl 2019 r.

Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej, Oddział w Przemyślu,
ul. Wysockiego 46A, 37-700 Przemyśl,
tel. 16 6705281, fax. 16 6705519
e-mail: sekretariat@przemysl.buligl.pl, <http://www.buligl.pl>

PLAN URZĄDZENIA LASU

sporządzony na lata od 2019 do 2028

dla Nadleśnictwa Rymanów

w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie

na podstawie stanu lasu w dniu 1 stycznia 2019 r.

I. ZESTAWIENIE POWIERZCHNI według stanu na 1 stycznia 2019 r.

I.1. POWIERZCHNIA OGÓLNA NADLEŚNICTWA – ha,

2 0 7 0 9 7 5

w tym według obrębów leśnych:

1) Jaśliska

1 3 0 1 3 4 5

2) Rymanów

7 6 9 6 3 0

I.2. POWIERZCHNIA LASÓW – ha,

2 0 1 7 7 6 2

w tym:

a) według pełnionych funkcji:

- lasów stanowiących rezerваты przyrody

1 7 2 3 6 1

- lasów uznanych za ochronne

1 7 9 6 2 7 5

- pozostałych lasów (lasów gospodarczych)

4 9 1 2 6

b) według grup kategorii użytkowania:

- gruntów zalesionych

1 9 3 3 9 4 1

- gruntów niezalesionych

6 5 1 7 1

w tym: do odnowienia

0 0 0

- gruntów związanych z gospodarką leśną

1 8 6 5 0

I.3. POWIERZCHNIA POZOSTAŁYCH GRUNTÓW

5 3 2 1 3

(GRUNTÓW NIELEŚNYCH) – ha,

w tym: przeznaczonych do zalesienia

0 0 0

II. ZESTAWIENIE ZADAŃ NA LATA OD 2019 DO 2028

II.1. POZYSKANIE DREWNA W ILOŚCI NIE WIĘKSZEJ NIŻ:

9 0 3 3 8 9 m³ grubizny netto, w tym:

a) obligatoryjny etat cięć w użytkowaniu rębny

5 8 5 7 3 5 m³ grubizny netto

b) powierzchniowy etat cięć w użytkowaniu przedrębnym – ha o orientacyjnej miąższości

7 7 5 0 4 3

3 1 7 6 5 4 m³ grubizny netto

II.2. PIELĘGNOWANIE LASU NA POWIERZCHNI - ha,

9 8 8 7 0 1

w tym:

a) pielęgnowanie zainwentaryzowanych upraw

4 1 9 9 9

b) pielęgnowanie zainwentaryzowanych młodników

1 9 4 0 4 0

c) trzebieże

7 5 2 6 6 2

II.3. POZOSTAŁE ZADANIA OKREŚLONE KIERUNKOWO:

II.3.1. Zadania dotyczące zalesień i odnowień:

a) zalesienia gruntów przeznaczonych do zalesienia - ha

0 0 0

b) odnowienie halizn, płązowin i zrębów - ha

0 0 0

c) orientacyjna powierzchnia odnowień drzewostanów przewidzianych do użytkowania rębego – ha, w tym zrębami zupełnymi

9 8 5 6 6

0 0 0

d) orientacyjna powierzchnia podsadzeń i dolesień - ha

6 3 0

e) orientacyjna powierzchnia poprawek i uzupełnień - ha

0 0 0

f) orientacyjna powierzchnia wprowadzenia podszytów - ha

0 0 0

g) orientacyjna powierzchnia melioracji – ha, w tym wodnych - ha

9 6 9 4 6

0 0 0

II.3.2. Kierunkowe zadania z zakresu ochrony lasu (w tym ochrony przeciwpożarowej) przedstawione opisowo oraz na mapach przeglądowych

II.3.3. Kierunkowe zadania z zakresu gospodarki łowieckiej przedstawione opisowo oraz na mapie przeglądowej

II.3.4. Kierunkowe potrzeby z zakresu infrastruktury technicznej przedstawione opisowo

SPIS TREŚCI

Strona

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW I GRUNTÓW PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA ORAZ POZOSTAŁYCH GRUNTÓW, A TAKŻE NIERUCHOMOŚCI W ZARZĄDZIE NADLEŚNICTWA.....	11
1.1. Przestrzenne usytuowanie urządzanego Nadleśnictwa oraz krótki rys historyczny.....	11
1.1.1. Przestrzenne usytuowanie lasów Nadleśnictwa w jego zasięgu terytorialnym oraz położenie siedziby Nadleśnictwa	11
1.1.2. Krótki rys historyczny urządzanego Nadleśnictwa	16
1.1.3. Opis dokumentacji prawnej stanu posiadania.....	22
1.2. Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska.....	26
1.2.1. Ogólne dane o planach zagospodarowania przestrzennego.....	26
1.2.2. Ogólne dane o regionalnych: strategiach rozwoju, programach ochrony środowiska oraz programach operacyjnych.....	30
1.2.3. Podstawowe informacje dotyczące strategii rozwoju regionu zawarte w planach zagospodarowania przestrzennego	31
1.2.4. Wykaz gruntów Nadleśnictwa wyłączonych z produkcji.....	33
1.2.5. Wykaz gruntów Nadleśnictwa przeznaczonych do zalesienia	33
1.3. Charakterystyka warunków przyrodniczych w lasach zarządzanych przez Nadleśnictwo z uwzględnieniem innych lasów w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa	34
1.3.1. Przynależność do krainy przyrodniczo-leśnej i mezoregionów	34
1.3.2. Położenie geograficzne i wysokościowe	34
1.3.3. Rzeźba terenu.....	35
1.3.4. Warunki klimatyczne, wodne, glebowe.....	35
1.3.4.1. Warunki klimatyczne	35
1.3.4.2. Warunki wodne	37
1.3.4.3. Warunki glebowe	39
1.3.5. Zestawienie typów siedliskowych lasu według panujących i rzeczywistych gatunków drzew	41
1.3.6. Zanieczyszczenie powietrza i uszkodzenia lasu od emisji przemysłowych.....	47
1.3.7. Zestawienie przyjętych typów drzewostanów (TD) dla poszczególnych typów siedliskowych lasu z uwzględnieniem siedlisk przyrodniczych.....	47
1.3.8. Ocena walorów genetycznych lasu, w tym bazy nasiennej.....	49

1.3.9. Ogólna ocena stanu środowiska przyrodniczego	52
1.3.9.1. Opis walorów przyrodniczych Nadleśnictwa	52
1.3.9.2. Zagrożenia środowiska przyrodniczego.....	53
1.4. Charakterystyka warunków ekonomicznych gospodarki leśnej oraz prognoza spodziewanego wyniku ekonomicznego	54
1.4.1. Syntetyczna ocena uwarunkowań ekonomicznych w granicach zasięgu działania Nadleśnictwa.....	54
1.4.1.1. Ocena ekonomiczna regionu.....	54
1.4.1.2. Charakterystyka przestrzenna kompleksów leśnych w powiązaniu z warunkami transportu drewna	59
1.4.2. Zestawienie ekonomicznych wskaźników gospodarki leśnej Nadleśnictwa	60
1.4.3. Orientacyjna prognoza spodziewanych efektów ekonomicznych gospodarki leśnej Nadleśnictwa w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu	61
1.5. Charakterystyka stanu lasu oraz analiza stanu zasobów drzewnych Nadleśnictwa	62
1.5.1. Ocena możliwości produkcyjnych lasu	63
1.5.1.1. Przeciętne bonitacje gatunków panujących.....	63
1.5.1.2. Udział powierzchniowy i miąższościowy w klasach i podklasach wieku.....	65
1.5.1.3. Powierzchniowy i miąższościowy udział gatunków panujących.....	74
1.5.1.4. Powierzchniowy i miąższościowy udział gatunków według ich rzeczywistego udziału	77
1.5.1.5. Spodziewany bieżący przyrost roczny (tablicowy) wg gatunków panujących.....	84
1.5.2. Ocena stanu uszkodzenia drzewostanów oraz zgodności składu gatunkowego drzewostanów z TD	87
1.5.3. Ocena jakości hodowlanej oraz technicznej drzewostanów	91
1.5.4. Określenie rodzajów powierzchni leśnej niezalesionej	93
1.5.5. Pomiar miąższości drewna martwego.....	93
1.5.6. Analiza stanu zasobów drzewnych wraz z określeniem ich pożądanego docelowego stanu na koniec planowanego okresu gospodarczego	95
2. WYNIKI ANALIZY GOSPODARKI LEŚNEJ ZA OKRES OBOWIĄZYWANIA DOTYCHCZASOWEGO PLANU URZĄDZENIA LASU.....	99
2.1. Analiza gospodarki leśnej w minionym okresie – referat Nadleśniczego Nadleśnictwa Rymanów	99
2.2. Koreferat wykonawcy planu.....	153
2.3. Referat Kierownika Zespołu Ochrony Lasu	163
2.4. Monitoring skutków realizacji zadań gospodarczych.....	189
2.5. Ocena Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych.....	203

3. OPIS ZASAD OKREŚLANIA ZADAŃ GOSPODARCZYCH DLA NADLEŚNICTWA WRAZ Z ZESTAWIENIAMI TYCH ZADAŃ...	209
3.1. Ogólne zasady określania zadań gospodarczych dla Nadleśnictwa.....	209
3.1.1. Cele trwale zrównoważonej gospodarki leśnej.....	210
3.1.2. Ogólne zasady zachowania ładu przestrzennego i czasowego w planowaniu zadań gospodarczych	214
3.1.2.1. Podział lasu na grupy lasu i kategorie ochronności.....	214
3.1.2.2. Podział na gospodarstwa.....	215
3.1.2.3. Wieki rębności oraz wieki dojrzałości rębnej	220
3.1.2.4. Podział lasu na ostępy oraz jednostki kontrolne.....	220
3.1.3. Określenie i przyjęcie etatów cięć użytkowania głównego	221
3.1.3.1. Etat użytkowania rębnego	221
3.1.3.1.1. Użytki rębne zaliczone na poczet przyjętego etatu.....	221
3.1.3.1.2. Rozmiar użytkowania rębnego niezaliczonego na poczet etatu	225
3.1.3.1.3. Łączny rozmiar użytkowania rębnego.....	225
3.1.3.2. Etat użytkowania przedrębego	226
3.1.3.3. Łączny etat miąższościowy użytków głównych	228
3.2. Zadania gospodarcze wynikające z planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa.....	230
3.2.1. Zestawienie i opisanie zadań z zakresu użytkowania głównego	230
3.2.1.1. Użytkowanie rębne.....	239
3.2.1.2. Użytkowanie przedrębne.....	241
3.2.2. Zestawienie i opisanie zadań z zakresu hodowli lasu.....	242
3.2.3. Określenie kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu, w tym ochrony przeciwpożarowej	245
3.2.3.1. Kierunkowe zadania z zakresu ogólnej ochrony lasu	245
3.2.3.2. Kierunkowe wytyczne z zakresu ochrony przeciwpożarowej.....	248
3.2.4. Określenie kierunkowych zadań z zakresu ubocznego użytkowania lasu oraz gospodarki łowieckiej.....	250
3.2.4.1. Użytkowanie uboczne.....	250
3.2.5. Określenie potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej, w tym turystyki i rekreacji	253
3.2.5.1. Budowa i remonty dróg, mostów, przepustów, urządzeń melioracyjnych	253
3.2.5.2. Wykonanie i utrzymanie szlaków technologicznych	254
3.2.5.3. Budowa i remonty siedzib jednostek Lasów Państwowych oraz budynków gospodarczych	254
3.2.5.4. Budowa i konserwacja zbiorników małej retencji	254
3.2.5.5. Wytyczne w zakresie zagospodarowania rekreacyjnego	255
4. PROGRAM OCHRONY PRZYRODY	257
5. PROGNOZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC OKRESU GOSPODARCZEGO	258

6. PODSUMOWANIE PRAC URZĄDZENIOWYCH	260
6.1. Prace przygotowawcze	260
6.1.1. Prace glebowo-siedliskowe.....	260
6.2. Podstawowe prace urządzeniowe	260
6.2.1. Prace terenowe	261
6.2.2. Prace kameralne	265
6.2.3. Zestawienie składników planu urządzenia lasu	265
7. KRONIKA	269
8. TABELI I WZORY INSTRUKCYJNE	277
9. ZAŁĄCZNIKI	458

SKOROWIDZ TABEL

Numer tabeli	TYTUŁ	Strona
I	Zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni zgodnie z podziałem administracyjnym kraju	279
II	Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji	343
III	Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących	351
IV	Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących	367
Va	Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu	391
Vb	Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu	408
VI	Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności	425
VIIIa	Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia - przyrost tablicowy	436
IX	Zestawienie pozyskanego drewna za ubiegły okres wg kategorii cięć i porównanie z etatem	107
X	Zestawienie wykonanych prac z zakresu hodowli lasu za ubiegły okres oraz porównanie z planowanymi zadaniami	112
XI	Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych	115
XII	Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych	117
XIII	Porównanie powierzchni leśnej i zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu i w prognozie	121

Numer tabeli	T Y T U Ł	Strona
XIV	Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębnego	439
XV	Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych wg rodzajów rębni w gospodarstwach	441
XVI	Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku	444
XVII	Zestawienie łączne etatu użytków głównych według kategorii cięć	450
XVIII	Zestawienie zbiorcze wskazań gospodarczych z opisów taksacyjnych w zakresie hodowli lasu	453
XIX	Ekonomiczne wskaźniki gospodarki leśnej	60
XX	Prognoza spodziewanego wyniku ekonomicznego	61
XXI	Zestawienie miąższości drewna martwego	94

1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA LASÓW I GRUNTÓW PRZEZNACZONYCH DO ZALESIENIA ORAZ POZOSTAŁYCH GRUNTÓW, A TAKŻE NIERUCHOMOŚCI W ZARZĄDZIE NADLEŚNICTWA

1.1. Przestrzenne usytuowanie urządzanego Nadleśnictwa oraz krótki rys historyczny

1.1.1. Przestrzenne usytuowanie lasów Nadleśnictwa w jego zasięgu terytorialnym oraz położenie siedziby Nadleśnictwa

Nadleśnictwo Rymanów usytuowane jest w południowej części województwa podkarpackiego, na terenie powiatów:

- krośnieńskiego.
- sanockiego

Nadleśnictwo prowadzi swoją działalność w granicach administracyjnych gmin: Rymanów, Jaśliska, miasto Rymanów-Zdrój, Komańcza, Zarszyn, Bukowsko i Besko.

Administracyjnie podlega Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie. Graniczy od południa ze Słowacją, od północy z Nadleśnictwem Brzozów, od wschodu z Nadleśnictwem Lesko, od południowego wschodu z Nadleśnictwem Komańcza i od zachodu z Nadleśnictwem Dukla.

Siedziba Nadleśnictwa znajduje się w Rymanowie (leśnictwo Rymanów Zdrój, oddz. 83 a).

adres: Rymanów, ul. Dworska 38, 38-480 Rymanów
tel.: (13) 43 44 270
e-mail: rymanow@krosno.lasy.gov.pl

Zestawienie powierzchni Nadleśnictwa Rymanów

Nr	Obręb	Grunty leśne				Grunty nieleśne	Ogółem
		Zalesione	Niezalesione	Związane z gosp. leśną	Razem		
		Powierzchnia [ha]					
1	2	3	4	5	6	7	8
1	Jaśliska	11 815,8776	595,1217	127,4224	12 538,4217	475,0008	13 013,4225
		11 815,77	595,09	127,58	12 538,44	475,01	13 013,45
2	Rymanów	7 523,4313	56,6165	58,8969	7 638,9447	57,1534	7 696,0981
		7 523,64	56,62	58,92	7 639,18	57,12	7 696,30
Razem Nadleśnictwo		19 339,3089	651,7382	186,3193	20 177,3664	532,1542	20 709,5206
		19 339,41	651,71	186,50	20 177,62	532,13	20 709,75

Wykazana powierzchnia ogólna Nadleśnictwa, według stanu na dzień 01.01.2019 r., wynosi 20709,75 ha, a obrębów Jaśliska – 13013,45 ha, Rymanów – 7696,30 ha.

Szczegółowe zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni zgodnie z podziałem administracyjnym kraju przedstawia Tabela I zamieszczona w części tabelarycznej elaboratu.

Różnice pomiędzy tabelą I, a zestawieniami przedstawionymi w planie urządzenia lasu wynikają z zaokrągleń do arów powierzchni ewidencyjnej wykazanej w m² w ramach poszczególnych działek ewidencyjnych oraz wyłączeń.

Zestawienie powierzchni w zarządzie Nadleśnictwa według jednostek podziału administracyjnego kraju (wyciąg z instrukcyjnej tabeli I)

Gmina, Powiat	Grupy kategorii użytkowania					Ogółem
	Leśna zalesiona	Leśna niezalesiona	Związana z gosp. leśną	Lasy razem	Nieleśna	
	Powierzchnia [ha]					
1	2	3	4	5	6	7
gm. Jaśliska	8517,8542	514,2626	95,1738	9127,2906	364,1079	9491,3985
gm. Rymanów Miasto	-	-	-	-	1,7987	1,7987
gm. Rymanów Obszar wiejski	4842,1051	40,0224	38,2439	4920,3714	21,9407	4942,3121
<i>pow. Krośnieński</i>	<i>13359,9593</i>	<i>554,2850</i>	<i>133,4177</i>	<i>14047,6620</i>	<i>387,8473</i>	<i>14435,5093</i>
gm. Besko	227,3193	0,0533	1,2223	228,5949	7,0213	235,6162
gm. Bukowsko	1218,7190	8,8840	7,2125	1234,8155	13,3465	1248,1620
gm. Komańcza	3030,4853	77,6646	33,9847	3142,1346	111,1807	3253,3153
gm. Zarszyn	1502,8260	10,8513	10,4821	1524,1594	12,7584	1536,9178
<i>pow. Sanocki</i>	<i>5979,3496</i>	<i>97,4532</i>	<i>52,9016</i>	<i>6129,7044</i>	<i>144,3069</i>	<i>6274,0113</i>
woj. Podkarpackie	19339,3089	651,7382	186,3193	20177,3664	532,1542	20709,5206
Ogółem	19339,3089	651,7382	186,3193	20177,3664	532,1542	20709,5206

Nadleśnictwo składa się z dwóch obrębów leśnych: Jaśliska i Rymanów. Obręb leśny Jaśliska podzielony jest na 11 leśnictw, a obręb leśny Rymanów na 6 (łącznie 17 leśnictw). Nadleśnictwo składa się z 515 oddziałów (obrzeb leśny Jaśliska - 315, obrzeb leśny Rymanów - 200).

Zestawienie powierzchni Nadleśnictwa leśnictwami

Nr	Nazwa leśnictwa	Oddziały	Powierzchnia [ha]			Powierzchnia ogółem [ha]
			Grunty leśne		Grunty nieleśne	
			zalesione i niezalesione	związane z gosp.leśną		
1	2	3	4	5	6	7
1	BIESZCZADY	336-362	1285,22	13,36	19,24	1317,82
2	BUKOWICA	286-307, 387-388	1014,33	12,57	41,45	1068,35
3	DARÓW	255-285	1578,10	15,89	32,12	1626,11
4	LIPOWIEC	119-156	1363,33	5,87	39,76	1408,96
5	MOSZCZANIEC	166-173, 308-335	1648,62	18,87	121,39	1788,88
6	RUDAWKA	65-90	957,79	7,87	27,01	992,67
7	SZACHTY	27, 29-64	1254,82	13,19	30,14	1298,15
8	SZKLARY	1-26, 157-165	1264,50	13,01	94,64	1372,15
9	SZKÓŁKARSKIE	107A, 110B-112A	-	9,12	-	9,12
10	WISŁOK	363-386, 389-391	912,53	7,76	48,17	968,46
11	WOLA NIŻNA	28, 91-118	1131,62	10,07	21,09	1162,78
1	Razem obręb Jaśliska		12410,86	127,58	475,01	13013,45
12	KLIMKÓWKA	162-177, 179-195, 197-200	1334,08	7,38	5,50	1346,96
13	PASTWISKA	41-45, 51-65, 109-122	1442,70	15,81	8,22	1466,73
14	POSADA ZARSZYŃSKA	1-19	769,65	2,75	13,72	786,12
15	PULAWY	66-82, 136-161	1626,62	13,98	9,84	1650,44
16	RYMANÓW ZDRÓJ	83-107, 123-135	1260,91	12,38	6,68	1279,97
17	WOLA SĘKOWA	20-40, 46-50	1146,30	6,62	13,16	1166,08
2	Razem obręb Rymanów		7580,26	58,92	57,12	7696,30
Razem Nadleśnictwo			19991,12	186,50	532,13	20709,75

Zasięg terytorialny Nadleśnictwa Rymanów wynosi 466,87 km². Został ustalony Zarządzeniem Nr 79 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 29 grudnia 2014 roku w sprawie określenia zasięgu terytorialnego nadleśnictw nadzorowanych przez Regionalną Dyрекję Lasów Państwowych w Krośnie.

Lesistość w zasięgu terytorialnego działania Nadleśnictwa Rymanów wynosi 51,9%, z czego udział lasów Skarbu Państwa pod zarządem Lasów Państwowych stanowi 71,6% (GUS).

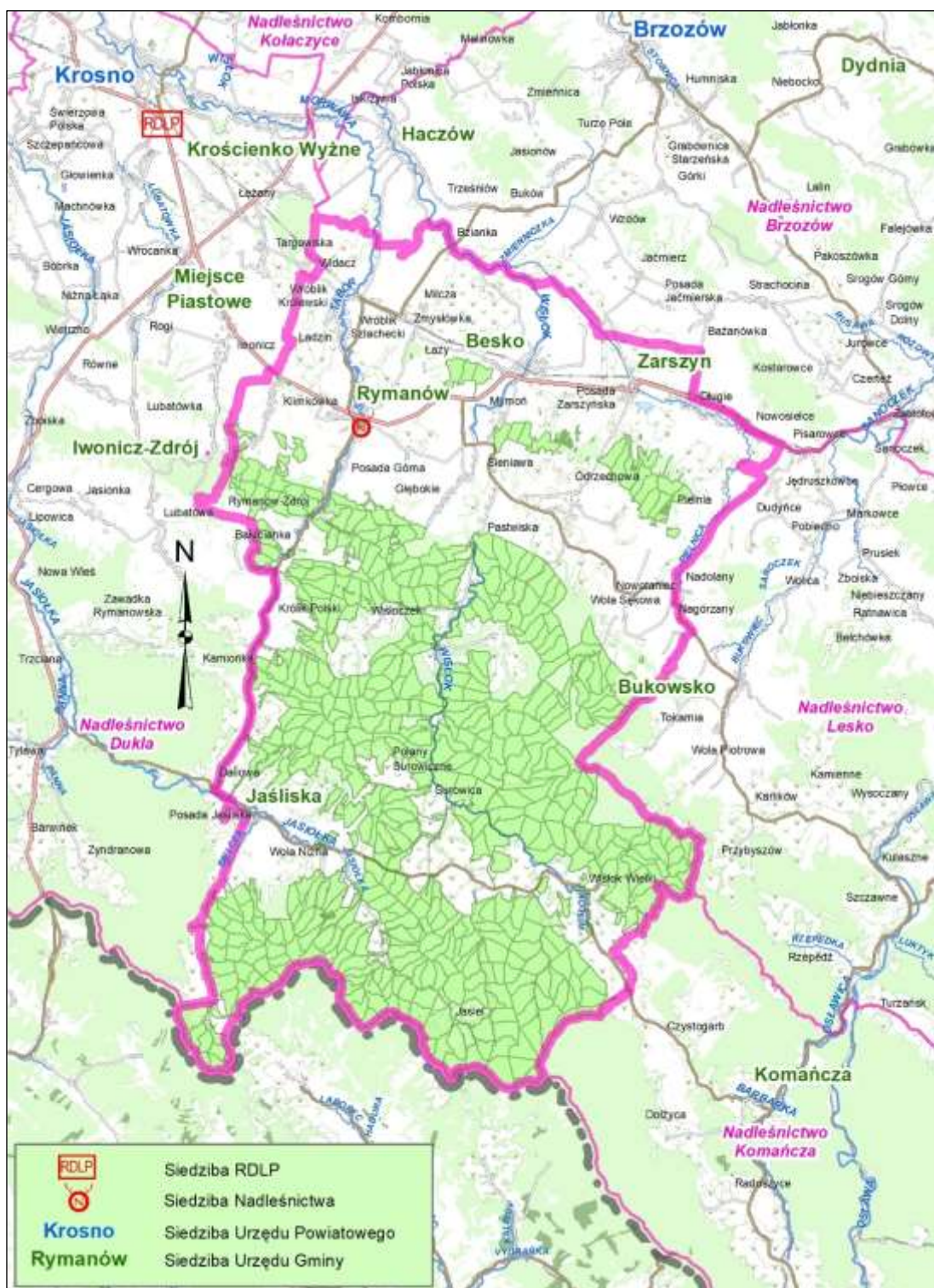
W celu pełniejszego zobrazowania przestrzennego usytuowania Nadleśnictwa Rymanów oraz lesistości sporządzono mapę przedstawiającą teren zasięgu jego działania oraz tabelę wg Wzoru nr 7 Instrukcji Urządzania Lasu.

Lokalizację siedziby Nadleśnictwa oraz jej odległości od ważniejszych urzędów zestawiono poniżej.

Odległość Nadleśnictwa od ważniejszych urzędów

Odległość siedziby Nadleśnictwa od:	[km]
Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie	15
Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie	69
Podkarpackiego Urzędu Wojewódzkiego w Rzeszowie	69
Podkarpackiego Urzędu Marszałkowskiego w Rzeszowie	69
Starostwa Powiatowego w Sanoku	25
Starostwa Powiatowego w Krośnie	15
Urzędu Gminy w Besku	6,5
Urzędu Gminy w Bukowsku	21
Urzędu Gminy w Komańczy	44
Urzędu Gminy w Zarszynie	11
Urzędu Gminy w Dukli	21
Urzędu Gminy w Rymanowie	0,5
Urzędu Miasta w Rymanowie	1

Mapa sytuacyjna obszaru terytorialnego zasięgu działania Nadleśnictwa Rymanów w skali 1 : 220 000

1.1.2. Krótki rys historyczny urządzanego Nadleśnictwa

Lasy obecnego Nadleśnictwa Rymanów stanowiły w okresie międzywojennym dużą i średnią własność prywatną, upaństwowione dekretem PKWN z 12.XII.1944 r. weszły w skład utworzonych po II wojnie światowej Nadleśnictw Rymanów i Komańcza, podległych do roku 1946 Dyrekcji Lasów Państwowych w Rzeszowie, a następnie w Tarnowie. Dalszych zmian podziału administracyjnego dokonało zarządzenie Ministra Leśnictwa z 1946 r. Z byłego Nadleśnictwa Rymanów utworzono Nadleśnictwo Rymanów i Nadleśnictwo Jaśliska, a z części byłego Nadleśnictwa Komańcza powstało Nadleśnictwo Wisłok Wielki.

Lasy drobnych właścicieli przesiedlonych na Ziemię Zachodnie i do ZSRR zostały przejęte na własność Państwa na mocy Ustawy z dnia 5.IX.1947 r. Lasy te zostały przekazane Administracji Lasów Państwowych jako mienie opuszczone.

Nadleśnictwo Rymanów i Jaśliska podlegały Rejonowi Lasów Państwowych w Rymanowie, a Nadleśnictwo Wisłok Wielki Rejonowi LP w Sanoku. Rejony te podlegały Rzeszowskiemu Okręgowi Lasów Państwowych w Przemyślu.

W roku 1954 Nadleśnictwo Rymanów otrzymało nazwę Nadleśnictwo Wołuszowa, od miejscowości gdzie mieściła się jego siedziba, w 1964 r. ponownie wrócono do nazwy Nadleśnictwo Rymanów.

Po likwidacji rejonów Lasów Państwowych w 1958 r. Nadleśnictwa Wołuszowa, Jaśliska i Wisłok Wielki zostały przedsiębiorstwami na pełnym wewnętrznym rozrachunku gospodarczym. W 1971 r. nastąpiła likwidacja Nadleśnictwa Wisłok Wielki, a część jego terenów włączono do Nadleśnictwa Jaśliska. Po reorganizacji nadleśnictw w 1972 r. utworzono Nadleśnictwo Rymanów, z obrębami Jaśliska i Rymanów.

W 1975 r., po zlikwidowaniu OZLP w Przemyślu, Nadleśnictwo weszło w skład OZLP w Krakowie. Od 1978 r. Nadleśnictwo Rymanów podlegało OZLP Krosno, a od 1992 r. Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie.

W następstwie reorganizacji w 2005 r., do Nadleśnictwa Rymanów przyjęto (od 01.01.2005 r.) z Nadleśnictwa Dukla obręb Tylawa. W dniu 01.01.2008 r. obręb Tylawa z powrotem został przekazany do Nadleśnictwa Dukla.

Pierwsze powojenne plany urządzenia lasu dla omawianych terenów sporządzone były na okresy:

- obręb Jaśliska - od 1 I 1952 r. do 31 XII 1961 r.,
- obręb Jaśliska cz. Wisłoka Wielkiego - od 1 I 1953 r. do 31 XII 1962 r.,
- obręb Rymanów - od 1 I 1952 r. do 31 XII 1961 r.

W planach tych podkreślano duże zniszczenia drzewostanów i brak pielęgnacji w czasie okupacji i w pierwszych latach po wojnie. Celem produkcji jaki zakładały prowizoryczne plany urządzenia lasu były drzewostany bukowo-jodłowe z typami siedliskowymi lasu - las górski, las świeży i las regla dolnego. Użytkowanie rębne i przedrębne wykonywano na podstawie prowizorycznych planów urządzeniowych do roku 1955, a od roku 1956 na podstawie planów 5-cio letnich. Stosowano rębnie II-gie: gniazdowo-przerębowe i smugowo-przerębowe.

Plany definitywnego urządzenia lasu sporządzane były na okres:

- obręb: Jaśliska - od 1 X 1964 r. do 30 IX 1974 r.,
- obręb: Jaśliska cz. Wisłoka Wielkiego - od 1 X 1961 r. do 30 IX 1971 r.,
- obręb: Rymanów - od 1 X 1963 r. do 30 IX 1973 r.

W planach tych przyjęto następujący podział gospodarczy:

- obręb Jaśliska podzielono na:
  - lasy grupy I, glebochronne, gdzie wyłączono gospodarstwo lasów glebochronnych i gospodarstwo przedplonowe olszy szarej,
  - lasy grupy II gospodarcze, w których wydzielono gospodarstwo lasów gospodarczych i gospodarstwo przedplonowe olszy szarej;
- obręb Jaśliska (część Wisłoka Wielkiego) zaliczono do grupy II lasów gospodarczych, gdzie wyodrębniono gospodarstwo przerębowo-zrębowe i gospodarstwo przedplonowe olszy szarej i sosny;
- obręb Rymanów podzielony został na:
  - lasy grupy I, z jednym gospodarstwem, w skład którego wchodziły lasy glebochronne, wodochronne i uzdrowiskowo-klimatyczne,
  - lasy grupy II z gospodarstwem lasów gospodarczych.

W planach definitywnego urządzenia lasu stosowano następujące sposoby użytkowania rębego:

- obręb Jaśliska rębnia IIb z nawrotem cięć 7-8 lat, Nielimitowana powierzchniowo;
- obręb Jaśliska (cz. Wisłoka Wielkiego) - rębnia IIb, limitowana powierzchniowo, z nawrotem cięć 5-7 lat i 15-20 letnim okresem odnowienia;
- obręb Rymanów w lasach I i II grupy rębnia częściowo-smugowa IIa lub częściowa typowa IIb limitowana powierzchniowo, z wyjątkiem klas odnowienia.

Nawrót cięć wynosił w grupie II 5-6 lat, a w grupie I minimum 7 lat. Okres odnowienia 15-25 lat.

Rewizyjny plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Rymanów sporządzony został na okres od 1.X.1973 r. do 30.IX.1983 r. W ramach obrębów leśnych wyodrębniono następujące grupy lasu i gospodarstwa:

a) obręb Jaśliska:

• lasy grupy I -	- 397,48 ha, w tym:
gospodarstwo lasów glebochronnych	- 397,48 ha,
• lasy grupy II -	- 9442,88 ha, w tym:
gospodarstwo lasów gospodarczych	- 9442,88 ha.

b) obręb Rymanów:

• lasy grupy I -	- 1496,52 ha, w tym:
gospodarstwo lasów glebochronnych	- 104,13 ha,
gospodarstwo lasów uzdrowiskowo-klimatycznych	- 1392,39 ha.
• lasy grupy II -	- 5807,10 ha, w tym:
gospodarstwo lasów gospodarczych	- 5807,10 ha.

W lasach wyróżniono 2 typy siedliskowe lasu - Lśw wyż. i LG. Na siedlisku Lśw wyż. przyjęto typ gospodarczy drzewostanu Md-Db-Bk-Jd (Jd - 40%, Bk - 20%, Db - 20%, Md - 10% i inne 10%). Na siedlisku LG przyjęty był typ gospodarczy Md-Bk-Jd (Jd - 40%, Bk - 30%, Md - 20% i inne 10%).

W planie rewizyjnym projektowano głównie rębnię IIb - Nielimitowaną powierzchniowo, z okresem odnowienia 15 - 20 lat w lasach grupy II i 25 - 30 lat w lasach grupy I. Orientacyjny nawrót cięć wynosił 5 - 6 lat w lasach grupy II

i 7 - 8 lat w lasach grupy I. Rębnię IIIb - Nielimitowaną powierzchniowo projektowano sporadycznie w obrębie Rymanów na siedlisku lasu świeżego wyżynnego.

W II rewizji planu u.l. (na lata 1988-1998), całość lasów zaliczono do ochronnych, w tym:

- lasy glebochronne – 333,76 ha, tj. 1,90%,
- lasy wodochronne – 14897,63 ha, tj. 82,5%,
- lasy uzdrowiskowo-klimatyczne – 1151,26 ha, tj. 6,4%,
- lasy przeznaczone do masowego wypoczynku i turystyki – 1653,89 ha, tj. 9,20%.

W lasach utworzono następujące gospodarstwa:

- specjalne – 2682,90 ha – 14,9%,
- zrębowo-przerębowe – 4243,49 ha – 23,5%,
- przerębowe – 11110,15 ha – 61,6%.

W użytkowaniu rębny projektowano rębnie IIIb i IIIc, jednak w realizacji przyjęto rębnie IIIId i IIe (zgodnie z Zasadami Hodowli Lasu z 1988 r.).

W 1992 roku większość powierzchni obrębu Jaśliska włączona została do Jaśliskiego Parku Krajobrazowego, a w 1998 roku prawie cała pozostała część gruntów Nadleśnictwa znalazła się w zasięgu Obszaru Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego. W latach: 1993, 1996 i 2000 na terenie Nadleśnictwa Rymanów utworzono rezerwy przyrody: „Źródlika Jasiołki”, „Bukowica”, „Kamień nad Jaśliskami”.

III rewizję planu u.l. wykonano na okres od 01.01.1999 do 31.12.2008 r. Ogólna powierzchnia Nadleśnictwa wyniosła 20610,45 ha, z czego około 18263 ha stanowiły lasy uznane za ochronne Decyzją nr 69 Ministra Środowiska z dnia 15.12.1999 r. W roku 2007 większość terenu Nadleśnictwa znalazła się w granicach Obszaru Specjalnej Ochrony ptaków „Beskid Niski”.

Syntetyczne dane dotyczące planów urządzenia lasu w minionych 10-leciach zamieszczono w poniższej tabeli. W zestawieniu nie przedstawiono danych odnośnie planów prowizorycznego urządzenia lasu z powodu braku dokumentów. Wieki rębności podane na drugim miejscu w planie definitywnego u.l. z 1963 roku dla Nadleśnictwa Rymanów odnoszą się do lasów II grupy (gospodarczych).

Wykonanie przyjętych zadań w planie IV rewizji dla Nadleśnictwa Rymanów przedstawiono w rozdziale „Ocena gospodarki przeszłej” *planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Rymanów na lata 2009-2018*.

Nadleśnictwa tworzące obecne Nadleśnictwo Rymanów prowadziły gospodarkę leśną w oparciu o plany urządzeniowe, których okresy obowiązywania zestawiono poniżej.

Nazwa planu	Okres obowiązywania planu
Definitywny plan u. g. I.	od 1.10.1961 r. do 30.09.1973 r.
Plan pierwszej rewizji u. g. I.	od 1.10.1973 r. do 30.09.1983 r.
Plan drugiej rewizji u. g. I.	od 1.01.1988 r. do 31.12.1998 r.
Plan trzeciej rewizji u. g. I.	od 1.01.1999 r. do 31.12.2008 r.
Plan czwartej rewizji u. g. I.	od 1.01.2009 r. do 31.12.2018 r.
Plan piątej rewizji u. I.	od 1.01.2019 r. do 31.12.2028 r.

Ważniejsze dane z kolejnych planów urządzenia lasu Nadleśnictwa przedstawiono w poniższej tabeli.

Zestawienie danych historycznych – obręb Jaśliska

Wyszczególnienie		Obręb Jaśliska						
		definitywne 1961	definitywne 1964	I rewizja 1973	II rewizja 1988	III rewizja 1999	IV rewizja 2009	V rewizja 2019
1		2	3	4	5	6	7	8
Powierzchnia ogółem		4925,49	8172,14	10134,16	11078,99	12974,05	13021,06	13013,45
Grunty leśne (zal. + niezal.)		-	-	9840,36	10648,57	12201,18	12400,19	12410,86
Grunty związane z gospodarką leśną		-	-	-	-	101,16	132,98	127,58
Grunty nieleśne		-	-	293,8	393,06	671,71	487,89	475,01
Lasy ochronne		-	-	397,48	10648,57	10801,24	10497,61	10479,71
Rezerwy		-	-	-	-	1399,94	1850,64	1848,05
Powierzchnia Parków Krajobrazowych		-	-	-	6100	7308,33	7312,59	7304,61
Powierzchnia Obszarów Chronionego Krajobrazu		-	-	-	4548,57	5665,72	5708,47	5665,35
Zapas na powierzchni leśnej		-	-	1904572	2381421	2962405	3442752	3823285
Zasobność m ³ /ha (zal.)		-	-	194	225	251	289	322
Średni wiek		-	-	58	66	70	76	84
Wiek rębności:	So	80	80	80	80	90	90	90
	Md	100	-	100	110	110	110	110
	Św	80	-	-	-	80	80	70
	Jd	120	110	110	110	120	120	120
	Bk	100	110	110	110	120	120	120
	Db	-	120	120	120	140	140	140
	Jw.	100	110	110	110	120	120	120
	Jś	100	120	120	120	120	120	120
	Kl	-	-	-	-	-	-	-
	Gb	80	80	80	80	80	80	80
	Gb odr.	-	60	-	-	-	60	60
	Brz	-	80	80	80	80	80	80
	Ol	-	80	80	80	80	80	80
	Olsz	30	30	30	30	40	40	40
	Tp	-	-	-	-	-	-	-
	Oś	-	60	50	50	50	50	50
Wb	-	-	-	-	40	40	40	
Ak	-	-	-	-	-	-	-	
Lp	-	-	-	-	110	110	110	
Etat użytków rębnych: <u>plan</u> wykonanie								
powierzchnia – ha		<u>441,16</u>	<u>682,76</u>	<u>1630,46</u>	<u>3417,9</u>	<u>2100,14</u>	<u>3448,17</u>	<u>5591,19</u>
masa netto – m ³		<u>469,66</u>	<u>485,97</u>	<u>1568,4</u>	<u>1432</u>	<u>2088,37</u>	<u>3293,09</u>	<u>-</u>
		<u>135087</u>	<u>129112</u>	<u>322899</u>	<u>143028</u>	<u>153363</u>	<u>201793</u>	<u>361226</u>
		111970	107295	155950	124256	149117	197163	
Etat użytków przedrębnych: <u>plan</u> wykonanie								
powierzchnia – ha		<u>2148,12</u>	<u>3670,49</u>	<u>5774,04</u>	<u>7122,93</u>	<u>8455,84</u>	<u>5921,82</u>	<u>3932,09</u>
masa netto – m ³		<u>3197,46</u>	<u>2409,39</u>	<u>5687,7</u>	<u>3415</u>	<u>7197,78</u>	<u>5772,03</u>	<u>-</u>
		<u>50543</u>	<u>45151</u>	<u>115951</u>	<u>132437</u>	<u>280230</u>	<u>219107</u>	<u>157284</u>
		55063	31647	174860	199319	277229	218245	
Plan odnowień i zalesień: <u>plan</u> wykonanie								
powierzchnia – ha		<u>3186,5</u>	<u>2408,91</u>	<u>2104,54</u>	<u>820,29</u>	<u>801,18</u>	<u>297,62</u>	<u>631,62</u>
		2695,52	1476,27	1480	758	735,06	285,17	-

Zestawienie danych historycznych – obręb Rymanów

Wyszczególnienie		Obręb Rymanów					
		definitywne 1963	I rewizja 1973	II rewizja 1988	III rewizja 1999	IV rewizja 2009	V rewizja 2019
1		2	3	4	5	6	7
Powierzchnia ogółem		7737,96	7516,31	7756,03	7636,41	7708,73	7696,30
Grunty leśne (zal. + niezal.)		-	7303,62	7387,97	7462,23	7550,88	7580,26
Grunty związane z gospodarką leśną		-	-	-	77,65	90,13	58,92
Grunty nieleśne		-	212,69	168,06	96,52	67,72	57,12
Lasy ochronne		-	1496,52	7387,97	7462,23	7465,76	7483,04
Rezerwy (zal. + niezal.)		-	-	-	-	-	-
Powierzchnia Parków Krajobrazowych		-	-	7300	7508,74	-	-
Powierzchnia Obszarów Chronionego Krajobrazu		-	-	-	-	7580,73	7528,71
Zapas na powierzchni leśnej		-	1259905	1493578	1843524	2315551	2472255
Zasobność m ³ /ha (zal.)		-	173	202	248	308	328
Średni wiek		-	55	61	71	78	85
Wiek rębności:	So	80	80	80	90	90	90
	Md	100	110	110	110	110	110
	Św	80	-	-	80	80	70
	Jd	120/100	110	110	120	120	120
	Bk	120/100	110	110	120	120	120
	Db	120	120	120	140	140	140
	Jw	120/100	110	110	120	120	120
	Jś	120	120	120	120	120	120
	Kl	-	-	-	-	-	-
	Gb	80	80	80	80	80	80
	Gb odr.	60	-	-	-	60	60
	Brz	80	80	80	80	80	80
	Ol	80	80	80	80	80	80
	Olsz	30	30	30	40	40	40
	Tp	-	-	-	-	-	-
	Oś	60	50	50	50	50	50
	Wb	-	-	-	40	40	40
Ak	-	-	-	-	-	-	
Lp	-	-	-	110	110	110	
Etat użytków rębnych: <u>plan</u> wykonanie							
powierzchnia – ha		<u>682,78</u> 742,01	<u>1746,2</u> 1634,4	<u>1570,9</u> 1096	<u>1066,04</u> 971,37	<u>1942,07</u> 1839,14	<u>3068,88</u> -
masa netto – m ³		<u>141884</u> 145944	<u>167761</u> 96120	<u>71030</u> 57680	<u>79396</u> 61770	<u>148373</u> 139901	<u>224509</u> -
Etat użytków przedrębnych <u>plan</u> wykonanie							
powierzchnia – ha		<u>4373,09</u> 4562,99	<u>5265,77</u> 3320	<u>5792,03</u> 3014	<u>6070,11</u> 5239,32	<u>5430,99</u> 4885,17	<u>3818,34</u> -
masa netto – m ³		<u>46857</u> 56167	<u>92562</u> 124100	<u>95097</u> 124399	<u>193731</u> 187880	<u>200947</u> 214212	<u>160370</u> -
Plan odnowień i zalesień: powierzchnia – ha <u>plan</u> wykonanie		<u>1514,32</u> 1870,92	<u>1016,34</u> 905	<u>949,03</u> 413	<u>322,92</u> 223,9	<u>173,18</u> 225,49	<u>360,34</u> -

Zestawienie danych historycznych – Nadleśnictwo Rymanów

Wyszczególnienie		Nadleśnictwo Rymanów					
		definitywne	I rewizja	II rewizja	III rewizja	IV rewizja	V rewizja
1		2	3	4	5	6	7
Powierzchnia ogółem		20835,59	17650,47	18835,02	20610,46	20729,79	20709,75
Grunty leśne (zal. + niezal.)		-	17143,98	18036,54	19663,41	19951,07	19991,12
Grunty związane z gospodarką leśną		-	-	-	178,81	223,11	186,50
Grunty nieleśne		-	506,49	561,12	768,23	555,61	532,13
Lasy ochronne		-	1894	18036,54	18263,47	17963,37	17962,75
Rezerwy (zal. + niezal.)		-	-	-	-	-	1848,05
Powierzchnia Parków Krajobrazowych		-	-	13400	14817,07	-	7304,61
Powierzchnia Obszarów Chronionego Krajobrazu		-	-	-	-	13289,20	13194,06
Zapas na powierzchni leśnej		-	3164477	3874999	4805929	5758303	6295540
Zasobność m ³ /ha (zal.)		-	185	216	250	296	325
Średni wiek		-	57	64	70	77	84
Wiek rębności:	So	80	80	80	80/90	90	90
	Md	100	-/110	100/110	110	110	110
	Św	80	-	-	-/80	80	70
	Jd	120/100	110	110	110/120	120	120
	Bk	100/120	110	110	110/120	120	120
	Db	-/120	120	120	120/140	140	140
	Jw	100/120	110	110	110/120	120	120
	Jś	100/120	120	120	120	120	120
	Kl	-	-	-	-	-	-
	Gb	80	80	80	80	80	80
	Gb odr.	-/60	60/-	-	-	-/60	60
	Brz	-/80	80	80	80	80	80
	Ol	-/80	80	80	80	80	80
	Olsz	30	30	30	30/40	40	40
	Tp	-	-	-	-	-	-
	Oś	-/60	60/50	50	50	50	50
Wb	-	-	-	-/40	40	40	
Ak	-	-	-	-	-	-	
Lp	-	-	-	-/110	110	110	
Etat użytków rębnych: <u>plan</u> wykonanie							
powierzchnia – ha			<u>3376,66</u>	<u>4988,8</u>	<u>3166,18</u>	<u>5390,24</u>	<u>8660,07</u>
masa netto – m ³			<u>3202,8</u>	<u>2528</u>	<u>3059,74</u>	<u>5132,23</u>	<u>-</u>
			<u>490660</u>	<u>214058</u>	<u>232759</u>	<u>350166</u>	<u>585 735</u>
			<u>252070</u>	<u>181936</u>	<u>210887</u>	<u>337064</u>	<u>-</u>
Etat użytków przedrębnych: <u>plan</u> wykonanie							
powierzchnia – ha			<u>11039,81</u>	<u>12914,96</u>	<u>14525,95</u>	<u>11352,81</u>	<u>7750,43</u>
masa netto – m ³			<u>9007,7</u>	<u>6429</u>	<u>12437,1</u>	<u>10657,20</u>	<u>-</u>
			<u>208513</u>	<u>227534</u>	<u>473961</u>	<u>420054</u>	<u>317654</u>
			<u>298960</u>	<u>323718</u>	<u>465109</u>	<u>432457</u>	<u>-</u>
Plan odnowień i zalesień: <u>plan</u> wykonanie							
powierzchnia – ha			<u>3120,88</u>	<u>1769,32</u>	<u>1124,1</u>	<u>470,80</u>	<u>991,96</u>
			<u>2385</u>	<u>1171</u>	<u>958,96</u>	<u>510,66</u>	<u>-</u>

Plan urządzenia lasu IV rewizji opracowany dla Nadleśnictwa Rymanów na okres 1.01.2009 r. do 31.12.2018 r. omówiono w niniejszym opracowaniu w rozdziale „Analiza gospodarki przeszłej”.

Szczegółowe dane odnośnie wykonania planów w minionych 10-leciach zamieszczono na wstępie omawianego „Rysu historycznego”.

1.1.3. Opis dokumentacji prawnej stanu posiadania

Do planu u.l. przyjęto granice i powierzchnie działek i użytków oraz rodzaje użytków z państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego. Uzgodnienie stanu posiadania Nadleśnictwa z danymi powszechnej ewidencji gruntów i budynków zostało dokonane przez Dział Geodezji BULiGL Oddział w Przemyślu.

Grunty Nadleśnictwa Rymanów składają się z 1053 działek ewidencyjnych, z których większość, poza trzema działkami, ma uregulowany stan prawny i założone księgi wieczyste.

Obowiązujący plan urządzenia lasu na lata 2019-2028 sporządzany jest z dokładnością do 1 ara i w stosunku do tabeli I zestawionej dla obrębów i Nadleśnictwa z dokładnością do 1m² nieznacznie się różni z uwagi na przyjęcie zasady zaokrąglania powierzchni w planach urządzenia lasu dla poszczególnych działek ewidencyjnych do pełnych arów.

Poniżej przedstawiono syntetyczne zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa wg głównych kategorii użytkowania według stanu na 1 stycznia 2019 r. znajdującej się w planie urządzenia lasu na bieżące 10-lecie.

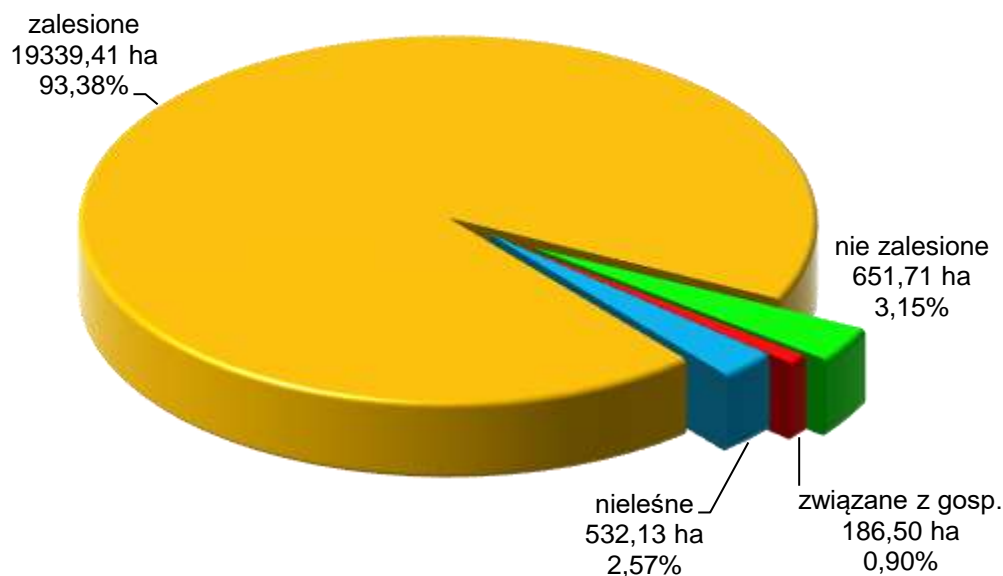
Zestawienie powierzchni Nadleśnictwa wg użytków gruntowych

Rodzaj użytku	1. Jaśliska	2. Rymanów	Nadleśnictwo Rymanów
	Powierzchnia [ha]		
1. Lasy - razem	12 538,44	7 639,18	20 177,62
1.1. Grunty leśne zalesione - razem	11 815,77	7 523,64	19 339,41
1) drzewostany	11 815,77	7 523,64	19 339,41
2) plantacje drzew - razem			
<i>w tym:</i>			
- plantacje nasienne			
- plantacje drzew szybkorosnących			
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem	595,09	56,62	651,71
1) w produkcji ubocznej - razem	26,72	13,84	40,56
<i>w tym:</i>			
- plantacje choinek			
- plantacje krzewów			
- poletka łowieckie	26,72	13,84	40,56
2) do odnowienia - razem			
<i>w tym:</i>			
- halizny			
- zręby			
- płazowiny			
3) pozostałe leśne niezalesione - razem	568,37	42,78	611,15
<i>w tym:</i>			
- przewidziane do naturalnej sukcesji	517,32	41,65	558,97
- objęte szczególnymi formami ochrony	51,05	1,13	52,18
- przewidziane do małej retencji			
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji			

Rodzaj użytku	1. Jaśliśka	2. Rymanów	Nadleśnictwo Rymanów
	Powierzchnia [ha]		
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem <i>w tym:</i>	127,58	58,92	186,50
1) budynki i budowle	4,71	2,52	7,23
2) urządzenia melioracji wodnych	2,67	1,20	3,87
3) linie podziału przestrzennego lasu	34,34	19,08	53,42
4) drogi leśne	43,77	17,67	61,44
5) tereny pod liniami energetycznymi	4,21	4,40	8,61
6) szkółki leśne	8,91		8,91
7) miejsca składowania drewna	28,45	12,81	41,26
8) parkingi leśne	0,10		0,10
9) urządzenia turystyczne	0,42	1,24	1,66
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione	68,26	0,25	68,51
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem	12 606,70	7 639,43	20 246,13
3. Użytki rolne - razem	321,02	50,34	371,36
3.1. Grunty orne - razem <i>w tym:</i>	34,47	6,05	40,52
1) role	32,70	5,93	38,63
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornych	1,77	0,12	1,89
3) ugory, odłogi			
3.2. Sady		0,16	0,16
3.3. Łąki trwałe	107,14	23,90	131,04
3.4. Pastwiska trwałe	167,69	15,07	182,76
3.5. Grunty rolne zabudowane	0,11	0,18	0,29
3.6. Grunty pod stawami rybnymi			
3.7. Grunty pod rowami rolnymi			
3.8. Grunty rolne zadrzewione i zakrzewione	11,61	4,98	16,59
4. Grunty pod wodami - razem	10,81	2,69	13,50
<i>w tym:</i>			
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	10,81	2,69	13,50
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi			
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi			
5. Użytki ekologiczne - razem	52,80		52,80
6. Tereny różne - razem			
<i>w tym:</i>			
1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zrekult			
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego			
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)			
4) różne inne			
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem	9,04	3,78	12,82
<i>w tym:</i>			
7.1. Tereny mieszkaniowe	1,33	0,82	2,15
7.2. Tereny przemysłowe		0,74	0,74
7.3. Tereny zabudowane inne	0,19	0,74	0,93
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane			
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem <i>w tym:</i>		0,86	0,86
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne		0,86	0,86
2) tereny zabytkowe			
3) tereny sportowe			
4) ogrody zoologiczne i botaniczne			
5) tereny zieleni nieurządzonej			
7.6. Użytki kopalne		0,01	0,01

Rodzaj użytku	1. Jaśliska	2. Rymanów	Nadleśnictwo Rymanów
	Powierzchnia [ha]		
7.7. Tereny komunikacyjne - razem	7,52	0,61	8,13
w tym:			
1) drogi	7,52	0,61	8,13
2) tereny kolejowe			
3) inne tereny komunikacyjne			
8. Nieużytki - razem	13,08	0,06	13,14
w tym:			
1) bagna	8,40		8,40
2) piaski			
3) utwory fizjograficzne	4,49	0,06	4,55
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji	0,19		0,19
Razem (2-8) Grunty niezaliczone do lasów	475,01	57,12	532,13
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia			
OGÓLEM (1-8)	13 013,45	7 696,30	20 709,75

Struktura użytkowania gruntów w Nadleśnictwie Rymanów

Na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Rymanów dominującą formą użytkowania są grunty leśne zalesione – zajmują 93,38% powierzchni wszystkich gruntów. Pozostałą część terenu zajmują grunty nieleśne, z pośród których największy udział mają użytki rolne.

W Nadleśnictwie Rymanów występuje grunt sporny, oznaczony jako działka ewidencyjna o numerze 1307/1 i powierzchni 28,0676 ha, położona w gminie Zarszyn, obręb ewidencyjny Odrzechowa.

Na terenie Nadleśnictwa występują również nieruchomości we współwłasności, figurujące jako grunty w zarządzie Nadleśnictwa Rymanów i osób fizycznych o powierzchni 22 7525 m², stanowi je 41 działek ewidencyjnych.

Zostały opisane w osobnym zbiorze opisów taksacyjnych, ich zestawienie zamieszczono w części tabelarycznej elaboratu.

Grunty Nadleśnictwa graniczą głównie z użytkami rolnymi, z lasami innych nadleśnictw oraz z lasami prywatnymi. Granice z użytkami rolnymi, z lasami niepaństwowymi, jak również z sąsiednimi Nadleśnictwami są zasadniczo czytelne i nie wymagają odnowienia.

Dokładny przebieg granic gruntów Nadleśnictwa Rymanów został uwidoczniiony na mapach gospodarczych i przeglądowych oraz Standardzie Leśnej Mapy Numerycznej.

W Nadleśnictwie Rymanów przeważa naturalny podział powierzchniowy, o charakterze typowym dla terenów górskich i podgórskich, oparty przeważnie na grzbietach i potokach, a częściowo na drogach i istniejących liniach oddziałowych (utworzonych sztucznie).

W poniższej tabeli zostały zawarte niektóre dane charakteryzujące podział powierzchniowy Nadleśnictwa Rymanów.

Wskaźnik	Cecha	Nadleśnictwo Rymanów	
		Obręb Jaśliska	Obręb Rymanów
1	2	3	4
Liczba zanumerowanych oddziałów	szt.	315	200
Średnia powierzchnia oddziału	ha	41,31	38,48
Rozpiętość szeregu (zakres)	nr	1-391	1-200
Brakujące numery oddziałów	nr	174-254	108, 178, 196
Oddziały z literą	nr	107A, 110A, 110B, 111A, 112A,	49A, 81A, 174A
Min. powierzchnia oddziału	ha	0,82	1,80
Max. powierzchnia oddziału	ha	99,40	76,74
Ilość pododdziałów ogółem	szt.	2383	1481
Średnia powierzchnia pododdziału	ha	6,13	5,94
Ilość pododdziałów literowanych	szt.	2112	1290
Średnia powierzchnia pododdz.	ha	6,13	5,94
Liczba wyłączeń nieliterowanych	szt.	271	191
Ogólna liczba wyłączeń	szt.	2383	1481
Średnia powierzchnia wyłączenia	ha	5,46	5,20

1.2. Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego regionu dotyczące gospodarki leśnej i ochrony przyrody z uwzględnieniem regionalnych strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska

1.2.1. Ogólne dane o planach zagospodarowania przestrzennego

Podstawowym dokumentem w dziedzinie polityki zagospodarowania przestrzennego na omawianym terenie jest „Plan zagospodarowania przestrzennego województwa podkarpackiego z 2002 roku, stanowiący załącznik nr 1 do uchwały Nr XLVIII/522/02 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 30 sierpnia 2002 roku.

Zarząd Województwa Podkarpackiego uchwałą Nr 290/5800/17 z dnia 4 kwietnia 2017 roku przyjął Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego – Perspektywa 2030 (projekt zmiany Planu) wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko w celu przeprowadzenia procedury opiniowania i uzgadniania oraz przekazania do konsultacji społecznych.

W dniu 18 września 2018 r. w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego pod poz. 3937 została opublikowana Uchwała Sejmiku Województwa Podkarpackiego nr LIX/930/18 z dnia 27 sierpnia 2018 r. zmieniająca uchwałę w sprawie uchwalenia Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego. Po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia tj. 3 października 2018 r. zaczął obowiązywać Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego Perspektywa 2030.

Ogólnym celem polityki przestrzennej województwa, ustalonym w obowiązującym **Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego** jest sterowanie rozwojem przestrzennym, podejmowanie działań oraz określenie i realizacja zadań publicznych o znaczeniu ponadlokalnym, które w efekcie przyniosą między innymi korzystniejsze warunki dla zrównoważonego rozwoju województwa, przełożenie priorytetów określonych w strategii rozwoju województwa do układów przestrzennych, efektywniejsze wykorzystanie istniejącego stanu zainwestowania terenu. W Planie uwzględnione są ustalenia m.in. w zakresie: ochrony i racjonalnego wykorzystania zasobów środowiska i dziedzictwa kulturowego oraz infrastruktury technicznej. Wskazane są tereny objęte ochroną na podstawie ustawy o ochronie przyrody.

W Planie ustalono w zakresie gospodarki leśnej i zalesień konieczność przebudowy drzewostanów w kierunku ich zgodności z siedliskiem.

Dokument określa zasady zagospodarowania na terenie lasów i gruntów leśnych:

1. na terenie lasów i gruntów leśnych obowiązują zasady zagospodarowania określone w przepisach szczególnych (w szczególności ustawy o lasach i ochronie przyrody) oraz w planach urządzenia lasów i programach ochrony przyrody nadleśnictw,
2. dopuszcza się lokalizacje inwestycji związanych z gospodarką leśną oraz tras przebiegu infrastruktury technicznej (w szczególności uznanej za cel publiczny) w przypadkach braku innych rozwiązań omijających kompleksy leśne, pod warunkiem zachowania obszarów skupisk roślinności o szczególnych wartościach przyrodniczych, krajobrazowych

- i ekologicznych, występowania skupisk gatunków chronionych, korytarzy ekologicznych, ostoi zwierząt, zgodnie z przepisami szczególnymi;
3. działania w zakresie hodowli lasu powinny być prowadzone z zachowaniem różnorodności biologicznej, w szczególności należy właściwie kształtować strefy ekotonowe w celu przywrócenia walorów krajobrazowych ekosystemów leśnych;
  4. należy właściwie kształtować bilans wodny w lasach poprzez zachowanie istniejących lub odtworzenie cieków i zbiorników wodnych oraz ich ochronę;
  5. należy tworzyć warunki do powoływania Leśnych Kompleksów Promocyjnych oraz certyfikacji lasów jako narzędzi wzorcowej zrównoważonej gospodarki leśnej w zróżnicowanych warunkach środowiska w województwie.

W zakresie zalesień i zadrzewień:

1. na podstawie studiów programowo-przestrzennych, mając na uwadze zachowanie różnorodności biologicznej, przewiduje się pod zalesienia i zadrzewienia:
  - a) obszary nieprzydatne dla gospodarki rolnej,
  - b) obszary w obrębie korytarzy ekologicznych,
  - c) obszary źródłiskowe,
  - d) strefy ochronne i obszary głównych zbiorników wód podziemnych,
  - e) obszary osuwiskowe,
  - f) obszary zdegradowane.
2. pod ograniczone ilościowo zalesienia i zadrzewienia przewiduje się:
  - a) obszary gospodarki rolnej (zadrzewienia śródpolne),
  - b) doliny cieków wodnych - z priorytetem zadrzewień w ramach renaturyzacji rzek,
  - c) obszary towarzyszące szlakom komunikacyjnym (właściwy dobór materiału do nasadzeń), zgodnie z przepisami szczególnymi.

W projekcie zmiany Planu w celu ochrony i zwiększania różnorodności biologicznej lasów oraz rozwoju trwałej, zrównoważonej gospodarki leśnej przewiduje się:

- 1) kontynuację realizacji modelu zrównoważonego gospodarstwa leśnego, uwzględniającego współistnienie funkcji produkcyjnych i pozaprodukcyjnych, poprzez między innymi powiększanie powierzchni lasów ochronnych, głównie w północno-wschodniej i środkowej części województwa, gdzie udział lasów ochronnych jest najmniejszy;
- 2) zapewnienie optymalnych warunków funkcjonowania lasów w tym:
  - zachowanie dotychczasowego stanu różnorodności biologicznej i krajobrazowej lasów województwa;
  - ukierunkowanie ruchu turystycznego i rekreacyjnego oraz poprawa zagospodarowania turystycznego w lasach;
- 3) powiększanie zasobów leśnych, w tym:
  - zmniejszanie fragmentacji kompleksów leśnych oraz tworzenie leśnych korytarzy ekologicznych;
  - tworzenie powiązań ekologicznych na terenach o małej lesistości, w formie płątów i wysp;

- wskazywanie do zalesiania gruntów nieprzydatnych rolniczo (również małych obszarów).

Przewiduje się w tym dokumencie uznanie za rezerwat przyrody obszaru na gruntach Nadleśnictwa Rymanów - Dolina Wisłoka (gm. Rymanów i Zarszyn), posiada on odpowiednią dokumentację i został ujęty w planie urządzenia lasu jako rezerwat proponowany.

Ochrona walorów uzdrowiskowych realizowana będzie na obszarze istniejącego uzdrowiska Rymanów Zdrój, zgodnie z zasadami gospodarowania w obrębie stref uzdrowiskowych, określonych w ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych (tj. Dz.U.2017.0.1056). Zgodnie z artykułem 38a „Zakazy w strefach uzdrowiskowych” – w strefie A zabrania się: „wyrębu drzew leśnych i parkowych, z wyjątkiem cięć pielęgnacyjnych”, natomiast w strefie B: zabrania się: „wyrębu drzew leśnych i parkowych, z wyjątkiem cięć pielęgnacyjnych i wyrębu określonego w planie urządzenia lasu”.

Nadleśnictwo prowadzi swoją działalność w granicach administracyjnych gmin: Rymanów, Jaślika, miasto Rymanów-Zdrój, Komańcza, Zarszyn, Bukowsko i Besko.

Aktualnie żadna z tych gmin nie posiada miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (MPZP) obejmującego tereny całych gmin.

Dokumenty szczebla gminnego:

Gmina Rymanów

Strategia Rozwoju Gminy Rymanów na lata 2012-2020 z 2012 roku.

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla miejscowości Rymanów-Zdrój, Uchwała Nr XXXIX/380/06 Rady Miejskiej w Rymanowie z dnia 11 września 2006 r. z późn. zmianami (przystąpienie do zmiany MPZP - uchwała LVIII/597/14 z 24 października 2014 roku).

Obowiązujące Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Rymanów zostało przyjęte uchwałą nr LV/554/14 Rady Miejskiej w Rymanowie z dnia 24 czerwca 2014 r. z późn. zm.

W gminie Rymanów sporządzono dotychczas kilkanaście miejscowych Planów zagospodarowania przestrzennego obejmujących niewielkie fragmenty terenów planowanych pod inwestycje.

W Planie Rozwoju Uzdrowiska Rymanów Zdrój na lata 2017-2020 (Załącznik do Uchwały Nr XXXVIII/363/17 Rady Miejskiej w Rymanowie z dnia 1 czerwca 2017 r.) zapisano projekt inwestycyjny: Wyznaczenie i urządzenie ścieżki przyrodniczo-edukacyjnej „Doliną Czarnego Potoku”. Trasa będzie przebiegać wzdłuż Czarnego Potoku do Krokusowej Polany w Rymanowie Zdroju.

Gmina Jaślika

Miejscowy Plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Dukla (dla miejscowości położonych obecnie w Gminie Jaślika), Uchwała Nr XXX/195/05 Rady Miejskiej w Dukli z dnia 11 marca 2005 r.

Strategia Rozwoju Gminy Jaślicka na lata 2016-2023 przyjęta uchwałą nr XXXVII/221/17 Rady Gminy Jaślicka z dnia 12 kwietnia 2017 r.

Zgodnie z Uchwałą nr V/19/11 Rady Gminy Jaślicka z dnia 18 stycznia 2011 r., Gmina Jaślicka przyjęła Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Dukla oraz Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Dukla jako własne w granicach administracyjnych Gminy Jaślicka. Gmina Jaślicka przystąpiła do opracowywania własnego Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego 20.01.2017 r.

Gmina Besko

Gmina Besko nie przyjęła MPZP, który dotyczyłby swym zakresem terenów administrowanych przez Nadleśnictwo Rymanów.

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Besko przyjęte zostało Uchwałą Nr 32/191/2002 z dnia 11 kwietnia 2002 r. Nie powoduje ono skutków w zakresie gospodarki leśnej Nadleśnictwa.

Gmina Bukowsko

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Bukowsko, zostało przyjęte Uchwałą Nr III/23/02 Rady Gminy Bukowsko z dnia 30 grudnia 2002 roku

Strategia Rozwoju Gminy Bukowsko do roku 2026 to jeden z podstawowych dokumentów planowania rozwoju gminy. Dokument ten został przyjęty uchwałą Rady Gminy Bukowsko nr XXII/127/2016 z dnia 8 lipca 2016 r.

Gmina nie posiada MPZP dla całej gminy i nie planowane są inwestycje obejmujące grunty lasów państwowych

Gmina Komańcza

Obowiązującym opracowaniem zawierającym uwarunkowania i kierunki zagospodarowania w Gminie Komańcza jest Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Komańcza uchwalone uchwałą Rady Gminy Komańcza nr XVIII/126/2000 Komańcza z dnia 24 października 2000 roku.

Gmina Komańcza nie przyjęła MPZP, które swym zakresem obejmowałyby grunty administrowane przez Nadleśnictwo Rymanów.

Zapisy Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Komańcza z 2004 r. oraz Strategii Rozwoju Gminy Komańcza do roku 2030 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko uchwalona przez Radę Gminy Uchwałą nr XXV/132/2016 z dnia 8 listopada 2016 nie wpływają bezpośrednio na prowadzenie działań gospodarczych w Nadleśnictwie.

Gmina Zarszyn

Gmina Zarszyn nie posiada uchwalonych MPZP, które swym zakresem obejmują grunty Nadleśnictwa Rymanów.

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Zarszyn, uchwalone Uchwałą nr IV/27/2002 Rady Gminy Zarszyn z dnia 30 grudnia 2002 r. z późn. zmianami, zawiera zapis o propozycji objęcia ochroną przełomowego odcinka rzeki Wisłok (o pow. 330,54 ha) położonego na terenie gminy Rymanów i Zarszyn i utworzenia rezerwatu „Dolina Wisłoka”. Na obszarze gminy

obejmował on będzie odcinek rzeki pomiędzy miejscowością Puławy, a zbiornikiem wodnym w Sieniawie.

Program Ochrony Środowiska Gminy Zarszyn na lata 2016-2020 z perspektywą do 2025 roku jest w trakcie opracowania.

Dokumenty szczebla powiatowego:

- Program ochrony środowiska dla powiatu krośnieńskiego na lata 2016-2019 z perspektywą do 2023 r.,
- Branżowy Program Rozwoju Gospodarczego Powiatu Krośnieńskiego na lata 2004-2013,
- Program Rozwoju Powiatu Krośnieńskiego na lata 2016-2020,
- Strategia Rozwoju Powiatu Krośnieńskiego 2001-2006,
- Strategia Rozwoju Powiatu Sanockiego na lata 2016-2022,
- Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Sanockiego na lata 2018-2021, z perspektywą do 2025 r. – projekt.

Dokumenty szczebla wojewódzkiego:

- Strategia Rozwoju Województwa Podkarpackiego na lata 2007–2020,
- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego – Perspektywa 2030 r. wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko.

W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego poszczególnych gmin oraz dokumentach dotyczących strategii rozwoju nie przewiduje się na tym terenie wzmoczonej urbanizacji i rozwoju przemysłu, poza budową lokalnych ferm wiatrowych i modernizacją infrastruktury drogowej, a przede wszystkim działalności w kierunku rozwoju bazy uzdrowiskowej, turystyczno-rekreacyjnej oraz poprawy stanu środowiska przyrodniczego. Jako funkcje równoległe wymienia się rolnictwo i leśnictwo.

1.2.2. Ogólne dane o regionalnych: strategiach rozwoju, programach ochrony środowiska oraz programach operacyjnych

Wspólną cechą rozwoju miast, gmin i powiatów jest utrzymanie zasady zrównoważonego rozwoju poprzez racjonalne i proekologiczne gospodarowanie zasobami zieleni nieurządzonej i terenami niezainwestowanymi. Teren działania Nadleśnictwa Rymanów obejmuje dwa powiaty – krośnieński i sanocki, które posiadają opracowane strategie rozwoju. Jednak dokumenty te w swych celach strategicznych nie dotyczą bezpośrednio gruntów Nadleśnictwa Rymanów, jedynie ogólne założenia tych opracowań odnoszą się do zrównoważonego rozwoju lasów w ramach wieloletnich planów urządzenia lasu. W tożsamym brzmieniu funkcje pełnione przez lasy traktują dokumenty strategiczne przygotowywane przez gminy na terenie których lasami administruje Nadleśnictwo Rymanów.

1.2.3. Podstawowe informacje dotyczące strategii rozwoju regionu zawarte w planach zagospodarowania przestrzennego

Dla województwa podkarpackiego opracowano „Strategię Rozwoju Województwa Podkarpackiego 2020” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko (zał. nr 1 i 2 do Uchwały Nr XXXVII/697/13 Sejmiku Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie z dnia 26 sierpnia 2013 r.). Województwo Podkarpackie posiada przyjęty Uchwałą Nr XLVI/781/17 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 27 listopada 2017 roku „Program Ochrony Środowiska Województwa Podkarpackiego na lata 2017-2019 z perspektywą do 2023 roku” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko.

Powiat sanocki posiada opracowany dokument „Strategia Rozwoju Powiatu Sanockiego na lata 2016-2022” wraz z prognozą oddziaływania na środowisko dla Strategii Rozwoju Powiatu Sanockiego na lata 2016-2022, w dniu 22 maja 2017 roku przystąpiono do opracowania projektu Programu Ochrony Środowiska dla powiatu sanockiego na lata 2018-2021 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2025 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko.

Powiat krośnieński posiada opracowane dokumenty: „Strategię Rozwoju Powiatu Krośnieńskiego”, Program Rozwoju Powiatu Krośnieńskiego na lata 2016 – 2020 i Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Krośnieńskiego na lata 2016-2019 z perspektywą do 2023 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska dla powiatu krośnieńskiego na lata 2016-2019 z perspektywą do 2023.

Strategia Rozwoju Powiatu Sanockiego oraz Strategia Rozwoju Powiatu Krośnieńskiego nie narzuca specyficznych sposobów planowania i zagospodarowania lasów.

Bardzo ważnym dokumentem dotyczącym polityki zagospodarowania regionu jest „Regionalny Program Operacyjny Województwa Podkarpackiego na lata 2014-2020”, który został przyjęty Uchwałą Nr 372/7795/17 Zarządu Województwa Podkarpackiego w Rzeszowie z dnia 28 listopada 2017 roku (Załącznik nr 1 do uchwały).

W Strategii Rozwoju Województwa Podkarpackiego wyróżniono 4 główne obszary strategiczne, wokół których będzie skupiał się jego rozwój. Są to:

- konkurencyjna i innowacyjna gospodarka,
- kapitał ludzki i społeczny,
- sieć osadnicza,
- środowisko i energetyka.

Jednym z celów strategicznych jest racjonalne i efektywne wykorzystanie zasobów z poszanowaniem środowiska naturalnego, w tym osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu środowiska oraz zachowanie bioróżnorodności poprzez zrównoważony rozwój województwa. Cel ten przełożony na kierunki działań wskazuje na właściwy stan zagospodarowania lasów.

W Programie Ochrony Środowiska dla Województwa Podkarpackiego określono priorytety ekologiczne w zakresie ochrony i poprawy stanu środowiska, którego głównym celem jest zachowanie, ochrona i przywracanie różnorodności biologicznej i krajobrazowej, ochrona zasobów leśnych oraz rozwój trwałej, zrównoważonej i wielofunkcyjnej gospodarki leśnej. Określone kierunki działań służące realizacji ww. celu to:

1. Opracowanie instrumentów do zarządzania ochroną przyrody, krajobrazu i lasów.
2. Zachowanie i przywracanie właściwego stanu siedlisk i gatunków, w szczególności gatunków zagrożonych.
3. Budowanie świadomości ekologicznej społeczeństwa i wzmocnienie publicznych funkcji lasów.
4. Rozwój zielonej infrastruktury jako nośnika usług ekosystemowych.
5. Prowadzenia trwale zrównoważonej i wielofunkcyjnej gospodarki leśnej.
6. Ochrona lasów przed katastrofami (pożary, szkodniki).
7. Zwiększenie zasobów hydrologicznych w lasach.
8. Opracowanie i wdrożenie zasad renaturyzacji małych cieków wodnych zamienionych na proste kanały melioracyjne.

W istniejących Programach Ochrony Środowiska szczebla powiatowego i gmin zawarte są przedsięwzięcia dotyczące poprawy jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego, ochrony dziedzictwa przyrodniczego i racjonalnego użytkowania zasobów przyrody, zrównoważonego wykorzystania materiałów, wody i energii oraz włączania aspektów ekologicznych do polityk sektorowych oraz edukacji ekologicznej.

W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podkarpackiego przyjętych zostało 10 osi priorytetowych, w tym oś „Ochrona środowiska naturalnego i dziedzictwa kulturowego”. Jednym z celów tej osi jest: Ochrona i przywrócenie różnorodności biologicznej, ochrona i rekultywacja gleby oraz wspieranie usług ekosystemowych, także poprzez program „Natura 2000” i zieloną infrastrukturę. Realizacja celu osiągnana będzie poprzez cele szczegółowe, tj.:

- przywrócenie i zachowanie różnorodności biologicznej;
- ukierunkowania ruchu turystycznego w sposób, który przyczyni się do ochrony dziedzictwa przyrodniczego i promowania wartości chronionych (w ramach projektów skierowanych na ochronę różnorodności biologicznej);
- wzrostu poziomu świadomości ekologicznej mieszkańców i jakości informacji o środowisku.

Podstawowym założeniem powyższych dokumentów jest stworzenie obszaru zrównoważonego rozwoju, integrującego cele społeczne, ekologiczne i gospodarcze oraz zapewniającego możliwości realizacji potrzeb społeczeństwa i osiągnięcie wysokiego standardu życia, ze szczególnym naciskiem na ochronę środowiska i turystykę, przy wykorzystaniu i zachowaniu unikalnych walorów naturalnych. Dokumenty powyższe w pełnym zakresie uwzględniają potrzeby i wymogi gospodarki leśnej wynikające z wewnętrznych wytycznych Lasów Państwowych oraz uwzględniają ograniczenia wynikające z form ochrony przyrody. W związku z powyższym nie stwierdza się zagrożeń dla prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej pod wpływem realizacji polityki przestrzennego zagospodarowania.

Przewidywany wpływ realizacji założeń polityki przestrzennego zagospodarowania gmin oraz całego regionu na prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, w zakresie:

Ochrony środowiska, w tym: ochrony przyrody, ochrony gruntów rolnych i leśnych oraz ochrony krajobrazu - zapisy zawarte w opracowaniach uwzględniają potrzeby w tym zakresie.

Ochrony wód i gospodarowania wodami - planowane przedsięwzięcia nie zagrażają zasobom wodnym regionu, a planowane działania wpłyną na poprawę jakości wód.

Obrony kraju - w zasięgu Nadleśnictwa nie występują obiekty związane z obronnością.

Ochrony zdrowia ludności z uwzględnieniem turystyki i rekreacji - brak wpływu.

Udokumentowanych złóż kopalin - na terenie Nadleśnictwa Rymanów istnieją udokumentowane złoża ropy naftowej i gazu ziemnego, których eksploatacja prowadzona jest od kilku dziesięcioleci. Nie stwierdzono w Planach zamiaru ekspansji inwestycyjnych w tym zakresie.

Przewidywanych inwestycji o znaczeniu ponadlokalnym, w tym mogących spowodować zagrożenie trwałości lasu - w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa podkarpackiego nie przewiduje się inwestycji o znaczeniu ponadlokalnym mogących wpływać negatywnie na środowisko i zagrażać trwałości lasu.

Projekt Planu urządzenia lasu jest zgodny ze strategią przestrzennego zagospodarowania regionu, wyrażoną w planach zagospodarowania przestrzennego oraz w regionalnych programach ochrony środowiska.

1.2.4. Wykaz gruntów Nadleśnictwa wyłączonych z produkcji

Na stan 1 stycznia 2019 roku w Planie urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Rymanów nie figurują grunty wyłączone z produkcji.

1.2.5. Wykaz gruntów Nadleśnictwa przeznaczonych do zalesienia

W projekcie Planu UL nie przeznacza się gruntów Nadleśnictwa Rymanów do zalesień. Część użytków gruntowych zalesionych w sposób naturalny zostało w trakcie prac terenowych nad projektem Planu opisanych jako lasy i w ramach umowy geodezyjnej przeklasyfikowanych na grunty leśne.

1.3. Charakterystyka warunków przyrodniczych w lasach zarządzanych przez Nadleśnictwo z uwzględnieniem innych lasów w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa

1.3.1. Przynależność do krainy przyrodniczo-leśnej i mezoregionów

Uwzględniając „Regionalizację przyrodniczo-leśną Polski 2010” (R. Zielony, A. Kliczkowska 2012), lasy omawianego Nadleśnictwa położone są w:

Krainie Karpackiej	- 8,
Mezoregionie Jasielsko-Sanockim	- 8-3 (3,8%),
Mezoregionie Dukielskim	- 8-16 (96,2%).

Większość powierzchni Nadleśnictwa (ponad 96%) leży w Mezoregionie Dukielskim.

Szczegółowy przebieg granic mezoregionów został przedstawiony w „Programie ochrony przyrody”.

1.3.2. Położenie geograficzne i wysokościowe

Grunty zarządzane przez Nadleśnictwo Rymanów w odniesieniu do ogólnej sieci geograficznej położone są pomiędzy 22°06' a 22°46' długości geograficznej wschodniej oraz 49°20' a 49°38' szerokości geograficznej północnej.

Według fizyczno-geograficznego podziału Polski (Kondracki 2011) obszar Nadleśnictwa zaliczony został do:

Nadleśnictwo Rymanów wg podziału fizyczno-geograficznego Polski

Obszar	Megaregion	Prowincja	Podprowincja	Makroregion	Mezoregion	Nazwa jednostki fizyczno-geograficznej
1	2	3	4	5	6	7
1						Europa Zachodnia
	5					Karpaty
		51				Karpaty Zachodnie z Podkarpaciem
			513			Zewnętrzne Karpaty Zachodnie
				513.6		Pogórze Środkowobeskidzkie
					513.67	Kotlina Jasielsko-Krośnieńska *
					513.69	Pogórze Bukowskie
				513.7		Beskidy Środkowe i Wschodnie
					513.71	Beskid Niski

* - wyłącznie w zasięgu terytorialnego działania Nadleśnictwa

1.3.3. Rzeźba terenu

Uwzględniając podział geomorfologiczny Klimaszewskiego (1972), obszar Nadleśnictwa położony jest w:

Prowincji: Karpat

Podprowincji: Karpat Zachodnich

Makroregionie: Karpat Zewnętrznych

Mezoregionie: Beskidów

Regionie: Beskidu Niskiego (przeważająca część obszaru Nadleśnictwa)

Mezoregionie: Pogórza

Regionie: Dołów Jasielsko-Sanockich (północno-wschodnie krańce obrębu Rymanów)

Obszar Nadleśnictwa charakteryzuje się bardzo urozmaiconą rzeźbą terenu. Przeważająca część ma charakter górski. Obecne są tu najczęściej łagodne stoki pocięte dolinami potoków. Najwyższymi wzniesieniami są: w obrębie Jaśliśka: Kamień (857,0 m n.p.m. - najwyższy punkt obszaru Nadleśnictwa), Kanasiówka (823,0 m n.p.m.), Zrubień (777,8 m n.p.m.), Góra Polańska (737,0 m n.p.m.), Kiczera (705,2 m n.p.m.). W obrębie Rymanów: Dział (668,5 m n.p.m.), Kopiec (635 m n.p.m.), Sucha Góra (611 m n.p.m.). Krańce północno-wschodnie, należące do regionu Dołów Jasielsko - Sanockich (oddz. 1-19 obrębu Rymanów), mają charakter podgórski - przeważają wzniesienia nie przekraczające 500 m n.p.m. W tej części znajduje się najniższej położony punkt zasięgu terytorialnego działania Nadleśnictwa, około 280 m n.p.m.

Obszar Nadleśnictwa zajmują utwory należące do Karpat Zewnętrznych, zwanych fliszowymi. Utwory fliszowe Karpat Zewnętrznych, po sfałdowaniu i odkluciu od podłoża, uległy przesunięciu ku północy w postaci płaszczowin. Do obszarów budowanych przez jednostkę magurską należy południowa część obszaru Nadleśnictwa. Część północna położona jest w zasięgu płaszczowiny śląskiej. Szczegółową charakterystykę warunków geologicznych Nadleśnictwa zawiera operat siedliskowy.

1.3.4. Warunki klimatyczne, wodne, glebowe

1.3.4.1. Warunki klimatyczne

Klimat omawianego obszaru jest typowy dla Polski południowo-wschodniej. Wykazuje on cechy klimatu przejściowego ze znaczącym wpływem klimatu kontynentalnego. Na terenie Nadleśnictwa głównym czynnikiem zmienności temperaturowej jest wysokość nad poziom morza.

W niniejszym opracowaniu punktem odniesienia są uśrednione dane wieloletnie dla stacji Krosno (278 m n.p.m.) za lata 2000-2015. Na ich podstawie wywnioskowano, że średnia roczna temperatura powietrza wynosi około 8,6°C. W rocznym przebiegu temperatury średniej, najchłodniejszym miesiącem jest styczeń (ze średnią -2,6°C), najcieplejszym zaś lipiec (+19,0°C). Długość okresu

wegetacyjnego, określanego jako ilość dni ze średnią temperaturą wyższą lub równą 5°C, wynosi tu niewiele ponad 180 dni (przy średniej dla Polski 180 – 220 dni). Pierwsze przymrozki pojawiają się w październiku (od 27.10 do 18.11), a ostatnie od kwietnia do początku maja (od 02.04 do 05.05). Okres bezprzymrozkowy wynosi średnio 186 dni (od 163 do 231 dni) i skraca się w miarę wzrostu wysokości bezwzględnej.

Odnosząc się do powyższych danych należy zaznaczyć, że warunki termiczne na terenie Nadleśnictwa Rymanów zwykle są niższe od wykazanych w stacji Krosno, która znajduje się na wysokości najniższego punktu Nadleśnictwa. Zawierają się pomiędzy wynikami ze stacji a wartościami mniejszymi o ok. 3°C, które występują w najwyższym punkcie omawianego terenu (przyjęta korelacja to spadek średnio o 0,55°C na 100 m wzrostu wysokości n.p.m. - wg Puchalski, Prusinkiewicz 1990).

Na obszarze Nadleśnictwa opady atmosferyczne wykazują duże zróżnicowanie. Zależne są od ukształtowania terenu, wysokości nad poziom morza oraz przeważających kierunków wiatrów. Średnie roczne sumy opadów wynoszą od 720 mm (uśrednione dane wieloletnie dla stacji Krosno) do 1150 mm (w przeliczeniu do maksymalnych wysokości (około 860 m n.p.m.) dla Nadleśnictwa, wg gradientu opadu, który dla tego terenu wynosi ok. 75 mm/100 m n.p.m. Jest to wzrost o ponad 430 mm opadu rocznie w stosunku do wyników ze stacji. Suma opadów jest większa od średniej krajowej, która wynosi 500-700 mm, co bardzo korzystnie wpływa na bilans wodny obszaru i warunki wzrostu drzew.

Liczba dni z pokrywą śnieżną w ciągu roku waha się od 80 do 110 w szerszych dolinach. Największą grubość warstwa śniegu osiąga w lutym.

W związku z obniżeniem bariery Karpat występują tu wiatry typu fenowego tzw. wiatry dukielskie, wiejące z południa lub południowego zachodu wzdłuż ciągów dolin. Są to wiatry bardzo silne, z prędkością nierzadko dochodzącą do 20 m/s, podnoszące temperaturę. W czasie ich trwania (od 2 do 7 dni) następuje spadek ciśnienia i wilgotności powietrza.

Ponadto w dolinach i górskich kotlinach, można zaobserwować znaczne odchylenia klimatyczne spowodowane lokalnym mikroklimatem.

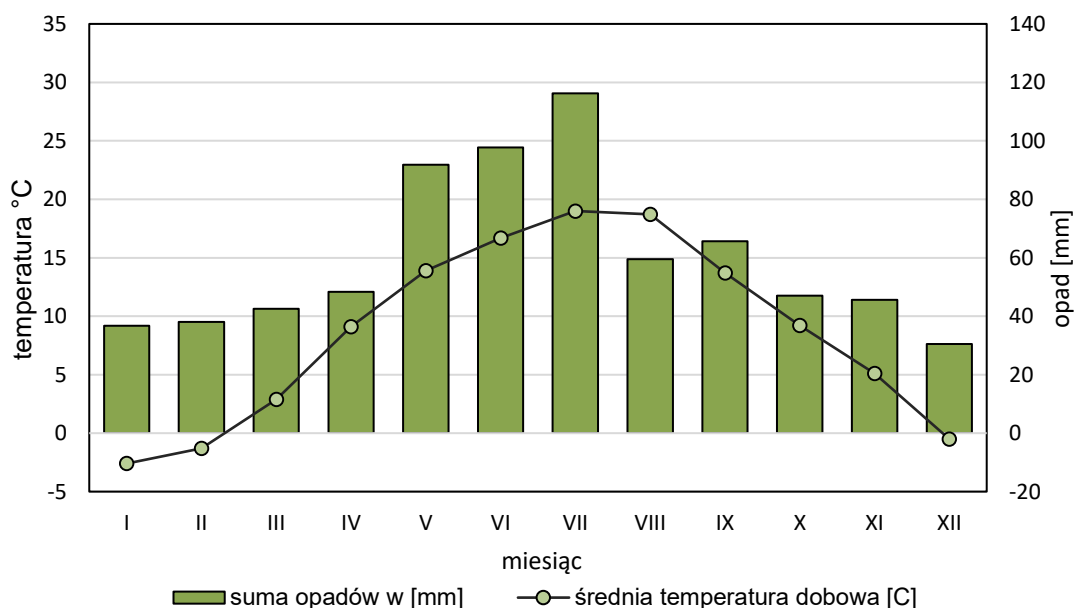
Scharakteryzowane powyżej warunki klimatyczne są bardziej surowe dla gór (południowa część obszaru), mniej surowe dla wyżyn (część północna).

Duże wahania temperatur oraz częste późnione i wczesne przymrozki, utrudniają prowadzenie prac, głównie odnowieniowych. Silne wiatry, w tym południowe typu fenowego powodują częste uszkodzenia drzewostanów.

Duża ilość opadów przy żyznych siedliskach stwarza dobre warunki dla naturalnych odnowień i rozwoju górskich gatunków lasotwórczych (buk i jodła).

Diagram pluwiotermiczny dla stacji Krosno

Uśrednione dane wieloletnie dla stacji Krosno (278 m n.p.m.) za lata 2000-2015

Źródło: <http://www.ogimet.com/gsynres.phtml.en>.

1.3.4.2. Warunki wodne

Cały obszar Nadleśnictwa Rymanów położony jest w zlewni Morza Bałtyckiego, w dorzeczu rzeki Wisły, w zlewniach następujących rzek: San, Wisłoka, Wisłok (lewobrzeżny dopływ Sanu), Jasiołka (prawobrzeżny dopływ Wisłoki), Sanoczek (lewobrzeżny dopływ Sanu). Południowa granica Nadleśnictwa opiera się o europejski dział wodny (główny wododział karpacki) pomiędzy Morzem Bałtyckim i Morzem Czarnym. Główne osie hydrologiczne obszaru Nadleśnictwa tworzą rzeki Wisłok i Jasiołka.

Rzeka Wisłok wraz z dopływami odwadnia środkową, północną i wschodnią część obszaru Nadleśnictwa. Swój początek bierze w masywie Kanasiówki na wysokości około 800 m n.p.m.. Wysokość jej zlewni przekracza 500 m. Rzeka Jasiołka wraz z dopływami odwadnia w kierunku zachodnim, południowo-zachodnią część obszaru Nadleśnictwa. Jej źródła, podobnie jak Wisłoka, znajdują się w masywie Kanasiówki, na wysokości około 800 m n.p.m., a wysokość zlewni w obszarze Nadleśnictwa wynosi około 300 m.

Na wzniesieniach Beskidu Niskiego i Pogórza Bukowskiego, na których znajduje się Nadleśnictwo, swoje źródła mają dziesiątki różnej długości cieków wodnych, spływających ku południowi. Tu biorą swój początek potoki takie jak: Bielcza, Glazarówki, Wasilówki, Chyżny (Hyżne), Moszczaniec (Ricзки), Jabłonka, Cyłowa, Surowica, Wisłoczek, Rudawa i wiele innych, niosących swe wody do Jasiołki (która ma tu swoje źródła) oraz Wisłoka. Bardzo gęsta sieć cieków uwarunkowana jest zarówno dużym zasilaniem z opadów, jak i urozmaiconą rzeźbą oraz słabo przepuszczalnym podłożem. To głównie obecność obszarów źródłkowych

potoków i rzek górskich decyduje o bardzo dużym znaczeniu terenów Nadleśnictwa jeśli chodzi o zasoby wód powierzchniowych. Rzeki zasilane są z opadów, z topnienia pokrywy śnieżnej i z drenażu wód podziemnych. Zasoby wód Jasiołki, Wisłoka i ich dopływów należą do dużych, jednak są nierównomiernie rozłożone w czasie. Rzeki te charakteryzują się częstymi zmianami stanu wody, uzależnionymi od intensywności opadów atmosferycznych, szybkiego odpływu uwarunkowanego znacznymi spadkami terenu i mało przepuszczalnym podłożem. Największe wezbrania na rzekach mają miejsce na wiosnę oraz latem. Niżówki odnotowuje się najczęściej we wrześniu.

Sieć ważniejszych rzek i potoków na terenie Nadleśnictwa ma długość prawie 180 km i gęstość około 6,8 m/ha.

W bezpośrednim sąsiedztwie drzewostanów Nadleśnictwa położony jest zbiornik retencyjny na Wisłoku w Sieniawie. Jest to zbiornik wielozadaniowy, służy m.in. do magazynowania wody do celów pitnych. Całkowita jego powierzchnia wynosi 124,6 ha, zaś objętość około 14,2 mln m³.

Wody podziemne terenu Nadleśnictwa Rymanów to głównie wody zbiornika czwartorzędowego (dolinnego) oraz trzeciorzędowego (szczelinowe i szczelinowo-porowe). Oba te poziomy często pozostają w związku hydraulicznym. Dolina Wisłoka tworzy zbiornik wód podziemnych zaliczony do głównych zbiorników wód podziemnych w Polsce.

Licznie występują tu także źródła, których gęstość występowania w wodonośnych piaskowcach magurskich Beskidu Niskiego wynosi nawet 7-12 źródeł/km². W innych utworach spada do 3-5 źródeł/km² (dla porównania: w Bieszczadach nie przekracza ona 3 źródeł/km²). Warstwą zasilającą źródła są najczęściej utwory pokrywowe, bardzo rzadko skały podłoża. Średnia wydajność źródeł nie jest duża, nie przekracza na ogół 0,5 l/s; najczęściej usytuowane są na stokach i zboczach. Wokół źródeł często tworzą się młaki, wycieki i wysięki.

Duża liczba cieków wodnych mających tu swe źródła, liczne obszary podmokłe, wysięki i wycieki wód, świadczą o ważnej ochronnej roli tutejszych lasów mających duży wpływ na kształtowanie stosunków wodnych, w tym retencjonowanie wody.

Odrębną, specyficzną grupę wód podziemnych stanowią wody mineralne. W zasięgu terytorialnego działania Nadleśnictwa zasoby wód mineralnych rozpoznano w miejscowości Rymanów Zdrój oraz Rudawce Rymanowskiej. Bogate złoża wód mineralnych i swoisty mikroklimat spowodowały, że miejscowość Rymanów Zdrój uznana została za uzdrowisko, a tutejsze wody, głównie chlorkowo-wodorowęglanowo-sodowe, jodkowe, bromkowe i bromkowe z niewielką zawartością strontu, a także wolnego dwutlenku węgla wykorzystywane są do celów leczniczych. W okolicach Rudawki Rymanowskiej występują wody mineralne siarczanowe oraz solanki jodowo-bromowe. Jeden z odwiertów dostarcza zmineralizowanej ciepłicy o temperaturze 48°C.

1.3.4.3. Warunki glebowe

Z bazy opisowej programu TAKSATOR, wygenerowano powierzchnię i udział procentowy typów i podtypów gleb w obrębach leśnych oraz Nadleśnictwie Rymanów i zamieszczono w poniższej tabeli.

Zestawienie typów gleb w Nadleśnictwie

Podtyp gleby	Obręb Jaślicka		Obręb Rymanów		Nadleśnictwo	
	pow. [ha]	udział %	pow. [ha]	udział %	pow. [ha]	udział %
1	2	3	4	5	6	7
Gleby brunatne bielicowe	5,70	0,05	19,18	0,25	24,88	0,12
Gleby brunatne kwaśne	6867,04	55,33	446,04	5,88	7313,08	36,58
Gleby brunatne właściwe	850,69	6,85	2915,51	38,46	3766,20	18,84
Gleby brunatne wylugowane	4036,54	32,52	3901,94	51,48	7938,48	39,71
Gleby deluwialne brunatne	13,47	0,11	-	-	13,47	0,07
Gleby gruntowoglejowe mułowe	3,25	0,03	-	-	3,25	0,02
Gleby gruntowoglejowe torfiaste	7,58	0,06	-	-	7,58	0,04
Gleby gruntowoglejowe właściwe	33,39	0,27	1,01	0,01	34,40	0,17
Gleby mineralno-murszowe	1,08	0,01	-	-	1,08	0,01
Gleby mułowo-murszowe	-	-	1,67	0,02	1,67	0,01
Gleby opadowoglejowe właściwe	51,34	0,41	6,35	0,08	57,69	0,29
Gleby płowe brunatne	37,02	0,30	-	-	37,02	0,19
Gleby płowe opadowoglejowe	230,90	1,86	-	-	230,90	1,16
Gleby płowe właściwe	33,07	0,27	63,16	0,83	96,23	0,48
Gleby rdzawe bielicowe	-	-	39,87	0,53	39,87	0,20
Gleby rdzawe brunatne	-	-	117,56	1,55	117,56	0,59
Gleby torfowe torfowisk przejściowych	0,75	0,01	-	-	0,75	0,00
Gleby torfowe torfowisk wysokich	7,80	0,06	-	-	7,80	0,04
Gleby torfowo-murszowe	0,55	0,00	-	-	0,55	0,00
Mady rzeczne brunatne	215,83	1,74	46,62	0,62	262,45	1,31
Mady rzeczne próchniczne	9,31	0,08	-	-	9,31	0,05
Rankery brunatne	5,55	0,04	21,35	0,28	26,90	0,13
Razem grunty leśne	12410,86	100	7580,26	100,00	19991,12	100,00

Dominują tutaj gleby brunatne, które zajmują 95,26% powierzchni, a ich łączny areal wynosi 19042,26 ha. Występują głównie w podtypie brunatnych wylugowanych (7938,48 ha, 39,71%), podtypie gleb brunatnych kwaśnych (7313,08 ha, 36,58%) oraz w podtypie brunatnych właściwych (3766,20 ha, 18,84%), sporadycznie zaś brunatnych bielicowych (24,88 ha, 0,12%). Następne w kolejności są gleby płowe (364,15 ha, 1,82%) - głównie w podtypach opadowoglejowych oraz brunatnych i właściwych. Gleby te wytworzyły się głównie z utworów pyłowych, i glin (głównie zwykłych, a w mniejszym rozmiarze lekkich i piaszczystych oraz ilastych), w niższych położeniach zwykle głębokich, a w wyższych - płytkich i silnie szkieletowych. Trzecim - w kolejności udziału powierzchniowego - typem

gleby są mady rzeczne. Są to gleby pochodzenia aluwialnego - utworzone na skutek okresowego zalewania dolin przez wody płynące. Występują one na 271,76 ha (1,36% powierzchni), głównie w podtypie mad brunatnych, z niewielkim udziałem mad próchnicznych, a utworzyły się z warstwowanych pyłów, glin i niekiedy piasków, zwykle silnie szkieletowych, i płytko podścielonych utworami kamienistymi.

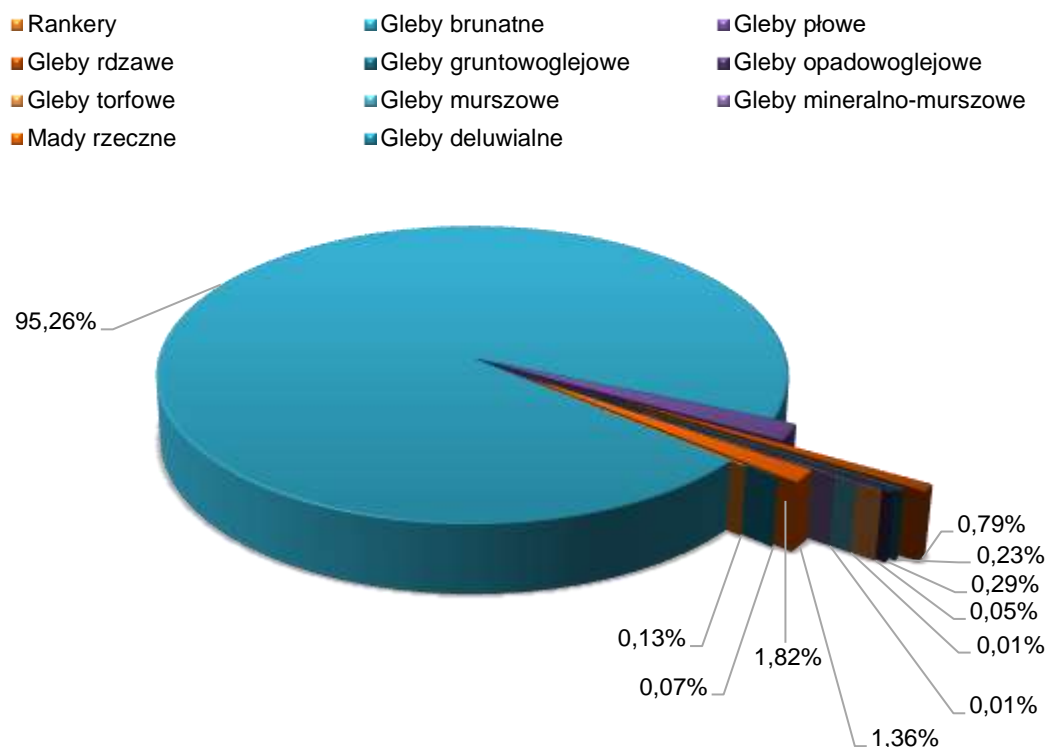
Dużo mniejsze znaczenie - bo wykazujące udziały poniżej 1% powierzchni - mają pozostałe typy gleb - gleby rdzawe występują na 157,43 ha (0,79%), w północno-zachodniej części obrębu Rymanów i utworzyły się na piaskach gliniastych i glinach lekkich i piaszczystych, zwykle płytkich i kamienistych, w partiach szczytowych. Rankery - reprezentowane wyłącznie przez podtyp brunatnych - występują na 26,90 ha (0,13%), na płytkich, silnie szkieletowych utworach zwykle w strefach grzbietowych. Gleby deluwialne - w podtypie brunatnych - zajmują 13,47 ha (0,07%), występują w strefach dolinowych, u podnóży stoków w obrębie Jaśliśka (leśnictwa Moszczaniec i Wisłok).

Gleby związane z silnym oddziaływaniem wód opadowych zajmują 57,69 ha (0,29% powierzchni). To podtyp gleb opadowoglejowych właściwych.

Pozostałe typy gleb są utworzone pod wpływem wysokiego poziomu wód gruntowych i są to odpowiednio: gleby gruntowoglejowe (45,23 ha i 0,23%) - właściwe oraz torfiaste i mułowe; gleby torfowe (8,55 ha i 0,04%) - głównie w podtypie torfowisk przejściowych i mniej - torfowisk wysokich; gleby murszowe (2,22 ha i 0,01%) w podtypach mułowo-murszowe i torfowo-murszowe oraz gleby murszowate podtypu mineralno-murszowego (1,08 ha i 0,01%).

Udział procentowy typów gleb w Nadleśnictwie Rymanów obrazuje diagram poniżej.

Udział procentowy typów gleb

Nadleśnictwo posiada opracowanie glebowo-siedliskowe wykonane przez Pracownię Siedliskową Biura Urządzenia Lasu i Geodezji Leśnej, Oddział w Przemyślu - stan na 2001 rok. Szczegółowy opis geologii i gleb znajduje się w tym opracowaniu.

1.3.5. Zestawienie typów siedliskowych lasu według panujących i rzeczywistych gatunków drzew

W załącznikach do opisanego ogólnego zamieszczone zostały:

tabela nr II - Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji,

tabela nr IV - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących,

tabela nr Va - Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu,

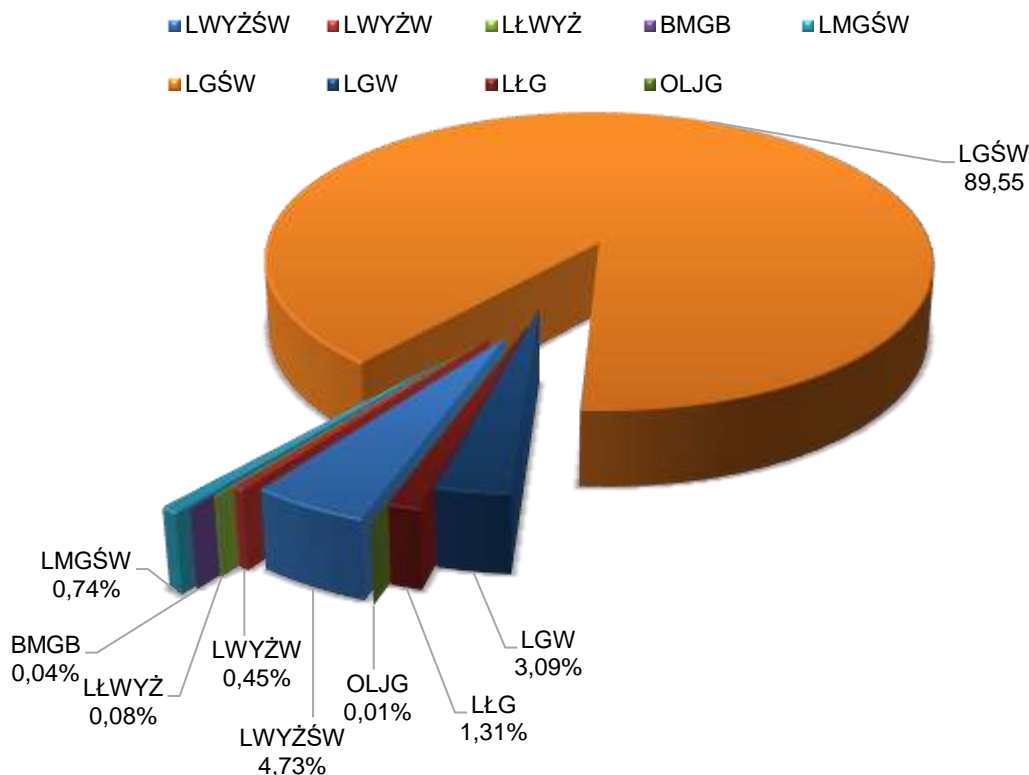
tabela nr Vb - Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu.

Wymienione tabele w pełni charakteryzują udział typów siedliskowych lasu w Nadleśnictwie.

*Zestawienie powierzchni i udziału procentowego typów siedliskowych lasu
(wyciąg z instrukcyjnej tabeli IV)*

Typ siedliskowy lasu	Obręby				Nadleśnictwo	
	Jaśliska		Rymanów		Pow. (ha)	Udział (%)
	Pow. (ha)	Udział (%)	Pow. (ha)	Udział (%)		
1	2	3	4	5	6	7
LWYŻŚW	-	-	945,09	12,47	945,09	4,73
LWYŻW	-	-	90,50	1,19	90,50	0,45
LŁWYŻ	-	-	16,91	0,22	16,91	0,08
BMGB	8,55	0,07	-	-	8,55	0,04
LMGŚW	5,70	0,05	143,02	1,89	148,72	0,74
LGŚW	11621,68	93,63	6278,13	82,82	17899,81	89,55
LGW	543,09	4,38	74,71	0,99	617,80	3,09
LŁG	230,76	1,86	31,90	0,42	262,66	1,31
OIJG	1,08	0,01	-	-	1,08	0,01
Razem	12410,86	100,00	7580,26	100,00	19991,12	100,00

Udział procentowy siedliskowych typów lasu w Nadleśnictwie Rymanów

W Nadleśnictwie Rymanów wyróżniono 9 typów siedliskowych lasu: 3 wyżynne i 6 górskich. W bardziej zróżnicowanym wysokościowo i klimatycznie obrębie leśnym Rymanów występują zarówno typy wyżynne, jak i górskie. Natomiast w typowo górskim obrębie Jaślika spotkamy tylko typy górskie.

Siedliska wyżynne (Lwyżśw, Lwyżw, Lłwyż) występują tylko w obrębie leśnym Rymanów. Największe znaczenie w tej grupie ma siedlisko lasu wyżynnego świeżego, które stwarza w jego obrębie optymalne warunki rozwoju dla drzewostanów dębowych, grabowych i jodłowych ze znacznym udziałem jawora, lipy, wiązu, klonu i wielu innych cennych gatunków.

Podstawowe znaczenie gospodarcze dla Nadleśnictwa posiada siedlisko LGśw, mające największy udział powierzchniowy (89,54%) i Lwyżśw (4,73%) powierzchni oraz w mniejszym stopniu LGw (3,09%).

Las górski świeży (LGśw) jest dominującym TSL w obu obrębach leśnych Nadleśnictwa. Stwarza optymalne warunki rozwoju drzewostanom bukowym, jodłowym i tym z udziałem jawora. Towarzyszy im znaczny udział cennych gatunków domieszkowych takich jak wiąz i modrzew. Umożliwia kształtowanie zarówno wysoko produkcyjnych drzewostanów wielogeneracyjnych, jak również jednogeneracyjnych, prawie litych buczyn i jedlin. W drzewostanach tych wymienione gatunki drzew osiągają wysoką bonitację, jednocześnie zachowując najwyższą zdrowotność. Współtworzą go głównie słabo szkieletowe, głębokie gleby brunatne wyługowane i kwaśne.

Las wyżynny świeży (Lwyżśw) jest kolejnym najczęściej spotykanym siedliskiem na gruntach Nadleśnictwa, występującym tylko w obrębie Rymanów,

gdzie stanowi ponad 12% powierzchni. W wyższych położeniach stwarza optymalne warunki rozwoju drzewostanom złożonym z jodły i buka, w niższych z dębu i buka. W obu położeniach towarzyszy im znaczny udział cennych gatunków domieszkowych takich jak: jawor, grab, wiąz, modrzew i lipa. Umożliwia kształtowanie wysoko produkcyjnych drzewostanów wielogeneracyjnych, w których drzewa osiągają najwyższą bonitację oraz zdrowotność. Współtworzą go głównie głębokie gleby brunatne wylugowane i kwaśne.

Las górski wilgotny (LGw), podobnie jak Lwyżw, zajmuje głównie wąskie pasy przy ciekach wodnych, rzadziej większe obszary z wysiękami wodnymi. Stwarza optymalne warunki rozwoju najzasobniejszym drzewostanom jodłowym o złożonej budowie pionowej z licznymi gatunkami domieszkowymi takimi jak jawor, jesion i wiąz. Występuje na 3,09% powierzchni w obu obrębach leśnych.

Las mieszany górski świeży (LMGśw) rzadko spotykany, zdecydowanie częściej występuje w obrębie leśnym Rymanów. Stwarza przeciętne warunki rozwoju dla jodły i buka, w których osiągają one średnio II bonitację. Współtworzą go głównie silnie szkieletowe gleby brunatne kwaśne.

Szczególnie cenny charakter z przyrodniczego punktu widzenia oraz wzbogacania ekosystemów leśnych stanowią siedliska bagienne i łąkowe (LŁG, LŁwyż, OLJG, BMGB). Występują sporadycznie na bardzo niewielkich powierzchniach wzdłuż większych cieków wodnych. Siedliska te zajmują drzewostany wielogatunkowe z przeważającym udziałem olszy szarej lub jesionu oraz ze zróżnicowanymi domieszkami liściastymi, głównie: jaworem, wierzbą, lipą i wiązem. Współtworzą je mady rzeczne oraz gleby gruntowoglejowe lub organiczne gleby torfowe.

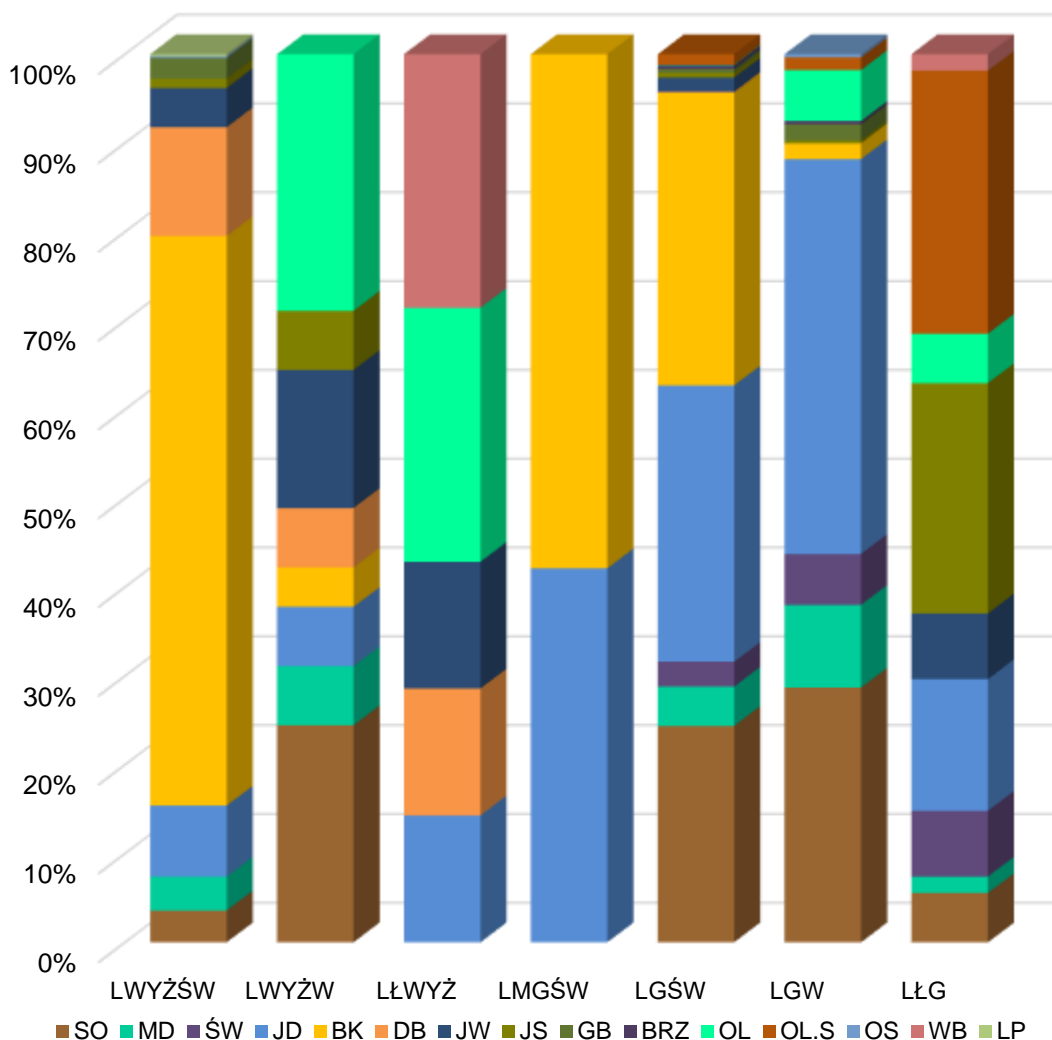
Powierzchnia i udział gatunków panujących w typach siedliskowych lasu (wyciąg z instrukcyjnej tabeli IV)

STL	SO	MD	ŚW	JD	BK	DB	JW	JS	GB	BRZ	OL	OL.S	OS	WB	LP	Razem
Powierzchnia drzewostanów [ha]																
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Obręb Jaśliska																
BMGB	-	-	8,55	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8,55
LGŚW	2539,24	545,24	431,99	3740,11	3988,02	-	42,34	31,99	48,37	75,97	9,40	169,01	-	-	-	11621,68
LGW	124,46	44,44	30,3	294,57	8,90	-	-	-	-	1,15	30,03	6,86	2,38	-	-	543,09
LŁG	5,52	1,87	6,9	15,02	-	-	0,85	18,14	-	-	4,78	176,61	-	1,07	-	230,76
LMGŚW	-	-	-	5,70	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5,70
OLJG	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,08	-	-	-	1,08
Łącznie	2669,22	591,55	477,74	4055,40	3996,92	-	43,19	50,13	48,37	77,12	44,21	353,56	2,38	1,07	-	12410,86
Obręb Rymanów																
LGŚW	1729,52	230,55	58,09	1742,65	2132,07	21,62	238,76	60,54	22,34	2,17	-	39,82	-	-	-	6278,13
LGW	29,86	2,47	-	28,7	1,6	-	-	1,87	8,93	-	1,28	-	-	-	-	74,71
LŁG	-	-	1,56	-	-	-	6,55	9,12	-	-	0,87	12,74	-	0,25	0,81	31,9
LŁWYŻ	-	-	-	1,08	-	1,1	2,81	0,47	0,74	-	2,95	3,13	-	4,63	-	16,91
LMGŚW	-	-	0,39	56,95	85,68	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	143,02
LWYŻŚW	36,61	35,7	0,94	86,07	598,69	111,55	41,05	9,41	21,1	-	-	-	1,27	-	2,7	945,09
LWYŻW	21,56	8,83	-	6,08	4,37	5,71	12,64	5,54	0,09	-	25,68	-	-	-	-	90,5
Łącznie	1817,55	277,55	60,98	1921,53	2822,41	139,98	301,81	86,95	53,2	2,17	30,78	55,69	1,27	4,88	3,51	7580,26
Nadlesnictwo Rymanów																
BMGB	-	-	8,55	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8,55
LGŚW	4268,76	775,79	490,08	5482,76	6120,09	21,62	281,10	92,53	70,71	78,14	9,4	208,83	-	-	-	17899,81
LGW	154,32	46,91	30,3	323,27	10,5	-	-	1,87	8,93	1,15	31,31	6,86	2,38	-	-	617,8
LŁG	5,52	1,87	8,46	15,02	-	-	7,40	27,26	-	-	5,65	189,35	-	1,32	0,81	262,66
LŁWYŻ	-	-	-	1,08	-	1,1	2,81	0,47	0,74	-	2,95	3,13	-	4,63	-	16,91
LMGŚW	-	-	0,39	62,65	85,68	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	148,72
LWYŻŚW	36,61	35,7	0,94	86,07	598,69	111,55	41,05	9,41	21,1	-	-	-	1,27	-	2,7	945,09
LWYŻW	21,56	8,83	-	6,08	4,37	5,71	12,64	5,54	0,09	-	25,68	-	-	-	-	90,5
OLJG	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1,08	-	-	-	1,08
Łącznie	4486,77	869,1	538,72	5976,93	6819,33	139,98	345,00	137,08	101,57	79,29	74,99	409,25	3,65	5,95	3,51	19991,12

Rozkład gatunków panujących w poszczególnych typach siedliskowych lasu w Nadleśnictwie Rymanów przedstawiono na poniższym diagramie.

Rozkład gatunków w poszczególnych typach siedliskowych lasu

Z powyższego diagramu wynika, że na siedlisku LGśw najważniejszego ze względu na rozmiar występowania w Nadleśnictwie, jest za duży udział sosny, a zbyt mały udział jawora i modrzewia. Struktura gatunkowa wymaga również korekty na siedlisku LGw, gdzie należy ograniczyć udział sosny i świerka na korzyść wiązu, jaworu w ramach kontynuacji użytkowania rębego, szczególnie w klasach odnowienia oraz regulacji składu gatunkowego w trakcie cięć pielęgnacyjnych. Warto na etapie wprowadzania odnowień sztucznych w ramach przebudowy drzewostanów sosnowych, jesionowych i świerkowych wprowadzać do składu drzewostanów szerszą paletę cennych gatunków domieszkowych, jak lipa, wiąz, klon, olcha oraz daglezję, pomimo że jest traktowana jako gatunek obcy ekologicznie, zamiennie za świerka, który jako typowy gatunek borealny wskutek coraz bardziej dotkliwych anomalii pogodowych (upalne lata, brak opadów – co znacząco obniżyło poziom wód gruntowych), wypada ze składu drzewostanów na znacznym obszarze

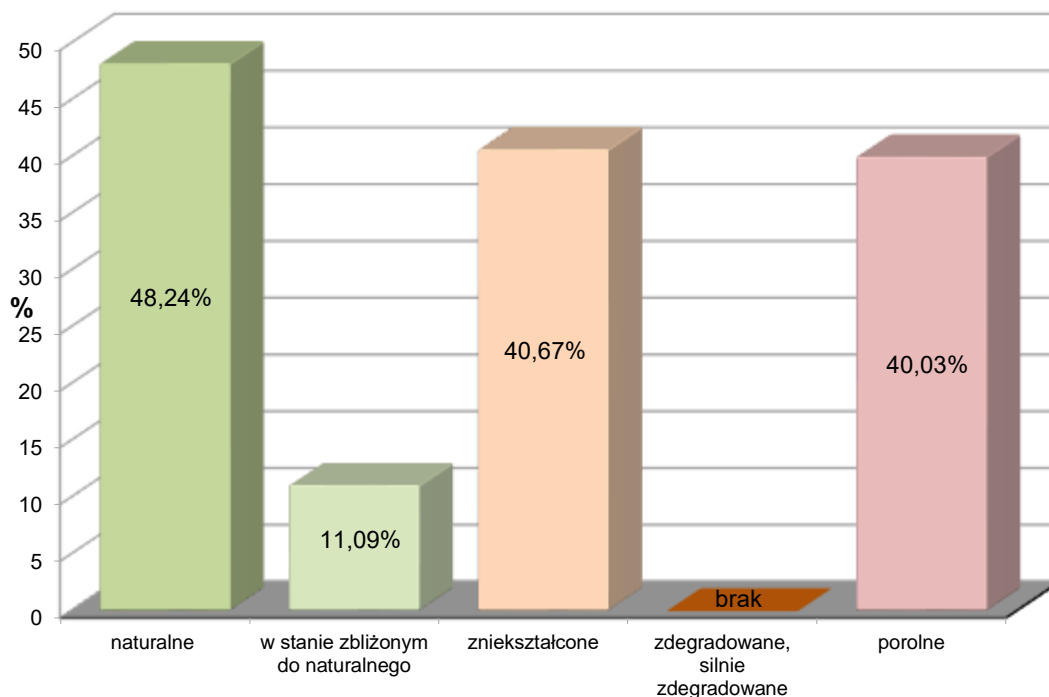
kraju. Należy również promować gatunki lekkonasienne jak brzoza i osika, drzewostany grabowe oraz zastępować jesioną dębem, co znacznie poprawi stabilność tutejszych drzewostanów na wypadek coraz bardziej trudnych do przewidzenia i powtarzających się klęsk żywiołowych.

Stan siedlisk leśnych, porolność

Stan siedlisk	Obręb Jaślicka	Obręb Rymanów	Nadleśnictwo Rymanów	%
	Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona [ha]			
1	2	3	4	5
naturalne	5080,50	4563,11	9643,61	48,24
w stanie zbliżonym do naturalnego	2069,05	147,41	2216,46	11,09
zniekształcone	5261,31	2869,74	8131,05	40,67
silnie zdegradowane	-	-	-	-
Razem	12410,86	7580,26	19991,12	100,00
<i>w tym: siedliska porolne</i>	5217,11	2785,98	8003,09	40,03

Na terenie Nadleśnictwa Rymanów największy udział mają siedliska naturalne, które zajmują ponad 48% powierzchni leśnej. Siedliska w stanie zbliżonym do naturalnego stanowią ponad 11%. Znaczny udział mają siedliska zniekształcone, które łącznie pokrywają powierzchnię 8131,05 ha, co stanowi prawie 41% powierzchni ogólnej siedlisk. Zniekształcenia obejmują głównie sośniny i świerczyny na gruntach porolnych porastające żyzniejsze siedliska leśne. Brak jest siedlisk zdegradowanych i silnie zdegradowanych. Siedliska na gruntach porolnych zajmują powyżej 40% powierzchni gruntów leśnych zalesionych i niezalesionych.

Stan siedlisk leśnych

1.3.6. Zanieczyszczenie powietrza i uszkodzenia lasu od emisji przemysłowych

Aktualizacji stref uszkodzeń lasu nie przeprowadzono z uwagi na brak odpowiednich zarządzeń i metodyki wyróżniania tych stref.

Z analizy rozkładu stężeń podstawowych zanieczyszczeń powietrza oraz oceny jakości powietrza przeprowadzonych w 2017 r. przez WIOŚ w Rzeszowie („Ocena jakości powietrza w strefach w Polsce za rok 2017”) wynika, że stan czystości powietrza atmosferycznego na gruntach Nadleśnictwa oraz w terytorialnym zasięgu jego działania jest w pełni zadowalający i poziom koncentracji wszystkich ocenianych substancji [tj. dwutlenek azotu (NO₂), dwutlenek siarki (SO₂), tlenek węgla (CO), benzen (C₆H₆), ozon (O₃), ołów (Pb), kadm (Cd), nikiel (Ni), arsen (As)], nie przekraczał wartości dopuszczalnych stężeń. Tak pozytywna ocena wynika z dużej lesistości omawianego obszaru, niskiego stopnia zurbanizowania, słabego nasycenia gospodarki infrastrukturą techniczną i brakiem przemysłu, stąd emisja zanieczyszczeń powietrza jest niewielka.

Lasy Nadleśnictwa położone są poza szkodliwym oddziaływaniem dużych zakładów przemysłowych. Oprócz lokalnych zakładów na stan powietrza atmosferycznego wpływa emisja pochodząca z indywidualnych palenisk domowych, lokalnych kotłowni węglowych oraz zanieczyszczeń komunikacyjnych wzdłuż głównych dróg tego regionu.

Ogólnie stan czystości powietrza na omawianym obszarze należy więc uznać za bardzo dobry.

1.3.7. Zestawienie przyjętych typów drzewostanów (TD) dla poszczególnych typów siedliskowych lasu z uwzględnieniem siedlisk przyrodniczych

Cele perspektywiczne gospodarki leśnej wyrażone w postaci typów drzewostanów w ramach poszczególnych typów siedliskowych lasu, ustaliła dla Nadleśnictwa Rymanów KZP (protokół z dnia 20 września 2016 r.) oraz NTG (protokół z dnia 29 października 2018 r.). Ustalono tam również rodzaje rębni oraz okresy odnowienia dla poszczególnych gatunków panujących. W.w. elementy zestawiono w poniższych tabelach.

Typy drzewostanów poza siedliskami przyrodniczymi

TSL	TD	Składy gatunkowe odnowień	Rębnia zasadnicza/zastępcza	Okres odnowienia
1	2	3	4	5
BMGB	Św	Św 80%, Jd i inne 20%	-	-
LWYŻŚW	Jd-Bk	Bk 40%, Jd 30%, Md i inne 30%	IVd	40
	Bk-Jd	Jd 50%, Bk 30%, Md i inne 20%	IVd	40
	Bk-Db	Db 50%, Bk 30%, Md i inne 20%	IVd	30
LWYŻW	Jd	Jd 70%, Db, Ol, Wz i inne 30%	IVd	40
	Jd-Db	Db 50%, Jd 30%, Bk, Jw, Wz i inne 20%	IVd	30
	Bk-Jd	Jd 50%, Bk 30%, Md i inne 20%	IVd	40
	Db-Jd	Jd 50%, Db 30%, Bk, Md, Jw i inne 20%	IVd	40

TSL	TD	Składy gatunkowe odnowień	Rębnia zasadnicza/ zastępcza	Okres odnowienia
1	2	3	4	5
LŁWYŻ	Js-Olsz	Olsz 70%, Js 20%, Wz i inne 10%	-	-
	Olsz	Olsz 70%, Js, Św, Brz i inne 30%	-	-
LMGŚW	Jd-Bk	Bk 50%, Jd 30%, Md, Św i inne 20%	IVd	40
LGŚW	Bk-Jd	Jd 60%, Bk 30%, Jw, Md, Św i inne 10%	IVd	50
	Jd-Bk	Bk 50%, Jd 30%, Md, Jw, Św i inne 20%	IVd	40
	Bk	Bk 70%, Jd, Md i inne 30%	IVd	30
	Jd	Jd 80%, Bk, Md i inne 20%	IVd	50
	Jw-Bk	Bk 50%, Jw 30%, Jd, Wz, Św i inne 20%	IVd	40
LGW	Bk-Jd	Jd 50%, Bk 30%, Md i inne 20%	IVd	50
	Jd	Jd 70%, Bk, Js, Jw, Św i inne 30%	IVd	50
LŁG	Js-Olsz	Olsz 70%, Js 20%, Wz i inne 10%	-	-
	Olsz	Olsz 70%, Js, Św, Brz i inne 30%	-	-

Ustalając składy gatunkowe na gruntach porolnych należy brać pod uwagę aktualnie obowiązujące wytyczne i zarządzenia.

Przyjęte typy drzewostanów (TD) o kierunku ochronnym i orientacyjne składy gatunkowe upraw oraz sposoby zagospodarowania dla leśnych siedlisk przyrodniczych

Kod siedliska	TSL	TD	Proponowane składy gat. odnowień	Rębnia zasadnicza/ zastępcza	Okres odnowienia
1	2	3	4	5	6
7140	BMGB	Św	Św 70%, Brz, So, i inne 30%	-	-
9130	LGŚW	Bk	Bk 70%, Jd, Jw, Md i inne 30%	IVd	30
		Bk-Jd	Jd 60%, Bk 30%, Jw, Md, Św i inne 10%	IVd	50
		Jd	Jd 80%, Bk, Md, Św i inne 20%	IVd	50
		Jd-Bk	Bk 50% Jd 30% Jw, Md, Św i inne 20%	IVd	40
		Jw-Bk	Bk 50% Jw 30% Jd, Wz, Św i inne 20%	IVd	40
		Jw-Jd-Bk	Bk 40% Jd 30% Jw 20%, Md i inne 10%	IVd	40
	LGW	Bk-Jd	Jd 50%, Bk 30%, Md i inne 20%	IVd	50
		Jd	Jd 70%, Bk, Js, Jw, Św, Wz, i inne 30%	IVd	50
	LŁG	Js-Olsz	Olsz 50%, Js 30%, Św, Wz, Jd i inne 20%	-	-
		Olsz	Olsz 70%, Js, Św, Brz i inne 30%	-	-
	LMGŚW	Bk-Jd	Jd 50%, Bk 30-40%, Md, Jw, Św i inne 10-20%	IVd	50
		Jd	Jd 80%, Bk, Md i inne 20%	IVd	50
		Jd-Bk	Bk 50%, Jd 30%, Md, Jw, Św i inne 20%	IVd	30
	LWYŻŚW	Bk	Bk 80%, Jd, Db, Md, Jw, Wz i inne 20%	IVd	30
		Bk-Jd	Jd 50%, Bk 30%, Md, Jw i inne 20%	IVd	40
		Db-Bk	Bk 50%, Bb 30%, Md, Jw, Jd i inne 20%	IVd	30
		Jd-Bk	Bk 40%, Jd 30%, Md, Db, Jw i inne 30%	IVd	40
LWYŻW	Bk-Jd	Jd 50%, Bk 30%, Md i inne 20%	IVd	50	
OLJG	Olsz	Olsz 70%, Js 20, Wz i inne 10%	-	-	
9180	LGŚW	Jw-Jd-Bk	Bk 40%, Jd 30%, Jw 20%, Md i inne 10%	-	-

Kod siedliska	TSL	TD	Proponowane składy gat. odnowień	Rębnia zasadnicza /zastępcza	Okres odnowienia
1	2	3	4	5	6
91E0	LŁG	Js-Olsz	Olsz 50%, Js 30%, Św, Wz, Jd i inne 20%	-	-
		Olsz	Olsz 70%, Js, Św, Wz, Brz i inne 30%	-	-
	LGŚW	Bk-Jd	Jd 50%, Bk 30%, Md i inne 20%	-	-
	LGW	Jd	Jd 70%, Bk, Js, Jw, Św i inne 30%	-	-
	LŁWYŻ	Js-Olsz	Olsz 50%, Js 30%, Św i inne 20%	-	-
9110	LMGŚW	Bk-Jd	Jd 50%, Bk30%, Jw, Md, Św i inne 20%	IVd	50
9170	LWYŻŚW	Bk-Db	Db 50%, Bk 30%, Md i inne 20%	IVd	40
		Gb-Db	Db 50%, Gb 30%, Lp, Kl, Jw, Bk i inne 20%	IVd	40
		Lp-Gb-Db	Db 40%, Gb 30%, Lp 20%, Wz, Św i inne 10%	IVd	40
	LWYŻW	Gb-Db	Db 50%, Gb 30%, Lp, Kl, Jw, Bk i inne 20%	IVd	40
		Lp-Gb-Db	Db 40%, Gb 30%, Lp 20%, Wz, Św i inne 10%	IVd	40
	LGŚW	Gb-Db	Db 50%, Gb 30%, Lp, Kl, Jw, Bk i inne 20%	IVd	40
	LGW	Gb-Db	Db 50%, Gb 30%, Lp, Kl, Jw, Bk i inne 20%	IVd	40

1.3.8. Ocena walorów genetycznych lasu, w tym bazy nasiennej

Gospodarka nasienna jest realizowana poprzez selekcję populacyjną i indywidualną na bazie wymienionych poniżej składników. Podczas prac nad PUL dokonano weryfikacji bazy nasiennej Nadleśnictwa.

Bazę nasienną Nadleśnictwa stanowią:

Gospodarcze drzewostany nasienne

Zestawienie zbiorcze gospodarczych drzewostanów nasiennych

Lp	Nr KRLMP BNL	Oddział, pododdział	Gatunek	Powierzchnia [ha]
1	2	3	4	5
1	MP/1/5984/05	84 i	BK	5,29
2	MP/1/5987/05	287 f	JD	31,83
3	MP/1/5990/05	344 a	JD	5,84
4	MP/1/5991/05	360 c	JD	13,61
		360 d	JD	12,67
		360 f	JD	5,63
5	MP/1/5989/05	335 c	JD	26,17
Razem obręb Jaśliska				101,04
6	MP/1/5992/05	33 c	BK	5,97
7	MP/1/5998/05	189 c	BK	17,22
8	MP/1/5993/05	36 a	JD	16,91
9	MP/1/5995/05	46 a	JD	16,01
10	MP/1/5997/05	181 a	MD	6,97
Razem obręb Rymanów				63,08
Ogółem Nadleśnictwo				164,12

Wyłączone drzewostany nasienne

Zestawienie zbiorcze wyłączonych drzewostanów nasiennych

Lp	Nr KRLMP BNL	Oddział, pododdział	Gatunek	Powierzchnia [ha]
1	2	3	4	5
1	MP/2/31217/05	345 b	JD	20,00
2	MP/2/31218/05	36 a	JD	23,05
		37 a	JD	12,73
		38 a	JD	12,99
		38 h	JD	8,68
		38 i	JD	2,55
Razem obręb Jaśliska				80,00
3	MP/2/31219/05	9 a	BK	5,00
4	MP/2/31220/05	15 a	BK	11,00
Razem obręb Rymanów				16,00
Ogółem Nadleśnictwo				96,00

Uprawy pochodne

Zestawienie upraw pochodnych

Lp	Oddział, pododdział	Gatunek	Pow. [ha]
1	2	3	4
Obręb Jaśliska			
1	27 d	JD	15,00
2	35 g	JD	6,02
3	37 b	JD	6,80
4	293 a	JD	27,00
5	365 c	JD	12,21
6	370 b	JD	12,20
Razem obręb Jaśliska			79,23
Obręb Rymanów			
7	13 g	JD	3,00
8	13 i	JD	3,00
9	13 y	JD	7,00
10	68 a	BK	17,00
11	104 b	BK	16,00
12	146 a	JD	19,10
Razem obręb Rymanów			65,10
Ogółem Nadleśnictwo			144,33

Drzewa mateczne

Zestawienie drzew matecznych

Lp.	Nr KRLMP BNL	Oddział, pododdział	Gatunek	Numer IBL
1	2	3	4	5
Obręb Jaśliska				
1	MP/3/34856/05	38 a	JD	4312
2	MP/3/34857/05	38 a	JD	4313
3	MP/3/34858/05	38 a	JD	4317
4	MP/3/34859/05	38 a	JD	4318
5	MP/3/34860/05	36 a	JD	4314
6	MP/3/34861/05	36 a	JD	4315
7	MP/3/34862/05	36 a	JD	4316
8	MP/3/34864/05	36 a	JD	4325
9	MP/3/34865/05	36 a	JD	4326
10	MP/3/34866/05	36 a	JD	4327
11	MP/3/34867/05	37 a	JD	4319
12	MP/3/34868/05	37 a	JD	4320
13	MP/3/34869/05	37 a	JD	4321
14	MP/3/34870/05	37 a	JD	4322
15	MP/3/34871/05	37 a	JD	4323
Obręb Rymanów				
16	MP/3/34872/05	45 a	CZR.P	9278
17	MP/3/34874/05	42 a	CZR.P	9280

W zakresie selekcji i zachowania zasobów genowych Nadleśnictwo będzie realizowało opracowany „Program zachowania leśnych zasobów genowych i hodowli selekcyjnej drzew leśnych na lata 2011 – 2021”.

Gospodarka szkółkarska

Obecnie gospodarkę szkółkarską prowadzi się na szkółce podokapowej w leśnictwie Szkółkarskim (oddz. 107A a, 110B a, 111A a, 112A a), gdzie produkcja prowadzona jest tylko w systemie polowym.

Większość nasion jest pozyskiwana z własnej bazy nasiennej. Jedynie nasiona Św i Jw pochodzą z zakupu, ze względu na brak tych gatunków w bazie nasiennej, jednak zapotrzebowanie na nie jest niewielkie.

Nadleśnictwo Rymanów nie planuje budowy nowych obiektów infrastruktury technicznej służących nasiennictwu leśnemu, ani modernizacji istniejącej suszarni, ze względu na bliskość Leśnego Ośrodka Nasiennego przy Nadleśnictwie Dukła. Zapewnia to możliwość wyłuszczenia szyszek i przechowywania zapasów nasion pokrywających zapotrzebowanie Nadleśnictwa w tym zakresie.

Nadleśnictwo Rymanów planuje założyć bloki upraw pochodnych w drugim etapie realizacji „Programu zachowania leśnych zasobów genowych i hodowli selekcyjnej drzew leśnych na lata 2011-2021 dla Nadleśnictwa Rymanów” w latach

2021-2035. W tym okresie drzewostany sosnowe, w których planowane jest założenie upraw pochodnych osiągną wiek rębności.

Zgodnie z głównymi, zmodyfikowanymi założeniami Regionalnego Programu Szkółkarskiego dla RDLP w Krośnie na lata 2016-2025 przewiduje się w Nadleśnictwie Rymanów zakończenie produkcji szkółkarskiej do roku 2025, a za zabezpieczenie materiału szkółkarskiego z odkrytym systemem korzeniowym dla Nadleśnictwa Rymanów będzie odpowiadało Nadleśnictwo Baligród.

1.3.9. Ogólna ocena stanu środowiska przyrodniczego

Na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa Rymanów, jak i w jego zasięgu terytorialnym znajduje się szereg form ochrony przyrody: rezerwaty przyrody „Bukowica”, „Kamień nad Jaśliskami” i „Źródlika Jasiołki”, Jaśliski Park Krajobrazowy, obszary chronionego krajobrazu, obszary sieci Natura 2000, pomniki przyrody, strefy ochrony, ochrona gatunkowa roślin i zwierząt. Wszystkie te formy ochrony zostały szczegółowo omówione w Programie ochrony przyrody dla Nadleśnictwa Rymanów.

1.3.9.1. Opis walorów przyrodniczych Nadleśnictwa

Obszar Nadleśnictwa charakteryzuje się ciekawymi walorami przyrodniczymi, na które składają się drzewostany odznaczające się wysokim stopniem naturalności, zbiorowiska roślinne z licznym udziałem roślin chronionych, a także bogata fauna. Najcenniejsze przyrodniczo obszary objęto ochroną prawną.

Na terenie Nadleśnictwa znajdują się trzy rezerwaty „Bukowica”, „Kamień nad Jaśliskami” i „Źródlika Jasiołki”. Są to drzewostany cenne przyrodniczo, o zróżnicowanej strukturze wiekowej, gatunkach typowych dla różnych podtypów buczyny karpackiej, a także naturalne zbiorowiska roślinne obejmujące źródłiskowe obszary rzeki Jasiołka. Dodatkowym atutem są interesujące formy skalne i unikalne bagniska.

Niemal całość terenu Nadleśnictwa objęta jest różnego rodzaju powierzchniowymi formami ochrony przyrody. Są to:

- Jaśliski Park Krajobrazowy - 7308,44 ha;
- Obszar Chronionego Krajobrazu Beskidu - 13273,12 ha;
- OSO Beskid Niski PLB180002 - 18965,55 ha;
- OZW Ostoja Jaśliska PLH180014 - 1022,56 ha;
- OZW Rymanów PLH180016 - 3498,17 ha;
- OZW Las Hrabieński PLH180039 - 119,34 ha;
- OZW Patria nad Odrzechową PLH180028 - 470,36 ha.

(podane powierzchnie dotyczą tylko gruntów będących w zarządzie Nadleśnictwa).

Na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Rymanów znajduje się 16 drzew objętych formą ochrony w postaci pomnika przyrody. Gdzie na uwagę zasługuje pomnik o nazwie „Na Cerkwisku”. Jest to grupa drzew (3 lipy i 1 dąb) rosnąca w miejscu po cerkwi greckokatolickiej pw. Opieki Najświętszej Marii Panny z 1899 r. w dawnej wsi Wołuszowa, spalonej w 1947 r.

Użytki ekologiczne Nadleśnictwa stanowią łącznie powierzchnię 52,80 ha. Są to 42 wydzielania będące w większości przypadków różnego rodzaju łąkami, terenami zalewowymi oraz miejscami bytowania zwierzyny.

Flora omawianego obszaru odznacza się niejednorodnym charakterem geograficznym. Występują tu zarówno przedstawiciele elementu wschodnio-jak i zachodniokarpackiego. Ze względu na przynależność obszaru do Prowincji Górskiej uwidacznia się tu wysoki udział górskich gatunków roślinnych. Dominującym zespołem roślinności regla dolnego jest żyzna buczyna karpacka *Dentario glandulosae-Fagetum*. W piętrze pogórza charakterystycznymi zbiorowiskami są żyzne lasy liściaste - grądy *Tilio-Carpinetum*, w wyższych położeniach tego piętra przybierające formę pośrednią między reglową postacią buczyny karpackiej a fitocenozą grądową. W dolinach rzecznych występują: nadrzeczna olszyna górską *Alnetum incanae* i sporadycznie podgórski łęg jesionowy *Carici remotae-Fraxinetum*. Na gruntach Nadleśnictwa stwierdzono 70 gatunków chronionych, w tym 17 objętych ochroną ścisłą. Należy podkreślić tu występowanie takich gatunków jak: buławnik mieczolistny *Cephalanthera longifolia*, kruszczyk siny *Epipactis purpurata*, lilia złotogłów *Lilium martagon*, ponikło kraińskie *Eleocharis carniolica* oraz jęczycznik zwyczajny *Phyllitis scolopendrium*.

Siedliska przyrodnicze na terenie Nadleśnictwa wyznaczono na 12014,22 ha, stanowią one 9 typów wymienionych w załączniku I Dyrektywy siedliskowej. Wśród nich, jako najszerzej rozprzestrzenioną, wykazano żyzną buczynę karpacką - 9130.

Szczegółowy opis walorów przyrodniczych oraz form ochrony zawiera Program ochrony przyrody dla Nadleśnictwa Rymanów, stanowiący integralną część niniejszego planu urządzenia lasu.

1.3.9.2. Zagrożenia środowiska przyrodniczego

Stan poszczególnych komponentów środowiska w zasięgu działania Nadleśnictwa Rymanów jest zróżnicowany, jednak na ogół charakteryzuje się mniejszym, w odniesieniu do województwa i kraju stopniem degradacji i zanieczyszczenia. Odnosi się to w szczególności do:

- wysokiej różnorodności przyrodniczej (krajobrazowej, siedliskowej i gatunkowej);
- występowania wielu ekosystemów naturalnych i półnaturalnych;
- niskiego stopnia zanieczyszczenia gleb i dobrej jakości powietrza.

Zachowaniu tych walorów służy m.in.:

- stała poprawa infrastruktury służącej ochronie środowiska;
- objęcie znacznej części Nadleśnictwa różnymi formami ochrony przyrody i krajobrazu;
- średni poziom chemizacji środowiska;
- średni stopień urbanizacji i średnia gęstość zaludnienia;
- dotychczasowa polityka ochrony środowiska prowadzona w zasięgu działania Nadleśnictwa.

Obecnie zasoby przyrodnicze Nadleśnictwa nie są narażone na negatywne oddziaływania, co jest związane z prowadzoną proekologiczną gospodarką leśną, małą dostępnością komunikacyjną, niskim zaludnieniem i uprzemysłowieniem regionu. Potencjalne zagrożenie dla przyrody i krajobrazu w sąsiedztwie lasów Nadleśnictwa może spowodować stale zwiększająca się budowa obiektów rekreacyjnych i mieszkalnych, bez skutecznych urządzeń ochrony środowiska. Degradująco na estetykę krajobrazu mogą wpłynąć: zabudowa niedopasowana do krajobrazu oraz napowierzchnie linie elektroenergetyczne i maszty telefonii komórkowej. Inne potencjalne zagrożenia krajobrazu to zakłócenia osi widokowych, zabudowa przedpola widokowych, lokalne zagrożenia powodowane przez komunikację, hałas, transgraniczne zanieczyszczenia powietrza.

Z grupy zagrożeń abiotycznych w środowisku leśnym duże znaczenie mają tutaj silne, wywalające wiatry, niskie temperatury, przymrozki wczesne i późne, okiść oraz okresowo występujące susze.

Spośród czynników biotycznych zagrożenie ze strony ssaków roślinożernych dla lasów Nadleśnictwa Rymanów nie ma większego znaczenia. Zagrożenie ze strony szkodników pierwotnych i wtórnych dla lasów Nadleśnictwa jest znikome.

Z chorób grzybowych najczęściej obserwowany jest rak jodły we wszystkich klasach wieku w różnym stopniu opanowania. Na szkody od huby korzeniowej i opieńki narażone są drzewostany sosnowe i świerkowe na gruntach porolnych, jednak zagrożenie ze strony tych patogenów jest niewielkie. W drzewostanach z udziałem jesionu ciągle groźne jest zamieranie drzew we wszystkich klasach wieku będące wynikiem patogenicznej działalności grzyba *Chalara fraxinea*.

Z czynników antropogenicznych uciążliwym problemem dla Nadleśnictwa jest zaśmiecanie lasów, szczególnie wzdłuż szlaków turystycznych, ścieżek edukacyjnych oraz przy drogach publicznych, zwłaszcza w okresie wakacyjnym.

Problemy te zostały omówione szczegółowo w „Programie ochrony przyrody” oraz w rozdziale „Ochrona lasu - wytyczne kierunkowe”.

1.4. Charakterystyka warunków ekonomicznych gospodarki leśnej oraz prognoza spodziewanego wyniku ekonomicznego

1.4.1. Syntetyczna ocena uwarunkowań ekonomicznych w granicach zasięgu działania Nadleśnictwa

1.4.1.1. Ocena ekonomiczna regionu

Nadleśnictwo Rymanów leży w południowej części województwa podkarpackiego, na części dwóch powiatów: krośnieńskiego i sanockiego. Obejmuje gminy i części gmin: Rymanów, Jaśliska, Besko, Bukowsko, Komańcza, Zarszyn i miasto Rymanów. Do charakterystyki regionu przyjęto obszar i dane dla całych gmin, które Nadleśnictwo Rymanów w całości lub w części obejmuje swym zasięgiem terytorialnym.

Zestawienie powierzchni lasów w terytorialnym zasięgu Nadleśnictwa Rymanów – wzór nr 7

Województwo, powiat, gmina	Pow. ogólna w km ²	Lasy stanowiące własność Skarbu Państwa				Lasy nie stan. własności Skarbu Państwa			Lasy współwłasności Skarbu Państwa i osób fizycznych	Ogółem (6+9+10)	Lesistość (11:2)
		W zarządzie LP		Pozostałe	Razem	Własność osób fizycznych	Inne	Razem			
		Urządzone nadleśnictwo	Sąsiednie nadleśnictwa								
		Powierzchnia [ha]									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Województwo podkarpackie	466,87	20177,62	-	0,06	20177,68	1299,20	760,68	2059,88	22,50	22260,06	47,68
Powiat leski	288,08	14047,78	-		14047,78	714,87	198,35	913,22	7,01	14968,01	51,96
Gmina Jaśliska	134,38	9126,41	-	-	9126,41	275,14	67,13	342,27	4,84	9473,52	70,50
Gmina Rymanów Obszar Wiejski	141,32	4921,37	-	-	4921,37	439,16	131,22	570,38	2,17	5493,92	38,88
Miasto Rymanów	12,38	-	-	-	0,00	0,57	-	0,57	-	0,57	0,05
Powiat sanocki	178,79	6129,84	-	0,06	6129,90	584,33	562,33	1146,66	15,49	7292,05	40,79
Gmina Besko	27,47	228,61	-	-	228,61	13,77		13,77	0,15	242,53	8,83
Gmina Bukowsko	30,50	1234,80	-	-	1234,80	89,49	347,50	436,99	-	1671,79	54,81
Gmina Komańcza	46,64	3142,14	-	-	3142,14	255,35	-	255,35	-	3397,49	72,84
Gmina Zarszyn	74,18	1524,29	-	0,06	1524,35	225,72	214,83	440,55	15,34	1980,24	26,70
Ogółem	466,87	20177,62	-	0,06	20177,68	1299,20	760,68	2059,88	22,50	22260,06	47,68

Poniżej przedstawiono charakterystykę regionu pod względem zaludnienia.

Charakterystyka regionu pod względem zaludnienia

Gmina	Powierzchnia / km ² /	Ludność /mieszk./	Gęstość zaludnienia /mieszk./km ² /
1	2	3	4
Powiat Krośnieński	926	112193	121
Powiat Sanocki	1224	95485	78
Rymanów	167	15830	95
Jaśliska	99	2035	21
Besko	27	4498	164
Bukowsko	137	5554	41
Komańcza	456	4882	11
Zarszyn	105	9371	89

Źródło: www.stat.gov.pl za 2016 r.

Gęstość zaludnienia w regionie (podregion krośnieński GUS) wynosi 87 mieszkańców/km² i jest niższa od średniej dla Podkarpacia (119 mieszkańców/km²) i kraju (122 mieszkańców/km²). Oceniając wskaźnik gęstości zaludnienia należy pamiętać, że gęstości zaludnienia w regionie zwiększają znacznie - położone poza zasięgiem Nadleśnictwa - miasta Sanok i Krosno oraz fakt położenia większości gruntów Nadleśnictwa w południowej części zasięgu, na granicy

z kompleksami leśnymi Nadleśnictw Lesko, Komańcza, Dukla i lasami po stronie Słowackiej.

Uwzględniając lasy wszystkich form własności w terytorialnym zasięgu Nadleśnictwa, lesistość wynosi 47,7% i jest znacznie wyższa od lesistości województwa podkarpackiego (38,1%) i kraju – 29,4%.

Zasięg terytorialny Nadleśnictwa Rymanów zajmuje obszar 466,87 km². Lasy stanowią 24233,30 ha, w tym grunty leśne w zarządzie Nadleśnictwa – 20177,66 ha. Obszar Nadleśnictwa Rymanów leży w rejonie o zróżnicowanej lesistości terenu i zaludnienia. Północna część terytorialnego zasięgu Nadleśnictwa, to jest Doły Jasielsko-Sanockie - to obszar gęściej zaludniony, z położonymi w pobliżu dużymi ośrodkami miejskim regionu, miastami Krosno i Sanok - charakteryzuje się niską lesistością (gmina Besko – 8,8%, gmina Zarszyn – 26,7% lesistości). Wyniesienia Beskidu Niskiego (na południu), są słabiej zaludnione i zajęte w dużej mierze przez lasy (gminy: Jaśliska – 70,5%, Komańcza – 72,8% lesistości).

Najważniejszym czynnikiem decydującym o rozwoju gospodarczym omawianego regionu jest niewątpliwie położenie dużego ośrodka miejskiego, jakim jest Krosno, które liczy blisko 47 tysięcy mieszkańców i jest jednocześnie największym centrum gospodarczym i społecznym. Zakłady przemysłowe, centra administracyjne oraz instytucje oświatowe zlokalizowane w mieście dają zatrudnienie ludności z okolicznych miejscowości, terenu powiatu jak i województwa. Mniejsze miasta, jak Rymanów, czy Iwonicz Zdrój oprócz tego, że stanowią siedziby władz gminnych oferują miejsca pracy głównie w handlu, usługach i turystyce.

Sektor dotyczący rolnictwa nie stanowi większego potencjału ekonomicznego ze względu na średnią wielkość gospodarstwa na poziomie 2,60 ha. Dla porównania w województwie podkarpackim średnia ta wynosi 3,50 ha, a w kraju 7 ha. Struktura upraw dostosowana jest do potrzeb rynku lokalnego i istniejących zakładów przetwórstwa rolno – spożywczego.

Omawiany obszar bogaty jest w udokumentowane i wydobywane złoża surowców mineralnych takich jak: ropa naftowa i gaz ziemny. Obszar złoża wód mineralnych, na bazie których funkcjonuje uzdrowisko w Rymanowie Zdroju znajduje się na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Rymanów, a sposób zagospodarowania tych gruntów jest zgodny ze statutem Uzdrowiska i miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego oraz dostosowany do pełnienia funkcji pozaprodukcyjnych, głównie w strefie A.

Ważną rolę na lokalnym rynku pracy odgrywają również działające na tym terenie zakłady usług leśnych, wykonujące na zlecenie Nadleśnictwa większość prac z zakresu pozyskania i hodowli lasu. Aktualnie Nadleśnictwo współpracuje z 10 Zakładami Usług Leśnych stowarzyszonymi w jednym konsorcjum, które w pełni zaspokajają potrzeby w zakresie wykonawstwa prac leśnych na odpowiednim poziomie ilościowym i jakościowym

Rynek odbiorców drewna i popyt na drewno są w znacznym stopniu ustabilizowane. Odbiorcami drewna są duże i średnie zakłady drzewne, w niewielkim stopniu drobni odbiorcy indywidualni. Liczba odbiorców drewna jest zróżnicowana i zależy od ogólnej koniunktury gospodarczej, kondycji finansowej firm oraz możliwości zbytu wyrobów drzewnych.

Obszar zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa Rymanów charakteryzuje się średnio rozwiniętą siecią drogową, która w kontekście ich przydatności do potrzeb transportowych drewna układa się nie do końca korzystnie, głównie ze względu

na oddalenie kompleksów leśnych od dróg publicznych, ograniczenia tonażowe na drogach gminnych oraz bezpośrednio sąsiedztwo gruntów prywatnych.

Sieć wywozową w Nadleśnictwie stanowią drogi leśne o nawierzchni gruntowej i utwardzonej, która liczy blisko 81 km, co daje wskaźnik gęstości na poziomie zaledwie 0,39 km/100 ha lasu (odnosząc się do całkowitej powierzchni Nadleśnictwa). Stan części dróg można określić jako niezadowalający. Nadleśnictwo w miarę posiadanych środków ulepsza nawierzchnie „strategicznych” dróg leśnych. Proces ten należy kontynuować. W najbliższym okresie gospodarczym planowane jest dalsze rozwijanie sieci drogowej. Okresowo, szczególnie po większych opadach oraz zimie, niektóre odcinki dróg wymagają bieżących remontów. Sieć dróg leśnych w powiązaniu z drogami publicznymi nie jest wystarczająca dla potrzeb transportu drewna i racjonalnej gospodarki leśnej.

Na efektywność ekonomiczną gospodarki leśnej wpływają ujemnie następujące czynniki:

- średnio rozwinięta sieć dróg leśnych (0,39 km/100ha), brak dogodnych dojazdów do szeregu oddziałów,
- ukształtowanie terenu – znaczne spadki (szczególnie w leśnictwie Puławy) i stoki poprzecinane licznymi jarami i potokami,
- duży udział drzewostanów rosnących na gruntach porolnych, kwalifikujących się do przebudowy,
- znacząca presja zwierzyny płowej w stosunku do upraw z odnowienia sztucznego,
- konieczność zabezpieczania młodego pokolenia przed zwierzyną,
- niekorzystna struktura sortymentowa,
- w dużej mierze ochronny charakter lasów (większość uznana za chronione siedliska przyrodnicze) oraz pełnienie przez nie szeregu funkcji środowiskowych i społecznych,
- zaliczenie do gospodarstwa specjalnego 3491 ha drzewostanów spełniających indywidualne cele i funkcje specjalne, gdzie cięcia rębne ograniczono do minimum,
- znaczna odległość zrywki na poziomie 1235 m (średnia z ostatnich 5 lat) i daleki podwóz drewna.

Wymienione wyżej czynniki, w szczególności trudny teren, brak dostatecznej ilości dróg wywozowych, powodujący konieczność dalekich dojazdów i długich odcinków zrywki, ograniczają dostępność do części lasów. Duża ilość drzewostanów przedplonowych, pochodzących z zalesień powojennych i wymagająca rozpoczęcia ich przebudowy, negatywnie wpływa na efektywność ekonomiczną gospodarki leśnej i zagospodarowania lasu.

W miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego poszczególnych gmin oraz dokumentach dotyczących strategii rozwoju nie przewiduje się na tym terenie wzmoczonej urbanizacji i rozwoju przemysłu, poza budową lokalnych ferm wiatrowych i modernizacją infrastruktury drogowej, a przede wszystkim działalności w kierunku rozwoju bazy uzdrowiskowej, turystyczno-rekreacyjnej oraz poprawy stanu środowiska przyrodniczego. Jako funkcje równoległe wymienia się rolnictwo i leśnictwo.

Problematyka lasów nadzorowanych

Starostwo Powiatowe w Krośnie powierzyło Nadleśniczemu Nadleśnictwa Rymanów w drodze porozumienia z dnia 29 grudnia 1999 roku, zmienionego w formie Aneksu nr 22 z dnia 19 stycznia 2018 roku, nadzór nad lasami nie stanowiącymi własności Skarbu Państwa o powierzchni 1174,94 ha rozmieszczonymi w 26 miejscowościach na obszarze 2 gmin. Starosta sanocki od 1 stycznia 2013 roku prowadzi samodzielnie nadzór nad lasami niepaństwowymi, a do tego czasu powierzchnia nadzorowana przez Nadleśnictwo wynosiła 1796,02 ha.

Dla wszystkich lasów została opracowana dokumentacja urzędniowa, co w istotny sposób ułatwia Nadleśnictwu pracę związaną z ich nadzorowaniem.

Wykaz d-stanów nadzorowanych przez Nadleśnictwo

Gmina	Obręb ewidencyjny	Powierzchnia
Jaśliska	Polany Surowiczne	36,3600
	Posada Jaśliska	235,0705
	Wola Niżna	18,9702
	Razem	290,4007
Rymanów	Bałucianka	25,4843
	Bzianka	7,2631
	Deszno	56,0689
	Głębokie	137,4049
	Klimkówka	34,7111
	Królik Polski	159,9746
	Królik Wołoski	10,9600
	Ladzin	41,3600
	Łazy	24,1312
	Milcza	4,2300
	Posada Górna	29,9100
	Puławy	191,7696
	Rudawka Rymanowska	14,3307
	Rymanów Zdrój	42,7142
	Rymanów	0,5745
	Sieniawa	9,8986
	Tarnawka	31,5225
	Wiśloczek	28,1455
	Woltuszowa	10,3597
	Wólka	17,0069
	Wróblík Królewski	1,0117
	Wróblík Szlachecki	2,9400
	Zawoje	2,7700
Razem	884,5420	
Razem powierzchnia lasów nadzorowanych		1174,9427

1.4.1.2. Charakterystyka przestrzenna kompleksów leśnych w powiązaniu z warunkami transportu drewna

Nadleśnictwo Rymanów usytuowane jest w południowej części województwa podkarpackiego na części dwóch powiatów: krośnieńskiego i sanockiego.

Zasięg terytorialny Nadleśnictwa Rymanów wynosi 466,87 km², a został ustalony Zarządzeniem Nr 79 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 29 grudnia 2014 roku w sprawie określenia zasięgu terytorialnego nadleśnictw nadzorowanych przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Krośnie.

Poniżej zestawiono liczbę i powierzchnię kompleksów gruntów stanowiących własność Skarbu Państwa pod zarządem Nadleśnictwa Rymanów.

Charakterystyka przestrzenna kompleksów leśnych

Wielkość kompleksu	Obręb				Nadleśnictwo	
	Jaśliska		Rymanów			
	ilość	powierzchnia [ha]	ilość	powierzchnia [ha]	ilość	powierzchnia [ha]
do 1,00 ha	13	4,96	26	6,21	39	11,17
1,01 – 5,00 ha	10	22,78	8	14,14	18	36,92
5,01 – 20,00 ha	5	69,43	2	29,46	7	98,89
20,01 – 100,00 ha	3	121,86	2	54,74	5	176,60
100,01 – 200,00 ha	0	0	3	424,72	3	424,72
200,01 – 500,00 ha	0	0	2	978,31	2	978,31
500,01 – 2000,00 ha	0	0	0	0	0	0
Powyżej 2000 ha	1	12794,42	1	6188,72	2	18983,14
Razem	32	13013,45	44	7696,30	76	20709,75

Grunty Nadleśnictwa Rymanów obejmują 76 kompleksów różnej wielkości, rozmieszczone są na obszarze ponad 46 tys. ha. Najwięcej, 39 kompleksów mieści się w przedziale do 1 ha. Lasy obrębu leśnego Rymanów cechuje znacznie większe rozdrobnienie, znajduje się w nim 36 kompleksów o powierzchni do 20 ha.

Kompleksy leśne obrębu Jaśliska są znacznie bardziej zwarte, obejmują 31 kompleksów leśnych do 100 ha i jeden o powierzchni 12794,42 ha.

1.4.2. Zestawienie ekonomicznych wskaźników gospodarki leśnej Nadleśnictwa

Ekonomiczne wskaźniki gospodarki leśnej (instrukcyjna tabela XIX)

Lp.	Wyszczególnienie		Ubiegły okres gospodarczy	Plan na bieżący okres gospodarczy
1	2		3	4
1.	Powierzchnia leśna ¹ (stan na 1.01. pierwszego roku obowiązywania planu u.l. bez gruntów związanych z gosp. leśną) – ha		19 951,07	19 991,12
2.	Zapas drzewny na powierzchni leśnej (stan na 1.01. pierwszego roku obowiązywania planu u.l.) – m ³		5 758 303	6 295 540
3.	Zasobność drzewostanów (stan na 1.01. pierwszego roku obowiązywania planu u.l.) – m ³ /ha		296	315
4.	Wartość majątku Nadleśnictwa	wartość drzewostanów (według tablic) – tys.zł	-	-
		wartość gruntów leśnych (według metody wskaźnikowej) – tys.zł	-	-
		wartość środków trwałych – tys.zł	-	-
		razem	-	-
5.	Etat 10-letni (grubizna netto)	użytki rębne – m ³ netto	350 166	585 735
		użytki przedrębne – m ³ netto	420 054	317 654
		razem użytki główne – m ³ netto	770 220	903 389
		udział użytków przedrębnych – %	54,54	35,16
6.	Okresowy przyrost w 10-leciu ²⁾	m ³	1 612 481	1 425 067
		przeciętnie m ³ /ha /rok	8,08	7,13
7.	Wskaźniki gospodarki zasobami (grubizna brutto)	użytkowanie rębne m ³ /ha pow. leś. /rok	2,03	3,39
		użytkowanie przedrębne m ³ /ha pow.les. /rok	2,63	1,99
		użytkowanie główne m ³ /ha pow.les. /rok	4,66	5,38
		użytkowanie główne % zasobów /rok	1,61	1,71
		użytkowanie główne % przyrostu /rok	5,76	7,55
8.	Udział powierzchni prawnie wyłączonych z użytkowania rębnego – % (udział w powierzchni leśnej)		-	-
9.	Udział lasów ochronnych – % (udział w powierzchni leśnej)		89,04	89,86
10.	Powierzchnia lasów nadzorowanych – ha		1843,80	1174,94
	% udziału w powierzchni lasów w nadleśnictwie		9,24	5,88

¹⁾ Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona, bez gruntów związanych z gosp. leśną

²⁾ Według wzoru $V_k - V_p + U$, gdzie: V_k – zapas na końcu okresu, V_p – zapas na początku okresu, U – pozyskanie w okresie obowiązywania planu (miąższość brutto).

Ekonomiczne wskaźniki gospodarki leśnej w porównaniu z ubiegłym okresem gospodarczym wykazują wzrost powierzchni leśnej (zalesionej i niezalesionej) o 40,05 ha oraz zmianę wskaźników:

- wzrost zasobów drzewnych o 537 237m³,
- wzrost zasobności o 19 m³/ha,
- wzrost etatu użytków głównych o 133 169 m³ netto.

1.4.3. Orientacyjna prognoza spodziewanych efektów ekonomicznych gospodarki leśnej Nadleśnictwa w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu

Prognoza spodziewanego wyniku ekonomicznego (instrukcyjna tabela XX)

Lp.	Wielkość pozyskania drewna oraz ważniejsze wskaźniki kosztów i przychodów	Jednostka miary	Przeciętnie rocznie za ostatnie 3 lata	Według etatu użytkowania głównego przyjętego do realizacji w planie u.l.	Według orient. etatu potencjalnego z uwzględnieniem pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych
1	2	3	4	5	6
1.	Przeciętna roczna ilość pozyskiwanego drewna	m ³	75 359	87 770	90 339
2.	Koszty administracyjne	zł	2 204 545	2 204 545	2 204 545
3.	Koszty ochrony lasu	zł	351 130	351 130	351 130
4.	Koszty nasiennictwa i selekcji	zł	20 270	20 270	20 270
5.	Koszty odnowień i zalesień	zł/ha	3 260	3 260	3 260
6.	Przeciętna roczna ilość odnowień i zalesień	ha	46	99	99
7.	Koszty pielęgnowania upraw i młodników	zł/ha	1 430	1 430	1 430
8.	Przeciętna roczna ilość pielęgnowania upraw i młodników	ha	587	214	214
9.	Koszty pozyskania i zrywki drewna	zł/ m ³	88,68	88,68	88,68
Suma kosztów (k)		zł	13 185 480	15 806 513	15 928 116
10.	Przychody ze sprzedaży drewna	zł/ m ³	173,12	190,00	190,00
Suma przychodów (p)		zł	13 853 367	16 134 901	16 607 164
Wskaźnik udziału kosztów w przychodach (k/p)			1,58	1,58	1,58

Do wyliczeń wskaźnika udziału kosztów w przychodach w planie u.l. przyjęto poziom kosztów jak za ostatnie 3 lata poprzedniego planu, natomiast przychody ustalono z uwzględnieniem ceny sprzedaży drewna w wysokości 190 zł/m³. Pomimo wzrostu etatu użytkowania głównego przyjętego do planu, przewidywany wskaźnik udziału kosztu w przychodach pozostanie na stałym poziomie 1,58.

1.5. Charakterystyka stanu lasu oraz analiza stanu zasobów drzewnych Nadleśnictwa

W trakcie prac taksacyjnych ustalono cechy drzewostanów. Wykaz tych cech i powierzchni drzewostanów zestawiono w tabeli. Dla niektórych drzewostanów określono kilka cech.

Zestawienie powierzchni drzewostanów wg poszczególne cechy

Cecha	Powierzchnia [ha]	% powierzchni drzewostanów
Obręb Jaśliska		
Drzewostan z odnowienia naturalnego:	7704,17	65,20
Drzewostan z odnowienia sztucznego:	4080,2	34,53
Drzewostany na gruntach porolnych:	4523,78	38,29
Drzewostany doświadczalne:	4,46	0,04
Młodniki po rębniach złożonych:	281,36	2,38
Otuliny szkótek:	28,81	0,24
Uprawy po rębniach złożonych:	37,24	0,32
Obręb Rymanów		
Drzewostan z odnowienia naturalnego:	4914,86	65,33
Drzewostan z odnowienia sztucznego:	2578,7	34,27
Drzewostany na gruntach porolnych:	2702,8	35,92
Młodniki po rębniach złożonych:	92,93	1,24
Drzewostany odroślowe:	40,22	0,53
Nadleśnictwo Rymanów		
Drzewostan z odnowienia naturalnego:	12619,03	65,25
Drzewostan z odnowienia sztucznego:	6658,9	34,43
Drzewostany na gruntach porolnych:	7226,58	37,37
Drzewostany doświadczalne:	4,46	0,02
Młodniki po rębniach złożonych:	374,29	1,94
Drzewostany odroślowe:	69,03	0,36
Uprawy po rębniach złożonych:	37,24	0,19

Dominują drzewostany pochodzenia naturalnego, które stanowią ponad 65% powierzchni leśnej zalesionej, drzewostany z odnowienia sztucznego to ponad 34% powierzchni drzewostanów. Powierzchnia drzewostanów na gruntach porolnych to 7226,58 ha, co odpowiada 37,37% powierzchni gruntów leśnych zalesionych (drzewostanów).

1.5.1. Ocena możliwości produkcyjnych lasu

W części tabelarycznej niniejszego elaboratu zostały zamieszczone następujące tabele, charakteryzujące możliwości produkcyjne lasów Nadleśnictwa Rymanów:

- Tabela nr II - Zestawienie powierzchni typów siedliskowych wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji;
- Tabela nr III - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych funkcji lasu i gatunków panujących;
- Tabela nr IV - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących;
- Tabela nr Va - Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu;
- Tabela nr Vb - Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu;
- Tabela nr VI - Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności;
- Tabela nr VIIa - Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia – przyrost tablicowy.

1.5.1.1. Przeciętne bonitacje gatunków panujących

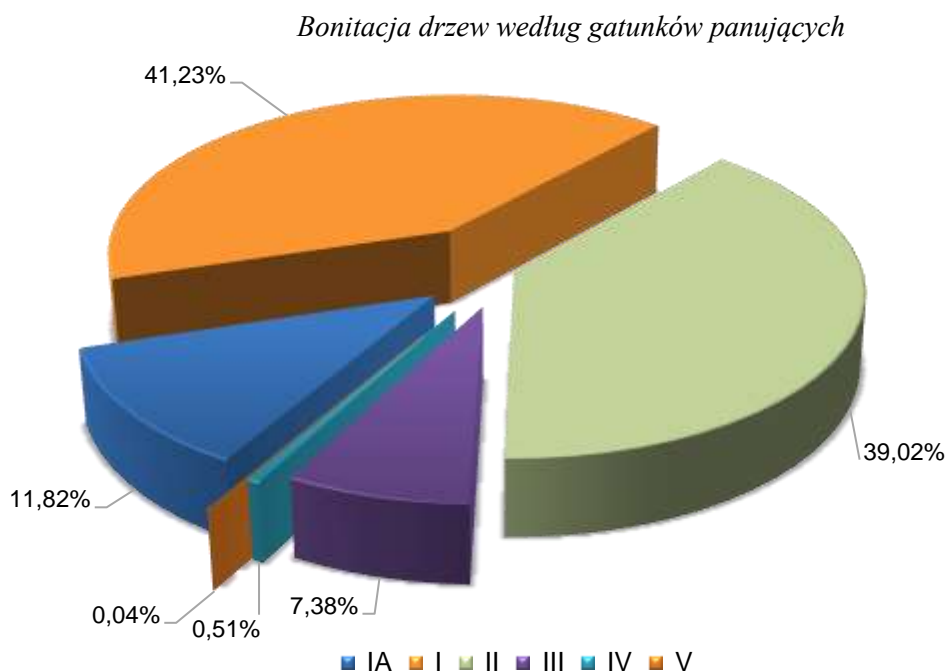
Poniższe zestawienie zostało opracowane na podstawie tabeli nr II, zamieszczonej w części tabelarycznej niniejszego elaboratu. Obrazuje ono udział procentowy powierzchni drzewostanów wg bonitacji i gatunków panujących.

*Udział procentowy powierzchni drzewostanów na powierzchni leśnej zalesionej
według bonitacji i gatunków panujących*

Bonitacja	Gatunki panujące					Razem	%
	SO	MD	JD	BK	Pozostałe		
	Powierzchnia [ha]						
1	2	3	4	5	6	7	8
Obręb Jaśliśka							
IA	959,07	-	-	-	-	959,07	8,12
I	1681,71	420	1650,06	672,09	497,23	4921,09	41,65
II	28,44	168,51	2174,32	2217,75	130,03	4719,05	39,94
III	-	3,04	122	754,59	250,46	1130,09	9,56
IV	-	-	-	12,53	65,31	77,84	0,66
V	-	-	-	8,63	-	8,63	0,07
Razem	2669,22	591,55	3946,38	3665,59	943,03	11815,77	100
Obręb Rymanów							
IA	1327,21	-	-	-	-	1327,21	17,64
I	467,72	180,16	758,87	1243,73	399,9	3050,38	40,54
II	22,62	90,42	1144,73	1319,85	249,43	2827,05	37,58
III	-	6,97	2,12	233,57	54,69	297,35	3,95
IV	-	-	-	-	21,65	21,65	0,29
Razem	1817,55	277,55	1905,72	2797,15	725,67	7523,64	100

Bonitacja	Gatunki panujące					Razem	%
	SO	MD	JD	BK	Pozostałe		
	Powierzchnia [ha]						
1	2	3	4	5	6	7	8
Nadleśnictwo Rymanów							
IA	2286,28	-	-	-	-	2286,28	11,82
I	2149,43	600,16	2408,93	1915,82	897,13	7971,47	41,23
II	51,06	258,93	3319,05	3537,6	379,46	7546,1	39,02
III	-	10,01	124,12	988,16	305,15	1427,44	7,38
IV	-	-	-	12,53	86,96	99,49	0,51
V	-	-	-	8,63	-	8,63	0,04
Razem	4486,77	869,1	5852,1	6462,74	1668,70	19339,41	100

W Nadleśnictwie Rymanów drzewostany I bonitacji stanowią 53,05% powierzchni (IA bon – 11,82%, I bon – 41,23%). Duży jest udział drzewostanów II bonitacji, zwłaszcza bukowych ze względu na wysoki średni wiek, zwłaszcza w obrębie leśnym Jaśliska, V bonitacja dotyczy drzewostanów z olszą szarą. Generalnie poszczególne gatunki drzew w drzewostanach Nadleśnictwa osiągają przeciętnie wysoką bonitację, co wynika głównie z wysokiego stopnia dostosowania składów gatunkowych do warunków siedliskowych.

1.5.1.2. Udział powierzchniowy i miąższościowy w klasach i podklasach wieku

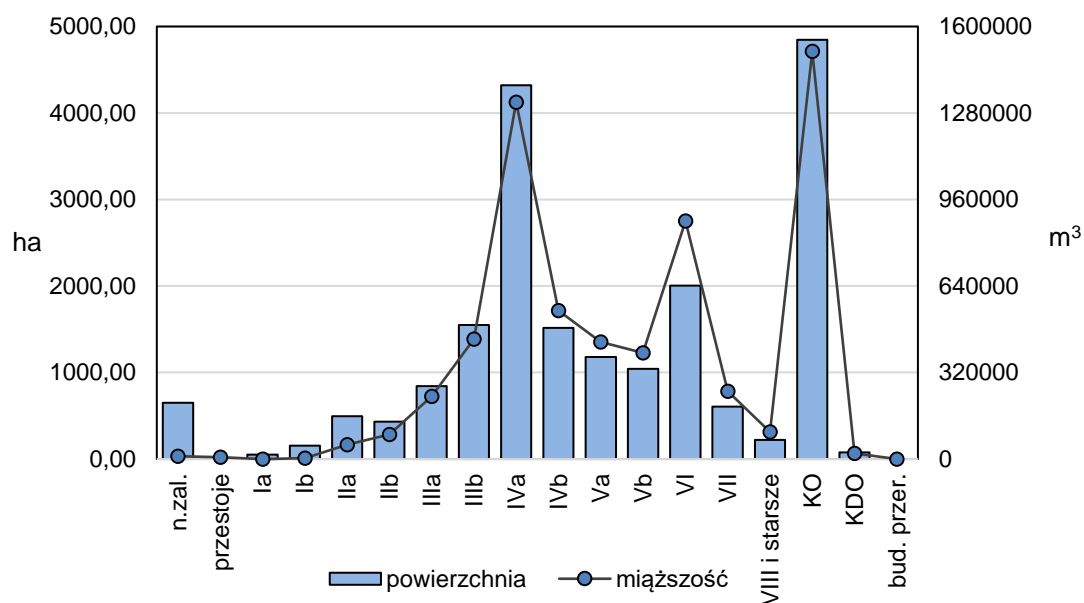
Rozkład powierzchni i miąższości drzewostanów w klasach i podklasach wieku w Nadleśnictwie Rymanów przedstawiono w poniższej tabeli i na diagramach.

Udział powierzchniowy i miąższościowy w klasach i podklasach wieku
w Nadleśnictwie Rymanów

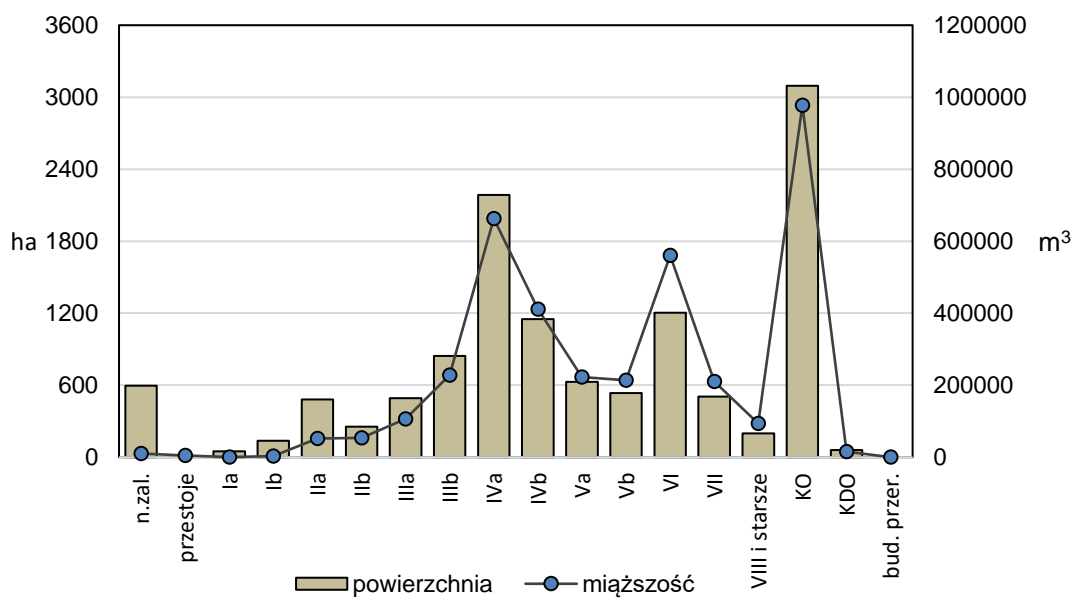
Klasa i podklasa wieku	Obręb Jaśliska		Obręb Rymanów		Nadleśnictwo Rymanów	
	Stan na 1.01.2019 r.		Stan na 1.01.2019 r.		Stan na 1.01.2019 r.	
	Pow. [ha] Zasob. [m ³]	% %	Pow. [ha] Zasob. [m ³]	% %	Pow. [ha] Zasob. [m ³]	% %
1	2	3	4	5	6	7
Płazowiny	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-
Zręby, halizny	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-
W produkcji ubocznej	26,72	0,22	13,84	0,18	40,56	0,20
	25	0,00	32	0,00	57	0,00
Pozostałe	568,37	4,58	42,78	0,56	611,15	3,06
	9653	0,25	1010	0,04	10663	0,17
Przest. na gr. zal	-	-	-	-	-	-
	5132	0,13	1898	0,08	7030	0,11
Ia (1 – 10)	47,78	0,38	2,94	0,04	50,72	0,25
	165	0,00	-	0,00	165	0,00
Ib (11 – 20)	136,15	1,10	19,38	0,26	155,53	0,78
	2780	0,07	-	0,00	2780	0,04
IIa (21 – 30)	482,17	3,89	13,86	0,18	496,03	2,48
	51520	1,35	1515	0,06	53035	0,84
IIb (31 – 40)	254,48	2,05	177,09	2,34	431,57	2,16
	53305	1,39	37020	1,50	90325	1,43
IIIa (41 – 50)	492,25	3,97	351,76	4,64	844,01	4,22
	106200	2,78	126060	5,10	232260	3,69
IIIb (51 – 60)	843,44	6,80	705,14	9,30	1548,58	7,75
	228210	5,97	215405	8,71	443615	7,05
IVa (61 – 70)	2186,19	17,62	2135,03	28,17	4321,22	21,62
	662345	17,32	657580	26,59	1319925	20,97
IVb (71 – 80)	1149,46	9,26	365,80	4,83	1515,26	7,58
	411200	10,76	137345	5,56	548545	8,71
Va (81 – 90)	626,73	5,05	554,12	7,31	1180,85	5,91
	222805	5,83	210365	8,51	433170	6,88
Vb (91 – 100)	535,35	4,31	508,85	6,71	1044,20	5,22
	213620	5,59	179565	7,26	393185	6,25
VI (101 – 120)	1204,01	9,70	800,80	10,56	2004,81	10,03
	560595	14,66	319855	12,94	880450	13,99
VII (121 – 140)	505,01	4,07	101,08	1,33	606,09	3,03
	209700	5,48	40935	1,66	250635	3,98

Klasa i podklasa wieku	Obręb Jaśliska		Obręb Rymanów		Nadleśnictwo Rymanów	
	Stan na 1.01.2019 r.		Stan na 1.01.2019 r.		Stan na 1.01.2019 r.	
	<u>Pow. [ha]</u> Zasob. [m ³]	<u>%</u> %	<u>Pow. [ha]</u> Zasob. [m ³]	<u>%</u> %	<u>Pow. [ha]</u> Zasob. [m ³]	<u>%</u> %
1	2	3	4	5	6	7
VIII (141 i starsze)	197,99	1,60	22,48	0,30	220,47	1,10
	93935	2,46	6670	0,27	100605	1,60
KO	3094,84	24,92	1749,59	23,08	4844,43	24,23
	977075	25,57	530635	21,46	1507710	23,95
KDO	59,92	0,48	15,72	0,21	75,64	0,38
	15020	0,39	6365	0,26	21385	0,34
Bud. przer.	-	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-
Razem pow. zalesiona	11815,77	95,21	7523,64	99,25	19339,41	96,74
	3813607	99,75	2471213	99,96	6284820	99,83
Ogółem (zalesiona i niezalesiona)	12410,86	100,00	7580,26	100,00	19991,12	100,00
	3823285	100,00	2472255	100,00	6295540	100,00

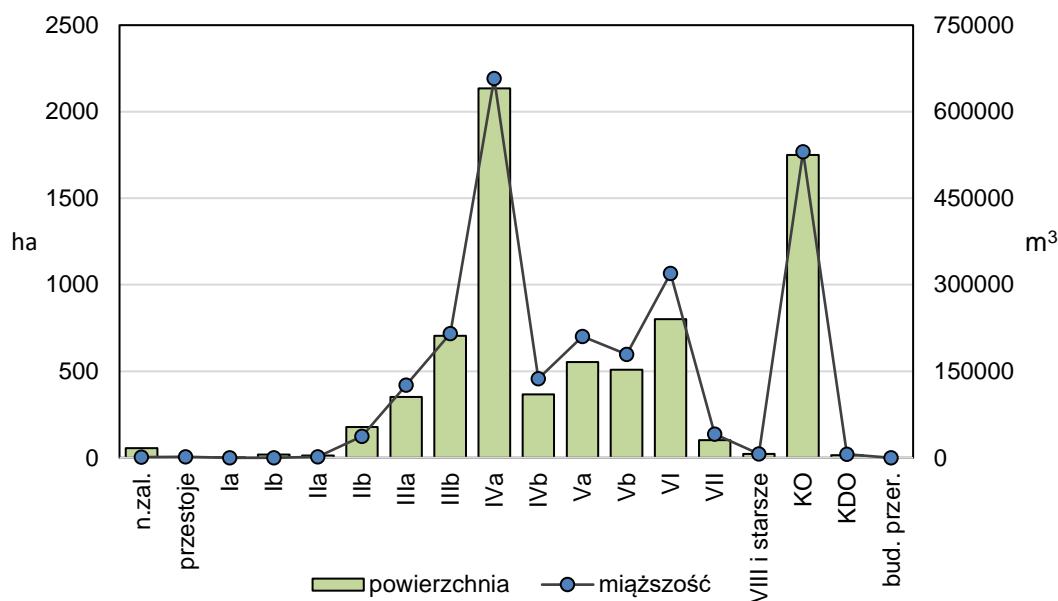
Struktura wiekowa drzewostanów w Nadleśnictwie Rymanów

Struktura wiekowa obręb Jaśliśka

Struktura wiekowa obręb Rymanów

Drzewostany Nadleśnictwa Rymanów odznaczają się znacznym zróżnicowaniem wiekowym. Powierzchniowo i miąższościowo najliczniej reprezentowane są klasy odnowienia. Zajmują one ponad 24% powierzchni leśnej zalesionej Nadleśnictwa. Dla porównania w poprzednim okresie gospodarczym KO występowała na powierzchni 3055,76 ha, a obecnie to 4844,43 ha. Zaznaczył się tu blisko 59% wzrost. W klasie odnowienia dominują drzewostany wielogeneracyjne, w których udział różnych klas wieku jest często wyrównany. Spotykamy w nich drzewa zarówno starsze (110-130 lat), średniego wieku (80-110 lat), jak i młodsze (60-80 lat). Wyjątek stanowi tu klasa odnowienia powstała w drzewostanach sosnowych na gruntach porolnych, gdzie w górnym piętrze często dominuje jednowiekowa sosna w IVa klasie wieku. Klasy odnowienia z panującą sosną jest w Nadleśnictwie 879,15 ha. Tendencja ta świadczy o właściwie realizowanej przebudowie zalesień z lat powojennych, choć proces ten w obecnym 10-leciu powinien ulec jeszcze większej intensyfikacji.

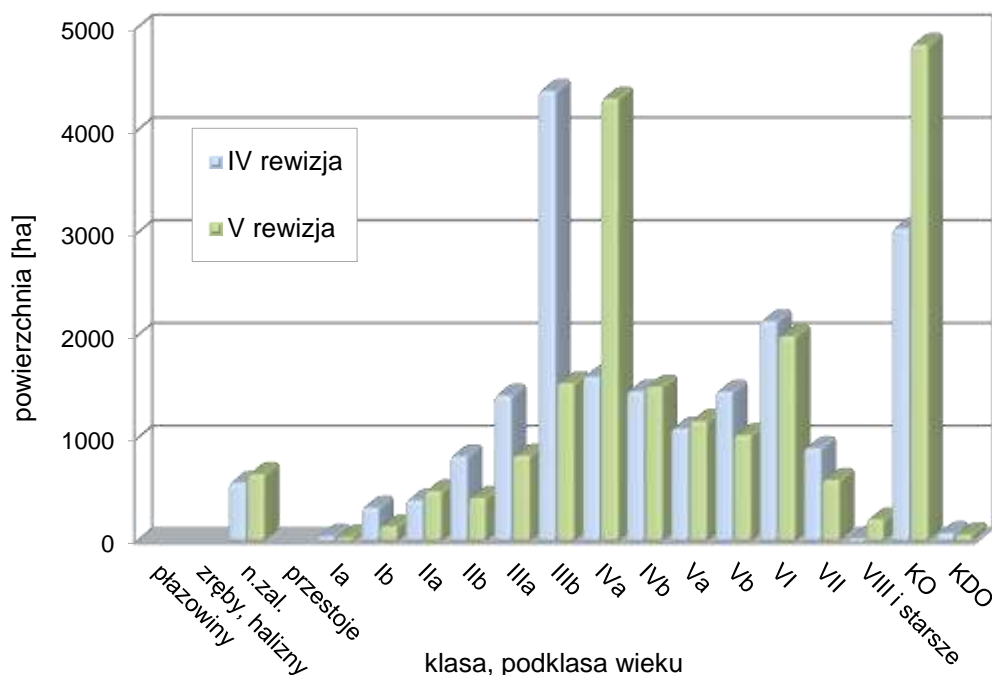
W poszczególnych obrębach leśnych wyróżnia się znaczny udział IVa klasy wieku, podobnie jest w układzie klas wieku w całym Nadleśnictwie. W jej skład wchodzi głównie drzewostany sosnowe, pochodzące z zalesień porolnych realizowanych w latach 50-tych ubiegłego stulecia.

Trzecią klasę wieku w Nadleśnictwie zdominowały drzewostany z panującą jodłą, które stanowią ponad 31% powierzchni tej klasy wieku.

Znaczący, zarówno w powierzchni i miąższości jest udział drzewostanów V klasy wieku w przedziale wiekowym 81 do 100 lat. Najniższy udział powierzchniowy mają drzewostany I klasy wieku. Sporym udziałem powierzchniowym i miąższościowym wyróżniają się drzewostany ponad stuletnie VI, VII i najstarszej VIII klasy wieku rozmieszczone na powierzchni 2831,37 ha, które stanowią 14,6% powierzchni leśnej zalesionej Nadleśnictwa.

Klasy wieku wg IV – V rewizji

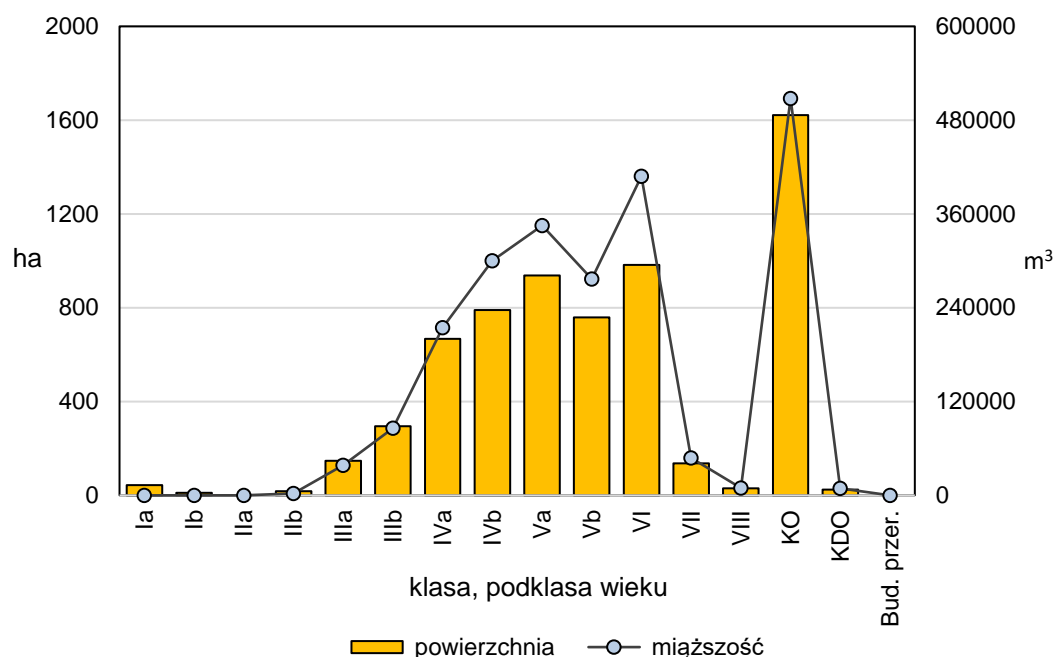
W skali całego Nadleśnictwa Rymanów struktura wiekowa drzewostanów z przewagą starszych klas wieku, jest korzystna w kontekście stosowanych sposobów zagospodarowania rębniami złożonymi z długim i bardzo długim okresem odnowienia. Rozkład miąższości w klasach i podklasach wieku oraz duży udział drzewostanów w klasie odnowienia zapewnia trwałość lasu i ciągłość użytkowania.

Nadmierny udział VI klasy wieku i drzewostanów w KO sugerują wyższy etat użytkowania rębnego na najbliższy okres gospodarczy.

Poniżej scharakteryzowano strukturę wiekową dla poszczególnych głównych gatunków panujących w Nadleśnictwie Rymanów:

Buk występuje na obszarze całego Nadleśnictwa i jest wraz z jodłą głównym gatunkiem panującym w drzewostanach. Zajmuje 34,08% powierzchni leśnej i posiada najwięcej ze wszystkich gatunków, bo aż 35,77% udziału w miąższości drzewostanów. Osiąga średnią oraz wysoką bonitację we wszystkich klasach wieku. Charakteryzuje się dobrą jakością techniczną oraz znacznym przyrostem. Średni wiek drzewostanów bukowych wynosi aż 96 lat. W starszych klasach wieku wykazuje dużą zasobność, jest gatunkiem ekspansywnym i w warunkach Nadleśnictwa dobrze się odnawia, a powstałe bukowe odnowienia naturalne wykazują dużą zdrowotność i w minimalnym stopniu narażone są na szkody od zwierzyny. Docelowo jego udział powinien wzrosnąć w efekcie przebudowy drzewostanów sosnowych.

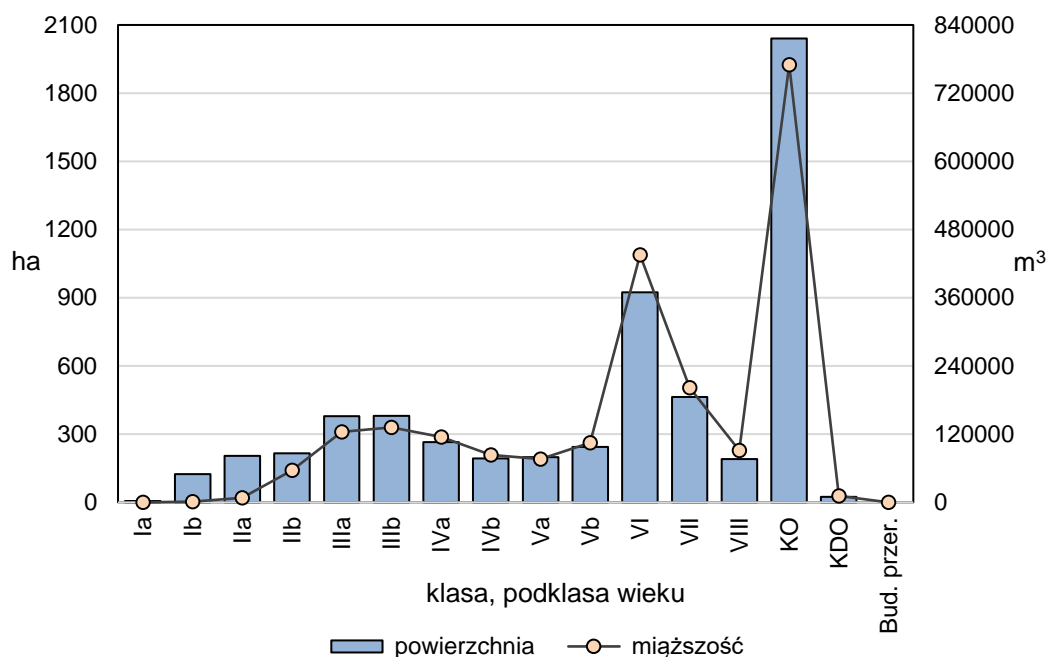
Struktura wiekowa buka

Największy udział powierzchniowy i zarazem miąższościowy mają drzewostany w klasie odnowienia. Wysokim udziałem miąższościowym i powierzchniowym wyróżnia się dodatkowo IV, V i VI klasa wieku. W strukturze wiekowej buka zwraca uwagę niedobór młodszych klas wieku, zwłaszcza Ia do IIIb klasy włącznie, w przedziale wiekowym 1 do 60 lat – młode pokolenia zawiera się w klasie odnowienia.

Jodła jest wraz z bukiem głównym gatunkiem panującym, zajmuje 29,90% powierzchni leśnej i posiada 35,25% udziału w miąższości drzewostanów. Osiąga średnią i wysoką bonitację, charakteryzuje się dobrą jakością techniczną i bardzo wysokim przyrostem – 8,3 m³/ha. Drzewostany z udziałem tego gatunku osiągają najwyższą w Nadleśnictwie przeciętną zasobność 379 m³/ha. Średni wiek jodły wynosi aż 98 lat. W lasach omawianego Nadleśnictwa znajduje dogodny warunki wzrostu i rozwoju. Jej udział systematycznie wzrasta, głównie w efekcie przebudowy drzewostanów sosnowych.

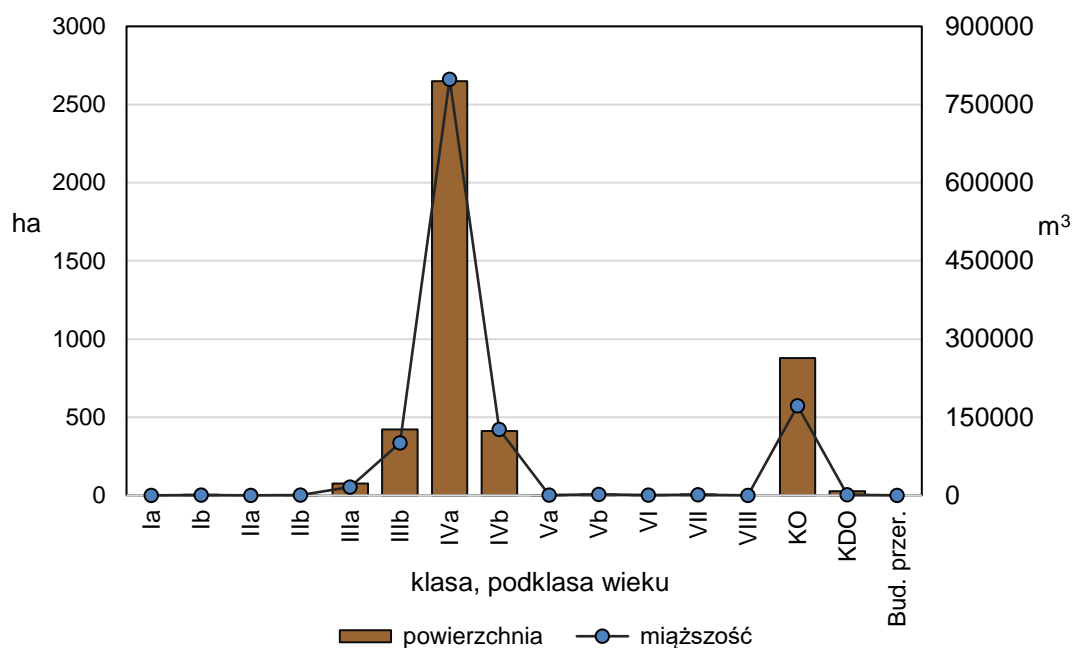
Struktura wiekowa jodły

Udział powierzchniowy i miąższościowy drzewostanów jodłowych w przedziale wiekowym od 21 do 100 lat rozkłada się niemal równomiernie. Powierzchniowo i miąższościowo dominują drzewostany w klasie odnowienia, znaczący jest również udział VI klasy wieku. W strukturze wiekowej jodły zwraca uwagę niedobór najmłodszych klas wieku, zwłaszcza I klasy, co ma odzwierciedlenie w stosowanym sposobie zagospodarowania.

Sosna występuje na gruntach porolnych. Zajmuje 22,45% powierzchni leśnej i posiada 19,39% udziału w miąższości drzewostanów. Osiąga wysoką bonitację, charakteryzuje się niską jakością techniczną i znacznym przyrostem. Jej udział systematycznie maleje w wyniku przebudowy na drzewostany właściwe dla występujących tu siedlisk, zwłaszcza na korzyść jodły i buka.

Struktura wiekowa sosny

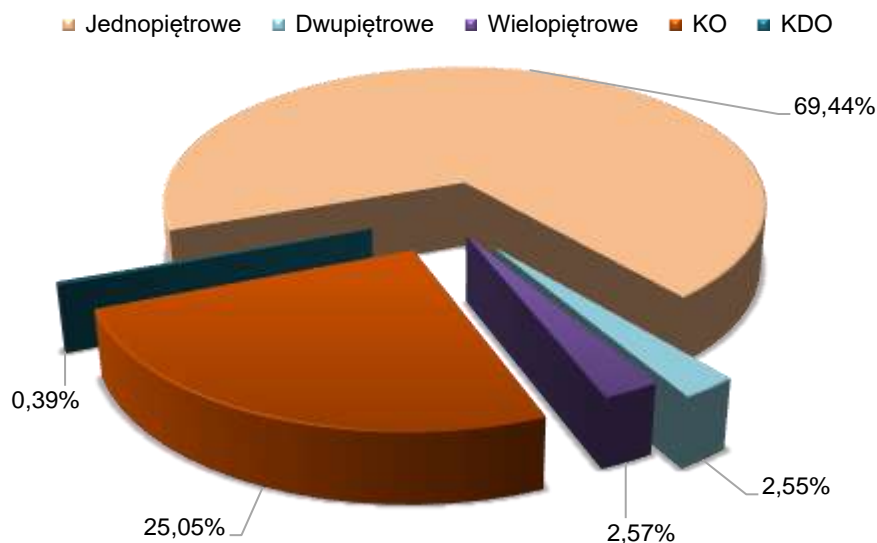
Średni wiek sosny wynosi 72 lata. Powierzchniowo i miąższościowo dominują drzewostany w IVa podklasie wieku. Znaczący jest również udział drzewostanów w klasie odnowienia, co jest konsekwencją ich ciągłej przebudowy.

Charakterystykę drzewostanów Nadleśnictwa Rymanów uzupełnia przedstawiona poniżej struktura piętrowa.

Charakterystyka struktury piętrowej drzewostanów

Struktura drzewostanów, drzewostany	Obręb Jaślicka		Obręb Rymanów		Nadleśnictwo Rymanów	
	Powierzchnia [ha]	%	Powierzchnia [ha]	%	Powierzchnia [ha]	%
1	2	3	4	5	6	7
Jednopiętrowe	8026,62	67,93	5402,42	71,81	13429,04	69,44
Dwupiętrowe	268,82	2,28	224,67	2,99	493,49	2,55
Wielopiętrowe	365,57	3,09	131,24	1,74	496,81	2,57
KO	3094,84	26,19	1749,59	23,25	4844,43	25,05
KDO	59,92	0,51	15,72	0,21	75,64	0,39
Razem	11815,77	100,00	7523,64	100,00	19339,41	100,00

Struktura piętrowa drzewostanów

W Nadleśnictwie Rymanów przeważają drzewostany o strukturze jednopiętrowej – 69,4% powierzchni. Drzewostany w klasie odnowienia (KO) i w klasie do odnowienia (KDO) stanowią – 25,4% powierzchni. Drzewostany dwupiętrowe zajmują łącznie 2,6% powierzchni, podobnie drzewostany wielopiętrowe. Drzewostany o strukturze przerębowej nie występują.

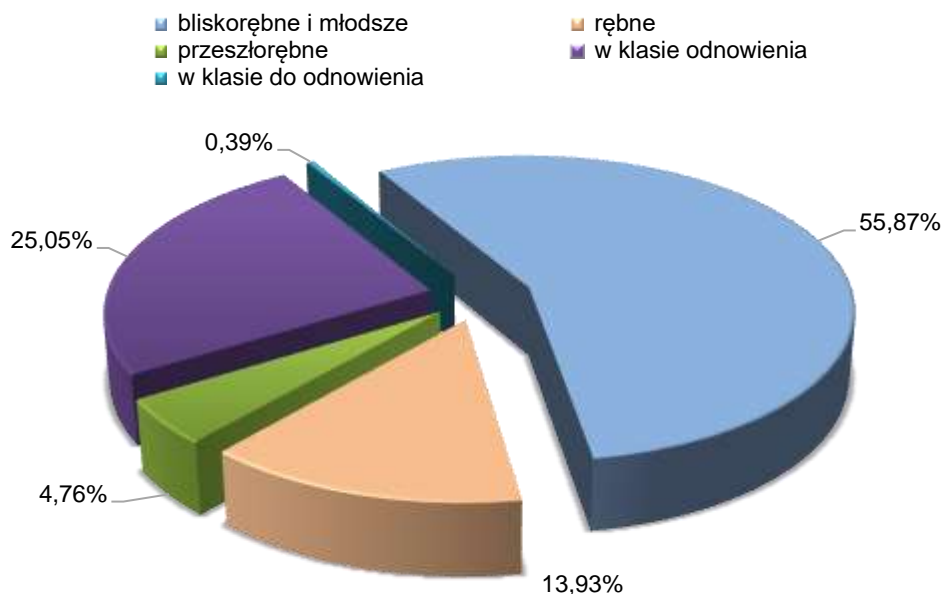
Ze względu na dojrzałość rębna udział poszczególnych kategorii drzewostanów w Nadleśnictwie jest następujący:

Udział kategorii drzewostanów ze względu na dojrzałość rębna

Drzewostany:	Obręb Jaśliska		Obręb Rymanów		Nadleśnictwo	
	Powierzchnia [ha]	%	Powierzchnia [ha]	%	Powierzchnia [ha]	%
1	2	3	4	5	6	7
Bliskorębne i młodsze	6037,32	51,10	4767,22	63,36	10804,54	55,87
Rębne	1849,01	15,64	844,75	11,23	2693,76	13,93
Przeszlorębne	774,68	6,56	146,36	1,95	921,04	4,76
KO	3094,84	26,19	1749,59	23,25	4844,43	25,05
KDO	59,92	0,51	15,72	0,21	75,64	0,39
Razem	11815,77	100,00	7523,64	100,00	19339,41	100,00

Z powyższego zestawienia wynika, że 44,13% drzewostanów Nadleśnictwa osiągnęło dojrzałość rębna. Udział kategorii drzewostanów pod względem dojrzałości rębnej przedstawia poniższy diagram.

Udział kategorii drzewostanów pod względem dojrzałości rębnej

1.5.1.3. Powierzchniowy i miąższościowy udział gatunków panujących

Procentowy udział powierzchni i miąższości drzewostanów według gatunków panujących określony na podstawie tabeli nr III i IV przedstawiono w zestawieniu poniżej:

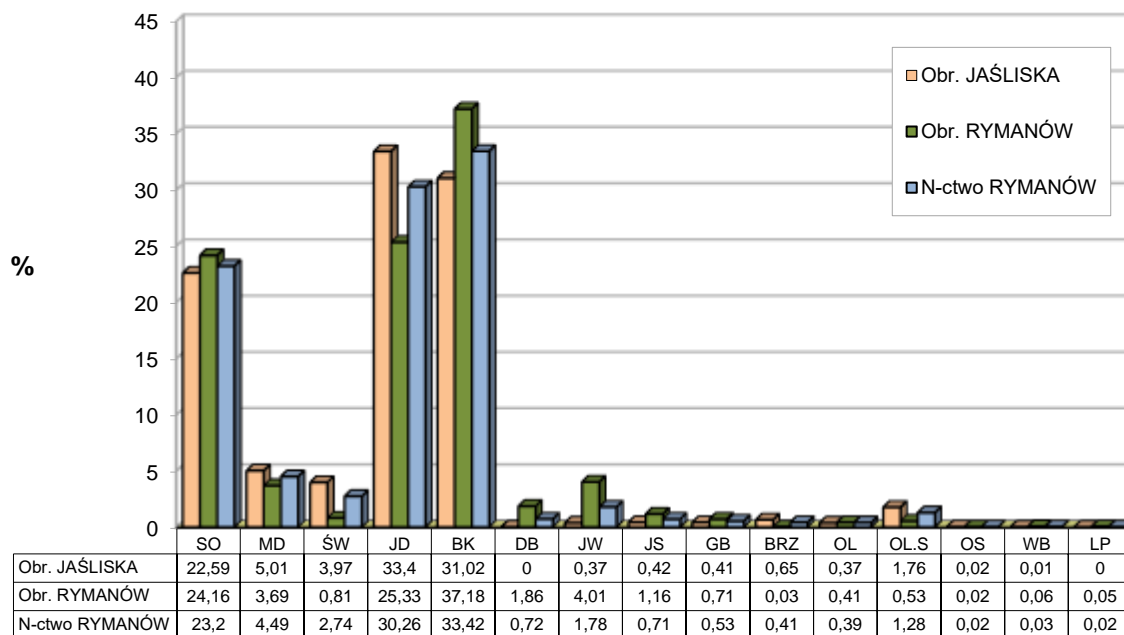
Udział powierzchniowy i miąższościowy gatunków panujących w drzewostanach Nadleśnictwa Rymanów

Gatunek	Obręb Jaśliska		Obręb Rymanów		Nadleśnictwo Rymanów	
	Pow.	%	Pow.	%	Pow.	%
	Miąższość		Miąższość		Miąższość	
1	2	3	4	5	6	7
SO	2669,22	22,59	1817,55	24,16	4486,77	23,20
	689475	18,08	531420	21,50	1220895	19,43
MD	591,55	5,01	277,55	3,69	869,10	4,49
	141470	3,71	74460	3,01	215930	3,44
ŚW	469,19	3,97	60,98	0,81	530,17	2,74
	136050	3,57	20736	0,84	156786	2,49
JD	3946,38	33,40	1905,72	25,33	5852,10	30,26
	1519349	39,84	697202	28,21	2216551	35,27
BK	3665,59	31,02	2797,15	37,18	6462,74	33,42
	1260913	33,06	986007	39,90	2246920	35,75
DB	-	-	139,98	1,86	139,98	0,72
	-	-	43165	1,75	43165	0,69

Gatunek	Obręb Jaśliska		Obręb Rymanów		Nadleśnictwo Rymanów	
	Pow.	%	Pow.	%	Pow.	%
	Miąższość		Miąższość		Miąższość	
1	2	3	4	5	6	7
JW	43,19	0,37	301,81	4,01	345,00	1,78
	7745	0,20	72090	2,92	79835	1,27
JS	50,13	0,42	86,95	1,16	137,08	0,71
	7120	0,19	19855	0,80	26975	0,43
GB	48,37	0,41	53,20	0,71	101,57	0,53
	9640	0,25	12213	0,49	21853	0,35
BRZ	77,12	0,65	2,17	0,03	79,29	0,41
	11960	0,31	540	0,02	12500	0,20
OL	44,21	0,37	30,78	0,41	74,99	0,39
	7710	0,20	6600	0,27	14310	0,23
OL.S	207,37	1,76	40,14	0,53	247,51	1,28
	21715	0,57	5000	0,20	26715	0,43
OS	2,38	0,02	1,27	0,02	3,65	0,02
	375	0,01	275	0,01	650	0,01
WB	1,07	0,01	4,88	0,06	5,95	0,03
	85	0,00	830	0,03	915	0,01
LP	-	-	3,51	0,05	3,51	0,02
	-	-	820	0,03	820	0,01
Razem	11815,77	100,00	7523,64	100,00	19339,41	100,00
	3813607	100,00	2471213	100,00	6284820	100,00

Głównymi gatunkami tworzącymi drzewostany w Nadleśnictwie Rymanów są: buk, który jako gatunek panujący zajmuje 33,4% powierzchni i 35,7% miąższości oraz jodła, która zajmuje 30,3% powierzchni drzewostanów z udziałem miąższościowym 35,3%. Kolejnym gatunkiem panującym jest sosna z udziałem 23,2% w powierzchni drzewostanów i 19,4% miąższości. Nieznacznie powyżej 4% powierzchni zajmują drzewostany z panującym modrzewiem (4,5%). Drzewostany z świerkiem na pierwszym miejscu w składzie gatunkowym zajmują 2,7% w udziale powierzchniowym i 2,5% miąższościowym, z jaworem zajmują 1,8% powierzchni i 1,3% miąższości. Udział powierzchniowy i miąższościowy pozostałych gatunków panujących jest znikomy i nie przekracza z osobna 1%.

Udział powierzchniowy gatunków panujących w Nadleśnictwie Rymanów

Cechy dominujących gatunków lasotwórczych Nadleśnictwa

Cecha	Gatunek			
	Sosna	Modrzew	Jodła	Buk
1	2	3	4	5
Udział powierzchniowy [%]	23,20	4,49	30,26	33,42
Udział miąższościowy [%]	19,43	3,44	35,27	35,74
Przeciętna zasobność [m ³ /ha]	272	248	379	348
Przeciętny wiek [lat]	72	61	98	96

**1.5.1.4. Powierzchniowy i miąższościowy udział gatunków
według ich rzeczywistego udziału**

Rzeczywisty powierzchniowy udział gatunków w drzewostanach
Nadleśnictwa Rymanów zestawiono w tabeli i na diagramie.

*Udział powierzchniowy i miąższościowy gatunków rzeczywistych wg IV i V rewizji
urządzania lasu w drzewostanach Nadleśnictwa Rymanów*

Gatunek	Obręb Jaśliska		Obręb Rymanów		Nadleśnictwo według:						
					V rewizji u.l.		IV rewizji u.l.		Różnica		
	Pow.	%	Pow.	%	Pow.	%	Pow.	%	Pow.	% *1	% *2
	Miąższość		Miąższość		Miąższość		Miąższość		Miąższość		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
SO	1673,32	14,16	1211,39	16,10	2884,71	14,92	3325,31	17,17	-440,60	-2,27	-13,25
	559625	14,69	415280	16,82	974905	15,53	949580	16,54	25325,00	0,44	2,67
SO.C	-	-	-	-	-	-	0,82	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	175	-	-	-	-
MD	589,42	4,99	384,08	5,10	973,50	5,03	1030,62	5,32	-57,12	-0,29	-5,54
	159495	4,19	123210	4,99	282705	4,5	239350	4,17	43355,00	0,76	18,11
ŚW	489,87	4,15	82,48	1,10	572,35	2,96	560,07	2,89	12,28	0,06	2,19
	147490	3,87	30100	1,22	177590	2,83	141925	2,47	35665,00	0,62	25,13
JD	3960,81	33,52	2197,99	29,21	6158,80	31,85	5077,39	26,21	1081,41	5,58	21,30
	1488625	39,09	770670	31,21	2259295	35,99	1946500	34,03	312795,00	5,45	16,07
DG	-	-	2,54	0,03	2,54	0,01	3,15	0,02	-0,61	0,00	-19,37
	-	-	865	0,04	865	0,01	1200	0,02	-335,00	-0,01	-27,92
CIS	-	-	0,61	0,01	0,61	0,00	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
BK	4456,19	37,70	2777,97	36,94	7234,16	37,41	6713,38	34,67	520,78	2,69	7,76
	1358560	35,67	912765	36,97	2271325	36,18	1953785	34,03	317540,00	5,53	16,25
DB	1,25	0,01	93,86	1,25	95,11	0,49	98,87	0,51	-3,76	-0,02	-3,80
	35	0	36145	1,46	36180	0,58	33385	0,58	2795,00	0,05	8,37
DB.S	-	-	2,90	0,04	2,90	0,01	-	-	-	-	-
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
DB.C	0,65	0,01	6,34	0,08	6,99	0,04	5,92	0,03	1,07	0,01	18,07
	-	-	2515	0,1	2515	0,04	1240	0,02	1275,00	0,02	102,82
KL	-	-	0,23	0,00	0,23	0,00	0,65	0	-0,42	0,00	-64,62
	-	-	45	0	45	0	125	0	-80,00	0,00	-64,00
JW	134,85	1,14	390,07	5,18	524,92	2,71	509,5	2,63	15,42	0,08	3,03
	29270	0,77	94880	3,84	124150	1,98	118215	2,06	5935,00	0,10	5,02
WZ	0,80	0,01	8,59	0,11	9,39	0,05	6,49	0,03	2,90	0,01	44,68
	400	0,01	3480	0,14	3880	0,06	2085	0,04	1795,00	0,03	86,09
JS	57,78	0,49	146,82	1,95	204,60	1,06	601,73	3,11	-397,13	-2,05	-66,00
	12745	0,33	37025	1,5	49770	0,79	142110	2,47	-92340,00	-1,61	-64,98
GB	60,68	0,51	96,24	1,28	156,92	0,81	127,4	0,66	29,52	0,15	23,17
	7920	0,21	20170	0,82	28090	0,45	24530	0,43	3560,00	0,06	14,51

Gatunek	Obręb Jaśliska		Obręb Rymanów		Nadleśnictwo według:						
	Pow.		Pow.		V rewizji u.l.		IV rewizji u.l.		Różnica		
	Miąższość	%	Miąższość	%	Miąższość	%	Miąższość	%	Pow.	% *1	% *2
					Miąższość	%	Miąższość	%	Miąższość		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
BRZ	76,66	0,65	29,31	0,39	105,97	0,55	171,17	0,88	-65,20	-0,34	-38,09
	15855	0,42	6810	0,28	22665	0,36	34910	0,61	-12245,00	-0,21	-35,08
OL	44,62	0,38	23,31	0,31	67,93	0,35	68,93	0,36	-1,00	-0,01	-1,45
	8135	0,21	3640	0,15	11775	0,19	12875	0,22	-1100,00	-0,02	-8,54
OL.S	245,48	2,08	32,08	0,43	277,56	1,44	940,8	4,86	-663,24	-3,42	-70,50
	17015	0,45	2765	0,11	19780	0,32	119540	2,08	-99760,00	-1,74	-83,45
CZR	1,80	0,02	4,51	0,06	6,31	0,03	8,66	0,04	-2,35	-0,01	-27,14
	295	0,01	775	0,03	1070	0,02	1440	0,03	-370,00	-0,01	-25,69
OS	10,01	0,08	10,78	0,14	20,79	0,11	30,9	0,16	-10,11	-0,05	-32,72
	1595	0,04	3010	0,12	4605	0,07	5865	0,1	-1260,00	-0,02	-21,48
WB	6,61	0,06	1,81	0,02	8,42	0,04	3,47	0,02	4,95	0,03	142,65
	835	0,02	315	0,01	1150	0,02	455	0,01	695,00	0,01	152,75
LP	-	-	17,83	0,24	17,83	0,09	15,98	0,08	1,85	0,01	11,58
	-	-	4545	0,18	4545	0,07	3960	0,07	585,00	0,01	14,77
IWA	4,97	0,04	1,90	0,03	6,87	0,04	67,78	0,35	-60,91	-0,31	-89,86
	580	0,02	305	0,01	885	0,01	8805	0,15	-7920,00	-0,14	-89,95
ha	11815,77	100,00	7523,64	100,00	19339,41	100,00	19368,99	100	-	-	-
m ³	3808475	100	2469315	100	6277790	100	5742055	100	-	-	-

*1 Różnica procentowa względem sumarycznej powierzchni/miąższości z IV rewizji

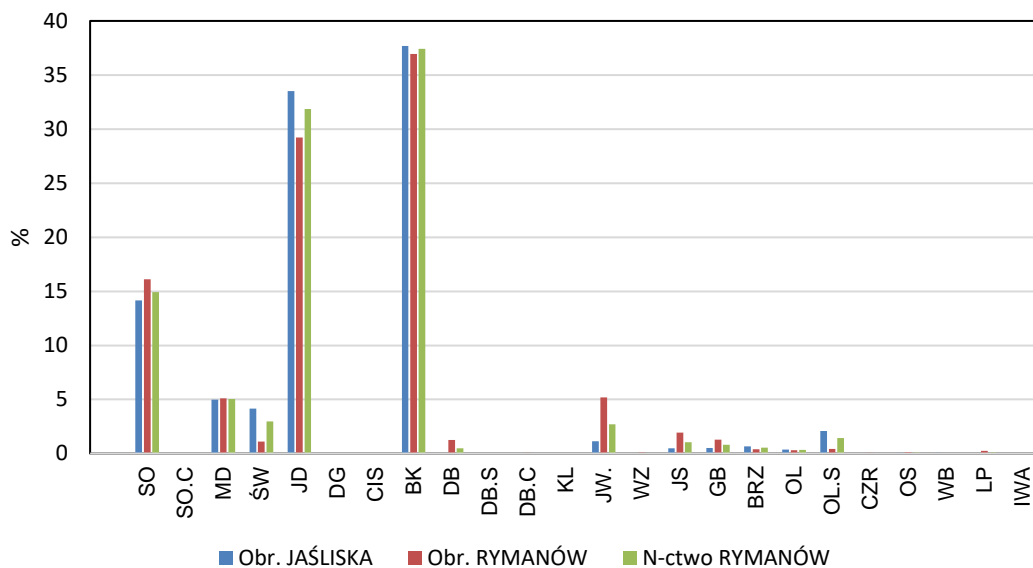
*2 Różnica procentowa względem powierzchni/miąższości w ramach gatunku

Według rzeczywistego udziału, podobnie jak wg gatunków panujących, dominującymi gatunkami w drzewostanach Nadleśnictwa Rymanów są: buk, który zajmuje 37,41% powierzchni i 36,18% miąższości oraz jodła, zajmując 31,85% powierzchni i 35,99% miąższości. Zwraca uwagę dużo niższy udział sosny (14,92%, 15,53%), w porównaniu z udziałem wg gatunków panujących. Wyraźnie swoją obecność w składzie drzewostanów zaznacza modrzew, ponad 5% w powierzchni i ponad 4% miąższości. Udział świerka, jawora i olszy szarej jest podobny jak według gatunków panujących. Znacząco, blisko trzykrotnie w porównaniu do IV rewizji Planu spadł udział jesionu w składzie drzewostanów, co spowodowane jest ciągle utrzymującą się chorobą i zamieraniem tego gatunku, a procesu tego na chwilę obecną nie można skutecznie zatrzymać. Ponadto w ujęciu gatunków rzeczywistych skład drzewostanów uzupełniają również dąb, grab, wiąz, brzoza, olsza, lipa, a także osika, wierzba oraz czereśnia, których udziały są na poziomie od kilku setnych procenta do 0,9%.

Gatunkami obcego pochodzenia w składzie drzewostanów jest: dąb czerwony (6,99 ha) i dagleżja (2,54 ha).

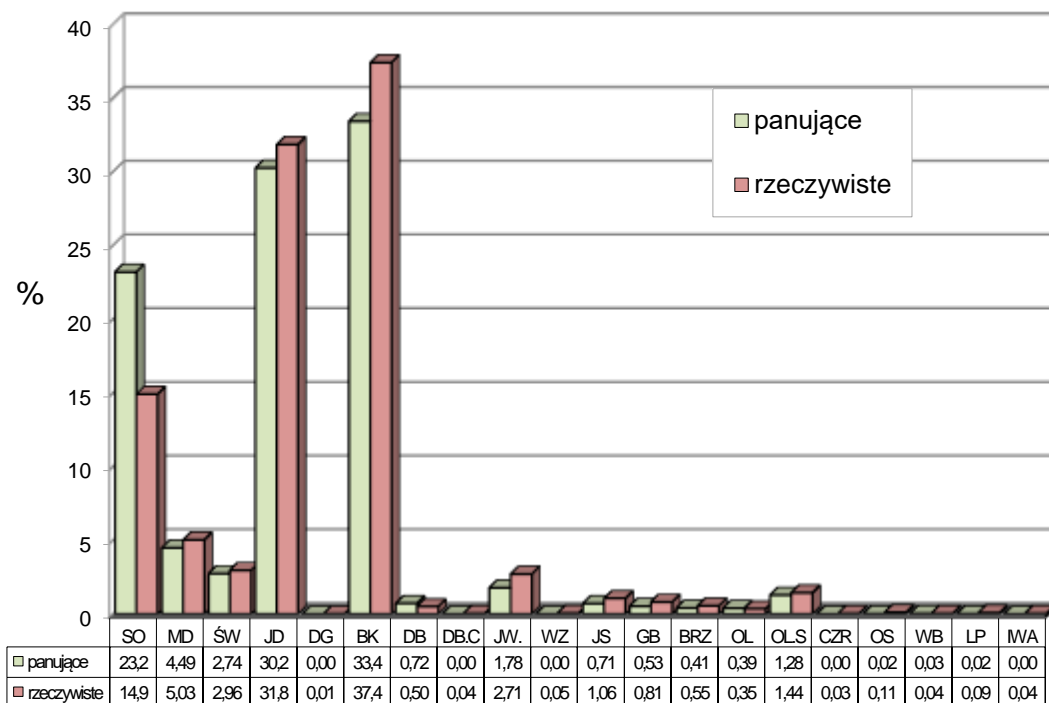
Udział gatunków iglastych (54,8%) i liściastych (45,2%) w składzie drzewostanów rozkłada się niemal po połowie.

Rzeczywisty udział powierzchniowy gatunków w drzewostanach Nadleśnictwa Rymanów

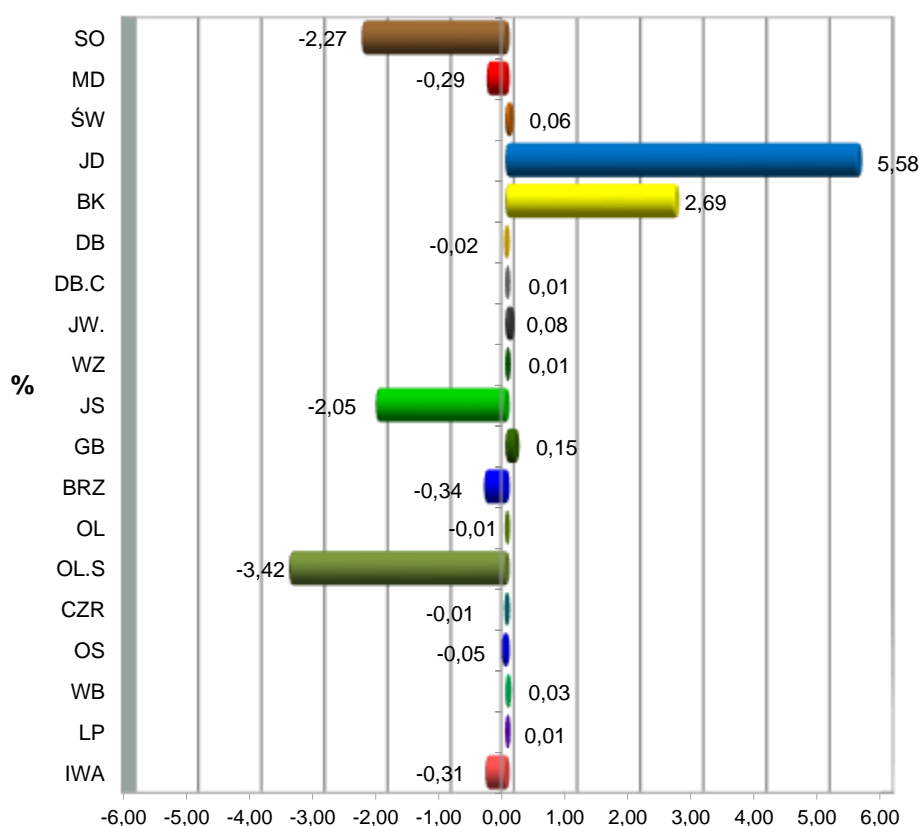
Porównanie rzeczywistego udziału poszczególnych gatunków z ich udziałem jako gatunków panujących w drzewostanach, w skali całego Nadleśnictwa Rymanów, przedstawiono na kolejnym wykresie.

Udział wg gatunków panujących i rzeczywistych

Z porównania udziałów według gatunków panujących i rzeczywistego ich udziału (w ujęciu powierzchniowym) wynika, że w drzewostanach więcej jest buka (o 4%) i jodły (1,62%) oraz w mniejszym stopniu modrzewia, świerka, daglezi, dębu czerwonego, jawora, wiąza, jesionu, graba, brzozy, olszy szarej, czereśni, lipy, osiki i wierzby niż to wynika z zestawienia wg gatunków panujących. Zmalał znacznie rzeczywisty udział sosny o 9,24%, w wyniku intensywnie prowadzonej przebudowy drzewostanów z udziałem tego gatunku oraz nieznacznie dębu i olszy. Należy zwrócić uwagę, że udział powierzchniowy wg gatunków rzeczywistych znacznie się różni od udziału wg gatunków panujących, ponieważ uwzględnia też udziały innych cennych gatunków wchodzących w skład drzewostanów.

Porównanie procentowego powierzchniowego udziału gatunków rzeczywistych z poprzednią rewizją planu u.l.

Jak wynika z przedstawionych danych na wykresie, w ostatnim okresie gospodarczym znacząco zmalała powierzchnia drzewostanów z olszą szarą (o 663,24 ha), sosnowych (o 440,60 ha), jesionowych (o 397,13ha), z brzozą (o 65,20 ha) i modrzewiem (o 57,12 ha), głównie na korzyść jodły (wzrost o 1081,41 ha) i buka (wzrost o 520,78 ha). Nieznacznie zmalała powierzchnia drzewostanów z udziałem olszy czarnej, czereśni, osiki, daglezi oraz iwy.

Generalnie kierunek zmian udziału gatunkowego drzewostanów, będący efektem kontynuacji użytkowania rębego, prowadzonej przebudowy oraz prowadzonych cięć pielęgnacyjnych, należy ocenić jako prawidłowy, zmierza bowiem do dostosowania składów gatunkowych do warunków siedliskowych.

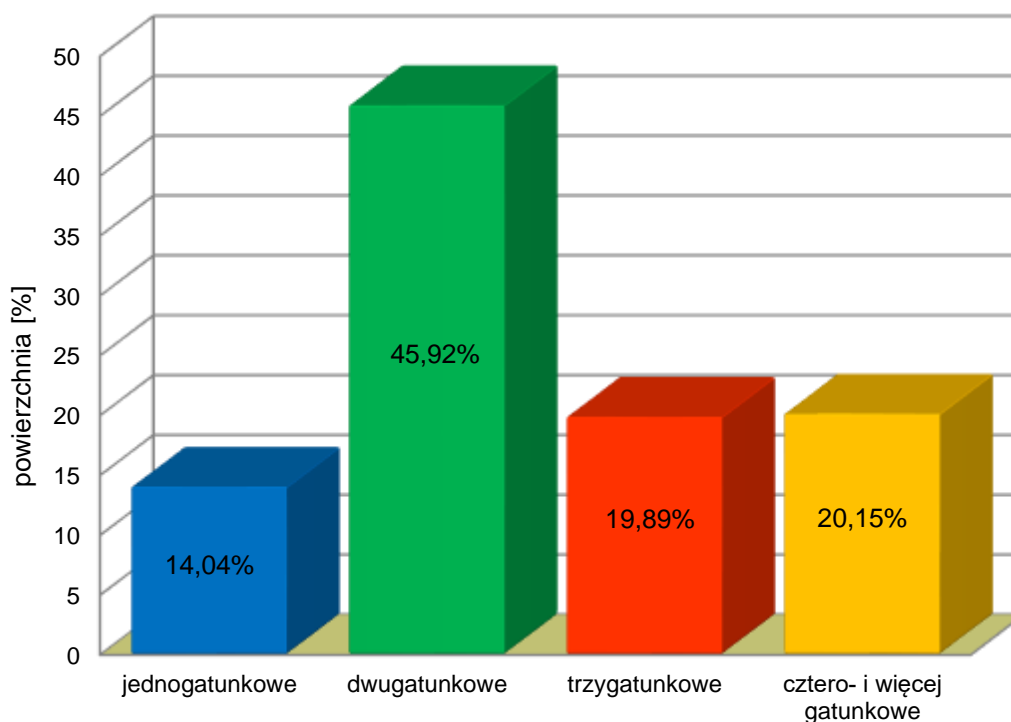
Drzewostany Nadleśnictwa Rymanów są znacznie zróżnicowane pod względem składu gatunkowego, jednakże przeważają w nich buk i jodła, co jest zgodne z opisanymi wcześniej siedliskowymi typami lasu oraz przyjętymi na KZP typami drzewostanu.

Poniżej zestawiono powierzchniowy udział drzewostanów pod względem liczby tworzących je gatunków.

Bogactwo gatunkowe drzewostanów

Struktura gatunkowa	Liczba gatunków	ha	%
1	2	3	4
Jednogatunkowe	1	2714,84	14,04
Wielogatunkowe	2	8881,94	45,92
	3	3846,42	19,89
	4 i więcej	3896,21	20,15
Razem		19339,41	100,00

Procentowy rozkład powierzchni drzewostanów wg bogactwa gatunkowego

Drzewostany Nadleśnictwa Rymanów są znacznie zróżnicowane pod względem składu gatunkowego. Poniżej zestawiono powierzchniowy udział drzewostanów pod względem liczby gatunków. Pod względem udziału gatunków tworzących drzewostany dominują dwugatunkowe (45,9%), natomiast znaczny jest udział drzewostanów cztero i więcej gatunkowych (20,1%).

Aby pogłębić charakterystykę struktury drzewostanów przedstawiono poniżej powierzchnię zredukowaną i skład młodego pokolenia oraz podszytu.

Młode pokolenie

Powierzchnię zredukowaną młodego pokolenia, na podstawie danych z inwentaryzacji lasu, zestawiono w poniższej tabeli.

Zestawienie powierzchniowe nalotów, podrostów i podsadzeń

Młode pokolenie	Obręby:		Nadleśnictwo Rymanów
	Jaśliska	Rymanów	
	powierzchnia zredukowana [ha]		
1	2	3	4
Nalot	467,43	251,54	718,97
Podsadzenia	76,2	86,61	162,81
Podrost	1754,53	1073,49	2828,02
Podrost II piętra	4,39	2,72	7,11
Razem	2302,55	1414,36	3716,91

Młode pokolenie zajmuje 19,2% powierzchni zredukowanej drzewostanów Nadleśnictwa, a przeważa w nim jodła i buk oraz w niewielkim udziale występuje również grab. Nalot zajmuje 718,97 ha, podsadzenia 162,81 ha, a podrost 2828,01 ha.

Podszyt

Podszyt zajmuje 4090,77 ha (w tym: Jaśliska – 2576,05 ha; Rymanów – 1514,72 ha) powierzchni, co stanowi 21,2% powierzchni drzewostanów Nadleśnictwa i występuje niemal we wszystkich drzewostanach. Przeważa w nim kolejno leszczyna, buk, bez czarny, jodła, grab, kruszyna, wierzba, śliwa tarnina, jałowiec, czeremcha i brzoza, występują również głóg i dereń.

Zwarcie i zadrzewienie

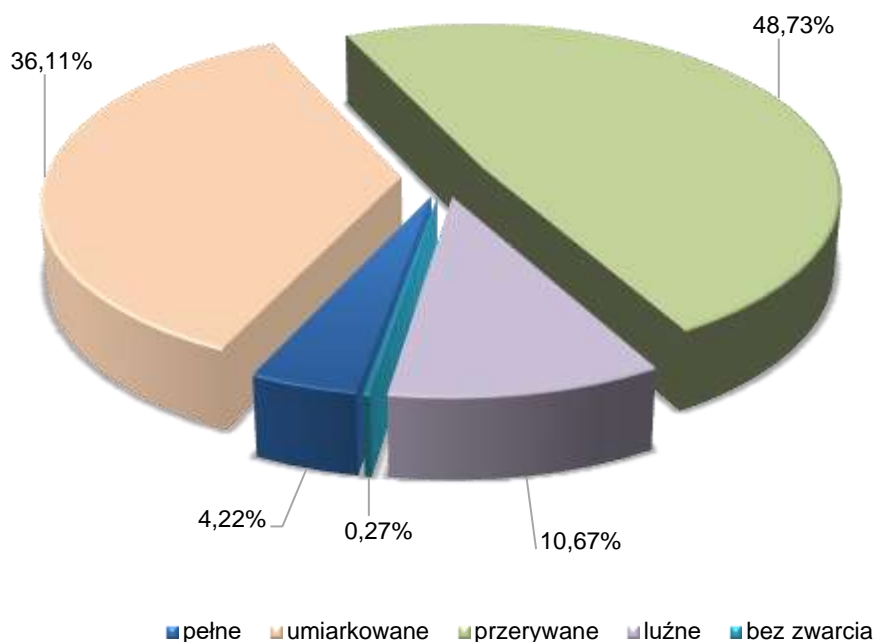
Poniżej zestawiono powierzchnię drzewostanów według zwarcia i zadrzewienia.

Zestawienie d-stanów Nadleśnictwa wg zwarcia i zadrzewienia

Wskaźnik	Obręb Jaśliska		Obręb Rymanów		Nadleśnictwo	
	Pow. [ha]	%	Pow. [ha]	%	Pow. [ha]	%
1	2	3	4	5	6	7
zwarcie						
pełne	485,3	4,11	331,76	4,41	817,06	4,22
umiarkowane	3793,21	32,10	3190,26	42,40	6983,47	36,11
przerywane	6024,58	50,99	3399,23	45,18	9423,81	48,73
luźne	1466,36	12,41	596,94	7,93	2063,3	10,67
bez zwarcia	46,32	0,39	5,45	0,07	51,77	0,27
Razem	11815,77	100,00	7523,64	100,00	19339,41	100,00

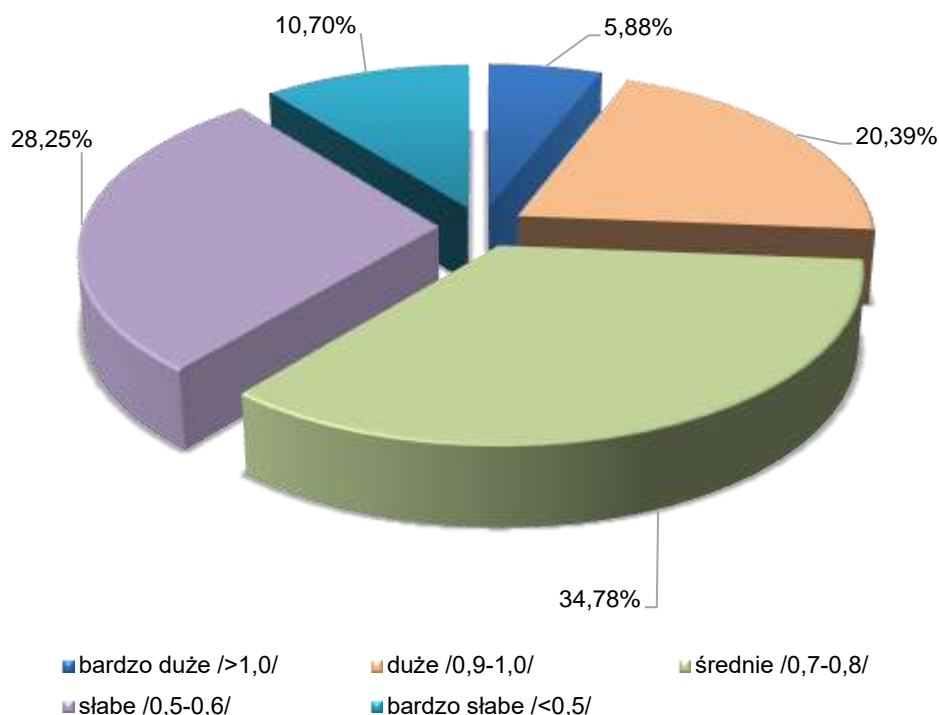
Wskaźnik	Obręb Jaśliska		Obręb Rymanów		Nadleśnictwo	
	Pow. [ha]	%	Pow. [ha]	%	Pow. [ha]	%
1	2	3	4	5	6	7
zadrzewienie						
bardzo duże />1,0/	928,64	7,86	208,5	2,77	1137,14	5,88
duże /0,9-1,0/	2363,84	20,01	1579,96	21,00	3943,8	20,39
średnie /0,7-0,8/	3995,25	33,81	2731,78	36,31	6727,03	34,78
słabe /0,5-0,6/	3123,28	26,43	2339,41	31,09	5462,69	28,25
bardzo słabe /<0,5/	1404,76	11,89	663,99	8,83	2068,75	10,70
Razem	11815,77	100	7523,64	100	19339,41	100

Powierzchnia drzewostanów według zwarcia

Wśród drzewostanów Nadleśnictwa Rymanów przeważają te o zwarcie przerywanym (48,73%) nad mającymi zwarcie umiarkowane (36,11%). Zwarcie pełne (4,22%) obejmuje głównie młodsze klasy wieku, a zwarcie luźne (10,67%) dotyczy drzewostanów w klasie odnowienia. Zwarcia nie określono dla drzewostanów na powierzchni 51,77 ha. Zadrzewienie duże i bardzo duże (0,9 i wyżej) obejmuje 26,27% drzewostanów, natomiast największą powierzchnię (38,95%) zajmują drzewostany o zadrzewieniu 0,6 i niżej. Drzewostany o zadrzewieniu 0,7 do 0,8 stanowią 34,78% powierzchni.

Powierzchnia drzewostanów według zadrzewienia

1.5.1.5. Spodziewany bieżący przyrost roczny (tablicowy) wg gatunków panujących

Wielkości spodziewanego przyrostu zawiera Tabela nr VIIIA.

Spodziewany bieżący przyrost roczny brutto przedstawia poniższa syntetyczna tabela spodziewanego przyrostu rocznego – przyrost tabelaryczny wg gatunków panujących w Nadleśnictwie Rymanów.

Spodziewany bieżący przyrost roczny (tablicowy) wg gatunków panujących

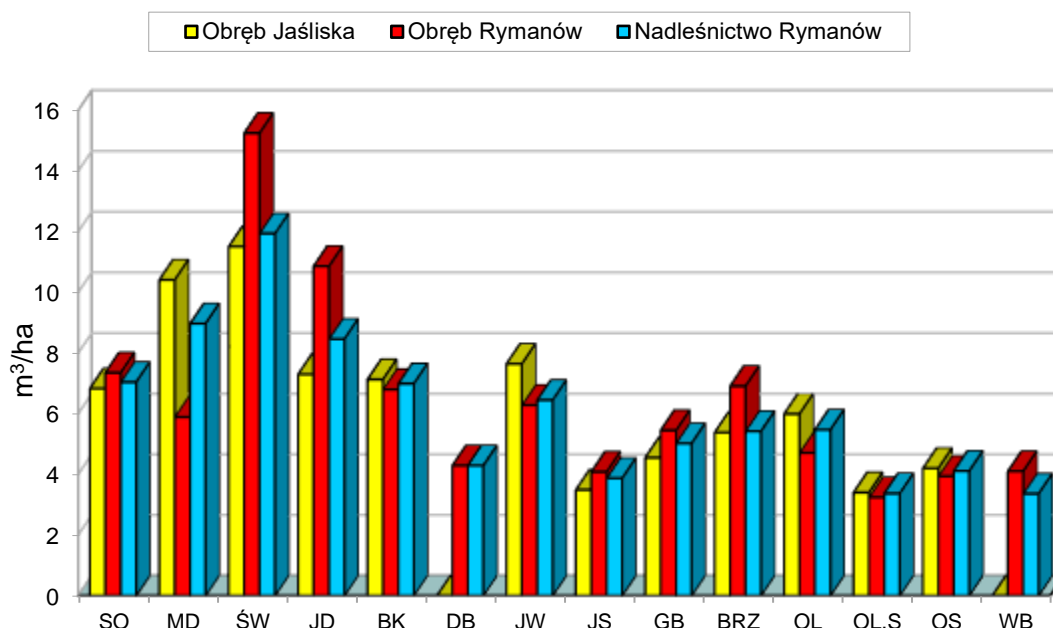
Gatunek	Obręb				Nadleśnictwo Rymanów	
	Jaśliska		Rymanów		[m ³]	[m ³ /ha]
	[m ³]	[m ³ /ha]	[m ³]	[m ³ /ha]		
1	2	3	4	5	6	7
SO	18220	6,83	13350	7,35	31570	7,04
MD	6160	10,41	1635	5,89	7795	8,97
ŚW	5400	11,51	930	15,25	6330	11,94
JD	28790	7,30	20690	10,86	49480	8,46
BK	26135	7,13	19015	6,80	45150	6,99
DB	-	-	600	4,29	600	4,29
JW	330	7,64	1895	6,28	2225	6,45
JS	175	3,49	355	4,08	530	3,87
GB	220	4,55	290	5,45	510	5,02

Gatunek	Obręb				Nadleśnictwo Rymanów	
	Jaślicka		Rymanów			
	[m ³]	[m ³ /ha]	[m ³]	[m ³ /ha]	[m ³]	[m ³ /ha]
1	2	3	4	5	6	7
BRZ	415	5,38	15	6,91	430	5,42
OL	265	5,99	145	4,71	410	5,47
OL.S	705	3,40	130	3,24	835	3,37
OS	10	4,20	5	3,94	15	4,11
WB	0	-	20	4,10	20	3,36
LP	0	-	0	-	0	-
Razem	86825	7,35	59075	7,85	145900	7,54

Najwyższy spodziewany przyrost bieżący roczny na 1 ha wykazuje świerk – 11,94 m³/ha, najniższy wierzba – 3,36 m³/ha. Największy spodziewany przyrost bieżący roczny wg gatunków panujących odłoży się na jodle (49480 m³), buku (45150 m³) oraz sośnie (31570 m³) co odpowiada udziałowi tych gatunków w składzie drzewostanów. Istotny przyrost odłoży się również w drzewostanach świerkowych, jaworowych i modrzewiowych, łącznie 16350 m³ na rok. Przyrost pozostałych gatunków nie przekracza wartości 900 m³. Spodziewany przyrost w drzewostanach nie planowanych do użytkowania rębego wynosi 96060 m³/rok.

Spodziewany przyrost bieżący roczny wg gatunków

Spodziewany bieżący przyrost roczny wg klas i podklas wieku przedstawia poniższa syntetyczna tabela spodziewanego przyrostu rocznego – przyrost tabelaryczny wg klas i podklas wieku w Nadleśnictwie Rymanów.

Spodziewany bieżący przyrost roczny w klasach i podklasach wieku

Klasa wieku	Obręb				Nadleśnictwo Rymanów	
	Jaśliska		Rymanów			
	[m ³]	[%]	[m ³]	[%]	[m ³]	[%]
I	2	3	4	5	6	7
Ia	30	0,03	0	0,00	30	0,02
Ib	400	0,46	5	0,01	405	0,28
IIa	5525	6,36	70	0,12	5595	3,83
IIb	3455	3,98	3260	5,52	6715	4,60
IIIa	5065	5,83	6325	10,71	11390	7,81
IIIb	7445	8,57	7730	13,09	15175	10,40
IVa	17435	20,11	16570	28,03	34005	23,31
IVb	10370	11,94	3100	5,25	13470	9,23
Va	4510	5,19	4065	6,88	8575	5,88
Vb	4045	4,66	3190	5,40	7235	4,96
VI	8645	9,96	4945	8,37	13590	9,31
VII	2615	3,01	550	0,93	3165	2,17
VIII	870	1,00	145	0,25	1015	0,70
KO	16220	18,68	9025	15,28	25245	17,30
KDO	195	0,22	95	0,16	290	0,20
Razem	86825	100,00	59075	100,00	145900	100,00

Z powyższej tabeli wynika, że największy przyrost odłoży się w klasach wieku IV - 47475 m³ i III - 26565 m³ brutto rocznie. Znaczącego przyrostu można spodziewać się również w klasie odnowienia – 25245 m³.

Rzeczywisty przyrost jaki odłożył się w ostatnim okresie gospodarczym, wynosi:

$$(Z = V_k - V_p + U), (6284820 - 5750262 + (769521 * 1,25)) = 1\ 496\ 459\text{m}^3 \text{ brutto.}$$

gdzie:

Z – przyrost,

V_k – zapas na końcu okresu,

V_p – zapas na początku okresu,

U – wykonanie pozyskania głównego.

Przyrost tabelaryczny zakładany w IV rewizji wynosił 1365500 m³ brutto, natomiast obecnie spodziewana wielkość przyrostu wynosi 145900m³ brutto. Wielkości te są bardzo zbliżone.

Porównanie przyrostu tablicowego IV i V rewizji planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Rymanów z przyrostem rzeczywistym (1496459m³ brutto), który odłożył się w drzewostanach w ostatnim 10-leciu, sugeruje, że nastąpi nieco wyższy przyrost spodziewany, niż to wynika z wyliczeń wykonywanych przez program *Taksator*.

1.5.2. Ocena stanu uszkodzenia drzewostanów oraz zgodności składu gatunkowego drzewostanów z TD

Na podstawie ustaleń Komisji Założeń Planu zinwentaryzowano uszkodzenia drzewostanów we wszystkich klasach wieku, ponadto zgodnie z Protokołem KZP opisywano uszkodzenia zgodnie z metodyką ZOL.

Powierzchnia uszkodzeń wg przyczyn w stopniach uszkodzeń

Obręb	Przyczyna uszkodzenia	Stopień uszkodzenia			Powierzchnia razem [ha]
		1	2	3	
1	2	3	4	5	6
1. Obręb Jaślicka	GRZYBY	1446,48	406,78	18,43	1871,69
	KLIMAT	133,43			133,43
	OWADY	49,44	34,81		84,25
	WODNE	1,31			1,31
	ZWIERZ	97,21	45,48		142,69
Razem Obręb Jaślicka		9582,40	1727,87	487,07	2233,37
2. Obręb Rymanów	EROZJA		4,58		4,58
	GRZYBY	740,74	205,92	3,28	949,94
	KLIMAT	92,10			92,10
	OWADY	117,40	17,03		134,43
	ZWIERZ		3,27		3,27
Razem Obręb Rymanów		6339,32	950,24	230,80	1184,32
Nadleśnictwo Rymanów	EROZJA		4,58		4,58
	GRZYBY	2187,22	612,70	21,71	2821,63
	KLIMAT	225,53			225,53
	OWADY	166,84	51,84		218,68
	WODNE	1,31			1,31
	ZWIERZ	97,21	48,75		145,96
Razem Nadleśnictwo		15921,72	2678,11	717,87	3417,69

Uszkodzonych w różnym stopniu jest 17,67% wszystkich drzewostanów, w tym uszkodzenia nietrwale pierwszego stopnia (uszkodzenia w przedziale 10-20%) należące do nieistotnych (nietrwących), powstały na powierzchni 1449,14 ha, natomiast uszkodzenia trwale drugiego i trzeciego stopnia objęły łącznie 739,58 ha drzewostanów Nadleśnictwa Rymanów i dotyczą głównie starszych drzewostanów jesionowych, świerkowych oraz starszych drzewostanów bukowych i jodłowych opanowanych przez grzyby.

Określono następujące zagrożenia środowiska przyrodniczego w Nadleśnictwie Rymanów:

Zagrożenia abiotyczne

Szkody od wiatru i śniegu – powtarzające się chronicznie szkody od wiatru (złomy, wywroty) i śniegu (okiść) występują z reguły w formie rozproszonej, mają charakter pojedynczy, co najwyżej grupowy. Obniżona podatność starszych drzewostanów na szkody od wiatru i śniegu związana jest z występowaniem raków na strzałach (Jd), zgnilizn odziomkowych i wewnętrznych strzał i kłód wywołanych obecnością hub pniowych (Bk, Jd). Szkody od okiści występują każdej zimy w formie rozproszonej, głównie w drzewostanach na gruntach porolnych. W warunkach Nadleśnictwa Rymanów średniorocznie z tytułu uszkodzeń od silnych wiatrów i okiści pozyskiwano około 9910 m³ uszkodzonego surowca w ramach użytków przygodnych. W ostatnich trzech latach tendencja ta jest spadkowa – wywrotów i złomów pozyskuje się w granicach 5220 m³, a powodem tej sytuacji jest pozostawianie większej ilości wielkowymiarowego martwego drewna jako ostoi siedlisk dla gatunków saproksylicznych. Pozyskanie posuszu za ostatnie 10 lat średniorocznie wynosiło 4760 m³, w ciągu trzech ostatnich lat to 5120 m³/rok .

Przymrozki najbardziej zagrażają sztucznie zakładanym uprawom. Silne mrozy powodują liczne pęknięcia i listwy mrozowe w drzewostanach liściastych, trwale obniżając wartość surowca drzewnego.

Osuwiska

Na terenie Nadleśnictwa tereny osuwiskowe występują wyspowo i w rozproszeniu, w większości wypadków są to osuwiska zamarłe i utrwalone przez las.

Zakłócenia stosunków wodnych – pojawiające się ostatnio dłuższe okresy suszy i związane z nimi obniżenie poziomu wód gruntowych, mają lokalnie niekorzystny wpływ na fizjologiczne procesy gospodarki wodnej drzew, prowadząc do okresowego osłabienia drzewostanów z udziałem buka i dębu, widoczne na niewielkiej powierzchni w ograniczonym zakresie. Problem ten znacząco dotyka drzewostanów świerkowych, czego konsekwencją jest pojawianie się szkodników owadzich, a w kolejnym etapie następowało masowe zamieranie drzew i wydzielanie się znacznych ilości posuszu. Zachwianie w bilansie wodnym powoduje, że drzewa już na przełomie lipca i sierpnia zrzucają liście/igły, co znajduje swoje odzwierciedlenie w przyroście surowca drzewnego.

Zagrożenia biotyczne

Szkody od zwierzyny stanowią istotną część wszystkich uszkodzeń i występują głównie w młodszych klasach wieku oraz w podokapowych podsadzeniach i podrostach. Obejmują one zgryzanie młodego pokolenia drzew, spalowanie oraz wydeptywanie upraw. Tendencja nasilenia szkód, od kilku lat - jest ustalizowana. Jest to efektem zarówno kontroli liczebności stanów zwierzyny w ramach prowadzonej gospodarki łowieckiej, jak i stosowania zabezpieczeń.

Zabezpieczenie chemiczne upraw przed zwierzyną dokonuje się średnio na powierzchni 440 ha (średnia z 10 lat).

Uciążliwe, choć lokalne stają się również szkody powodowane przez bobry, zarówno podtopienia jak i zgryzanie.

Zagrożenia od chorób grzybowych. W trakcie prac terenowych najczęściej odnotowywane choroby grzybowe dotyczyły raka jodły, przede wszystkim w jedlinach średnich i starszych klas wieku. W starszych drzewostanach bukowych sporadycznie pojawiają się huby pniowe (huba pospolita oraz obrzeżona). Na szkody od huby korzeniowej i opieńki narażone są drzewostany rosnące na gruntach porolnych. Istotne zagrożenie ze strony grzybów występuje w drzewostanach świerkowych (opieńka) i olszowych (zgnilizna drewna, mursz i opieńka).

W drzewostanach z udziałem jesionu (203,3 ha) ciągle groźne jest zamieranie drzew we wszystkich klasach wieku będące wynikiem patogenicznej działalności grzyba *Chalara fraxinea*. W starszych drzewostanach przybiera postać choroby wieloczynnikowej, a możliwości działań ochronnych przed tą chorobą są w dalszym ciągu bardzo ograniczone.

Zagrożenia od owadów. Na terenie Nadleśnictwa zagrożenie ze strony szkodników pierwotnych oraz wtórnych jest niewielkie. Mając jednak na uwadze szkodliwość tej grupy owadów, prowadzony jest bieżący monitoring drzewostanów w tym zakresie. W drzewostanach jodłowych średnich klas wieku widoczna jest obecność obiałki korowej, a w drzewostanach świerkowych wyraźnie widoczna jest działalność kornika drukarza. Bardzo stare egzemplarze buka i jodły zagrożone są od szkodników technicznych (rytel pospolity, drwalnik bukowiec, drwalnik paskowany).

Zagrożenia antropogeniczne

W obrębie Nadleśnictwa na niewielką skalę pozyskuje się surowce bitumiczne, głównie ropę naftową. Kopalnie eksploatujące te złoża są źródłem ścieków w postaci zasolonych wód złożowych. Odwierty do złóż ropy i gazu ziemnego mogą powodować także obniżanie się poziomu wód gruntowych, co pociąga za sobą niekorzystne zmiany w środowisku na dość rozległym terenie. Odwierty aktualnie eksploatowane znajdują się w bezpośrednim sąsiedztwie gruntów Nadleśnictwa w leśnictwie Klimkówka (oddz. 188-190).

Z czynników antropogenicznych uciążliwym problemem dla Nadleśnictwa jest zaśmiecanie lasów, szczególnie wzdłuż szlaków turystycznych, ścieżek edukacyjnych oraz przy drogach publicznych, zwłaszcza w okresie wakacyjnym.

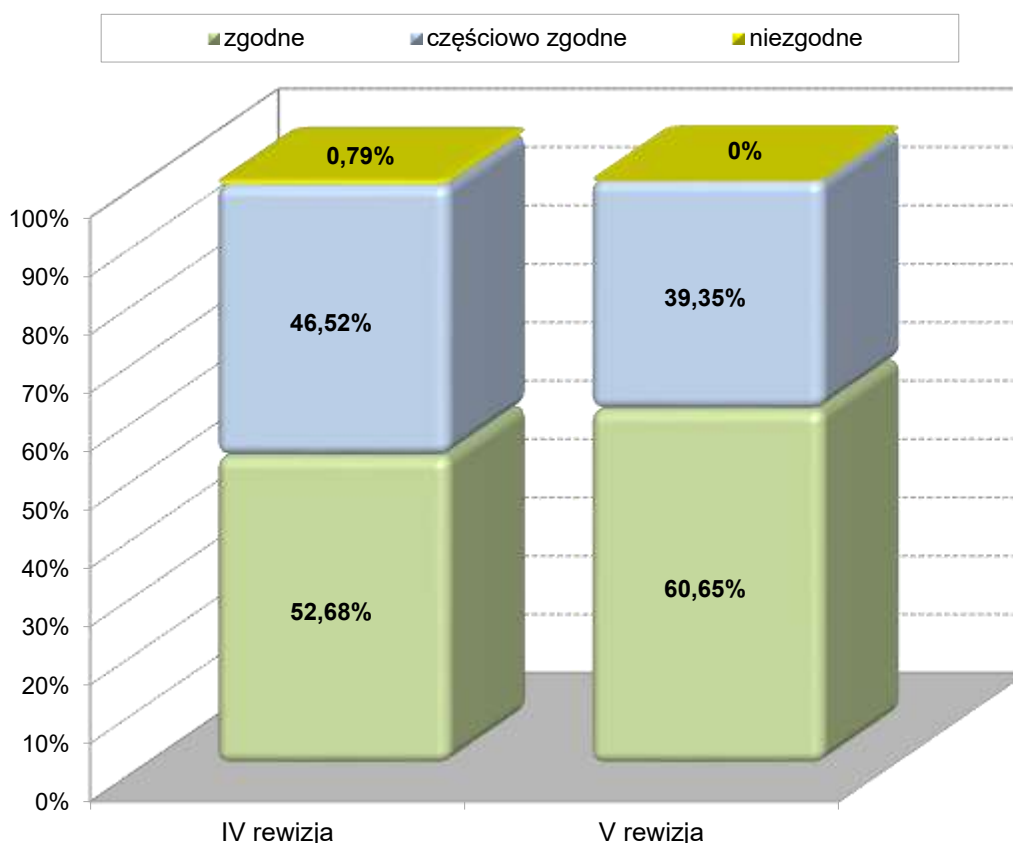
Poniżej, dla scharakteryzowania stanu lasu, w tabeli zestawiono powierzchnię i udział procentowy drzewostanów według stopni zgodności składu gatunkowego z typem drzewostanu.

Zestawienie powierzchni drzewostanów w stopniach zgodności składu gatunkowego z typem drzewostanu (TD)

Stopień zgodności	Obręb				Nadleśnictwo	
	Jaślicka		Rymanów		Pow. [ha]	%
	Pow. [ha]	%	Pow. [ha]	%		
1	2	3	4	5	6	7
Ogółem drzewostany						
Zgodne	7200,12	60,94	4529,95	60,21	11730,07	60,65
Częściowo zgodne	4615,65	39,06	2993,69	39,79	7609,34	39,35
Niezgodne	-	-	-	-	-	-
Razem	11815,77	100,00	7523,64	100,00	19339,41	100,00

Drzewostany zgodne z typem drzewostanu, więc i perspektywnym celem gospodarowania, zajmują 60,65% powierzchni wszystkich drzewostanów Nadleśnictwa Rymanów. Znaczący jest też udział drzewostanów częściowo zgodnych, które zajmują 39,35%, są to głównie sośniny na gruntach porolnych. Drzewostany niezgodne z typem drzewostanu na terenie Nadleśnictwa nie występują.

Na poniższym diagramie przedstawiono porównanie zgodności składów gatunkowych z typem drzewostanu (TD) z poprzednią rewizją planu u.l.

W porównaniu z poprzednią rewizją, wzrósł udział drzewostanów zgodnych z TD, spadł udział częściowo zgodnych, nie wyróżniono natomiast drzewostanów niezgodnych z celami gospodarki leśnej.

1.5.3. Ocena jakości hodowlanej oraz technicznej drzewostanów

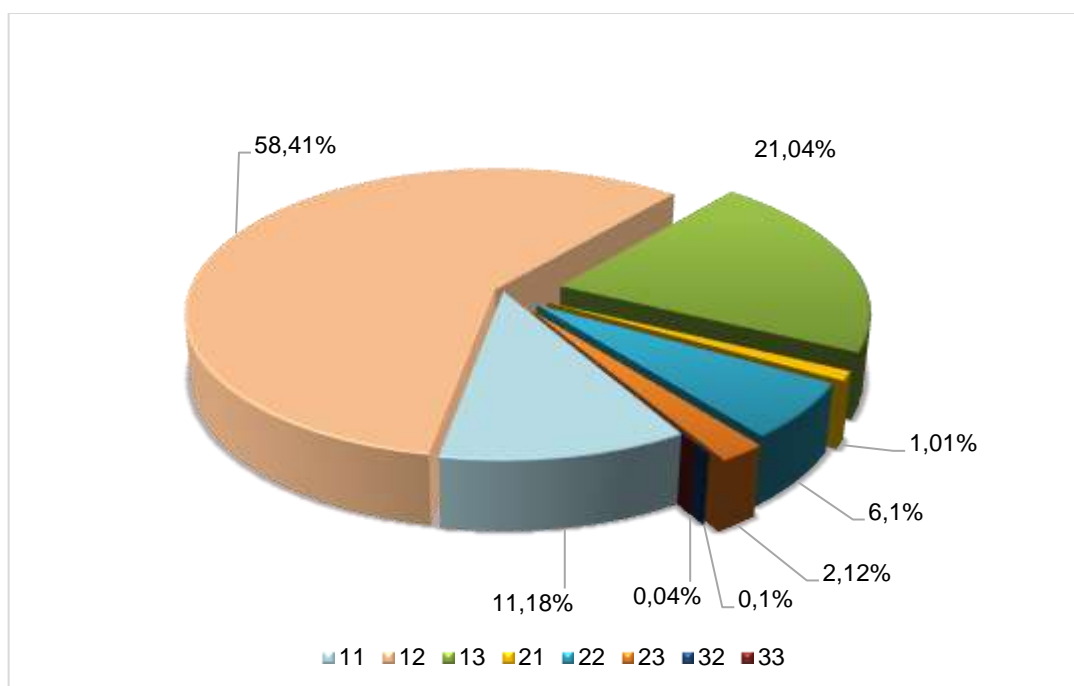
Jakość hodowlaną upraw i młodników do 10 lat określono biorąc pod uwagę ich stopień pokrycia oraz stopień obniżenia przydatności hodowlanej. Jakość hodowlaną młodników i młodszych drzewostanów określono według kryteriów oceny ich zdrowotności oraz cech wzrostu i rozwoju. Jakość techniczną drzew w drzewostanach starszych (oraz przestojów i zadrzewień) określono według kryteriów zawartych we wskaźnikach jakości technicznej.

Drzewostany dla których w trakcie prac taksacyjnych określono jakość hodowlaną, zajmują powierzchnię 6193,60 ha. Przeważają drzewostany z jakością 12, które łącznie z ocenionymi na 11 i 13 zajmują 90,63% powierzchni tej grupy drzewostanów. Szczegółowe zestawienie jakości hodowlanej drzewostanów przedstawia poniższa tabela:

Zestawienie powierzchni klas jakości hodowlanej drzewostanów

Jakość hodowlana	Obręb				Nadleśnictwo	
	Jaśliska		Rymanów			
	ha	%	ha	%	ha	%
11	451,23	12,38	241,14	9,46	692,37	11,18
12	1953,72	53,61	1664,13	65,26	3617,85	58,41
13	838,28	23,00	464,90	18,24	1303,18	21,04
21	36,30	1,00	26,17	1,03	62,47	1,01
22	284,26	7,80	93,46	3,67	377,72	6,10
23	78,33	2,15	52,98	2,08	131,31	2,12
32	0,72	0,02	5,37	0,21	6,09	0,10
33	1,30	0,04	1,31	0,05	2,61	0,04
Razem	3644,14	100,00	2549,46	100,00	6193,60	100,00

Jakość hodowlana drzewostanów

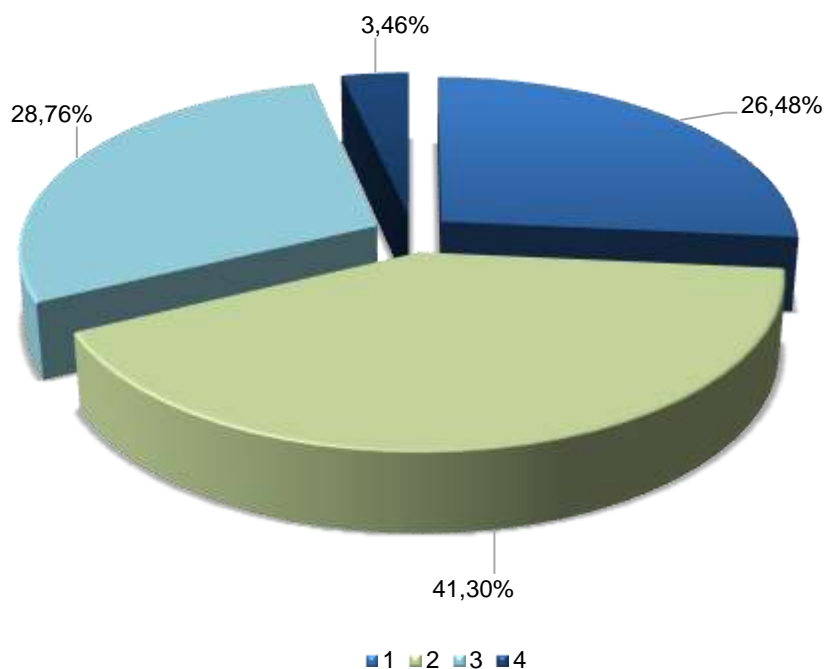

Drzewostany dla których w trakcie prac taksacyjnych określono jakość techniczną, zajmują powierzchnię 13145,81 ha. Najlepszą jakość techniczną (1) osiągnęły drzewostany na powierzchni 3481,31 ha co stanowi 26,48% wszystkich ocenianych drzewostanów. Jakość 2 zinventaryzowano na powierzchni 5429,65 ha (41,30%). Słabą jakość techniczną ocenioną na 3 wykazują głównie drzewostany sosnowe i świerkowe (28,76%). Najniższą, 4 jakość techniczną wykazują drzewostany z olszą szarą, jesionem, wierzbą oraz te gatunki które nie osiągnęły minimalnej pierśnicy progowej, która pozwoliłaby podnieść klasę jakości.

Zestawienie jakości technicznych gatunków panujących

Jakość techniczna	Obręb				Nadleśnictwo	
	Jaśliska		Rymanów			
	ha	%	ha	%	ha	%
1	2304,07	28,20	1177,24	23,67	3481,31	26,48
2	3257,00	39,85	2172,65	43,68	5429,65	41,30
3	2255,28	27,60	1525,18	30,66	3780,46	28,76
4	355,28	4,35	99,11	1,99	454,39	3,46
Razem	8171,63	100,00	4974,18	100,00	13145,81	100,00

Jakość techniczna drzewostanów

1.5.4. Określenie rodzajów powierzchni leśnej niezalesionej

Grunty leśne niezalesione zajmują 651,71 ha, co stanowi 3,15% gruntów w zarządzie Nadleśnictwa. Rodzaj, opis i lokalizację tych gruntów zestawiono poniżej.

Zestawienie powierzchni gruntów leśnych niezalesionych

Rodzaj powierzchni	Powierzchnia [ha]	Lokalizacja
<i>Obręb Jaśliska</i>		
Grunty objęte szczególną ochroną	51,05	81f, 102g, 130c, 130d, 130i, 153d, 167bx, 167z, 168c, 168o, 171d, 256o, 280b, 310f, 311d, 312j
Poletka łowieckie	26,72	72c, 99d, 116b, 161c, 255i, 256l, 265f, 275n, 316d, 317n, 318c, 333j, 366k, 374d, 376d
Grunty przeznaczone do sukcesji naturalnej	517,32	9g, 15g, 16d, 16f, 25f, 25o, 25p, 25r, 26c, 26z, 29b, 30n, 30p, 30r, 30s, 30t, 30x, 33c, 35j, 35n, 38c, 38j, 39b, 42a, 47a, 48j, 52d, 52f, 52g, 52i, 53b, 56l, 56p, 58d, 58f, 66l, 66p, 66r, 66s, 72bx, 75f, 77j, 78c, 78f, 78h, 80m, 83d, 83f, 85c, 85f, 85g, 87b, 93k, 96f, 99c, 103a, 103k, 107c, 110Aa, 110Af, 116g, 126h, 126p, 133i, 134a, 136p, 138l, 140j, 142d, 148h, 148l, 154a, 155c, 157b, 157c, 160b, 160f, 160g, 160i, 160m, 161b, 161d, 162c, 163i, 164i, 164l, 164m, 165c, 165f, 165h, 165i, 166a, 166o, 167a, 167b, 167h, 167hx, 167k, 167m, 168a, 168j, 168m, 168r, 169a, 170h, 170p, 170r, 170s, 170t, 171m, 171n, 172b, 172d, 172h, 173b, 173c, 256c, 256i, 256j, 267f, 268g, 272f, 272j, 273h, 273i, 273l, 273n, 274k, 274n, 274s, 275c, 275j, 275k, 275m, 278d, 279c, 280h, 282b, 282h, 286c, 286d, 289d, 290c, 291d, 292f, 292g, 293c, 293f, 293g, 294f, 295d, 297f, 302i, 302k, 303c, 303j, 303l, 307h, 310g, 311g, 312g, 312h, 312i, 315g, 317d, 317f, 317t, 319g, 320f, 322b, 333f, 337a, 338c, 338i, 343f, 344f, 347c, 363j, 366a, 366cx, 366dx, 366m, 366p, 366s, 366x, 368d, 370m, 370z, 372g, 376f, 380d, 381c, 387b, 387c, 388b, 389c, 390d, 390g, 390i, 391b, 391c
<i>Obręb Rymanów</i>		
Grunty objęte szczególną ochroną	1,13	16h, 82h, 101n, 102s
Poletka łowieckie	13,84	42d, 56c, 58l, 71f, 71h, 71i, 81Af, 101i, 147d, 188f
Grunty przeznaczone do sukcesji naturalnej	41,65	7a, 8c, 10b, 11i, 12ax, 12dx, 20i, 22c, 23f, 23g, 30c, 34h, 34j, 55k, 56m, 59a, 65c, 71j, 73h, 81Ab, 84f, 86a, 89j, 101h, 102j, 107k, 109b, 109d, 117d, 118b, 118f, 121c, 137c, 144f, 144h, 146d, 158f, 173i, 177y, 177z, 182c, 197b, 198f, 200s, 200t, 200x
Nadleśnictwo Rymanów:	651,71	

1.5.5. Pomiar miąższości drewna martwego

Pomiary drewna martwego przeprowadzono na części powierzchni próbnych kołowych, zakładanych dla celów inwentaryzacji zasobów drzewnych metodą reprezentacyjną w każdej warstwie gatunkowo – wiekowej. Pomiaru dokonano z podziałem na: drewno martwych drzew stojących i złomów, drewno drzew ściętych i wywróconych oraz drewno stanowiące fragmenty drzew martwych. W Nadleśnictwie Rymanów założonych zostało 381 powierzchni próbnych do pomiaru drewna martwego (w tym: Jaśliska – 198 szt.; Rymanów – 183 szt.).

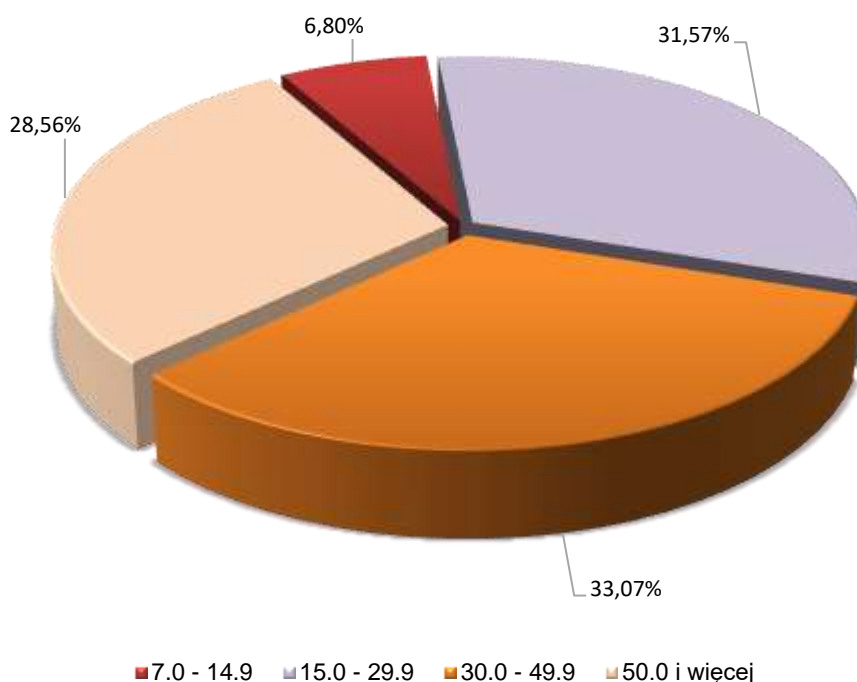
Zestawienie miąższości drewna martwego na terenie Nadleśnictwa Rymanów

Typ siedliskowy lasu	Powierzchnia w ha	Miąższość drewna martwego					
		Drewno martwych drzew stojących i złomów		Drewno drzew leżących i fragmentów drzew martwych		Razem	
		m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³	m ³ /ha	m ³
1	2	3	4	5	6	7	8
LGŚW	10891,48	10,41	113387	14,45	157374	24,86	270761
LGW	453,48	6,02	2731	14,13	6406	20,15	9137
LŁG	78,34	1,31	102	18,65	1461	19,96	1564
LMGŚW	5,70	0,00	0	7,18	41	7,18	41
Obręb Jaśliska	11429,00	10,17	116221	14,46	165283	-	281503
LGŚW	6159,83	9,24	56939	25,41	156520	34,65	213460
LGW	67,79	10,96	743	26,36	1787	37,32	2530
LŁG	19,26	6,20	119	46,09	888	52,29	1007
LŁWYŻ	12,48	4,96	62	22,36	279	27,32	341
LMGŚW	143,02	5,84	836	24,45	3497	30,29	4333
LWYŻŚW	926,21	5,02	4649	22,18	20539	27,20	25188
LWYŻW	90,41	6,10	551	32,72	2958	38,82	3510
Obręb Rymanów	7419,00	8,61	63900	25,13	186469	-	250368
Nadleśnictwo Rymanów	18848,00	-	180121	-	351751	-	531872

Ogółem na terenie Nadleśnictwa miąższość drewna martwego wynosi 531872 m³ (brutto), co stanowi 8,5% ogólnej miąższości wszystkich drzewostanów. Średnia miąższość drzew martwych stojących i leżących w drzewostanach Nadleśnictwa Rymanów wynosi 28,22 m³/ha, przy 6,7 m³/ha dla średniej kraju w zarządzie LP i 21,5 m³/ha dla RDLP w Krośnie (WISL 2013-2017, BULiGL). Istotna jest różnica w ilości martwego drewna pomiędzy obrębami, i tak w obrębie Jaśliska to blisko 25 m³/ha, a w obrębie leśnym Rymanów, to prawie 34 m³/ha.

Największy udział procentowy (33%) w miąższości drewna martwego, co przedstawiono na kolejnym wykresie, stanowi drewno w przedziale pierśnicowym od 30 do 49,9 cm, natomiast to najgrubsze, o pierśnicy 50 cm i wyżej, daje blisko 29% zasobów miąższości drewna martwego.

Struktura grubości drewna martwego

1.5.6. Analiza stanu zasobów drzewnych wraz z określeniem ich pożądanego docelowego stanu na koniec planowanego okresu gospodarczego

Syntetyczne zestawienie poszczególnych parametrów charakteryzujących powierzchnię leśną i zasoby drzewne w kolejnych planach urządzenia lasu i w prognozie na koniec okresu gospodarczego, przedstawia Tabela nr XIII omówiona w referacie Nadleśniczego dotyczącego analizy gospodarki przeszłej. Syntetyczny wyciąg z tej tabeli zamieszczono poniżej:

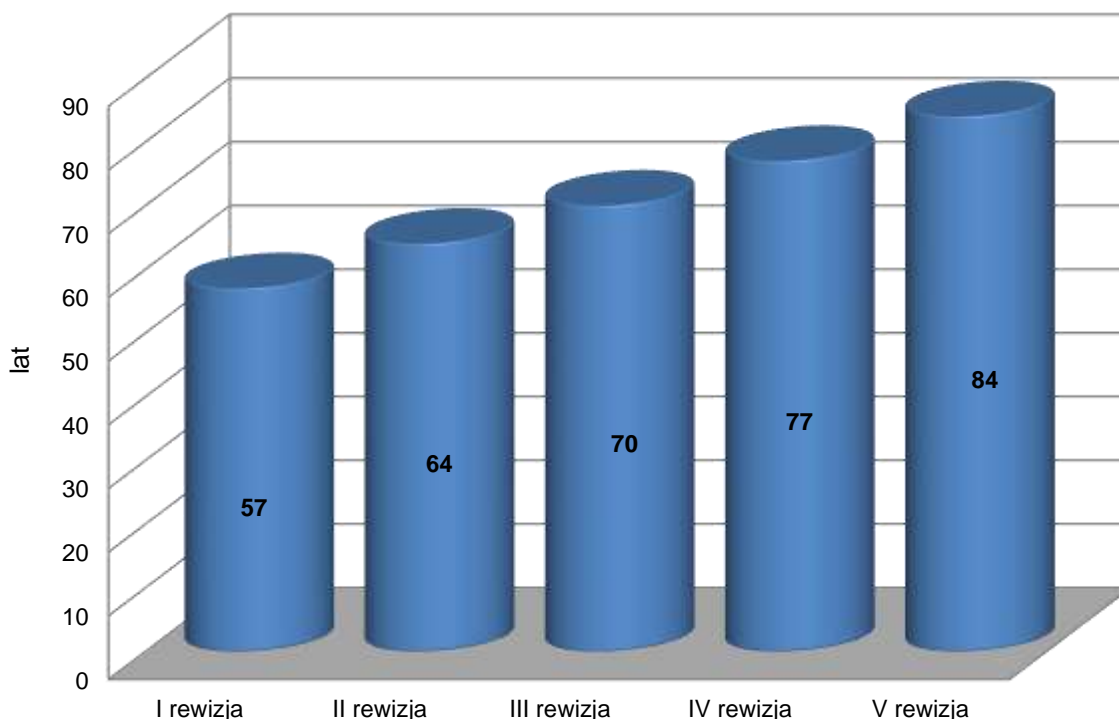
Porównanie wskaźników stanu lasu Nadleśnictwa Rymanów w kolejnych rewizjach planu u.l.

Wskaźnik	Rewizja				
	I	II	III	IV	V
1	2	3	4	5	6
Powierzchnia leśna [ha]	17143,98	18036,54	19663,41	19951,07	19991,12
Zapas [m ³]	3164477	3874999	4805929	5758303	6295540
Zasobność [m ³ /ha]	185	216	250	296	315
Przeciętny wiek	57	64	70	77	84
Przyrost bieżący tabelaryczny [m ³ /ha]	3,20	3,43	3,55	6,45	7,54

Z analizy danych zawartych w powyższej tabeli wynika, że w porównaniu z IV rewizją urządzania lasu nastąpił wzrost zasobów drzewnych o 537237 m³ przy wzroście powierzchni leśnej o 40,05 ha. Przeciętna zasobność na 1 ha wzrosła o 19 m³, natomiast średni wiek o 7 lat. Jest to wynik ciągłej poprawy stanu zasobów leśnych Nadleśnictwa. Prognoza na koniec okresu gospodarczego przewiduje utrzymanie tych wskaźników na podobnym poziomie.

Zmiany średniego wieku

Średni wiek drzewostanów

Średnia zasobność i średni wiek drzewostanów Nadleśnictwa Rymanów w kolejnych rewizjach urządzania lasu systematycznie wzrastają.

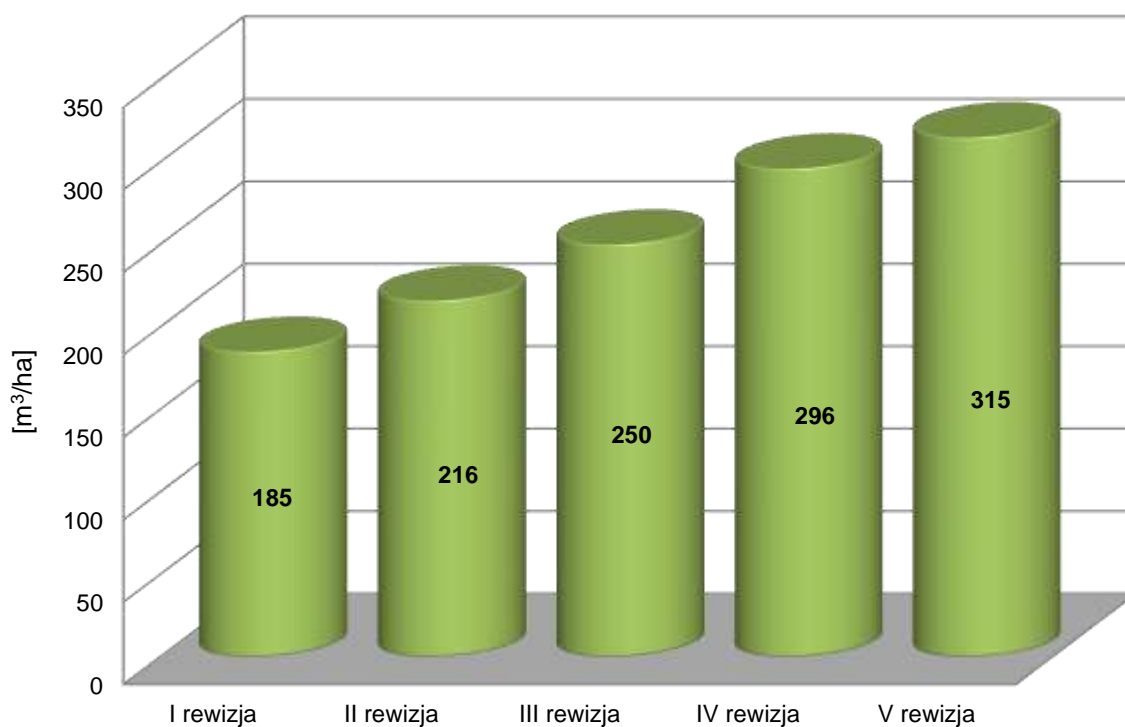
Porównanie średniego wieku drzewostanów z połową średniego wieku drzewostanów rębnych

Wskaźniki	Nadleśnictwo Rymanów
Średni wiek drzewostanu /lat/	84
Połowa średniego wieku rębności /lat/	55
Różnica /lat/	+29
Sentencja	znaczne odstępstwo

W Nadleśnictwie Rymanów porównanie średniego wieku drzewostanów z połową średniego wieku rębności wykazuje znaczne odstępstwo od właściwego modelu.

Zmiany średniej zasobności

Średnia zasobność drzewostanów

Porównanie średniej zasobności

Wskaźniki	Nadleśnictwo Rymanów
Średnia zasobność drzewostanu /m³/	315
Średnia zasobność drzewostanu na początku okresu /m³/	296
Różnica /m³/	+19

Średnia zasobność drzewostanów omawianego Nadleśnictwa wzrosła o 19 m³.

Wnioski do projektu planu dla Nadleśnictwa Rymanów

Na podstawie przedstawionych w powyższych punktach wyników inwentaryzacji stanu lasu należy stwierdzić, że opisywane Nadleśnictwo cechują:

- występowanie żywych, świeżych siedlisk leśnych,
- znaczna różnorodność składu gatunkowego drzewostanów,
- zróżnicowana struktura pionowa drzewostanów,
- wysoka jakość hodowlana i techniczna drzewostanów,
- bardzo dobry stan upraw i młodników,
- wysoki udział drzewostanów w klasie odnowienia.

Porównanie z wynikami poprzedniej rewizji planu u.l. pozwala zauważyć:

- poprawę zgodności składów gatunkowych drzewostanów z TD na podobnym poziomie,
- znaczny wzrost powierzchni drzewostanów w klasie odnowienia,
- zwiększenie zapasu i zasobności drzewostanów,
- wzrost średniego wieku.

Opisany w poprzednich rozdziałach stan lasu i zasobów drzewnych pozwala określić następujące przesłanki do konstrukcji planu na najbliższy okres gospodarczy:

- **zwiększenie etatu użytkowania rębnego wynikające z potrzeb hodowlanych,**
- **nieznaczne zwiększenie wskaźnika cięć przedrębnych wynikające ze stanu drzewostanów i potrzeb pielęgnacyjnych.**

2. WYNIKI ANALIZY GOSPODARKI LEŚNEJ ZA OKRES OBOWIĄZYWANIA DOTYCHCZASOWEGO PLANU URZĄDZENIA LASU

W rozdziale tym zostały zawarte kopie następujących dokumentów:

- Analiza gospodarki leśnej w minionym okresie – referat Nadleśniczego Nadleśnictwa Rymanów
- Koreferat wykonawcy planu
- Referat Kierownika Zespołu Ochrony Lasu
- Monitoring skutków realizacji zadań gospodarczych
- Ocena Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych

2.1. Analiza gospodarki leśnej w minionym okresie – referat Nadleśniczego Nadleśnictwa Rymanów

NADLEŚNICTWO RYMANÓW

ANALIZA GOSPODARKI LEŚNEJ

za okres od 1.01.2009 do 31.12.2018

Referat Nadleśniczego Nadleśnictwa Rymanów

NADLEŚNICZY
Nadleśnictwa Rymanów
Panaś
Paweł Panaś

Spis treści:

<u>I.</u>	<u>STAN POSIADANIA</u>	103
<u>II.</u>	<u>PODZIAŁ LASU NA GOSPODARSTWA</u>	104
<u>III.</u>	<u>PORÓWNANIE ZAPLANOWANYCH ZADAŃ GOSPODARCZYCH ZA UBIEGŁE 10-LECIE Z ICH WYKONANIEM</u>	106
<u>IV.</u>	<u>OCENA WPŁYWU WYKONANYCH ZABIEGÓW GOSPODARCZYCH NA STAN LASU</u>	120
<u>V.</u>	<u>NASIENICTWO I SELEKCJA</u>	124
<u>VI.</u>	<u>GOSPODARKA SZKÓLKARSKA</u>	127
<u>VII.</u>	<u>OCHRONA LASU</u>	128
<u>VIII.</u>	<u>UBOCZNE UŻYTKOWANIE LASU</u>	136
<u>IX.</u>	<u>EDUKACJA</u>	143
<u>X.</u>	<u>GOSPODARKA ROLNO – ŁAKOWA</u>	144
<u>XI.</u>	<u>OCHRONA PRZYRODY</u>	145
<u>XII.</u>	<u>BUDOWNICTWO ORAZ UTRZYMANIE INFRASTRUKTURY</u>	150

WSTĘP

Gospodarka leśna ubiegłego okresu prowadzona była w oparciu o plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Rymanów na lata 2009-2018, sporządzony przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej, Oddział w Przemyślu na okres od 01.01.2009 r. do 31.12.2018 r., zatwierdzony Decyzją Ministra Środowiska z dnia 14.05.2009 r., znak: DL-lpn-611-39/1075/09.

I. STAN POSIADANIA

Powierzchnia gruntów Skarbu Państwa w zarządzie Nadleśnictwa Rymanów według stanu na 01.01.2009 r. wynosiła 20 729,79 ha. Strukturę użytkowania gruntów nadleśnictwa przedstawia poniższa tabela:

Lp.	Rodzaj użytku	Powierzchnia (ha)	%
I	Lasy	20 174,18	97,3
1	Grunty leśne zalesione	19 368,99	93,4
2	Grunty leśne niezalesione	582,08	2,8
3	Grunty leśne związane z gospodarką leśną	223,11	1,1
II	Grunty nieleśne	555,61	2,7
Ogółem		20 729,79	100,00

Zmiany w stanie posiadania w okresie od 01.01.2009 r. do 31.12.2018 r.

	Stan 01.01.2009 r.	Stan obecny	Różnica
Powierzchnia ogółem [ha]	20 729,79	20 709,75	-20,04
Powierzchnia leśna [ha]	20 174,18	20 177,62	+3,44
Powierzchnia gruntów nieleśnych [ha]	555,61	532,13	-23,48

Przyczyny zmian powierzchniowych gruntów:

- a) sprzedaż budynków mieszkalnych wraz z niezbędnymi gruntami (art. 40a ustawy o lasach),
- b) przejęcia gruntów z zasobu państwowego (art. 74 ustawy o lasach),
- c) modernizacja ewidencji gruntów w obrębach ewidencyjnych (na zlecenie starostw powiatowych),
- d) zmiany powierzchni działek ewidencyjnych i użytków gruntowych w wyniku prowadzonych prac geodezyjnych,

- e) zmiany powierzchni gruntów w wyniku decyzji Wojewody Podkarpackiego (przekazanie do starostwa krośnieńskiego gruntów stanowiących drogę powiatową Nr 2113 R Pastwiska – Puławy, komunalizacja gruntów w Gminie Rymanów),
- f) zwrot gruntów w wyniku wyroków sądowych (PGNiG, osoby prywatne),
- g) zamiany gruntów (Gmina Jaśliska),
- h) przejęcie działek stanowiących drogi dojazdowe do kompleksów leśnych (starostwa, Gminy Komańcza, Besko),
- i) zmiana powierzchni w wyniku regulacji zasięgu terytorialnego i przebiegu granic Nadleśnictwa Rymanów z Nadleśnictwem Brzozów.

W wyniku opisanych wyżej zmian powierzchnia gruntów leśnych wzrosła o 3,44 ha, natomiast powierzchnia gruntów nieleśnych zmalała o 23,48 ha. Powierzchnia ogólna Nadleśnictwa w analizowanym okresie zmniejszyła się o 20,04 ha.

II. PODZIAŁ LASU NA GOSPODARSTWA

Uwzględniając podział lasów na kategorie ochronności w analizowanym okresie obowiązywał następujący podział na gospodarstwa:

- 1) Gospodarstwo specjalne (S) – o powierzchni 3 844,28 ha, do którego zaliczono:
  - obręb Jaśliska – 2 381,70 ha, to jest:
    - lasy rezerwatowe: rezerwaty: „Źródlika Jasiołki”, „Bukowica”, „Kamień nad Jaśliskami” - razem 1 701,27 ha,
    - lasy w projektowanym rezerwacie „Szachty” – oddz. 44f-h, 45a,b – razem 55,84 ha,
    - lasy w wyodrębnionych strefach ochronnych ujęć wody – oddz. 130i – razem 0,76 ha,
    - wyłączone drzewostany nasienne – oddz. 36a, 37a, 38a, 345b – razem 80,00 ha,
    - lasy glebochronne na stokach o nachyleniu ponad 45o, a także na bardzo płytkich glebach - pow. 2,36 ha,
    - wyłączone leśne powierzchnie badawcze i doświadczalne: oddz. 145j,k, 148i,j – razem 4,46 ha,
    - lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody - na siedliskach łągowych i bagiennych (LIG, BMGb) – razem 164,02 ha,
    - lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej – pow. 317,15 ha.
  - obręb Rymanów – 1 462,58 ha, to jest:
    - lasy w projektowanym rezerwacie „Dolina Wisłoka” – oddz. 57b, 58a-n, 59, 60, 61 – 65 - razem 208,11 ha,
    - lasy położone w zasięgu strefy A i B ochrony uzdrowiska Rymanów Zdrój – oddz. 84a-f, 87a,b, 88a,b, 89a-g, 90a,b, 95a,b, 99a, c-h, 100a,c,d, 101a, d- j, 102d-o, 103a-f, 184a-c, 185a-f, 191a-f – razem 430,76 ha,
    - lasy w wyodrębnionych strefach ochronnych ujęć wody – pow. 143,07 ha, oraz w strefie bezpośredniej ochrony zalewu na rzece Wisłok w Sieniawie – pow. 475,56 ha - razem 618,63 ha,

- wyłączone drzewostany nasienne – oddz. 9a, 15a – razem 16,00 ha,
  - lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody - na siedliskach łągowych (Lłwyz – 1,49 ha, LłG – 30,86 ha) – razem 32,35 ha,
  - lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej – pow. 156,73 ha.
- 2) Gospodarstwo lasów ochronnych (O) – o pow. 15 637,50 ha obejmujące lasy uznane za ochronne Zarządzeniem nr 69 Ministra Środowiska z dnia 15.12.1999 roku, z wyjątkiem zaliczonych do gospodarstwa specjalnego lub przebudowy.
- 3) Gospodarstwo przerębowe w lasach gospodarczych (P) – o pow. 264,16 ha obejmujące drzewostany rosnące na siedliskach LGśw, LGw i Lwyzśw zaprojektowane do użytkowania rębniami stopniowymi z okresem odnowienia powyżej 40 lat, z wyjątkiem zaliczonych do gospodarstwa specjalnego lub przebudowy.
- 4) Gospodarstwo przebudowy w lasach ochronnych (R) – o pow. 205,13 ha, do którego włączono drzewostany o składzie gatunkowym niezgodnym z GTD, o niskim zwarciu i słabej jakości: olszy szarej (118,24 ha), sosnowe (80,08 ha) i modrzewiowe (6,81 ha).

Powierzchnię (zalesioną) i udział miąższościowy drzewostanów poszczególnych gospodarstw zestawiono poniżej.

Gospodarstwo	Obreby:		Nadleśnictwo	
	Jaślicka	Rymanów	Rymanów	
	Powierzchnia leśna - ha			%
	Miąższość - m ³			%
Specjalne (S)	2 381,70	1 462,58	3 844,28	19,27
	687 540	465 275	1 152 815	20,08
Lasów ochronnych (O)	9 636,02	6 001,48	15 637,50	78,38
	2 697 780	1 832 405	4 530 185	78,89
Przerębowe w lasach gospodarczych (P)	182,28	81,88	264,16	1,32
	12 670	13 785	26 455	0,46
Przebudowy (R)	200,19	4,94	205,13	1,03
	31 750	850	32 600	0,57
Ogółem	12 400,19	7 550,88	19 951,07	100,0
	3 429 740	2 312 315	5 742 055	100,0

III. PORÓWNANIE ZAPLANOWANYCH ZADAŃ GOSPODARCZYCH ZA UBIEGŁE 10-LECIE Z ICH WYKONANIEM

1. Cięcia rębne i pielęgnacyjne

Plan urządzenia lasu zatwierdzony na lata 2009-2018, określający etat miąższościowy użytkowania głównego na 770 220,00 m³, został wykonany w 100 % (769 521,06 m³), a etat powierzchniowy w wysokości 16 743,05 ha został wykonany w 94 % (15 789,43 ha), z tego:

- a) w użytkowaniu rębnym plan 5 390,24 ha został wykonany w 95 % (5 132,23 ha),
- b) w użytkowaniu przedrębnym plan 11 352,81 ha został wykonany w 94 % (10 657,20 ha).

Wyznacznikiem pilności wykonania zabiegów w użytkowaniu przedrębnym i rębnym był stan drzewostanów na gruncie. Szczegółowa analiza pozyskania drewna za ubiegły okres obrębami oraz ogółem w nadleśnictwie według kategorii cięć oraz porównanie z etatem przedstawione zostało w tabeli nr IX.

Kategoria cięć	Plan		Wykonanie		%	
	ha	m ³	ha	m ³	ha	m ³
Trzebieże i przygodne	11 304,44	418 264,00	10 592,92	431 808,34	94%	103%
Czyszczenia późne z pozyskaniem masy	48,37	1 790,00	64,28	648,28	133%	36%
Razem przedrębne	11 352,81	420 054,00	10 657,20	432 456,62	94%	103%
Rębne i przygodne	5 390,24	350 166,00	5 132,23	337 064,44	95%	96%
Ogółem	16 743,05	770 220	15 789,43	769 521,06	94%	100%

Na niepełne wykonanie etatu powierzchniowego w użytkowaniu głównym (rębnym i przedrębnym) miało wpływ:

- a) utworzenie ostoi ksylobiontów,
- b) rezygnacja z wykonania zabiegów na siedliskach przyrodniczych wskazanych w planach zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000,
- c) zmiany w obszarach strefowej ochrony zwierząt,
- d) niedostępność części powierzchni zaplanowanych do cięć,
- e) rezygnacja z wykonania zabiegów w projektowanym rezerwacie „Dolina Wisłoka”,
- f) konieczność sanitarnego porządkowania lasu (masowe zamieranie drzewostanów jesionowych i świerkowych).

Tabela IX. Zestawienie pozyskanego drewna za ubiegły okres według kategorii cięć oraz porównanie z etatem (powierzchnia manipulacyjna bez powtórzeń – nawrotów – w 10-leciu, miąższość grubizny netto)

Obwód Jaśliska

Rok kalendarzowy	Użytki										
	Rębne				Przedrębne						Ogółem
	ha	m ³	Przygodne	Razem	Czyszczenia		Trzebieże		Przygodne	Razem	
			m ³	m ³	ha	m ³	ha	m ³	m ³	m ³	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2009	391,15	21 599,18	2 543,77	24 142,95	0,00	0,00	450,27	17 115,73	2 814,15	19 929,88	44 072,83
2010	329,27	19 318,27	2 341,39	21 659,66	2,91	11,45	731,65	19 102,31	3 784,30	22 898,06	44 557,72
2011	299,78	18 794,20	2 793,04	21 587,24	4,70	15,60	543,66	18 524,07	4 611,34	23 151,01	44 738,25
2012	307,53	18 420,91	2 615,41	21 036,32	7,86	96,95	547,37	15 920,09	3 202,06	19 219,10	40 255,42
2013	365,40	24 570,16	2 163,17	26 733,33	23,46	224,22	341,51	11 570,96	2 970,98	14 766,16	41 499,49
2014	360,32	19 760,60	1 674,51	21 435,11	0,00	0,00	380,93	15 329,42	4 436,81	19 766,23	41 201,34
2015	335,47	14 108,36	1 128,41	15 236,77	21,44	122,91	633,07	22 052,00	1 679,84	23 854,75	39 091,52
2016	319,83	13 662,56	535,32	14 197,88	0,00	0,00	779,56	23 292,79	2 476,90	25 769,69	39 967,57
2017	206,51	12 602,13	592,14	13 194,27	0,00	57,35	733,53	22 198,43	3 308,37	25 564,15	38 758,42
2018	377,83	17 414,44	525,29	17 939,73	0,00	99,00	570,11	19 447,31	3 779,58	23 325,89	41 265,62
Razem	3 293,09	180 250,81	16 912,45	197 163,26	60,37	627,48	5 711,66	184 553,11	33 064,33	218 244,92	415 408,18
Etat za ubiegły okres	3 448,17	201 793,00	-	201 793,00	45,96	1 701,00	5 875,86	217 407,00	-	219 107,00	420 900,00
% wykonania	96%	89%	-	98%	131%	37%	97%	85%	-	100%	99%

Tabela IX. Zestawienie pozyskanego drewna za ubiegły okres według kategorii cięć oraz porównanie z etatem (powierzchnia manipulacyjna bez powtórzeń – nawrotów – w 10-leciu, miąższość grubizny netto)

Obręb Rymanów

Rok kalendarzowy	Użytki										
	Rębne				Przedrębne						Ogółem
	ha	m ³	Przygodne	Razem	Czyszczenia		Trzebieże		Przygodne	Razem	
			m ³	m ³	ha	m ³	ha	m ³	m ³	m ³	m ³
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2009	154,66	11 934,52	1 335,06	13 269,58	0,00	0,00	413,80	12 220,12	2 075,58	14 295,70	27 565,28
2010	202,15	13 510,91	2 374,74	15 885,65	0,00	0,00	400,19	13 715,43	3 751,53	17 466,96	33 352,61
2011	124,39	11 191,11	1 822,17	13 013,28	1,50	11,70	551,32	22 262,78	2 817,79	25 092,27	38 105,55
2012	210,60	15 004,69	735,40	15 740,09	0,00	0,00	474,06	20 014,81	2 098,03	22 112,84	37 852,93
2013	157,11	13 397,99	999,73	14 397,72	0,00	0,00	440,48	17 955,66	3 096,03	21 051,69	35 449,41
2014	152,53	12 298,83	953,33	13 202,16	0,00	0,00	521,75	23 369,31	2 232,30	25 601,61	38 853,77
2015	287,14	15 964,69	377,44	16 342,13	0,00	0,00	482,78	18 995,59	1 507,99	20 503,58	36 845,71
2016	145,80	9 278,94	400,34	9 679,28	0,00	0,00	642,33	23 543,23	2 429,98	25 973,21	35 652,49
2017	204,68	13 593,81	504,20	14 098,01	2,41	9,10	543,83	19 980,48	2 360,93	22 350,51	36 448,52
2018	200,08	13 971,29	251,99	14 223,28	0,00	0,00	410,72	15 799,60	3 963,73	19 763,33	33 986,61
Razem	1 839,14	130 146,78	9 754,40	139 901,18	3,91	20,80	4 881,26	187 857,01	26 333,89	214 211,70	354 112,88
Etat za ubiegły okres	1 942,07	148 373,00	-	148 373,00	2,41	89,00	5428,58	200 857,00	-	200 947,00	349 320,00
% wykonania	95%	88%	-	94%	162%	23%	90%	94%	-	107%	101%

Tabela IX. Zestawienie pozyskanego drewna za ubiegły okres według kategorii cięć oraz porównanie z etatem (powierzchnia manipulacyjna bez powtórzeń – nawrotów – w 10-leciu, miąższość grubizny netto)

Nadleśnictwo Rymanów

Rok kalendarzowy	Użytki										
	Rębne				Przedrębne						Ogółem
	ha	m ³	Przygodne	Razem	Czyszczenia		Trzebieże		Przygodne	Razem	
			m ³	m ³	ha	m ³	ha	m ³	m ³	m ³	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
2009	545,81	33 533,70	3 878,83	37 412,53	0,00	0,00	864,07	29 335,85	4 889,73	34 225,58	71 638,11
2010	531,42	32 829,18	4 716,13	37 545,31	2,91	11,45	1 131,84	32 817,74	7 535,83	40 365,02	77 910,33
2011	424,17	29 985,31	4 615,21	34 600,52	6,20	27,30	1 094,98	40 786,85	7 429,13	48 243,28	82 843,80
2012	518,13	33 425,60	3 350,81	36 776,41	7,86	96,95	1 021,43	35 934,90	5 300,09	41 331,94	78 108,35
2013	522,51	37 968,15	3 162,90	41 131,05	23,46	224,22	781,99	29 526,62	6 067,01	35 817,85	76 948,90
2014	512,85	32 059,43	2 627,84	34 687,27	0,00	0,00	902,68	38 698,73	6 669,11	45 367,84	80 055,11
2015	622,61	30 073,05	1 505,85	31 578,90	21,44	122,91	1 115,85	41 047,59	3 187,83	44 358,33	75 937,23
2016	465,63	22 941,50	935,66	23 877,16	0,00	0,00	1 421,89	46 836,02	4 906,88	51 742,90	75 620,06
2017	411,19	26 195,94	1 096,34	27 292,28	2,41	66,45	1 277,36	42 178,91	5 669,30	47 914,66	75 206,94
2018	577,91	31 385,73	777,28	32 163,01	0,00	99,00	980,83	35 246,91	7 743,31	43 089,22	75 252,23
Razem	5 132,23	310 397,59	26 666,85	337 064,44	64,28	648,28	10 592,92	372 410,12	59 398,22	432 456,62	769 521,06
Etat za ubiegły okres	5 390,24	350 166,00	-	350 166,00	48,37	1 790,00	11 304,44	418 264,00	-	420 054,00	770 220,00
% wykonania	95%	89%	-	96%	133%	36%	94%	89%	-	103%	100%

1) Analiza użytkowania rębnego

Ustalony etat miąższościowy cięć w użytkowaniu rębnym został wykonany w wysokości 96 % zatwierdzonej wielkości (łącznie z użytkami nie zaliczonymi na poczet etatu). Cięcia rębne wykonano na powierzchni manipulacyjnej 5 132, 23 ha (95 % planu).

2) Analiza użytkowania przedrębnego

Planowany etat powierzchniowy w użytkowaniu przedrębnym został zrealizowany w 94 %, na powierzchni 10 657,20 ha, (etat 11 352,81 ha). W cięciach pielęgnacyjnych pozyskano 432 456,62 m³ drewna tj. 103 % miąższości szacunkowej. Założony współczynnik trzebieżowy 37 m³/ha wykonano w wysokości 40,58 m³/ha.

Wykonanie planu trzebieży wczesnych oraz trzebieży późnych przedstawia poniższa tabela (w wykonaniu miąższości uwzględniono użytki przygodne).

Kategoria cięć	Plan		Wykonanie		%	
	ha	m ³	ha	m ³	ha	m ³
Trzebieże wczesne	487,87	418 264	480,45	431 808,34	98%	103%
Trzebieże późne	10 816,57		10 112,47		93%	
Czyszczenia późne z pozyskaniem masy	48,37	1 790	64,28	648,28	133%	36%
Razem	11 352,81	420 054	10 657,20	432 456,62	94%	103%

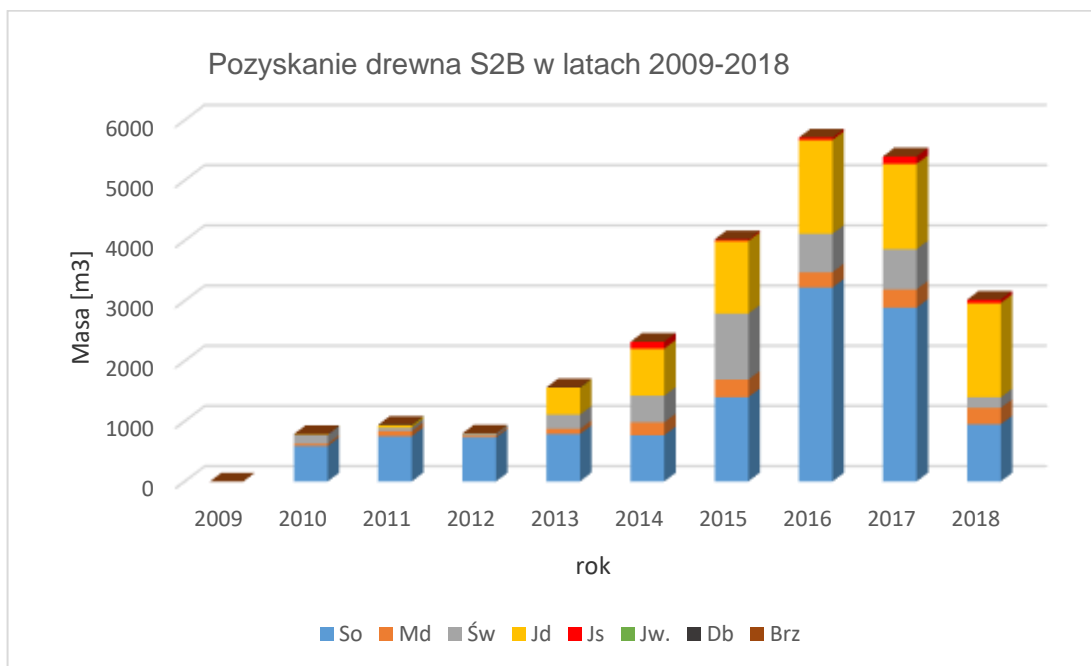
3) Sortymentacja drewna i wyrób surowca cennego

Nadleśnictwo Rymanów w ramach pozyskania drewna wielkowymiarowego liściastego co roku pozyskuje drewno cenne z przeznaczeniem na submisje drewna. W latach 2009-2018 pozyskano około 266 m³ drewna z przeznaczeniem na submisję z czego 78 % stanowił jesion, 10 % jawor, 6 % dąb, niewielki udział miały takie gatunki jak wiąz, buk czy czereśnia.

Kolejnym cennym sortymentem pozyskiwanym w Nadleśnictwie Rymanów w minionym okresie było drewno wielkowymiarowe sklejkowe WB1. Pozyskano 2415 m³ tego sortymentu, w tym 100 % stanowił buk.

Istotną zmianą w pozyskaniu drewna było wyrabianie sortymentu S2B. Od 2015 r. w Nadleśnictwie Rymanów pozyskuje się średniorocznie 4 500 m³ tego sortymentu, z tego głównie drewno sosnowe - 49% i drewno jodłowe - 29%.

Pozyskanie drewna S2B w poszczególnych latach przedstawia poniższy wykres.

2. Hodowla lasu

1) Analiza prac z zakresu hodowli lasu

W okresie od 2009 do 2018 r. na planowaną powierzchnię odnowień 470,80 ha wykonano 510,66 ha, co stanowi 108,5% planowanych zadań, z tego:

- a) w sposób sztuczny odnowiono 270,79 ha (53 %),
- b) uznano odnowienia naturalne na pow. 239,87 ha (47 %).

Wykonano większą powierzchnię podsadzeń produkcyjnych – na plan 29,35 ha wprowadzono 90,75 ha. Główną przyczyną był nasilający się proces zamierania drzewostanów jesionowych. Zgodnie z zaleceniami ZOL usuwano zamierające jesiony, w wyniku czego w drzewostanach trzebieżowych z dużym udziałem tego gatunku nastąpiła konieczność wprowadzenia podsadzeń produkcyjnych.

Poprawki wykonano według faktycznych potrzeb.

Pielęgnowanie upraw wykonano w 100% zgodnie z faktycznymi potrzebami pielęgnowania upraw.

Zabiegi pielęgnacyjne w młodnikach wykonano w 97 %.

Melioracje agrotechniczne wykonano na poziomie 223 % - w ich skład wchodziło zarówno przygotowanie powierzchni pod odnowienia, jak również porządkowanie powierzchni istniejących upraw z pozostałości pozrębowych. Zabiegi wykonano zgodnie z faktycznymi potrzebami.

Wielkość wykonanych w minionym dziesięcioleciu prac z zakresu hodowli lasu przedstawia tabela nr X.

Tabela nr X
Obręb Jaśliska

Rok kalendarzowy	Odnowienia i zalesienia					Poprawki i uzupełnienia	Wprowadzenie podszyców	Pielęgnowanie		Melioracje	
	otwarte		pod osłoną					upraw (CW+piel)	młodników (CP+CP-P)	agrotechniczne	wodne
	płatowiny, halizny, zrzeby	grunty nieleśne	przy rębniach złożonych	posadzenia produkcyjne	dolesienia luk i przerzedzeń						
Powierzchnia (ha)											
2009	-	-	11,78	4,00	-	3,98	-	355,25	71,92	43,87	-
2010	-	-	9,65	2,00	0,35	5,31	-	117,93	127,29	59,62	-
2011	-	-	29,77	11,50	0,10	11,62	-	148,87	129,76	93,45	-
2012	-	-	30,09	6,25	-	6,13	-	108,04	95,43	85,93	-
2013	-	-	15,55	2,40	2,10	2,80	-	75,27	149,41	93,51	-
2014	-	-	24,05	3,30	-	1,48	-	95,21	68,91	103,52	-
2015	-	-	34,50	6,00	-	1,00	-	101,11	135,59	75,01	-
2016	-	-	6,40	-	-	0,53	-	60,95	130,97	69,95	-
2017	-	-	26,90	-	-	1,27	-	63,45	152,96	41,78	-
2018	-	-	55,68	2,80	-	1,45	-	110,78	163,72	63,69	-
Razem Obręb Jaśliska	-	-	244,37	38,25	2,55	35,57	-	1 236,86	1 225,96	730,33	-
Orient. zadania na ubiegły okres	-	-	265,72	29,35	2,55	15,80	-	1 240,40	1 281,52	293,06	-
% wykonania	-	-	92	130	100	225	-	100	96	249	-

Tabela nr X
Obręb Rymanów

Rok kalendarzowy	Odnowienia i zalesienia					Poprawki i uzupełnienia	Wprowadzenie podszytów	Pielęgnowanie		Melioracje	
	otwarte		pod osłoną					upraw (CW+piel)	młodników (CP+CP-P)	agrotechniczne	wodne
	plazowiny, halizny, zręby	grunty nieleśne	przy rębniach złożonych	posadzenia produkcyjne	dolesienia luk i przerzedzeń						
Powierzchnia (ha)											
2009	-	-	1,20	-	-	2,48	-	102,57	22,47	44,38	-
2010	2,50	-	6,40	-	-	1,60	-	48,85	66,20	11,25	-
2011	-	-	15,75	-	-	1,03	-	20,05	44,72	41,55	-
2012	-	-	17,30	-	-	3,13	-	35,92	43,33	48,00	-
2013	-	-	23,26	-	-	0,15	-	26,95	28,00	23,20	-
2014	-	-	26,10	-	-	0,10	-	54,77	30,80	50,50	-
2015	-	-	13,15	7,40	-	-	-	40,86	34,10	32,52	-
2016	-	-	11,12	14,70	-	0,89	-	33,68	29,01	21,60	-
2017	-	-	28,31	12,90	-	3,20	-	39,65	39,51	26,10	-
2018	-	-	27,90	17,50	-	0,20	-	21,60	47,18	10,50	-
Razem Obręb Rymanów	2,50	-	170,49	52,50	-	12,78	-	424,90	385,32	309,60	-
Orient. zadania na ubiegły okres	2,50	-	170,68	-	-	2,00	-	424,78	383,66	173,43	-
% wykonania	100	-	100	-	-	639	-	100	100	179	-

Tabela nr X
Nadleśnictwo Rymanów

Rok kalendarzowy	Odnowienia i zalesienia					Poprawki i uzupełnienia	Wprowadzenie podszytów	Pielęgnowanie		Melioracje	
	otwarte		pod osłoną					upraw (CW+ piel)	młodników (CP+ CP-P)	agrotechniczne	wodne
	plazowiny, halizny, zręby	grunty nieleśne	przy rębniach złożonych	posadzenia produkcyjne	dolesienia luk i przerzedzeń						
Powierzchnia (ha)											
2009	-	-	12,98	4,00	-	6,46	-	457,82	94,39	88,25	-
2010	2,50	-	16,05	2,00	0,35	6,91	-	166,78	193,49	70,87	-
2011	-	-	45,52	11,50	0,10	12,65	-	168,92	174,48	135,00	-
2012	-	-	47,39	6,25	-	9,26	-	143,96	138,76	133,93	-
2013	-	-	38,81	2,40	2,10	2,95	-	102,22	177,41	116,71	-
2014	-	-	50,15	3,30	-	1,58	-	149,98	99,71	154,02	-
2015	-	-	47,65	13,40	-	1,00	-	141,97	169,69	107,53	-
2016	-	-	17,52	14,70	-	1,42	-	94,63	159,98	91,55	-
2017	-	-	55,21	12,90	-	4,47	-	103,10	192,47	67,88	-
2018	-	-	83,58	20,30	-	1,65	-	132,38	210,90	74,19	-
Razem N-ctwo	2,50	-	414,86	90,75	2,55	48,35	-	1 661,76	1 611,28	1 039,93	-
Orient. zadania na ubiegły okres	2,50	--	436,40	29,35	2,55	17,80	-	1 665,18	1 665,18	466,49	-
% wykonania	100	-	95	309	100	272	-	100	97	223	-

- 2) Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych, w tym ich zgodność z typami siedliskowymi lasu - na podstawie przeprowadzonych prac taksacyjnych do PUL na lata 2018-2027.

Uprawy i młodniki do 10 lat zainwentaryzowano na łącznej powierzchni 13,48 ha. Skład gatunkowy upraw i młodników jest:

- a) zgodny ze składem pożądanym na powierzchni 9,61 ha przy zadrzewieniu od 0,7 do 1,0,
- b) częściowo zgodny ze składem pożądanym na powierzchni 3,87 ha, przy zadrzewieniu od 0,5-0,8.

W tabeli XI dokonano oceny upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych.

Tabela nr XI
Obręb Jaśliska

Typ siedliskowy lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Skład gatunkowy upraw i młodników do 10 lat									Uprawy przepadłe	Razem		
		zgodny ze składem pożądanym			częściowo zgodny ze składem pożądanym			niezgodny ze składem pożądanym						
		przy zadrzewieniu												
		1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5			0,4 i mniej	
powierzchnia - ha														
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		
LGŚW		6,40	3,21			0,93						10,54		
Ogółem		6,40	3,21			0,93						10,54		

Tabela nr XI
Obręb Rymanów

Typ siedliskowy lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Skład gatunkowy upraw i młodników do 10 lat									Uprawy przepadłe	Razem		
		zgodny ze składem pożądanym			częściowo zgodny ze składem pożądanym			niezgodny ze składem pożądanym						
		przy zadrzewieniu												
		1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5			0,4 i mniej	
powierzchnia - ha														
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13		
LWYŻŚW LŁWYŻ						1,64	1,30					1,64 1,30		
Ogółem						1,64	1,30					2,94		

Tabela nr XI
Nadleśnictwo Rymanów

Typ siedliskowy lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Skład gatunkowy upraw i młodników do 10 lat									Uprawy przepadłe	Razem
		zgodny ze składem pożądanym			częściowo zgodny ze składem pożądanym			niezgodny ze składem pożądanym				
		przy zadrzewieniu										
		1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5	1,0-0,9	0,8-0,7	0,6-0,5		
powierzchnia - ha												
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
LWYŻŚW						1,64						1,64
LGŚW		6,40	3,21			0,93						10,54
LŁWYŻ							1,30					1,30
Ogółem		6,40	3,21			2,57	1,30					13,48

3) Analiza oceny odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych

Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych została sporządzona w oparciu o przeprowadzone prace taksacyjne do PUL na lata 2019-2028.

Wyniki oceny odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych:

- a) odnowienia w KO zainwentaryzowano na pow. 4 844,43 ha, ich przeciętny stopień pokrycia wynosi 51,8 %, a przeciętna jakość hodowlana 12,
- b) odnowienia w KDO zainwentaryzowano na pow. 56,75 ha, ich przeciętny stopień pokrycia wynosi 14,3 %, a przeciętna jakość hodowlana 11,
- c) uprawy i młodniki po rębniach złożonych zainwentaryzowano na pow. 411,53 ha, ich przeciętny stopień pokrycia wynosi 93,2 %, a przeciętna jakość hodowlana 12.

Ogółem oceniane młode pokolenie drzewostanu występuje na pow. 5 312,71 ha, jego przeciętne pokrycie wynosi 54,6 %, a przeciętna jakość hodowlana 12.

Zestawienie oceny odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych zawiera Tabela nr XII.

Tabela nr XII
Obręb Jaślicka

Wyszczególnienie	Typ siedl. lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana
1	2	3	4	5	6	7
KO	LGŚW	9130	BK	97,64	45,7	12
			JD	945,67	55,1	11
	LGŚW	9130	JD	658,68	51,2	12
			JD	1 275,47	49,2	12
	LGW	9130	JD	91,48	50,6	12
				25,90	45,1	12
Razem				3 094,84	51,3	12
KDO	LGŚW	9130	BK	8,77	20,0	12
			JD	26,54	10,0	11
	LGŚW	9130	JD	5,72	10,0	11
Razem				41,03	12,1	11
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych	LGŚW	9130	BK	32,94	83,0	22
			JD	4,94	60,0	12
	LGŚW	9130	JD	175,38	88,0	11
			JD	102,65	81,8	11
LGW		JD	2,69	73,2	22	
Razem				318,60	84,9	11
Ogółem				3 454,47	54,0	12

Tabela nr XII
Obręb Rymanów

Wyszczególnienie	Typ siedl. lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana
1	2	3	4	5	6	7
KO	LGŚW	9130	BK	83,09	56,1	11
			JD	351,77	53,7	12
	LGŚW	9130	JD	184,78	58,8	12
			JD	751,8	51,4	12
	LMGŚW	9130	JD	38,06	37,1	12
			BK	223,29	54,7	12
	LWYŻŚW	9170	JD	4,93	70,0	12
			JD	41,99	40,7	12
	LWYŻŚW	9130	JD	4,1	60,0	12
			JD	24,65	54,7	11
	LWYŻW	9170	BK	25,94	30,0	12
			JD	4,90	44,7	12
	LWYŻW		OL	10,29	70,0	11
Razem				1 749,59	52,6	12
KDO	LGŚW	9130	BK	5,19	20,0	12
			BK	10,53	20,0	11
Razem				15,72	20,0	11
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych	LGŚW	9130	BK	1,61	90,0	11
			JD	1,11	80,0	22
	LGŚW	9130	JD	37,63	75,7	12
			JD	36,63	188,9	12
	LWYŻW	9130	BK	11,58	77,5	12
LWYŻW	9130	BK	4,37	90,0	12	
Razem				92,93	121,5	12
Ogółem				1 858,24	55,9	12

Tabela nr XII
Nadleśnictwo Rymanów

Wyszczególnienie	Typ siedl. lasu (TSL)	Leśne siedlisko przyrodnicze (LSP)	Gatunek panujący młodego pokolenia	Powierzchnia manipulacyjna w ha	Przeciętny % pokrycia (zadrzewienie)	Przeciętna jakość hodowlana	
1	2	3	4	5	6	7	
KO	LGŚW	9130	BK	180,73	50,5	11	
			JD	1 297,44	54,7	12	
	LGŚW	9130	JD	843,46	52,9	12	
			JD	2 027,27	50,0	12	
	LGW	9130	JD	91,48	50,6	12	
			JD	25,9	45,1	12	
	LMGŚW	9130	JD	38,06	37,1	12	
	LWYŻŚW	9130	9170	BK	223,29	54,7	12
				JD	4,93	70,0	12
	LWYŻŚW	9130	9170	JD	41,99	40,7	12
				JD	4,1	60,0	12
	LWYŻW	9170	9170	BK	24,65	54,7	11
				JD	25,94	30,0	12
LWYŻW			JD	4,90	44,7	12	
LWYŻW			OL	10,29	70,0	11	
Razem				4 844,43	51,8	12	
KDO	LGŚW	9130	BK	13,96	20,0	12	
			JD	26,54	10,0	11	
	LWYŻŚW	9130	JD	5,72	10,0	11	
			BK	10,53	20,0	11	
Razem				56,75	14,3	11	
Uprawy i młodniki po rębniach złożonych	LGŚW	9130	BK	34,55	83,4	22	
			JD	6,05	63,7	12	
	LGŚW	9130	JD	213,01	85,8	11	
			JD	139,28	109,9	12	
	LGW	9130	JD	2,69	73,2	22	
			JD	11,58	77,5	12	
LWYŻW	9130	BK	4,37	90,0	12		
Razem				411,53	93,2	12	
Ogółem				5 312,71	54,6	12	

IV. OCENA WPŁYWU WYKONANYCH ZABIEGÓW GOSPODARCZYCH NA STAN LASU

Wykonane w minionym okresie zadania gospodarcze miały wpływ na wzrost przeciętnej zasobności drzewostanów Nadleśnictwa Rymanów z 289 m³/ha do 315 m³/ha, tj. o 26 m³/ha, odpowiednio w obrębie Jaślika wzrost o 30 m³/ha i w obrębie Rymanów wzrost o 19 m³/ha. Największy wzrost zasobności odnotowano w drzewostanach klasy wieku: IIb (51 m³/ha), IIIa (54 m³/ha), VI (69 m³/ha) oraz VIII i starszych (117 m³/ha), natomiast spadek przeciętnej zasobności wystąpił w klasach IIa (-3 m³/ha), Va (-5 m³/ha) i VII (-8 m³/ha). Największy wzrost zasobności w obrębie Jaślika odnotowano w drzewostanach klasy VIII i starszych (162 m³/ha), natomiast w obrębie Rymanów w drzewostanach klasy IIIa (97 m³/ha).

Korzystne zmiany zaznaczyły się w klasie odnowienia (KO), gdzie ogólnie dla Nadleśnictwa odnotowano wzrost przeciętnej zasobności z 271 do 311 m³/ha, z czego w obrębie Jaślika odnotowano wzrost z 268 do 316 m³/ha, natomiast w obrębie Rymanów odnotowano wzrost z 278 do 303 m³/ha.

Zwiększył się w stosunku do poprzedniej rewizji udział drzewostanów w KO z 3 055,76 ha na 4 844,43 ha (wzrost o 1 788,67 ha). Drzewostany w KO stanowią obecnie przeszło 24 % pow. wszystkich drzewostanów.

Złożona struktura wiekowa drzewostanów z przewagą starszych klas wieku w Nadleśnictwie Rymanów jest wynikiem stosowanych sposobów zagospodarowania drzewostanów rębiami złożonymi z długim i bardzo długim okresem odnowienia, a rozkład zapasu w klasach i podklasach wieku oraz duży udział drzewostanów w KO zapewnia trwałość lasu i ciągłość użytkowania drzewostanów.

W wyniku zabiegów gospodarczych znacząco zmalał udział powierzchniowy i miąższościowy drzewostanów: sosnowych (spadek powierzchni o 2,25%, miąższości o 1,02%), jesionowych (spadek powierzchni o 2,06%, miąższości o 1,68 %), olszy szarej (spadek powierzchni o 3,43%, miąższości o 1,77%), głównie w wyniku przebudowy drzewostanów na gruntach porolnych na korzyść jodły i buka a w przypadku drzewostanów jesionowych ze względów sanitarnych. Nieznacznie zmalała powierzchnia drzewostanów z udziałem modrzewia i brzozy.

Największy wzrost udziału zanotowała jodła (wzrost powierzchni o 5,67%, miąższość o 1,99%), buk (powierzchnia o 2,75%, miąższość o 2,20%). W przypadku pozostałych gatunków, różnice są nieznaczne.

Przeciętny wiek drzewostanów w minionym okresie wzrósł o 7 lat (z 77 do 84 lat), w obrębie Jaślika o 8 lat (z 76 do 84 lat), a w obrębie Rymanów o 7 lat (z 78 do 85 lat).

Spodziewany bieżący roczny przyrost drzewostanów w Nadleśnictwie wzrósł z 6,45 m³/ha do 7,54 m³/ha.

Tabela nr XIII – porównanie wskaźników zasobów drzewnych w kolejnych planach urządzenia lasu i w prognozie.

Obwód Jaśliska

Lp	Wyszczególnienie	Jedn.	stan na					
			01.10.73	01.01.88	01.01.99	01.01.09	01.01.2019	prognoza
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona	ha	9 840,36	10 648,57	12 201,18	12 400,19	12 410,86	12 410,86
2	Zasoby miąższości	tys.m ³	1 905	2 381	2 962	3 443	3 823	3 997
3	Przeciętna zasobność na 1 ha (pow. leśnej zalesionej i niezalesionej)							
	IIa	m ³	89	127	87	106	107	44
	IIb	m ³	117	161	131	157	209	183
	IIIa	m ³	232	218	207	199	216	358
	IIIb	m ³	274	246	217	247	271	306
	IVa	m ³	285	291	294	299	303	345
	IVb	m ³	360	283	296	346	358	374
	Va	m ³	391	303	347	373	356	429
	Vb	m ³	381	317	345	381	399	385
	VI	m ³	164	330	358	421	466	464
	VII	m ³	24	245	360	440	415	506
	VIII i starsze	m ³	-	-	237	312	474	493
KO	m ³	231	247	237	268	316	297	
KDO			-	236	253	343	251	
4	Przeciętna zasobność na 1 ha (pow. leśnej zalesionej i niezalesionej)	m ³	194	225	251	278	308	338
5	Przeciętny wiek drzewostanów	lat	58	66	70	76	84	93
6	Spodziewany bieżący przyrost drzewostanów na 1 ha - tablicowy	m ³						
		rocznie	3,4	3,46	3,58	5,90	7,35	7,33
7	Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³						
		netto	2,60	1,33	1,53	1,20	1,61	2,91
8	Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³						
		netto	1,10	2,28	1,85	1,83	1,74	1,27
9	Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący użyteczny roczny przyrost drzewostanów na 1 ha	m ³	-	6,71	5,98	5,73	6,35	7,18

Obręb Rymanów

Lp	Wyszczególnienie	Jedn.	stan na					
			01.10.73	01.01.88	01.01.99	01.01.09	01.01.2019	prognoza
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona	ha	7 303,62	7 387,97	7 462,23	7 550,88	7 580,26	7 580,26
2	Zasoby miąższości	tys.m ³	1 260	1 494	1 844	2 316	2 472	2 585
3	Przeciętna zasobność na 1 ha (pow. leśnej zalesionej i niezalesionej)							
	IIa	m ³	81	70	51	130	109	4
	IIb	m ³	93	164	132	161	209	89
	IIIa	m ³	170	183	222	261	358	411
	IIIb	m ³	216	270	231	294	305	491
	IVa	m ³	290	226	291	278	308	381
	IVb	m ³	320	289	311	352	375	368
	Va	m ³	350	287	311	362	380	416
	Vb	m ³	316	291	322	357	353	409
	VI	m ³	-	246	296	370	399	403
	VII	m ³	-	346	296	329	405	450
	VIII i starsze	m ³	-	-	220	368	297	440
KO	m ³	186	199	211	278	303	270	
KDO		211	188	253	260	405		
4	Przeciętna zasobność na 1 ha (pow. leśnej zalesionej i niezalesionej)	m ³	173	202	248	307	326	341
5	Przeciętny wiek drzewostanów	lat	55	61	71	78	85	95
6	Spodziewany bieżący przyrost drzewostanów na 1 ha - tablicowy	m ³	3,80	3,36	3,51	7,33	7,85	7,85
		rocznie						
7	Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	2,30	0,96	1,27	0,97	1,86	2,96
		netto						
8	Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³	1,00	2,07	2,53	2,49	2,83	2,01
		netto						
9	Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący użyteczny roczny przyrost drzewostanów na 1 ha	m ³	-	5,93	8,4	9,36	6,59	9,07

Nadleśnictwo Rymanów

Lp	Wyszczególnienie	Jedn.	stan na					
			01.10.73	01.01.88	01.01.99	01.01.09	01.01.2019	prognoza
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona	ha	17 143,98	18 036,54	19 663,41	19 951,07	19 991,12	19 991,12
2	Zasoby miąższości	tys.m ³	3 164	3 875	4 806	5 758	6 296	6 591
3	Przeciętna zasobność na 1 ha (pow. leśnej zalesionej i niezalesionej)							
	IIa	m ³	85	104	78	110	107	39
	IIb	m ³	104	162	131	158	209	178
	IIIa	m ³	210	207	214	221	275	381
	IIIb	m ³	245	257	220	270	286	386
	IVa	m ³	281	255	292	293	305	363
	IVb	m ³	339	286	302	348	362	371
	Va	m ³	377	296	332	372	367	425
	Vb	m ³	378	307	335	370	377	396
	VI	m ³	164	316	342	370	439	437
	VII	m ³	24	319	340	422	414	486
	VIII i starsze	m ³	-	-	247	339	456	488
KO	m ³	214	233	223	271	311	288	
KDO			-	216	205	320	283	
4	Przeciętna zasobność na 1 ha (pow. leśnej zalesionej i niezalesionej)	m ³	185	216	250	289	315	330
5	Przeciętny wiek drzewostanów	lat	57	64	70	77	84	94
6	Spodziewany bieżący przyrost drzewostanów na 1 ha - tablicowy	m ³ rocznie	3,20	3,43	3,55	6,45	7,54	7,53
7	Przeciętna miąższość użytków rębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³ netto	2,50	1,18	1,42	1,12	1,71	2,93
8	Przeciętna miąższość użytków przedrębnych na 1 ha (za okres ubiegły)	m ³ netto	1,10	2,19	2,10	2,33	2,15	1,55
9	Uzyskany w ubiegłym okresie bieżący użyteczny roczny przyrost drzewostanów na 1 ha	m ³	-	6,47	6,92	7,35	6,46	7,88

V. NASIENICTWO I SELEKCJA

Według stanu na 01.01.2009 r. Nadleśnictwo Rymanów znajdowało się w dwóch regionach nasiennych:

- a) 806 – Gminy: Besko, Bukowsko, Komańcza, Rymanów, Zarszyn
- b) 854 – Gmina Jaśliska

Od 2015 roku, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 21 września 2015 r. w sprawie wykazu, obszarów i map regionów pochodzenia leśnego materiału rozmnożeniowego (Dz.U. z 2015 r. poz.1425), w Nadleśnictwie Rymanów funkcjonują regiony pochodzenia: Brz80, Bk80, Bk82, Dbb60, Dbs60, Jd80, Jd82, Md20, OI80, So60, So80, Św50, Św80.

1. Drzewostany nasienne i drzewa mateczne

Gospodarka nasienna w Nadleśnictwie w mijającym 10-leciu realizowana była na bazie:

- 1) Gospodarczych drzewostanów nasiennych (leśny materiał podstawowy należący do kategorii ze zidentyfikowanego źródła) o łącznej powierzchni: 231,92 ha

Lp.	Gatunek	Obręb	Adres leśny	Pow. GDN (ha)	Numer w Krajowym Rejestrze
Obręb Jaśliska					
1	Jd	Jaśliska	04-20-1-01-344 -a -00	7,79	MP/1/5990/05
2	Jd	Jaśliska	04-20-1-01-360 -b -00 04-20-1-01-360 -d -00	31,91	MP/1/5991/05
3	Jd	Jaśliska	04-20-1-02-287 -f -00	31,83	MP/1/5987/05
4	Jd	Jaśliska	04-20-1-05-335 -c -00	26,17	MP/1/5989/05
5	Bk	Jaśliska	04-20-1-06-84 -i -00	5,29	MP/1/5984/05
6	Bk	Jaśliska	04-20-1-06-86 -b -00	16,95	MP/1/5985/05
7	Bk	Jaśliska	04-20-1-06-87 -h -00	9,97	MP/1/5986/05
Razem Obręb Jaśliska				129,91	
Obręb Rymanów					
1	Md	Rymanów	04-20-2-12-181 -a -00	6,97	MP/1/5997/05
2	Bk	Rymanów	04-20-2-12-189 -c -00	17,22	MP/1/5998/05
3	Dbs	Rymanów	04-20-2-13-44 -a -00	3,28	MP/1/5994/05
4	Js	Rymanów	04-20-2-13-45 -b -00	15,43	MP/1/6000/05
5	Bk	Rymanów	04-20-2-13-109 -h -00	20,36	MP/1/5996/05
6	Bk	Rymanów	04-20-2-17-33 -c -00	5,97	MP/1/5992/05
7	Jd	Rymanów	04-20-2-17-36 -a -00	16,91	MP/1/5993/05
8	Jd	Rymanów	04-20-2-17-46 -a -00	15,87	MP/1/5995/05
Razem Obręb Rymanów				102,01	
Razem Nadleśnictwo				231,92	

W analizowanym okresie w związku z brakiem spełnienia wymogów jakim powinien odpowiadać GDN wykreślono z krajowego rejestru następujące drzewostany:

Lp.	Gatunek	Obręb	Adres leśny	Pow. GDN (ha)	Numer w Krajowym Rejestrze
1	Bk	Jaśliska	04-20-1-06-86 -b -00	16,95	MP/1/5985/05
2	Bk	Jaśliska	04-20-1-06-87 -h -00	9,97	MP/1/5986/05
3	Dbś	Rymanów	04-20-2-13-44 -a -00	3,28	MP/1/5994/05
4	Js	Rymanów	04-20-2-13-45 -b -00	15,43	MP/1/6000/05
Razem				45,63	

W trakcie procedury likwidacji znajduje się drzewostan Bk w leśnictwie Pastwiska, wydź. 109-h (MP/1/5996/05), o powierzchni 20,36 ha.

Według stanu na koniec analizowanego okresu Nadleśnictwo posiada:

- a) 130,48 ha – GDN Jd
- b) 48,84 ha – GDN Bk
- c) 6,97 ha – GDN Md

R-m: 186,29 ha

- 2) Wyłączonych drzewostanów nasiennych (leśny materiał podstawowy należący do kategorii wyselekcjonowany) o łącznej powierzchni: 96,00 ha

Lp.	Gatunek	Obręb	Adres leśny	Pow. WDN (ha)	Numer w Krajowym Rejestrze
Obręb Jaśliska					
1	Jd	Jaśliska	04-20-1-01-345 -b -00	20,00	MP/2/31217/05
2	Jd	Jaśliska	04-20-1-07-36 -a -00 04-20-1-07-37 -a -00 04-20-1-07-38 -a -00	60,00	MP/2/31218/05
R-m Obręb Jaśliska				80,00	
Obręb Rymanów					
1	Bk	Rymanów	04-20-2-14-9 -a -00	5,00	MP/2/31219/05
2	Bk	Rymanów	04-20-2-14-15 -a -00	11,00	MP/2/31220/05
R-m Obręb Rymanów				16,00	
R-m Nadleśnictwo				96,00	

W analizowanym okresie powierzchnia wyłączonych drzewostanów nasiennych nie uległa zmianie.

3) Drzew matecznych (leśny materiał podstawowy należący do kategorii kwalifikowany) w ilości 20 szt.

Lp.	Gatunek	Nr KRLMP	Nr IBL	Rok uznania	Adres leśny
1	Jd	MP/3/34860/05	4314	1989	04-20-1-07-36 -a -00
2	Jd	MP/3/34861/05	4315	1989	04-20-1-07-36 -a -00
3	Jd	MP/3/34862/05	4316	1989	04-20-1-07-36 -a -00
4	Jd	MP/3/34863/05	4324	1989	04-20-1-07-36 -a -00
5	Jd	MP/3/34864/05	4325	1989	04-20-1-07-36 -a -00
6	Jd	MP/3/34865/05	4326	1989	04-20-1-07-36 -a -00
7	Jd	MP/3/34866/05	4327	1989	04-20-1-07-36 -a -00
8	Jd	MP/3/34867/05	4319	1989	04-20-1-07-37 -a -00
9	Jd	MP/3/34868/05	4320	1989	04-20-1-07-37 -a -00
10	Jd	MP/3/34869/05	4321	1989	04-20-1-07-37 -a -00
11	Jd	MP/3/34870/05	4322	1989	04-20-1-07-37 -a -00
12	Jd	MP/3/34871/05	4323	1989	04-20-1-07-37 -a -00
13	Jd	MP/3/34856/05	4312	1989	04-20-1-07-38 -a -00
14	Jd	MP/3/34857/05	4313	1989	04-20-1-07-38 -a -00
15	Jd	MP/3/34858/05	4317	1989	04-20-1-07-38 -a -00
16	Jd	MP/3/34859/05	4318	1989	04-20-1-07-38 -a -00
17	Czr.p	MP/3/34874/05	9280	2001	04-20-2-13-42 -g -00
18	Czr.p	MP/3/34875/05	9281	2001	04-20-2-13-42 -g -00
19	Czr.p	MP/3/34872/05	9278	2001	04-20-2-13-45 -a -00
20	Czr.p	MP/3/34873/05	9279	2001	04-20-2-13-45 -a -00

W roku 2012 wykreślono drzewo mateczne Jd o nr MP/3/34863/05 – drzewo zostało złamane w wyniku silnych wiatrów.

W roku 2017 wykreślono 2 drzewa mateczne Czr.p o nr MP/3/34875/05 oraz MP/3/34873/05 z powodu złego stanu sanitarnego.

Według stanu na koniec analizowanego okresu nadleśnictwo posiada 17 drzew matecznych – 15 Jd oraz 2 Czr.p.

2. Uprawy pochodne

W Nadleśnictwie znajdują się bloki upraw pochodnych:

Lp.	Leśnictwo	Oddział	Gatunek	Pow.
1	Bukowica	293-a	Jd	27,00
2	Szachty	27-d	Jd	15,00
3	Szachty	35-g	Jd	6,02
4	Szachty	37-b	Jd	6,80
5	Wiśłok	365-c	Jd	12,21
6	Wiśłok	370-b	Jd	12,20
7	Posada Zarszyńska	13-g	Jd	10,00
8	Posada Zarszyńska	13-i	Jd	3,00
9	Puławy	68-a	Bk	17,00
10	Puławy	146-a	Jd	19,10
11	Rymanów Zdrój	104-b	Bk	16,00
Razem		Jd – 111,33 ha, Bk- 33,00 ha		

W zakresie selekcji i zachowania zasobów genowych Nadleśnictwo realizowało „Program zachowania leśnych zasobów genowych i hodowli selekcyjnej drzew leśnych na lata 1991-2010”. Obecnie jest kontynuowany program na lata 2011-2021, zgodnie z którym w Nadleśnictwie Rymanów nie planowano zwiększenia powierzchni upraw pochodnych, zatem w latach 2009-2018 nie zakładano nowych upraw pochodnych.

VI. GOSPODARKA SZKÓŁKARSKA

Nadleśnictwo prowadziło gospodarkę szkółkarską w oparciu o Perspektywiczny Program Produkcji Szkółkarskiej na lata 2011-2018.

W 2008 roku produkcja szkółkarska prowadzona była na szkółce w Woli Niżnej – leśnictwo Szkółkarskie – na powierzchni produkcyjnej 3,53 ha, podzielonej na 9 kwater, w tym jedna kwatery podokapowa o powierzchni 0,50 ha. W celu dostosowania powierzchni produkcyjnej szkółki do potrzeb nadleśnictwa w zakresie produkcji sadzonek, w latach 2011 – 2014 sukcesywnie zmniejszono powierzchnię produkcyjną szkółki do obecnej powierzchni 2,04 ha.

Średnioroczne zapotrzebowanie Nadleśnictwa na materiał sadzeniowy wyniosło około 68 tys. szt. sadzonek Bk, 111 tys. szt. sadzonek Jd oraz ok. 11,0 tys. szt. sadzonek innych gatunków: Md, Jw, Św, Dbs, Ol, i inne. Na szkółce produkowano głównie sadzonki Jd i Bk, oraz w mniejszym stopniu Md i Św, na własne potrzeby. Nadmiary były sprzedawane do innych nadleśnictw oraz odbiorców detalicznych. Niewielkie ilości gatunków domieszkowych, takich jak: Dbs, Lp, Ol, Jw kupowano w wybranych szkółkach RDLP w Krośnie.

VII. OCHRONA LASU

1. Sanitarne porządkowanie lasu

W latach 2009-2018 na terenie Nadleśnictwa pozyskano łącznie 149 452 m³ drewna z cięć sanitarnych (48 519 m³ posuszu i 100 933 m³ wywrotów i złomów), co stanowi 19 % ogólnej masy drewna pozyskanego w tym okresie.

Rok	Posusz	Złomy i wywroty	Razem
2009	3 486	9 210	12 696
2010	3 168	25 581	28 749
2011	4 253	16 049	20 302
2012	4 620	10 252	14 872
2013	6 683	6 804	13 487
2014	5 876	8 761	14 637
2015	4 118	4 124	8 242
2016	5 262	4 972	10 234
2017	5 975	6 570	12 545
2018	5 078	8 610	13 688
Razem	48 519	100 933	149 452

Czynnikami wpływającymi na powstanie użytków sanitarnych były głównie szkody powodowane przez wiatr, okiść oraz porządkowanie drzewostanów z zamierającym jesionem i świerkiem. Uporządkowanie stanu sanitarnego w latach 2009–2018 przyniosło poprawę stanu sanitarnego lasu oraz wpłynęło na ograniczenie warunków rozrodu szkodliwych owadów.

W ostatnich latach pozyskanie złomów i wywrotów wykazuje tendencję spadkową, związane jest to z pozostawianiem większej ilości wielkowymiarowego drewna martwego jako ostoi siedlisk gatunków saproksylicznych.

2. Występowanie i zwalczanie szkodliwych owadów i grzybów

W celu monitorowania występowania szkodliwych owadów jak i ich zwalczania stosowano następujące działania:

- a) coroczne wykonywanie kontroli występowania szkodników korzeni w szkółce leśnej,
- b) wykładanie pułapek feromonowych na drwalnika paskowanego (40 szt. średniocześnie),
- c) wykładanie pułapek feromonowych na krobika modrzewiowca (10 szt. rocznie), corocznie wyniki prowadzonych odłowów były na poziomie poniżej liczb ostrzegawczych,
- d) wykładanie drzew pułapkowych na cetyńca większego dla potrzeb monitoringu, rocznie po 15 pojedynczych drzew pułapkowych przeznaczonych do kontroli rozwoju szkodnika,

- e) obserwacja samic brudnicy mniszki wykonywana w okresie rójki metodą transektu oraz w pułapkach feromownowych, obserwacje nie wykazały przekroczenia liczb ostrzegawczych,
- f) lustracje terenu w poszukiwaniu szkód spowodowanych żerem obiałki pędowej. W razie nasilenia występowania szkodnika stosowano zwalczanie mechaniczne poprzez usuwanie i utylizację opanowanych drzewek. Od 2014 roku na zalecenie ZOL w Krakowie corocznie nadleśnictwo przeprowadza inwentaryzację szkodnika, wykazywane w corocznej inwentaryzacji powierzchni opanowane przez obiałkę pędową wymagają monitoringu a powierzchni z uszkodzeniami istotnymi jej mechanicznego zwalczania,
- g) lustracje terenu w poszukiwaniu szkód spowodowanych żerem obiałki korowej. Od 2009 roku nadleśnictwo zwalczało obiałkę korową poprzez usuwanie drzew mocno porażonych nadleśnictwo corocznie przeprowadza inwentaryzację szkodnika. Występowanie obiałki korowej wykazuje tendencję wzrostową w ostatnich latach, monitoringu wymagają powierzchni opanowane przez szkodnika, a drzewa z uszkodzeniami istotnymi: wycieki żywiczne na strzale w strefie zasiedlonej przez obiałkę korową, z pęknięciami i otwartymi ranami, z zapadnięciami korowiny i nekrozami łyka, suchoczuby, są usuwane,
- h) obserwacje prowadzone na bieżąco po wystąpieniu większych szkód od wiatru, okiści w celu monitorowania populacji szkodników wtórnych takich jak: cetyniec, smolik jodłowy, drwalnik.

Powierzchnie występowania i zwalczania w uprawach, młodnikach i drzewostanach za okres lat 2009-2018 przedstawia poniższa tabela:

Rok	Występowanie (ha)													Zwalczanie (ha)	
	Mączniak Db	Zam. Jś	Zam. Bk	Zam. Pędów Jd	Zam. Św	Rak Jd	Rak Md	Osutka Jd	Mszycy Bk	Wydrążka Czerniej.	Obiałka pędowa	Obiałka korowa	Zgorzel siewek	Zgorzel siewek	
2009	0,50	286	3			41									
2010		52		5,41			5,62			Poj.	Poj.		0,90	0,90	
2011		245	3			2	38			Poj.	Poj.	Poj.			
2012		245	3			2	38		1,35	Poj.	Poj.	Poj.			
2013		259,95		0,06	29,65	81,5	25,29	38,2			0,2	13,01			
2014		191,01				81,5	25,29				3,59	70,15			
2015		109,69		31,65		46,5	19,80				27,7	59,2			
2016		98,93				169,24	27,52				6,55	7,66			
2017		67,65				153,77	23,34				1,82		0,50	0,50	
2018		21,48				153,77	9,66					1,0			

Na terenie Nadleśnictwa Rymanów latach 2009-2018 obserwowano zamieranie jesionu we wszystkich klasach wieku. Przeprowadzono z udziałem ZOL w Krakowie kilka lustracji terenowych drzewostanów objętych nasilonym zjawiskiem zamierania jesionu w celu ustalenia sposobu postępowania z zakresu hodowli i ochrony lasu.

Zgodnie z zaleceniami od 2015 roku rozpoczęto odnowienie powierzchni powstałych po cięciach z przyczyn sanitarnych w drzewostanach jesionowych. W następstwie występowania choroby znacząco zmniejszył się udział jesionu w drzewostanach.

Występowanie osłabienia drzewostanów świerkowych. W związku z suszą w latach 2015-2016 obserwuje się osłabienie drzewostanów świerkowych, wydzielanie się świerka, powstawanie gniazd kornikowych. Drzewostany świerkowe wymagają monitoringu w zakresie usuwania drzew zasiedlonych przez korniki. Część drzewostanów została zaplanowana do przebudowy, w części rozpoczęto proces przebudowy. Świerk w nadleśnictwie występuje w niewielkim udziale powierzchniowym i nie ma większego znaczenia gospodarczego.

Występowanie raka jodły, drzew zahubionych iglastych i liściastych na terenie nadleśnictwa ma rozproszony charakter i obserwowane jest głównie w drzewostanach starszych klas wieku.

Opieńkowa zgnilizna korzeni i huba korzeni przez ostatnie lata nie stanowiły istotnego zagrożenia. Jednakże rosnące na gruntach porolnych d-stany sosnowe i świerkowe ze słabo zaawansowanym procesem przebudowy są narażone na porażanie tymi patogenami. W Nadleśnictwie Rymanów opieńkę można spotkać w większości drzewostanów, lecz nie stanowi ona istotnego zagrożenia, ponieważ występuje jako saprofit. Przez opieńkę atakowane są drzewa żywe, osłabione uprzednio przez inne czynniki.

W minionym okresie Nadleśnictwo prowadziło ochronę pożytecznej fauny:

- a) wywieszono 645 sztuk budek lęgowych,
- b) średniorocznie czyszczono 469 sztuk budek lęgowych,
- c) w ramach dokarmiania ptaków wyłożono 9,3 tony karmy.

Nadleśnictwo ściśle współpracuje z Zespołem Ochrony Lasu w Krakowie w zakresie rozpoznawania zagrożeń i ich zwalczania.

Ogólny stan sanitarny i zdrowotny drzewostanów jest dobry.

3. Szkody od zwierzyny

W Nadleśnictwie szkody wyrządzone przez jelenie, sarny w młodnikach i uprawach są jednym z głównych problemów w ochronie lasu. Najczęściej spałowana i zgryzana była jodła, oraz sporadycznie buk. Na uszkodzenia przez czemchanie szczególnie narażony był modrzew.

Rozmiar szkód był ściśle powiązany z warunkami pogodowymi występującymi w okresie zimowym – największe szkody odnotowano przy mroźnych, długotrwałych zimach z dużą pokrywą śnieżną. Dotkliwe szkody występowały głównie w miejscach zimowej koncentracji zwierzyny. Największy rozmiar szkód w młodnikach jodłowych (spałowanie) i zgryzanie w uprawach odnotowano w 2013 roku, gdy do kwietnia utrzymywała się wysoka pokrywa śnieżna.

Z końcem roku 2011 zmieniła się obowiązująca instrukcja ochrony lasy (IOL) i zasady rejestracji szkód - szkody do 20% zostały uznane za gospodarcze znośne.

Szkody od zwierzyny od kilku lat wykazują tendencję malejącą. Jest to efekt zarówno kontroli liczebności stanu zwierzyny w ramach prowadzonej gospodarki łowieckiej jak i stosowanie zabezpieczeń. Średniorocznie zabezpieczano 440 ha chemicznie, głównie Cervacolem.

Poniżej przedstawiono zestawienie szkód od zwierzyny w okresie dziesięciolecia.

	Rok	Powierzchnia uszkodzeń [ha]								Razem
		Uprawy				Młodniki				
		Przy stopniu uszkodzeń w %				Przy stopniu uszkodzeń w %				
		do 20%	21-50%	>50%	Razem	do 20%	21-50%	>50%	Razem	
JELEŃ/SARNA	2009	237,99	22,07	0,00	260,06	437,26	23,03	0,05	460,34	720,40
	2010	262,29	36,80	0,50	299,50	479,41	35,62	0,00	515,03	814,53
	2011	233,77	10,69	0,00	244,46	458,55	2,90	0,00	461,45	705,91
	Zmiana IOL	gosp. znośne	21-40%	>40	Razem	gosp. znośne	21-40%	>40%	Razem	Razem
	2012	-	107,29	0,55	107,84	-	36,71	0,20	36,91	144,75
	2013	-	88,72	4,15	92,87	-	99,94	5,16	105,10	197,97
	2014	-	27,55	1,20	28,75	-	16,85	0,00	16,85	45,60
	2015	-	20,35	0,00	20,35	-	12,85	0,00	12,85	33,20
	2016	-	15,57	0,00	15,57	-	9,20	0,00	9,20	24,77
	2017	-	64,71	1,06	65,77	-	47,85	5,63	53,48	119,25
2018	-	28,82	0,00	28,82	-	19,92	0,66	20,58	49,40	

W poszczególnych latach na terenie nadleśnictwa odnotowano szkody powodowane przez bobry, głównie podtopienia drzewostanów i uszkodzenia drzew spowodowane ich bytowaniem.

Poniżej w tabeli przedstawiono szkody wyrządzone przez bobry:

	Rok	Powierzchnia uszkodzeń [ha]			
		Przy stopniu uszkodzeń w %			Razem
		do 20%	21-50%	>50%	
BÓBR	2008	-	-	-	-
	2009	-	-	-	-
	2010	-	-	-	-
	2011	-	-	-	-
	Zmiana IOL	gosp. znośne	21-40%	>40	Razem
	2012	-	0,40	1,20	1,60
	2013	-	10,90	4,45	15,35
	2014	-	11,05	4,45	15,50
	2015	-	10,05	0,00	10,05
	2016	-	2,80	4,30	7,10
	2017	-	1,35	4,60	5,95
	2018	-	1,00	1,00	2,00

W celu ograniczenia szkód od zwierzyny w Nadleśnictwie stosowano w latach 2009-2018 następujące sposoby zabezpieczeń upraw leśnych i młodników:

ROK	Pow. upraw i młod. zabezp. chem. [ha]	Pow. ogrodzonych upraw [ha]	Pow. palikowania [ha]	Razem pow. zabezp. upraw [ha]	Pow. Rozgrodzonych upraw i młodników [ha]
2009	513,39			513,39	12,40
2010	519,47	8,41		527,88	41,16
2011	474,99	72,81		547,80	35,88
2012	472,69	20,13		492,82	17,02
2013	454,33	9,25	0,30	463,88	20,42
2014	441,74	15,55		457,29	10,90
2015	409,15	4,30		413,45	49,54
2016	412,06	7,80		419,86	25,10
2017	369,08	13,80		382,88	43,08
2018	331,16	2,80		333,96	32,50
OGÓŁEM	4 398,06	154,85	0,30	4 553,21	288,00

Najskuteczniejszą metodą ochrony przed szkodami od zwierzyny są gradzenia. W ostatnim dziesięcioleciu ogrodzono 155 ha upraw jodłowych. Obecnie powierzchnia gradzeń wynosi 227,76 ha.

Oprócz gradzenia upraw, stosowano chemiczne zabezpieczenia sadzonek. W Nadleśnictwie Rymanów stosowano trzy rodzaje środków chemicznych: głównie Cervacol, Emol BTX LA i na niewielkiej powierzchni WAM EXTRA:

Prowadzenie w/w działań ochronnych w minionym okresie wpłynęło na ograniczenie szkód od zwierzyny i poprawę stanu zdrowotnego upraw i młodników.

4. Szkody antropogeniczne

Do najważniejszych zagrożeń stanu lasu wywołanych czynnikiem ludzkim można zaliczyć: zaśmiecanie lasu i nielegalny wjazd do lasu. Nadleśnictwo Rymanów przeciwdziało szkodom antropogenicznym poprzez edukację leśną i organizowane corocznie akcje zbierania śmieci, działania prewencyjne Straży Leśnej.

5. Szkody abiotyczne

W ostatnim dziesięcioleciu na terenie Nadleśnictwa Rymanów najpoważniejsze szkody powstałe w wyniku działania czynników klimatycznych wyrządziła okiść w 2009 roku. Odnotowano też szkody powstałe na skutek suszy, zmrożeń i gradu.

Poniższa tabela przedstawia szkody abiotyczne powstałe na terenie Nadleśnictwa Rymanów w latach 2009-2018:

Rok	Szkółki [ha]	Uprawy i młodniki [ha]	Drzewostany starsze [ha]	Rodzaj szkody
2009	-	131,00	-	zmrożenia
	-	45,00	285,00	śnieg
2010	-	8,30		zmrożenia
2011	-	2,00	-	susza
2012	-	-	-	
2013	-	18,23	-	susza
	-	1,00	-	grad
2014	-	7,09	-	zmrożenia
2015	-	-	-	
2016	-	-	-	
2017	0,50			zmrożenia, śnieg
2018	-	-	1,00	wiatr
Razem	0,50	212,62	286,00	

6. Ochrona przeciwpożarowa

Lasy Nadleśnictwa są zaliczone do III kategorii - małego zagrożenia pożarowego. W okresie dziesięciolecia odnotowano 2 pożary. W 2011 r. pożar pokrywy gleby w leśnictwie Rudawka o powierzchni 1,5 ha z przyczyn nieustalonych oraz w 2014 r. na terenie leśnictwa Rymanów Zdrój o powierzchni 0,05 ha, powstały prawdopodobnie z powodu podpalenia.

Nadleśnictwo utrzymuje 2 bazy sprzętu przeciwpożarowego. Jedna baza zlokalizowana jest przy siedzibie Nadleśnictwa, druga w Leśnictwie Wola Niżna – oddz. 28 j. Na terenie Nadleśnictwa znajdują się 4 zbiorniki p.poż: 3 w leśnictwie Moszczaniec o łącznej pojemności 2,73 tys. m³ oraz w jeden w leśnictwie Lipowiec o pojemności ok. 0,20 tys. m³.

Profilaktyka przeciwpożarowa prowadzona była w formie:

- a) prelekcji w szkołach i na ścieżkach przyrodniczych,
- b) rozwieszania tablic informacyjnych i ostrzegawczych,
- c) konkursów plastycznych.

W sytuacji zwiększonego zagrożenia pożarowego uruchamiano patrole terenowe.

Istniejąca sieć telefonii stacjonarnej (w siedzibach leśnictw) i komórkowej, pozwala szybko zareagować w wypadku zaistnienia pożaru.

W razie zaistnienia pożaru sieć dojazdów pożarowych stanowią drogi leśne oraz drogi publiczne przebiegające przez teren Nadleśnictwa.

W zasięgu administracyjnym Nadleśnictwa działają dwie komendy Powiatowej Straży Pożarnej w Krośnie oraz Sanoku.

VIII. UBOCZNE UŻYTKOWANIE LASU

Działalność Nadleśnictwa w zakresie ubocznego użytkowania lasu sprowadzała się do pozyskania i sprzedaży średniorocznie 190 szt. choinek oraz 7 mp stroiszu jodłowego, głównie w okresie przedświątecznym.

Gospodarka łowiecka w zasięgu działania Nadleśnictwa prowadzona jest przez Ośrodek Hodowli Zwierzyny oraz koła łowieckie dzierżawiące 6 obwodów łowieckich.

Nadleśniczy Nadleśnictwa Rymanów zatwierdza roczne plany łowieckie dla 6 dzierżawionych obwodów łowieckich, tj. 181pk, 182pk, zaliczonych do IV Łowieckiego Rejonu Hodowlanego „Pogórze Dynowskie”, 188pk, 190pk, 200pk, 201pk, zaliczonych do III Łowieckiego Rejonu Hodowlanego „Beskid Niski”.

Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie zatwierdza roczny plan łowiecki dla OHZ nr 189pk zaliczony do III Łowieckiego Rejonu Hodowlanego „Beskid Niski”. Charakterystykę tych obwodów przedstawia poniższa tabela.

Obwody łowieckie	Ryś Rymanów	Ryś Rymanów	Bieszczady Sanok	Bieszczady Sanok	Bieszczady Sanok	Gawra Dukla	OHZ	Razem w nadleśnictwie
Numery obwodów	188pk	190pk	181pk	182pk	201pk	200pk	189pk	
Pow. ogólna leśna [ha]	4 482	1 527	459	1 254	3 594	5 936	5 580	22 832
Pow. użytkowa [ha]	7 065	3 154	6 114	7 251	3 605	7 855	7 375	42 419
% gruntów leśnych	58	45	6	14	74	66	70	46
R-m pow. obwodu [ha]	7 687	3 426	8 207	8 932	4 862	9 025	7 977	50 116
Pow. poletek łowieckich [ha]	6	2	1	2	5	10,2	5	31,2
Pow. łąk śródleśnych [ha]	15	10	0	0	17	28	79,5	149,5
Pow. zadrzewień [ha]	0	0	0	0	0	0	0	0

Gospodarka łowiecka prowadzona była w oparciu o Korektę Nr 1 zmieniającą od 1 kwietnia 2009 roku Wieloletnie Łowieckie Plany Hodowlane na okres od 1 kwietnia 2007 r. do 31 marca 2017 r. dla rejonu nr III – „Beskid Niski” i rejonu nr IV „Pogórze Dynowskie ” Od 1 kwietnia 2017 r. obowiązują nowe zatwierdzone Wieloletnie Łowieckie Plany Hodowlane dla rejonu nr III – „Beskid Niski” i rejonu nr IV „Pogórze Dynowskie” na lata 2017-2027.

Stany ilościowe zwierzyny w obwodach położonych na terenie Nadleśnictwa oceniane były wg stanu na 10 marca każdego roku, metodą całorocznej obserwacji. Dodatkowo w latach 2016 i 2017 szacowanie liczebności zwierzyny przeprowadzono metodą teledetekcji oraz w roku 2016 wykonano jesienią liczenie dzików i jeleniowatych metodą pędzeń próbnych.

Liczebność głównych gatunków zwierzyny łownej w ubiegłym 10-leciu

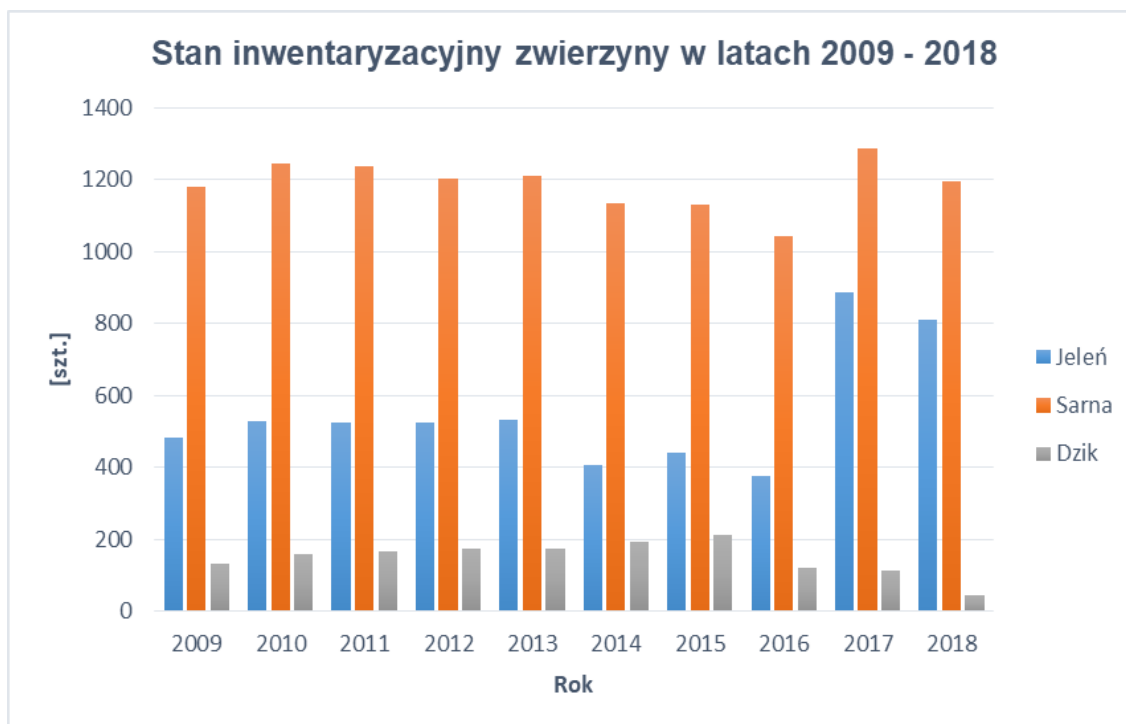
Jeleń																			
Dzierżawca / Zarządca	Nr obw.	Zagęszczenie docelowe WŁPH 01.04.2007				Stany ilościowe zwierzyny w latach								Zagęszczenie docelowe WŁPH 01.04.2017-31.03.2027				Stany ilościowe zwierzyny	
		na 1000 ha lasu		szt.		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	na 1000 ha lasu		szt.		2017	2018
		min-max	średnio	min-max	średnio									min-max	średnio	min-max	średnio		
Ryś Rymanów	188pk	18-20	19	81-90	86	96	107	105	104	104	104	111	105	20-35	28	134-157	146	192	188
Ryś Rymanów	190pk	18-20	19	27-31	28	34	34	34	35	34	34	36	36	15-35	25	46-53	49	66	60
Bieszczady Sanok	181pk	0	0	0	0	5	5	4	6	6	4	4	4	1-13	7	3-6	5	6	4
Bieszczady Sanok	182pk	0	0	0	0	10	8	11	14	14	8	10	10	1-9	5	5-11	8	15	14
Bieszczady Sanok	201pk	18-20	19	65-72	68	66	89	86	87	83	82	96	82	26-35	31	108-126	117	146	135
Gawra Dukła	200pk	18-20	19	107-119	113	120	130	130	123	147	137	135	123	23-35	30	178-208	193	220	190
OHZ	189pk	20-24	22	112-134	123	150	155	156	155	145	145	145	135	24-35	30	167-195	181	243	220
Razem 7 obwodów				392-446	418	481	528	526	524	533	408	441	377	110-197	156	641-756	699	888	811

Sarna																			
Dzierżawca / Zarządca	Nr obw.	Zagęszczenie docelowe WŁPH 01.04.2007				Stany ilościowe zwierzyny w latach								Zagęszczenie docelowe WŁPH 01.04.2017-31.03.2027				Stany ilościowe zwierzyny	
		na 1000 ha obwodu		szt.		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	na 100 ha obwodu		szt.		2017	2018
		min-max	średnio	min-max	średnio									min-max	średnio	min-max	średnio		
Ryś Rymanów	188pk	25-29	27	192-223	208	209	245	225	221	200	200	200	180	2,5-3,0	2,8	192-231	212	231	225
Ryś Rymanów	190pk	25-29	27	86-99	93	91	84	106	103	95	95	95	95	3,0-3,5	3,2	103-120	112	122	118
Bieszczady Sanok	181pk	101	101	101	101	102	103	105	110	110	119	123	111	1,5-1,7	1,6	125-140	133	144	125
Bieszczady Sanok	182pk	121	121	121	121	124	128	130	135	142	138	135	131	1,5-1,7	1,6	136-151	144	170	144
Bieszczady Sanok	201pk	25-29	27	122-141	132	139	156	168	150	146	127	125	125	2,5-3,0	2,8	122-146	134	140	132
Gawra Dukła	200pk	25-29	27	226-262	244	299	310	307	275	286	249	236	210	2,5-3,0	2,8	226-271	249	260	240
OHZ	189pk	25-29	27	199-231	215	217	219	197	209	231	208	215	190	3,0-3,5	3,2	199-239	219	220	210
Razem 7 obwodów				825-1178	1114	1181	1245	1238	1203	1210	1136	1129	1042	16,5-19,4	18,0	1103-1298	1203	1287	1194

Dzik																			
Dzierżawca / Zarządca	Nr obw.	Zagęszczenie docelowe WŁPH 01.04.2007				Stany ilościowe zwierzyny w latach								Zagęszczenie docelowe WŁPH 01.04.2017-31.03.2027				Stany ilościowe zwierzyny	
		na 1000 ha lasu		szt.		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	na 1000 ha pow. ogólnej		szt.		2017	2018
		min-max	średnio	min-max	średnio									min-max	średnio	min-max	średnio		
Ryś Rymanów	188pk	6-8	7	27-36	32	26	31	40	41	43	43	43	23	0-1	1	0-8	4	25	6
Ryś Rymanów	190pk	6-8	7	9-12	11	11	11	10	12	13	13	14	12	0-1	1	0-3	2	8	3
Bieszczady Sanok	181pk	1	1	1	1	2	5	2	2	2	2	2	2	0-1	3	2-5	3	3	2
Bieszczady Sanok	182pk	4	4	5	5	8	13	15	17	13	13	16	13	0-1	2	4-10	7	19	14
Bieszczady Sanok	201pk	3-5	4	11-18	15	10	15	18	16	19	29	31	20	0-1	3	0-5	3	10	3
Gawra Dukla	200pk	4-6	5	24-36	30	34	45	44	44	41	42	57	30	0-1	2	0-9	5	30	10
OHZ	189pk	5-8	6	28-45	37	40	38	38	43	43	49	50	20	0-1	3	0-8	4	18	7
Razem 7 obwodów				99-153	131	131	158	167	175	174	191	213	120			6-48	28	113	45

Liczebność zwierzyny w nadleśnictwie.

Lata	Liczebność [szt.]		
	Jeleń	Sarna	Dzik
2009	481	1181	131
2010	528	1245	158
2011	526	1238	167
2012	524	1203	175
2013	533	1210	174
2014	408	1136	191
2015	441	1129	213
2016	377	1042	120
2017	888	1287	113
2018	811	1194	45

Do obowiązujących od 2017 roku Wieloletnich Łowieckich Planów Hodowlanych dla rejonu nr III – „Beskid Niski” i rejonu nr IV „Pogórze Dynowskie” na lata 2017-2027, aktualne stany zwierzyny i zagęszczenie przyjęto wykorzystując dane z szacowania liczebności metodą teledetekcji i jesiennych pędzeń próbnych z 2016 roku. W wyniku zmiany metody szacowania nastąpił wzrost liczebności jelenia i sarny. Dodatkowo w ostatnim dziesięcioleciu na wzrost populacji miało wpływ zwiększenie powierzchni upraw: zasiewów zbóż, kukurydzy, koszenia łąk – poprawiła się baza żerowa. Doprowadzenie szkód w młodnikach do poziomu szkód gospodarczo znośnych.

Stan ilościowy jelenia jest przekroczony o 16 % w stosunku do założeń wieloletnich łowieckich planów hodowlanych. Gospodarowanie populacją jelenia w najbliższych latach powinno doprowadzić do osiągnięcia stanu docelowego.

Stan populacji sarny jest ustabilizowany i powinien być utrzymany na dotychczasowym poziomie.

Stan zagospodarowania łowisk jest dobry, pozwalający prowadzić racjonalną gospodarkę łowiecką.

Wykonanie planów odstrzałów zwierzyny przedstawiono w tabelach poniżej:

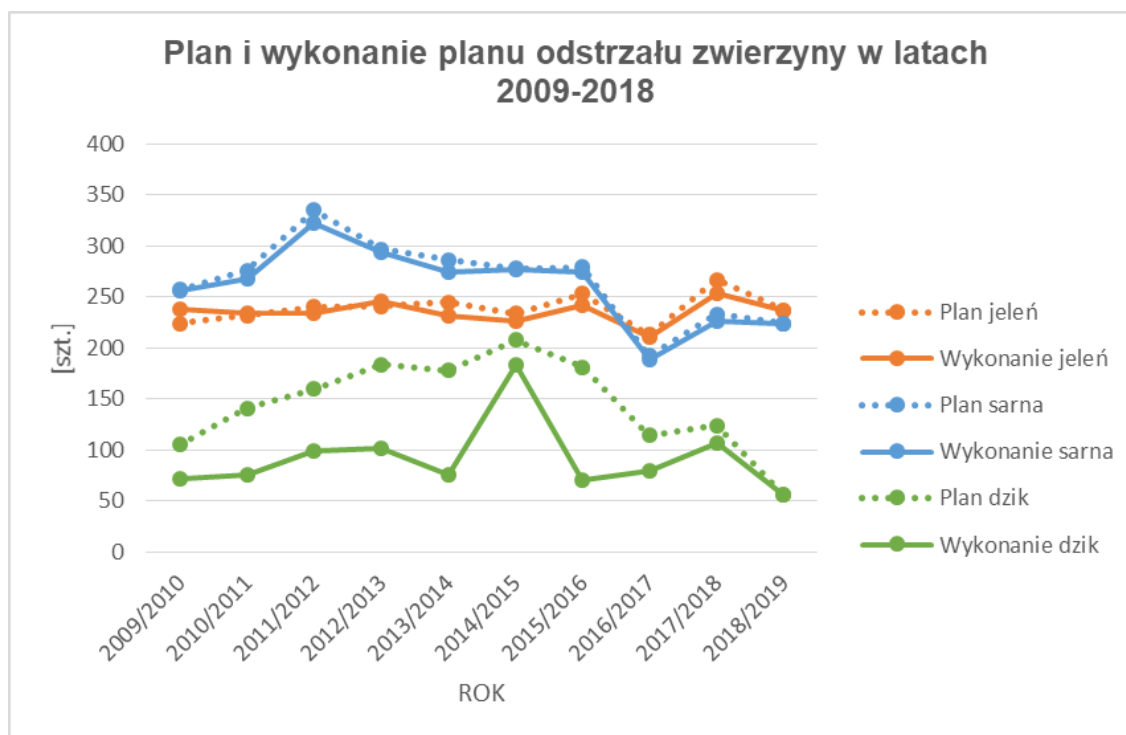
Obwód	Jeleń																			
	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie
	2009/2010		2010/2011		2011/2012		2012/2013		2013/2014		2014/2015		2015/2016		2016/2017		2017/2018		2018/2019	
188pk	38	41	42	43	48	48	47	47	47	45	47	45	54	51	48	45	55	53	55	55
190pk	16	17	15	15	15	15	16	16	15	15	17	15	17	17	17	15	20	19	21	21
181pk	6	7	6	5	4	4	6	6	6	4	5	4	5	5	4	3	4	5	3	3
182pk	12	12	8	8	9	9	12	12	12	10	7	7	10	10	10	10	11	10	10	10
201pk	34	34	38	37	38	36	40	47	38	35	38	35	40	39	36	36	42	42	35	35
200pk	43	43	45	47	48	48	46	42	63	62	55	54	57	54	44	44	60	56	48	48
189pk	75	84	78	79	78	74	74	76	64	61	65	66	70	66	54	58	75	68	65	65
RAZEM	224	238	232	234	240	234	241	246	245	232	234	226	253	242	213	211	267	253	237	237

Obwód	Sarna																			
	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie
	2009/2010		2010/2011		2011/2012		2012/2013		2013/2014		2014/2015		2015/2016		2016/2017		2017/2018		2018/2019	
188pk	40	44	40	41	50	50	54	54	50	47	48	49	54	53	28	27	32	30	30	30
190pk	19	21	16	16	25	25	27	27	27	27	27	25	31	30	30	29	32	30	30	30
181pk	26	26	28	28	24	24	23	23	20	16	20	20	28	29	18	18	21	21	22	22
182pk	34	34	39	39	39	39	42	42	44	41	42	42	36	36	35	35	38	38	36	36
201pk	38	38	45	45	60	60	41	41	41	41	41	41	35	35	31	31	32	32	25	25
200pk	60	60	70	70	99	100	80	80	78	78	75	75	64	63	30	30	52	52	55	55
189pk	40	33	38	29	38	24	30	27	26	24	25	25	31	28	20	19	26	23	26	26
RAZEM	257	256	276	268	335	322	297	294	286	274	278	277	279	274	192	189	233	226	224	224

Obwód	Dzik																			
	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie	plan	wykonanie
	2009/2010		2010/2011		2011/2012		2012/2013		2013/2014		2014/2015		2015/2016		2016/2017		2017/2018		2018/2019	
188pk	18	14	25	23	40	25	45	37	45	30	65	59	55	12	19	14	27	19	5	5
190pk	10	2	10	5	10	4	20	7	17	0	15	4	15	2	12	2	5	4	4	4
181pk	2	2	6	1	2	2	2	2	3	1	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2
182pk	12	12	20	10	22	6	29	8	21	18	36	27	27	19	42	42	53	55	25	25
201pk	10	3	10	5	16	12	18	12	22	8	24	22	26	5	8	3	2	2	2	2
200pk	18	11	30	12	30	19	30	7	30	8	30	32	40	21	20	14	18	9	11	11
189pk	35	28	40	19	40	31	40	28	40	10	35	36	15	9	10	10	16	16	7	7
RAZEM	105	72	141	75	160	99	184	101	178	75	208	183	181	71	114	80	124	107	56	56

Plan i wykonanie planu odstrzału zwierzyny w latach 2009-2018						
Rok gospodarczy	Jeleń		Sarna		Dzik	
	Plan jeleń	Wykonanie jeleń	Plan sarna	Wykonanie sarna	Plan dzik	Wykonanie dzik
	szt.		szt.		szt.	
2009/2010	224	238	257	256	105	72
2010/2011	232	234	276	268	141	75
2011/2012	240	234	335	322	160	99
2012/2013	241	246	297	294	184	101
2013/2014	245	232	286	274	178	75
2014/2015	234	226	278	277	208	183
2015/2016	253	242	279	274	181	71
2016/2017	213	211	192	189	114	80
2017/2018	267	253	233	226	124	107
2018/2019	237	237	224	224	56	56

IX. EDUKACJA

Edukacja leśna w Nadleśnictwie prowadzona była w oparciu o Zarządzenie nr 57 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 9 maja 2003 r. oraz Programu Edukacji Leśnej Społeczeństwa w Nadleśnictwie Rymanów na lata 2009-2018.

W trakcie edukacji leśnej wykorzystywano następujące obiekty:

- a) leśne ścieżki przyrodniczo- edukacyjne,
- b) sala edukacyjna „Hrendówka” przy Leśnictwie Łowieckim w Odrzechowej (Leśnictwo Pastwiska),
- c) szlaki turystyczne,
- d) rezerваты przyrody,
- e) obiekty edukacji przyrodniczej innych podmiotów znajdujące się na terenie nadleśnictwa.

W latach 2009-2018 w działalność edukacyjną zaangażowani byli: specjaliści służby leśnej, leśniczowie, podleśniczowie, inżynierowie nadzoru, zastępca nadleśniczego, nadleśniczy, straż leśna, stażyści.

Nadleśnictwo w minionym okresie prowadziło liczne zajęcia dla dzieci z przedszkoli, szkół podstawowych, gimnazjów oraz szkół średnich. Wśród grona osób zainteresowanych działaniami nadleśnictwa na rzecz środowiska były również osoby dorosłe.

Działalność edukacyjna Nadleśnictwa miała formę:

- a) zajęć (lekcji) terenowych na ścieżkach przyrodniczych,
- b) prelekcji w placówkach oświatowych, gminnych ośrodkach kultury,
- c) wycieczek z okazji „Dnia Ziemi” organizowanych przy współudziale Zespołu Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie,
- d) konkursu plastycznego o tematyce przyrodniczo – leśnej połączonego z obchodami Leśnego Dnia Dziecka,
- e) współudziału w Turnieju Wiedzy Ekologicznej dla szkół gimnazjalnych z terenu Gminy Rymanów,
- f) akcji: „Choinka dla szkoły”, „Pomóżmy kasztanowcom”, „Sadzonka za makulaturę”, „Pomagamy zwierzętom przetrwać zimę”, „Dzień Drzewa”, „Sprzątanie świata”, „Bezpieczne wakacje”,
- g) stoisk promocyjnych,
- h) wystawy prac Jacka Frankowskiego „Stop zaśmiecaniu lasu”.

W ramach prowadzonej edukacji nadleśnictwo podejmowało współpracę z:

- i) szkołami wszystkich szczebli,
- j) gminami,
- k) gminnymi ośrodkami kultury,
- l) jednostkami straży pożarnej, policji, GOPR-u,
- m) Zespołem Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie,
- n) Stowarzyszeniem na rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym – koło w Rymanowie.

Frekwencja osób do których skierowana była edukacja leśna w latach 2009 – 2018

Rok	Liczba zajęć ogółem Szt.	Liczba uczestników ogółem ilość osób	Stoiska promocyjne Ilość / szacunkowa ilość uczestników
2009	75	4 220	- / 400
2010	48	4 015	- / 2000
2011	-	-	-
2012	35	1 832	2 / 2500
2013	39	2 769	4 / 3000
2014	30	2 198	- / 2000
2015	29	1 790	- / 2000
2016	31	1 869	7 / 4000
2017	41	1 857	5 / 3000
2018	33	2 300	5 / 4000

Program Edukacji Leśnej Społeczeństwa na lata 2019-2028 został opracowany w formie projektu do zatwierdzenia przez Dyrektora RDLP.

X. GOSPODARKA ROLNO – ŁĄKOWA

Powierzchnia gruntów rolnych Nadleśnictwa wg stanu na 01.01.2019 r. wynosi 371,36 ha, w tym grunty orne 40,52 ha, sady 0,16 ha, łąki 131,04 ha, pastwiska 182,76. W minionym dziesięcioleciu powierzchnia gruntów rolnych zmniejszyła się o 31,47 ha, głównie ze względu na aktualizacje użytków gruntowych. W użytkowaniu Nadleśnictwa znajduje się obecnie 290,18 ha gruntów rolnych, co stanowi około 78% ich ogólnej powierzchni. Pozostałe 22% powierzchni gruntów przekazane jest innym użytkownikom na zasadach dzierżawy (47,18 ha) bądź deputatu rolnego (36,61 ha). Z powierzchni gruntów pozostających w użytkowaniu Nadleśnictwa około 64% (tj. 184,43 ha) jest utrzymane w dobrej kulturze rolnej i w całości objęte systemem dopłat bezpośrednich.

XI. OCHRONA PRZYRODY

Według „Regionalizacji przyrodniczo – leśnej Polski 2010” Nadleśnictwo Rymanów położone jest w VIII Krainie Karpackiej, w Mezonegionach: Jasielsko – Sanockim oraz Dukielskim.

Na terenie Nadleśnictwa Rymanów występują następujące formy ochrony przyrody:

1. OBSZARY NATURA 2000

- 1) Obszary mające znaczenie dla Wspólnoty (OZW) – projektowane specjalne obszary ochrony siedlisk, zatwierdzone przez Komisję Europejską w drodze decyzji.

- a) „Ostoja Jaślińska” PLH180014

Na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo znajduje się 10 236,23 ha, co stanowi 35% powierzchni całego obszaru. Obszar posiada plan zadań ochronnych ustanowiony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 18 września 2017 r. zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ostoja Jaślińska PLH180014 (*Dz. Urz. Woj. Podk. z dnia 19 września 2017 r. poz. 3079*).

- b) „Rymanów” PLH180016

Na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo znajduje się 3 495,04 ha, co stanowi 66,69% powierzchni całego obszaru. Obszar posiada plan zadań ochronnych ustanowiony zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 9 listopada 2017 r. (*Dz. Urz. Woj. Podk. z 10 listopada 2017 r. poz. 3700*) zmieniającym zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Rymanów PLH180016.

- c) „Las Hrabeński” PLH180039

Na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo znajduje się 119,29 ha (pow. geometryczna), co stanowi 94,98% powierzchni całego obszaru. Obszar nie ma planu zadań ochronnych ani planu ochrony.

- d) „Patria nad Odrzechową” PLH180028

Na gruntach zarządzanych przez nadleśnictwo znajduje się 470,26 ha (pow. geometryczna), co stanowi 82,09% powierzchni całego obszaru. Obszar nie ma planu zadań ochronnych ani planu ochrony.

W zasięgu terytorialnym nadleśnictwa, poza gruntami w zarządzie nadleśnictwa usytuowane są dwa obszary:

- a) „Ladzin” PLH180038
- b) „Wisłok Środkowy z Dopływami” PLH180030

2) Obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO)

a) „Beskid Niski” PLB180002

W zasięgu terytorialnym nadleśnictwa znajduje się 18 951,99 ha (pow. geometryczna) co stanowi 12,46 % powierzchni całego obszaru. Obszar nie ma planu zadań ochronnych ani planu ochrony

2. OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU BESKIDU NISKIEGO

Aktualnie obowiązującym aktem prawa jest Uchwała Nr XXIV/437/16 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 27 czerwca 2016 r. w sprawie zmiany uchwały Nr XLVIII/997/14 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 23 czerwca 2014 r. w sprawie Obszaru Chronionego krajobrazu Beskidu Niskiego (*Dz. Urz. Woj. Podk. z 2016 r. poz. 2161*).

W zasięgu terytorialnym nadleśnictwa znajduje się 29 369,89 ha, z czego 13 270,10 ha stanowią grunty będące w zarządzie nadleśnictwa.

3. JAŚLISKI PARK KRAJOBRAZOWY

Na terenie Nadleśnictwa Rymanów położony jest Jaśliski Park Krajobrazowy, z powierzchnią 7 304,61 ha na gruntach w zarządzie nadleśnictwa, co stanowi 28,23 % całkowitej jego powierzchni.

Aktualnie obowiązującym aktem prawa jest uchwała nr XLVIII/992/14 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 23 czerwca 2014 r. w sprawie Jaśliskiego Parku Krajobrazowego (*Dz. Urz. Woj. Podkarp. z 10 lipca 2014 r. poz. 1946*).

Jaśliski Park Krajobrazowy ma aktualny plan ochrony, ustanowiony Rozporządzeniem Wojewody Podkarpackiego z dnia 30 września 2003 roku (*Dz. Urz. Woj. Podkarp. z 6 października 2003 r. Nr 129, poz. 1809*).

Nadleśnictwo realizuje zadania przypisane w planie ochrony. Corocznie przesyła do Zespołu Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie informację o zrealizowanych działaniach w danym roku, określonych w rozdziałach 6 i 7 planu ochrony Jaśliskiego Parku Krajobrazowego.

4. REZERWATY PRZYRODY

1) Rezerwat „Bukowica”

Akt aktualizujący granicę oraz powierzchnie: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 2 listopada 2017 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Bukowica” (*Dz.U. Woj. Podk. z dnia 3 listopada 2017 r. poz. 3575*).

Powierzchnia według obowiązującego aktu aktualizującego - 294,04 ha.

Cel ochrony:

Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie naturalnych starodrzewów bukowo-jodłowych o charakterze puszczańskim.

Rezerwat należy do rodzaju – leśny (L).

Rezerwat nie posiada planu ochrony ani wyznaczonych zadań ochronnych.

Dla rezerwatu stan zachowania przedmiotów ochrony określa się jako właściwy (notatki z corocznej lustracji rezerwatu w Leśnictwie Darów).

2) Rezerwat „Kamień nad Jaśliskami”

Akt aktualizujący granicę oraz powierzchnie: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 2 listopada 2017 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Kamień nad Jaśliskami” (*Dz.U. Woj. Podk. z dnia 3 listopada 2017 r. poz 3577*).

Powierzchnia według obowiązującego aktu aktualizującego – 302,18 ha.

Cel ochrony:

Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie typowej rzeźby Beskidu Niskiego, obejmujący szczyt i zbocza góry Kamień (857 m n.p.m.) wraz z porastającymi ją lasem bukowym i bukowo-jodłowym, interesującymi formami skalnymi i unikalnymi bagniskami zwanymi przez miejscową ludność „berezedniami”.

Rezerwat należy do rodzaju – krajobrazowy (K).

Rezerwat nie posiada planu ochrony ani wyznaczonych zadań ochronnych.

Dla rezerwatu stan zachowania przedmiotów ochrony określa się jako właściwy (notatki z corocznej lustracji rezerwatu w Leśnictwach: Lipowiec i Wola Wyżna).

3) Rezerwat „Źródlika Jasiołki”

Akt aktualizujący granicę oraz powierzchnie: Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 2 listopada 2017 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Źródlika Jasiołki” (*Dz.U. Woj. Podk. z dnia 3 listopada 2017 r. poz. 3580*).

Powierzchnia według obowiązującego aktu - 1571,90 ha, w tym na gruntach w zarządzie nadleśnictwa – 1252,05 ha.

Cel ochrony:

Celem ochrony jest zachowanie naturalnych zbiorowisk roślinnych obejmujących źródliskowe obszary rzek Wisłok i Jasiołka.

Rezerwat należy do rodzaju – krajobrazowy (K).

Rezerwat nie posiada planu ochrony.

Rezerwat posiada obecnie wyznaczone zadania ochronne na lata 2014 – 2018 (Zarządzenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie Nr 17/15 z dnia 22.09.2015 r.).

W latach 2009 – 2017 wykonywane były zabiegi ochronne polegające na koszeniu łąk na powierzchni ok. 74 ha rocznie.

W 2011 r. miał miejsce pożar w rezerwacie, w wyniku którego spłonęło 1,5 ha torfowiska, łąki i lasu po stronie polskiej i 0,2 ha po stronie słowackiej.

W 2015 r. zawarte zostało porozumienie trójstronne: Nadleśnictwo Rymanów – RDOŚ w Rzeszowie – Klub Przyrodników, w sprawie realizacji projektu „Ochrona torfowisk alkalicznych południowej Polski” – zadania wykonane na terenie rezerwatu.

W 2018 r. zawarte zostało porozumienie Nadleśnictwo Rymanów – RDOŚ w Rzeszowie w sprawie projektu „Ochrona gatunków i siedlisk nieleśnych zależnych od wód”- zadania wykonane na terenie rezerwatu.

W wyniku lustracji rezerwatu „Źródlika Jasiołki” w roku bieżącym stwierdzono potrzebę podjęcia działań dla przedmiotu ochrony - zbiorowisko roślinne terenów (postępująca sukcesja) oraz dla przedmiotu ochrony - zbiorowiska roślinne terenów (zły stan sanitarny drzewostanów bukowo – jodłowych oraz świerkowych).

Lustracje rezerwatu z udziałem RDOŚ w Rzeszowie miały miejsce w latach: 2009, 2012.

5. UŻYTKI EKOLOGICZNE

W minionym dziesięcioleciu powierzchnia użytków ekologicznych na terenie nadleśnictwa wzrosła z 28,57 ha w roku 2009 do 52,74 ha w roku 2018. Obecnie użytki zlokalizowane są w 42 wyłączeniach na terenie Gmin: Jaśliska i Komańcza.

6. POMNIKI PRZYRODY

W 2009 roku na terenie nadleśnictwa były ustanowione 3 pomniki przyrody, obejmujące 5 drzew.

W 2014 r. zniesiono formę ochrony z jesionu wyniosłego uznanego za pomnik przyrody ze względu na zły stan zdrowotny i zagrożenie dla bezpieczeństwa powszechnego. W latach 2017 i 2018 na wniosek nadleśnictwa ustanowiono 7 dodatkowych pomników przyrody (12 drzew).

Obecnie na terenie nadleśnictwa znajduje się 10 pomników przyrody (16 drzew). Zgodnie z IOL corocznie przeprowadzany jest przegląd pomników przyrody, dokumentowany notatkami służbowymi.

7. OCHRONA GATUNKOWA ROŚLIN, ZWIERZĄT I GRZYBÓW

W roku 2009 na gruntach w zarządzie nadleśnictwa ustanowionych było 31 stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania gatunków ptaków chronionych (orzeł przedni, orlik krzykliwy, bocian czarny).

W 2015 r. przy udziale Komitetu Ochrony Orłów (Region Podkarpacki) przeprowadzona została inwentaryzacja i weryfikacja 33 stref dla ww. gatunków chronionych.

Obecnie na terenie nadleśnictwa wyznaczonych jest 25 stref ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania gatunków ptaków chronionych (orzeł przedni, orlik krzykliwy, bocian czarny).

Zgodnie z IOL oraz Zarządzeniem nr Zarządzeniem nr 28/2014 z póź. zm. Dyrektora RDLP w Krośnie z dnia 2 grudnia 2014 r. dotyczącym wytycznych w sprawie sposobów uwzględniania wymagań ochrony przyrody podczas realizacji zadań z zakresu gospodarki leśnej na terenie RDLP w Krośnie, corocznie prowadzi się monitoring stref potwierdzany notatką służbową z całorocznej obserwacji stanu obiektu w ustanowionych strefach ochrony.

Realizowane projekty

W minionym dziesięcioleciu nadleśnictwo realizowało projekty związane z ochroną gatunkową roślin, zwierząt i ich siedlisk, m.in.:

- a) od 2008 r. - „Program ochrony i restytucji cisa pospolitego” (*Taxus baccata* L.) w Polsce”,
- b) w latach 2012-2015 – „Ochrona ostoi karpackiej fauny puszczańskiej – korytarze ekologiczne”. Badania prowadzono na terenie 10 nadleśnictw z terenu RDLP w Krośnie, Bieszczadzkiego Parku Narodowego i Magurskiego Parku Narodowego. Zebrane dane pochodziły z liczenia tropów na drogach publicznych po opadach śniegu, nocnych obserwacji, zdjęć z fotopułapek oraz innych obserwacji. W wyniku tych prac stworzona została mapa korytarzy migracyjnych.

XII. BUDOWNICTWO ORAZ UTRZYMANIE INFRASTRUKTURY

Nadleśnictwo Rymanów w ocenianym okresie wykonywało szereg zadań, mających na celu rozwój i poprawę infrastruktury:

1. W zakresie budownictwa drogowego:

- 1) Budowa 5 odcinków nowych dróg leśnych (nawierzchnia tłuczniowa zamknięta emulsją i grysami) o łącznej długości 15,60 km, tj.:
  - a) 2008 r. - droga Królik Polski – Wisłoczek – długości 3,55 km ,
  - b) 2010 r. - droga Wola N. (Szachty) – Polany Surowiczne – długość 3,65 km,
  - c) 2014 r. - droga Puławy Polany Surowiczne - długości – 6,70 km,
  - d) 2017 r. - droga Pastwiska – Rymanów Zdrój - długość - 1,70 km (w trakcie budowy).
- 2) Dokonano przebudowy 8 odcinków dróg leśnych o łącznej długości 19,16 km:
  - a) 2011 r. - droga leśnictwo Darów – długości 9,20 km,
  - b) 2011 r. - droga leśnictwo Moszczaniec – długości – 3,90 km,
  - c) 2011 r. - droga leśnictwo Pastwiska – długości – 1,70 km ,
  - d) 2012 r. - droga leśnictwo Wola Niżna – długości – 2,74 km,
  - e) 2012 r. - droga leśnictwo Bukowica – długości – 1,62 km.

W ramach przebudowy wykonano poszerzenia korpusów dróg w celu dostosowania do parametrów dróg leśnych, wykonano wzmocnienie podbudowy i nawierzchnię z kruszywa łamanego, odnowiono rowy odwadniające, przebudowano przepusty, wykonano mijanki i składy przydrożne oraz utwardzono zjazdy ze szlaków zrywkowych. Ponadto wykonano odwodnienie dróg poprzez montaż tzw. wodołapaczy na zjazdach ze szlaków zrywkowych oraz sączków w nawierzchni dróg.

- 3) W ramach małej retencji górskiej wykonano 6 przepustów w ciągu dróg w leśnictwach Bieszczady, Bukowica, Wisłok.
- 4) Wyremontowano uszkodzone odcinki dróg o nawierzchni żwirowej, tłuczniowej oraz utwardzonych emulsją asfaltową na łącznej długości 14,50 km.

Obecnie Nadleśnictwo posiada 27 odcinków urządzonych dróg inwentarzowych o łącznej długości 72,30 km, co daje wskaźnik zagęszczenia 0,35 km/100 ha oraz 24 odcinków dróg nie będących środkami trwałymi (tzw. DL) o łącznej długości 13,50 km.

W analizowanym okresie Nadleśnictwo uczestniczyło finansowo w realizacji wspólnych przedsięwzięć z samorządami:

- a) przebudowa drogi powiatowej Sanok - Bukowsko,
- b) przebudowa mostu drogi powiatowej Wola Niżna – Wola Wyżna
- c) przebudowa mostu drogi powiatowej Królik Polski - Bałucianka
- d) budowa mostu drogi powiatowej Pastwiska - Puławy
- e) przebudowa drogi powiatowej Bukowsko – Sanok.

2. W zakresie budowy składów drewna:

- 1) Wybudowano 2 nowe składy drewna o łącznej powierzchni 0,67 ha,
- 2) Przebudowano 3 składy drewna o łącznej powierzchni 2,09 ha.

Obecnie Nadleśnictwo posiada łącznie 3 inwentarzowe składy drewna oraz 149 składów przejściowych (w ewidencji pozabilansowej).

3. W zakresie kubaturowego budownictwa, przebudowy i remontów:

- 1) Przebudowa budynków:
  - a) przebudowano leśniczówkę leśnictwa Szklary z przeznaczeniem na 3 kancelarie, roboty obejmowały: wykonanie instalacji LPG do celów grzewczych, wymianę pokrycia dachu, remont elewacji i pomieszczeń, instalacji wod-kan, co, elektrycznej, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej
  - a. przebudowano pustostan na obiekt turystyczno-edukacyjny, roboty obejmowały: wymianę konstrukcji pokrycia dachu, ocieplenie budynku wraz wykonaniem nowej elewacji, wykonanie instalacji elektrycznej, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej.
- 2) Remonty budynków:
  - a) wykonano remont budynku biurowego Nadleśnictwa roboty obejmowały: odwodnienie, izolację poziomą i pionową fundamentów oraz wymianę parapetów, remont elewacji, malowanie dachu,
  - b) remont elewacji budynku gospodarczego zaplecza Nadleśnictwa, roboty obejmowały: wymianę pokrycia dachu i remont elewacji,
  - c) remont 2 budynków gospodarczych w leśnictwach Posada Zarszyńska i Moszczaniec, roboty obejmowały: wymianę konstrukcji dachu i wymianę deskowania ścian,
  - d) remont łazienki, schodów i elewacji w leśniczówce Rymanów Zdrój, roboty obejmowały: wymiana wyposażenia i wykończenia łazienki, wymiana pokryci schodów, malowanie elewacji oraz wymianę stolarki okiennej i drzwiowej,
  - e) remont leśniczówki leśnictwa Pastwiska roboty obejmowały: wymianę konstrukcji i pokrycia dachu, docieplenie ścian i wykonanie elewacji, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, remont instalacji wod - kan. i c.o.,
  - f) remont w leśniczówce łowieckiej, roboty obejmowały: wymiana wyposażenia i wykończenia łazienek, wymiana pokrycia schodów wyjściowych,
  - g) wykonano remont awaryjny muru i elewacji na zapleczu posesji Nadleśnictwa.

4. Sprzedaż zbędnej infrastruktury mieszkaniowej

W analizowanym okresie nadleśnictwo dokonało sprzedaży zbędnej infrastruktury mieszkaniowej i innych obiektów w trybie art. 40a ustawy o lasach:

- 1) 2011 r. – 2 lokale w budynku dwurodzinnym w Woli Sękowej,
- 2) 2012 r. – 4 lokale w budynku czterorodzinnym w Rymanowie,
1 lokal w budynku ośmiorodzinnym w Woli Niżnej,
- 3) 2014 r. – 2 budynki jednorodzinne w Rymanowie Zdr. I Króliku Polskim,
3 lokale w budynku ośmiorodzinnym w Woli Niżnej,
- 4) 2017 r. – 1 lokal w budynku ośmiorodzinnym w Woli Niżnej,
3 lokale w budynku trzyrodzinnym w Daliowej,
1 budynek jednorodzinny w Wiśłoku Wielkim.

5. W zakresie infrastruktury turystycznej:

W ramach projektu realizowanego wspólnie z Lasami Państwowymi Republiki Słowacji pod nazwą „Promocja dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego regionu pogranicza polsko-słowackiego za pośrednictwem tras rowerowych” wybudowano 4 wiaty przeznaczone do odpoczynku i schronienia oraz oznaczono za pomocą tablic informacyjnych i kierunkowych ok. 150 km tras rowerowych.

2.2. Koreferat wykonawcy planu

KOREFERAT

Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Przemysłu

do „Analizy gospodarki leśnej

w minionym okresie 1.01.2009 r. - 31.12.2018 r.

w Nadleśnictwie Rymanów”

1. Zmiany w stanie posiadania

Powierzchnia ogólna Nadleśnictwa Rymanów wg stanu na 01.01.2009 r. wynosiła 20729,79 ha. W latach 2009-2018 powierzchnia lasów wzrosła o 3,44 ha, powierzchnia gruntów nieleśnych zmalała o 23,48 ha. Ogólna powierzchnia Nadleśnictwa w analizowanym okresie zmniejszyła się o 20,04 ha.

Poniżej przedstawiono zestawienie zmian powierzchniowych w Nadleśnictwie w minionym okresie gospodarczym.

Wyszczególnienie	Stan na 01.01.2009 r.	Stan obecny	Różnica
1	2	3	4
I. Lasy	20174,18	20177,62	+ 3,44
I.1 Grunty zalesione	19368,99	19339,41	- 29,58
I.2 Grunty leśne nie zalesione	582,08	651,71	+ 69,63
I.3 Grunty leśne związane z gospodarką leśną	223,11	186,50	- 36,61
II. Grunty nieleśne	555,61	532,13	- 23,48
Ogółem	20729,79	20709,75	-20,04

Przyczyny zmian powierzchniowych przedstawił Nadleśniczy w „Referacie...”. Zwiększyła się powierzchnia leśna, wzrósł głównie udział gruntów leśnych związanych z gospodarką leśną. Zmniejszeniu uległa natomiast powierzchnia gruntów nieleśnych.

2. Ocena użytkowania głównego

2.1. Użytkowanie rębne

Rozmiar wykonanego użytkowania rębego i przedrębego w ubiegłym okresie gospodarczym i porównanie go z planem u.l. zawiera tabela nr IX zamieszczona w „Referacie...”. Zakres wykonania planu użytków rębnych przedstawia poniższa tabela.

Wyszczególnienie	Nadleśnictwo Rymanów
	% wykonania
Etat powierzchniowy (z użytkami przygodnymi)	95,0
Etat miąższościowy (z użytkami przygodnymi)	96,0

Na niepełne powierzchniowe wykonanie etatu (95,0%) wpływa przede wszystkim rezygnacja z wykonania zabiegów w wydzieleniach objętych zarządzeniem Nadleśniczego wynikających z Zarz. nr. 28. DRDLP w Krośnie z późniejszymi zmianami.

W wyniku prowadzonych cięć rębnych:

- został utrzymany dobry stan zdrowotny i sanitarny w tej grupie drzewostanów,
- znacząco zwiększyła się powierzchnia drzewostanów w klasie odnowienia (z 3055,76 do 4844,43 ha),

Potrzeby hodowlane drzewostanów dojrzałych, szczególnie w klasie odnowienia, są wysokie, stąd wynika potrzeba zwiększenia etatu cięć rębnych na najbliższy okres gospodarczy.

2.2. Użytkowanie przedrębne

Wykonanie planu użytków przedrębnych wg kategorii cięć przedstawia tabela:

Wyszczególnienie	Nadleśnictwo Rymanów
	% wykonania
Czyszczenia późne CPP	
Etat powierzchniowy	133
Etat miąższościowy	36
Trzebieże wczesne i późne (TW + TP) z użytkami przygodnymi	
Etat powierzchniowy	94
Etat miąższościowy	103
Razem użytki przedrębne (z użytkami przygodnymi)	
Etat powierzchniowy	94
Etat miąższościowy	103

Przekroczenie etatu miąższościowego w cięciach pielęgnacyjnych wynika z wysokich potrzeb hodowlanych tych drzewostanów. Uzyskana wydajność cięć pielęgnacyjnych wskazuje na potrzebę zwiększenia wskaźnika cięć pielęgnacyjnych w przysłym okresie gospodarczym.

W poprzednim planie urządzenia lasu został przyjęty wskaźnik intensywności cięć dla Nadleśnictwa Rymanów równy 37 m³/ha. Etat powierzchniowy cięć przedrębnych został wykonany na poziomie 94%. Na niepełne powierzchniowe wykonanie etatu wpływa przede wszystkim rezygnacja z wykonania zabiegów w wydzieleniach objętych zarządzeniem Nadleśniczego wynikających z Zarz. nr. 28. DRDLP w Krośnie z późniejszymi zmianami oraz niedostępność niektórych drzewostanów.

2.3. Użytki główne

Pozyskanie użytków głównych w Nadleśnictwie, ustalone w planie u.l. na 10-lecie 2008-2017, zostało zrealizowane w 94% w wymiarze powierzchniowym oraz w 100% w wymiarze miąższościowym przy udziale użytków przygodnych wynoszącym 7,9% w użytkowaniu rębnym oraz 13,73% w użytkowaniu przedrębnym.

Kierunki działań Nadleśnictwa w zakresie realizacji planu użytkowania głównego, należy ocenić pozytywnie, w ramach tych prac uzyskano:

- wzrost powierzchni drzewostanów w klasie odnowienia o 1788,67 ha,
- dobry stan zdrowotny i sanitarny drzewostanów,
- poprawę struktury gatunkowej drzewostanów,
- poprawę stopnia zgodności składu gatunkowego drzewostanów z siedliskiem.

Należy jednak mieć na uwadze konieczność zwiększenia użytkowania rębego, z powodu:

- wzrostu zapasu drzewostanów,
- starzenia się drzewostanów,
- konieczności dalszej przebudowy drzewostanów nie zapewniających realizacji założonych celów hodowlanych.

3. Ocena zagospodarowania lasu

3.1 Hodowla lasu

Szczegółowe wykonanie zadań z zakresu hodowli przedstawia tabela X zamieszczona w „Referacie ...”.

Spośród zaplanowanych 470,80 ha odnowień, wykonano 510,66 ha, tj. 108,5% planu. W sposób sztuczny odnowiono 270,79 ha (53%), w sposób naturalny odnowiono 239,87 ha (47%).

Pielęgnowanie gleby upraw i wykonano w 100% planu, zgodnie z potrzebami hodowlanymi.

Plan zabiegów pielęgnacyjnych w młodnikach wykonano w 97%, co wynikało z potrzeb tych drzewostanów.

Melioracje agrotechniczne wykonano w 223 % planu, zaliczono tu również porządkowanie powierzchni pozrębowych.

3.2. Baza nasienna i szkółkarstwo.

W zakresie selekcji i zachowania zasobów genowych, Nadleśnictwo realizowało „Program zachowania leśnych zasobów genowych i hodowli selekcyjnej drzew leśnych na lata 2011 – 2021”.

Nadleśnictwo posiada 164,12 ha gospodarczych drzewostanów nasiennych, znajdujących się w 12 wydzieleniach oraz 4 wyłączone drzewostany nasienne, znajdujące się w 8 wydzieleniach.

Na terenie Nadleśnictwa Rymanów znajduje się 17 drzew matecznych.

W Nadleśnictwie wyszczególniono bloki upraw pochodnych w 12 wyłączeniach leśnych.

Obecnie gospodarkę szkółkarską prowadzi się na szkółce podokapowej w leśnictwie Szkółkarskim (oddz. 107A a, 110B a, 111A a, 112A a), gdzie produkcja sadzonek prowadzona jest tylko w systemie polowym.

Większość nasion jest pozyskiwana z własnej bazy nasiennej. Jedynie nasiona Św i Jw pochodzą z zakupu, ze względu na brak tych gatunków w bazie nasiennej, jednak zapotrzebowanie na nie jest niewielkie.

Zgodnie z głównymi, zmodyfikowanymi założeniami Regionalnego Programu Szkółkarskiego dla RDLP w Krośnie na lata 2016-2025, przewiduje się w Nadleśnictwie Rymanów zakończenie produkcji szkółkarskiej do roku 2025, a zabezpieczenie materiału szkółkarskiego z odkrytym systemem korzeniowym dla Nadleśnictwa Rymanów będzie zabezpieczało Nadleśnictwo Baligród.

3.3. Ocena zmian stanu i wielkości zasobów drzewnych

W wyniku prowadzonej w minionym 10-leciu gospodarki leśnej nastąpiła poprawa najważniejszych parametrów odnoszących się do stanu i wielkości zasobów leśnych Nadleśnictwa, to jest :

- wzrosła przeciętna zasobność – o 19 m³,
- średni wiek drzewostanów wzrósł - o 7 lat,
- wzrósł przeciętny zapas - o 537237 m³,
- nastąpił znaczny wzrost powierzchni drzewostanów w klasie odnowienia o 1788,67 ha (z 3055,76 do 4844,43ha),
- nastąpiła poprawa struktury gatunkowej drzewostanów w kierunku lepszego dostosowania do siedliska.

3.4. Jakość upraw i młodników

Stopień pokrycia przez młode pokolenie w drzewostanach w klasie odnowienia i do odnowienia, jak również w uprawach i młodnikach po rębni złożonej zestawiono poniżej.

Wyszczególnienie	KO
Powierzchnia [ha]	4844,43
Przeciętne pokrycie [%]	51,8
Przeciętna jakość hodowlana	11

Wyszczególnienie	KDO
Powierzchnia [ha]	56,75
Przeciętne pokrycie[%]	14,3
Przeciętna jakość hodowlana	11

Wyszczególnienie	Uprawy i młodniki po rębni złożonej
Powierzchnia	411,53
Przeciętne zadrzewienie [%]	93,2
Przeciętna jakość hodowlana	12

Stan i jakość odnowień podokapowych oraz upraw i młodników należy uznać za dobry.

W toku prac urzędzeniowych stwierdzono:

- brak upraw przypadłych,
- dobry stan odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych, co jest również wynikiem stosowania skutecznych metod zabezpieczeń upraw i młodników przed szkodami od zwierzyny płowej,
- znaczny udział odnowień naturalnych w ogólnej powierzchni odnowień,
- znaczny udział młodego pokolenia lasu w ogólnej powierzchni drzewostanów.

4. Stan zdrowotny i sanitarny lasu

Stan sanitarny i zdrowotny lasów Nadleśnictwa Rymanów jest bardzo dobry. W ostatnim okresie gospodarczym, wystąpiły uszkodzenia drzewostanów powodowane głównie przez czynniki abiotyczne, których skutki zostały usunięte.

Metody zapobiegania i ochrony drzewostanów przed szkodliwym działaniem czynników biotycznych stosowane przez Nadleśnictwo okazały się skuteczne.

5. Ochrona przeciwpożarowa

Podobnie jak w poprzednim okresie gospodarczym, lasy Nadleśnictwa Rymanów zaliczono do III kategorii zagrożenia pożarowego.

6. Gospodarka łowiecka oraz użytkowanie uboczne

Zagadnienia dotyczące gospodarki łowieckiej zostały szczegółowo omówione w „Referacie...”.

Terytorialny zasięg Nadleśnictwa Rymanów obejmuje 10 obwodów łowieckich o łącznej powierzchni użytkowej wynoszącej 77773 ha, dzierżawionych przez koła łowieckie i jeden Ośrodek Hodowli Zwierzyny. Cały teren leży w zasięgu Łowieckiego Rejonu Hodowlanego nr III „Beskid Niski” (w VIII Karpackiej Krainie Przyrodniczo Leśnej – Mezoregion Dukielski - 16), podzielony na 13 obwodów łowieckich, z których wszystkie są dzierżawione przez koła łowieckie, należące do Okręgu Krośnieńskiego.

Gospodarowanie populacjami zwierzyny prowadzone jest zgodnie z obowiązującym Wieloletnim Łowieckim Planem Hodowlanym (Rejon Hodowlany nr III, 2017-2027) i Rocznymi Planami Łowieckimi.

Nadleśnictwo zatwierdza Roczne Plany Łowieckie dla 6 obwodów, tj. 181pk, 182pk, 188pk, 190pk, 200pk, 201pk.

7. Ocena wykonania zadań wynikających z programu ochrony przyrody

Nadleśnictwo realizowało wytyczne zawarte w „Programie ochrony przyrody” oraz podejmowało działania z zakresu ochrony przyrody realizowane w oparciu o zapisy Ustawy o lasach i Ustawy o ochronie przyrody. Szczegóły omówione zostały w „Referacie Nadleśniczego...”.

8. Wnioski

Ubiegły okres gospodarczy w Nadleśnictwie Rymanów cechuje:

- kontynuacja regulacji i zmiany składu gatunkowego drzewostanów, w ramach użytkowania rębego i przedrębego,
- skutecznie prowadzone zadania z zakresu: hodowli lasu, ochrony lasu, ochrony przeciwpożarowej, ochrony przyrody i edukacji leśnej społeczeństwa.

Na podstawie inwentaryzacji lasu i zasobów drzewnych stwierdzono:

- znaczny wzrost powierzchni drzewostanów w klasie odnowienia,
- dobry stan upraw i młodników,
- poprawę zgodności składów gatunkowych drzewostanów z siedliskiem,
- dobry stan sanitarny i zdrowotny lasów,
- wzrost średniego wieku drzewostanu,
- wzrost zapasu i średniej zasobności drzewostanów.

Aktualny stan zasobów drzewnych daje podstawy do :

- zwiększenia zadań z zakresu użytkowania rębego (wyższy etat z potrzeb hodowlanych) oraz podniesienia dotychczasowej intensywności użytkowania przedrębego,
- utrzymania wielofunkcyjnego charakteru lasów i ochrony walorów przyrodniczych.

Opracował:

Kierownik Pracowni Urządzania Lasu
mgr inż. Borys Draus

2.3. Referat Kierownika Zespołu Ochrony Lasu

Referat
kierownika Zespołu Ochrony Lasu w Krakowie
na Naradę Techniczno-Gospodarczą
w Nadleśnictwie Rymanów
Dotyczy sporządzenia projektu planu urządzenia
lasu na lata 2019 - 2028

Rymanów, 29 października 2018

1. Skrócona charakterystyka warunków przyrodniczych

Lasy Nadleśnictwa Rymanów wg regionalizacji przyrodniczo-leśnej położone są w Krainie VIII Karpackiej, mezoregionie:

- Jasielsko-Sanockim
- Dukielskim

Teren Nadleśnictwa charakteryzuje się bardzo urozmaiconą rzeźbą terenu. Przeważająca część ma charakter górski - z reguły są to łagodne stoki pocięte dolinami potoków. Najwyższymi wzniesieniami są: w obrębie Jaśliska i nadleśnictwie - Kamień (857,0 m n.p.m.), Kanasiówka (823,0 m n.p.m.); w obrębie Rymanów - Dział (668,5 m n.p.m.), Kopiec (635 m n.p.m.), Sucha Góra (611 m n.p.m.).

Krańce północno-wschodnie, należące do regionu Dołów Jasielsko-Sanockich, mają charakter podgórski - przeważają wzniesienia nie przekraczające 500 m n.p.m. W tej części znajduje się najniższej położony punkt Nadleśnictwa, około 280 m n.p.m.

Cały obszar Nadleśnictwa Rymanów położony jest w zlewni Morza Bałtyckiego, w dorzeczu rzeki Wisły, w zlewniach rzek: San, Wisłoka, Wisłok, Jasiołka, Sanoczek. Główne osie hydrologiczne obszaru Nadleśnictwa tworzą rzeki Wisłok i Jasiołka. Cechą charakterystyczną terenu są liczne obszary podmokłe, wycieki i wysięki wód oraz źródła wód mineralnych o zróżnicowanych właściwościach leczniczych.

Nadleśnictwo Rymanów położone jest w obszarze typowego dla Polski południowo-wschodniej klimatu przejściowego, ze znaczącym wpływem klimatu kontynentalnego. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi około 8,6°C, najchłodniejszy jest styczeń (-2,6°C), najcieplejszy lipiec (19,0°C). Głównym czynnikiem kształtującym zmienności temperatury jest wysokość nad poziom morza. Opady atmosferyczne mieszczą się w przedziale 720-1150 mm, przy zdecydowanej przewadze opadów letnich (dane wg. stacji meteorologicznego w Krośnie).

Zasięg terytorialny Nadleśnictwa Rymanów wynosi 466,87 km², a powierzchnia leśna 20177,62 ha. Nadleśnictwo podzielone jest na 17 leśnictw zgrupowanych w dwa obręby leśne: Jaśliska i Rymanów. Zasadnicza część gruntów Nadleśnictwa skupia się w 7 kompleksach o powierzchni >100,00 ha (łącznie 20 386,14 ha). W łącznej liczbie 76 kompleksów licznie reprezentowane są kompleksy o powierzchni do 1,00 ha, których jest 39.

Dominują gleby brunatne, które zajmują 95,20 % (tj. 19043,73 ha) powierzchni nadleśnictwa. Najliczniej reprezentowane są podtyp: gleb brunatnych wylugowanych

(7938,46 ha - 39,68 %), gleb brunatnych kwaśnych (7303,71 ha - 36,51 %) oraz brunatnych właściwych (3776,68 ha - 18,88 %).

W ujęciu siedliskowym na omawianym terenie zdecydowanie dominują siedliska górskie: LGśw - 89,65 %, LGw - 3,11 %, LŁG 1,33 %, LMGśw - 0,74 %, a następnie siedliska wyżynne: Lwyżśw - 4,62 %, Lwyżw - 0,43 %. Z przyrodniczego punktu widzenia cenne są siedliska bagienne i łąkowe (LŁG, LŁwyż, OLJG, BMGb), występujące na niewielkich powierzchniach głównie wzdłuż cieków wodnych.

Udział powierzchniowy głównych gatunków rzeczywistych: Jd – 31,88 %, Bk – 37,42 %, So – 14,92 %, Md – 5,02 %, Św – 2,94 %, Jw – 2,71 %, Ol.s – 1,43 %, Js – 1,05 %, Gb – 0,81 %, Brz – 0,55 %, Db – 0,49 %, Ol – 0,35 %.

2. Szkody od czynników abiotycznych

Głównymi czynnikami abiotycznymi powodującymi powstawanie uszkodzeń w drzewostanach Nadleśnictwa Rymanów, w okresie 2009-2018, był śnieg, a w mniejszym stopniu wiatr. Poziom szkód powodowanych przez śnieg i wiatr ma swoje odniesienie w zestawieniu pozyskania złomów i wywrotów w latach 2009-2018 (tab. 1, dane od 1.01.2009 do 24.10.2018).

W okresie 2009-2018 średnio rocznie pozyskiwano 5 571 m³ złomów i wywrotów gatunków iglastych oraz 4 451 m³ gatunków liściastych, łącznie 10 022 m³. Szkody od śniegu i wiatru powstawały corocznie, jednak największe ich nasilenie wyrażone miąższością pozyskanych złomów i wywrotów odnotowano w 2010 i 2011 roku. Ucierpiała wówczas głównie sosna, której pozyskanie stanowiło 35 % (14 664 m³) łącznego pozyskania złomów i wywrotów w tym okresie.

Szkody powierzchniowe spowodowane przez śnieg zarejestrowano w 2009 roku w uprawach i młodnikach na powierzchni 45 ha oraz w drzewostanach starszych na powierzchni 285 ha. Większość pozyskania złomów i wywrotów pochodzi ze szkód w formie rozproszonej (PCL).

Tab. 1. Zestawienie pozyskania złomów i wywrotów w latach 2009-2018 wg. danych z „Wykazów posuszu, złomów i wywrotów pozyskanych w m³”

Rok	Złomy i wywroty [m ³]			Udział złomów i wywrotów w pozyskaniu grubizny [%]	Udział złomów i wywrotów w cięciach sanitarnych i przygodnych [%]
	gatunków iglastych	gatunków liściastych	łącznie		
2009	4 052	5 158	9 210	12,86	72,54
2010	17 163	8 418	25 581	32,83	88,98
2011	9 241	6 808	16 049	19,37	79,05
2012	5 637	4 614	10 252	13,12	68,93
2013	3 122	3 682	6 804	8,84	50,45
2014	3 773	4 988	8 761	10,94	59,85
2015	2 154	1 970	4 124	5,43	50,04
2016	2 381	2 591	4 972	6,58	48,58
2017	3 376	3 194	6 570	8,73	52,37
do 24.10.2018	4 807	3 089	7 896	11,96	62,90
Ogółem:	55 707	44 512	100 219	13,18	67,57

W 2009 r. wystąpiły również uszkodzenia w uprawach i młodnikach spowodowane przez niskie temperatury – zmrózienia i zwarzenia na powierzchni 131 ha. Szkody odnotowano ponownie w 2010 r. na powierzchni 8,30 ha oraz w 2014 r. na powierzchni 7,09 ha. W szkółkach szkody spowodowane niskimi temperaturami zaewidencjonowano tylko w 2017 roku na powierzchni 0,25 ha.

W formularzu nr 4 odnotowano ponadto w uprawach i młodnikach szkody spowodowane:

- suszą na powierzchni 2,00 ha w 2011 r.,
- wysokimi temperaturami (zgorzel słoneczna) na powierzchni 2,00 ha w 2011 r.,
- opadem gradu w 2013 r. na powierzchni 1,00 ha.

Pozostałe czynniki abiotyczne na terenie Nadleśnictwa Rymanów nie spowodowały znaczących szkód w okresie 2009-2018 (formularze nr 4 IOL „Kwestionariusz występowania uszkodzeń spowodowanych przez czynniki abiotyczne i antropogeniczne oraz chorób drzew leśnych spowodowanych przez grzyby patogeniczne i wykonanych zabiegów ochronnych”)

3. Występowanie chorób infekcyjnych

Tab. 2. Występowanie uszkodzeń od patogenów grzybowych na terenie Nadleśnictwa Rymanów w latach 2009-2018 według formularza nr 4 IOL „Kwestionariusz występowania uszkodzeń spowodowanych przez czynniki abiotyczne i antropogeniczne oraz chorób drzew leśnych spowodowanych przez grzyby patogeniczne i wykonanych zabiegów ochronnych”

Rodzaj uszkodzenia		Powierzchnia [ha] na której stwierdzono uszkodzenia w kolejnych latach									
		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Pasożytnicza zgorzel	iglastych		0,56								
	liściastych		0,34								
Mączniak dębu		0,50									
Osutka zwisowa Jd						32,80					
Zamieranie pędów jodły			5,41			0,06	6,31	31,65	0,60	0,40	
Rak jodły		41,00		2,00	2,00	81,50	81,50	46,50	169,24	153,77	
Rak modrzewia			5,59	38,00	38,00	25,29		19,89	27,52	23,34	
Zamieranie buka		3,00		3,00	3,00		25,29				
Zamieranie jesionu		286	52	245	3	259,95	191,01	109,69	98,93	67,65	
Zamieranie innych gatunków drzew						29,65					
Inne choroby: gruzełek cynobrowy		40,00									

Dane za 2018 rok mogą ulegać zmianie do czasu ich zatwierdzenia przez RDLP zgodnie z Zarządzeniem nr 28 Dyrektora Generalnego LP z dnia 3.08.2017 roku.

W szkółce leśnej w analizowanym okresie szkody były następstwem wystąpienia w 2010 roku **pasożytniczej zgorzeli siewek gatunków iglastych** na powierzchni 0,56 ha i **liściastych** na powierzchni 0,34 ha.

Mączniak dębu wykazany został tylko raz w uprawach i młodnikach (0,50 ha) w 2009 roku. Szkody powodowanych przez tę chorobę są na ogół dobrze regenerowane i nie skutkowały dotychczas istotnymi stratami gospodarczymi.

Osutka zwisowa jodły, powodowana przez grzyb *Acanthostigma parasiticum*, objawia się zamieraniem starszych roczników igieł w podrostach i młodnikach jodłowych. Obumarłe igły brunatnieją i przez pewien czas charakterystycznie, swobodnie zwisają na wołokowatej grzybni patogenu, łączącej je z pędami. Rozwojowi choroby sprzyja wysoka wilgotność i temperatura oraz brak przepływu powietrza. Występowanie choroby stwierdzano w 2013 roku w drzewostanach na powierzchni 32,80 ha. Jest to choroba przemijająca, której chemiczne ograniczanie jest uzasadnione jedynie w produkcji szkółkarskiej. W odnowieniach naturalnych i sztucznych chorobę ograniczają czyszczenia, które dopuszczając do wnętrza odnowień światło i powietrze, znacząco zmniejszają wilgotność i pogarszają warunki rozwoju patogenu.

Zamieranie pędów jodły - choroba skutkuje uwiędem i zamieraniem tegorocznych pędów w okresie ich rozwoju. Zamieranie tegorocznych pędów jodły stwierdzone było kilkakrotnie na łącznej powierzchni 44,43 ha.

Rak jodły - na terenie Nadleśnictwa Rymanów występowanie choroby ma charakter rozproszony. Szkody powodowane przez raka osiągały w minionym okresie próg rejestracji tylko w drzewostanach powyżej 20 lat. Łącznie w okresie 2009-2018 zarejestrowano uszkodzenia w drzewostanach na powierzchni 577,51 ha, maksymalna powierzchnia występowania raka jodły została odnotowana w 2016 roku i wynosiła 169,24 ha. Mając na uwadze aktualny udział powierzchniowy jodły w drzewostanach Nadleśnictwa wynoszący 31,88% (tj. 6165 ha) oraz rosnącą powierzchnię uszkodzeń, rak jodły może stopniowo zwiększać zagrożenie dla osiągnięcia celów hodowli lasu.

Dla hodowli drzewostanów jodłowych i z jej udziałem, zagrożeniem może być liczne występowanie raka jodły w odnowieniach (zwłaszcza sztucznych), gdzie prawdopodobieństwo wrastania porażonych pędów w przyrastające na grubość pnie jest wysokie. Jeśli w nadchodzącym dziesięcioleciu na terenie nadleśnictwa wystąpi wzmożony pojaw raka jodły na drzewkach w uprawach i odnowieniach naturalnych, wskazane będzie rozważenie usuwania (sekatorowania) czarcich mioteł położonych w sąsiedztwie strzał jodełek popieranych podczas cięć pielęgnacyjnych. Celem zabiegu nie będzie zwalczanie raka jodły w ogóle (brak możliwości zapobiegania nowym infekcjom), ale dążenie do ochrony drzew przyszłościowych przed nisko położonymi rakami drzewnymi powstającymi w miejscu wrośnięcia czarnej miotły w pień. Ekspansja rdzy jodły i goździkowatych *Melampsorella caryophyllacearum* na teren Nadleśnictwa Rymanów jest prawdopodobna.

W drzewostanach jodłowych starszych klas wieku, w ramach prowadzonych cięć pielęgnacyjnych, należy ograniczać liczbę drzew z rakami na pniach oraz silnie porażonych przez raka jodły. W pierwszej kolejności usuwane winny być jodły z rozległymi, nisko położonymi na strzale rakami. Zabiegi takie wzmocnią stabilność mechaniczną pielęgnowanych drzewostanów.

Rak modrzewia – był sprawcą szkód na łącznej powierzchni 177,63 ha w dziesięcioleciu, w tym w uprawach i młodnikach na 77,90 ha (1,90 ha w 2010 roku oraz na 38,00 ha w 2011 i 2012 roku). W drzewostanach starszych znaczące szkody odnotowano w 2013 roku (25,29 ha) oraz w latach 2015-2017 (łącznie na 70,75 ha).

Choroba, której sprawca jest grzyb *Lachnellula wilkommii*, może skutkować zamieraniem modrzewi. Objawia się to stopniowym zasychaniem gałęzi, przy czym najdłużej żywy pozostaje odcinek najbliższy pnia. W ostatniej fazie choroby, po obumarciu długopędów, krótkopędy z asymilującymi i transpirującymi igłami pojawiają się bezpośrednio na strzale. Na zainfekowanych długopędach obserwować można rakowate zgrubienia, które w przypadku wystąpienia na pniu mogą przekształcać się w otwarte raki drzewne (toksyny grzyba spowalniają osiągnięcie dojrzałości zimowej przez łyko, które uszkodzone przez mrozy wykrusza się i powstaje otwarta rana, poszerzająca się corocznie o przemrożony wał zasklepowy).

Zamieranie jesionu - za sprawcę zamierania jesionu uznaje się obecnie grzyb *Chalara fraxinea*, anamorfę grzyba *Hymenoscyphus fraxineus* (= *H. pseudoalbidus*).

W zasięgu nadleśnictwa zamieranie jesionu dotyczy wszystkich klas wieku. W minionym dziesięcioleciu (2009-2018) postępowanie tego procesu skutkowało zmniejszeniem powierzchniowego udziału rzeczywistego jesionu z 3,11 % do 1,05 % (tj. z 601,73 ha do 203,25 ha). Proces chorobowy skutkuje zanikiem gatunku w cennych przyrodniczo siedliskach łągowych chronionych w ramach sieci Natura 2000 oraz wymusza przyspieszenie procesu przebudowy drzewostanów przedplonowych, w których jesion pełnił rolę gatunku panującego, współpanującego lub domieszki produkcyjnej o udziale 10-20 %. Brak doniesień i obserwacji o poprawie stanu zdrowotnego jesionów wskazuje, że proces ustępowania tego gatunku z drzewostanów nadleśnictwa będzie trwał.

W formularzu nr 4 corocznie wykazywano zamieranie jesionu na średniorocznej powierzchni 145 ha w okresie 2009-2017. Maksymalną powierzchnię występowania szkód odnotowana w 2009 roku - 278,24 ha. Wykazana w formularzu nr 4 powierzchnia zamierania pędów jesionu (8,00 ha w 2009 r.) to obszary z pierwszymi symptomami procesu zamierania jesionu, którymi są lokalne nekrozy na pędach głównych i gałęziach (w tab. 2. wykazano tę powierzchnię jako zamieranie jesionu).

Poza stałym monitorowaniem przez nadleśnictwo powierzchni z zamierającymi drzewostanami jesionowymi, objęto je również lustracjami terenowymi z udziałem przedstawicieli RDLP w Krośnie i ZOL w Krakowie, celem określenia kierunków i sposobów postępowania gospodarczego. Uzgodnienia i zalecenia szczegółowe poczynione na podstawie wspomnianych lustracji zawarte w notatce służbowej załączonej do pisma z dnia 13.07.2016 roku (zn. spr.: ZOL.2.711.21.2016) pozostają aktualne.

Z uwagi na brak metod ochrony drzewostanów jesionowych i z jego udziałem przed sprawcą zamierania, postępowanie w drzewostanach gospodarczych ogranicza się do wycinki drzew silnie porażonych przez patogen. Na powierzchniach objętych zabiegami sanitarnymi należy pozostawiać okazy jesionu nie wykazujące objawów chorobowych, niezależnie od ich jakości hodowlanej. Celem zalecanych działań jest ograniczanie bazy infekcyjnej patogenu oraz próba stworzenia warunków do wyselekcjonowania się egzemplarzy jesionu odpornych (lub przynajmniej opornych) na infekcję. Jesiony zasiedlone przez szkodniki wtórne (jesionowce) należy usunąć do przełomu czerwca i lipca - przed wylotem młodego pokolenia chrząszczy. W sytuacji pozostawiania jednostkowo rozmieszczonych, zamartwych jesionów do naturalnego rozkładu, należy uwzględnić zagrożenie wynikające z ich niestabilności, będącej następstwem szybkiego rozkładu systemów korzeniowych.

Zamieranie buka stwierdzono na łącznej powierzchni 34,29 ha, w tym na 25,29 ha w 2014 roku oraz na powierzchni 3,00 ha w 2009, 2011 i 2012 roku. Zjawisko obserwowane jest głównie w drzewostanach starszych klas wieku, często rozluźnionych w sposób naturalny lub sztuczny np. w trakcie cieć obsiewnych. Symptomy silnego osłabienia wykazują buki, w których otoczeniu warunki mikroklimatyczne uległy nagłej zmianie. Trwające wiele lat zamieranie buka w drzewostanach objętych użytkowaniem rębny nie wpływa na ogólną, dobrą ocenę stanu zdrowotnego drzewostanów bukowych nadleśnictwa.

Zamieranie innych gatunków drzew zarejestrowano w 2013 roku na powierzchni 29,65 ha. W 2013 roku wyraźne wyższe było pozyskanie użytków przygodnych jaworu, które stanowiły 25,4 % ogółu pozyskania tego gatunku.

W niewielkim pozyskaniu drewna wiązowego na ogół corocznie dominuje pozyskanie posuszu. Prawdopodobnym sprawcą zamierania drzew jest holenderska choroba wiązków.

Gruzełek cynobrowy został stwierdzony jednorazowo w 2009 r. na powierzchni 40 ha.

4. Występowanie szkodliwych gatunków owadów

Tab. 3. Występowanie uszkodzeń od owadów na terenie Nadleśnictwa Rymanów w latach 2009-2018 według formularzy nr 3 IOL „Kwestionariusz występowania uszkodzeń spowodowanych przez owady, ssaki, ptaki i wykonanych zabiegów ochronnych”

Gatunek szkodnika	Powierzchnia [ha] występowania w danym roku									
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Mszycza bukowa				1,35						
Obiałka korowa					13,01	70,15	59,20	7,66	8,86	1,00
Obiałka pędowa					0,20	3,59	27,70	6,55	1,82	

Dane za 2018 rok mogą ulegać zmianie do czasu ich zatwierdzenia przez RDLP zgodnie z Zarządzeniem nr 28 Dyrektora Generalnego LP z dnia 3.08.2017 roku.

Szkodniki upraw i młodników – występowanie **obiałki pędowej** w nasileniu powodującym szkody podlegające rejestracji w formularzu nr 3 stwierdzono w latach 2013-2018 na powierzchni łącznej 39,86 ha, maksymalna powierzchnia szkody wystąpiła w 2015 roku (27,70 ha). Szkodnik zasięgiem swojego występowania obejmuje jednak znacznie większe powierzchnie, na co wskazują inwentaryzacje przeprowadzane na wniosek Zespołu Ochrony Lasu w Krakowie. Jego obecność np. w 2017 roku odnotowano w 11 wydzieleniach na powierzchni 179,85 ha (pow. upraw i młodników), a w 2018 roku w 8 wydzieleniach na powierzchni 151,25 ha. Szkody istotne gospodarczo odnotowane w formularzu nr 3 były jednak mniejsze.

Stan populacji obiałki pędowej na terenie nadleśnictwa należy monitorować. Powierzchnie opalone przez szkodnika winny być inwentaryzowane, a on sam przy nasilonym występowaniu zwalczany mechanicznie. Zwalczanie sprowadza się do ogławiania lub ścinania najbardziej opalonych drzewek i ich utylizacji. Planując zabiegi należy pamiętać, że w okresie rozwoju świeżych przyrostów jodły, mszyce znajdują się w najbardziej inwazyjnym stadium rozwojowym (ruchliwe – wędrujące larwy), dlatego też najwłaściwszym terminem przystąpienia do ograniczenia liczebności obiałki pędowej metodami mechanicznymi jest okres diapauzy mszyc (od jesieni do wczesnej wiosny). Wykonanie zabiegów ochronnych metodami mechanicznymi w podanym terminie zapobiega „rozwleczeniu” mszyc na inne, nieopalone jeszcze przez szkodnika powierzchnie. Taki termin wykonania zabiegu w młodszych fazach rozwojowych drzewostanów wiąże się z koniecznością jego wyznaczenia w sezonie wegetacyjnym, bowiem odszukanie zasiedlonych jodełek w późniejszym terminie może znacząco utrudniać pokrywa śnieżna.

Szkodniki pierwotne (fizjologiczne) drzewostanów starszych - na terenie Nadleśnictwa Rymanów do chwili obecnej nie odnotowano żerów szkodników pierwotnych w drzewostanach starszych. Z uwagi na stały negatywny wynik **jesiennych poszukiwań szkodników pierwotnych sosny**, po uwzględnieniu: położenia geograficznego, wielkości kompleksów sośnin, zaawansowania procesu ich przebudowy oraz zajmowanych przez nie siedlisk, w wyniku uzgodnień wdrożeniowych Instrukcji Ochrony Lasu, dokonanych przez RDLP i ZOL, odstąpiono od monitorowania szkodników pierwotnych sosny przelegujących w ściółce i glebie.

Monitoring brudnicy mniszki na terenie Nadleśnictwa Rymanów uregulowany jest zapisami IOL oraz uzgodnieniami zawartymi w piśmie RDLP w Krośnie ZO-726-4/12 z dnia 16.07.2012. Prognozowaniem na terenie nadleśnictwa objęte są drzewostany sosnowe i świerkowe (lite lub z przewagą tych gatunków) w wieku powyżej 20 lat, tworzące kompleksy o powierzchni przekraczającej 200 ha. Zgodnie ze wskazaniem zawartymi w przywołanym wyżej piśmie RDLP w Krośnie, podstawową czynnością prognostyczną jest obserwacja samic szkodnika siedzących na drzewach w czasie kulminacji rójki, prowadzona w pierwszej kolejności w drzewostanach, w których podczas bieżącej działalności gospodarczej zaobserwowano obecność brudnicy mniszki (gąsienice, poczwarki, motyle). Kulminację rójki wyznacza się na podstawie wyników odłowów samców szkodnika do pułapek feromonowych (zalecane 2 szt. w leśnictwie prowadzącym obserwacje). W razie stwierdzenia obecności samic brudnicy, obserwacje uściśla się metodą transektu (10 drzew). W 2017 roku obserwacje na transektach dały pozytywny wynik prognozy zagrożenia ze strony szkodnika na 2018 rok w I-ctwie Bieszczady (99,97 ha w stopniu słabym). Prognoza została zweryfikowana wiosną 2018 roku (wynik negatywny).

W miarę przebudowy drzewostanów oraz wynikającym z niej zmniejszaniem się kompleksów sośnin i świerczyn, rozmiar czynności związanych z monitoringiem brudnicy mniszki winien być stopniowo ograniczany.

Obiałka korowa stosunkowo często występuje w drzewostanach jodłowych i z jej udziałem na terenie Nadleśnictwa Rymanów, jednak na ogół poziom powodowanych szkód jest poniżej progu ich rejestracji w SILP. Według danych z formularza nr 3 IOL szkody zinwentaryzowano tylko w latach 2013-2018 na łącznej powierzchni 159,88 ha. Największą powierzchnię szkód odnotowano w 2014 i 2015 roku, odpowiednio na 70,15 ha i 59,20 ha.

W ramach inwentaryzacji obiałek przeprowadzonej na wniosek Zespołu Ochrony Lasu w Krakowie, w 2017 i 2018 roku stwierdzono obecność obiałki korowej odpowiednio w 26 wydzieleniach na powierzchni 294,77 ha i 21 wydzieleniach na powierzchni 171,92 ha. Szkody istotne gospodarczo odnotowano w 2017 roku na łącznej powierzchni 8,86 ha (w 15 wydzieleniach), a w roku 2018 na powierzchni 1,00 ha (jedno wydzielenie).

Żerowanie obiałki korowej jest częstą przyczyną osłabienia gatunku żywicielskiego. Podstawowe objawy to ciemne zabarwienie, spękania i zapadnięcia kory, nekrozy łyka, wycieki żywiczne, gwałtowny opad igliwia. W przypadku wystąpienia opisanych objawów osłabienia jodły oraz wzmożonego wydzielania się posuszu, należy poinformować ZOL w Krakowie. Miejsca takie mogą wymagać zabiegów zwalczania szkodników wtórnych jodły, szczególnie w przypadku synergicznego oddziaływania innych czynników stresogennych, np. suszy.

Występowanie **mszycy bukowej** zostało stwierdzone na powierzchni 1,35 ha w 2012 roku.

Szkodniki wtórne

Szkodniki wtórne nie stanowiły istotnego zagrożenia dla drzewostanów Nadleśnictwa w minionym dziesięcioleciu. Jedynie po wystąpieniu większych szkód od wiatru, okiści, szadzi lub w przypadku lokalnego osłabienia stanu zdrowotnego drzewostanów, mogło dochodzić do okresowego narastania liczebność szkodników wtórnych.

Jodły osłabione np. w efekcie żerowania obiałki korowej, są podatne na zasiedlenie przez smolika jodłowca, jodłowca krzywozębnego i kolcozębnego oraz wgrzyzonia jodłowca. W minionym dziesięcioleciu nie odnotowano jednak wydzielania się jodły w nasileniu skutkującym koniecznością odnowienia uszkodzonej powierzchni.

Z grupy szkodników wtórnych w formularzach nr 3 nie odnotowano szkód podlegających rejestracji w SILP.

Zwiększone wydzielanie się czynnego posuszu odnotowywane jest głównie dla świerka, wyjątkowo dla sosny (w 2018 roku wskaźnik NPC osiągnął I klasę na powierzchni 8,19 ha w leśnictwie Bukowica. Posusz świerkowy w okresie 2012-2018 najintensywniej wydzielał się w leśnictwie Lipowiec (I klasa NPC - 3,07 ha, II – 62,20 ha, III – 126,71 ha), Rudawka (I klasa NPC – 27,43 ha, II – 72,42 ha, III – 17,56 ha, IV – 2,02 ha), Wisłok (I klasa NPC – 4,96 ha, II – 50,98 ha, III – 25,96 ha, IV – 2,55 ha) oraz Bukowica (I klasa NPC – 8,54 ha, II – 3,34 ha, III – 47,58 ha).

Mając na uwadze potencjalne możliwości narastania liczebności populacji szkodników wtórnych i technicznych na drzewach pozostawianych do naturalnej śmierci i rozkładu

w drzewostanach włączonych do sieci Natura 2000, zgodnie z zarządzeniem nr 28 Dyrektora RDLP w Krośnie z dnia 02 grudnia 2014 r. (z późniejszymi zmianami), należy w tych drzewostanach, a także znajdujących się poza siecią Natura 2000, na bieżąco obserwować stan zdrowotny.

W trakcie lustracji ZOL w Krakowie stan zdrowotny i sanitarny drzewostanów Nadleśnictwa Rymanów, za wyjątkiem zamierających płatów z dominacją jesionu i świerczyn pod presją szkodników wtórnych, uznano za dobry.

5. Analiza pozyskania użytków sanitarnych i przygodnych

W okresie 2009-2018 (do dnia 24.10.2018) wyrobiono 48 098 m³ posuszu, w tym 21 423 m³ iglastego i 26 675 m³ liściastego (tab. 4). Miąższość pozyskanego posuszu stanowiła 6,33 % ogólnego rozmiaru pozyskania grubizny, natomiast złomy i wywroty 13,18 % tej miąższości (ryc. 1). Pozyskanie użytków sanitarnych i przygodnych w rozbiciu na główne gatunki lasotwórcze przedstawiono w tabeli 5.

Tab. 4. Cięcia sanitarne i przygodne - struktura i wielkość w latach 2009–2018 (dane zbiorcze z „Wykazów posuszu, złomów i wywrotów pozyskanych w m³”)

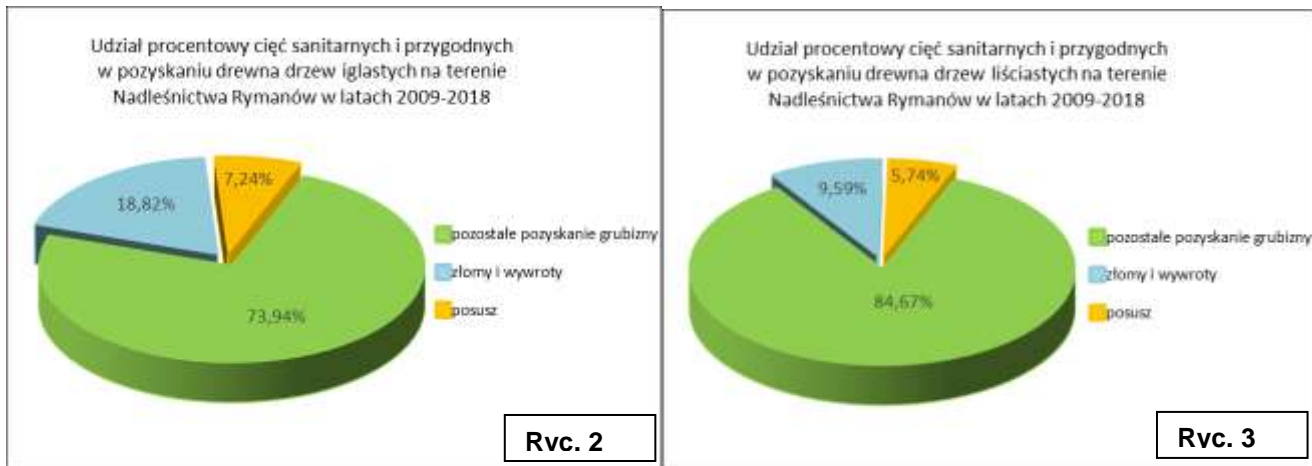
Rok	Posusz		Ogółem posusz	Złomy i wywroty		Ogółem złomy i wywroty	Ogółem cięcia sanitarne i przygodne	Pozyskanie grubizny		Ogółem pozyskanie grubizny
	iglasty	liściasty		iglaste	liściaste			iglaste	liściaste	
2009	1 210	2 277	3 486	4 052	5 158	9 210	12 696	23 693	47 945	71 638
2010	1 113	2 055	3 168	17 163	8 418	25 581	28 749	32 846	45 064	77 910
2011	1 553	2 700	4 253	9 241	6 808	16 049	20 302	32 127	50 717	82 844
2012	1 685	2 936	4 621	5 637	4 614	10 252	14 872	29 736	48 373	78 108
2013	2 574	4 109	6 683	3 122	3 682	6 804	13 487	31 143	45 806	76 949
2014	3 194	2 682	5 876	3 773	4 988	8 761	14 637	28 931	51 124	80 055
2015	2 074	2 044	4 118	2 154	1 970	4 124	8 242	29 489	46 449	75 937
2016	3 026	2 236	5 262	2 381	2 591	4 972	10 234	31 508	44 112	75 620
2017	3 095	2 880	5 975	3 376	3 194	6 570	12 545	33 325	41 928	75 253
stan na 24.10.2018	1 902	2 755	4 657	4 807	3 089	7 896	12 553	23 245	42 786	66 031
Ogółem:	21 423	26 675	48 098	55 707	44 512	100 219	148 317	296 043	464 303	760 346

Tab. 5. Pozyskanie użytków sanitarnych i przygodnych w rozbiciu na główne gatunki lasotwórcze Nadleśnictwa Rymanów w latach 2009-2018 (stan na 24.10.2018)

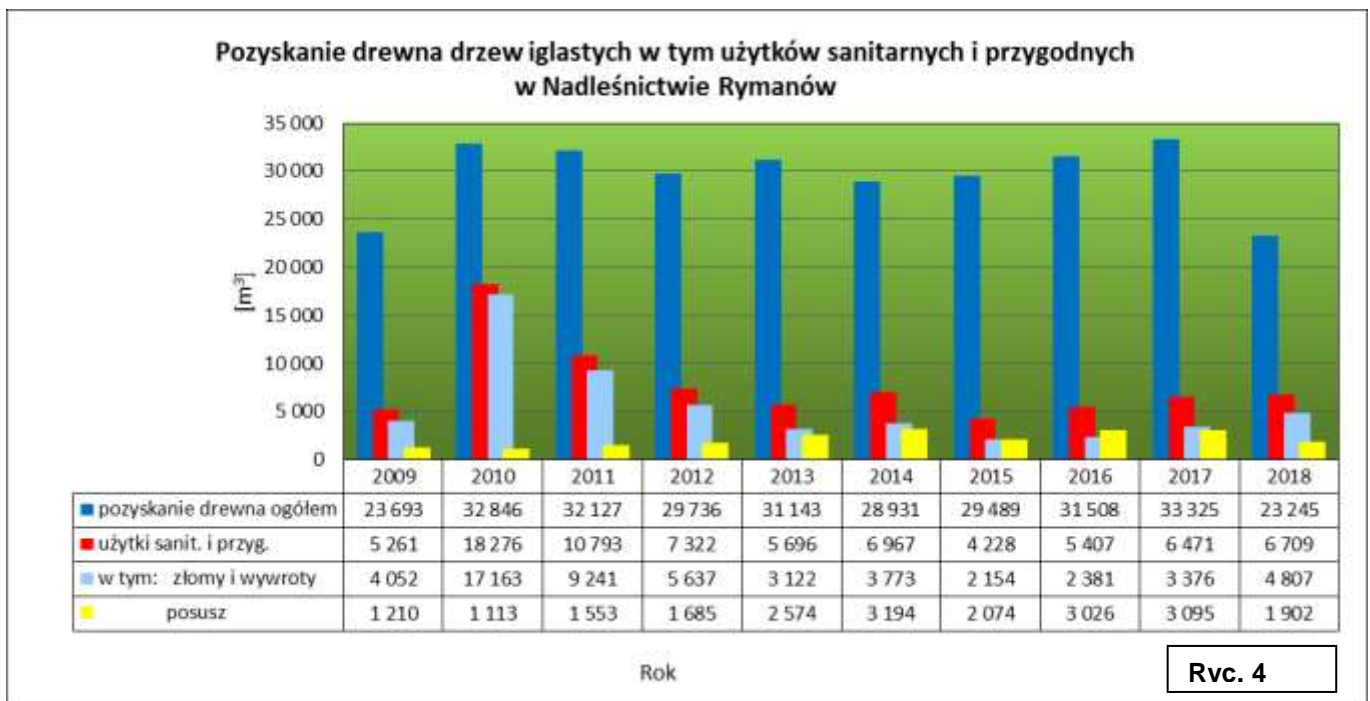
Rok	So		Św		Jd		Md		Db		Bk		Brz		Js		Olcz		Inne liściaste	
	posusz	złomy i wywroty	posusz	złomy i wywroty	posusz	złomy i wywroty	posusz	złomy i wywroty	posusz	złomy i wywroty	posusz	złomy i wywroty	posusz	złomy i wywroty	posusz	złomy i wywroty	posusz	złomy i wywroty	posusz	złomy i wywroty
2009	76	1199	123	291	964	2118	46	444	36	119	854	3510	65	249	776	114	226	353	320	814
2010	279	10793	120	762	619	3696	95	1912	21	107	385	5006	12	568	1126	601	144	693	367	1443
2011	276	3871	421	522	784	3698	71	1149	17	91	500	4949	13	630	1818	122	116	227	237	789
2012	250	1504	620	506	727	3177	88	450	34	24	670	2906	20	317	1700	772	244	77	268	518
2013	401	1041	1036	217	1103	1692	33	172	6	51	641	2063	25	217	2952	562	216	129	270	660
2014	249	471	1798	889	1074	1773	73	640	82	18	369	3950	36	210	1792	267	197	74	205	469
2015	221	700	1152	324	681	870	19	261	15	12	686	1449	34	82	1152	148	58	28	98	251
2016	165	553	2117	276	697	1063	46	489	29	30	138	1638	29	133	1836	453	16	32	187	305
2017	22	1367	2426	460	637	1330	9	220	8	5	233	2125	0	76	2534	708	29	33	75	247
na 24.10.2018 r.	25	1333	1594	974	249	1776	34	724	21	56	268	1417	1	154	2260	1037	53	41	152	383
Ogółem	1965	22833	11409	5221	7535	21192	514	6461	270	514	4744	29013	236	2636	17947	4784	1299	1686	2178	5878

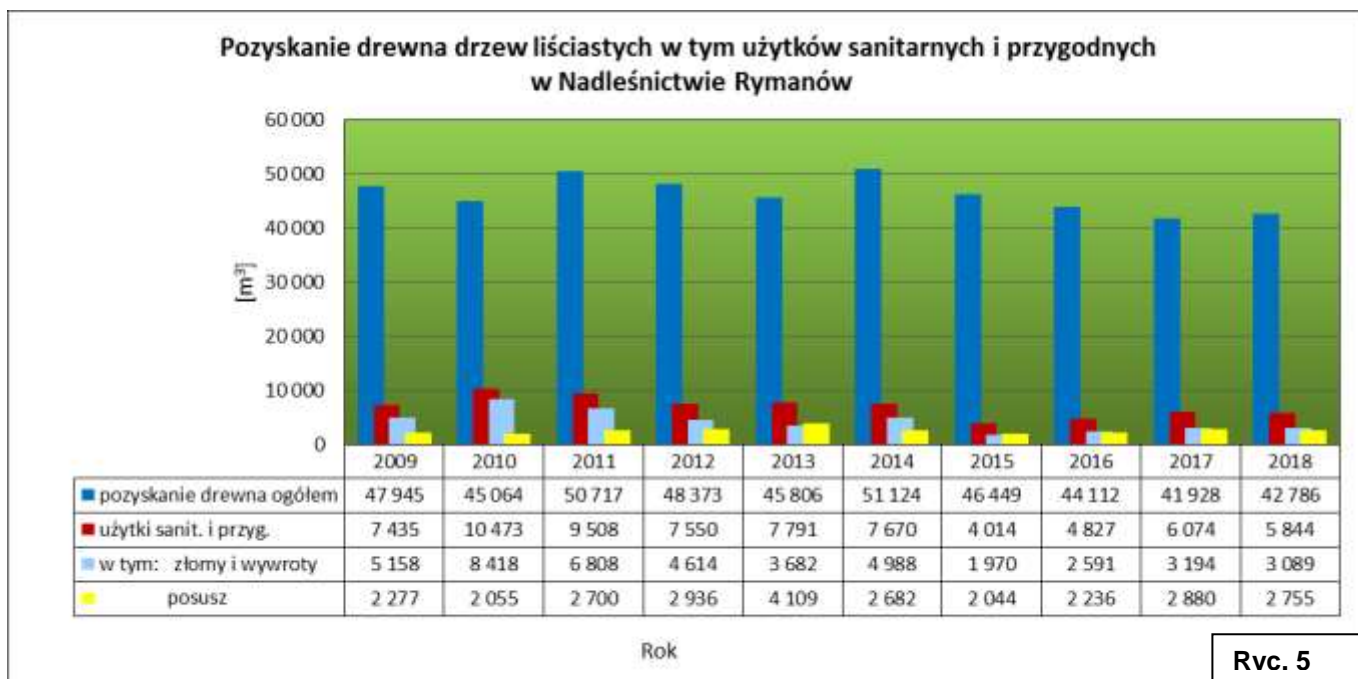
W przypadku gatunków iglastych miąższość pozyskanego posuszu stanowiła 7,24 % pozyskania grubizny iglastej, a złomy i wywroty 18,82 % (ryc. 2). Posusz gatunków liściastych stanowił 5,74 % pozyskanej grubizny liściastej, a złomy i wywroty 9,59 % (ryc. 3).

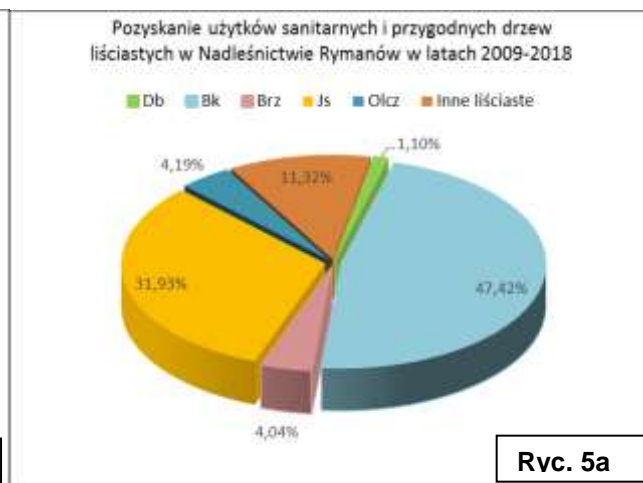
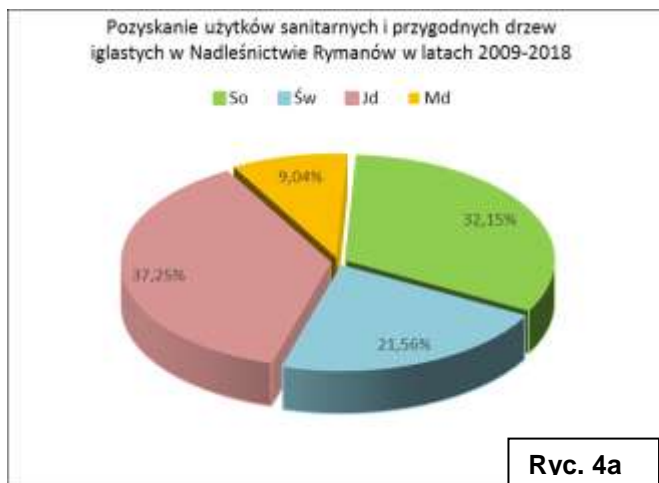
W odniesieniu do zajmowanej powierzchni, ale również w analizie wartości bezwzględnych, znaczący udział ma miąższość usuwanych drzew zamierających stanowiących drewno gatunków o najniższej obecnie kondycji zdrowotnej (Św i Js). Pozyskanie wiąże się z koniecznością spowolnienia procesu rozpadu tych drzewostanów, zapewnienia bezpieczeństwa pracowników oraz ludności.

Graficzną ilustrację pozyskania użytków sanitarnych i przygodnych na tle pozyskania drewna ogółem dla Nadleśnictwa Rymanów w kolejnych latach okresu 2009-2018 przedstawiono na ryc. 4 i 5 (dane do 24.10.2018).

Poniższe wykresy (ryc. 4a i 5a) przedstawiają pozyskanie użytków sanitarnych i przygodnych w rozbiciu na gatunki drzew dla Nadleśnictwa Rymanów w latach 2009-2018. (dane do 24.10.2018).

6. Szkody od zwierzyny

Szkody wyrządzone w uprawach i młodnikach przez zwierzynę płową (jeleń, sarna) są w Nadleśnictwie Rymanów znaczące i trudne do ograniczenia zabiegami ochronnymi. Nie należy do rzadkości spalowanie nawet 30-40 letnich drzew. Wyniki inwentaryzacji szkód w

latach 2009-2018 zawiera tabela 6 (sporządzona na podstawie corocznych „Zestawień powierzchni uszkodzeń powodowanych przez zwierzynę” przesyłanych przez RDLP Krosno do ZOL oraz raportów SILP).

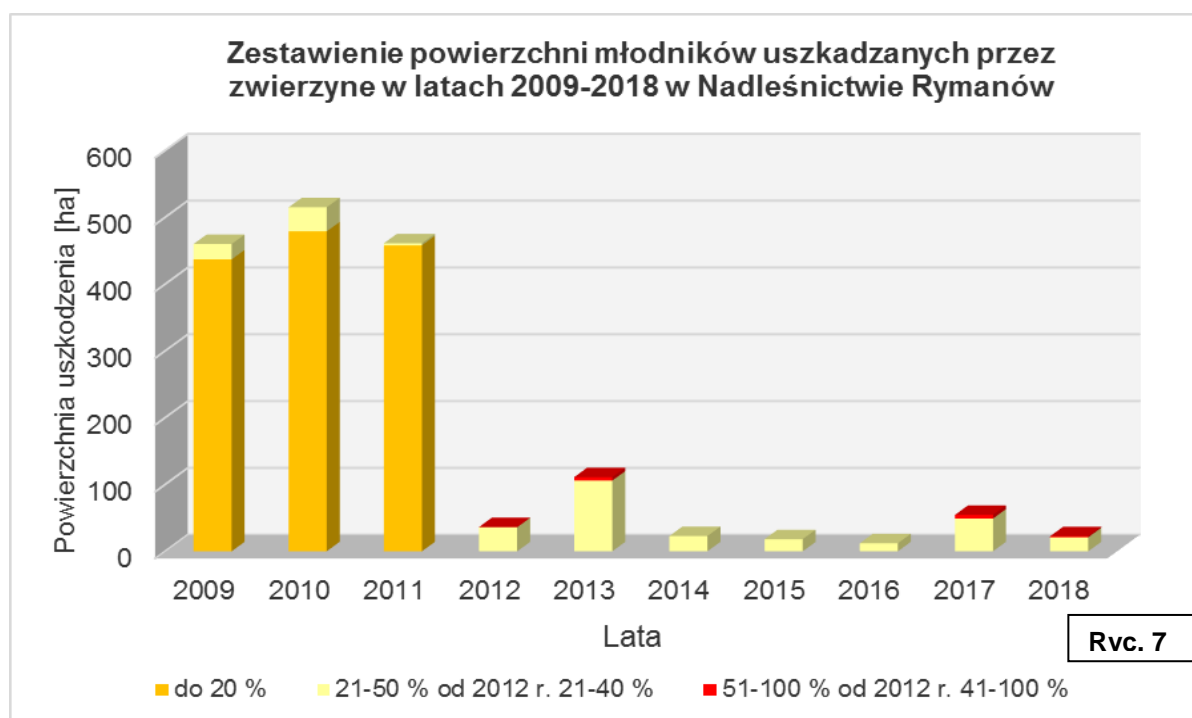
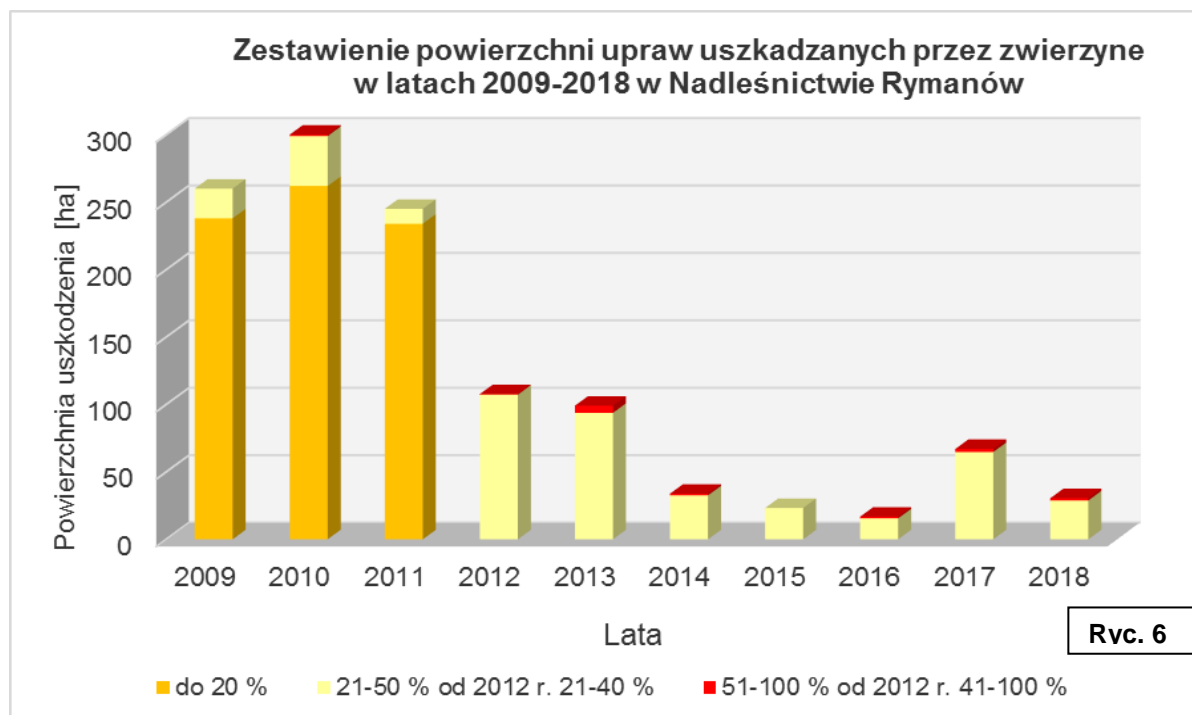
Tab. 6. Rozmiar szkód wyrządzanych przez jelenia i sarnę w Nadleśnictwie Rymanów

Rok	Powierzchnia uszkodzeń w [ha]							
	uprawy				młodniki			
	przy stopniu uszk. w %				przy stopniu uszk. w %			
	do 20	21-50	>50	Razem	do 20	21-50	>50	Razem
2009	238	22	0	260	437	23	0	460
2010	262	37	1	300	479	36	0	515
2011	234	11	0	245	458	3	0	461
zmiana IOL		21-40 %	>40 %	Razem		21-40 %	>40 %	Razem
2012		107,29	0,35	107,64		36,01	0,28	36,29
2013		93,72	5,35	99,07		105,84	5,16	111,00
2014		32,55	1,20	33,75		22,90	0,00	22,9
2015		23,15	0,00	23,15		18,10	0,00	18,10
2016		15,57	1,20	16,77		12,00	0,00	12,00
2017		64,71	2,26	66,97		48,95	5,63	54,58
2018		28,82	1,66	30,48		20,92	1,66	22,58

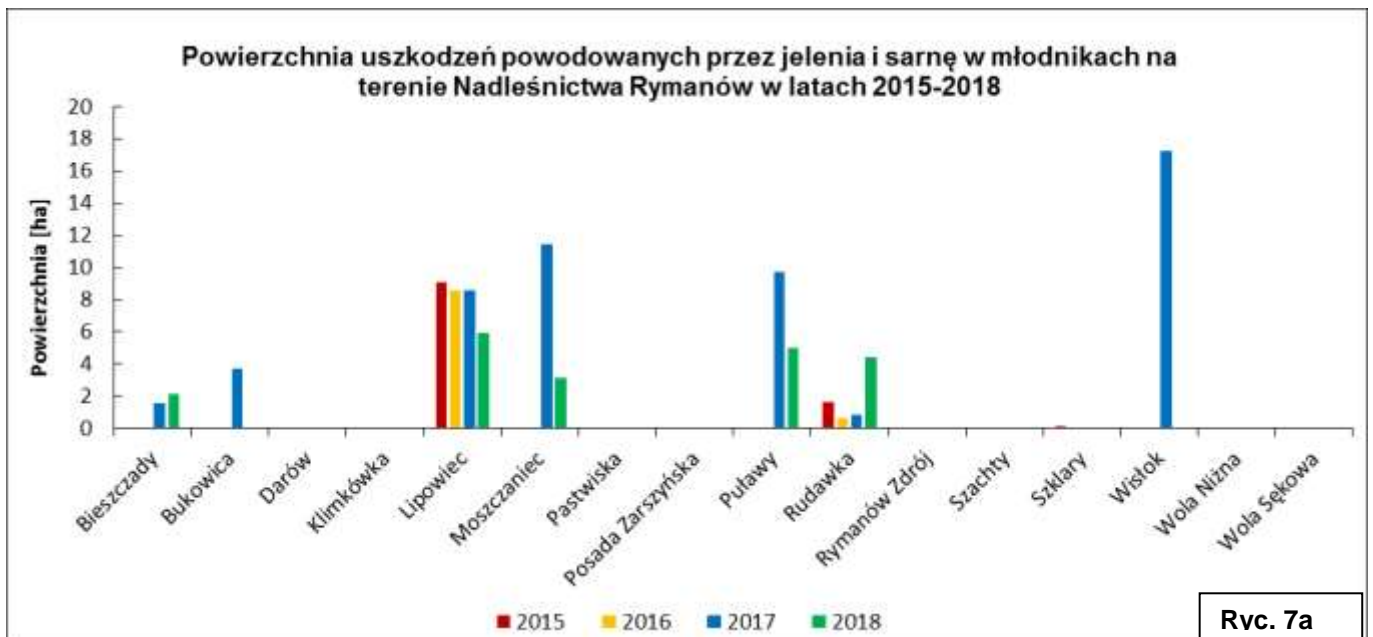
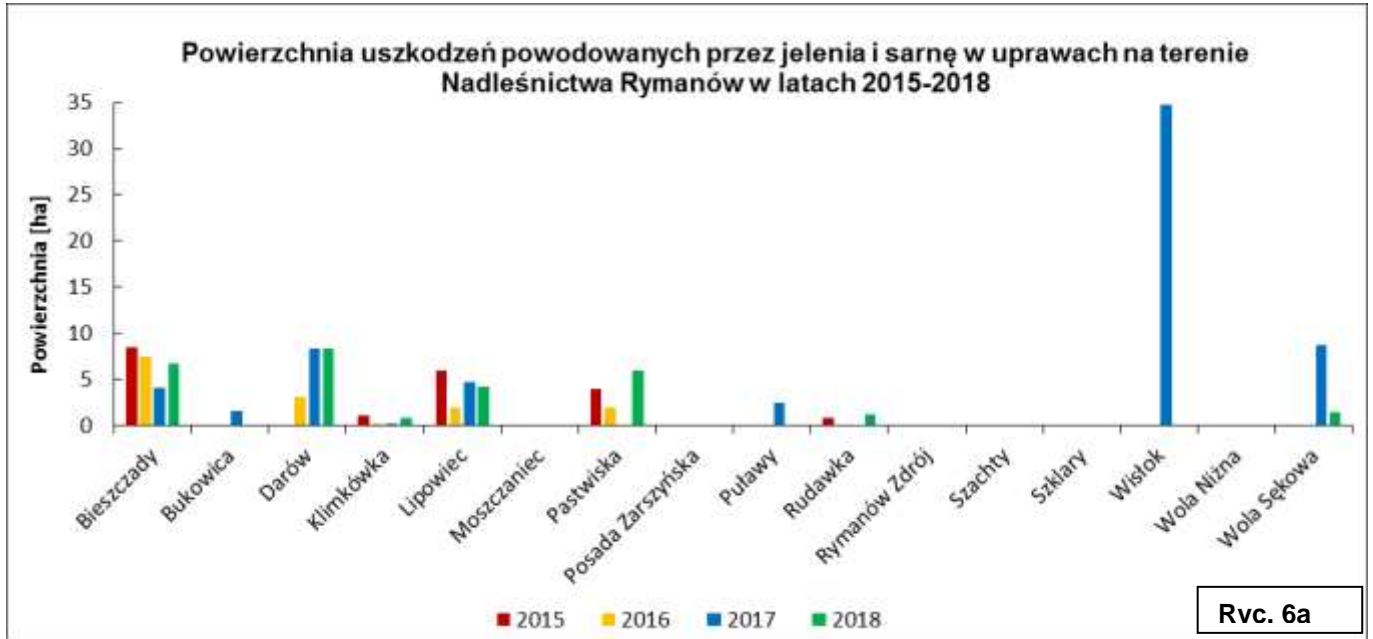
Z analizy zestawionych danych wynika, że w latach 2009–2011 poziom szkód w uprawach był większy niż w młodnikach. Zarówno w uprawach jak i młodnikach przeważały szkody nieistotne gospodarczo (do 20 %), stwierdzono je odpowiednio na 734 ha i 1374 ha razem w okresie 3 lat. Udział szkód w przedziale 21-50 % oraz przekraczających 50 % w uprawach wynosił odpowiednio 8,70 % i 0,12 %, a w młodnikach 4,32 % i 0,00 %.

Po zmianie metodyki inwentaryzacji, od 2012 roku średni roczny poziom szkód wynosi 53,97 ha i charakteryzuje się zmiennością w zakresie 16-107 ha w przypadku upraw oraz 39,63 ha i zmiennością od 12 do 111 ha w przypadku młodników (ryc. 6 i 7).

W ostatnich latach najwyższy poziom szkód w uprawach wyrządzają jeleniowate w leśnictwach: Bieszczady, Darów, Pastwiska i Lipowiec (jednorazowo w 2017 r. w leśnictwie Wisłok) (ryc. 6a), a młodnikach w leśnictwach: Lipowiec, Moszczaniec, Puławy i Rudawka (jednorazowo w 2017 r. w leśnictwie Wisłok) (ryc. 7a)

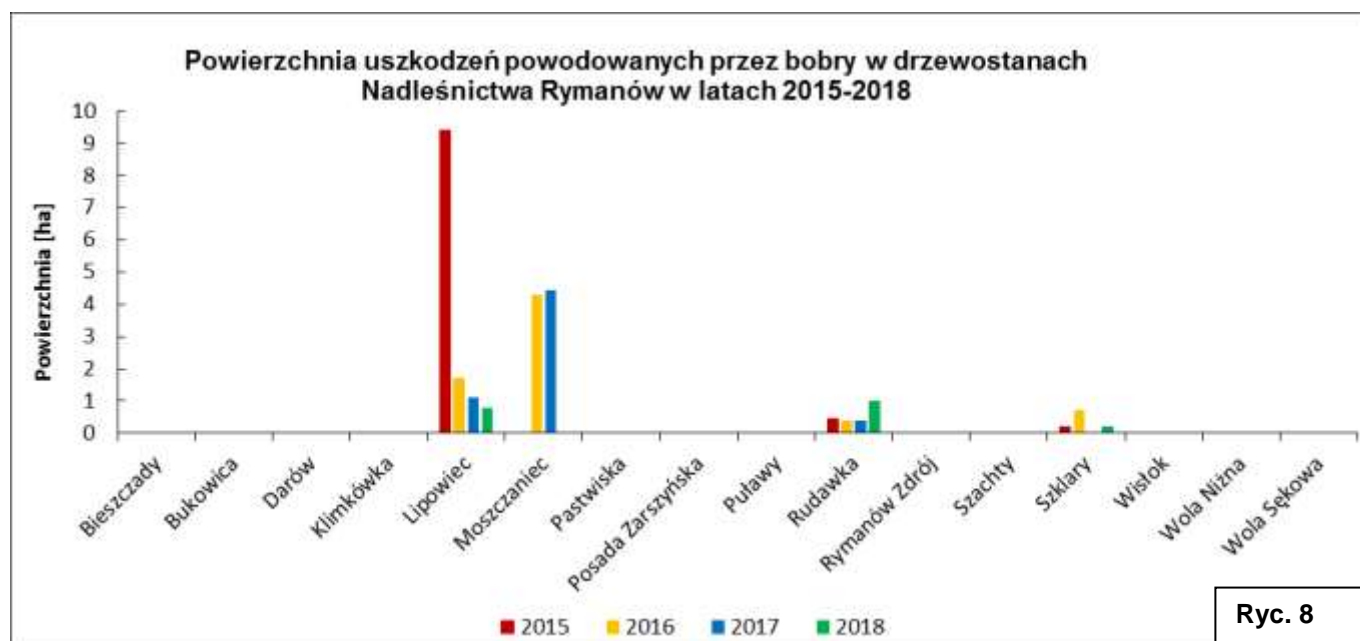

Dane dla Nadleśnictwa Rymanów zawarte w formularzu nr 3 IOL „Kwestionariusz występowania uszkodzeń spowodowanych przez owady, ssaki, ptaki i wykonanych zabiegów ochronnych” wskazują, że lokalne szkody o poziomie istotnym powodują w drzewostanach nie tylko jeleniowate, ale również bobry, a sporadycznie w młodszych fazach rozwojowych drzewostanu zające (tab. 7).

Tab. 7. Występowanie uszkodzeń spowodowanych przez ssaki na terenie Nadleśnictwa Rymanów w latach 2009-2018 (formularze nr 3 - „Kwestionariusz występowania uszkodzeń spowodowanych przez owady, ssaki, ptaki i wykonanych zabiegów ochronnych” IOL)

Rok	Jeleniowate	Bobry	Zajęce
2009	45,00	12,00	
2010	73,00	3,50	
2011	14,00	6,00	
2012	146,90	5,00	
2013	197,60	15,40	
2014	44,40	15,50	
2015	31,20	10,10	
2016	24,00	7,10	0,80
2017	117,90	6,00	1,00
2018	49,40	2,00	
Ogółem:	743,30	82,50	1,80

Szkody od bobrów koncentrują się głównie w leśnictwie Lipowiec i Moszczaniec (ryc. 8)

Ryc. 8

W ramach ochrony upraw przed zwierzyną Nadleśnictwo stosuje następujące metody:

- gradzenie upraw (29,90 ha w okresie 2015-2017)
- chemiczne zabezpieczanie sadzonek (średniorocznie 396,76 ha w okresie 2015-2017),
- palikowanie (łącznie 2,55 ha w okresie 2009-2018)

7. Ochrona pożytecznej fauny

Nadleśnictwo prowadzi działania zmierzające do poprawy warunków bytowych ptaków polegające na wywieszaniu, konserwacji i czyszczeniu budek lęgowych dla ptaków. W latach 2009-2018 wywieszono 645 budek lęgowych, a oczyszczono i naprawiono 4 229 szt. Corocznie w okresie jesienno-zimowym, w ramach dokarmiania ptaków, wyklada się około 825 kg karmy. Na terenie Nadleśnictwa ogrodzono 2 mrowiska (dane na podstawie raportów SILP).

Sposoby uwzględniania wymogów ochrony przyrody podczas realizacji zadań z zakresu gospodarki leśnej, w celu ochrony organizmów pożytecznych, chronionych oraz siedlisk przyrodniczych, prowadzone są w oparciu o wewnętrzne zasady RDLP w Krośnie, wprowadzone Zarządzeniem nr 28 Dyrektora RDLP w Krośnie z 2 grudnia 2014 r. (z późniejszymi zmianami).

8. Wskazania w zakresie ochrony lasu

Stan ogólnej ochrony lasu w Nadleśnictwie Rymanów uznano za dobry. Na podobną ocenę zasługuje stan zdrowotny i sanitarny drzewostanów Nadleśnictwa Rymanów. Do nielicznych powierzchniowo wyjątków zalicza się osłabiony stan zdrowotny drzewostanów jesionowych i świerkowych.

Wskazania dla Nadleśnictwa wynikają z potrzeby realizowania obowiązujących regulacji w zakresie ochrony lasu i zaleceń Instrukcji Ochrony Lasu oraz monitorowania zidentyfikowanych dla tego terenu aktualnych i potencjalnych zagrożeń. W większości przypadków wytyczne są ukierunkowane na kontynuację dotychczasowych działań.

A. Działania dla ograniczenia szkód od czynników abiotycznych

- dostosowywanie składu gatunkowego upraw do warunków siedliskowych,
- regulowanie składu gatunkowego i zagęszczenia odnowień w trakcie zabiegów pielęgnacyjnych,
- usuwanie, w ramach zabiegów pielęgnacyjnych, drzew podatnych na złamanie, z rakami drzewnymi na pniu oraz osobników z objawami uszkodzenia przez choroby korzeni,
- prowadzenie kontroli zagrożenia lasu przez czynniki abiotyczne oraz ich rejestrowanie zgodnie z IOL.

B. Monitoring i ochrona lasu przed chorobami grzybowymi

- do czasu określenia skutecznej metody ochrony jesionów przed ich zamieraniem w uprawach lub do czasu zaniknięcia procesu chorobowego, zastępowanie tego gatunku innymi, zgodnymi z siedliskiem,
- w użytkowanych gospodarczo drzewostanach jesionowych i z udziałem jesionu, kontynuowanie cięć sanitarnych ukierunkowanych na usuwanie drzew silnie porażonych przez czynnik chorobotwórczy, celem ograniczania bazy infekcyjnej patogenu oraz stworzenia warunków do wyselekcjonowania egzemplarzy jesionu odpornych (lub przynajmniej opornych) na infekcję. Pozostawiać należy okazy jesionu nie wykazujące objawów chorobowych niezależnie o ich jakości hodowlanej,
- kontynuowanie przebudowy drzewostanów jesionowych, ze szczególnym uwzględnieniem obiektów leśnych zlokalizowanych na gruntach porolnych,
- w odnowieniach jodłowych monitorowanie obecności raka jodły, wobec ryzyka rozprzestrzenienia się tej choroby na teren nadleśnictwa,
- w uprawach jodłowych silnie porażonych przez patogen, wskazane będzie usuwanie (sekatorowanie) czarcich mietel na jodłach popieranym w trakcie cięć pielęgnacyjnych. Zabieg należy ograniczać do czarcich mietel położonych w bezpośrednim sąsiedztwie pnia, bowiem celem zabiegu nie jest wyeliminowanie raka jodły ale dążenie do ograniczenia liczby drzew z rakami drzewnymi na strzałach w przyszłym drzewostanie,
- prowadzenie kontroli zagrożenia lasu przez czynniki chorobotwórcze oraz ich rejestrowanie zgodnie z IOL,
- sygnalizowanie do ZOL zjawisk chorobowych wymagających rozpoznania.

C. Monitoring i ochrona lasu przed owadami

- kontynuowanie działań zmierzających do utrzymania właściwego stanu sanitarnego drzewostanów, przy szczególnym uwzględnieniu:
  - bieżącej kontroli wydzielania się posuszu i oceny przyczyn zamierania drzew,
  - terminowego usuwania i wywozu drzew zasiedlonych przez szkodniki wtórne, ze szczególnym uwzględnieniem drzewostanów świerkowych. W ramach realizacji zadań związanych z ochroną przyrody, dopuszczalne jest pozostawianie do naturalnego

rozkładu drzew martwych i zamierających, pod warunkiem braku zagrożenia dla stanu zdrowotnego drzewostanu, a także dla mienia i bezpieczeństwa powszechnego,

- terminowego porządkowania drzewostanów w przypadku wystąpienia kłęskowych szkód od czynników abiotycznych,

- monitorowanie stanu zdrowotnego jodły w drzewostanach, dbałość o utrzymanie właściwego stanu sanitarnego lasu, ze szczególnym uwzględnieniem miejsc występowania obłąki korowej,
- utrzymanie w mocy decyzji o zaniechaniu monitorowania populacji szkodników pierwotnych sosny, przelegujących w ściółce i glebie, metodą jesiennych poszukiwań. Monitorowanie populacji brudnicy mniszki w zakresie zgodnym z IOL oraz wskazaniemi wypracowanymi przez RDLP w Krośnie i ZOL w Krakowie,
- prowadzenie kontroli zagrożeń lasu przez owady oraz ich rejestrowanie zgodnie z IOL. W przypadku foliofagów jodły, do czasu stwierdzenia żerów, monitorowanie stanu koron drzew metodą wzrokową (IOL).

D. Ochrona lasu przed szkodami od zwierzyny

- doskonalenie metod inwentaryzacji zwierzyny dla zwiększenia ich wiarygodności, oraz przygotowywanie łowieckich planów hodowlanych w oparciu o rzeczywiste stany zwierzyny,
- przestrzeganie pełnej realizacji zatwierdzonych planów łowieckich,
- utrzymywanie stanu liczebnego zwierzyny na poziomie umożliwiającym realizację zadań z zakresu hodowli lasu,
- utrzymywanie właściwej struktury wiekowej i płciowej zwierzyny płowej,
- kontynuowanie zabezpieczania upraw w rozmiarze stosownym do występujących szkód i koncentracji zwierzyny.

E. Ochrona pożytecznej fauny:

- wspieranie owadożernego ptactwa poprzez pozostawianie drzew dziuplastych stanowiących naturalne miejsca gniazdowania,
- realizowanie wewnętrznych uregulowań RDLP w Krośnie, dotyczących sposobów uwzględniania wymogów ochrony przyrody podczas realizacji zadań z zakresu gospodarki leśnej, w tym pozostawiania drzew martwych i zamierających do naturalnego

rozkładu, w sposób pozwalający na utrzymanie właściwego zdrowotnego i sanitarnego stanu lasu, a także uwzględniający działania z zakresu ochrony lasu w przypadku zaistnienia zjawisk o charakterze klęskowym,

- w miarę potrzeb wywieszanie i konserwacja skrzynek lęgowych dla ptaków,
- w miarę potrzeb wywieszanie schronów dla nietoperzy,
- w miarę potrzeb dokarmianie ptaków w okresach, w których warunki atmosferyczne utrudniają im zdobywanie pożywienia,
- biologiczne wzbogacanie obrzeży lasu poprzez kształtowanie stref ekotonowych w miejscach, w których strefy te nie wykształcają się samoistnie.

Kierownik
Zespołu Ochrony Lasu w Krakowie

mgr inż. Jarosław Piata

2.4. Monitoring skutków realizacji zadań gospodarczych

**Monitoring
skutków realizacji zadań gospodarczych
zawartych w planie urządzenia lasu
dla Nadleśnictwa Rymanów
w latach 2009 – 2018,
tj. okresie objętym prognozą oddziaływania planu urządzenia
lasu na środowisko i obszary Natura 2000**

Analizowany dokument

Plan urządzenia lasu zatwierdzony na lata 2009-2018, uzupełniony Prognozą oddziaływania na środowisko i obszary Natura 2000, sporządzoną wg stanu na 1 stycznia 2010 roku.

Opinie

- Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Rzeszowie.
- Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Rzeszowie.

Zakres analizy.

Określony został w Prognozie i dotyczy:

- skutków realizacji zadań gospodarczych, określonych w planie urządzenia lasu, zatwierdzonym na lata 2009 -2018

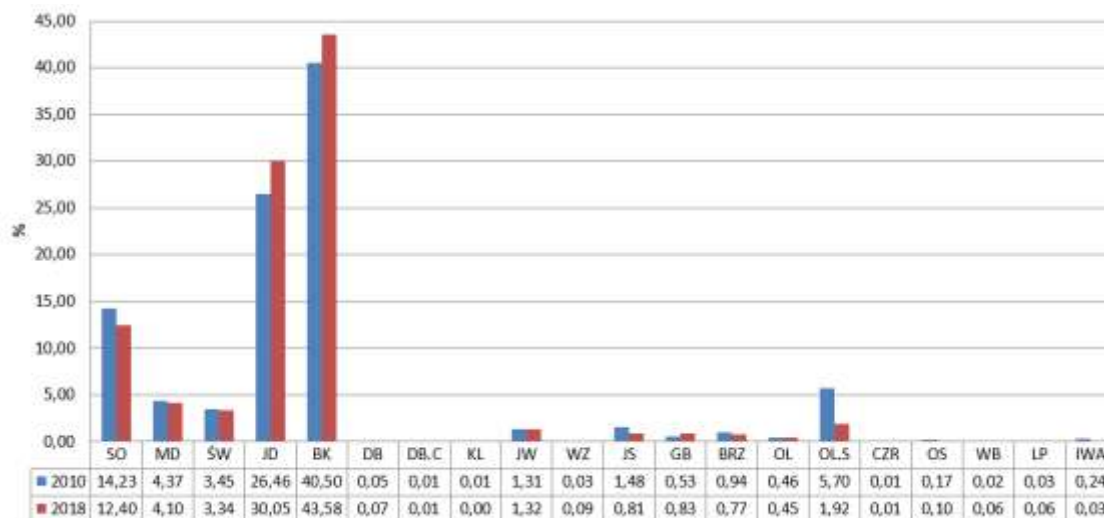
Analizowane wskaźniki

- Powierzchnia lasów według rzeczywistych składów gatunkowych drzewostanów.
- Wykonanie zadań określonych decyzją Ministra Środowiska w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu.
- Wykonanie zleconych zadań z zakresu ochrony przyrody w obszarach Natura 2000.

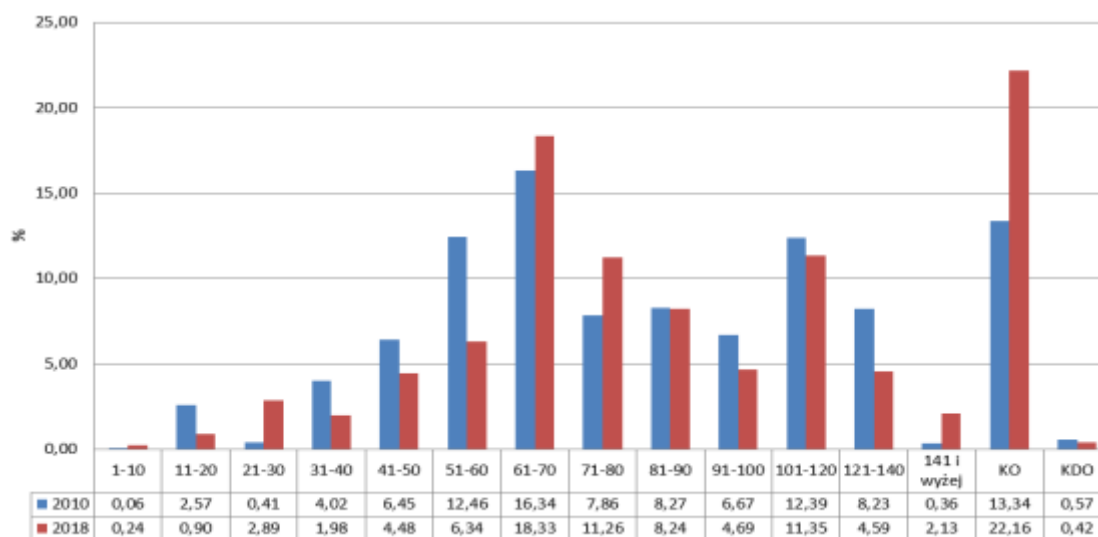
Obszaru Natura 2000 podlegające analizie w ramach monitoringu.

- Natura 2000 PLH180014 Ostoja Jaślicka
– powierzchnia 29 252,10 ha/10 171,52 ha.
- Natura 2000 PLH180016 Rymanów
– powierzchnia 5 240, 99 ha/ 3 495,31 ha.
- Natura 2000 PLH180028 Patria nad Odrzechową
– powierzchnia 572,89 ha/ 475,46 ha.
- Natura 2000 PLH180039 Las Hrabeński
– powierzchnia 118,92 ha/ 118,92 ha.

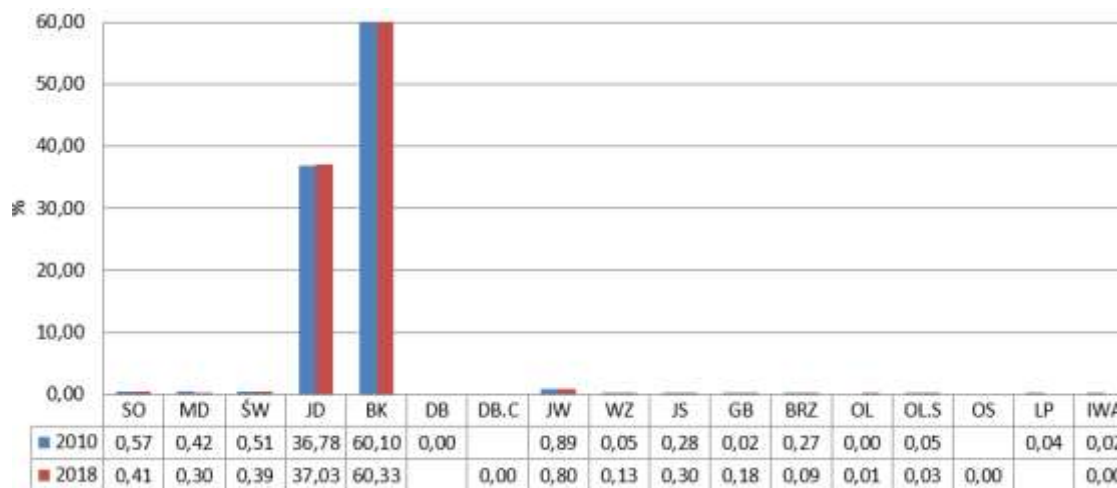
Procentowy udział wg gatunków rzeczywistych PLH180014 Ostoja Jaślicka

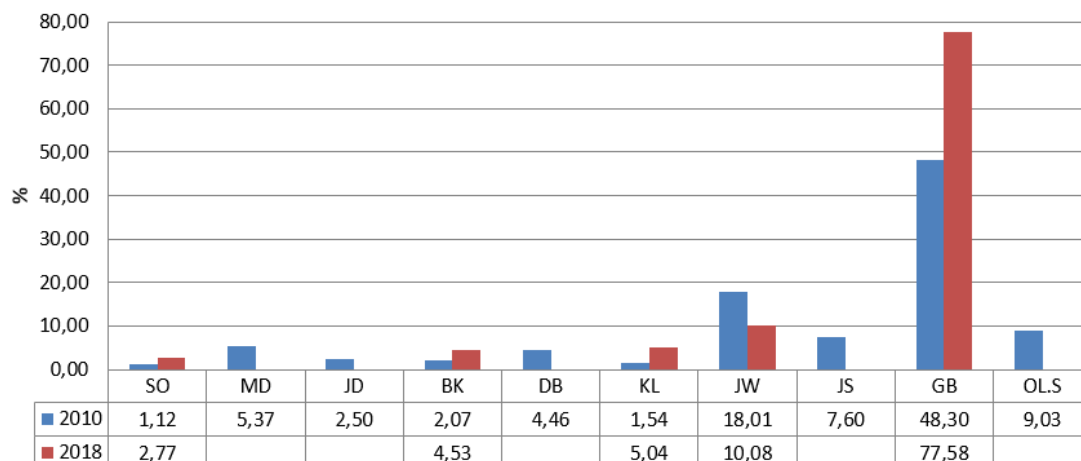
Procentowy udział wg klas wieku - PLH180014 Ostoja Jaślicka

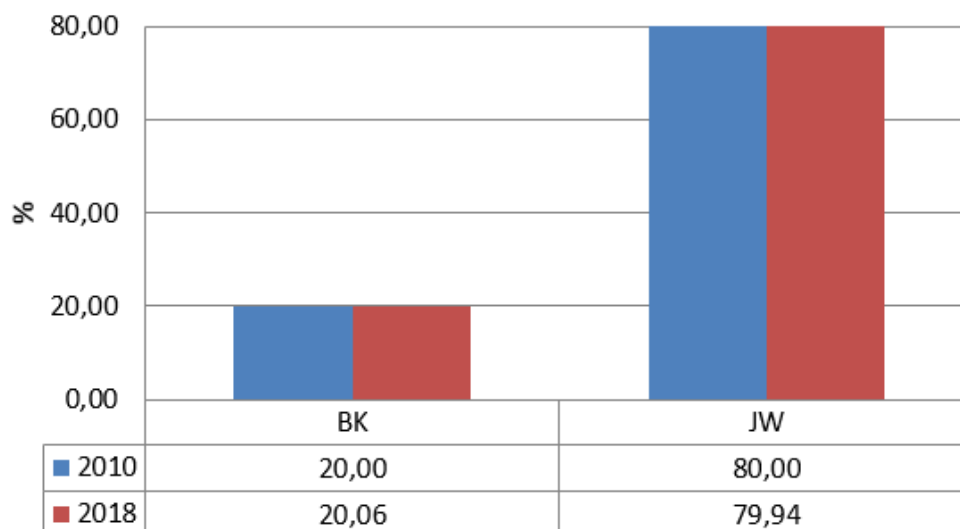
Żyźne buczyny – 9130

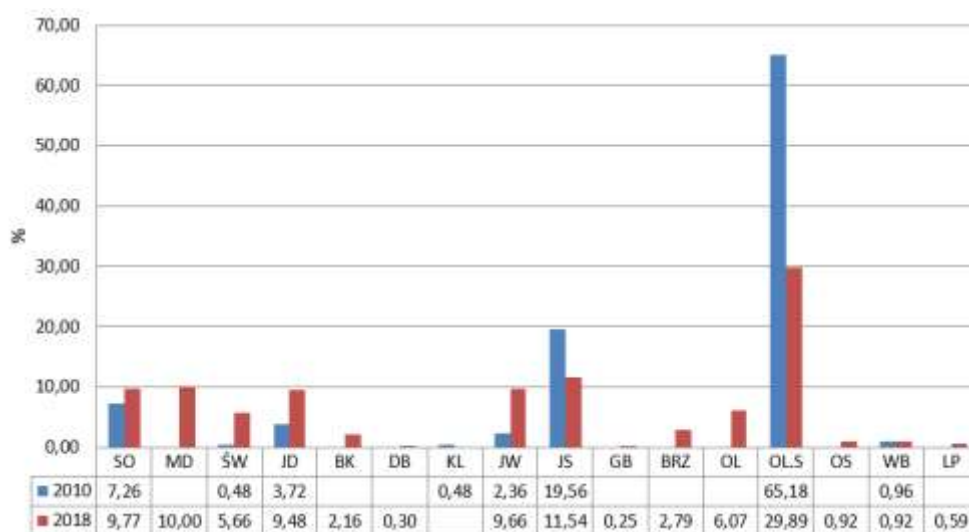
Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny – 9170

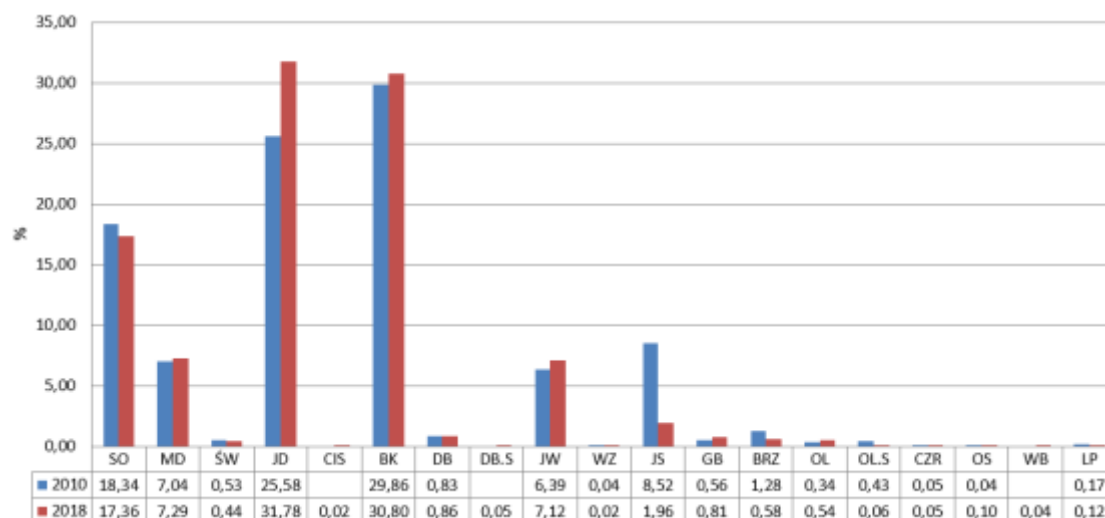
Jaworzyny – 9180

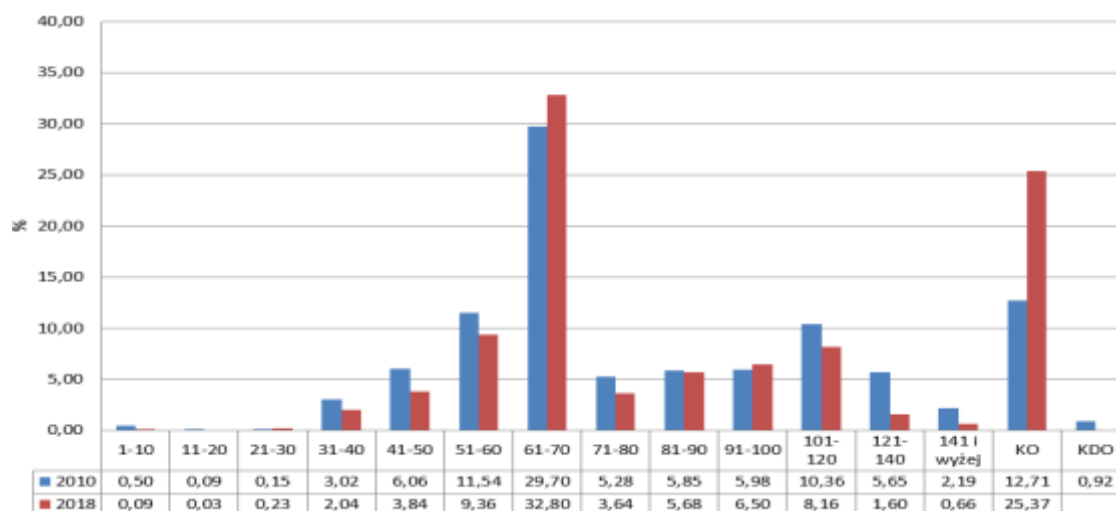
Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe - 91E0

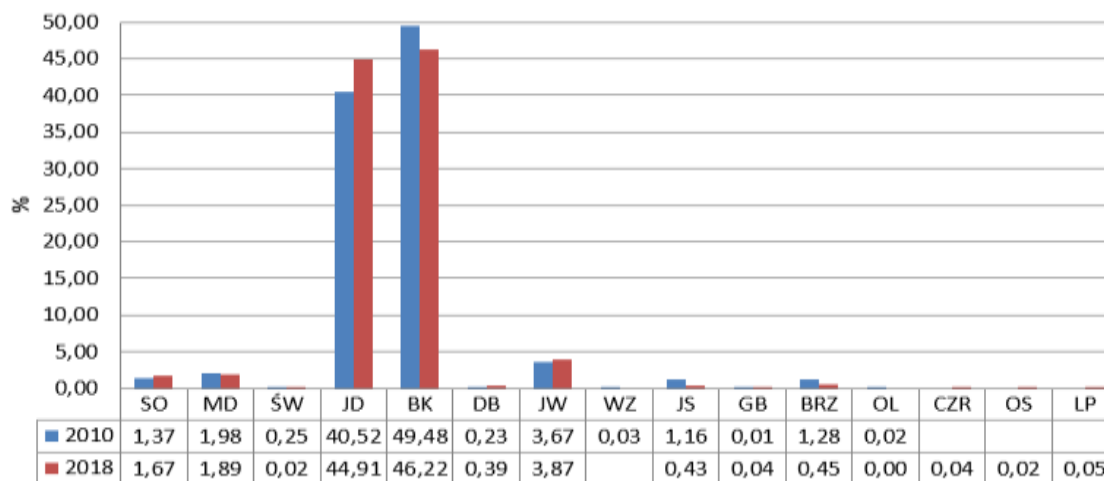
Procentowy udział wg gatunków rzeczywistych PLH180016 Rymanów

Procentowy udział wg klas wieku PLH180016 Rymanów

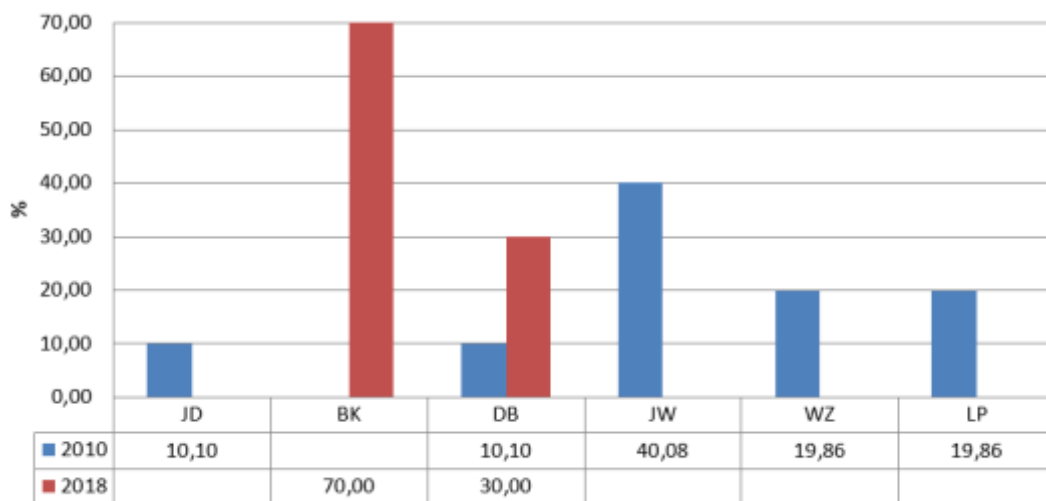

Żyźne buczyny – 9130

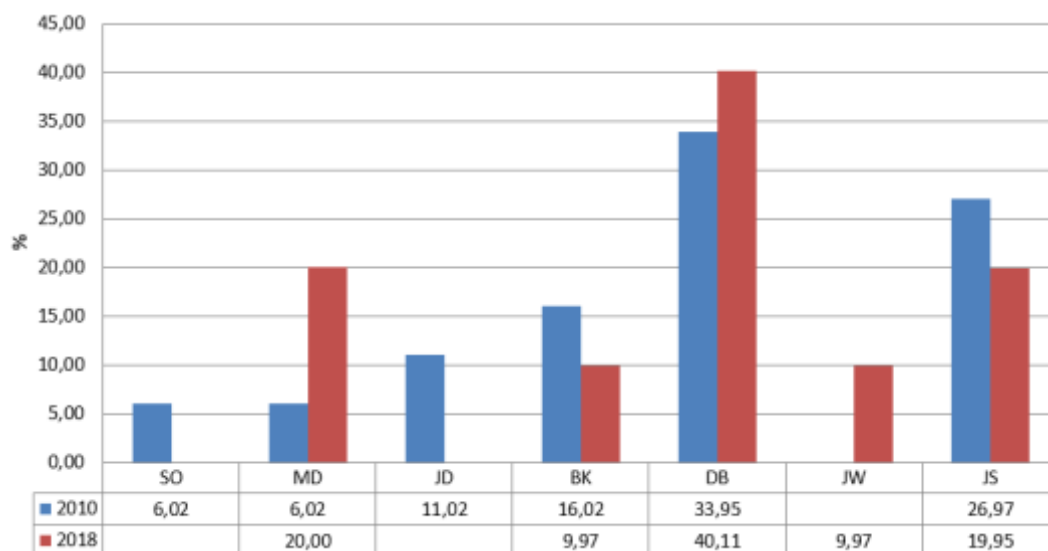

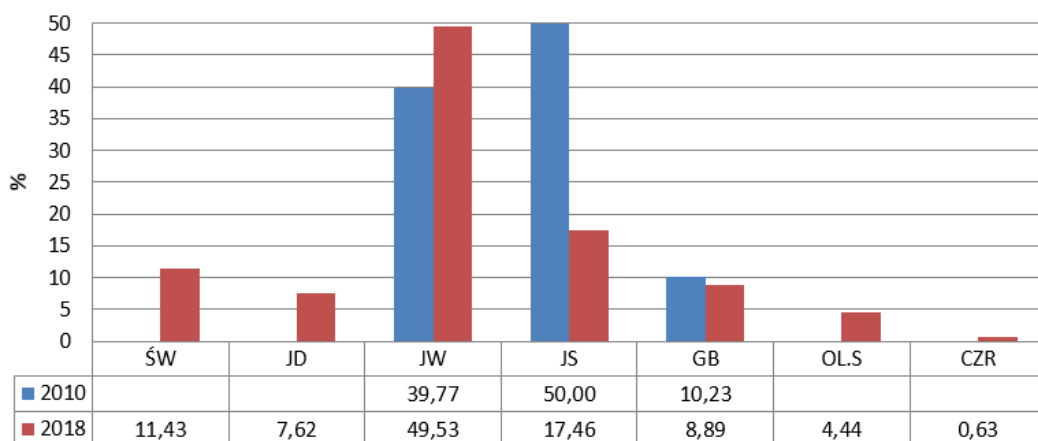
Jaworzyny – 9180

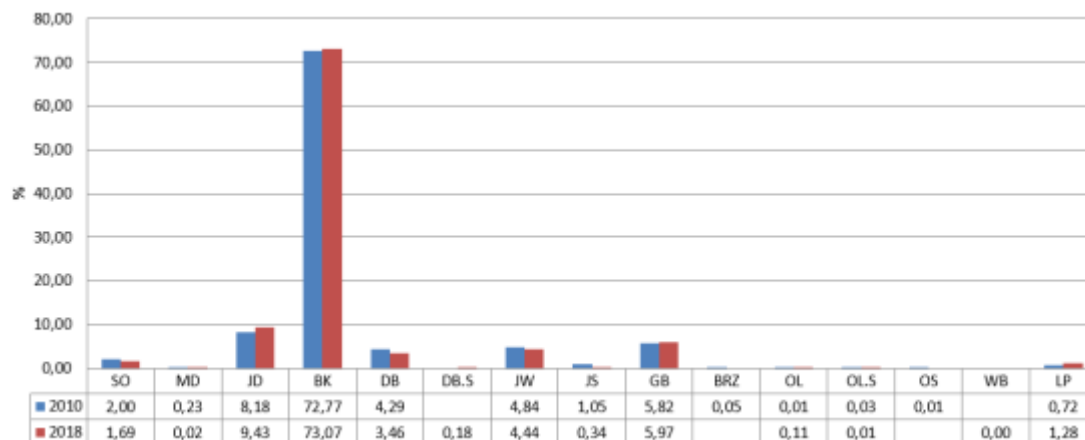
Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny – 9170

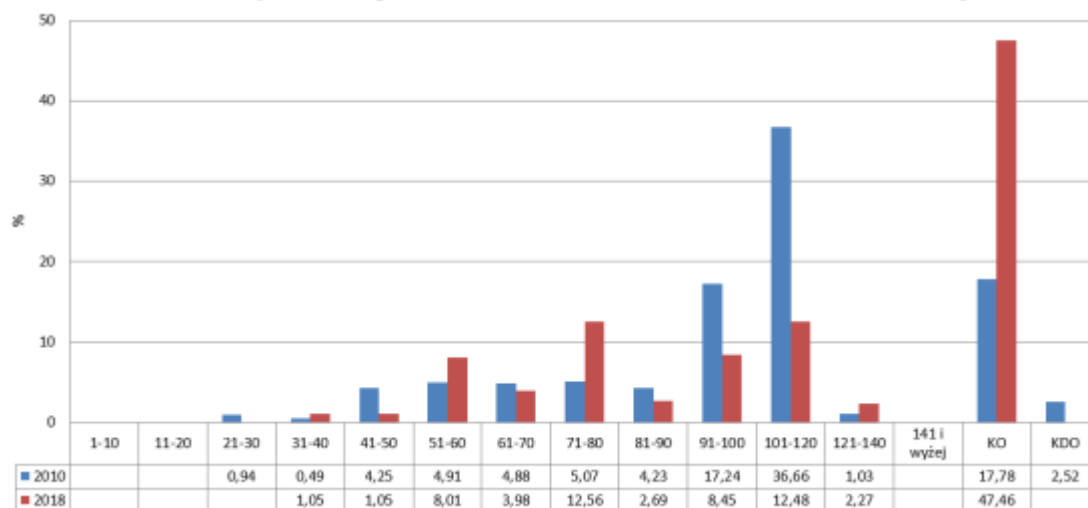
Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe - 91E0

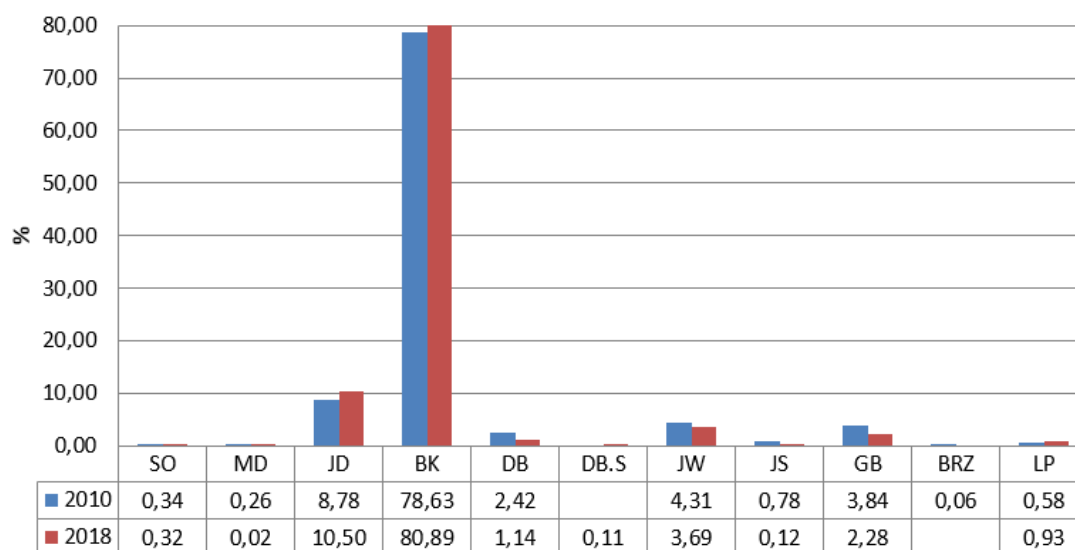
Procentowy udział wg gatunków rzeczywistych PLH180028 Patria nad Odrzechową

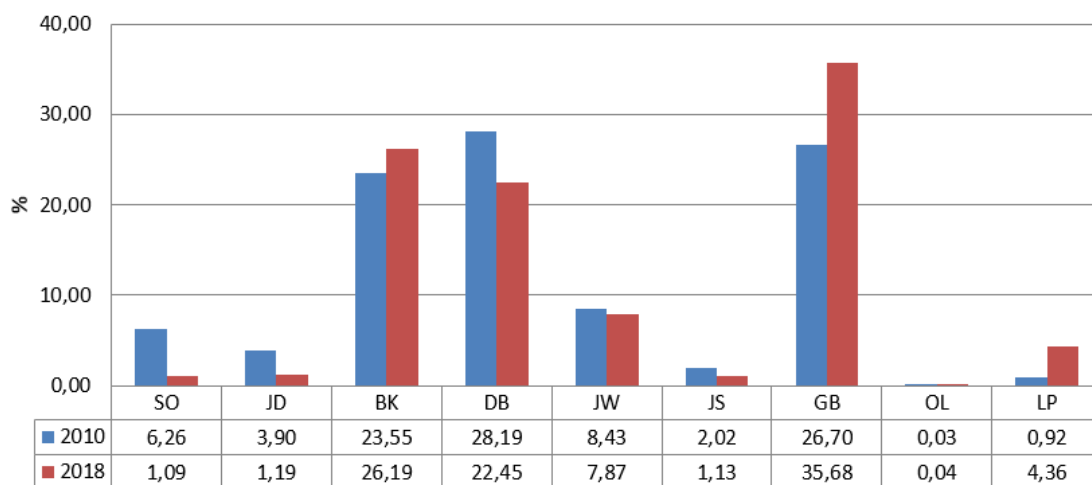
Procentowy udział wg klas wieku PLH180028 Patria nad Odrzechową

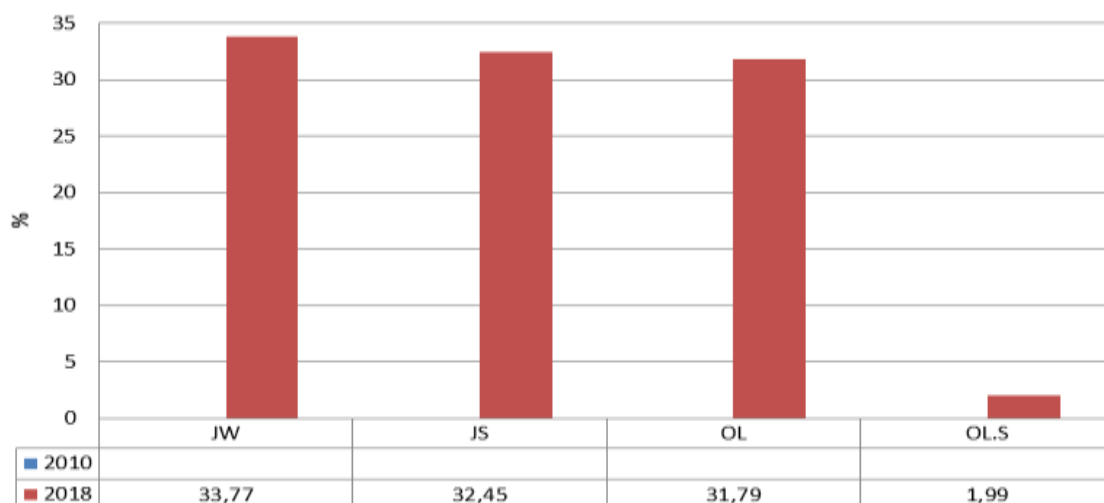
Żyzne buczyny – 9130

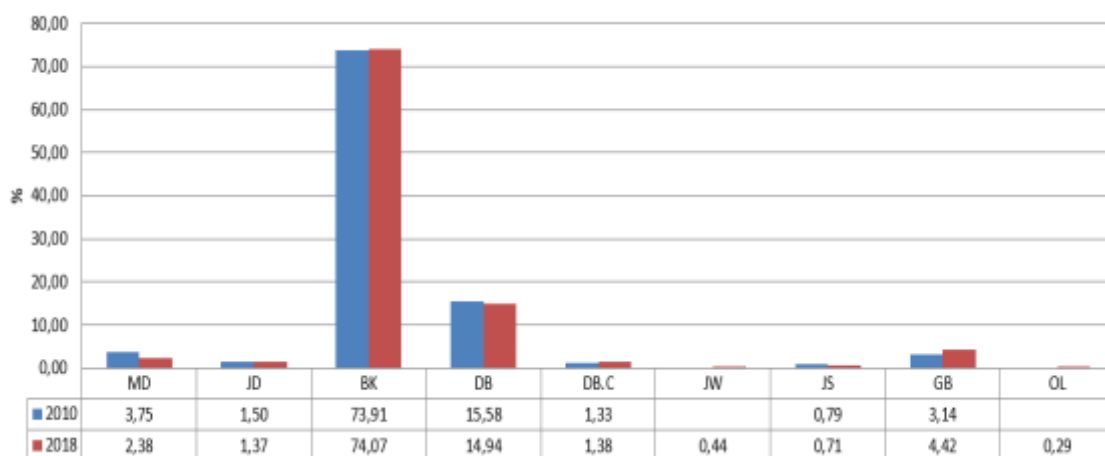
Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny – 9170

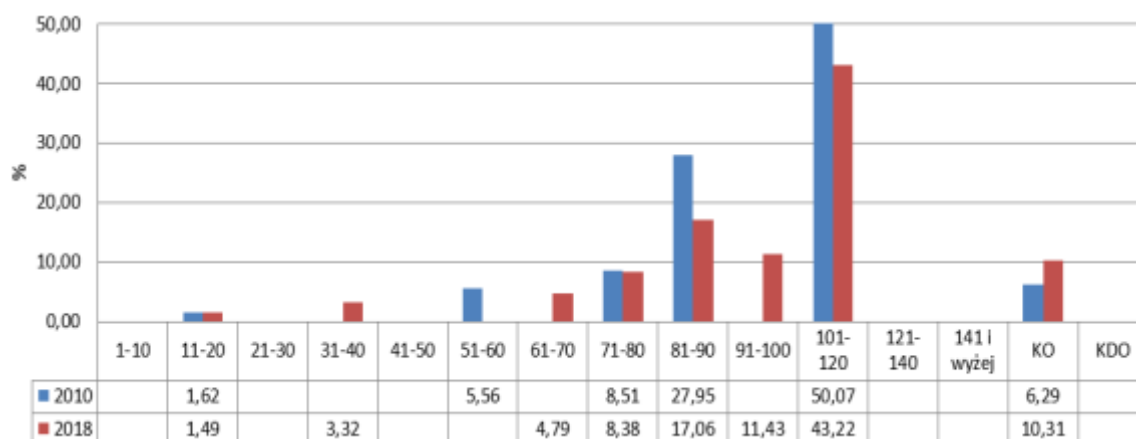
Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe - 91E0

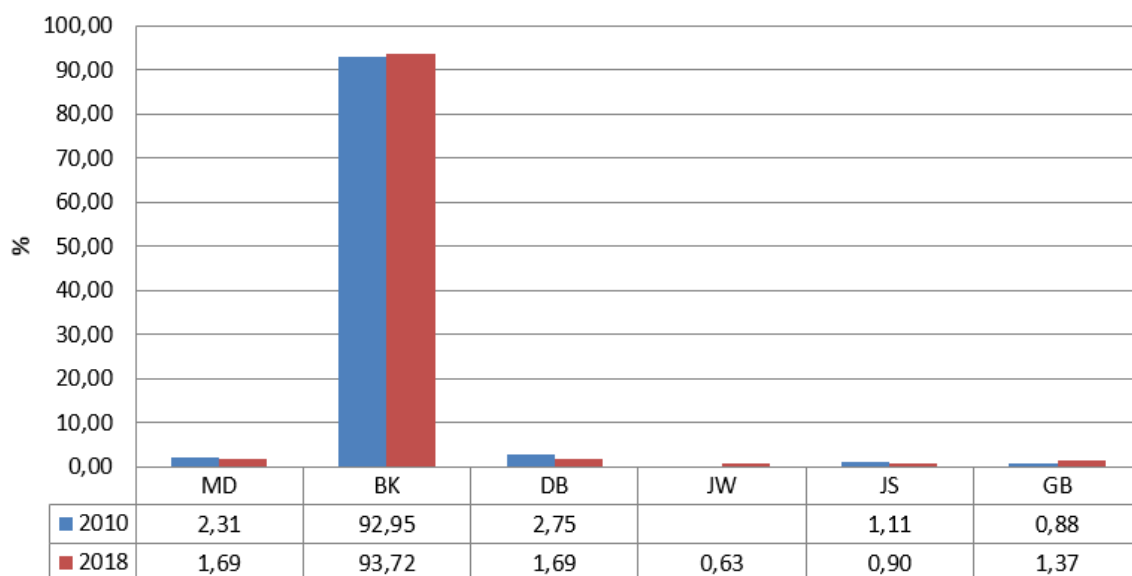
Procentowy udział wg gatunków rzeczywistych PLH180039 Las Hrabeński

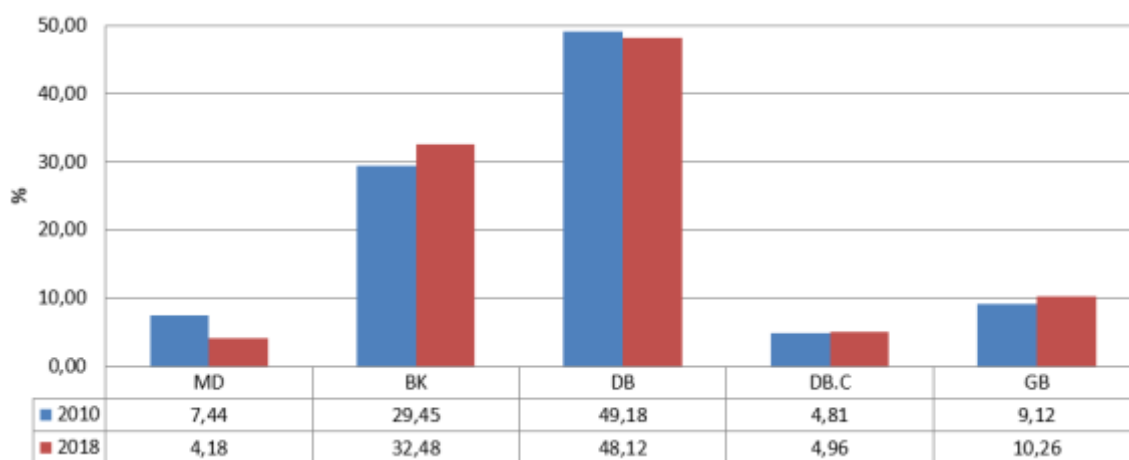
Procentowy udział wg klas wieku PLH180039 Las Hrabeński

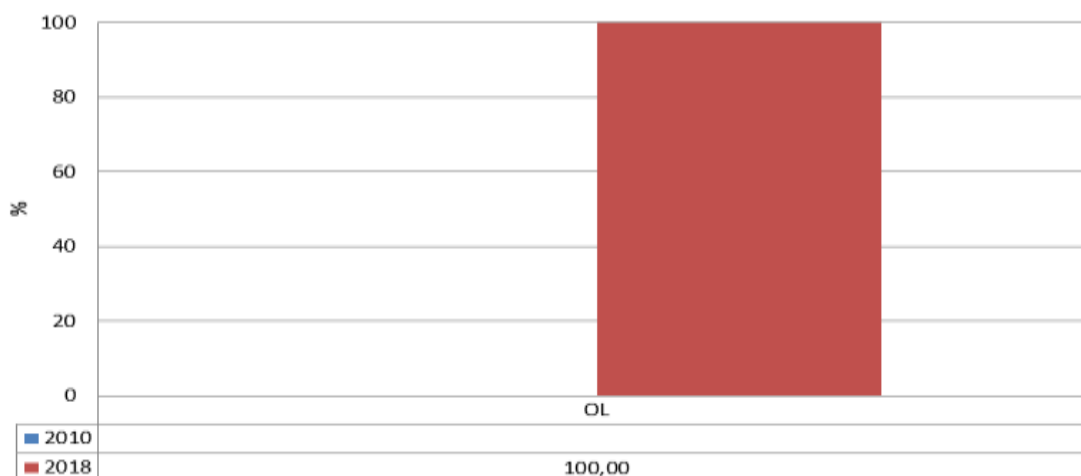
Żyzne buczyny – 9130

Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny – 9170

Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe - 91E0

Realizacja zadań w wymiarze powierzchniowym w latach 2010 – 2018
w Nadleśnictwie Rymanów w tym w obszarach Natura 2000 PLH180014
Ostoja Jaślicka, PLH180016 Rymanów, PLH180028 Patria nad Odrzechową
i PLH180039 Las Hrabeński.

Rok	Otwarte	Pod osłoną			Poprawki i uzupełnienia	Pielęgnowanie gleby	CW	CP	TWF	TWN	TPP	TPN	Melioracje agrotechniczne
		przy rębniach złożonych	podsadzenia produkcyjne	dolesienia luk i przerzedzeń									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
2010	2,50	16,05	2,00	0,35	6,91	85,00	81,78	190,58	10,98	19,33	140,32	952,01	70,87
2011		45,52	11,50	0,10	12,65	79,07	89,85	168,28	14,09	53,27	198,27	829,35	135,00
2012		47,39	6,25		9,26	47,14	96,82	130,90	35,10	60,46	92,46	833,41	133,93
2013		38,81	2,40	2,10	2,95	23,10	79,12	153,95	30,60	46,61	194,80	969,92	116,71
2014		50,15	3,30		1,58	45,00	104,98	99,71	16,07	16,89	99,46	770,26	154,02
2015		47,65	13,40		1,00	72,91	69,06	148,25	12,72	17,08	488,88	597,17	107,53
2016		17,52	14,70		1,42	26,02	68,61	159,98	27,98	9,07	764,10	620,74	91,55
2017		55,21	12,90		4,47	32,35	70,75	190,06	22,80	21,18	728,27	595,11	67,88
2018		88,10	14,80		1,65	32,40	104,48	204,85	7,52	2,31	629,58	462,00	77,09
Razem	2,50	406,40	81,25	2,55	41,89	442,99	765,45	1 466,56	177,80	246,40	3 285,20	6 139,97	954,58
Ostoja Jaślicka	0,00	102,01	17,00	2,55	19,52	179,15	362,04	746,93	48,97	111,37	1 258,32	2 797,36	432,49
Rymanów	0,00	64,49	47,00	0,00	4,44	195,22	89,99	223,44	70,64	23,22	833,55	1 042,97	201,61
Las Hrabeński	0,00	2,30	0,00	0,00	0,00	0,00	2,29	6,74	0,00	0,00	74,14	6,58	0,00
Natura 2000													
Patria nad Odrzechową	0,00	35,40	0,00	0,00	0,25	2,30	5,80	18,00	0,00	0,00	207,94	5,14	2,90
Razem	0,00	204,20	64,00	2,55	24,41	287,17	458,06	994,61	119,61	134,59	2 379,95	3 851,15	637,22

Zadania zlecane

W latach 2010 – 2018 dla Nadleśnictwa Rymanów nie były zlecane do wykonania zadania z zakresu ochrony przyrody w obszarach Natura 2000.

Wnioski

- Analizy powierzchni lasów wg rzeczywistych składów gatunkowych dla gruntów będących w zarządzie Nadleśnictwa Rymanów, w szczególności udział gatunków oraz układ klas wieku wykazała, że są one właściwie reprezentowane.
- Kierunek zmian powyższych parametrów w analizowanym okresie należy uznać za pozytywny.
- Konieczne jest prowadzenia dalszych obserwacji trendów tych zmian najlepiej w okresach odpowiadających kolejnym rewizjom PUL.
- Kolejny monitoring uwzględniał będzie zaplanowany w PUL zakres zadań ochronnych lub zakres zadań przewidziane w ustanowionych PZO dla obszarów Natura 2000.
- Z przedstawionych danych wynika, że prowadzona przez Nadleśnictwo Rymanów gospodarka leśna w latach 2010 – 2018, nie pogorszyła stanu środowiska oraz nie wpłynęła negatywnie na obszary Natura 2000.

2.5. Ocena Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych

OCENA

gospodarki leśnej prowadzonej w latach 2009 – 2018 przez Nadleśnictwo Rymanów dokonana przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie.

Z przedstawionej przez Nadleśniczego Nadleśnictwa Rymanów analizy gospodarki leśnej wynika, że zadania ustalone w planie urządzenia lasu na lata 2009 – 2018, zrealizowano w następującej wysokości:

- ✓ cięcia rębne wykonano masowo w 96%,
- ✓ zadania z zakresu pielęgnowania lasu wykonano powierzchniowo w wysokości:
  - pielęgnowanie upraw, rozliczane pielęgnowaniem gleby, bądź czyszczeniami wczesnymi, w zależności od fazy rozwojowej uprawy 100%,
  - pielęgnowanie młodników, rozliczane zabiegami CP, bądź CPP 97%,
  - trzebieże obejmujące trzebieże wczesne i późne 94%.

Z przeprowadzonej w 2017 roku, przez Wydział Kontroli i Audytu Wewnętrznego RDLP w Krośnie, kontroli całokształtu działalności w latach 2009 – 2018, Nadleśnictwo Rymanów otrzymało ocenę dobrą.

Z referatu przedstawionego przez Kierownika Zespołu Ochrony Lasu w Krakowie na Nadzwyczajną Radę Techniczno-Gospodarczą wynika, że stan ogólnej ochrony lasu oraz stan sanitarny i zdrowotny drzewostanów Nadleśnictwa Rymanów jest dobry. Do nielicznych powierzchniowo wyjątków zalicza się osłabiony stan zdrowotny drzewostanów jesionowych i świerkowych. Wytyczne Zespołu Ochrony Lasu w Krakowie w większości przypadków są ukierunkowane na kontynuację dotychczasowych działań.

W efekcie prowadzonej dziesięcioletniej gospodarki leśnej zinwentaryzowany stan lasu przedstawia się następująco:

- ✓ wzrasta udział powierzchniowy gatunków właściwych dla leśnych siedlisk przyrodniczych, które są zinwentaryzowane na powierzchni 11 668,13 ha i stanowią 57,8% lasów Nadleśnictwa, powierzchniowy udział buka i jodły (gatunki dominujące w drzewostanach w Nadleśnictwie), według ich rzeczywistego udziału, wynosi odpowiednio: buk - 37,41% i jodła – 31,85%,

- ✓ udział powierzchniowy sosny według jej rzeczywistego udziału wynosi 14,92%. Powierzchnia drzewostanów sosnowych, w efekcie przebudowy zmalała, w ostatnim dziesięcioleciu, według powierzchni rzeczywistego udziału o 440,60 ha,
- ✓ uprawy i młodniki po rębniach złożonych, o przeciętnej jakości hodowlanej 1 2 i przeciętnym stopniu pokrycia 93,2 % występują na powierzchni 411,53 ha,
- ✓ nastąpił znaczny wzrost powierzchni drzewostanów w klasie odnowienia o 1788,67 ha (z 3055,76 ha do 4844,43 ha),
- ✓ drzewostany ponad stuletnie VI, VII i najstarszej VIII klasy wieku rozmieszczone są na powierzchni 2831,37 ha (stanowią 14,6% powierzchni leśnej zalesionej Nadleśnictwa), ich powierzchnia zmniejszyła się o 277,95 ha,
- ✓ wzrosła przeciętna zasobność na 1 ha o 19 m³ (z 296 m³/ha na 315 m³/ha),
- ✓ średni wiek drzewostanów wzrósł o 7 lat (z 77 lat na 84 lata).

Gospodarka łowiecka w zasięgu działania Nadleśnictwa prowadzona jest na terenie 7 obwodów łowieckich. Nadleśnictwo Rymanów prowadzi gospodarkę łowiecką w ramach OHZ na terenie obwodu łowieckiego nr 189 pk, natomiast pozostałe obwody łowieckie podlegają wydzierżawieniu przez koła łowieckie.

Na uwagę zasługuje uczestnictwo finansowe Nadleśnictwa w realizacji wspólnych przedsięwzięć z samorządami z zakresu przebudowy i remontów dróg oraz mostów. Dodatkowo Nadleśnictwo realizowało wspólnie z Lasami Państwowymi Republiki Słowackiej projekt pt. „Promocja dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego regionu pogranicza polsko-słowackiego za pośrednictwem tras rowerowych”, w ramach którego wybudowano wiaty do odpoczynku i schronienia oraz oznaczono za pomocą tablic informacyjnych i kierunkowych ok. 150 km tras rowerowych.

Na lata 2010-2018 była sporządzona dla Nadleśnictwa Rymanów prognoza oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko. Z porównania stanu lasu, przedstawionego w wynikach załączonego do oceny monitoringu, dokonanego na dzień 1 stycznia 2010 i dzień 1 stycznia 2019 roku wynika, że wykonane w tym okresie zadania gospodarcze nie wpłynęły znacząco negatywnie na środowisko, w tym również na cele ochrony i integralność obszarów oraz spójność sieci Natura 2000.

Uwzględniając wyżej przedstawione wyniki oceniam gospodarkę leśną prowadzoną przez Nadleśnictwo Rymanów pozytywnie.

Z przeprowadzonej oceny oddziaływania projektu planu urządzenia lasu na środowisko wynika, że realizacja zaprojektowanych przez Wykonawcę na lata 2019 – 2028 zadań gospodarczych nie wpłynie znacząco negatywnie na środowisko, w tym również na cele ochrony i integralność obszarów oraz spójność sieci Natura 2000.

Dla siedlisk przyrodniczych w projekcie planu urządzenia lasu zostały przyjęte typy drzewostanów uwzględniające składy gatunkowe właściwe dla siedlisk, co pozwoli na sukcesywne przekształcanie istniejących drzewostanów w zbiorowiska typowe dla wyróżnionych siedlisk przyrodniczych.

W przypadku obszarów Natura 2000: Ostoja Jaślicka PLH180014 i Rymanów PLH180016, dla których plany zadań ochronnych zostały ustanowione przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie, do projektu planu urządzenia dla Nadleśnictwa Rymanów zostały przyjęte zapisy tych planów. Dla obszarów Natura 2000: Beskid Niski PLB180002, Patria nad Odrzechową PLH180028, Las Hrabeński PLH180039, zadania ochronne, w zakresie zgodnym z art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody, zostały opracowane w ramach prac urzędzeniowych.

Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie, Zarządzeniem nr 28 z dnia 2 grudnia 2014 roku, z późniejszymi zmianami, wprowadził do stosowania wytyczne, przeznaczone m.in. dla służb terenowych, w sprawie sposobów uwzględniania wymogów ochrony przyrody podczas realizacji zadań z zakresu gospodarki leśnej na terenie RDLP w Krośnie, w których wskazano:

- sposoby modyfikacji działań z zakresu gospodarki leśnej na obszarach sieci Natura 2000,
- sposoby postępowania zapobiegającego przypadkowemu niszczeniu stanowisk chronionych grzybów, roślin i zwierząt, naruszaniu ochrony strefowej, ochrony pomnikowej.
- sposoby postępowania w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa powszechnego w rezerwach przyrody, stanowiskach chronionych grzybów, roślin, zwierząt, w strefach ochrony okresowej i całorocznej, w odniesieniu do pomników przyrody, itp.,
- sposoby prowadzenia monitoringu wybranych form ochrony przyrody.

W minionym okresie (lata 2009 – 2018) w użytkowaniu rębnym i przedrębnym zaprojektowano pozyskanie w wysokości 68% spodziewanego bieżącego przyrostu. Natomiast w celu utrzymania pożądanego kierunku rozwoju oraz pożądanego stanu docelowego zasobów drzewnych, biorąc pod uwagę wzrost powierzchni drzewostanów w klasie odnawiania, zaprojektowano na lata 2019 – 2028 pozyskanie drewna w użytkowaniu rębnym i przedrębnym w wysokości 73,7% spodziewanego bieżącego przyrostu. Uwzględniając powyżej opisane parametry projektu PUL, uznać należy, że przyjęte rozwiązania z zakresu użytkowania nie zagrażają trwałości i stabilności lasów Nadleśnictwa Rymanów.

DYREKTOR

Grażyna Żogrobek

3. OPIS ZASAD OKREŚLANIA ZADAŃ GOSPODARCZYCH DLA NADLEŚNICTWA WRAZ Z ZESTAWIENIAMI TYCH ZADAŃ

3.1. Ogólne zasady określania zadań gospodarczych dla Nadleśnictwa

Zasady określania zadań gospodarczych zostały przyjęte na podstawie szczegółowej inwentaryzacji lasu, opracowań specjalistycznych, analiz i opisów gospodarki leśnej w ubiegłych latach oraz warunków przyrodniczych.

W Nadleśnictwie Rymanów najważniejszymi celami gospodarki leśnej w najbliższych okresach gospodarczych będą:

- 1) przeciwdziałanie zjawisku nadmiernej akumulacji surowca drzewnego na pniu w drzewostanach rębnych i przeszłorębnych;
- 2) poprawa powierzchniowej struktury klas wieku drzewostanów i zbliżenie jej do pożądanego układu klas wieku lasu normalnego;
- 3) utrzymanie stanu stabilności, zdrowotności, zgodności z siedliskiem i jakości drzewostanów;
- 4) ochrona cennych elementów środowiska przyrodniczego występujących na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa;
- 5) utrzymanie i ochrona zasobów wodnych (utrzymanie oraz odtwarzanie zbiorników i cieków wodnych dla zwiększenia retencyjności, poprawy witalności i zabezpieczenia przeciwpożarowego ekosystemów leśnych, zachowanie w stanie naturalnym śródleśnych bagien, zadrzewień brzegów rzek i zbiorników, zachowanie olsów i łągów w dolinach rzecznych);
- 6) racjonalne gospodarowanie zasobami zwierząt łownych (kształtowanie liczebności, struktury wiekowej i płciowej zwierząt łownych, celem ograniczenia szkód);
- 7) prowadzenie wszechstronnej akcji edukacyjnej wśród społeczeństwa, promocja zasad nowoczesnej gospodarki leśnej i ochrony lasów oraz utrzymanie i rozbudowa infrastruktury turystycznej;
- 8) poprawa i rozbudowa infrastruktury drogowej.

Sformułowane powyżej zadania należy osiągnąć poprzez:

- planową realizację zadań gospodarczych związanych z zaprojektowanym użytkowaniem rębnym oraz prowadzenie sukcesywnej przebudowy drzewostanów rębnych i przeszłorębnych, przy pomocy rębni właściwych dla danych gospodarstw i siedlisk leśnych;
- planowe odnawianie drzewostanów wyznaczonych do przebudowy pilnej i stopniowej;
- stosowanie w odnowieniach gatunków lasotwórczych zgodnych z przyjętymi składami gatunkowymi upraw, z wykorzystaniem mikrorozóżnicowania siedlisk leśnych oraz tam gdzie to możliwe odnowień naturalnych;
- stosowanie w odnawianiu chronionych przyrodniczych siedlisk leśnych gatunków z właściwych, o kierunku ochronnym typów drzewostanów;

- właściwe wykonywanie wszystkich zabiegów przedrębnych, zgodnie z zasadami proekologicznej, trwale zrównoważonej gospodarki leśnej, czyli w taki sposób, aby nie pogorszyć stanu i różnorodności siedlisk leśnych;
- stosowanie wszelkich dostępnych środków ochrony upraw i młodników leśnych przed szkodami od zwierzyny płowej;
- właściwe wykonywanie zabiegów pielęgnacyjnych w drzewostanach przedrębnych, czyli w sposób zapewniający poprawę ich stanu sanitarnego, jakości oraz stabilności ekologicznej, przy równoczesnym zapewnieniu maksymalnej możliwej ochrony cennych elementów środowiska przyrodniczego występujących na powierzchni objętej zabiegami;
- stałe monitorowanie stanu sanitarnego lasu ze szczególnym uwzględnieniem drzewostanów na gruntach porolnych oraz jak najszybsze reagowanie na pojawiające się zagrożenia;
- udostępnianie niektórych kompleksów leśnych o dużym udziale drzewostanów rębnych poprzez rozbudowę dróg leśnych.

Proekologiczna gospodarka leśna zmusza do ciągłego poszukiwania rozwiązań nowatorskich, często bez wzorców, instrukcji i zaleceń. Wymaga daleko idącej samodzielności, szczególnego rodzaju odpowiedzialności, nie za wykonanie planów, ale za rzeczywisty stan lasu. Powodzenie jej zależeć będzie od wiedzy realizatorów planu zagospodarowania lasu i umiejętności praktycznego jej zastosowania.

3.1.1. Cele trwale zrównoważonej gospodarki leśnej

Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach pod pojęciem trwale zrównoważonej gospodarki leśnej rozumie „działalność zmierzającą do ukształtowania struktury lasu i ich wykorzystania w sposób i tempie zapewniającym trwale zachowanie ich bogactwa biologicznego, wysokiej produktywności oraz potencjału regeneracyjnego, żywotności i zdolności do wypełniania, teraz i w przyszłości, wszystkich ważnych ochronnych, gospodarczych i socjalnych funkcji na poziomie lokalnym, narodowym i globalnym, bez szkody dla innych ekosystemów”.

Zgodnie z zapisami Instrukcji urządzania lasu do celów planowania urzędzeniowego przyjęto sześć następujących kryteriów trwale zrównoważonej gospodarki leśnej oraz orientacyjne wskaźniki odpowiadające tym kryteriom:

1) kryterium zachowania i odpowiedniego wzmocnienia zasobów leśnych i ich udziału w globalnym bilansie węgla – oznacza konieczność takiego planowania urzędzeniowego, które zapewnia pożądaną ilość i jakość zasobów leśnych w horyzoncie średnio i długookresowym (poprzez wyważenie stosunku pozyskania do przyrostu), zmierza do utrzymania zapasu lub jego zwiększenia (do poziomu pożądanego ze względów ekonomicznych, ekologicznych i społecznych) oraz zwiększania lesistości, kiedy tylko może to przyczynić się do zwiększenia wartości ekonomicznych, ekologicznych, społecznych i kulturowych;

2) kryterium utrzymania zdrowia i vitalności ekosystemów leśnych – oznacza konieczność takiego planowania urzędzeniowego, które zmierza do jak najpełniejszego wykorzystania struktur i procesów naturalnych (gdzie jest

to tylko możliwe i w stopniu ekonomicznie wykonalnym), popiera i utrzymuje odpowiednią różnorodność genetyczną, gatunkową i strukturalną oraz wykorzystuje gatunki drzew dostosowanych do warunków siedliskowych, w celu zwiększenia stabilności, żywotności i odporności lasów (na niesprzyjające czynniki środowiskowe) oraz wzmocnienia naturalnych mechanizmów regulacyjnych;

3) kryterium utrzymania i wzmocnienia produkcyjnych funkcji lasu – oznacza konieczność takiego planowania urzędniowego, które zmierza do zapewnienia odpowiedniego poziomu pozyskania produktów leśnych, zarówno drzewnych, jak i niedrzewnych (w rozmiarze nie większym niż możliwy do utrzymania przez długi okres) oraz odpowiedniej infrastruktury (w celu sprawnego dostarczania dóbr i usług), przy równoczesnej minimalizacji negatywnego oddziaływania na środowisko;

4) kryterium zachowania, ochrony i odpowiedniego wzmocnienia biologicznej różnorodności w ekosystemach leśnych – oznacza konieczność takiego planowania urzędniowego, które preferuje:

a) odnowienia naturalne, jeżeli tylko występują warunki zapewniające odpowiednią ilość i jakość zasobów leśnych, a także gdy istniejące proveniencje cechują się odpowiednią jakością w odniesieniu do siedliska;

b) gatunki rodzime i lokalne (dobrze dostosowane do warunków siedliskowych) w odnowieniach i zalesieniach – tam gdzie to możliwe;

c) różnorodność, zarówno w obrębie struktury powierzchniowej, jak i pionowej oraz różnorodność gatunkową w leśnej działalności gospodarczej, a tam gdzie to możliwe, również zachowanie i odtwarzanie różnorodności krajobrazu;

d) pozostawianie obumarłych drzew stojących i leżących, drzew dziuplastych, starodrzewi i szczególnie rzadkich gatunków drzew, w liczbie i rozmieszczeniu koniecznym do zapewnienia różnorodności biologicznej, z uwzględnieniem potencjalnego oddziaływania na zdrowie i stabilność lasów oraz ekosystemów sąsiadujących z lasami;

e) ochronę cennych biotopów, m.in. źródeł, bagien, ostańców i wąwozów;

5) kryterium zachowania i odpowiedniego wzmocnienia funkcji ochronnych w zagospodarowaniu lasów (szczególnie w odniesieniu do gleby i wody) - oznacza konieczność takiego planowania urzędniowego, które zapewni dominację funkcji ochronnych w rezerwatach, lasach ochronnych (szczególnie glebochronnych oraz wodochronnych), jak też najcenniejszych siedliskach (szczególnie łągowych, bagiennych i wilgotnych), a także ich odpowiednie uwzględnianie w pozostałych lasach;

6) kryterium utrzymania innych funkcji i uwarunkowań społeczno-ekonomicznych wymaga przede wszystkim sprecyzowania oraz realizacji odpowiedniej strategii społeczno-gospodarczej na poziomie kraju, a następnie regionów; na poziomie Nadleśnictwa i w planowaniu urzędniowym należy dążyć do:

a) zwiększania udziału społeczności lokalnej w podejmowaniu decyzji dotyczących trwałego i zrównoważonego rozwoju gospodarki leśnej (szczególnie w odniesieniu do założeń projektu planu ustalonych przez KZP oraz końcowego projektu planu, omawianego z udziałem społeczeństwa podczas Komisji Projektu Planu);

b) udostępniania lasów do celów zdrowotno-rekreacyjnych (szlaki turystyczne, miejsca postoju, parkingi, urządzenia turystyczne, ścieżki rowerowe, ścieżki konne);

c) udostępniania lasów do celów dydaktycznych (izby i ścieżki przyrodnicze, lekcje przyrody w lesie);

d) promocji trwale zrównoważonej gospodarki leśnej (foldery, programy ochrony przyrody, prelekcje).

Do celów planowania urządzeniowego przyjęto, że poszczególne kryteria trwale zrównoważonej gospodarki leśnej powinny być przestrzegane na poziomie Nadleśnictwa, m.in. w następujący sposób:

1) kryteria 1 oraz 3, dotyczące wzmocnienia zasobów leśnych, a także ich funkcji produkcyjnych, poprzez ustalenie pożądanego kierunku rozwoju i stanu zasobów leśnych w nadleśnictwie na koniec okresu planistycznego, jak też przyjęcie takich wielkości i sposobów pozyskania drewna, które pozwolą na uzyskanie tego pożądanego stanu;

2) kryteria 2, 4 i 5, dotyczące ochrony przyrody, w tym różnorodności biologicznej w lasach, poprzez możliwie precyzyjne określenie priorytetów ochrony przyrody, w tym gatunków i siedlisk, dla których wyznaczono obszary Natura 2000, a następnie ustalenie zagrożeń dla przedmiotów ochrony oraz przyjęcie odpowiednich sposobów postępowania gospodarczego zmierzających do minimalizacji tych zagrożeń.

W planowaniu trwale zrównoważonej gospodarki leśnej wyróżnia się realizowanie celów długookresowych (perspektywicznych) oraz średniookresowych. Niektóre, nazbyt szczegółowe, wskazania gospodarcze zamieszczane dawniej w opisie taksacyjnym drzewostanu należy traktować jako wskazania fakultatywne, ponieważ kwalifikują się do krótkookresowego (np. rocznego) planowania operacyjnego, do którego uprawniony jest Nadleśniczy zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy o lasach.

Realizacja celów długookresowych (perspektywicznych) polega m.in. na:

- zapewnieniu zgodności planowania gospodarki leśnej z przepisami prawa;
- zapewnieniu zgodności zadań określonych w planie urządzenia lasu z obowiązującymi „Zasadami hodowli lasu”;
- ustaleniu pożądanego składu gatunkowego drzewostanów zgodnych z warunkami siedlisk leśnych (TD o kierunku ochronnym lub gospodarczym), które nazywane są hodowlanymi celami gospodarki leśnej;
- zapewnieniu zachowania trwałości lasu i ciągłości jego użytkowania, m.in. poprzez:
  - 1) optymalizowanie technicznego celu gospodarki leśnej – wyrażonego dla głównych gatunków drzew – w formie przeciętnych wieków rębności;
  - 2) dobór właściwych sposobów zagospodarowania lasu, najkorzystniejszych dla realizacji przyjętych celów gospodarki leśnej (hodowlanych i technicznych).

Do realizacji celów średniookresowych zalicza się większość wskazań, wytycznych, ukierunkowań i zadań określonych w planie urządzenia lasu, w tym:

- wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanego składu gatunkowego drzewostanów na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do siedliskowych typów lasu oraz siedlisk przyrodniczych;
- wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanego budowy lasu oraz struktury wiekowej drzewostanów na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do wymagań trwałości lasów i ciągłości ich użytkowania;
- wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanego stanu zdrowotnego i sanitarnego drzewostanów na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do wymagań stabilności lasu;
- wytyczne zmierzające do osiągnięcia pożądanego wielkości zasobów miąższości drewna na koniec planowanego okresu gospodarczego, odpowiednio do możliwości przyrostu tej miąższości w okresie dziesięciolecia i wielkości pozyskania drewna wynikającej z potrzeb pielęgnowania, przebudowy oraz odnowienia drzewostanów;
- wskazania i wytyczne postępowania gospodarczego określone dla poszczególnych gospodarstw (w tym rezerwatów i lasów ochronnych);
- wytyczne postępowania gospodarczego określone dla obiektów specyficznych (w tym obszarów Natura 2000, lasów stref ochronnych, itp.);
- wskazania i wytyczne postępowania gospodarczego zmierzające do realizacji celów hodowlanych i technicznych określonych dla poszczególnych drzewostanów – na podstawie celów ustalonych ramowo dla Nadleśnictwa i obrębu leśnego – z uwzględnieniem zróżnicowanych warunków mikrosiedliskowych oraz zróżnicowanego stanu drzewostanów;
- wskazania zmierzające do zapewnienia pożądanego ładu czasowego i przestrzennego w użytkowaniu lasu (w tym podział na ostępy);
- wskazania i wytyczne dotyczące przebudowy drzewostanów, których stan nie zapewnia osiągnięcia celów gospodarki leśnej;
- wskazania i wytyczne zmierzające do zachowania równowagi ekologicznej w ekosystemach leśnych, m.in. poprzez określenie:
  - a) zadań z zakresu odnowienia, pielęgnowania i ochrony lasu;
  - b) zaleceń wynikających z programu ochrony przyrody;
  - c) kierunku regeneracji siedlisk zniekształconych;
  - d) potrzeb z zakresu odbudowy systemu małej retencji w lasach;
  - e) kierunkowych zadań gospodarki łowieckiej oraz potrzeb rozwoju infrastruktury technicznej.

W dalszej części planu gospodarki leśnej na przyszły okres gospodarczy przedstawiono wytyczne gospodarowania i zestawienie zadań zmierzających do osiągnięcia przyjętych celów. Określono je na podstawie zinwentaryzowanego stanu lasu i zasobów leśnych, dotychczas stosowanych sposobów zagospodarowania, roli lasów w rozwoju społeczno-gospodarczym regionu, położenia w krajobrazie oraz akceptacji lokalnej społeczności dla przedsięwzięć z zakresu trwale zrównoważonej gospodarki leśnej oraz zadań wynikających z programu ochrony przyrody.

3.1.2. Ogólne zasady zachowania ładu przestrzennego i czasowego w planowaniu zadań gospodarczych

3.1.2.1. Podział lasu na grupy lasu i kategorie ochronności

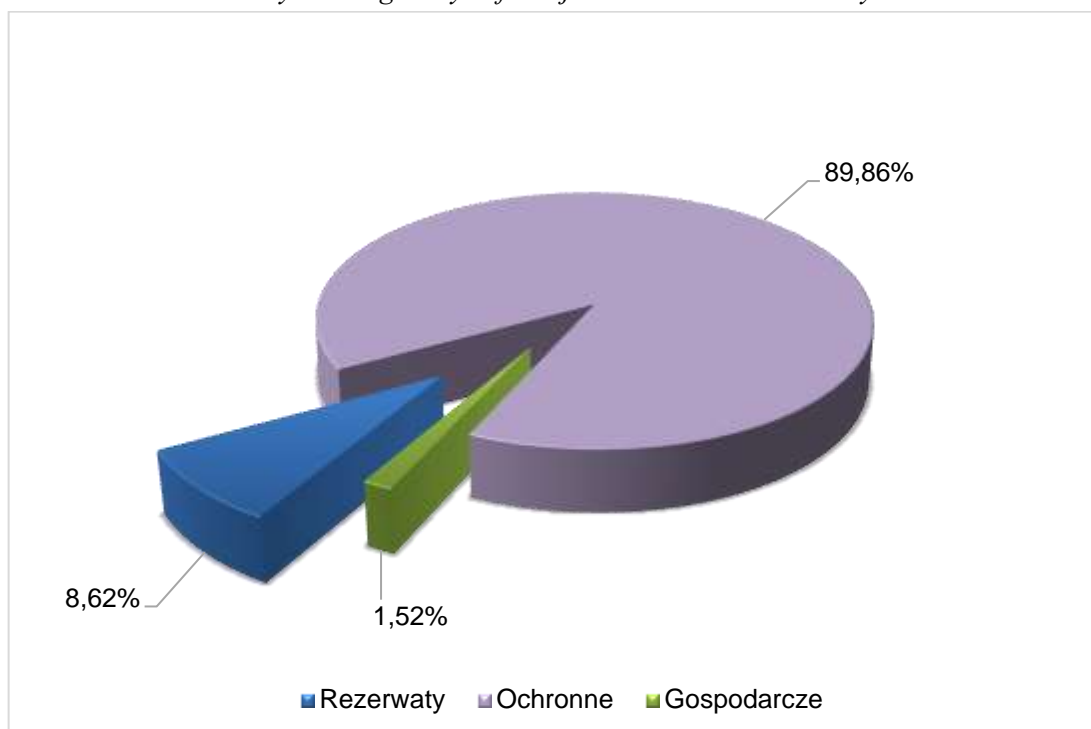
W Nadleśnictwie Rymanów przyjęto podział lasu na kategorie ochronności określony Decyzją Nr 69 Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 1999 r. Podział powierzchni leśnej (zalesionej i niezalesionej) Nadleśnictwa według funkcji lasu oraz poszczególnych kategorii ochronności przedstawia tabela:

*Zestawienie powierzchni gruntów leśnych
według głównych funkcji lasu i kategorii ochronności*

Lp	Kategoria lasu	Obręb		Nadleśnictwo	
		Jaśliska	Rymanów		
		Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona [ha]		%	
1	2	3	4	5	6
1	Rezerваты	1 723,61	-	1 723,61	8,62
2	Lasy ochronne – razem, w tym:	10479,71	7483,04	17962,75	89,86
	- wodochronne	9656,41	6660,29	16316,70	81,62
	- glebochronne	250,27	47,86	298,13	1,49
	- cenne fragmenty przyrody	271,92	199,43	471,35	2,36
	- nasienne	80,00	16,00	96,00	0,48
	- ostoje zwierząt	221,11	137,98	359,09	1,80
	- uzdrowiskowe	-	421,48	421,48	2,11
3	Lasy wielofunkcyjne (gospodarcze)	207,54	97,22	304,76	1,52
4	Lasy ogółem	12410,86	7580,26	19991,12	100,00

Lokalizację lasów ochronnych w poszczególnych kategoriach ochronności przyjęto zgodnie z poprzednim planem urządzenia lasu na podstawie Decyzji Ministra, a różnica w powierzchni wynika z powiększenia powierzchni leśnej związanej z gospodarką leśną (drogi leśne, gdzie nie przypisuje się kategorii ochronności) oraz zmian w powierzchni poszczególnych działek ewidencyjnych (modernizacja i aktualizacja). W Decyzji Nr 69 Ministra Środowiska z dnia 15.12.1999 r. powierzchnia drzewostanów ochronnych dla obrębu leśnego Jaśliska wynosi 10801 ha, natomiast w obrębie leśnym Rymanów – 7462 ha. Ubytek powierzchni na poziomie 321 ha w obrębie Jaśliska jest związany głównie z powstaniem rezerwatu przyrody „Kamień nad Jaśliskami”.

Procentowy udział głównych funkcji lasu w Nadleśnictwie Rymanów

3.1.2.2. Podział na gospodarstwa

Uwzględniając podział na kategorie ochronności, ustalenia Komisji Założeń Planu, Narady Techniczno-Gospodarczej, obszar Nadleśnictwa Rymanów zakwalifikowano do następujących gospodarstw:

Gospodarstwo specjalne (S) – do którego w zaliczono:

Obwód leśny Jaśliska – gospodarstwo specjalne

Wyszczególnienie	Pow. [ha]	Lokalizacja: oddział, pododdział
Siedlisko przyrodnicze 7230	0,92	88 j;
Siedlisko przyrodnicze 9180	6,58	106 b;
Siedlisko przyrodnicze 91E0	10,83	38 g; 42 g; 145 m; 148 n; 317 d;
Siedlisko przyrodnicze 91E0, LIG	109,50	30 p,s; 33 c; 34 a; 35 j; 37 i; 38 j; 40 d; 42 a,l; 66 g,j,l,p,s; 69 f; 72cx; 73 c; 74 b; 75 f; 78 h; 80 a; 103 a; 107 d; 136 d,p; 138 l; 154 f; 155 c; 157 b-c; 160 b,f-g,i; 161 b; 267 f; 275 j-k,m; 278 d; 287 d; 293 c; 294 f; 302 d,j; 303 i-j; 317 f; 318 g; 319 l; 364 n; 365 a; 366 a,p,x; 377 c; 380 b; 381 c; 390 g;
Siedlisko przyrodnicze 91E0, LIG, Strefa ochr. okresowej	0,89	66 t; 67 h;
Cmentarz	0,90	102 g; 256 o; 311 d;
D-stan doświadczalny	4,46	145 j-k; 148 i;

Wyszczególnienie	Pow. [ha]	Lokalizacja: oddział, pododdział
LIG	98,83	5 i; 12 f; 25 p; 26 c; 29 b; 37 h; 58 d-f; 65 i; 66 r; 77 j; 78 f; 80 m-n; 133 i; 136 h; 140 j; 160 m; 161 c-d; 165 c; 255 j; 256 i-j; 268 l; 272 f,j; 273 l,n; 274 k; 275 c,n; 280 a,f,h; 286 c-d; 289 d; 290 c; 291 d; 292 f-g; 293 f-g; 297 f-g; 298 h; 302 k; 303 c,k; 307 h; 311 g; 320 a,f; 322 b; 338 c,i; 363 j; 365 j; 368 d; 370 i,w; 372 g; 374 d; 376 d-f; 380 d; 387 c; 388 b; 389 c; 391 b;
LIG, Strefa ochr. okresowej	6,75	25 o,r; 46 c;
OIJG	1,08	85 f-g;
Ostoja ksylobiontów	107,22	3 b,h; 8 a; 12 g; 13 f; 18 g; 21 b; 23 c,h; 56 n; 64 d; 75 g,i; 76 b; 79 b; 80 f,r; 82 h; 86 f; 256 b; 263 c; 264 d; 266 d; 269 f; 273 c; 293 b; 297 c; 333 g; 356 c; 358 b; 382 f-g;
Ostoja ksylobiontów, LIG	1,31	82 b;
Ostoja ksylobiontów, Strefa ochrony całorocznej	5,63	360 f;
Ostoja ksylobiontów, stok urwisty	1,08	28 l;
Rezerwat przyrody	199,15	83 d; 130 c-d; 166 a; 167 m; 169 a; 170 h,t; 171 k,m,p; 172 h; 173 b; 312 c-d,h-j; 315 g; 347 c;
Rezerwat przyrody, siedlisko przyrodnicze 6230	38,04	171 d,n;
Rezerwat przyrody, siedlisko przyrodnicze 6510	39,44	167 a,k,z,bx; 168 c,j,o; 172 d;
Rezerwat przyrody, siedlisko przyrodnicze 6510, LIG	5,82	167 b; 168 a; 172 b;
Rezerwat przyrody, siedlisko przyrodnicze 7140, BMGB	5,68	81 f; 130 i;
Rezerwat przyrody, siedlisko przyrodnicze 91E0, LIG	6,21	166 o; 167 h,hx; 168 m,r; 170 p,s; 173 c; 312 g;
Rezerwat przyrody, BMGB	2,87	83 f;
Rezerwat przyrody, Ostoja ksylobiontów	1422,97	81 a-d,g-h; 83 a-b; 109 a-c; 118 a-b; 119 a; 120 a-b; 121 a-b; 122 a-b; 129 a-b; 130 a-b,f-h; 131 a-b; 166 h,n; 169 b; 170 g,i-m; 171 l,o; 172 a,c,g,i; 173 a,d-f; 257 a-b; 258 a; 259 a; 260 a-f; 261 a; 262 a; 312 a-b,f; 313 a-b; 314 a-d; 315 a-f; 327 a-b; 328 a-b; 329 a-d; 330 a; 331 a; 332 a-b; 347 a-b; 350 a,c; 362 b;
Rezerwat przyrody, Ostoja ksylobiontów, Siedlisko przy. 6510	1,16	172 f;
Rezerwat przyrody, Ostoja ksylobiontów, Siedlisko przy. 91E0, LIG	1,45	262 b;
Rezerwat przyrody, Ostoja ksylobiontów, Stok urwisty	0,82	167 n;
Strefa ochrony całorocznej	53,69	10 c; 15 b,d; 26 h; 39 h; 44 n; 46 g; 56 p-r; 61 a,c,j; 67 i; 145 o; 280 o; 282 g; 283 h; 370 r,y;

Wyszczególnienie	Pow. [ha]	Lokalizacja: oddział, pododdział
Strefa ochrony całorocznej, WDN	2,55	38 i;
Strefa ochrony okresowej	307,07	10 a-b; 15 a,c; 16 i; 26 f; 39 g; 44 f; 45 b-c; 46 a-b,d-f; 56 i-l; 61 f-i; 65 b,d; 66 c,y; 67 c-d,j; 145 a; 280 c-d; 281 a; 282 c-f; 283 a-d,g; 284 k; 360 b,d; 370 d,g-h,x;
Strefa ochrony okresowej, WDN	8,68	38 h;
Strefa ochrony okresowej, stok urwisty	3,05	67 g; 280 b;
Fragm. teren źródłiskowy	0,62	153 d; 310 f;
Wyłączone drzewsotany nasienne (WDN)	68,77	36 a; 37 a; 38 a; 345 b;
Obręb Jaśliska	2524,02	

Obręb leśny Rymanów – gospodarstwo specjalne

Wyszczególnienie	Pow. [ha]	Lokalizacja: oddział, pododdział
Siedlisko przyrodnicze 91E0	2,55	64 f; 200 x;
Siedlisko przyrodnicze 91E0, LłG	17,86	62 j; 64 g; 65 c; 66 a,l,n; 69 k; 71 j; 73 f; 81A b; 198 i; 200 p,y;
Siedlisko przyrodnicze 91E0, LłG, Proponowany rezerwat	2,6	59 a;
Siedlisko przyrodnicze 91E0, Lłwyż	1,61	2 i; 4 m,p; 5 d,i; 17 y;
Cmentarz	0,09	16 h; 82 h;
LłG	9,26	22 c; 23 f-g; 66 o; 71 g; 109 d; 137 b-d; 138 b; 144 l; 158 l; 177 r-s; 200 j;
Lłwyż	11,28	2 h; 7 a; 8 c; 10 b; 17 w; 18 c; 19 j; 41 g; 42 b; 180 g;
Lłwyż, Strefa ochrony całorocznej	1,03	56 m;
Lłwyż, Strefa ochrony okresowej	2,99	44 j; 55 k; 56 h;
Ostoja ksylobiontów	140,11	4 n; 20 h; 21 b; 25 c; 32 f; 46 g; 68 b; 73 a; 75 d; 85 c; 93 c-g; 96 f; 97 f; 98 n; 107 b; 132 a; 133 a; 141 b; 143 d; 147 g; 149 a; 150 b; 151 a; 158 b,h; 164 b; 165 a; 168 m; 169 b; 179 i; 187 f; 192 c,g; 195 l; 198
Ostoja ksylobiontów, Strefa ochrony całorocznej	14,73	55 i,l; 179 f;
Ostoja ksylobiontów, Strefa ochrony okresowej	7,52	55 d,h; 168 l;
Ostoja ksylobiontów, stok urwisty	5,36	66 b; 86 b;
Ostoja ksylobiontów, strefa uzdrowiskowa B	11,13	101 l; 102 h,r; 103 h-i; 184 c;
Proponowany rezerwat przyrody	191,72	58 b,g-i; 59 b,d-g; 60 a-f,h-i; 62 c-d,h,n; 63 a-d;

Wyszczególnienie	Pow. [ha]	Lokalizacja: oddział, pododdział
Strefa ochrony całorocznej	30,56	32 k,m; 44 a; 55 j; 56 i,n; 57 c; 62 l; 92 j; 98 j; 128 d; 129 d; 130 g,i-j; 167 g; 168 k;
Strefa ochrony całorocznej, proponowany rezerwat	1,04	62 k;
Strefa ochrony okresowej	152,62	32 g,l; 33 a; 43 p-r; 44 c; 55 f-g; 56 d,j-l; 57 a; 92 b,i; 98 d,k-m; 128 c,f; 129 c; 130 a-c,h; 167 c; 168 a,c; 179 g;
Strefa ochrony okresowej, proponowany rezerwat	12,58	62 g,i;
Strefa ochrony ujęć wody	59,07	16 f; 107 d; 109 h; 117 a; 198 h;
Stok urwisty	16,35	37 d; 60 g; 66 m; 105 c; 121 b; 138 c;
Stok urwisty, proponowany rezerwat	1,05	58 n;
Strefa uzdrowiskowa A	65,96	89 a-f; 90 a-b; 103 a;
Strefa uzdrowiskowa A, siedlisko przyrodnicze 91E0, L1G	0,6	102 d;
Strefa uzdrowiskowa A, L1G	0,4	89 j;
Strefa uzdrowiskowa A, Stanowisko archeologiczne	0,23	89 k;
Strefa uzdrowiskowa B	318,76	84 a-f,j; 87 a-b; 88 a-b,h; 95 a-b; 100 a,c; 101 a,c,f-i,n; 102 f-g,i-o,s-t; 103 b-f,k; 107 j; 184 a-b; 185 a-f; 191 a-d;
Strefa uzdrowiskowa B, L1G	1,18	95 c; 101 d;
Strefa uzdrowiskowa B, Stanowisko archeologiczne	0,93	84 i; 88 i;
Fragm. teren źródliskowy	4,01	100 f;
Wyłączone drzewostany nasienne (WDN)	16	9 a; 15 a;
Obręb Rymanów	1101,18	

Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O) – obejmuje lasy ochronne z wyjątkiem zaliczonych do gospodarstwa specjalnego.

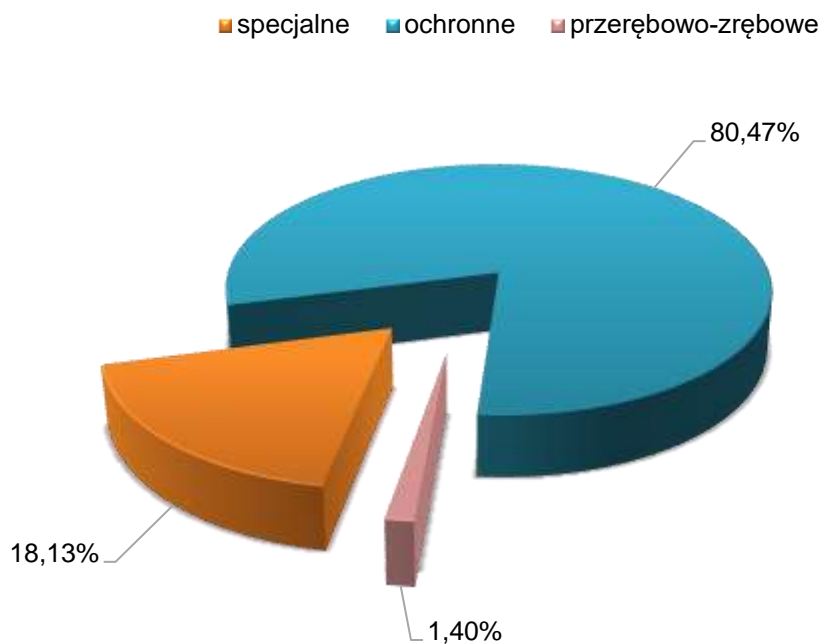
Gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G) – obejmuje wszystkie drzewostany na pozostałym obszarze z wiodącą funkcją produkcyjną, której realizacja powinna uwzględnić wymogi ochrony przyrody, a ze względu na siedliskowe typy lasu i przyjęte typy drzewostanów oraz aktualny skład gatunkowy przyjęto przerębowo-zrębowy sposób zagospodarowania.

Zestawienie powierzchni leśnej według gospodarstw

Gospodarstwo	Obręb				Nadleśnictwo	
	Jaśliska		Rymanów		Pow.	%
	Pow.	%	Pow.	%		
1	2	3	4	5	6	7
Specjalne (S)	2524,02	20,34	1101,18	14,53	3625,20	18,13
Wielofunkcyjne lasów ochronnych (O)	9693,73	78,10	6392,70	84,33	16086,43	80,47
Wielofunkcyjne lasów gospodarczych, przerębowo-zrębowego sposobu zagospodarowania (GPZ)	193,11	1,56	86,38	1,14	279,49	1,40
Ogółem	12410,86	100,00	7580,26	100,00	19991,12	100,00

W Nadleśnictwie Rymanów dominuje gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych zajmując powierzchnię 16086,43 ha co stanowi 80,47% wszystkich lasów. Gospodarstwo specjalne zostało utworzone na 18,13% powierzchni lasów tj. 3625,20 ha. Najmniejszym udziałem charakteryzuje się gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych o przerębowo-zrębowym sposobie zagospodarowania, występujące na powierzchni 279,49 ha, co stanowi 1,40% powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej.

Udział powierzchni leśnej w ramach gospodarstw w Nadleśnictwie Rymanów

3.1.2.3. Wieki rębności oraz wieki dojrzałości rębnej

Przeciętne wieki rębności dla panujących gatunków drzew w Nadleśnictwie zostały ustalone na KZP. Dla sosny, jodły, dębu i buka przyjęto zgodnie z wykazem opracowanym przez Instytut Badawczy Leśnictwa, stanowiącym załącznik nr 1 do Zarządzenia nr 36 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 19 maja 2004 r. w sprawie zmian w „Instrukcji urządzania lasu”, dla pozostałych gatunków drzew zgodnie z poprzednim planem urządzenia lasu.

Przeciętne wieki rębności dla panujących gatunków drzew w Nadleśnictwie zostały ustalone przez KZP.

Przyjęte wieki rębności

Gatunek	Wiek rębności (lat)
Dąb	140
Buk, Jodła, Jawor, Wiąz, Jesion	120
Modrzew, Lipa	110
Sosna	90
Grab, Brzoza, Olcha	80
Świerk	70
Grab odrośl.	60
Osika	50
Olsza szara, Wierzba	40

Przeciętne wieki rębności dla głównych gatunków drzew określają przeciętny wiek osiągnięcia celu gospodarowania. Służą do obliczenia cząstkowych etatów według dojrzałości w gospodarstwie lasów ochronnych i przerębowo-zrębowym. Przeciętny wiek rębności gatunku panującego w drzewostanie może, lecz nie musi być zgodny z wiekiem rębności (wiekiem dojrzałości rębnej) tego drzewostanu. W V rewizji u.l. określano dla drzewostanów starszych, (dla których wpisano tylko jakość techniczną) wiek rębności drzewostanów zwany też wiekiem dojrzałości rębnej drzewostanu. Określano go według kryteriów zawartych w §83 pkt. 4-6 IUL i wpisywano w opisie taksacyjnym każdego drzewostanu. Drzewostany w klasach odnowienia i do odnowienia projektowano do użytkowania rębego niezależnie od przyjętego wieku rębności.

3.1.2.4. Podział lasu na ostępy oraz jednostki kontrolne

W Nadleśnictwie Rymanów przeważa naturalny podział powierzchniowy, o charakterze typowym dla terenów górskich i podgórskich, oparty przeważnie na grzbietach i potokach, a częściowo na drogach i istniejących liniach oddziałowych (utworzonych sztucznie).

Granicami ostępów są linie gospodarcze, wyznaczające w terenie szeregi ostępowe. Podział szeregów ostępowych na ostępy opiera się na liniach oddziałowych, biegnące w zasadzie grzbietami, potokami i drogami. Ład przestrzenny cięć i odnowienia jest wyznaczony przez granice transportowe i drogi wywozowe.

Zgodnie z ustaleniami KZP nie tworzących jednostek kontrolnych.

3.1.3. Określenie i przyjęcie etatów cięć użytkowania głównego

Zgodnie z § 87 Instrukcji urządzania lasu zaplanowane do pozyskania w niniejszym planie użytki główne zostały podzielone na:

- użytki rębne (maksymalny etat miąższościowy);
- użytki przedrębne (obligatoryjny etat powierzchniowy).

3.1.3.1. Etat użytkowania rębnego

Zgodnie z Instrukcją urządzania lasu użytki rębne zostały podzielone na:

- zaliczone na poczet przyjętego etatu;
- niezaliczone na poczet przyjętego etatu (uprzątnięcie nasienników i przedrostów).

3.1.3.1.1. Użytki rębne zaliczone na poczet przyjętego etatu

Obliczenia etatów dokonano zgodnie z §88-93 Instrukcji u.l. Etaty obliczono obrębami dla poszczególnych gospodarstw. Obliczone etaty są wyrażone w wymiarze miąższościowym w m³ grubizny brutto. W celu wyliczenia etatu użytkowania rębnego i ustalenia rozmiaru użytków rębnych zaliczonych na poczet etatu sporządzono dla wszystkich obrębów następujące tabele i wzory:

- **Tabela nr VI** – Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności.
- **Wzór nr 3** – Wykaz drzewostanów do przebudowy.
- **Wzór nr 4** – Wykaz drzewostanów w klasie odnowienia.
- **Wzór nr 5** – Wykaz drzewostanów w klasie do odnowienia.

Zgodnie z § 89 dla gospodarstwa specjalnego (S) etat jest sumą stwierdzonych na gruncie potrzeb hodowlanych i ochronnych drzewostanów stąd etatów nie obliczono. Dla gospodarstwa wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O) oraz gospodarstwa wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G) obliczono zgodnie z §§ 90, 91 „Instrukcji Urządzania Lasu” z 2012 r. etaty wg dojrzałości drzewostanów i etaty wg zrównania średniego wieku. Dla gospodarstw tych obliczony został również etat z potrzeb przebudowy, jak również określono etat optymalny, oraz według okresów uprzątania w KO i KDO.

Zestawienie obliczonych etatów użytkowania rębnego w poszczególnych gospodarstwach dla poszczególnych obrębów przedstawiają tabele nr XIV wg obrębów leśnych.

Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębne przedstawiono poniżej z rozbiciem na gospodarstwa.

*Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębne
– obręb Jaśliska*

Gospodarstwo Sposób zagosp.	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z potrzeb hodowlanych i ochronnych na okres obowiązywania planu	Etat przyjęty na okres obowiązywania planu
	etaty wg dojrzałości drzewostanów		etat wg zrównania średniego wieku	etat optymalny	etat z potrzeb przebudowy	etat wg okresów uprzątnięcia w KO i KDO		
	z ostatniej klasy wieku	z dwóch ostatnich klas wieku						
m ³ brutto								
SPECJALNE (S)	X	X	X	X	303	934	14644	14644
LASÓW OCHRONNYCH (O)	39360	40144	33763	39360	7344	30400	383615	383615
LASÓW GOSPODARCZYCH (GPZ)	296	235	453	296	0	0	X	1493
OGÓLEM Obręb	39656	40379	34216	39656	7647	31334	398259	399752

*Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębne
– obręb Rymanów*

Gospodarstwo Sposób zagosp.	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z potrzeb hodowlanych i ochronnych na okres obowiązywania planu	Etat przyjęty na okres obowiązywania planu
	etaty wg dojrzałości drzewostanów		etat wg zrównania średniego wieku	etat optymalny	etat z potrzeb przebudowy	etat wg okresów uprzątnięcia w KO i KDO		
	z ostatniej klasy wieku	z dwóch ostatnich klas wieku						
m ³ brutto								
SPECJALNE (S)	X	X	X	X	51	999	14889	14889
LASÓW OCHRONNYCH (O)	18767	26046	21969	21969	5176	16979	228197	228197
LASÓW GOSPODARCZYCH (GPZ)	106	87	261	106	168	14	X	1118
OGÓLEM Obręb	18873	26133	22230	22075	5395	17992	18873	244204
OGÓLEM NADLEŚNICTWO	58529	66512	56446	61731	13042	49326	58529	643956

Przyjęte etaty są:

- w gospodarstwie specjalnym (S) – etatem wynikającym z potrzeb hodowlanych i ochronnych drzewostanów oraz pełnionych funkcji. Gospodarstwo specjalne utworzono dla powierzchni pełniących szczególne funkcje w zarządzanym obiekcie. Realizacja tych funkcji zwykle wymusza ograniczenie bądź zaniechanie prowadzenia czynności gospodarczych.
- w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów ochronnych (O) – etatem wynikającym z potrzeb hodowlanych i ochronnych drzewostanów. Do gospodarstwa wielofunkcyjnych lasów ochronnych zaliczono lasy z dominującą funkcją ochronną, której realizacja nie wymaga zaniechania funkcji produkcyjnych. Realizacja etatu wynikającego z potrzeb hodowlanych i ochronnych gwarantuje zapewnienie trwałości i stabilności lasu. Etat optymalny określa się dla gospodarstwa ochronnego, zrębowego i przerębowo-zrębowego. Zawiera się on pomiędzy etatami według dojrzałości (z ostatniej i z dwóch klas wieku). Określony etat wynikający z potrzeb hodowlanych i ochronnych drzewostanów stanowi odpowiednio 97% w obrębie Jaśliśka oraz 104% w obrębie Rymanów etatu optymalnego;
- w gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych (G) z przerębowo-zrębowym sposobem gospodarowania – etatem uwzględniającym potrzeby przebudowy i uprzątania w KO oraz z lokalizacji cięć.

Zaproponowany na 10-lecie etat użytków rębnych dla Nadleśnictwa Rymanów wynosi **643956** m³ brutto i jest adekwatny do stanu drzewostanów, zaawansowania odnowienia, pełnionych funkcji oraz uwarunkowań przyrodniczych i gospodarczych.

Proponowany etat miąższościowy użytkowania rębego jest wyższy od sumy etatów według okresów uprzątania w KO i KDO oraz z potrzeb przebudowy, a zbliżony jest do etatu optymalnego.

Projektując cięcia rębne oraz planując związane z nimi procesy odnowieniowe, bez względu na przynależność drzewostanów do poszczególnych gospodarstw, uwzględniano:

- przyjęty cel hodowlany (TD),
- ograniczenia i nakazy prawne wynikające z funkcji pełnionych przez poszczególne drzewostany,
- zasady i wytyczne zawarte w aktach normalizacji wewnętrznej w LP,
- stan wiedzy z zakresu zagospodarowania i ochrony ekosystemów leśnych,
- dotychczasowe prowadzenie gospodarki leśnej w sposób zrównoważony i przemyślany w zgodzie z oczekiwaniami społecznymi, ochroną przyrody i innymi uwarunkowaniami wynikającymi z racji położenia Nadleśnictwa, w zgodzie i z poszanowaniem prawa.

Priorytetowo brano pod uwagę inicjowanie i kształtowanie naturalnych procesów odnowieniowych oraz wykorzystywanie istniejących już odnowień naturalnych w drzewostanach.

Kwalifikowanie drzewostanów do użytkowania rębego odbywało się z zachowaniem okresów odnowienia, z uwzględnieniem specyficznych grup drzewostanów, w następującej kolejności:

- drzewostany w klasie odnowienia,
- drzewostany do przebudowy intensywnej,
- drzewostany przeszłorębne,
- drzewostany rębne
- bliskorębne (w ramach przebudowy).

Nabór miąższości w użytkowaniu rębnym w poszczególnych kategoriach drzewostanów Nadleśnictwa Rymanów przedstawiono poniżej w tabeli.

Drzewostany zakwalifikowane do użytkowania rębego wg grup kategorii

Kategoria drzewostanów	Ogółem w Nadleśnictwie		Zaprojektowano w 10-leciu		Pozostaje	
	ha	m ³	%	%	ha	m ³
1	2	3	4	5		
W klasie odnowienia	4844,43	4844,43	100,00	0,00	0,00	0,00
	1507710	385184	25,55	1122526	74,45	
W klasie do odnowienia	75,64	75,64	100,00	0,00	0,00	0,00
	21385	2977,00	13,92	18408	86,08	
Przesłorębne	921,04	345,17	37,48	575,87	62,52	
	369000	26528	7,19	342472	92,81	
Rębne	2693,76	1663,32	61,75	1030,44	38,25	
	1050080	131936	12,56	918144	87,44	
Bliskorębne i młodsze	10804,54	1731,51	16,03	9073,03	83,97	
	3336645	97331	2,92	3239314	97,08	
Ogółem Nadleśnictwo	19339,41	8660,07	44,78	10679,34	55,22	
	6284820	643956	10,25	5640864	89,75	

Drzewostany potencjalnie nadające się użytkowania rębego (rębne, przeszłorębne, KO, KDO) zajmują w Nadleśnictwie 44,13% powierzchni (8534,87 ha) i 46,91% miąższości drzewostanów (2948175,00 m³). Użytkowaniem rębnym objęto 81,18% powierzchni i 18,54% miąższości grubizny tych drzewostanów. Największy procent poboru miąższości zaprojektowano w drzewostanach w klasie odnowienia. Etat użytków rębnych kształtuje się na poziomie 10,25% aktualnych zasobów Nadleśnictwa, bez uwzględnienia spodziewanego przyrostu.

3.1.3.1.2. Rozmiar użytkowania rębego niezaliczonego na poczet etatu

W bieżącym okresie gospodarczym przewidziano w ramach cięć rębnych niezaliczonych na poczet etatu powierzchniowe uprzątnięcie nasienników, które spełniły swoją rolę. Uprzątnięcia przestoi nie planowano, za wyjątkiem przestoi sosnowych, świerkowych i gatunków drzew lekkonasiennych, tylko w niezbędnej ilości, w pozostałych przypadkach z uwagi na aspekty ekologiczne nie przewiduje się ich do uprzątnięcia.

Poniżej w tabeli zestawiono użytki rębne nie zaliczone na poczet obliczonego etatu.

Użytki rębne nie zaliczone na poczet etatu

Kategoria cięć	Obręb						Nadleśnictwo		
	Jaślicka			Rymanów					
	pow. [ha]	miąższość [m ³]		pow. [ha]	miąższość [m ³]		pow. [ha]	miąższość [m ³]	
		brutto	netto		brutto	netto		brutto	netto
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Uprzątnięcie nasienników i przdrostów	-	1506	1277	-	516	430	-	2022	1707

Z łącznej sumy 7030 m³ nasienników i przestoi zaplanowano do usunięcia 28,76%, głównie sosnowych i modrzewiowych.

W ramach tych cięć nie jest planowane usuwanie kęp ekologicznych i drzew biocenotycznych.

3.1.3.1.3. Łączny rozmiar użytkowania rębego

Zestawienie zaprojektowanych użytków rębnych w miąższości brutto i netto

Użytki rębne	Obręb:				Nadleśnictwo Rymanów	
	Jaślicka		Rymanów			
	miąższość [m ³]					
	brutto	netto	brutto	netto	brutto	netto
1	2	3	4	5	6	7
zaliczone na etat*	419740	359949	256414	224079	676154	584028
niezaliczone na etat	1506	1277	516	430	2022	1707
Razem	421246	361226	256930	224509	678176	585735

* etat netto użytków rębnych zaliczonych na poczet etatu wraz z 5 przyrostem.

Przyjęty etat użytkowania rębego w porównaniu z etatem z ubiegłego okresu gospodarczego wzrasta o 68% (273 670 m³ brutto). Jest to wynik starzenia się drzewostanów, wzrostu powierzchni drzewostanów w klasie odnowienia, znaczącej powierzchni drzewostanów wymagających pilnej przebudowy oraz charakteru cięć i pełnionych funkcji.

3.1.3.2. Etat użytkowania przedrębego

Obliczenia etatu cięć użytkowania przedrębego dokonano w oparciu o §94-95 IUL. Etat cięć użytkowania przedrębego w wymiarze powierzchniowym ustalony został na podstawie zestawienia zbiorczego powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych. Powierzchniowy etat użytkowania przedrębego wynikający z potrzeb pielęgnacyjnych drzewostanów jest następujący:

Powierzchniowy etat użytkowania przedrębego w Nadleśnictwie Rymanów

Rodzaj cięć	Obręb		Nadleśnictwo Rymanów
	Jaśliska	Rymanów	
	Powierzchnia [ha]		
Czyszczenia późne (CPP)	205,52	18,29	223,81
Trzebieże	Wczesne (TW)	338,93	455,55
	Późne (TP)	3387,64	7071,07
	Razem	3726,57	7526,62
Ogółem	3932,09	3818,34	7750,43

Dane przedstawiają powierzchnię manipulacyjną cięć przedrębnych, bez powtórzeń (nawrotów) w 10-leciu.

Przyjęty etat użytkowania przedrębego w wymiarze powierzchniowym, w wysokości **7750,43** ha stanowi wielkość obligatoryjną do wykonania w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu.

Orientacyjny etat użytkowania przedrębego w wymiarze miąższościowym

Etat w wymiarze miąższościowym ustalony został orientacyjnie w m³ grubizny netto na 10 lecie. Orientacyjną wysokość miąższości grubizny (obrębami) określono na podstawie:

- wyników użytkowania przedrębego w nadleśnictwie w okresie 5 lat (łącznie miąższość z cięć pielęgnacyjnych, sanitarnych i przygodnych),
- wyników użytkowania przedrębego w nadleśnictwie w okresie 10-lecia (łącznie miąższość z cięć pielęgnacyjnych, sanitarnych i przygodnych),
- spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących w drzewostanach nie objętych użytkowaniem rębny (Tabela VIIIa),
- zestawienia zbiorczego powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego, według rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku.

Wskaźniki użytkowania przedrębego

Wskaźniki	Obręb	
	Jaśliska	Rymanów
	[m ³ /ha]	
Z wykonania w ostatnich 5 latach (razem z użytkami przygodnymi)	38	44
Z wykonania cięć w ostatnim okresie gospodarczym (razem z użytkami przygodnymi)	37	43
Przyjęty w poprzednim planie	37	37
75% spodziewanego przyrostu bieżącego drzewostanów nie objętych użytkowaniem rębny	83	66
Połowa spodziewanego przyrostu bieżącego drzewostanów nie objętych użytkowaniem rębny	55	44
Przyjęty	40	42

Przyjęto wskaźniki użytkowania przedrębego w wysokości 40 m³/ha dla obrębu Jaśliska i 42 m³/ha dla obrębu Rymanów.

Spodziewany przyrost bieżący w Nadleśnictwie w okresie 10-letnim dla drzewostanów nie objętych użytkowaniem rębny wyniesie 960600 m³ grubizny brutto.

Wielkości przyjęte do planu urządzenia lasu w użytkowaniu przedrębny porównano ze spodziewanym przyrostem bieżącym w grupie drzewostanów nie objętych użytkowaniem rębny w okresie obowiązywania planu. W celach porównawczych obliczono miąższość brutto, zwiększając miąższość użytków przedrębnych netto o 25%.

Do planu urządzenia lasu przyjęto następujące wielkości w użytkowaniu przedrębny.

Powierzchniowy i miąższościowy etat użytkowania przedrębego

Etat użytków przedrębnych	Obręby:		Nadleśnictwo Rymanów
	Jaśliska	Rymanów	
Powierzchniowy /ha/	3932,09	3818,34	7750,43
Miąższościowy /m ³ netto/	157284	160370	317654
Miąższościowy /m ³ brutto/	196605	200463	397068
Przyrost bieżący /m ³ brutto/	542300	418300	960600
Procent przyrostu %*	36,25	47,92	41,34

* Przyrost tablicowy brutto w drzewostanach nie objętych użytkowaniem rębny.

Orientacyjny etat użytków przedrębnych uwzględnia potrzeby hodowlane poszczególnych drzewostanów i stanowi 41,34% spodziewanego tabelarycznego przyrostu drzewostanów nie objętych użytkowaniem rębny.

Przyjęty etat miąższościowy użytków przedrębnych ma charakter orientacyjny i może ulec zmianie w zależności od potrzeb stwierdzonych w czasie wykonywania zabiegów pielęgnacyjnych w poszczególnych drzewostanach.

Zdaniem wykonawcy projektu planu zaproponowana wielkość użytkowania przedrębnego uwzględnia stadia rozwojowe drzewostanów i dynamikę rozwoju gatunków je budujących oraz przyjęte cele ochronne i produkcyjne.

3.1.3.3. Łączny etat miąższościowy użytków głównych

Przyjęty do planu etat miąższościowy użytków głównych stanowi wielkość szacunkową i składa się z etatu maksymalnego użytkowania rębego i etatu szacunkowego użytkowania przedrębnego. Każdy z w/w etatów podlega oddzielnemu rozliczeniu w ramach etatów, bez możliwości kompensacji miąższościowej tych użytków.

Łączny rozmiar użytkowania głównego na lata 2019-2028 dla Nadleśnictwa Rymanów oraz porównanie tego rozmiaru z wielkością zasobów miąższości i spodziewanym przyrostem przedstawia się następująco:

Łączny etat użytków głównych

Rodzaj cięcia	Obręb				Nadleśnictwo Rymanów		
	Jaśliska		Rymanów				
	miąższość [m ³]						
	brutto	netto	brutto	netto	brutto	%	netto
1	2	3	4	5	6	7	8
Rębne	421246	361226	256930	224509	678176	46,48	585735
Przedrębne	196605	157284	200463	160370	397068	27,22	317654
Razem	617851	518510	457393	384879	1075244	73,70	903389
Przyrost bieżący	868250		590750		1459000		
% przyrostu	71,16		77,43		73,70		

Przyjęty łączny rozmiar pozyskania (brutto) stanowi 73,70% spodziewanego bieżącego przyrostu tabelarycznego miąższości w dziesięcioleciu wg Tabeli VIIIa (1459000 m³ brutto), w tym użytki rębne zajmują 46,48%, a przedrębne 27,22% tegoż przyrostu.

Łączny etat użytkowania głównego dla Nadleśnictwa Rymanów na lata 2019 – 2028 wynosi **903 389m³ grubizny netto**.

Zaplanowany etat użytkowania rębego i przedrębnego uwzględnia potrzeby hodowlane drzewostanów wynikające ze stanu lasu oraz potrzeby pielęgnacyjne w drzewostanach Nadleśnictwa Rymanów.

Udział poszczególnych kategorii użytkowania w wielkości spodziewanego przyrostu drzewostanów Nadleśnictwa Rymanów

Zestawienie przyjętego etatu użytkowania głównego przedstawia poniższa tabela.

Wyszczególnienie	Jednostka	Nadleśnictwo Rymanów
Zasoby ogółem brutto	m ³	6284820
Spodziewany przyrost bieżący brutto	m ³	1459000
Proponowany etat netto/brutto	m ³	903389/1075244
Wykonany w IV rewizji netto/brutto	m ³	769521/961901
Relacja etatów do zasobów	%	17,11
Relacja etatów do przyrostu	%	73,70
Relacja etatów do wykonania	%	111,78

Łączny etat użytków głównych stanowi 17,11% miąższości zasobów drzewnych i 73,70% przyrostu bieżącego drzewostanów. Jest on wyższy o 11,78% w stosunku do wykonania w poprzednim okresie gospodarczym.

W odniesieniu do przedstawionych wyliczeń zaproponowana wielkość użytkowania zachowa trwałość lasu i ciągłość użytkowania w omawianym Nadleśnictwie.

Należy podkreślić, że 2715,42 ha co stanowi 14,04% wszystkich drzewostanów nie zostało objęte użytkowaniem rębnym i przedrębnym (brak wskazań gospodarczych – zestawienie w formie tabelarycznej w dalszej części elaboratu).

3.2. Zadania gospodarcze wynikające z planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa

3.2.1. Zestawienie i opisanie zadań z zakresu użytkowania głównego

Zestawienie łączne użytków głównych zawiera tabela XVII: Zestawienie łączne etatu użytków głównych według kategorii cięć.

Zestawienie łączne miąższości planowanej do pozyskania według kategorii cięć

Kategoria użytkowania	Obręb Jaślicka		Obręb Rymanów		Nadleśnictwo Rymanów	
	brutto	netto	brutto	netto	brutto	netto
	[m ³]					
1	2	3	4	5	6	7
Rębne, zaliczone na etat	399752	342822	244204	213399	643956	556221
5% przyrostu miąższości	19988	17127	12210	10680	32198	27807
Rębne nie zaliczone na etat	1506	1277	516	430	2022	1707
Razem użytki rębne	421246	361226	256930	224509	678176	585735
Przedrębne	196605	157284	200463	160370	397068	317654
Ogółem	617851	518510	457393	384879	1075244	903389

Użytkowanie rębne stanowi 64,84% miąższości użytków głównych, a przedrębne 35,16%.

Pobór miąższości w poszczególnych kategoriach drzewostanów dostosowano do funkcji lasów, stanu młodego pokolenia i okresu odnowienia, co pozwoli zapewnić ciągłość użytkowania i gwarantuje trwałość lasów. Należy zwracać szczególną uwagę na inicjowanie i maksymalnie wykorzystywać obsiew naturalny; dotyczy to nie tylko gatunków głównych, ale również innych gatunków właściwych siedliskom. Aby w pełni go wykorzystać, w rębniach stopniowych należy właściwie rozplanować miejsca pobierania miąższości, a także zadbać o prawidłowe wykonanie ścinki, zrywki i wywozu, celem ochrony istniejących odnowień.

W Nadleśnictwie Rymanów do pilnej przebudowy pełnej w ramach użytkowania rębego przewidziano 1594,77 ha (w obrębie Jaślicka 928,27 ha, w obrębie Rymanów 666,50 ha) drzewostanów głównie sosnowych, świerkowych, jesionowych i z olszą szarą. Szczegółowy wykaz drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy zamieszczono w kolejnej tabeli.

Wykaz drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy

Oddz pododdz.	Gospo- darstwo	Powierzchnia [ha]	Miaższość na całej powierzchni [m ³ brutto]	Okres przebudowy	Orientacyjny etat [m ³ /rok]	Projektowane cięcia rębne na I 10.letcie				
						Rodzaj rębni	pow. [ha]		Miaższość [m ³]	
							man.	do odn.	brutto	netto
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
46 -a	S	6,11	1150	30	38	IVD	6,11	2,00	287	241
280 -d	S	2,37	485	30	16	IVD	2,37	0,60	72	61
281 -a	S	18,06	7445	30	248	IVD	18,06	2,50	1117	933
Razem gospo:		26,54	9080	X	303	X	26,54	5,10	1476	1235
4 -c	O	2,01	755	20	38	IVD	2,01	1,00	227	201
5 -a	O	1,87	540	20	27	IVD	1,87	1,50	189	170
5 -c	O	3,06	875	20	44	IVD	3,06	1,00	262	230
5 -g	O	4,40	1265	20	63	IVD	4,40	2,00	506	452
8 -d	O	4,55	1390	20	70	IVD	4,55	2,00	695	625
13 -a	O	7,61	2480	20	124	IVD	7,61	4,00	992	882
23 -g	O	2,46	710	20	36	IVD	2,46	1,50	284	254
27 -a	O	5,81	1145	25	46	IVD	5,81	3,00	344	284
35 -f	O	1,74	470	20	24	IVD	1,74	1,00	235	208
40 -a	O	2,58	635	20	32	IVD	2,58	1,00	191	161
40 -c	O	3,26	800	20	40	IVD	3,26	1,00	160	133
43 -d	O	1,07	160	20	8	IVD	1,07	0,80	48	42
44 -b	O	3,52	625	20	31	IVD	3,52	1,50	125	104
44 -h	O	2,67	435	20	22	IVD	2,67	1,00	87	73
48 -a	O	2,11	485	20	24	IVD	2,11	1,00	194	164
49 -c	O	6,45	1875	30	63	IVD	6,45	2,00	375	312
49 -d	O	1,28	320	20	16	IVD	1,28	1,00	128	112
49 -h	O	1,32	280	20	14	IVD	1,32	1,00	112	98
50 -f	O	4,91	1640	30	55	IVD	4,91	1,50	411	342
52 -h	O	0,72	115	20	6	IVD	0,72	0,72	23	20
64 -c	O	1,09	335	20	17	IVD	1,09	1,00	167	148
65 -c	O	7,62	395	20	20	IVD	7,62	4,00	158	126
75 -b	O	1,43	380	20	19	IVD	1,43	0,75	190	172
76 -a	O	1,83	765	20	38	IVD	1,83	0,70	306	268
76 -d	O	4,00	1010	20	51	IVD	4,00	1,60	506	450
77 -b	O	3,30	900	20	45	IVD	3,30	1,50	450	400
78 -b	O	29,51	11540	30	385	IVD	29,51	5,00	2886	2570
80 -h	O	9,54	3120	20	156	IVD	9,54	5,00	1872	1668
84 -h	O	2,10	450	20	23	IVD	2,10	0,50	136	119
89 -b	O	3,48	710	30	24	IVD	3,48	0,80	212	184
90 -a	O	4,49	1375	20	69	IVD	4,49	4,00	687	620
95 -c	O	0,69	105	20	5	IVD	0,69	0,50	42	40
95 -d	O	1,56	330	20	17	IVD	1,56	0,50	132	118
97 -b	O	9,88	1725	20	86	IVD	9,88	5,00	518	454
110A -g	O	12,23	3485	20	174	IVD	12,23	5,00	1045	918
126 -f	O	11,13	3615	30	121	IVD	11,13	4,00	1084	894
134 -b	O	11,25	3400	20	170	IVD	11,25	4,00	1020	852
148 -a	O	19,35	5395	30	180	IVD	19,35	5,00	1618	1391

Oddz pododdz.	Gospo- darstwo	Powierzchnia [ha]	Miąższość na całej powierzchni [m ³ brutto]	Okres przebudowy	Orientacyjny etat [m ³ /rok]	Projektowane cięcia rębne na I 10.letnie					
						Rodzaj rębni	pow. [ha]		Miąższość [m ³]		
							man.	do odn.	brutto	netto	
1	2	3	4	5	kol.4/ kol.5	6	7	8	9	10	11
153 -a	O	0,91	190	20	10	IVD	0,91	0,80	57	50	
155 -a	O	19,47	4075	30	136	IVD	19,47	6,00	1018	873	
156 -d	O	2,83	665	20	33	IVD	2,83	1,50	266	238	
157 -a	O	39,53	3520	30	117	IVD	39,53	10,00	704	583	
158 -a	O	27,93	5620	30	187	IVD	27,93	5,00	1124	936	
255 -a	O	17,55	2070	30	69	IVD	17,55	4,00	206	172	
255 -d	O	5,36	480	20	24	IVD	5,36	1,50	48	39	
255 -f	O	10,33	1010	30	34	IVD	10,33	3,00	152	120	
255 -l	O	1,33	85	20	4	IVD	1,33	0,50	8	7	
256 -a	O	27,72	4820	30	161	IVD	27,72	5,00	723	600	
256 -d	O	2,54	405	20	20	IVD	2,54	1,50	81	65	
256 -k	O	3,59	480	30	16	IVD	3,59	1,00	48	40	
265 -c	O	9,63	1495	30	50	IVD	9,63	2,50	225	187	
268 -c	O	7,41	860	30	29	IVD	7,41	1,00	129	106	
268 -f	O	9,80	1300	30	43	IVD	9,80	2,00	129	104	
269 -a	O	1,39	495	20	25	IVD	1,39	1,00	99	89	
271 -a	O	47,07	8520	30	284	IVD	47,07	8,00	852	718	
272 -c	O	0,68	130	20	7	IVD	0,68	0,40	12	11	
274 -b	O	45,55	11255	30	375	IVD	45,55	5,00	1687	1445	
279 -b	O	6,77	1485	30	50	IVD	6,77	1,50	371	321	
284 -f	O	12,62	1845	30	62	IVD	12,62	2,00	183	154	
294 -d	O	0,95	255	20	13	IVD	0,95	0,95	191	169	
297 -a	O	8,85	1585	30	53	IVD	8,85	2,00	317	283	
298 -g	O	14,24	2635	30	88	IVD	14,24	2,50	395	343	
302 -c	O	13,32	4070	30	136	IVD	13,32	3,00	1221	1040	
303 -f	O	20,26	6765	30	226	IVD	20,26	6,00	1353	1150	
307 -f	O	5,66	1395	30	47	IVD	5,66	2,00	419	352	
311 -c	O	19,12	3940	30	131	IVD	19,12	4,00	788	678	
311 -i	O	35,58	10000	30	333	IVD	35,58	4,00	2499	2107	
316 -a	O	3,30	670	20	34	IVD	3,30	1,00	201	171	
317 -a	O	4,88	1845	20	92	IVD	4,88	2,00	554	474	
353 -a	O	18,16	2050	30	68	IVD	18,16	5,00	206	169	
353 -b	O	16,20	4820	30	161	IVD	16,20	3,00	1687	1456	
358 -a	O	44,68	20195	30	673	IVD	44,68	10,00	4039	3379	
362 -c	O	1,22	355	20	18	IVD	1,22	1,22	213	189	
363 -a	O	7,92	1555	30	52	IVD	7,92	3,00	466	398	
366 -h	O	2,45	610	20	31	IVD	2,45	2,45	427	382	
367 -a	O	23,61	2925	30	98	IVD	23,61	7,00	733	634	
368 -a	O	3,26	390	20	20	IVD	3,26	1,50	137	114	
369 -a	O	14,54	1220	30	41	IVD	14,54	3,00	244	209	
369 -b	O	5,50	560	20	28	IVD	5,50	2,50	56	52	
369 -f	O	4,10	805	20	40	IVD	4,10	2,00	282	236	
370 -c	O	5,21	1050	20	53	IVD	5,21	2,00	315	265	
371 -d	O	1,94	290	20	15	IVD	1,94	1,60	144	122	

Oddz pododdz.	Gospo- darstwo	Powierzchnia [ha]	Miąższość na całej powierzchni [m ³ brutto]	Okres przebudowy	Orientacyjny etat [m ³ /rok]	Projektowane cięcia rębne na I 10.letnie				
						Rodzaj rębni	pow. [ha]		Miąższość [m ³]	
							man.	do odn.	brutto	netto
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
372 -b	O	1,66	320	20	16	IVD	1,66	1,30	128	106
374 -b	O	2,02	355	20	18	IVD	2,02	1,00	106	88
379 -a	O	1,76	300	20	15	IVD	1,76	1,50	150	127
381 -b	O	6,07	1925	20	96	IVD	6,07	0,00	577	485
381 -d	O	5,05	1385	20	69	IVD	5,05	4,00	693	600
385 -g	O	2,89	725	20	36	IVD	2,89	0,00	218	185
387 -a	O	49,16	9395	40	235	IVD	49,16	5,00	940	804
388 -a	O	60,28	11930	40	298	IVD	60,28	6,00	1191	1038
Razem gosp:		901,73	203160	X	7342	X	901,73	232,09	47629	40922
Razem A		928,27	212240	X	7645	X	928,27	237,19	49105	42157
Razem obręb		928,27	212240	X	X		928,27	237,19	49105	42157
100 -c	S	1,25	340	20	17	IVD	1,25	0,50	102	86
101 -c	S	2,09	505	30	17	IVD	2,09	0,80	101	85
102 -i	S	1,96	535	30	18	IVD	1,96	1,00	214	176
Razem gosp:		5,30	1380	X	52	X	5,30	2,30	417	347
17 -p	O	1,93	435	20	22	IVD	1,93	1,00	174	144
21 -f	O	7,40	1470	40	37	IVD	7,40	1,70	294	234
25 -b	O	2,49	340	20	17	IVD	2,49	1,00	118	99
34 -g	O	6,87	1390	30	46	IVD	6,87	1,50	349	291
39 -c	O	2,36	995	20	50	IVD	2,36	2,00	697	616
42 -g	O	18,46	4155	30	139	IVD	18,46	6,00	1247	1017
43 -o	O	10,63	1905	30	64	IVD	10,63	4,00	573	493
53 -b	O	1,52	215	20	11	IVD	1,52	1,10	107	86
56 -a	O	5,54	1335	20	67	IVD	5,54	3,00	402	320
56 -g	O	1,87	450	20	23	IVD	1,87	1,00	180	142
58 -a	O	4,35	850	20	43	IVD	4,35	2,00	340	276
62 -a	O	4,82	605	20	30	IVD	4,82	2,00	182	146
64 -a	O	6,95	1120	30	37	IVD	6,95	2,00	112	92
65 -a	O	12,78	1345	30	45	IVD	12,78	4,00	269	231
66 -c	O	9,86	1790	30	60	IVD	9,86	1,00	624	516
72 -b	O	8,44	1980	30	66	IVD	8,44	3,00	593	480
75 -a	O	1,11	115	20	6	IVD	1,11	1,00	58	45
97 -c	O	15,61	5475	30	183	IVD	15,61	4,00	1095	917
105 -a	O	19,44	4495	40	112	IVD	19,44	4,00	899	725
106 -a	O	17,87	4305	40	108	IVD	17,87	3,00	430	354
110 -b	O	1,26	355	20	18	IVD	1,26	1,00	284	224
111 -c	O	1,44	235	20	12	IVD	1,44	0,00	23	20
113 -c	O	26,86	7010	30	234	IVD	26,86	5,00	1402	1181
115 -c	O	11,87	2625	30	88	IVD	11,87	4,00	788	657
116 -b	O	10,99	2850	30	95	IVD	10,99	3,00	713	591
119 -a	O	26,68	8110	30	270	IVD	26,68	6,00	1216	1015
120 -a	O	43,34	12610	30	420	IVD	43,34	6,00	2469	2056
121 -a	O	37,90	9895	30	330	IVD	37,90	7,00	2109	1757

Oddz pododdz.	Gospo- darstwo	Powierzchnia [ha]	Miąższość na całej powierzchni [m ³ brutto]	Okres przebudowy	Orientacyjny etat [m ³ /rok]	Projektowane cięcia rębne na I 10.letcie				
						Rodzaj rębni	pow. [ha]		Miąższość [m ³]	
							man.	do odn.	brutto	netto
1	2	3	4	5	kol.4/ kol.5	7	8	9	10	11
122 -b	O	54,02	12475	30	416	IVD	54,02	5,00	2495	2070
123 -a	O	21,27	4700	30	157	IVD	21,27	4,00	1175	970
124 -a	O	29,63	7585	30	253	IVD	29,63	5,00	1517	1258
128 -a	O	17,00	3415	30	114	IVD	17,00	4,00	854	714
129 -a	O	22,11	6675	30	223	IVD	22,11	3,00	2003	1676
131 -b	O	2,37	705	20	35	IVD	2,37	0,00	211	180
134 -f	O	11,92	2635	30	88	IVD	11,92	3,00	659	549
142 -d	O	2,22	595	20	30	IVD	2,22	2,00	178	150
147 -b	O	13,21	6275	30	209	IVD	13,21	4,00	1884	1672
150 -c	O	29,81	9210	40	230	IVD	29,81	3,00	1842	1589
152 -a	O	11,56	2400	30	80	IVD	11,56	3,00	721	607
159 -b	O	7,11	2265	30	76	IVD	7,11	1,00	566	480
174 -d	O	22,04	3680	40	92	IVD	22,04	5,00	736	602
175 -d	O	2,88	530	30	18	IVD	2,88	1,50	106	92
176 -d	O	9,07	1825	30	61	IVD	9,07	3,00	548	451
177 -f	O	11,04	1885	30	63	IVD	11,04	5,00	566	459
177 -h	O	1,70	240	20	12	IVD	1,70	0,60	96	80
177 -i	O	2,08	525	20	26	IVD	2,08	1,00	210	170
177 -o	O	3,86	510	20	26	IVD	3,86	1,50	153	122
194 -c	O	0,46	180	20	9	IVD	0,46	0,46	108	96
194 -i	O	9,50	2460	30	82	IVD	9,50	2,00	492	407
194 -k	O	0,86	245	20	12	IVD	0,86	0,50	147	129
195 -a	O	0,39	105	20	5	IVD	0,39	0,39	63	57
199 -c	O	30,07	9260	40	232	IVD	30,07	5,00	1852	1551
Razem gosp:		636,82	158840	X	5175	X	636,82	143,25	36929	30856
81A -c	GPZ	14,97	2635	30	88	IVD	14,97	4,00	395	330
81A -d	GPZ	8,64	2120	30	71	IVD	8,64	3,00	318	270
174A -b	GPZ	0,77	185	20	9	IVD	0,77	0,60	92	78
Razem gosp:		24,38	4940	X	168	X	24,38	7,60	805	678
Razem A		666,50	165160	X	5395	X	666,50	153,15	38151	31881
Razem obręb		666,50	165160	X	X		666,50	153,15	38151	31881

Należy podkreślić, że 2715,42 ha - 14,04% wszystkich drzewostanów, nie zostało objęte użytkowaniem rębnym i przedrębnym (brak wskazań gospodarczych – zestawienie w formie tabelarycznej).

Obwód Jaśliska – drzewostany bez wskazań gospodarczych

Wyszczególnienie	Pow [ha]	Lokalizacja: oddział, pododdział
Działka wśród gruntów obcych	2,27	15 h-i; 123 j-k;
Fragm. teren zabagniony	15,10	43 b; 49 b; 54 b; 56 j; 61 g; 148 n; 292 b;
LŁG	33,07	5 i; 12 f; 37 h; 46 c; 80 n; 255 j; 268 l; 280 a,f; 297 g; 298 h; 303 k; 320 a; 365 j; 370 i,w;
Nie wymaga zabiegu	31,09	28 c; 35 c,i; 39 c,g; 40 g; 49 j; 56 m; 84 b; 93 b,m; 102 d; 163 j; 280 l; 284 k; 296 b; 372 j;
Ostoja ksylobintów	8,26	256 b; 269 f; 273 c;
Ostoja ksylobintów, 5 procent do poz. w. d-stanach rębnych	97,02	3 b,h; 8 a; 12 g; 13 f; 18 g; 21 b; 23 c,h; 56 n; 64 d; 75 g,i; 76 b; 79 b; 80 f,r; 82 h; 263 c; 264 d; 266 d; 293 b; 297 c; 333 g; 356 c; 358 b; 382 f-g;
Ostoja ksylobintów, 5 procent do poz. w. d-stanach rębnych, LŁG	1,31	82 b;
Ostoja ksylobintów, 5 procent do poz. w. d-stanach rębnych, Stok urwisty	1,08	28 l;
Ostoja ksylobintów, 5 procent do poz. w. d-stanach rębnych, teren trudnodostępny	1,94	86 f;
Rezerwat przyrody	13,36	171 k,p; 312 c-d;
Rezerwat przyrody, Ostoja ksylobintów	1422,97	81 a-d,g-h; 83 a-b; 109 a-c; 118 a-b; 119 a; 120 a-b; 121 a-b; 122 a-b; 129 a-b; 130 a-b,f-h; 131 a-b; 166 h,n; 169 b; 170 g,i-m; 171 l,o; 172 a,c,g,i; 173 a,d-f; 257 a-b; 258 a; 259 a; 260
Rezerwat przyrody, Ostoja ksylobintów, Siedlisko przyrodnicze 6510	1,16	172 f;
Rezerwat przyrody, Ostoja ksylobintów, Siedlisko przyrodnicze 91E0, LŁG	1,45	262 b;
Rezerwat przyrody, Ostoja ksylobintów, Stok urwisty	0,82	167 n;
Siedlisko przyrodnicze 7230	0,92	88 j;
Siedlisko przyrodnicze 9180	6,58	106 b;
Siedlisko przyrodnicze 91E0	9,29	38 g; 42 g; 145 m;
Siedlisko przyrodnicze 91E0, LŁG	40,60	40 d; 42 l; 66 g,j,t; 72cx; 73 c; 74 b; 107 d; 136 d; 154 f; 287 d; 302 j; 303 i; 318 g; 319 l; 365 a; 377 c; 67 h; 69 f; 80 a; 364 n; 380 b;

Wyszczególnienie	Pow [ha]	Lokalizacja: oddział, pododdział
Siedlisko przyrodnicze 91E0, LŁG, Fragm. teren zabagniony	6,74	34 a; 37 i; 302 d;
Stok urwisty	1,16	67 g;
Strefa ochrony całorocznej	53,20	10 c; 15 b,d; 26 h; 39 h; 44 n; 46 g; 56 r; 61 a,c,j; 67 i; 145 o; 280 o; 282 g; 283 h; 370 r,y;
Strefa ochrony całorocznej, Ostoja ksylobiontów	5,63	360 f;
Strefa ochrony całorocznej, WDN	2,55	38 i;
Teren trudnodostępny	244,52	2 c; 6 a; 9 a; 25 h,s; 28 d; 30 b; 74 a; 78 a; 80 j; 87 j; 91 d; 93 j; 136 o; 140 h; 145 d; 162 b; 163 d-f; 164 c; 255 b,k; 256 m; 271 b-c; 272 a; 276 b; 280 m; 282 d,j; 283 d,g,i; 284 b; 291 b; 297 d; 298 b,f; 299 f; 303 d; 307 a,d; 337 c; 355 a; 358 d; 359 c; 364 c; 367 b; 372 i; 381 h; 383 c; 390 j;
Teren źródliskowy, Teren trudnodostępny	20,32	11 b; 164 d; 365 k; 385 d; 386 f;
WDN	77,45	36 a; 37 a; 38 a,h; 345 b;
Działka wśród gruntów obcych	2,27	15 h-i; 123 j-k;
Fragm. teren zabagniony	15,10	43 b; 49 b; 54 b; 56 j; 61 g; 148 n; 292 b;
LŁG	33,07	5 i; 12 f; 37 h; 46 c; 80 n; 255 j; 268 l; 280 a,f; 297 g; 298 h; 303 k; 320 a; 365 j; 370 i,w;
Nie wymaga zabiegu	31,09	28 c; 35 c,i; 39 c,g; 40 g; 49 j; 56 m; 84 b; 93 b,m; 102 d; 163 j; 280 l; 284 k; 296 b; 372 j;
Ostoja ksylobiontów	8,26	256 b; 269 f; 273 c;
Ostoja ksylobiontów, 5 procent do poz. w. d-stanach rębnych	97,02	3 b,h; 8 a; 12 g; 13 f; 18 g; 21 b; 23 c,h; 56 n; 64 d; 75 g,i; 76 b; 79 b; 80 f,r; 82 h; 263 c; 264 d; 266 d; 293 b; 297 c; 333 g; 356 c; 358 b; 382 f-g;
Ostoja ksylobiontów, 5 procent do poz. w. d-stanach rębnych, LŁG	1,31	82 b;
Ostoja ksylobiontów, 5 procent do poz. w. d-stanach rębnych, Stok urwisty	1,08	28 l;
Ostoja ksylobiontów, 5 procent do poz. w. d-stanach rębnych, teren trudnodostępny	1,94	86 f;
Rezerwat przyrody	13,36	171 k,p; 312 c-d;
Rezerwat przyrody, Ostoja ksylobiontów	1422,97	81 a-d,g-h; 83 a-b; 109 a-c; 118 a-b; 119 a; 120 a-b; 121 a-b; 122 a-b; 129 a-b; 130 a-b,f-h; 131 a-b; 166 h,n; 169 b; 170 g,i-m; 171 l,o; 172 a,c,g,i; 173 a,d-f; 257 a-b; 258 a; 259 a; 260
Rezerwat przyrody, Ostoja ksylobiontów, Siedlisko przyrodnicze 6510	1,16	172 f;

Wyszczególnienie	Pow [ha]	Lokalizacja: oddział, pododdział
Rezerwat przyrody, Ostoja ksylobiontów, Siedlisko przyrodnicze 91E0, LŁG	1,45	262 b;
Rezerwat przyrody, Ostoja ksylobiontów, Stok urwisty	0,82	167 n;
Siedlisko przyrodnicze 7230	0,92	88 j;
Siedlisko przyrodnicze 9180	6,58	106 b;
Siedlisko przyrodnicze 91E0	9,29	38 g; 42 g; 145 m;
Siedlisko przyrodnicze 91E0, LŁG	40,60	40 d; 42 l; 66 g,j,t; 72cx; 73 c; 74 b; 107 d; 136 d; 154 f; 287 d; 302 j; 303 i; 318 g; 319 l; 365 a; 377 c; 67 h; 69 f; 80 a; 364 n; 380 b;
Siedlisko przyrodnicze 91E0, LŁG, Fragm. teren zabagniony	6,74	34 a; 37 i; 302 d;
Stok urwisty	1,16	67 g;
Strefa ochrony całorocznej	53,20	10 c; 15 b,d; 26 h; 39 h; 44 n; 46 g; 56 r; 61 a,c,j; 67 i; 145 o; 280 o; 282 g; 283 h; 370 r,y;
Strefa ochrony całorocznej, Ostoja ksylobiontów	5,63	360 f;
Strefa ochrony całorocznej, WDN	2,55	38 i;
Teren trudnodostępny	244,52	2 c; 6 a; 9 a; 25 h,s; 28 d; 30 b; 74 a; 78 a; 80 j; 87 j; 91 d; 93 j; 136 o; 140 h; 145 d; 162 b; 163 d-f; 164 c; 255 b,k; 256 m; 271 b-c; 272 a; 276 b; 280 m; 282 d,j; 283 d,g,i; 284 b; 291 b; 297 d; 298 b,f; 299 f; 303 d; 307 a,d; 337 c; 355 a; 358 d; 359 c; 364 c; 367 b; 372 i; 381 h; 383 c; 390 j;
Teren źródłkowy, Teren trudnodostępny	20,32	11 b; 164 d; 365 k; 385 d; 386 f;
WDN	77,45	36 a; 37 a; 38 a,h; 345 b;
Obręb Jaśliska	2099,86	

Obręb Rymanów – drzewostany bez wskazań gospodarczych

Wyszczególnienie	Pow [ha]	Lokalizacja: oddział, pododdział
5 procent do poz. w. d-stanach rębnych, Teren trudnodostępny	0,48	4 a-b,d;
B. mała pow. wydzielenia	0,23	62 m; 168 h;
Działka wśród gruntów obcych	23,20	3 b; 11 h; 12 g-z,ay,bx,by,cx,cy-dy,fx,fy,gx,gy,hx,hy,ix,iy,jx,jy,kx,ky,lx,ly,mx-zx; 19 k-l; 84 j; 92 d; 93 h-i; 97 b; 102 t; 103 k; 107 a,i-j; 132 f-h,j; 135 g-k; 167 a; 168 i-j; 170 i-j; 171 a-c;
Fragm. teren zabagniony	3,26	99 c; 150 a;
LŁG	18,53	2 h; 17 w; 18 c; 19 j; 41 g; 42 b; 44 j; 56 h; 66 o; 71 g; 95 c; 101 d; 137 b,d; 138 b; 144 l; 158 l; 177 r-s; 180 g; 200 j;

Wyszczególnienie	Pow [ha]	Lokalizacja: oddział, pododdział
Nie wymaga zabiegu	16,58	32 n; 34 i; 43 p-r; 44 c; 51 b; 58 j; 82 a; 103 a; 109 a,c; 122 d; 158 n; 183 i-j; 200 o;
Ostoja ksylobintów	5,79	20 h; 98 n; 101 l;
Ostoja ksylobintów, 5 procent do poz. w. d-stanach rębnych	143,77	4 n; 21 b; 25 c; 32 f; 46 g; 55 d,h; 68 b; 73 a; 75 d; 85 c; 93 c-g; 96 f; 97 f; 102 h,r; 103 h-i; 107 b; 132 a; 133 a; 141 b; 143 d; 147 g; 149 a; 150 b; 151 a; 158 h; 164 b; 165 a; 168 l-m; 169 b; 179 i; 184 c; 192 c,g; 195 l; 198 b; 199 a-b;
Ostoja ksylobintów, 5 procent do poz. w. d-stanach rębnych, Stok urwisty	5,36	66 b; 86 b;
Ostoja ksylobintów, 5 procent do poz. w. d-stanach rębnych, Teren trudnodostępny, Odsł. geologiczne	9,20	158 b; 187 f;
Proponowany rezerwat	204,30	58 b,g-i; 59 b,d-g; 60 a-f,h-i; 62 c-d,g-i,n; 63 a-d;
Siedlisko przyrodnicze 91E0, LŁG	15,59	62 j; 66 l; 69 k; 73 f; 102 d; 198 i; 200 p,y; 64 f, g; 66 a,n;
Siedlisko przyrodnicze 91E0, LŁWYŻ	1,61	2 i; 4 m,p; 5 d,i; 17 y;
Stanowisko archeologiczne	1,16	84 i; 88 i; 89 k;
Stok urwisty	3,69	66 m; 138 c;
Stok urwisty, Proponowany rezerwat	1,05	58 n;
Stok urwisty, Proponowany rezerwat, Odsłonięcie. geologiczne	4,58	60 g;
Stok urwisty, Teren trudnodostępny	2,58	37 d; 121 b;
Stok urwisty, Teren źródłkowy	5,50	105 c;
Strefa ochrony całorocznej	29,16	32 k,m; 44 a; 55 j; 56 i,n; 57 c; 92 j; 98 j; 128 d; 129 d; 130 g,i-j; 167 g; 168 k;
Strefa ochrony całorocznej, Ostoja ksylobiontów, 5 procent do poz. w. d-stanach rębnych	14,73	55 i,l; 179 f;
Strefa ochrony całorocznej, Proponowany rezerwat	2,44	62 k-l;
Teren trudnodostępny	56,61	3 c,l; 4 c,f-g,o; 5 a; 17 s; 33 p; 40 a; 46 h; 54 f; 58 t; 64 d; 66 k; 105 b; 107 g; 114 d; 125 c; 142 g; 162 b; 163 a; 172 g; 176 f;
Teren trudnodostępny, Odsłonięcie geologiczne	2,69	152 d;
Teren źródłkowy, Teren trudnodostępny	27,47	97 d; 98 g; 100 f; 101 j; 102 o; 114 b; 123 b; 125 b; 192 h;
WDN	16,00	9 a; 15 a;
Obręb Rymanów	615,56	

W Planie uwzględniono wytyczne zawarte w Zarządzeniu nr 28 Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie z dnia 2 grudnia 2014 roku (z późniejszymi zmianami) dotyczące wprowadzenia wytycznych w sprawie sposobów uwzględniania ochrony przyrody podczas realizacji zadań z zakresu gospodarki leśnej na terenie RDLP w Krośnie. Zgodnie z tym Zarządzeniem do projektu planu przyjęto wyznaczone i uzgodnione z Nadleśnictwem Rymanów ostoje ksylobiontów, strefy przypotokowe oraz 5% powierzchni drzewostanów rębnych na siedliskach przyrodniczych, gdzie nie planowano wskazań gospodarczych.

Istotnym elementem przy realizacji użytkowania i pielęgnacji lasu jest uwzględnienie lokalizacji roślin i zwierząt chronionych oraz ich wymagań ekologicznych. W Programie Ochrony Przyrody dla gatunków roślin i zwierząt chronionych przedstawiono ich wymagania ekologiczne i zawarto wskazania dotyczące prowadzenia gospodarki leśnej w sposób nie kolidujący z wymaganiami ich ochrony.

3.2.1.1. Użytkowanie rębne

Użytki rębne zaprojektowano w ramach gospodarstw dla poszczególnych obrębów. W celu osiągnięcia pożądaných docelowych składów gatunkowych odnowień w poszczególnych typach siedliskowych lasu i wyodrębnionych siedliskach przyrodniczych, oraz dla zapewnienia najkorzystniejszych warunków wzrostu i rozwoju istniejących odnowień, zastosowano sposoby użytkowania i rodzaje rębni w oparciu o ustalenia KZP i Zasady hodowli lasu.

Rozpoczęte w poprzednich okresach gospodarczych użytkowanie rębniami złożonymi jest kontynuowane. Plan cięć użytków rębnych na 10-lecie sporządzony został w formie wykazu (Wzór nr 6), bez podziału na lata gospodarcze.

Do użytkowania rębno zakwalifikowano drzewostany w kolejności wg pilności użytkowania i potrzeb odsłaniania młodego pokolenia:

- w klasie odnowienia,
- przeszłorębne,
- rębne,
- bliskorębne.

Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych według rodzajów rębni
w gospodarstwach (instrukcyjna Tabela XV)

Gospodarstwo Sposób zagosp.	Rębnie zupelne	Rębnie częściowe, gniazdowe i stopniowe			Rębnia przerębowa*	Ogółem
		cięcia uprząt.	cięcia pozost.	razem		
ha						
1	2	3	4	5	6	7
Obręb Jaśliska						
SPECJALNE (S)	-	-	205,38	205,38	4,30	209,68
LASÓW OCHRONNYCH (O)	-	86,60	5004,48	5091,08	238,51	5329,59
LASÓW GOSPODARCZYCH (GPZ)	-	-	51,92	51,92	-	51,92
OGÓŁEM Obręb	-	86,60	5261,78	5348,38	242,81	5591,19
Obręb Rymanów						
SPECJALNE (S)	-	-	151,13	151,13	26,99	178,12
LASÓW OCHRONNYCH (O)	-	10,81	2693,54	2704,35	144,10	2848,45
LASÓW GOSPODARCZYCH (GPZ)	-	1,43	40,88	42,31	-	42,31
OGÓŁEM Obręb	-	12,24	2885,55	2897,79	171,09	3068,88
Nadleśnictwo Rymanów						
SPECJALNE (S)	-	-	356,51	356,51	31,29	387,80
LASÓW OCHRONNYCH (O)	-	97,41	7698,02	7795,43	382,61	8178,04
LASÓW GOSPODARCZYCH (GPZ)	-	1,43	92,80	94,23	-	94,23
OGÓŁEM NADLEŚNICTWO	-	98,84	8147,33	8246,17	413,90	8660,07

* również rębnia stopniowa udoskonalona z okresem odnowienia ponad 40 lat

Cięciami rębnymi objęto 44,78% powierzchni drzewostanów, w tym cięcia uprzątające zaplanowano na powierzchni 98,84 ha. Ogółem w użytkowaniu rębnym zaprojektowano pozyskanie 70,79% zasobów drzewnych, z czego największy procent poboru miąższości i powierzchni manipulacyjnej cięć przewidziano w drzewostanach w klasie odnowienia, głównie ze względu na konieczność odślania młodego pokolenia.

Do planów cięć użytków rębnych zaliczonych na etat opracowano dla każdego obrębu mapy przeglądowe cięć w skali 1:25000. Na mapie zamieszczono informacje o formie rębni i procencie miąższości do pozyskania. Zaznaczono tu też główne drogi wywozowe oraz kierunki zrywki. Na mapy naniesiono również granice rezerwatów i drzewostanów nasiennych.

3.2.1.2. Użytkowanie przedrębne

Wykaz cięć użytków przedrębnych stanowi ustalone na gruncie wskazówki gospodarcze przeniesione do opisów taksacyjnych i zestawione w „Wykazie drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębnego”.

Wykaz cięć użytków przedrębnych został sporządzony kategoriami cięć, wg oddziałów i pododdziałów dla obrębów. W skład tego wykazu wchodzi:

- czyszczenia późne (CP-P) w wyniku których będzie pozyskana grubizna;
- trzebieże wczesne (TW);
- trzebieże późne (TP).

Wskazania gospodarcze dotyczące użytkowania przedrębnego obejmują drzewostany, w których nie przewiduje się użytkowania rębego w 10-leciu. Indywidualnie dla każdego wydzielenia określony został rodzaj cięcia (CPP, TW, TP). Należy zaznaczyć, że miąższość przewidziana do pozyskania w użytkach przedrębnych została podana globalnie dla całego Nadleśnictwa. Wielkość użytkowania przedrębnego w poszczególnych pododdziałach będzie uzależniona od aktualnych potrzeb hodowlanych drzewostanów. W trakcie realizacji użytkowania przedrębnego, w miarę potrzeby CPP, TW i TP mogą przybierać charakter cięć, w ramach których prowadzona będzie przebudowa drzewostanów. Zasady wykonywania cięć pielęgnacyjnych są opisane w ZHL. W części tabelarycznej elaboratu przedstawiono zestawienia dotyczące danych wynikających z zaplanowanych zadań z zakresu użytkowania przedrębnego (Tabela nr XVI – Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębnego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku).

Poniżej przedstawiono syntetyczne dane wynikające z tej tabeli:

Zestawienie zbiorcze drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębnego

Obręb, Nadleśnictwo	Rodzaj cięcia	Powierzchnia [ha] według klas wieku							
		I	II	III	IV	V	VI	VII	Razem
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Jaśliska	CP-P	27,55	170,76	7,21	-	-	-	-	205,52
	TW	17,00	311,90	10,03	-	-	-	-	338,93
	TP	-	31,88	695,22	1804,99	728,06	127,49	-	3387,64
	Razem	44,55	514,54	712,46	1804,99	728,06	127,49	-	3932,09
Rymanów	CP-P	-	18,29	-	-	-	-	-	18,29
	TW	-	102,17	14,45	-	-	-	-	116,62
	TP	-	17,32	854,13	1820,29	829,77	161,92	-	3683,43
	Razem	-	137,78	868,58	1820,29	829,77	161,92	-	3818,34
Nadleśnictwo	CP-P	27,55	189,05	7,21	-	-	-	-	223,81
	TW	17,00	414,07	24,48	-	-	-	-	455,55
	TP	-	49,20	1549,35	3625,28	1557,83	289,41	-	7071,07
	Razem	44,55	652,32	1581,04	3625,28	1557,83	289,41	-	7750,43

W ramach użytkowania przedrębego zaplanowano zabiegi CP-P, TW i TP na łącznej powierzchni 7750,43 ha. W wykazie drzewostanów przewidzianych do użytkowania przedrębego sporządzonym wg oddziałów i pododdziałów w poszczególnych pozycjach podana jest tylko powierzchnia zabiegu, bez rozmiaru miąższościowego. Cięciami przedrębnymi objęto 40,07% drzewostanów. Cięcia trzebieżowe w drzewostanach o składzie gatunkowym częściowo zgodnym z typem siedliskowym lasu powinny mieć charakter przekształceniowy. Charakter cięcia w użytkach przedrębnych należy przyjmować na podstawie aktualnego stanu lasu, w czasie jego wykonania. Nie planowano dwóch nawrotów cięć, ewentualna potrzeba powtórzenia zabiegu pozostanie w gestii Nadleśniczego.

3.2.2. Zestawienie i opisanie zadań z zakresu hodowli lasu

Głównym celem hodowli lasu winno być zachowanie trwałości lasów i ich wzbogacanie poprzez dążenie do osiągnięcia zgodności biocenozy leśnej z warunkami siedliskowymi, zapewnienie produkcji drewna i innych użytków na zasadach reprodukcji rozszerzonej oraz kształtowanie pozaprodukcyjnych funkcji lasu. Mając to na względzie Komisja Założeń Planu i Narada Techniczno-Gospodarcza określiły dla bieżącego planu u.l. perspektywiczne cele planowania hodowlanego w formie typów drzewostanów dla poszczególnych siedlisk oraz w formie wieków rębności dla poszczególnych gatunków panujących. Zagadnienia te były brane pod uwagę przy określaniu w trakcie taksacji wskazań gospodarczych jako celów hodowlanych krótkookresowych, doraźnych. Końcowe podsumowanie hodowlanych wskazań gospodarczych, w rozbiciu na siedliskowe typy lasu, przedstawiono w tabeli XVIII, dołączonej do opisanego ogólnego.

Zestawienie planowanych prac z zakresu hodowli lasu

Wskazanie	Obręb		Nadleśnictwo Rymanów
	Jaśliska	Rymanów	
	powierzchnia [ha]		
1	2	3	4
Odnowienia i zal. halizn, płazowin, zrębów	-	-	-
Zalesienia gruntów nieleśnych	-	-	-
Odnowienia przy rębniach złożonych	625,32	360,34	985,66
Podsadzenia	4,60	-	4,60
Dolesienia luk i przerzedzeń	1,70	-	1,70
Poprawki i uzupełnienia w istniejących uprawach i młodnikach	-	-	-
Wprowadzanie podszytów	-	-	-
Pielęgnowanie gleby	91,63	69,42	161,05
Pielęgnowanie upraw (CW)	194,43	64,51	258,94
Pielęgnowanie młodników (CP)	1124,68	591,91	1716,59
Melioracje agrotechniczne	609,12	360,34	969,46

Rozmiar zadań z zakresu hodowli lasu wynika z przyjętego rozmiaru cięć rębnych, zinwentaryzowanego stanu lasu (w tym KO) oraz stanu odnowień i podsadzeń podokapowych. Orientacyjny rozmiar prac z zakresu hodowli lasu zawiera Tabela nr XVIII (IUL 2012).

Przedstawiony powyżej rozmiar powierzchniowy pielęgnacji lasu może być zwiększony, w miarę powstania nowych w tym zakresie potrzeb. Ilość nawrotów pielęgnowania gleby, CW, CP będzie uzależniona od potrzeb na odnowionej powierzchni (obecnie średnio zabieg hodowlany wykonywany jest ponad 2-krotnie).

Pielęgnacje zaplanowano na powierzchni 419,99 ha zainwentaryzowanych upraw i na 1716,59 ha zainwentaryzowanych młodników. Do odnowień pod osłoną zaprojektowano pozycje wynikające z wykazu cięć rębnych o powierzchni 985,66 ha, w tym 390,34 ha w drzewostanach do przebudowy. Melioracje agrotechniczne zaprojektowano na wymagających tego zabiegu powierzchniach przeznaczonych do odnowienia.

W trakcie realizacji zadań hodowlanych należy preferować odnowienia naturalne, szczególnie w drzewostanach bukowych i jodłowych. W lokalnych odmiennych warunkach mikrosiedliskowych będzie można w składach upraw zwiększyć udział gatunków światłoządnych i szybkoorosnących, których wymagania ekologiczne są dostosowane do tych warunków. Jesiona, do czasu ustąpienia choroby w składach zakładanych upraw, należy zastępować gatunkami o zbliżonych wymaganiach siedliskowych.

Rębnie złożone, należy prowadzić zgodnie z Zasadami Hodowli Lasu, mając na uwadze istniejące odnowienia oraz inicjowanie nowych odnowień naturalnych. W przypadkach nie uzyskania dostatecznej ilości odnowień naturalnych należy wkraczać z odnowieniami sztucznymi.

Wykaz wskazań gospodarczych z zakresu hodowli lasu został sporządzony wg oddziałów i pododdziałów oraz grup zabiegów hodowlanych. Powierzchnia wszystkich zabiegów podana jest jednokrotnie, bez nawrotów.

3.2.2.1. Zestawienie zadań gospodarczych dla leśnictw

Zestawienie zadań z zakresu użytkowania lasu dla leśnictw

Nr SILP	Nazwa leśnictwa	Powierzchnia leśnictwa [ha]	Użytkowanie		Drzewostany bez wskazań [ha]
			rębne [m ³] netto	przedrębne [ha]	
1	2	3	4	5	6
1	BIESZCZADY	1317,82	51745	328,04	262,49
2	BUKOWICA	1068,35	32752	380,42	56,76
3	DARÓW	1626,11	41602	278,17	394,82
4	LIPOWIEC	1408,96	35302	550,67	240,02
5	MOSZCZANIEC	1788,88	40210	222,96	618,78
6	RUDAWKA	992,67	26850	403,36	114,75
7	SZACHTY	1298,15	46430	232,49	144,87
8	SZKLARY	1372,15	23508	730,43	86,67
9	SZKÓLKARSKIE	9,12	-	-	75,57
10	WISŁOK	968,46	38155	203,77	105,13
11	WOLA NIŻNA	1162,78	24672	601,78	262,49
1	Razem Obręb Jaśliska	13013,5	361226	3932,09	2099,86

Nr SILP	Nazwa leśnictwa	Powierzchnia leśnictwa	Użytkowanie		Drzewostany bez wskazań
			rębne	przedrębne	
		[ha]	[m ³] netto	[ha]	[ha]
1	2	3	4	5	6
12	KLIMKÓWKA	1346,96	30487	780,16	79,29
13	PASTWISKA	1466,73	30699	567,94	277,51
14	POSADA ZARSZYŃSKA	786,12	34693	384,57	35,5
15	PUŁAWY	1650,44	33022	1086,73	83,68
16	RYMANÓW ZDRÓJ	1279,97	41462	556,24	93,92
17	WOLA SĘKOWA	1166,08	54146	442,70	45,66
2	Razem Obręb Rymanów	7696,3	224509	3818,34	615,56
Razem Nadleśnictwo		20709,75	585735	7750,43	2715,42

Zestawienie zadań z zakresu hodowli lasu dla leśnictw

Nr SILP	Nazwa leśnictwa	Odnowienia przy rębniach	Pielęgnowanie				Melioracje agrotech.
			upraw		CP (CP+CPP)	CPP	
			pielęgnowanie gleby	CW			
powierzchnia [ha]							
1	2	3	4	5	6	7	8
1	BIESZCZADY	38,3	18,13	8,96	44,02	-	38,3
2	BUKOWICA	37,4	-	-	110,14	11,19	38,9
3	DARÓW	94	12,75	24,14	79,05	-	93,5
4	LIPOWIEC	69,3	10	16,75	173,9	43,52	69,9
5	MOSZCZANIEC	24,5	10,3	76,75	138,01	18,81	22,5
6	RUDAWKA	52,95	3,1	6,4	195,27	17,19	48,45
7	SZACHTY	96,47	13,8	20,43	144,81	-	82,47
8	SZKLARY	50,5	14,65	2,5	174,68	85,22	52,5
9	SZKÓŁKARSKIE	-	-	-	-	-	-
10	WISŁOK	98,1	3	32,8	121,73	4,43	98,4
11	WOLA NIŻNA	63,8	5,9	5,7	148,59	25,16	64,2
1	Razem Obręb Jaśliska	625,32	91,63	194,43	1330,2	205,52	609,12
12	KLIMKÓWKA	55,85	8,6	9,2	98,8	7,74	55,85
13	PASTWISKA	93,9	42,5	22	82,9	-	93,9
14	POSADA ZARSZYŃSKA	37,51	4,3	1,2	70,18	4,37	37,51
15	PUŁAWY	64,9	-	1,7	68,95	-	64,9
16	RYMANÓW ZDRÓJ	80,98	14,02	24,41	125,6	6,18	80,98
17	WOLA SĘKOWA	27,2	-	6	163,77	-	27,2
2	Razem Obręb Rymanów	360,34	69,42	64,51	610,2	18,29	360,34
Razem Nadleśnictwo		985,66	161,05	258,94	1940,4	223,81	969,46

3.2.3. Określenie kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu, w tym ochrony przeciwpożarowej

Kierunkowe zadania z zakresu ochrony lasu oparto na następujących podstawach:

- wytyczne „Instrukcji urządzania lasu” z roku 2012;
- wytyczne „Instrukcji ochrony lasu” z roku 2012;
- ustalenia KZP i NTG dla Nadleśnictwa;
- wyniki prac Zespołu Ochrony Lasu, zebrane tam materiały i dane ujęte w formie Referatu Kierownika;
- dane Nadleśnictwa ujęte w Referacie Nadleśniczego dotyczącego Analizy gospodarki leśnej za poprzedni okres gospodarczy;
- wyniki urzędniowych prac terenowych – taksacyjnych w Nadleśnictwie;
- doświadczenia i obserwacje Nadleśnictwa i Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych.

3.2.3.1. Kierunkowe zadania z zakresu ogólnej ochrony lasu

W analizie gospodarki leśnej za okres 2009 – 2018, w rozdziale dotyczącym ochrony lasu omówiono istotne zagrożenia i uszkodzenia ze strony czynników abiotycznych i biotycznych, w tym również zagrożenia ze strony zwierzyny łownej.

W oparciu o materiały z ubiegłego 10-lecia, a także inwentaryzację przeprowadzoną w trakcie prac taksacyjnych, stan zdrowotny i sanitarny lasów Nadleśnictwa Rymanów należy ocenić jako dobry, a działania Nadleśnictwa zmierzające do jego utrzymania, polegające na bieżącym pozyskaniu surowca drzewnego w ramach cięć przygodnych i sanitarnych - jako prawidłowe.

Zagrożenia oraz uszkodzenia natury abiotycznej i biotycznej zostały szczegółowo przedstawione w podrozdziale 1.5.2.

Zadania z zakresu ochrony lasu

Zadania Nadleśnictwa w zakresie ochrony lasu na najbliższe 10-lecie winny być kontynuacją dotychczasowych. Czynności gospodarcze zaplanowane na bieżący okres obowiązywania planu urządzania lasu, w tym szerokie zastosowanie rębni stopniowych oraz przebudowa drzewostanów sosnowych i świerkowych pozytywnie wpłyną na poprawę stanu zdrowotnego i sanitarnego lasu. W zakresie prognozowania zagrożeń ze strony szkodników owadzych, infekcji grzybów pasożytniczych oraz ich zwalczania, należy utrzymywać stały kontakt z Zespołem Ochrony Lasu w Krakowie i Wydziałem Ochrony Ekosystemów Leśnych RDLP w Krośnie.

Do podstawowych działań Nadleśnictwa będzie należało wykonywanie następujących czynności:

1. Zapobieganie szkodom od czynników abiotycznych poprzez:

- dostosowywanie składu gatunkowego upraw do warunków siedliskowych;
- regulowanie składu gatunkowego i zagęszczenia odnowień w trakcie zabiegów pielęgnacyjnych;
- usuwanie drzew zahubionych, z rakami drzewnymi na pniu oraz osobników z objawami uszkodzenia przez choroby korzeni w ramach zabiegów pielęgnacyjnych;
- prowadzenie kontroli zagrożenia lasu przez czynniki abiotyczne oraz ich rejestrowanie zgodnie z IOL.

2. Monitoring i ochrona lasu przed chorobami grzybowymi:

- do czasu określenia skutecznej metody ochrony jesionów przed ich zamieraniem w uprawach lub do czasu zaniknięcia procesu chorobowego, zastępowanie tego gatunku innymi, zgodnymi z siedliskiem;
- w użytkowanych gospodarczo drzewostanach jesionowych i z udziałem jesionu, kontynuowanie cięć sanitarnych ukierunkowanych na usuwanie drzew silnie porażonych przez czynnik chorobotwórczy, celem ograniczania bazy infekcyjnej patogenu oraz stworzenia warunków do wyselekcjonowania egzemplarzy jesionu odpornych (lub przynajmniej opornych) na infekcję;
- w odnowieniach jodłowych monitorowanie, a w razie konieczności zwalczanie raka jodły. Wskazane jest usuwanie (sekatorowanie) czarcich mioteł na jodłach popieranych w trakcie cięć pielęgnacyjnych. Zabieg należy ograniczyć do pędów z guzami i wyrosłami zlokalizowanymi w bezpośrednim sąsiedztwie pnia. Celem zabiegu nie jest zwalczanie raka jodły w ogóle, ze względu na brak możliwości zapobiegania nowym infekcjom, ale dążenie do ochrony drzewek przyszłościowych przed rakami drzewnymi powstającymi w następstwie wrastania w pień czarcich mioteł;
- prowadzenie kontroli zagrożenia lasu przez czynniki chorobotwórcze oraz ich rejestrowanie zgodnie z IOL;
- sygnalizowanie do ZOL zjawisk chorobowych wymagających rozpoznania.

3. Monitoring i ochrona lasu przed owadami:

- kontynuowanie działań zmierzających do utrzymania właściwego stanu sanitarnego drzewostanów, przy szczególnym uwzględnieniu:
  - bieżącej kontroli wydzielania się posuszu;
  - terminowego usuwania i wywozu drzew zasiedlonych przez szkodniki wtórne. W ramach realizacji zadań związanych z ochroną przyrody, dopuszczalne jest pozostawianie do naturalnego rozkładu jednostkowo występujących drzew zamierających, pod warunkiem braku zagrożenia dla stanu zdrowotnego drzewostanu, a także mienia i bezpieczeństwa powszechnego;
  - terminowego porządkowania drzewostanów w przypadku wystąpienia szkód od czynników abiotycznych;

- monitorowanie stanu zdrowotnego jodły w drzewostanach, dbałość o utrzymanie właściwego stanu sanitarnego lasu, ze szczególnym uwzględnieniem miejsc występowania obiałki korowej;
- utrzymanie decyzji o zaniechaniu monitorowania populacji szkodników pierwotnych sosny;
- prowadzenie kontroli zagrożenia lasu przez owady oraz ich rejestrowanie zgodnie z IOL. W przypadku foliofagów jodły, do czasu stwierdzenia żerów, monitorowanie stanu koron drzew metodą wzrokową.

4. Ochrona lasu przed szkodami od zwierzyny:

- doskonalenie metod inwentaryzacji zwierzyny dla zwiększenia ich wiarygodności oraz przygotowywanie łowieckich planów hodowlanych w oparciu o rzeczywiste stany zwierzyny;
- przestrzeganie pełnej realizacji zatwierdzonych planów łowieckich;
- utrzymywanie stanu ilościowego zwierzyny na poziomie umożliwiającym realizację zadań z zakresu hodowli lasu;
- utrzymywanie właściwej struktury wiekowej i płciowej zwierzyny płowej;
- kontynuowanie zabezpieczania upraw stosownie do występujących szkód i koncentracji zwierzyny.

5. Ochrona pożytecznej fauny:

- wspieranie owadożernego ptactwa poprzez pozostawianie drzew dziuplastych stanowiących naturalne miejsca gniazdowania;
- realizowanie wewnętrznych uregulowań RDLP w Krośnie, dotyczących sposobów uwzględniania wymogów ochrony przyrody podczas realizacji zadań z zakresu gospodarki leśnej, w tym pozostawiania drzew martwych i zamierających do naturalnego rozkładu, w sposób pozwalający na utrzymanie właściwego zdrowotnego i sanitarnego stanu lasu, a także uwzględniający działania z zakresu ochrony lasu w przypadku zaistnienia zjawisk o charakterze klęskowym;
- w miarę potrzeb wywieszanie i konserwacja skrzynek lęgowych dla ptaków;
- w miarę potrzeb wywieszanie schronów dla nietoperzy;
- w uzasadnionych przypadkach dokarmianie ptaków w okresach, w których warunki atmosferyczne utrudniają im zdobywanie pożywienia;
- biologiczne wzbogacanie obrzeży lasu poprzez kształtowanie stref ekotonowych w miejscach, w których strefy te nie wykształcają się samoistnie.

Szczegółowe wytyczne z tego zakresu zawarte są także w Programie ochrony przyrody.

Określone wyżej zadania z zakresu ochrony lasu należy realizować zgodnie z Instrukcją ochrony lasu.

Integralną częścią planu ochrony lasu są mapy przeglądowe ochrony lasu w skali 1:25000 sporządzone dla poszczególnych obrębów.

3.2.3.2. Kierunkowe wytyczne z zakresu ochrony przeciwpożarowej

Kategorię zagrożenia pożarowego wyliczono na podstawie Rozporządzenia Ministra Ochrony Środowiska z dnia 9 lipca 2010 r. zmieniającego Rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów z dnia 22 marca 2006 r. (Dz. U. z dnia 29 lipca 2010 r. Nr 137, poz. 923).

Požary

Liczbę punktów odpowiadającą średniej rocznej liczbie pożarów lasu w okresie ostatnich 10 lat przypadających na 10 km² powierzchni leśnej wyliczono według następującego wzoru:

$$P_p = 12,5 \log(11,2G_p + 0,725) + 1,5$$

gdzie: G_p — oznacza średnią liczbę pożarów lasu w okresie ostatnich 10 lat przypadającą na 10 km² powierzchni leśnej na klasyfikowanym obszarze.

W minionym dziesięcioleciu na gruntach Nadleśnictwa odnotowano dwa pożary na powierzchni 1,60 ha (leśnictwo Rymanów Zdrój - 0,10 ha, leśnictwo Rudawka - 1,50 ha).

2 pożary w ubiegłym 10-leciu; powierzchnia leśna – 19991,12 ha

$$G_p = 2,0 : 19,99 = 0,1$$

$$P_p = 12,5 \log(11,2G_p + 0,725) + 1,5 = 12,5 \log(11,2 \times 0,1 + 0,725) + 1,5 = 12,5 \log(1,845) + 1,5 = (4,82) = \mathbf{5 \text{ pkt}}$$

Siedliska leśne

Zestawienie wg typów siedliskowych lasu

Typy siedliskowe lasu	Nadleśnictwo Rymanów	
	powierzchnia (ha)	% pow. leśnej
Bs	0	0,00
Bśw	0	0,00
Bw	0	0,00
BMśw	0	0,00
BMw	0	0,00
Lł	0	0,00
RAZEM	0	0,00
Powierzchnia drzewostanów	19341,37	-

Liczbę punktów odpowiadającą udziałowi procentowemu powierzchni drzewostanów rosnących na siedliskach boru suchego, boru świeżego, boru mieszanego świeżego, boru wilgotnego, boru mieszanego wilgotnego i lasu łęgowego wyliczono się według następującego wzoru:

$$P_d = 0,1U_s$$

gdzie: U_s — oznacza sumę udziałów procentowych powierzchni drzewostanów rosnących na siedliskach boru suchego, boru świeżego, boru mieszanego świeżego, boru wilgotnego, boru mieszanego wilgotnego i lasu łęgowego w całkowitej powierzchni drzewostanów na klasyfikowanym obszarze.

$$P_d = 0,1U_s = 0,1 \times 0,00 = \mathbf{0,00} = \mathbf{0 \text{ pkt}}$$

Warunki pogodowe

Liczbę punktów odpowiadającą średniej wilgotności względnej powietrza (pomiar z wysokości 0,5 m) i procentowego udziału dni z wilgotnością ściółki mniejszą od 15% o godzinie 9⁰⁰, wyliczono według następującego wzoru:

$$P_k = 0,221U_{ds} - 0,59W_p + 45,1$$

gdzie: W_p — oznacza średnią wilgotność względną powietrza o godzinie 9⁰⁰,
 U_{ds} — oznacza udział procentowy dni z wilgotnością ściółki o godzinie 9⁰⁰ mniejszą od 15%.

$$W_p = 70,3$$

$$U_{ds} = 0,20$$

$$P_k = 0,221U_{ds} - 0,59W_p + 45,1 = 0,221 \times 0,20 - 0,59 \times 70,3 + 45,1 = 3,6672 = \mathbf{4 \text{ pkt}}$$

Ludność

Liczbę punktów odpowiadającą średniej liczbie mieszkańców przypadających na 0,01 km² powierzchni leśnej wyliczono według następującego wzoru:

$$P_a = 2,46 \log(0,0461G_z) + 5,16$$

gdzie: G_z — oznacza średnią liczbę mieszkańców przypadających na 0,01 km² powierzchni leśnej na klasyfikowanym obszarze.

$$G_z = 87 \text{ osób/km}^2 = 0,87 \text{ osób/ha}$$

$$P_a = 2,46 \times \log(0,0461G_z) + 5,16 = 2,46 \times \log(0,0461 \times 0,87) + 5,16 = 2,46 \times \log(0,040107) + 5,16 = (-3,44) + 5,16 = 1,72 = \mathbf{2 \text{ pkt}}$$

RAZEM 11 pkt (przedział <= 15 pkt) - III kat.

Lasy Nadleśnictwa Rymanów zostały zaliczone do **III kategorii zagrożenia pożarowego**, czyli do lasów o najniższym zagrożeniu pożarowym.

Nadleśnictwo corocznie aktualizuje i uzgadnia z Powiatową Komendą Państwowej Straży Pożarnej w Krośnie i Sanoku „Sposób postępowania na wypadek powstania pożaru lasu”, który ujmuje sposób alarmowania i powiadamiania, środki łączności, punkty czerpania wody, bazy sprzętu ppoż. oraz organizację prowadzenia akcji gaśniczej na wypadek pożaru.

Wytyczne w zakresie ochrony przeciwpożarowej

Zapobieganie pożarom lasu polega na ograniczeniu oddziaływania czynników stwarzających to zagrożenie. Osiągnąć to należy przez:

- zaznajamianie społeczeństwa z przepisami dotyczącymi zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów, dla zapewnienia jego czynnego udziału w zapobieganiu powstawania i rozprzestrzeniania się pożarów lasu,
- oznakowanie tablicami zakazu i nakazu dotyczącymi przepisów przeciwpożarowych, umieszczanymi przy drogach, parkingach i trasach często uczęszczanych przez turystów zmotoryzowanych i pieszych,
- utrzymywanie współpracy i określenie warunków współdziałania w zakresie zapobiegania i walki z pożarami przez jednostki organizacyjne LP z jednostkami straży pożarnej, wojskiem, policją, a w okresie wakacyjnym również z harcerzami,
- kontynuację działań w ramach sprawdzonego w warunkach Nadleśnictwa systemu zapewniającego szybkie wykrywanie i alarmowanie o pożarach oraz szybką i skuteczną interwencję,
- utrzymanie we właściwym stanie urządzeń przeciwpożarowych,
- wykonywanie zabiegów gospodarczych w lasach, zwiększających biologiczną odporność drzewostanów na powstanie i rozprzestrzenianie się pożarów,
- pociąganie do odpowiedzialności karnej osób łamiących przepisy przeciwpożarowe obowiązujące na obszarach leśnych.

Integralną częścią zagadnień z ochrony przeciwpożarowej jest mapa przeglądowa ochrony przeciwpożarowej Nadleśnictwa w skali 1:25000 zawierająca:

- bazy sprzętu pożarniczego,
- jednostki ratownictwa gaśniczego,
- ochotnicze straże pożarne,
- miejsca czerpania wody,
- drogi leśne.

3.2.4. Określenie kierunkowych zadań z zakresu ubocznego użytkowania lasu oraz gospodarki łowieckiej

3.2.4.1. Użytkowanie uboczne

Gospodarka łąkowo-rolna

Z puli użytków rolnych pozostających w stanie posiadania Nadleśnictwo realizuje programy rolnośrodowiskowe (dopłaty bezpośrednie i rolno-środowiskowe) na powierzchni ok. 184,43 ha (dane z roku 2018). Dzierżawy i deputaty stanowią łącznie 84 ha gruntów nieleśnych.

Część terenu wykorzystywana jest na potrzeby gospodarki leśnej (miejsca składowania drewna, place manewrowe).

Inne zagadnienia użytkowania ubocznego lasu

W ramach użytkowania ubocznego na bieżące 10-letnie przewiduje się pozyskanie choinek świerkowych i jodłowych oraz stroiszu iglastego, zależnie od zapotrzebowania okolicznej ludności.

3.2.4.2. Gospodarka łowiecka

Terytorialny zasięg Nadleśnictwa Rymanów obejmuje 10 obwodów łowieckich o łącznej powierzchni użytkowej wynoszącej 77773 ha, dzierżawionych przez koła łowieckie i Ośrodek Hodowli Zwierzyny. Cały teren leży w zasięgu Łowieckiego Rejonu Hodowlanego nr III „Beskid Niski” (w VIII Karpackiej Krainie Przyrodniczo Leśnej – Mezoregion Dukielski - 16), podzielony na 13 obwodów łowieckich, z których wszystkie są dzierżawione przez koła łowieckie (tabela poniżej), należące do Okręgu Krośnieńskiego.

Gospodarowanie populacjami zwierzyny prowadzone jest zgodnie z obowiązującym Wieloletnim Łowieckim Planem Hodowlanym (Rejon Hodowlany nr III, 2017-2027) i Rocznymi Planami Łowieckimi.

Nadleśnictwo zatwierdza Roczne Plany Łowieckie dla 6 obwodów, tj. 181pk, 182pk, 188pk, 190pk, 200pk, 201pk.

Charakterystyka obwodu łowieckiego

Nr obwodu	Koło łowieckie	Powierzchnia całkowita (ha)	Łączna powierzchnia gruntów leśnych (ha)	Procentowy wskaźnik lesistości	Typ	Kategoria
1	2	3	4	5	6	7
188pk	„Ryś” Rymanów	7687	4482	58,31	leśny	średni
189pk	OHZ Rymanów	7977	5580	69,95	leśny	dobry
190pk	„Ryś” Rymanów	3426	1527	44,57	leśny	słaby
190pk	„Ryś” Rymanów	3426	1527	44,57	polny	słaby
200pk	„Gawra” Dukla	9025	5936	65,77	leśny	średni
201pk	„Bieszczady” Sanok	4862	3594	73,92	leśny	średni
202pk	„Żubr” Sanok	8909	5065	56,85	leśny	średni
180pk	„Żbik” Iwonicz	11214	3022	26,95	polny	bardzo słaby
181pk	„Bieszczady” Sanok	8207	459	5,59	polny	bardzo słaby
182pk	„Bieszczady” Sanok	8932	3022	33,83	polny	bardzo słaby

Największe znaczenie łowieckie ma tutaj sarna, jeleni oraz lis, a w części obwodów uzyskuje również dzik.

Istotnym elementem określającym zadania w zakresie gospodarki łowieckiej i zagospodarowania łowisk jest stan liczebny zwierzyny łownej, przedstawiony poniżej:

Stan liczebny zwierzyny łownej

Nazwa	Ilość szt. według stanu na dzień 15 marca						
	2017 r.	2016 r.	2015 r.	2014 r.	2013 r.	2012 r.	2011 r.
Jeleń	888	495	637	614	533	524	526
Sarna	1287	1024	1129	1138	1210	1203	1238
Dzik	113	120	214	191	174	175	167
Zając	230	235	237	244	258	236	243
Lis	205	185	191	185	195	219	251
Borsuk	88	78	71	74	73	68	61
Jenot	40	42	45	74	43	24	27
Kuna	232	229	251	271	301	255	241
Tchórz	16	24	34	19	29	6	x
Dzikie kaczki	482	497	586	550	562	544	487
Słonka	272	291	292	345	340	349	330
Bażanty	315	321	325	308	260	192	156
Kuropatwy	134	132	143	125	151	155	149
Jarząbek	247	239	259	267	277	257	270
Grzywacz	328	301	329	308	325	313	272

Do zadań Nadleśniczego Nadleśnictwa Rymanów należy inicjowanie oraz określanie w rocznych planach łowieckich zadań, które winni wykonywać dzierżawcy obwodów łowieckich położonych na terenie Nadleśnictwa oraz nadzorowanie ich realizacji. Zadania te dotyczą poprawy warunków bytowania zwierzyny oraz utrzymania liczebności zwierzyny na właściwym poziomie.

Działania w zakresie poprawy warunków bytowania zwierzyny polegają na odpowiednim zagospodarowaniu obwodów łowieckich, a w szczególności na:

- poprawie naturalnych warunków pokarmowych poprzez zakładanie poletek żerowych i zgryzowych, wysadzanie drzew dostarczających zwierzynie owoce i nasiona, wykładanie w okresie zimy drzew zgryzowych, dostosowanie terminu części cięć pielęgnacyjnych (gatunki chętnie zjadane przez zwierzynę) do okresów niedoboru pokarmu,
- uzupełnianiu pokarmu, w warunkach jego niedostatku lub niedostępności, karmą o dobrej jakości oraz mikroelementami,
- właściwej lokalizacji karmisk i poletek łowieckich w stosunku do upraw i młodników leśnych,
- umożliwianiu zwierzynie dostępu do wody,
- zapewnieniu zwierzynie spokoju poprzez ochronę i tworzenie ostoi zwierzyny.

Działania w zakresie utrzymania liczebności zwierzyny na właściwym poziomie polegają na:

- corocznym określeniu liczebności zwierzyny, poprzez wybór właściwej metody inwentaryzacji zwierzyny w zależności od gatunku i poprawne jej stosowanie,
- ustaleniu w wieloletnich łowieckich planach hodowlanych właściwego zagęszczenia docelowego zwierzyny w obwodzie łowieckim, przy którym szkody będą gospodarczo znośne,
- ustalaniu poziomu odstrzału gwarantującego osiągnięcie stanów docelowych przyjętych w wieloletnich łowieckich planach hodowlanych.

Przy realizacji zadań hodowlanych i ochronnych dopuszcza się następujące zmiany:

- modyfikowanie składów gatunkowych drzewostanów w kierunku zapewnienia właściwego udziału gatunków osłonowych i żerowych, przy zachowaniu wymogu utrzymania jako panującego gatunku głównego danego typu drzewostanu dochowując zgodności gatunku z biotopem,
- prowadzenie cięć pielęgnacyjnych z zachowaniem równowagi w ekosystemach utrzymując odpowiednią wielkość bazy żerowej i osłonowej,
- wzbogacanie łowisk poprzez wysadzanie drzew owocowych,
- przy wykonywaniu czyszczeń stosowanie ogławiania oraz pozostawienie nie wyrobionych gatunków drzew o miękkim drewnie, dla zapewnienia żeru pędowego.

Realizacja określonych wyżej działań, wraz z szerokim wachlarzem czynności z zakresu ochrony i hodowli, winny przynieść efekt w postaci zmniejszaniu rozmiaru szkód w uprawach leśnych oraz polepszaniu jakości hodowlanej zwierzyny.

3.2.5. Określenie potrzeb w zakresie infrastruktury technicznej, w tym turystyki i rekreacji

Niektóre z planowanych inwestycji na terenie Nadleśnictwa Rymanów wymienione w kolejnych podpunktach mogą wymagać przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko zgodnie z Ustawą z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko.

3.2.5.1. Budowa i remonty dróg, mostów, przepustów, urządzeń melioracyjnych

Nadleśnictwo planuje prowadzić budowę, przebudowę oraz remonty nawierzchni istniejących dróg wraz z wymianą przepustów, a rozmiar tych zadań będzie uzależniony od wielkości posiadanych, ewentualnie pozyskanych środków finansowych. Do budowy w ramach infrastruktury drogowej planuje się również nowe składy drewna.

Pomimo dużych nakładów na budowę i remonty dróg jakie ponosi Nadleśnictwo zwłaszcza w ostatnich latach problemem pozostaje w dalszym ciągu mała gęstość dróg leśnych. Optymalnie powinna wynosić średnio około 2 km/100 ha, co dałoby możliwość znacznego skrócenia odległości zrywki (do około 700 m). Na razie gęstość dróg jest wyraźnie niższa, dlatego też aktualne warunki komunikacyjne na terenie Nadleśnictwa należy ocenić jako trudne.

Inwestycje planowane do realizacji w okresie obowiązywania PUL na lata 2019-2028

1. Budowa drogi leśnej IN/2016/13, Leśnictwo Puławy, długość ok. 1 km;
2. Budowa drogi leśnej IN/2016/14, Leśnictwo Klimkówka, długość ok. 1 km;
3. Budowa drogi leśnej IN/2016/19, Leśnictwo Rymanów Zdrój, długość ok. 1,75 km;
4. Budowa drogi leśnej IN/2022/04, Leśnictwo Klimkówka, długość ok. 2,5 km.

3.2.5.2. Wykonanie i utrzymanie szlaków technologicznych

Budowa sieci dróg leśnych nie zapewnia całkowitego udostępnienia drzewostanów, następuje to dopiero w wyniku budowy szlaków zrywkowych.

Szlaki zrywkowe oraz ich remonty będą wykonywane w miarę zaistniałych potrzeb.

3.2.5.3. Budowa i remonty siedzib jednostek Lasów Państwowych oraz budynków gospodarczych

W stanie posiadania Nadleśnictwa Rymanów znajduje się znaczna ilość obiektów z zakresu budownictwa ogólnego. Większość z nich to budynki administracyjno-mieszkalne związane z prowadzeniem gospodarki leśnej.

Nadleśnictwo w celu nie dopuszczenia do pogarszania się stanu technicznego posiadanych lokali, oraz podnoszenia ich standardu i estetyki, będzie w ramach posiadanych środków sukcesywnie w miarę potrzeb przeprowadzać ich remont lub modernizację.

3.2.5.4. Budowa i konserwacja zbiorników małej retencji

Zadania Nadleśnictwa z zakresu małej retencji są następujące:

1. Utrzymanie i konserwacja istniejących zbiorników małej retencji.
2. Utrzymanie i konserwacja istniejących urządzeń przeciwdziałających erozji:
  - a) brzegosłonów (zabudów brzegowych),
  - b) wodospustów w nawierzchniach dróg leśnych i szlaków zrywkowych,
  - c) umocnienia dna cieków na stałych brodach,
  - d) zabudowy osuwisk i wylotów przepustów i dna rowów.

3. Zapewnienie odpowiedniej ilości wody dla potrzeb ochrony przeciwpożarowej (zbiorniki przeciwpożarowe) i gospodarki łowieckiej (wodopoje).
4. Uczestnictwo w regionalnych programach małej retencji.
5. W miarę posiadanych środków budowa nowych urządzeń:
  - a) przebudowa przepustów o przekrojach kołowych na owalne lub łukowe,
  - b) odtwarzanie obiektów małej retencji na ciekach wodnych oraz w naturalnych bezodpływowych obniżeniach terenu.

3.2.5.5. Wytyczne w zakresie zagospodarowania rekreacyjnego

Nadleśnictwo Rymanów swoim zasięgiem obejmuje rozległy i atrakcyjny turystycznie region. Ruch turystyczny i penetracja lasu przez okoliczną ludność, należy do intensywnych. Nadleśnictwo współdziała z miejscowymi samorządami w zakresie udostępniania lasu dla turystyki i rekreacji. Kolejne plany urządzenia lasu uwzględniają dane zawarte w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i założenia zawarte w studiach i strategiach rozwoju poszczególnych gmin w omawianym zakresie.

W zasięgu terytorialnego działania, jak i przez tereny Nadleśnictwa Rymanów przebiega gęsta sieć oznakowanych szlaków turystycznych, ścieżek spacerowych i tras tematycznych, tras rowerowych i konnych, które bardzo szczegółowo wraz z przebiegiem przedstawiono w załączonym do projektu planu Programie ochrony przyrody.

Z uwagi na coraz silniejszy rozwój turystyki i oczekiwania społeczne, udostępnianie i porządkowanie ruchu turystycznego, chroniące środowisko przyrodnicze przed zagrożeniami wynikającymi z antropopresji i względów bezpieczeństwa, może odbywać się tylko wyznaczonymi szlakami i ścieżkami w porozumieniu i za zgodą właściciela terenu.

Każdy projekt szlaku przebiegającego przez tereny Lasów Państwowych powinien być uzgadniany z Nadleśnictwem. W przypadku braku takiego uzgodnienia Nadleśnictwo może zażądać od wykonawcy likwidacji szlaku.

Ruch turystyczny może odbywać się po wyznaczonych szlakach tylko wtedy, gdy nie stanowi zagrożenia dla chronionej fauny lub flory oraz nie koliduje z prowadzonymi pracami leśnymi. W wypadku stwierdzenia takowego zagrożenia, Nadleśnictwo może czasowo lub na stałe zamknąć lub ograniczyć ruch turystyczny na wybranym odcinku lub na całej długości trasy. Informacja o tym powinna znaleźć się w punkcie początkowym oraz w miejscach najczęstszego wchodzenia turystów na szlak. W przypadku zamknięcia odcinka szlaku, Nadleśnictwo może wyznaczyć czasowe obejście lub zalecić zmianę przebiegu szlaku.

Z uwagi na problem dewastacji urządzeń w obiektach turystyczno-rekreacyjnych, Nadleśnictwo powinno uwzględnić w swoich bieżących planach remonty i odtwarzanie tych urządzeń.

Działania Nadleśnictwa w zakresie zagospodarowania rekreacyjnego i turystyki na najbliższe dziesięciolecie będą obejmowały:

- utrzymanie w odpowiednim stanie istniejących urządzeń rekreacyjnych oraz obiektów edukacyjnych;
- budowę nowych urządzeń (ławki, zadaszenia i parkingi przy szlakach turystycznych i komunikacyjnych, tablice informacyjne);
- udostępnianie lasu dla ruchu turystycznego, szczególnie jednodniowego i weekendowego, z uwzględnieniem potencjalnej przydatności drzewostanów do rekreacji i ich ochrony;
- utrzymywanie stałej współpracy z samorządem szczebla gminnego, powiatowego i wojewódzkiego celem wdrażania zapisów dotyczących zagospodarowania turystycznego i rekreacyjnego wynikających z dokumentów strategicznych dotyczących tego terenu,
- utrzymywanie na obecnym wysokim poziomie współpracy ze szkołami, ośrodkami wiejskimi oraz innymi organizacjami społecznymi w celu promowania ochrony przyrody, a także ochrony lasu i terenów leśnych,
- aktualizację „Programu Edukacji Leśnej Społeczeństwa w Nadleśnictwie Rymanów”, wdrażanie i realizowanie jego zapisów.

4. PROGRAM OCHRONY PRZYRODY

Nadleśnictwo posiada opracowany Program Ochrony Przyrody wg stanu na 1 stycznia 2009 r., który został zaktualizowany zgodnie z § 3 pkt. 4 oraz §110 i 111 obowiązującej instrukcji przez BULiGL Oddział w Przemyślu, wg stanu na 1 stycznia 2019 r.

Program ochrony przyrody sporządzany jest dla Nadleśnictwa Rymanów zgodnie z postanowieniami znowelizowanej ustawy o lasach. Stanowi on część operatu urządzeniowego i zawiera kompleksowy opis stanu przyrody w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa oraz zadania z zakresu jej ochrony i metody ich realizacji na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa. Sporządzony program ochrony przyrody w postaci odrębnego tomu składa się z części opisowej i kartograficznej.

5. PROGNOZA STANU ZASOBÓW DRZEWNYCH NA KONIEC OKRESU GOSPODARCZEGO

Dla utrzymania ciągłości produkcji leśnej ważnym jest stałe powiększanie (lub utrzymanie optymalnego) zapasu drzewostanów.

Podstawą do obliczenia orientacyjnej, spodziewanej na koniec okresu gospodarczego, wielkości zasobów miąższości grubizny drzewostanów Nadleśnictwa są tabelle:

- Tabela nr III – Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących;
- Tabela nr VIIIa – Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia – przyrost tablicowy;
- Wzór 8 – Formularz wniosku dyrektora RDLP o zatwierdzenie planu urządzenia lasu.

Stan zasobów drzewnych na koniec okresu gospodarczego obliczono zgodnie z I.U.L. §123 pkt. 1 na podstawie wzoru:

$$V_k = V_p + Z_v - U$$

gdzie:

V_k - suma miąższości grubizny spodziewana na koniec okresu gospodarczego,

V_p - suma miąższości grubizny na początku okresu na powierzchni leśnej zalesionej (Tabela nr III),

Z_v - spodziewany przyrost miąższości grubizny w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu (Tabela nr VIIIa),

U - grubizna brutto drewna przewidzianego do pozyskania (Wzór nr 8).

Wyliczony prawdopodobny zapas zasobów drzewnych na koniec okresu według obrębów i łącznie dla Nadleśnictwa Rymanów wyniesie:

Prognoza miąższości drzewostanów na koniec okresu gospodarczego

Obręb NADLEŚNICTWO	Miąższość grubizny na początku okresu (na gruntach zal.) V_p	Przyrost bieżący Z_v	Etat użytków głównych U	Prognoza zasobów na koniec okresu gospodarczego $V_k = V_p + Z_v - U$
	m ³ brutto			
1	2	3	4	5
Jaśliska	3813607	868250	617851	4064006
Rymanów	2471213	590750	457393	2604570
Nadleśnictwo Rymanów	6284820	1459000	1075244	6668576

Wzrost zapasu na koniec okresu gospodarczego wyniesie:

$$(6284820 + 1459000 - 1075244 = 6\,668\,576 \text{ m}^3) \quad \underline{\underline{383756 \text{ m}^3 \text{ brutto}}}$$

W perspektywie dalszej niż koniec okresu gospodarczego, zasoby drzewne Nadleśnictwa Rymanów będą systematycznie wzrastać. Wzrośnie przeciętna zasobność drzewostanów z 325 m³/ha do 340 m³/ha. Ciągłe starzenie się drzewostanów, będzie nadal trwało.

Utrzymanie użytkowania na zaprojektowanym poziomie gwarantuje zachowanie ciągłości produkcji. Zaplanowanie użytkowania rębniami złożonymi (IVd) wpłynie pozytywnie na kształtowanie właściwej budowy pionowej i struktury wiekowej drzewostanów oraz stworzy dalsze możliwości w uzyskaniu odnowień naturalnych.

6. PODSUMOWANIE PRAC URZĄDZENIOWYCH

6.1. Prace przygotowawcze

6.1.1. Prace glebowo-siedliskowe

Przy tworzeniu opracowania projektu planu urządzenia lasu V rewizji wykorzystano operat glebowo-siedliskowy dla Nadleśnictwa Rymanów wykonany w 2001 r. przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Przemyślu.

Wymienione opracowanie było podstawą do planowania przyrodniczo-leśnego.

6.2. Podstawowe prace urzędzeniowe

Piąta rewizja planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Rymanów została wykonana przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Przemyślu na podstawie umowy nr ZR.270.1.2017 z dnia 19 czerwca 2017 r., zawartej pomiędzy wykonawcą, a Regionalną Dyрекcją Lasów Państwowych w Krośnie. Prace wykonano w oparciu o obowiązujące przepisy, a w szczególności:

- Ustawę z dnia 28 września 1991 r. o lasach (tj. Dz.U z 2015 r. poz. 2100, z późn. zm.);
- Ustawę z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz.U z 2016 r. poz. 353);
- Ustawę z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tj. Dz.U z 2015 r. poz. 1651, z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2012 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu (Dz. U. 2012 poz. 1302);
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 roku w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. 2016 poz.1034);
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz.U. z 2010 nr 109 poz.719);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów (Dz.U z 2006 nr 58, poz. 405 z późniejszymi zmianami: 2010, 2015);
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 29 lipca 2015 r. w sprawie wykazu, obszarów i mapy regionów pochodzenia leśnego materiału rozmnożeniowego (Dz. U. z 2015 poz.1425);
- Zarządzenie Nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2011 r. w sprawie Instrukcji urządzania lasu tom I - III, która stanowi załącznik do powyższego zarządzenia;

- inne instrukcje i przepisy szczegółowe obowiązujące w Lasach Państwowych, w tym:
  - Zasady hodowli lasu,
  - Instrukcję ochrony lasu tom I-II,
  - Instrukcję ochrony przeciwpożarowej lasu,
  - Instrukcję sporządzania programu ochrony przyrody w nadleśnictwie z 1996 r.,
  - Decyzja Nr 69 Ministra Środowiska z dnia 15 grudnia 1999 r. w sprawie uznania za ochronne lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, będących w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe Nadleśnictwa Rymanów.
- wytyczne i ustalenia Komisji Założeń Planu dla Nadleśnictwa Rymanów z dnia 20 września 2016 roku oraz Narady Techniczno Gospodarczej z dnia 29 października 2018 roku.

6.2.1. Prace terenowe

Terenowe prace urzędzeniowe wykonała Pracownia Urządzania Lasu KU-3 BULiGL Oddział w Przemysłu w latach 2017-2018. Po zakończeniu taksacji opisy taksacyjne i wskazania gospodarcze wszystkich wyłączeń zostały przedstawione Leśniczym i Nadleśniczemu, co potwierdzają notatki służbowe z dnia 3.10.2017 r., 8.11.2017 r., 14.11.2017 r. 27.11.2017 r. i 9.08.2017 r. W poniższej tabeli zestawiono rozmiar wykonanych prac urzędzeniowych.

Zestawienie zakresu prac urzędzeniowych

Nadleśnictwo	Rozmiar wykonanych prac urzędzeniowych			
	Taksacja	Ilość oddziałów	Ilość powierzchni kołowych	Ilość wydzieleń literowanych
	ha	szt.		
Rymanów	20709,75	515	3133	3402

Podczas prac taksacyjnych nie utrwalano podziału powierzchniowego. Zgodnie z §10 IUL aktualizacji stref uszkodzeń przemysłowych nie przeprowadzono.

W trakcie prac urzędzeniowych dokonano pomiaru nowych i korekty starych obiektów liniowych (drogi, szlaki, linie energetyczne, ciekły wodne) oraz zweryfikowano przebieg wydzieleń za pomocą odbiornika GPS-Global Positioning System (satelitarne określenie położenia) oraz aktualnej ortofotomapy udostępnionej przez RDLP w Krośnie. Pomiarom objęto granice wyłączeń lub granice innych szczegółów sytuacji wewnętrznej, na których stwierdzono istotne zmiany lub niezgodności. Zgodnie z Instrukcją Urządzania Lasu przyjęto zasadę maksymalnego wykorzystania (przeniesienia) na aktualnie opracowywane mapy gospodarcze szczegółów z map gospodarczych poprzedniego planu, posiłkując się również aktualną ortofotomapą tych terenów.

Kontrola bieżąca robót urzędniowych (inventaryzacja stanu lasu) w obrębie leśnym Rymanów miała miejsce w dniu 30 sierpnia 2017 roku, natomiast w obrębie Jaślicka w dniu 19 grudnia 2017 roku, z udziałem przedstawicieli RDLP Krosno, Nadleśnictwa i wykonawcy.

Inventaryzację zasobów drzewnych wykonano w 2017 i 2018 roku. Przeprowadzono ją w trzech etapach:

Etap I – szacowanie zasobności drzewostanów (podczas sporządzania opisu taksacyjnego) z wykorzystaniem relaskopowych powierzchni próbnych z wyboru, określenia bonitacji i zadrzewienia (na podstawie „Tablic zasobności i przyrostu drzewostanów” – B. Szymkiewicz, Wyd. V, PWRiL W-wa 1986).

Etap II – inventaryzacja miąższości zasobów obrębu leśnego statystyczną metodą reprezentacyjną z zastosowaniem warstw gatunkowo-wiekowych oraz losowego rozdziału prób pomiarowych na podstawie bazy Taksator.

Etap III – wyrównanie miąższości oszacowanej w drzewostanach do miąższości ustalonej dla klas i podklas wieku w wyniku pomiaru miąższości statystyczną metodą reprezentacyjną – w warstwach gatunkowo-wiekowych, z wykorzystaniem równań regresji.

Należy podkreślić, że w założeniu metody inventaryzacji zasobów drzewnych jednostką pomiarową na potrzeby inventaryzacji zasobu nie jest drzewostan, lecz warstwa gatunkowo-wiekowa. Na miąższość obrębu składa się miąższość warstw pomierzonych statystyczną metodą reprezentacyjną oraz miąższość drzewostanów nie mierzonych tą metodą – I klasa wieku. Dokładność zapasu w konkretnych wyłączeniach drzewostanowych może być obciążona błędem dodatnim lub ujemnym. Zadawalająca dokładność tej metody osiągnięta jest dla obrębu leśnego. W d-stanach II i starszych klas wieku założono 3133 powierzchnie kołowe. W drzewostanach I klasy wieku zapas określono za pomocą szacunku wzrokowego.

Pomiary drewna martwego przeprowadzono na części powierzchni próbnych kołowych zakładanych dla celów inventaryzacji zasobów drzewnych metodą reprezentacyjną w każdej warstwie gatunkowo – wiekowej. Pomiaru dokonano z podziałem na: drewno martwych drzew stojących i złomów, drewno drzew ściętych i wyrwanych oraz drewno stanowiące fragmenty drzew martwych. W Nadleśnictwie Rymanów założonych zostało 381 powierzchni próbnych do pomiaru drewna martwego (w tym: Jaślicka – 198 szt.; Rymanów – 183 szt.).

Błędy procentowe dla pomierzonych cech – obręb Jaśliska

Gatunek	BK	BRZ	GB	JD	MD	OL.S	SO	ŚW
Klasa wieku	wariancja miąższości współczynnik zmienności miąższości błąd procentowy miąższości							
1	2	3	4	5	6	7	8	9
IIa					9906,79 55,03 18,34	2440,92 51,51 23,03		
IIb				40902,04 66,69 22,23		4480,90 62,87 20,96		
IIIa	18675,94 70,13 22,18	9039,91 31,74 15,87		9416,54 47,98 13,31		4419,41 78,22 34,98	11415,16 35,96 16,08	25476,55 56,40 23,03
IIIb	23043,88 66,47 14,50			36121,21 53,07 16,78	4476,97 24,70 11,05		24880,15 64,25 13,11	26457,09 52,09 12,63
IVa	31772,52 58,86 9,43		9846,17 37,08 15,14	25952,19 38,75 10,36	15035,90 48,21 9,28		20373,84 47,16 4,25	38927,79 65,11 19,63
IVb	21133,52 36,89 4,51			17565,94 37,53 10,03	10478,04 34,61 11,54		18486,45 43,22 6,24	
Va	26377,85 45,34 5,71			19623,59 40,26 9,24				
Vb	26661,48 42,96 5,46			41450,40 42,79 10,38				
VI	37082,12 46,26 4,58			30195,56 36,92 2,54				
KOKDO	23211,29 52,18 3,72			29888,65 46,47 2,52			18091,54 59,40 4,77	15811,19 58,59 14,21

Błędy procentowe dla pomierzonych cech – obręb Rymanów

Gatunek	BK	BRZ	GB	JD	MD	OL.S	SO	ŚW
Klasa wieku	wariancja miąższości współczynnik zmienności miąższości błąd procentowy miąższości							
1	2	3	4	5	6	7	8	9
IIa					6599,36 66,37 38,32			
IIb			15402,35 49,29 14,86			12235,03 96,40 39,36		
IIIa			33736,78 49,00 9,10				12565,59 58,25 26,05	
IIIb	16827,75 40,17 12,70		21383,65 47,10 8,20	16890,18 51,91 11,61	13794,23 30,02 12,25		23608,97 49,47 12,00	47554,82 68,71 28,05
IVa	17200,46 44,46 6,29		18664,08 43,25 9,92	10359,80 45,48 11,03	17814,79 59,46 14,42		21917,52 45,41 3,29	
IVb	30900,35 47,06 7,54		13940,99 28,66 7,16				13682,44 39,61 14,97	
Va	27311,77 44,90 4,84		10350,45 21,96 5,87					
Vb	21219,92 43,92 5,14		27263,32 40,86 7,46					
VI	28658,12 42,38 3,87	21636,35 35,28 9,11	19203,64 35,87 4,42		45546,38 50,31 15,91			
KOKDO	30741,56 55,66 3,51	20598,27 71,11 16,76	25991,72 47,24 3,59		10056,70 43,99 11,00		17138,67 62,13 7,71	

Błąd określenia miąższości wynosi dla obrębu Jaślicka – 1,20%, dla obrębu Rymanów – 1,30%.

Odbiór inwentaryzacji zasobów drzewnych w Nadleśnictwie Rymanów wraz z testem kontroli pomiaru miąższości na kołowych powierzchniach próbnych nastąpił w dniach 12-13.07.2018 r. Test kontrolny przeprowadzono (Zespół kontrolny Wydziału Urządzania Lasu oraz Wydziału Gospodarki Leśnej RDLP Krosno - protokół z dnia 13.07.2018r.) z następującymi wynikami:

- liczba błędów grubych – 1;
- bezwzględna wartość statystyki pola przekroju pierśnicowego = 0,122;
- bezwzględna wartość statystyki wysokości = 0,626.

Powyższe wartości są mniejsze od liczby 2 tj. obliczonej bezwzględnej wartości statystyki. Wyniki testu pomiaru miąższości pozwoliły na przyjęcie obliczenia miąższości dla Nadleśnictwa.

6.2.2. Prace kameralne

Prace kameralne zostały wykonane w latach 2017-2018. Do wprowadzenia i przetwarzania danych taksacyjnych posłużono się programem Taksator (wersja 6.0.356), natomiast warstwy SLMN wykonano w programie ArcGIS.

Dane taksacyjne, na podstawie których sporządzono Plan urządzenia lasu zostały przekazane Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie w formie elektronicznej. Przekazano też dane, w formie tabel bazy taksatora, zgodne ze standardem leśnej mapy numerycznej.

Prace terenowe i kameralne V rewizji urządzenia lasu w Nadleśnictwie Rymanów zostały wykonane przez pracownię urzędzeniową Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddziału w Przemyślu w składzie:

1. mgr inż. Borys Draus – Starszy Taksator – Kierownik Pracowni,
2. mgr inż. Bogdan Draguła – Taksator Specjalista – Technolog Oddziału,
3. mgr inż. Michał Burkiewicz – Starszy Taksator
4. mgr inż. Grzegorz Smętek – Taksator Specjalista,
5. Stanisław Połec – Starszy Taksator,
6. Roman Kwolek – Starszy Taksator,
7. mgr inż. Artur Rutana – Starszy Asyent Taksatora,
8. Anna Gniewek – Asystent Geodety.

Nadzór i kontrolę prac prowadził Zastępca Dyrektora Oddziału mgr inż. Bogumił Dąbek.

Nadzór merytoryczny nad całokształtem prac sprawował Dyrektor BULiGL Oddziału w Przemyślu mgr inż. Stanisław Bazan.

6.2.3. Zestawienie składników planu urządzenia lasu

Plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Rymanów obejmuje następujące części składowe:

1. Ogólny opis lasów Nadleśnictwa (Elaborat) z zamieszczonymi na końcu tabelami i wzorami instrukcyjnymi dla Nadleśnictwa,
2. Program ochrony przyrody,
3. Opis taksacyjny (obrębami),
4. Wykaz projektowanych cięć użytkowania rębного - dla obrębów,
5. Operaty dla leśniczych,
6. Materiały kartograficzne,
7. Prognoza oddziaływania projektu PUL na środowisko.

Ogólny opis lasów Nadleśnictwa zawiera odpowiednie zestawienia i omówienia. Stanowi oprawiony oddzielnie tom wraz z załącznikiem tabelarycznym, w którym zamieszczono:

- Tabelę nr I: Zestawienie powierzchni gruntów Nadleśnictwa wg rodzajów użytków gruntowych, kategorii użytkowania i grup rodzajów powierzchni, zgodnie z podziałem administracyjnym kraju,
- Tabelę nr II: Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji,
- Tabelę nr III: Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących,
- Tabelę nr IV: Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących,
- Tabelę nr Va: Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu,
- Tabelę nr Vb: Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu,
- Tabelę nr VI: Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg gospodarstw i grup gatunków panujących o tym samym wieku rębności,
- Tabelę nr VIIa: Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miąższości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia - przyrost tablicowy,
- Tabelę nr XI: Ocena upraw i młodników do 10 lat na powierzchniach otwartych,
- Tabelę nr XII: Ocena odnowień podokapowych oraz upraw i młodników po rębniach złożonych,
- Tabelę nr XIV: Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębnego (dla obrębów leśnych),
- Tabelę nr XV: Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych wg rodzajów rębni w gospodarstwach,
- Tabelę nr XVI: Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku,
- Tabelę nr XVII: Zestawienie łączne etatu użytków głównych według kategorii cięć (dla obrębów leśnych i Nadleśnictwa),
- Tabelę nr XVIII: Zestawienie zbiorcze wskazań gospodarczych z opisów taksacyjnych w zakresie hodowli lasu (dla obrębów leśnych i Nadleśnictwa),
- Tabelę nr XXI: Zestawienie miąższości drewna martwego.

Program ochrony przyrody stanowi oddzielnie oprawiony tom z częścią kartograficzną w postaci mapy przeglądowej walorów przyrodniczo-kulturowych w skali 1 : 25 000.

Opisy taksacyjne

Sporządzone dla obrębów leśnych zawierają:

- opisy taksacyjne,
- wykaz stosowanych skrótów.

Wykazy projektowanych cięć użytkowania rębego

Sporządzone dla obrębów leśnych zawierają:

- Wykaz projektowanych cięć rębnych,
- Wykaz pozycji niezaliczonych na poczet etatu,
- Wykaz drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego,
- Wykaz projektowanych wskazań gospodarczych z zakresu hodowli lasu.

Materiały kartograficzne, załączone do planu urządzenia lasu:

- mapa przeglądowa drzewostanów w skali 1: 25 000,
- mapa przeglądowa typów siedliskowych lasu w skali 1: 25 000,
- mapa przeglądowe cięć rębnych w skali 1: 25 000,
- mapa przeglądowa ochrony przeciwpożarowej w skali 1: 25 000,
- mapa przeglądowa ochrony lasu w skali 1: 25 000,
- mapa przeglądowa nasiennictwa i selekcji w skali 1: 25 000,
- mapa przeglądowa zagospodarowania rekreacyjnego w skali 1: 25 000,
- mapa przeglądowa gospodarki łowieckiej w skali 1: 25 000,
- mapa sytuacyjna obszaru w granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa na podkładzie mapy topograficznej w skali 1: 50 000,
- mapę szkółki leśnej z naniesionymi kwaterami w skali 1 :5000,
- mapę gospodarczą w skali 1: 5 000 formie atlasu (A3).

Operaty dla leśniczych, zawierające:

- operat dla leśniczego (wyciąg z opisów taksacyjnych i wykazów),
- mapę przeglądowo-gospodarczą drzewostanów z elementami cięć rębnych w skali 1: 10 000,
- mapę przeglądowo-gospodarczą z treścią POP w skali 1: 10 000.

Prognoza oddziaływania projektu PUL na środowisko stanowi oddzielnie oprawiony tom z częścią kartograficzną w postaci map przeglądowych obszarów chronionych i funkcji lasu w skali 1: 25 000.

Wszystkie składniki planu urządzenia lasu w postaci elektronicznej i wydruków zostały przekazane Zamawiającemu zgodnie z Instrukcją urządzenia lasu, Umową nr ZR.270.1.2017 z dnia 19 czerwca 2017 roku i ustaleniami NTG.

grudzień 2018 r.

Opracowali:

Kierownik Pracowni Urządzeniowej

mgr inż. Borys Draus

Technolog Oddziału

mgr inż. Bogdan Draguła

7. KRONIKA

8. TABELE I WZORY INSTRUKCYJNE

Zestawienie kodów administracyjnych

18-07-084-0001 Rymanów Miasto
18-07-084 Rymanów Miasto
18-07-085-0003 Deszno
18-07-085-0004 Głębokie
18-07-085-0005 Klimkówka
18-07-085-0006 Królik Polski
18-07-085-0007 Królik Wołoski
18-07-085-0008 Ladzin
18-07-085-0011 Posada Górna
18-07-085-0012 Puławy
18-07-085-0013 Rudawka Rymanowska
18-07-085-0014 Rymanów Zdrój
18-07-085-0016 Tarnawka
18-07-085-0017 Wiśloczek
18-07-085-0018 Wołuszowa
18-07-085-0019 Wólka
18-07-085-0022 Zawoje
18-07-085 Rymanów Obszar wiejski
18-07-102-0001 Czeremcha
18-07-102-0002 Daliowa
18-07-102-0003 Jaśliska
18-07-102-0004 Lipowiec
18-07-102-0005 Posada Jaśliska
18-07-102-0006 Szklary
18-07-102-0007 Wola Niżna
18-07-102-0008 Wola Wyżna
18-07-102-0009 Darów
18-07-102-0010 Jasiel
18-07-102-0011 Moszczaniec
18-07-102-0012 Polany Surowiczne
18-07-102-0013 Rudawka Jaśliska
18-07-102-0014 Surowica
18-07-102 Jaśliska
18-07 Krośnieński
18-17-022-0001 Besko
18-17-022-0002 Mymoń
18-17-022 Besko
18-17-032-0005 Karlików
18-17-032-0011 Przybyszów
18-17-032-0014 Wola Piotrowa
18-17-032-0015 Wola Sękowa
18-17-032 Bukowsko
18-17-042-0025 Wiśtok Wielki
18-17-042 Komańcza

18-17-082-0002 Długie
18-17-082-0004 Nowosielce
18-17-082-0005 Odrzechowa
18-17-082-0006 Pielnia
18-17-082-0008 Posada Zarszyńska
18-17-082-0009 Zarszyn
18-17-082 Zarszyn
18-17 Sanocki
18 Podkarpackie

Rodzaj użytku	Województwo	18	18	18	18	18	18	18	18
	Powiat	7	7	7	7	7	7	7	7
	Gmina	85	85	85	102	102	102	102	102
	Obręb ewidencyjny	12	17		1	2	3	4	5
1		2	3	4	5	6	7	8	9
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi					0,5500			0,2500	0,2700
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi									
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi									
5. Użytki ekologiczne - razem					15,3959	0,2700		0,9000	0,6900
6. Tereny różne - razem									
<i>w tym:</i>									
1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zrekult.									
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego									
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)									
4) różne inne									
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem					0,3425	0,4885	0,2000		
<i>w tym:</i>									
7.1. Tereny mieszkaniowe						0,4885	0,2000		
7.2. Tereny przemysłowe									
7.3. Tereny zabudowane inne									
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane									
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem									
<i>w tym:</i>									
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne									
2) tereny zabytkowe									
3) tereny sportowe									
4) ogrody zoologiczne i botaniczne									
5) tereny zieleni nieurządzonej									
7.6. Użytki kopalne									
7.7. Tereny komunikacyjne - razem					0,3425				
<i>w tym:</i>									
1) drogi					0,3425				

Rodzaj użytku	Województwo	18	18	18	18	18	18	18	18
	Powiat	7	7	7	7	7	7	7	7
	Gmina	85	85	85	102	102	102	102	102
	Obręb ewidencyjny	12	17		1	2	3	4	5
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	2) tereny kolejowe								
	3) inne tereny komunikacyjne								
	8. Nieużytki - razem				1,1104			0,5700	
	<i>w tym:</i>								
	1) bagna				1,1104				
	2) piaski								
	3) utwory fizjograficzne							0,5700	
	4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji								
	Razem (2-8) Grunty nie zaliczone do lasów				29,2764	9,7322	0,5000	9,7200	5,3400
	<i>w tym: grunty przeznaczone do zalesienia</i>								
	OGÓŁEM (1-8)	15,0483	73,2700	88,3183	643,7572	74,7922	11,4600	604,3755	402,9300

Rodzaj użytku	Województwo	18	18	18	18	18	18	18	18
	Powiat	7	7	7	7	7	7	7	7
	Gmina	102	102	102	102	102	102	102	102
	Obręb ewidencyjny	6	7	8	9	10	11	12	13
1		10	11	12	13	14	15	16	17
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi									
5. Użytki ekologiczne - razem		2,4600	1,9200	3,4300	0,8881	2,3299	0,8958	11,4053	10,3576
6. Tereny różne - razem									
w tym:									
1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zrekult.									
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego									
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)									
4) różne inne									
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem			1,1600			0,1941			
w tym:									
7.1. Tereny mieszkaniowe			0,5700						
7.2. Tereny przemysłowe									
7.3. Tereny zabudowane inne						0,1941			
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane									
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem									
w tym:									
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne									
2) tereny zabytkowe									
3) tereny sportowe									
4) ogrody zoologiczne i botaniczne									
5) tereny zieleni nieurządzonej									
7.6. Użytki kopalne									
7.7. Tereny komunikacyjne - razem			0,5900						
w tym:									
1) drogi			0,5900						
2) tereny kolejowe									
3) inne tereny komunikacyjne									

Rodzaj użytku	Województwo	18	18	18	18	18	18	18	18
	Powiat	7	7	7	7	7	7	7	7
	Gmina	102	102	102	102	102	102	102	102
	Obręb ewidencyjny	6	7	8	9	10	11	12	13
1		10	11	12	13	14	15	16	17
8. Nieużytki - razem						3,3572		0,7434	4,1669
w tym:									
1) bagna									4,1669
2) piaski									
3) twory fizjograficzne						3,3572		0,5510	
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji								0,1924	
Razem (2-8) Grunty nie zaliczone do lasów		3,4086	17,8334	13,8906	3,2499	109,7525	17,2048	79,9809	17,9666
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia									
OGÓLEM (1-8)		369,5286	842,7785	1006,6050	954,3030	1336,9694	893,8250	1057,8321	419,6405

Rodzaj użytku	Województwo	18	18	18	18	18	18	18	18
	Powiat	7	7	7	17	17	17	17	17
	Gmina	102	102		32	32	32	32	42
	Obręb ewidencyjny	14			5	11	14		25
1		18	19	20	21	22	23	24	25
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi									
5. Użytki ekologiczne - razem		1,2866	52,2292	52,2292					0,5500
6. Tereny różne - razem									
w tym:									
1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zrekult.									
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego									
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)									
4) różne inne									
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem		4,9789	7,3640	7,3640					1,6700
w tym:									
7.1. Tereny mieszkaniowe			1,2585	1,2585					0,0700
7.2. Tereny przemysłowe									
7.3. Tereny zabudowane inne			0,1941	0,1941					
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane									
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem									
w tym:									
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne									
2) tereny zabytkowe									
3) tereny sportowe									
4) ogrody zoologiczne i botaniczne									
5) tereny zieleni nieurządzonej									
7.6. Użytki kopalne									
7.7. Tereny komunikacyjne - razem		4,9789	5,9114	5,9114					1,6000
w tym:									
1) drogi		4,9789	5,9114	5,9114					1,6000
2) tereny kolejowe									
3) inne tereny komunikacyjne									

Rodzaj użytku	Województwo	18	18	18	18	18	18	18	18
	Powiat	7	7	7	17	17	17	17	17
	Gmina	102	102		32	32	32	32	42
	Obręb ewidencyjny	14			5	11	14		25
1		18	19	20	21	22	23	24	25
8. Nieużytki - razem			9,9479	9,9479					3,1300
w tym:									
1) bagna			5,2773	5,2773					3,1300
2) piaski									
3) twory fizjograficzne			4,4782	4,4782					
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji			0,1924	0,1924					
Razem (2-8) Grunty nie zaliczone do lasów		34,4472	352,3031	352,3031	0,1765			0,1765	110,7907
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia									
OGÓŁEM (1-8)		638,0994	9256,8964	9345,2147	192,7346	135,6874	75,1300	403,5520	3252,9253

Rodzaj użytku	Województwo	18	18	18	Ogółem
	Powiat	17	17		
	Gmina	42			
	Obręb ewidencyjny				
1		26	27	28	29
1. Lasy - razem		3142,1346	3545,5101	12538,4217	12538,4217
1.1. Grunty leśne zalesione - razem		3030,4853	3427,3504	11815,8776	11815,8776
1) drzewostany		3030,4853	3427,3504	11815,8776	11815,8776
2) plantacje drzew - razem					
<i>w tym:</i>					
- plantacje nasienne					
- plantacje drzew szybkorosnących					
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem		77,6646	83,2239	595,1217	595,1217
1) w produkcji ubocznej - razem		0,4002	2,4611	26,7102	26,7102
<i>w tym:</i>					
- plantacje choinek					
- plantacje krzewów					
- poletka łowieckie		0,4002	2,4611	26,7102	26,7102
2) do odnowienia - razem					
<i>w tym:</i>					
- halizny					
- zręby					
- płazowiny					
3) pozostałe leśne niezalesione - razem		77,2644	80,7628	568,4115	568,4115
<i>w tym:</i>					
- przewidziane do naturalnej sukcesji		77,2644	80,7628	517,3617	517,3617
- objęte szczególnymi formami ochrony				51,0498	51,0498
- przewidziane do małej retencji					
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji					
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem		33,9847	34,9358	127,4224	127,4224
<i>w tym:</i>					

Rodzaj użytku	Województwo	18	18	18	Ogółem
	Powiat	17	17		
	Gmina	42			
	Obręb ewidencyjny				
1		26	27	28	29
1) budynki i budowle		0,6942	0,6942	4,7072	4,7072
2) urządzenia melioracji wodnych		1,0228	1,0247	2,6623	2,6623
3) linie podziału przestrzennego lasu		8,6965	9,6457	34,3082	34,3082
4) drogi leśne		14,5347	14,5347	43,7352	43,7352
5) tereny pod liniami energetycznymi		0,1507	0,1507	4,1810	4,1810
6) szkółki leśne				8,9105	8,9105
7) miejsca składowania drewna		8,7800	8,7800	28,4052	28,4052
8) parkingi leśne				0,0970	0,0970
9) urządzenia turystyczne		0,1058	0,1058	0,4158	0,4158
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione				68,2658	68,2658
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem		3142,1346	3545,5101	12606,6875	12606,6875
3. Użytki rolne - razem		98,2107	98,2107	309,2869	309,2869
3.1. Grunty orne - razem		24,4273	24,4273	34,4796	34,4796
w tym:					
1) role		24,4273	24,4273	32,7110	32,7110
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornym				1,7686	1,7686
3) ugory, odłogi					
3.2. Sady					
3.3. Łąki trwałe		48,0146	48,0146	107,1460	107,1460
3.4. Pastwiska trwałe		25,7688	25,7688	167,6613	167,6613
3.5. Grunty rolne zabudowane					
3.6. Grunty pod stawami rybnymi					
3.7. Grunty pod rowami rolnymi					
4. Grunty pod wodami - razem		7,2300	7,4065	10,8265	10,8265
w tym:					
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi		7,2300	7,4065	10,8265	10,8265
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi					

Rodzaj użytku	Województwo	18	18	18	Ogółem
	Powiat	17	17		
	Gmina	42			
	Obręb ewidencyjny				
1		26	27	28	29
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi					
5. Użytki ekologiczne - razem		0,5500	0,5500	52,7792	52,7792
6. Tereny różne - razem					
w tym:					
1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zrekult.					
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego					
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)					
4) różne inne					
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem		1,6700	1,6700	9,0340	9,0340
w tym:					
7.1. Tereny mieszkaniowe		0,0700	0,0700	1,3285	1,3285
7.2. Tereny przemysłowe					
7.3. Tereny zabudowane inne				0,1941	0,1941
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane					
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem					
w tym:					
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne					
2) tereny zabytkowe					
3) tereny sportowe					
4) ogrody zoologiczne i botaniczne					
5) tereny zieleni nieurządzonej					
7.6. Użytki kopalne					
7.7. Tereny komunikacyjne - razem		1,6000	1,6000	7,5114	7,5114
w tym:					
1) drogi		1,6000	1,6000	7,5114	7,5114
2) tereny kolejowe					
3) inne tereny komunikacyjne					

Rodzaj użytku	Województwo	18	18	18	Ogółem
	Powiat	17	17		
	Gmina	42			
	Obręb ewidencyjny				
	1	26	27	28	29
8. Nieużytki - razem		3,1300	3,1300	13,0779	13,0779
w tym:					
1) bagna		3,1300	3,1300	8,4073	8,4073
2) piaski					
3) twory fizjograficzne				4,4782	4,4782
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji				0,1924	0,1924
Razem (2-8) Grunty nie zaliczone do lasów		110,7907	110,9672	463,2703	463,2703
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia					
OGÓŁEM (1-8)		3252,9253	3656,4773	13001,6920	13001,6920

Rodzaj użytku	Województwo	18	18	18	18	18	18	18	18
	Powiat	7	7	7	7	7	7	7	7
	Gmina	84	84	85	85	85	85	85	85
	Obręb ewidencyjny	1		3	4	5	6	7	8
1		2	3	4	5	6	7	8	9
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi						0,3000			
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi									
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi									
5. Użytki ekologiczne - razem									
6. Tereny różne - razem									
<i>w tym:</i>									
1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zrekult.									
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego									
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)									
4) różne inne									
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem		1,5977	1,5977	0,1800		0,5119			
<i>w tym:</i>									
7.1. Tereny mieszkaniowe						0,1200			
7.2. Tereny przemysłowe				0,1400		0,2224			
7.3. Tereny zabudowane inne		0,7377	0,7377						
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane									
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem		0,8600	0,8600						
<i>w tym:</i>									
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne		0,8600	0,8600						
2) tereny zabytkowe									
3) tereny sportowe									
4) ogrody zoologiczne i botaniczne									
5) tereny zieleni nieurządzonej									
7.6. Użytki kopalne									
7.7. Tereny komunikacyjne - razem				0,0400		0,1695			
<i>w tym:</i>									
1) drogi				0,0400		0,1695			

Rodzaj użytku	Województwo	18	18	18	18	18	18	18	18
	Powiat	7	7	7	7	7	7	7	7
	Gmina	84	84	85	85	85	85	85	85
	Obręb ewidencyjny	1		3	4	5	6	7	8
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	2) tereny kolejowe								
	3) inne tereny komunikacyjne								
8. Nieużytki - razem									
w tym:									
1) bagna									
2) piaski									
3) utwory fizjograficzne									
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji									
Razem (2-8) Grunty nie zaliczone do lasów		1,7987	1,7987	2,4100		1,0419	1,0307	0,7311	
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia									
OGÓŁEM (1-8)		1,7987	1,7987	250,1500	88,3500	235,0100	45,4047	354,0503	0,3700

Rodzaj użytku	Województwo	18	18	18	18	18	18	18	18
	Powiat	7	7	7	7	7	7	7	7
	Gmina	85	85	85	85	85	85	85	85
	Obręb ewidencyjny	11	12	13	14	16	17	18	19
1		10	11	12	13	14	15	16	17
8. Nieużytki - razem			0,0619						
w tym:									
1) bagna									
2) piaski									
3) utwory fizjograficzne			0,0619						
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji									
Razem (2-8) Grunty nie zaliczone do lasów			5,4187	0,6500	0,2438	0,9836	0,2700	3,9527	0,1403
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia									
OGÓLEM (1-8)		6,9400	955,7095	202,5600	227,9523	452,3746	991,7900	566,3744	105,1601

Rodzaj użytku	Województwo	18	18	18	18	18	18	18	18
	Powiat	7	7	7	7	7	7	17	17
	Gmina	85	85	102	102	102		22	22
	Obręb ewidencyjny	22		6	12			1	2
1		18	19	20	21	22	23	24	25
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi									
5. Użytki ekologiczne - razem									
6. Tereny różne - razem									
w tym:									
1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zrekult.									
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego									
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)									
4) różne inne									
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem			1,0960				2,6937	0,4046	
w tym:									
7.1. Tereny mieszkaniowe			0,1200				0,1200		
7.2. Tereny przemysłowe			0,7565				0,7565		
7.3. Tereny zabudowane inne							0,7377		
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane									
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem							0,8600		
w tym:									
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne							0,8600		
2) tereny zabytkowe									
3) tereny sportowe									
4) ogrody zoologiczne i botaniczne									
5) tereny zieleni nieurządzonej									
7.6. Użytki kopalne			0,0100				0,0100		
7.7. Tereny komunikacyjne - razem			0,2095				0,2095	0,4046	
w tym:									
1) drogi			0,2095				0,2095	0,4046	
2) tereny kolejowe									
3) inne tereny komunikacyjne									

Rodzaj użytku	Województwo	18	18	18	18	18	18	18	18
	Powiat	7	7	7	7	7	7	17	17
	Gmina	85	85	102	102	102		22	22
	Obręb ewidencyjny	22		6	12			1	2
1		18	19	20	21	22	23	24	25
8. Nieużytki - razem			0,0619				0,0619		
w tym:									
1) bagna									
2) piaski									
3) utwory fizjograficzne			0,0619				0,0619		
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji									
Razem (2-8) Grunty nie zaliczone do lasów		4,8800	21,7528	0,4643		0,4643	24,0158	3,9127	2,9515
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia									
OGÓLEM (1-8)		371,6100	4853,8059	35,3443	187,8173	223,1616	5078,7662	126,1136	109,3455

Rodzaj użytku	Województwo	18	18	18	18	18	18	18	18
	Powiat	17	17	17	17	17	17	17	17
	Gmina	22	32	32	82	82	82	82	82
	Obręb ewidencyjny		15		2	4	5	6	8
1		26	27	28	29	30	31	32	33
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi									
5. Użytki ekologiczne - razem									
6. Tereny różne - razem									
<i>w tym:</i> 1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zrekult. 2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego 3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę) 4) różne inne									
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem		0,4046	0,2700	0,2700			0,4218		
<i>w tym:</i> 7.1. Tereny mieszkaniowe 7.2. Tereny przemysłowe 7.3. Tereny zabudowane inne 7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane 7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem <i>w tym:</i> 1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne 2) tereny zabytkowe 3) tereny sportowe 4) ogrody zoologiczne i botaniczne 5) tereny zieleni nieurządzonej 7.6. Użytki kopalne 7.7. Tereny komunikacyjne - razem <i>w tym:</i> 1) drogi 2) tereny kolejowe 3) inne tereny komunikacyjne			0,2700	0,2700			0,4218		
		0,4046							
		0,4046							

Rodzaj użytku	Województwo	18	18	18	18	18	18	18	18
	Powiat	17	17	17	17	17	17	17	17
	Gmina	22	32	32	82	82	82	82	82
	Obręb ewidencyjny		15		2	4	5	6	8
1		26	27	28	29	30	31	32	33
8. Nieużytki - razem									
w tym:									
1) bagna									
2) piaski									
3) utwory fizjograficzne									
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji									
Razem (2-8) Grunty nie zaliczone do lasów		6,8642	13,1700	13,1700			6,3275		1,6053
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia									
OGÓLEM (1-8)		235,4591	844,6100	844,6100	0,9908	0,3927	1029,6881	201,8672	293,4362

Rodzaj użytku	Województwo	18	18	18	18	Ogółem
	Powiat	17	17	17		
	Gmina	82	82			
	Obręb ewidencyjny	9				
1		34	35	36	37	38
1. Lasy - razem		5,7172	1524,1594	2584,1943	7638,9447	7638,9447
1.1. Grunty leśne zalesione - razem		5,6328	1502,8260	2551,9992	7523,4313	7523,4313
1) drzewostany		5,6328	1502,8260	2551,9992	7523,4313	7523,4313
2) plantacje drzew - razem						
<i>w tym:</i>						
- plantacje nasienne						
- plantacje drzew szybkorosnących						
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem		0,0791	10,8513	14,2293	56,6165	56,6165
1) w produkcji ubocznej - razem			4,4368	4,4368	13,8374	13,8374
<i>w tym:</i>						
- plantacje choinek						
- plantacje krzewów						
- poletka łowieckie			4,4368	4,4368	13,8374	13,8374
2) do odnowienia - razem						
<i>w tym:</i>						
- halizny						
- zręby						
- płazowiny						
3) pozostałe leśne niezalesione - razem		0,0791	6,4145	9,7925	42,7791	42,7791
<i>w tym:</i>						
- przewidziane do naturalnej sukcesji		0,0791	6,4145	9,7392	41,6407	41,6407
- objęte szczególnymi formami ochrony				0,0533	1,1384	1,1384
- przewidziane do małej retencji						
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji						
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem		0,0053	10,4821	17,9658	58,8969	58,8969
<i>w tym:</i>						

Rodzaj użytku	Województwo	18	18	18	18	Ogółem
	Powiat	17	17	17		
	Gmina	82	82			
	Obręb ewidencyjny	9				
1		34	35	36	37	38
1) budynki i budowle			0,2630	0,2630	2,5035	2,5035
2) urządzenia melioracji wodnych					1,2034	1,2034
3) linie podziału przestrzennego lasu			4,1703	6,5886	19,0747	19,0747
4) drogi leśne			3,1818	4,9788	17,6565	17,6565
5) tereny pod liniami energetycznymi		0,0053	0,7817	1,7113	4,4074	4,4074
6) szkółki leśne						
7) miejsca składowania drewna			1,7221	4,0609	12,8054	12,8054
8) parkingi leśne						
9) urządzenia turystyczne			0,3632	0,3632	1,2460	1,2460
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione				0,2475	0,2475	0,2475
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem		5,7172	1524,1594	2584,4418	7639,1922	7639,1922
3. Użytki rolne - razem			7,5110	26,6231	45,2018	45,2018
3.1. Grunty orne - razem			0,2548	3,7544	6,0508	6,0508
w tym:						
1) role			0,2548	3,6385	5,9349	5,9349
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornym				0,1159	0,1159	0,1159
3) ugory, odłogi						
3.2. Sady				0,1567	0,1567	0,1567
3.3. Łąki trwałe			5,1683	15,6009	23,9196	23,9196
3.4. Pastwiska trwałe			2,0879	7,1111	15,0747	15,0747
3.5. Grunty rolne zabudowane						
3.6. Grunty pod stawami rybnymi						
3.7. Grunty pod rowami rolnymi						
4. Grunty pod wodami - razem					2,6815	2,6815
w tym:						
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi					2,6815	2,6815
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi						

Rodzaj użytku	Województwo	18	18	18	18	Ogółem
	Powiat	17	17	17		
	Gmina	82	82			
	Obręb ewidencyjny	9				
1		34	35	36	37	38
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi						
5. Użytki ekologiczne - razem						
6. Tereny różne - razem						
w tym:						
1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zrekult.						
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego						
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)						
4) różne inne						
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem						
w tym:						
7.1. Tereny mieszkaniowe						
7.2. Tereny przemysłowe						
7.3. Tereny zabudowane inne						
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane						
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem						
w tym:						
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne						
2) tereny zabytkowe						
3) tereny sportowe						
4) ogrody zoologiczne i botaniczne						
5) tereny zieleni nieurządzonej						
7.6. Użytki kopalne						
7.7. Tereny komunikacyjne - razem						
w tym:						
1) drogi						
2) tereny kolejowe						
3) inne tereny komunikacyjne						

Rodzaj użytku	Województwo	18	18	18	18	Ogółem
	Powiat	17	17	17		
	Gmina	82	82			
	Obręb ewidencyjny	9				
1		34	35	36	37	38
8. Nieużytki - razem					0,0619	0,0619
w tym:						
1) bagna						
2) piaski						
3) twory fizjograficzne					0,0619	0,0619
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji						
Razem (2-8) Grunty nie zaliczone do lasów			7,9328	27,9670	51,9828	51,9828
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia						
OGÓŁEM (1-8)		5,7172	1532,0922	2612,1613	7690,9275	7690,9275

Rodzaj użytku	Województwo	18	18	18	18	18	18	18	18
	Powiat	7	7	7	7	7	7	7	7
	Gmina	84	84	85	85	85	85	85	85
	Obszar ewidencyjny	1		3	4	5	6	7	8
1		2	3	4	5	6	7	8	9
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi						0,3000			
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi									
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi									
5. Użytki ekologiczne - razem									
6. Tereny różne - razem									
w tym:									
1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zrekult.									
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego									
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)									
4) różne inne									
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem		1,5977	1,5977	0,1800		0,5119			
w tym:									
7.1. Tereny mieszkaniowe						0,1200			
7.2. Tereny przemysłowe				0,1400		0,2224			
7.3. Tereny zabudowane inne		0,7377	0,7377						
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane									
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem		0,8600	0,8600						
w tym:									
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne		0,8600	0,8600						
2) tereny zabytkowe									
3) tereny sportowe									
4) ogrody zoologiczne i botaniczne									
5) tereny zieleni nieurządzonej									
7.6. Użytki kopalne									
7.7. Tereny komunikacyjne - razem				0,0400		0,1695			
w tym:									
1) drogi				0,0400		0,1695			

Rodzaj użytku	Województwo	18	18	18	18	18	18	18	18
	Powiat	7	7	7	7	7	7	7	7
	Gmina	84	84	85	85	85	85	85	85
	Obręb ewidencyjny	1		3	4	5	6	7	8
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
	2) tereny kolejowe 3) inne tereny komunikacyjne								
	8. Nieużytki - razem w tym: 1) bagna 2) piaski 3) utwory fizjograficzne 4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji								
	Razem (2-8) Grunty nie zaliczone do lasów w tym: grunty przeznaczone do zalesienia	1,7987	1,7987	2,4100		1,0419	1,0307	0,7311	
	OGÓŁEM (1-8)	1,7987	1,7987	250,1500	88,3500	235,0100	45,4047	354,0503	0,3700

Rodzaj użytku	Województwo	18	18	18	18	18	18	18	18
	Powiat	7	7	7	7	7	7	7	7
	Gmina	85	85	85	85	85	85	85	85
	Obręb ewidencyjny	11	12	13	14	16	17	18	19
1		10	11	12	13	14	15	16	17
8. Nieużytki - razem			0,0619						
w tym:									
1) bagna									
2) piaski									
3) twory fizjograficzne			0,0619						
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji									
Razem (2-8) Grunty nie zaliczone do lasów			5,4187	0,6500	0,2438	0,9836	0,2700	3,9527	0,1403
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia									
OGÓŁEM (1-8)		6,9400	970,7578	202,5600	227,9523	452,3746	1065,0600	566,3744	105,1601

Rodzaj użytku	Województwo	18	18	18	18	18	18	18	18
	Powiat	7	7	7	7	7	7	7	7
	Gmina	85	85	102	102	102	102	102	102
	Obszar ewidencyjny	22		1	2	3	4	5	6
1		18	19	20	21	22	23	24	25
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi									
5. Użytki ekologiczne - razem				15,3959	0,2700		0,9000	0,6900	2,4600
6. Tereny różne - razem									
w tym:									
1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zrekult.									
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego									
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)									
4) różne inne									
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem			1,0960	0,3425	0,4885	0,2000			
w tym:									
7.1. Tereny mieszkaniowe			0,1200		0,4885	0,2000			
7.2. Tereny przemysłowe			0,7565						
7.3. Tereny zabudowane inne									
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane									
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem									
w tym:									
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne									
2) tereny zabytkowe									
3) tereny sportowe									
4) ogrody zoologiczne i botaniczne									
5) tereny zieleni nieurządzonej									
7.6. Użytki kopalne			0,0100						
7.7. Tereny komunikacyjne - razem			0,2095	0,3425					
w tym:									
1) drogi			0,2095	0,3425					
2) tereny kolejowe									
3) inne tereny komunikacyjne									

Rodzaj użytku	Województwo	18	18	18	18	18	18	18	18
	Powiat	7	7	7	7	7	7	7	7
	Gmina	85	85	102	102	102	102	102	102
	Obręb ewidencyjny	22		1	2	3	4	5	6
1		18	19	20	21	22	23	24	25
8. Nieużytki - razem			0,0619	1,1104			0,5700		
w tym:									
1) bagna				1,1104					
2) piaski									
3) twory fizjograficzne			0,0619				0,5700		
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji									
Razem (2-8) Grunty nie zaliczone do lasów		4,8800	21,7528	29,2764	9,7322	0,5000	9,7200	5,3400	3,8729
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia									
OGÓLEM (1-8)		371,6100	4942,1242	643,7572	74,7922	11,4600	604,3755	402,9300	404,8729

Rodzaj użytku	Województwo	18	18	18	18	18	18	18	18
	Powiat	7	7	7	7	7	7	7	7
	Gmina	102	102	102	102	102	102	102	102
	Obręb ewidencyjny	7	8	9	10	11	12	13	14
1		26	27	28	29	30	31	32	33
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi									
5. Użytki ekologiczne - razem		1,9200	3,4300	0,8881	2,3299	0,8958	11,4053	10,3576	1,2866
6. Tereny różne - razem									
w tym:									
1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zrekult.									
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego									
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)									
4) różne inne									
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem		1,1600			0,1941				4,9789
w tym:									
7.1. Tereny mieszkaniowe		0,5700							
7.2. Tereny przemysłowe									
7.3. Tereny zabudowane inne					0,1941				
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane									
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem									
w tym:									
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne									
2) tereny zabytkowe									
3) tereny sportowe									
4) ogrody zoologiczne i botaniczne									
5) tereny zieleni nieurządzonej									
7.6. Użytki kopalne									
7.7. Tereny komunikacyjne - razem		0,5900							4,9789
w tym:									
1) drogi		0,5900							4,9789
2) tereny kolejowe									
3) inne tereny komunikacyjne									

Rodzaj użytku	Województwo	18	18	18	18	18	18	18	18
	Powiat	7	7	7	7	7	7	7	7
	Gmina	102	102	102	102	102	102	102	102
	Obręb ewidencyjny	7	8	9	10	11	12	13	14
1		26	27	28	29	30	31	32	33
8. Nieużytki - razem					3,3572		0,7434	4,1669	
w tym:									
1) bagna								4,1669	
2) piaski									
3) twory fizjograficzne					3,3572		0,5510		
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji							0,1924		
Razem (2-8) Grunty nie zaliczone do lasów		17,8334	13,8906	3,2499	109,7525	17,2048	79,9809	17,9666	34,4472
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia									
OGÓŁEM (1-8)		842,7785	1006,6050	954,3030	1336,9694	893,8250	1245,6494	419,6405	638,0994

Rodzaj użytku	Województwo	18	18	18	18	18	18	18	18
	Powiat	7	7	17	17	17	17	17	17
	Gmina	102		22	22	22	32	32	32
	Obręb ewidencyjny			1	2		5	11	14
1		34	35	36	37	38	39	40	41
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi									
5. Użytki ekologiczne - razem		52,2292	52,2292						
6. Tereny różne - razem									
w tym:									
1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zrekult.									
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego									
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)									
4) różne inne									
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem		7,3640	10,0577	0,4046		0,4046			
w tym:									
7.1. Tereny mieszkaniowe		1,2585	1,3785						
7.2. Tereny przemysłowe			0,7565						
7.3. Tereny zabudowane inne		0,1941	0,9318						
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane									
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem			0,8600						
w tym:									
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne			0,8600						
2) tereny zabytkowe									
3) tereny sportowe									
4) ogrody zoologiczne i botaniczne									
5) tereny zieleni nieurządzonej									
7.6. Użytki kopalne			0,0100						
7.7. Tereny komunikacyjne - razem		5,9114	6,1209	0,4046		0,4046			
w tym:									
1) drogi		5,9114	6,1209	0,4046		0,4046			
2) tereny kolejowe									
3) inne tereny komunikacyjne									

Rodzaj użytku	Województwo	18	18	18	18	18	18	18	18
	Powiat	7	7	17	17	17	17	17	17
	Gmina	102		22	22	22	32	32	32
	Obręb ewidencyjny			1	2		5	11	14
1		34	35	36	37	38	39	40	41
8. Nieużytki - razem		9,9479	10,0098						
w tym:									
1) bagna		5,2773	5,2773						
2) piaski									
3) twory fizjograficzne		4,4782	4,5401						
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji		0,1924	0,1924						
Razem (2-8) Grunty nie zaliczone do lasów		352,7674	376,3189	3,9127	2,9515	6,8642	0,1765		
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia									
OGÓLEM (1-8)		9480,0580	14423,9809	126,1136	109,3455	235,4591	192,7346	135,6874	75,1300

Rodzaj użytku	Województwo	18	18	18	18	18	18	18	18
	Powiat	17	17	17	17	17	17	17	17
	Gmina	32	32	42	42	82	82	82	82
	Obręb ewidencyjny	15		25		2	4	5	6
1		42	43	44	45	46	47	48	49
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi									
5. Użytki ekologiczne - razem				0,5500	0,5500				
6. Tereny różne - razem									
w tym:									
1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zrekult.									
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego									
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)									
4) różne inne									
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem		0,2700	0,2700	1,6700	1,6700			0,4218	
w tym:									
7.1. Tereny mieszkaniowe		0,2700	0,2700	0,0700	0,0700			0,4218	
7.2. Tereny przemysłowe									
7.3. Tereny zabudowane inne									
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane									
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem									
w tym:									
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne									
2) tereny zabytkowe									
3) tereny sportowe									
4) ogrody zoologiczne i botaniczne									
5) tereny zieleni nieurządzonej									
7.6. Użytki kopalne									
7.7. Tereny komunikacyjne - razem				1,6000	1,6000				
w tym:									
1) drogi				1,6000	1,6000				
2) tereny kolejowe									
3) inne tereny komunikacyjne									

Rodzaj użytku	Województwo	18	18	18	18	18	18	18	18
	Powiat	17	17	17	17	17	17	17	17
	Gmina	32	32	42	42	82	82	82	82
	Obręb ewidencyjny	15		25		2	4	5	6
1		42	43	44	45	46	47	48	49
8. Nieużytki - razem				3,1300	3,1300				
w tym:									
1) bagna				3,1300	3,1300				
2) piaski									
3) twory fizjograficzne									
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji									
Razem (2-8) Grunty nie zaliczone do lasów		13,1700	13,3465	110,7907	110,7907			6,3275	
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia									
OGÓLEM (1-8)		844,6100	1248,1620	3252,9253	3252,9253	0,9908	0,3927	1029,6881	201,8672

Rodzaj użytku	Województwo	18	18	18	18	18	Ogółem
	Powiat	17	17	17	17		
	Gmina	82	82	82			
	Obręb ewidencyjny	8	9				
1		50	51	52	53	54	55
1. Lasy - razem		291,8309	5,7172	1524,1594	6129,7044	20177,3664	20177,3664
1.1. Grunty leśne zalesione - razem		290,5785	5,6328	1502,8260	5979,3496	19339,3089	19339,3089
1) drzewostany		290,5785	5,6328	1502,8260	5979,3496	19339,3089	19339,3089
2) plantacje drzew - razem							
<i>w tym:</i>							
- plantacje nasienne							
- plantacje drzew szybkorosnących							
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem		0,5212	0,0791	10,8513	97,4532	651,7382	651,7382
1) w produkcji ubocznej - razem				4,4368	6,8979	40,5476	40,5476
<i>w tym:</i>							
- plantacje choinek							
- plantacje krzewów							
- poletka łowieckie				4,4368	6,8979	40,5476	40,5476
2) do odnowienia - razem							
<i>w tym:</i>							
- halizny							
- zręby							
- płazowiny							
3) pozostałe leśne niezalesione - razem		0,5212	0,0791	6,4145	90,5553	611,1906	611,1906
<i>w tym:</i>							
- przewidziane do naturalnej sukcesji		0,5212	0,0791	6,4145	90,5020	559,0024	559,0024
- objęte szczególnymi formami ochrony					0,0533	52,1882	52,1882
- przewidziane do małej retencji							
- wylesienia na gruntach wyłączonych z produkcji							
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem		0,7312	0,0053	10,4821	52,9016	186,3193	186,3193
<i>w tym:</i>							

Rodzaj użytku	Województwo	18	18	18	18	18	Ogółem
	Powiat	17	17	17	17		
	Gmina	82	82	82			
	Obręb ewidencyjny	8	9				
1		50	51	52	53	54	55
1) budynki i budowle				0,2630	0,9572	7,2107	7,2107
2) urządzenia melioracji wodnych					1,0247	3,8657	3,8657
3) linie podziału przestrzennego lasu		0,7312		4,1703	16,2343	53,3829	53,3829
4) drogi leśne				3,1818	19,5135	61,3917	61,3917
5) tereny pod liniami energetycznymi			0,0053	0,7817	1,8620	8,5884	8,5884
6) szkółki leśne						8,9105	8,9105
7) miejsca składowania drewna				1,7221	12,8409	41,2106	41,2106
8) parkingi leśne						0,0970	0,0970
9) urządzenia turystyczne				0,3632	0,4690	1,6618	1,6618
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione					0,2475	68,5133	68,5133
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem		291,8309	5,7172	1524,1594	6129,9519	20245,8797	20245,8797
3. Użytki rolne - razem		1,6053		7,5110	124,8338	354,4887	354,4887
3.1. Grunty orne - razem				0,2548	28,1817	40,5304	40,5304
w tym:							
1) role				0,2548	28,0658	38,6459	38,6459
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornym					0,1159	1,8845	1,8845
3) ugory, odłogi							
3.2. Sady					0,1567	0,1567	0,1567
3.3. Łąki trwałe		0,1328		5,1683	63,6155	131,0656	131,0656
3.4. Pastwiska trwałe		1,4725		2,0879	32,8799	182,7360	182,7360
3.5. Grunty rolne zabudowane							
3.6. Grunty pod stawami rybnymi							
3.7. Grunty pod rowami rolnymi							
4. Grunty pod wodami - razem					7,4065	13,5080	13,5080
w tym:							
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi					7,4065	13,5080	13,5080
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi							

Rodzaj użytku	Województwo	18	18	18	18	18	Ogółem
	Powiat	17	17	17	17		
	Gmina	82	82	82			
	Obręb ewidencyjny	8	9				
1		50	51	52	53	54	55
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi							
5. Użytki ekologiczne - razem					0,5500	52,7792	52,7792
6. Tereny różne - razem							
w tym:							
1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zrekult.							
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego							
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)							
4) różne inne							
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem				0,4218	2,7664	12,8241	12,8241
w tym:							
7.1. Tereny mieszkaniowe				0,4218	0,7618	2,1403	2,1403
7.2. Tereny przemysłowe						0,7565	0,7565
7.3. Tereny zabudowane inne						0,9318	0,9318
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane							
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem						0,8600	0,8600
w tym:							
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne						0,8600	0,8600
2) tereny zabytkowe							
3) tereny sportowe							
4) ogrody zoologiczne i botaniczne							
5) tereny zieleni nieurządzonej							
7.6. Użytki kopalne						0,0100	0,0100
7.7. Tereny komunikacyjne - razem					2,0046	8,1255	8,1255
w tym:							
1) drogi					2,0046	8,1255	8,1255
2) tereny kolejowe							
3) inne tereny komunikacyjne							

Rodzaj użytku	Województwo	18	18	18	18	18	Ogółem
	Powiat	17	17	17	17		
	Gmina	82	82	82			
	Obręb ewidencyjny	8	9				
1		50	51	52	53	54	55
8. Nieużytki - razem					3,1300	13,1398	13,1398
w tym:							
1) bagna					3,1300	8,4073	8,4073
2) piaski							
3) twory fizjograficzne						4,5401	4,5401
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji						0,1924	0,1924
Razem (2-8) Grunty nie zaliczone do lasów		1,6053		7,9328	138,9342	515,2531	515,2531
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia							
OGÓŁEM (1-8)		293,4362	5,7172	1532,0922	6268,6386	20692,6195	20692,6195

Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji

Tabela nr II Nadleśnictwo Rymanów, Obręb JAŚLISKA (04-20-1)

Typ siedliskowy lasu	Bonitacja	SO	MD	ŚW	JD	BK	JW	JS	GB	BRZ	OL	OLS	OS	WB	Razem	
		Powierzchnia w ha														%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	13	14
LMGŚW	IA															
	I				5,7										5,7	100
	II															
	III															
	IV															
	V															
Razem	ha				5,7										5,7	100
	%				100										100	100
LGŚW	IA	945,06													945,06	8,39
	I	1565,74	377,69	361,03	1441,7	672,09	14,72	31,99		52,7					4517,66	40,13
	II	28,44	166,5	69,44	2144,86	2208,85	12,1		2,11	16,58					4648,88	41,3
	III		1,05	1,52	120,98	754,59	15,52		46,26	6,69	0,84	141,63			1089,08	9,67
	IV					12,53					8,56	27,38			48,47	0,43
	V					8,63									8,63	0,08
Razem	ha	2539,24	545,24	431,99	3707,54	3656,69	42,34	31,99	48,37	75,97	9,4	169,01			11257,78	100
	%	22,56	4,84	3,84	32,94	32,48	0,38	0,28	0,43	0,67	0,08	1,5			100	100
LGW	IA	13,49													13,49	2,89
	I	110,97	41,1	11,54	192,81					1,15					357,57	76,62
	II		2,01	18,76	25,31	8,9					4,57		2,38		61,93	13,27
	III		1,33								10,5				11,83	2,54
	IV										14,96	6,86			21,82	4,68
	V															
Razem	ha	124,46	44,44	30,3	218,12	8,9				1,15	30,03	6,86	2,38		466,64	100
	%	26,67	9,52	6,49	46,74	1,91				0,25	6,44	1,47	0,51		100	100

Typ siedliskowy lasu	Bonitacja	SO	MD	ŚW	JD	BK	JW	JS	GB	BRZ	OL	OL.S	OS	WB	Razem	
		Powierzchnia w ha														%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	13	14
LŁG	IA	0,52													0,52	0,61
	I	5	1,21	6,9	9,85		0,85	16,35							40,16	46,89
	II				4,15			1,79				2,3			8,24	9,62
	III		0,66		1,02						4,78	22,72			29,18	34,07
	IV											6,48		1,07	7,55	8,81
	V															
Razem	ha	5,52	1,87	6,9	15,02		0,85	18,14			4,78	31,5		1,07	85,65	100
	%	6,44	2,18	8,06	17,54		0,99	21,18			5,58	36,78		1,25	100	100
Łącznie	IA	959,07													959,07	8,12
	I	1681,71	420	379,47	1650,06	672,09	15,57	48,34		53,85					4921,09	41,65
	II	28,44	168,51	88,2	2174,32	2217,75	12,1	1,79	2,11	16,58	4,57	2,3	2,38		4719,05	39,94
	III		3,04	1,52	122	754,59	15,52		46,26	6,69	16,12	164,35			1130,09	9,56
	IV						12,53				23,52	40,72		1,07	77,84	0,66
	V						8,63								8,63	0,07
Ogółem	ha	2669,22	591,55	469,19	3946,38	3665,59	43,19	50,13	48,37	77,12	44,21	207,37	2,38	1,07	11815,77	100
	%	22,59	5,01	3,97	33,4	31,02	0,37	0,42	0,41	0,65	0,37	1,76	0,02	0,01	100	100

Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji

Tabela nr II Nadleśnictwo Rymanów, Obręb Rymanów (04-20-2-)

Typ siedliskowy lasu	Bonitacja	SO	MD	ŚW	JD	BK	DB	JW	JS	GB	BRZ	OL	OL.S	OS	WB	LP	Razem	
		Powierzchnia w ha															%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	15	16
LWYŻŚW	IA	22,24															22,24	2,37
	I	8,74	31,25	0,94	51,98	324,16	0,04	40,96	9,41	4,55				1,27		1,89	475,19	50,56
	II	5,63	4,45		33,69	239,96	94,61	0,09		9,35						0,81	388,59	41,34
	III					29,78	16,9			7,2							53,88	5,73
	IV																	
Razem	ha	36,61	35,7	0,94	85,67	593,9	111,55	41,05	9,41	21,1				1,27		2,7	939,9	100
	%	3,9	3,8	0,1	9,11	63,18	11,87	4,37	1	2,24				0,14		0,29	100	100
LWYŻW	IA	1,21															1,21	1,34
	I	20,35	0,77		3,5	4,37		12,64	5,54			13,3					60,47	66,81
	II		8,06		2,58		5,71					12,38					28,73	31,75
	III									0,09							0,09	0,1
	IV																	
Razem	ha	21,56	8,83		6,08	4,37	5,71	12,64	5,54	0,09		25,68					90,5	100
	%	23,82	9,76		6,72	4,83	6,31	13,97	6,12	0,1		28,37					100	100
LŁWYŻ	IA																	
	I				1,08			1,47				0,61			4,63		7,79	56,53
	II						1,1	1,34	0,47	0,74		2,34					5,99	43,47
	III																	
	IV																	
Razem	ha				1,08		1,1	2,81	0,47	0,74		2,95			4,63		13,78	100
	%				7,84		7,98	20,39	3,41	5,37		21,41			33,6		100	100
LMGŚW	IA																	
	I			0,39	5,78												6,17	4,31

Typ siedliskowy lasu	Bonitacja	SO	MD	ŚW	JD	BK	DB	JW	JS	GB	BRZ	OL	OL.S	OS	WB	LP	Razem	
		Powierzchnia w ha																%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	15	16
	II				49,55	61,95											111,5	77,97
	III				1,62	23,73											25,35	17,72
	IV																	
Razem	ha			0,39	56,95	85,68											143,02	100
	%			0,27	39,82	59,91											100	100
LGŚW	IA	1287,49															1287,49	20,6
	I	425,04	148,14	58,09	690,42	913,6		189,92	37,39		2,17						2464,77	39,44
	II	16,99	75,44		1043,74	1017,94	21,62	48,84	23,15	19,42							2267,14	36,28
	III		6,97			180,06				2,92			18,49				208,44	3,34
	IV												21,33				21,33	0,34
Razem	ha	1729,52	230,55	58,09	1734,16	2111,6	21,62	238,76	60,54	22,34	2,17		39,82				6249,17	100
	%	27,68	3,69	0,93	27,75	33,78	0,35	3,82	0,97	0,36	0,03		0,64				100	100
LGW	IA	16,27															16,27	24
	I	13,59			6,11	1,6			1,87								23,17	34,18
	II		2,47		15,17					1,99							19,63	28,96
	III				0,5					6,94		1,28					8,72	12,86
	IV																	
Razem	ha	29,86	2,47		21,78	1,6			1,87	8,93		1,28					67,79	100
	%	44,05	3,64		32,13	2,36			2,76	13,17		1,89					100	100
LŁG	IA																	
	I			1,56				4,54	6,72								12,82	65,81
	II							2,01	2,4						0,25	0,81	5,47	28,08
	III											0,87					0,87	4,47
	IV												0,32				0,32	1,64
Razem	ha			1,56				6,55	9,12			0,87	0,32		0,25	0,81	19,48	100
	%			8,01				33,62	46,82			4,47	1,64		1,28	4,16	100	100

Typ siedliskowy lasu	Bonitacja	SO	MD	ŚW	JD	BK	DB	JW	JS	GB	BRZ	OL	OL.S	OS	WB	LP	Razem		
		Powierzchnia w ha															%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	15	16	
Łącznie	IA	1327,21															1327,21	17,64	
	I	467,72	180,16	60,98	758,87	1243,73	0,04	249,53	60,93	4,55	2,17	13,91		1,27	4,63	1,89	3050,38	40,54	
	II	22,62	90,42		1144,73	1319,85	123,04	52,28	26,02	31,5		14,72			0,25	1,62	2827,05	37,58	
	III		6,97		2,12	233,57	16,9				17,15		2,15	18,49				297,35	3,95
	IV													21,65				21,65	0,29
Ogółem	ha	1817,55	277,55	60,98	1905,72	2797,15	139,98	301,81	86,95	53,2	2,17	30,78	40,14	1,27	4,88	3,51	7523,64	100	
	%	24,16	3,69	0,81	25,33	37,17	1,86	4,01	1,16	0,71	0,03	0,41	0,53	0,02	0,06	0,05	100	100	

Zestawienie powierzchni typów siedliskowych lasu wg panujących gatunków drzew oraz ich bonitacji

Tabela nr II Nadleśnictwo Rymanów (04-20-)

Typ siedliskowy lasu	Bonitacja	SO	MD	ŚW	JD	BK	DB	JW	JS	GB	BRZ	OL	OL.S	OS	WB	LP	Razem	
		Powierzchnia w ha																%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	15	16
LWYŻŚW	IA	22,24															22,24	2,37
	I	8,74	31,25	0,94	51,98	324,16	0,04	40,96	9,41	4,55				1,27		1,89	475,19	50,56
	II	5,63	4,45		33,69	239,96	94,61	0,09		9,35						0,81	388,59	41,34
	III					29,78	16,9			7,2							53,88	5,73
	IV																	
Razem	ha	36,61	35,7	0,94	85,67	593,9	111,55	41,05	9,41	21,1				1,27		2,7	939,9	100
	%	3,9	3,8	0,1	9,11	63,18	11,87	4,37	1	2,24				0,14		0,29	100	100
LWYŻW	IA	1,21															1,21	1,34
	I	20,35	0,77		3,5	4,37		12,64	5,54				13,3				60,47	66,81
	II		8,06		2,58		5,71						12,38				28,73	31,75
	III									0,09							0,09	0,1
	IV																	
Razem	ha	21,56	8,83		6,08	4,37	5,71	12,64	5,54	0,09			25,68				90,5	100
	%	23,82	9,76		6,72	4,83	6,31	13,97	6,12	0,1			28,37				100	100
LŁWYŻ	IA																	
	I				1,08			1,47					0,61		4,63		7,79	56,53
	II						1,1	1,34	0,47	0,74			2,34				5,99	43,47
	III																	
	IV																	
Razem	ha				1,08		1,1	2,81	0,47	0,74			2,95		4,63		13,78	100
	%				7,84		7,98	20,39	3,41	5,37			21,41		33,6		100	100

Typ siedliskowy lasu	Bonitacja	SO	MD	ŚW	JD	BK	DB	JW	JS	GB	BRZ	OL	OL.S	OS	WB	LP	Razem		
		Powierzchnia w ha																%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	15	16	
LMGŚW	IA																		
	I			0,39	11,48												11,87	7,98	
	II				49,55	61,95											111,5	74,97	
	III				1,62	23,73											25,35	17,05	
	IV																		
	V																		
Razem	ha			0,39	62,65	85,68											148,72	100	
	%			0,26	42,13	57,61											100	100	
LGŚW	IA	2232,55															2232,55	12,75	
	I	1990,78	525,83	419,12	2132,12	1585,69		204,64	69,38		54,87						6982,43	39,89	
	II	45,43	241,94	69,44	3188,6	3226,79	21,62	60,94	23,15	21,53	16,58						6916,02	39,5	
	III		8,02	1,52	120,98	934,65		15,52		49,18	6,69	0,84	160,12				1297,52	7,41	
	IV							12,53					8,56	48,71				69,8	0,4
	V							8,63										8,63	0,05
Razem	ha	4268,76	775,79	490,08	5441,7	5768,29	21,62	281,1	92,53	70,71	78,14	9,4	208,83				17506,95	100	
	%	24,38	4,43	2,8	31,08	32,96	0,12	1,61	0,53	0,4	0,45	0,05	1,19				100	100	
LGW	IA	29,76															29,76	5,57	
	I	124,56	41,1	11,54	198,92	1,6			1,87		1,15						380,74	71,24	
	II		4,48	18,76	40,48	8,9				1,99		4,57		2,38			81,56	15,26	
	III		1,33		0,5					6,94		11,78					20,55	3,85	
	IV											14,96	6,86				21,82	4,08	
	V																		
Razem	ha	154,32	46,91	30,3	239,9	10,5			1,87	8,93	1,15	31,31	6,86	2,38			534,43	100	
	%	28,88	8,78	5,67	44,88	1,96			0,35	1,67	0,22	5,86	1,28	0,45			100	100	
LŁG	IA	0,52															0,52	0,49	
	I	5	1,21	8,46	9,85				5,39	23,07							52,98	50,4	

Typ siedliskowy lasu	Bonitacja	SO	MD	ŚW	JD	BK	DB	JW	JS	GB	BRZ	OL	OL.S	OS	WB	LP	Razem	
		Powierzchnia w ha																%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	15	16
	II				4,15			2,01	4,19				2,3		0,25	0,81	13,71	13,04
	III		0,66		1,02							5,65	22,72				30,05	28,58
	IV												6,8		1,07		7,87	7,49
	V																	
Razem	ha	5,52	1,87	8,46	15,02			7,4	27,26			5,65	31,82		1,32	0,81	105,13	100
	%	5,25	1,78	8,05	14,29			7,04	25,93			5,37	30,26		1,26	0,77	100	100
Łącznie	IA	2286,28															2286,28	11,82
	I	2149,43	600,16	440,45	2408,93	1915,82	0,04	265,1	109,27	4,55	56,02	13,91		1,27	4,63	1,89	7971,47	41,23
	II	51,06	258,93	88,2	3319,05	3537,6	123,04	64,38	27,81	33,61	16,58	19,29	2,3	2,38	0,25	1,62	7546,1	39,02
	III		10,01	1,52	124,12	988,16	16,9	15,52		63,41	6,69	18,27	182,84				1427,44	7,38
	IV						12,53						23,52	62,37		1,07		99,49
Ogółem	V					8,63											8,63	0,04
	ha	4486,77	869,1	530,17	5852,1	6462,74	139,98	345	137,08	101,57	79,29	74,99	247,51	3,65	5,95	3,51	19339,41	100
	%	23,2	4,49	2,74	30,26	33,42	0,72	1,78	0,71	0,53	0,41	0,39	1,28	0,02	0,03	0,02	100	100

Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących

Tabela nr III Nadleśnictwo Rymanów, Obręb Jaślicka (04-20-1-)

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku														KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
	do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII	grunty zalesione				grunty zales. i nie zales.		
	plazo-winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej							
	1	2	3	4		5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18				19	20	

powierzchnia w ha / miąższość w m3

Rezerwaty

MD										3,18													3,18	3,18	0,18
										1115													1115	1115	0,19
ŚW				8,55							76,48	34,20											110,68	119,23	6,92
				273							20165	11645											31810	32083	5,48
JD				25,82					2,61						2,94	16,62	134,10	111,03					267,30	293,12	17,01
				607					945						1030	8990	65150	56835					132950	133557	22,80
BK				237,45						69,88	41,14	58,88	226,81	163,06	136,36	282,06	47,04	15,57					1040,80	1278,25	74,17
				2785	90					19850	15540	17845	97945	51765	50160	140070	12935	6055					412255	415040	70,83
JW											1,47	5,50											6,97	6,97	0,40
											200	1305											1505	1505	0,26
JS																									
BRZ										2,69		6,69											9,38	9,38	0,54
										300		1920											2220	2220	0,38
OLS				12,03					1,45														1,45	13,48	0,78
				77					250														250	327	0,06

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent	
	do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo-stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII				VIII	grunty zalesione		grunty zales. i nie zales.
	plazo-winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140				141 i wyżej			
	powierzchnia w ha / miąższość w m3																							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
Razem				283,85				1,45	2,61	75,75	119,09	105,27	226,81	163,06	139,30	298,68	181,14	126,60				1439,76	1723,61	100,00
				3742	90			250	945	21265	35905	32715	97945	51765	51190	149060	78085	62890				582105	585847	100,00

Lasy ochronne

SO										45,00	279,17	1267,28	379,90						666,20	26,54		2664,09	2664,09	25,42
										8585	58825	373610	116950						129345	1465		688780	688780	21,43
MD							1,82	156,14	4,43	0,66	35,43	259,01	60,33						22,59			540,41	540,41	5,16
					80		165	27780	1085	45	9060	73950	18035						4775			134975	134975	4,20
ŚW							0,22	5,92	29,35	69,44	113,01	59,72	15,93						64,92			358,51	358,51	3,42
					90			780	8490	19520	36180	17870	6460						14850			104240	104240	3,24
JD			1,80	48,03		4,30	114,56	201,62	97,13	155,56	102,32	128,00	107,46	136,80	102,24	665,17	296,33	69,61	1473,37	24,61		3679,08	3728,91	35,57
				1010	4094		1220	7890	27065	37790	37730	58520	46675	50545	49705	325875	122850	30865	574430	11145		1386399	1387409	43,17
BK			19,77	40,68		43,48	0,51		8,31	48,01	168,56	284,07	341,56	324,42	293,81	240,16	27,54	1,78	819,33	8,77		2610,31	2670,76	25,49
			2	902	778	165			1200	8740	44725	89215	120230	120170	112725	85660	8765	180	249745	2410		844708	845612	26,30
JW								5,75	0,85	2,50	7,06	10,25	1,40	1,30								29,11	29,11	0,28
								485	75	300	2370	1815	310	195								5550	5550	0,17
JS								3,67	2,73	6,31	2,54	14,08	3,97	1,15					15,68			50,13	50,13	0,48
								265	1010	725	405	2265	760	130					1560			7120	7120	0,22
GB											2,11											2,11	2,11	0,02
											435											435	435	0,01
BRZ								17,39		35,65									14,70			67,74	67,74	0,65
								3520		5750									470			9740	9740	0,30

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Bud. prer.	Razem		Procent		
	do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo-stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII				VIII	grunty zalesione		grunty zales. i nie zales.	
	plazo-winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140				141 i wyżej				
	powierzchnia w ha / miąższość w m3																								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	
OL								14,96			11,53	4,57	4,59						8,56			44,21	44,21	0,42	
								2190			2155	1215	1265						885			7710	7710	0,24	
OL.S			3,27	119,61				35,06	109,07	46,16									9,49			199,78	322,66	3,08	
			15	2066				3620	13435	2940									1015			21010	23091	0,72	
WB										1,07												1,07	1,07	0,01	
										85												85	85	0,00	
Razem			24,84	208,32			47,78	117,11	440,51	251,87	410,36	721,73	2026,98	915,14	463,67	396,05	905,33	323,87	71,39	3094,84	59,92		10246,55	10479,71	100,00
			17	3978		5042	165	1385	46530	52360	84480	191885	618460	310685	171040	162430	411535	131615	31045	977075	15020		3210752	3214747	100,00

Lasy gospod.

SO							3,34				0,24	1,55										5,13	5,13	2,47	
								335				45	315										695	695	3,06
MD							13,57	34,39															47,96	47,96	23,11
							1060	4320															5380	5380	23,71
JD			1,88	31,49																				33,37	16,08
			8	717																				725	3,20
BK				33,43			2,13					4,84	7,51										14,48	47,91	23,08
				868								1380	2570										3950	4818	21,23
JW								5,82				1,29											7,11	7,11	3,43
								420					270										690	690	3,04
GB												46,26											46,26	46,26	22,29
												9205											9205	9205	40,57

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent	
	do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo-stałe		I		II		III		IV		V	VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.		
	plazo-winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140							141 i wyżej
	powierzchnia w ha / miąższość w m3																							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
OLS				11,28						6,14												6,14	17,42	8,39
				348						455												455	803	3,54
OS											2,38											2,38	2,38	1,15
											375											375	375	1,65
Razem			1,88	76,20			19,04	40,21		6,14	2,62	53,94	7,51									129,46	207,54	100,00
			8	1933			1395	4740		455	420	11170	2570									20750	22691	100,00

Łącznie

SO							3,34			45,00	279,41	1268,83	379,90						666,20	26,54		2669,22	2669,22	21,51
							335			8585	58870	373925	116950						129345	1465		689475	689475	18,03
MD							15,39	190,53	4,43	3,84	35,43	259,01	60,33						22,59			591,55	591,55	4,77
					80		1225	32100	1085	1160	9060	73950	18035						4775			141470	141470	3,7
ŚW				8,55			0,22	5,92	29,35	69,44	189,49	93,92	15,93						64,92			469,19	477,74	3,85
				273	90			780	8490	19520	56345	29515	6460						14850			136050	136323	3,57
JD			3,68	105,34		4,30	114,56	201,62	99,74	155,56	102,32	128,00	107,46	136,80	105,18	681,79	430,43	180,64	1473,37	24,61		3946,38	4055,40	32,66
			8	2334	4094		1220	7890	28010	37790	37730	58520	46675	50545	50735	334865	188000	87700	574430	11145		1519349	1521691	39,81
BK			19,77	311,56		43,48	2,64		8,31	117,89	209,70	347,79	575,88	487,48	430,17	522,22	74,58	17,35	819,33	8,77		3665,59	3996,92	32,21
			2	4555	868	165			1200	28590	60265	108440	220745	171935	162885	225730	21700	6235	249745	2410		1260913	1265470	33,1
JW								11,57	0,85	2,50	8,53	17,04	1,40	1,30								43,19	43,19	0,35
								905	75	300	2570	3390	310	195								7745	7745	0,2
JS								3,67	2,73	6,31	2,54	14,08	3,97	1,15					15,68			50,13	50,13	0,40
								265	1010	725	405	2265	760	130					1560			7120	7120	0,19

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent		
	do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III		IV		V	VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.			
	plazowiny	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140							141 i wyżej	
	powierzchnia w ha / miąższość w m3																								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	
GB											2,11	46,26										48,37	48,37	0,39	
											435	9205											9640	9640	0,25
BRZ								17,39		38,34		6,69							14,70			77,12	77,12	0,62	
								3520		6050		1920							470			11960	11960	0,31	
OL								14,96			11,53	4,57	4,59						8,56			44,21	44,21	0,36	
								2190			2155	1215	1265						885			7710	7710	0,2	
OLS			3,27	142,92				36,51	109,07	52,30									9,49			207,37	353,56	2,85	
			15	2491				3870	13435	3395									1015			21715	24221	0,63	
OS											2,38											2,38	2,38	0,02	
											375											375	375	0,01	
WB										1,07												1,07	1,07	0,01	
										85												85	85	0	
Ogółem			26,72	568,37			47,78	136,15	482,17	254,48	492,25	843,44	2186,19	1149,46	626,73	535,35	1204,01	505,01	197,99	3094,84	59,92		11815,77	12410,86	100,00
			25	9653	5132	165	2780	51520	53305	106200	228210	662345	411200	222805	213620	560595	209700	93935	977075	15020		3813607	3823285	100,00	
Procent			0,22	4,58		0,38	1,10	3,89	2,05	3,97	6,80	17,62	9,26	5,05	4,31	9,70	4,07	1,60	24,92	0,48		95,21	100,00	100,00	
			0,00	0,25	0,13	0,00	0,07	1,35	1,39	2,78	5,97	17,32	10,76	5,83	5,59	14,66	5,48	2,46	25,57	0,39		99,75	100,00	100,00	

Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących

Tabela nr III Nadleśnictwo Rymanów, Obręb Rymanów (04-20-2-)

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione					Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
	do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe	I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII	grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.						
	plazowiny	haliz. zręby			1-10		11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140						141 i wyżej		
powierzchnia w ha / miąższość w m3																									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	
Lasy ochronne																									
SO									2,05		143,16	1381,26	30,73	2,64	5,38	2,19	5,63		211,52			1784,56	1784,56	23,85	
									550		41855	424870	9720	790	1755	520	950		42670			523680	523680	21,34	
MD								4,05	3,45	8,86	36,63	113,07	12,01	4,11	4,81	34,98		54,49			276,46	276,46	3,69		
					15			400	745	2940	11260	29960	4470	1370	1455	10440		11300			74355	74355	3,03		
ŚW								0,60		25,08	32,32	2,04									60,04	60,04	0,80		
					40			35		10695	9130	810									20710	20710	0,84		
JD			1,23	11,56		1,64	9,84	2,64	116,49	219,52	278,48	136,05	83,05	62,16	138,43	239,10	32,29	9,82	566,78			1896,29	1909,08	25,51	
				140	1562			175	28470	85605	94460	56475	35635	25385	53940	99750	13330	3620	195590			693997	694137	28,28	
BK			10,74	8,81			8,44		8,71	29,59	85,01	319,14	213,90	449,82	324,63	460,20	61,49	12,66	802,64	15,72		2791,95	2811,50	37,59	
			20	350	217				1110	9735	25850	105955	79400	173185	113565	182715	26120	3050	258100	6365		985367	985737	40,17	
DB													3,35	0,74	13,31	56,21	1,32		56,01			130,94	130,94	1,75	
													955	290	3390	23970	420		11005			40030	40030	1,63	
JW						1,30		0,09	0,17	19,39	104,67	131,50	16,98	4,41	1,34				21,13			300,98	300,98	4,02	
					30			5	15	4405	28660	28705	5330	1325	150				3320			71945	71945	2,93	
JS									1,67	3,26	16,60	15,88		19,72	15,49	4,15			9,41			86,18	86,18	1,15	
									150	655	2635	3025		4510	4630	1210			2855			19670	19670	0,80	
GB								0,11	0,74	10,75	7,11	18,93	0,48	1,05	0,88	1,10			10,56			51,71	51,71	0,69	
									175	3560	1290	4035	75	250	220	185			2155			11945	11945	0,49	

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
	do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.	
	plazo-winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
	powierzchnia w ha / miąższość w m3																							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
BRZ												2,17										2,17	2,17	0,03
												540										540	540	0,02
OL								0,65	1,23			11,49	0,51						15,62			29,50	29,50	0,39
								40	400			2430	90						3500			6460	6460	0,26
OL.S				10,60					22,34	0,19												22,53	33,13	0,44
				349					3480	40												3520	3869	0,16
OS									1,10													1,10	1,10	0,01
									230													230	230	0,01
WB								4,63	0,25													4,88	4,88	0,07
								755	75													830	830	0,03
LP												0,81										0,81	0,81	0,01
												135										135	135	0,01
Razem			11,97	30,97		2,94	18,28	12,77	158,20	316,64	703,98	2132,34	361,01	544,65	504,27	797,93	100,73	22,48	1748,16	15,72		7440,10	7483,04	100,00
			20	839	1864			1410	35400	117635	215140	656940	135675	207105	179105	318790	40820	6670	530495	6365		2453414	2454273	100,00

Lasy gospod.

SO										31,26		0,30							1,43			32,99	32,99	33,93
										7530		70							140			7740	7740	43,05
MD								1,09														1,09	1,09	1,12
								105														105	105	0,58
ŚW							0,94															0,94	0,94	0,97
					26																	26	26	0,14

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
	do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.	
	plazo-winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
	powierzchnia w ha / mąszość w m3																							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
JD				3,02						3,69		0,68	2,14	0,05		2,87						9,43	12,45	12,81
				64						850		220	1055	15		1065						3205	3269	18,18
BK			1,87	3,84									0,25	0,37	4,58							5,20	10,91	11,22
			12	59									70	110	460							640	711	3,95
DB												0,02		8,67				0,35				9,04	9,04	9,30
														3020				115				3135	3135	17,43
JW											0,35	0,37	0,11									0,83	0,83	0,85
											70	55	20									145	145	0,81
JS											0,77											0,77	0,77	0,79
											185											185	185	1,03
GB							0,16				0,04	0,89	0,27	0,13								1,49	1,49	1,53
					8						10	165	60	25								268	268	1,49
OL									1,28													1,28	1,28	1,32
									140													140	140	0,78
OL.S				4,95					17,61													17,61	22,56	23,21
				48					1480													1480	1528	8,50
OS										0,17												0,17	0,17	0,17
										45												45	45	0,25
LP												0,43	2,02	0,25								2,70	2,70	2,78
												130	465	90								685	685	3,81
Razem			1,87	11,81			1,10	1,09	18,89	35,12	1,16	2,69	4,79	9,47	4,58	2,87	0,35		1,43			83,54	97,22	100,00
			12	171	34			105	1620	8425	265	640	1670	3260	460	1065	115		140			17799	17982	100,00

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku														KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
	do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII	grunty zalesione				grunty zales. i nie zales.		
	plazo-winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej							
	powierzchnia w ha / miąższość w m3																								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	

Łącznie

SO									2,05	31,26	143,16	1381,56	30,73	2,64	5,38	2,19	5,63		212,95			1817,55	1817,55	23,98
									550	7530	41855	424940	9720	790	1755	520	950		42810			531420	531420	21,5
MD								5,14	3,45	8,86	36,63	113,07	12,01	4,11	4,81	34,98			54,49			277,55	277,55	3,66
					15			505	745	2940	11260	29960	4470	1370	1455	10440			11300			74460	74460	3,01
ŚW							0,94	0,60		25,08	32,32	2,04										60,98	60,98	0,80
					66			35		10695	9130	810										20736	20736	0,84
JD			1,23	14,58		1,64	9,84	2,64	116,49	223,21	278,48	136,73	85,19	62,21	138,43	241,97	32,29	9,82	566,78			1905,72	1921,53	25,35
				204	1562			175	28470	86455	94460	56695	36690	25400	53940	100815	13330	3620	195590			697202	697406	28,21
BK			12,61	12,65			8,44		8,71	29,59	85,01	319,14	214,15	450,19	329,21	460,20	61,49	12,66	802,64	15,72		2797,15	2822,41	37,23
			32	409	217				1110	9735	25850	105955	79470	173295	114025	182715	26120	3050	258100	6365		986007	986448	39,9
DB													0,02	3,35	9,41	13,31	56,21	1,67	56,01			139,98	139,98	1,85
														955	3310	3390	23970	535	11005			43165	43165	1,75
JW						1,30		0,09	0,17	19,39	105,02	131,87	17,09	4,41	1,34				21,13			301,81	301,81	3,98
					30			5	15	4405	28730	28760	5350	1325	150				3320			72090	72090	2,92
JS									1,67	3,26	17,37	15,88		19,72	15,49	4,15			9,41			86,95	86,95	1,15
									150	655	2820	3025		4510	4630	1210			2855			19855	19855	0,8
GB							0,16	0,11	0,74	10,75	7,15	19,82	0,75	1,18	0,88	1,10			10,56			53,20	53,20	0,70
					8				175	3560	1300	4200	135	275	220	185			2155			12213	12213	0,49
BRZ													2,17									2,17	2,17	0,03
													540									540	540	0,02

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zales.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
	do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.	
	plazowiny	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
	powierzchnia w ha / miąższość w m3																							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
OL								0,65	2,51			11,49	0,51						15,62			30,78	30,78	0,41
								40	540			2430	90						3500			6600	6600	0,27
OL.S				15,55					39,95	0,19												40,14	55,69	0,73
				397					4960	40												5000	5397	0,22
OS									1,10	0,17												1,27	1,27	0,02
									230	45												275	275	0,01
WB								4,63	0,25													4,88	4,88	0,06
								755	75													830	830	0,03
LP												1,24	2,02	0,25								3,51	3,51	0,05
												265	465	90								820	820	0,03
Ogółem			13,84	42,78		2,94	19,38	13,86	177,09	351,76	705,14	2135,03	365,80	554,12	508,85	800,80	101,08	22,48	1749,59	15,72		7523,64	7580,26	100,00
			32	1010	1898			1515	37020	126060	215405	657580	137345	210365	179565	319855	40935	6670	530635	6365		2471213	2472255	100,00
Procent			0,18	0,56		0,04	0,26	0,18	2,34	4,64	9,30	28,17	4,83	7,31	6,71	10,56	1,33	0,30	23,08	0,21		99,25	100,00	100,00
			0,00	0,04	0,08			0,06	1,50	5,10	8,71	26,59	5,56	8,51	7,26	12,94	1,66	0,27	21,46	0,26		99,96	100,00	100,00

Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg głównych (dominujących) funkcji lasu i gatunków panujących

Tabela nr III Nadleśnictwo Rymanów (04-20-)

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione					Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
	do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe	I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII	grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.						
	plazo-winy	haliz. zręby			1-10		11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140						141 i wyżej		
	powierzchnia w ha / miąższość w m3																								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	
Rezerwy																									
MD										3,18												3,18	3,18	0,18	
										1115													1115	1115	0,19
ŚW				8,55							76,48	34,20										110,68	119,23	6,92	
				273							20165	11645											31810	32083	5,48
JD				25,82					2,61						2,94	16,62	134,10	111,03				267,30	293,12	17,01	
				607					945						1030	8990	65150	56835				132950	133557	22,80	
BK				237,45						69,88	41,14	58,88	226,81	163,06	136,36	282,06	47,04	15,57				1040,80	1278,25	74,17	
				2785	90					19850	15540	17845	97945	51765	50160	140070	12935	6055				412255	415040	70,83	
JW											1,47	5,50										6,97	6,97	0,40	
											200	1305										1505	1505	0,26	
JS																									
BRZ										2,69		6,69										9,38	9,38	0,54	
										300		1920										2220	2220	0,38	
OL.S				12,03				1,45														1,45	13,48	0,78	
				77				250														250	327	0,06	
Razem				283,85				1,45	2,61	75,75	119,09	105,27	226,81	163,06	139,30	298,68	181,14	126,60				1439,76	1723,61	100,00	
				3742	90			250	945	21265	35905	32715	97945	51765	51190	149060	78085	62890				582105	585847	100,00	

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione					Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
	do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe	I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII	grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.						
	płazowiny	haliz. zręby			1-10		11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140						141 i wyżej		
			powierzchnia w ha / miąższość w m3																						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	

Lasy ochronne

SO									2,05	45,00	422,33	2648,54	410,63	2,64	5,38	2,19	5,63		877,72	26,54		4448,65	4448,65	24,77
									550	8585	100680	798480	126670	790	1755	520	950		172015	1465		1212460	1212460	21,39
MD							1,82	160,19	7,88	9,52	72,06	372,08	72,34	4,11	4,81	34,98			77,08			816,87	816,87	4,55
					95		165	28180	1830	2985	20320	103910	22505	1370	1455	10440			16075			209330	209330	3,69
ŚW							0,22	6,52	29,35	94,52	145,33	61,76	15,93						64,92			418,55	418,55	2,33
					130			815	8490	30215	45310	18680	6460						14850			124950	124950	2,20
JD			3,03	59,59		5,94	124,40	204,26	213,62	375,08	380,80	264,05	190,51	198,96	240,67	904,27	328,62	79,43	2040,15	24,61		5575,37	5637,99	31,38
				1150	5656		1220	8065	55535	123395	132190	114995	82310	75930	103645	425625	136180	34485	770020	11145		2080396	2081546	36,72
BK			30,51	49,49		43,48	8,95		17,02	77,60	253,57	603,21	555,46	774,24	618,44	700,36	89,03	14,44	1621,97	24,49		5402,26	5482,26	30,52
			22	1252	995	165			2310	18475	70575	195170	199630	293355	226290	268375	34885	3230	507845	8775		1830075	1831349	32,30
DB													3,35	0,74	13,31	56,21	1,32		56,01			130,94	130,94	0,73
													955	290	3390	23970	420		11005			40030	40030	0,71
JW						1,30		5,84	1,02	21,89	111,73	141,75	18,38	5,71	1,34				21,13			330,09	330,09	1,84
					30			490	90	4705	31030	30520	5640	1520	150				3320			77495	77495	1,37
JS							3,67	4,40	9,57	19,14	29,96	3,97	20,87	15,49	4,15				25,09			136,31	136,31	0,76
								265	1160	1380	3040	5290	760	4640	4630	1210			4415			26790	26790	0,47
GB							0,11	0,74	10,75	9,22	18,93	0,48	1,05	0,88	1,10				10,56			53,82	53,82	0,30
								175	3560	1725	4035	75	250	220	185				2155			12380	12380	0,22
BRZ								17,39		35,65		2,17							14,70			69,91	69,91	0,39
								3520		5750		540							470			10280	10280	0,18

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
	do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.	
	płazowiny	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
			powierzchnia w ha / miąższość w m3																					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
OL								15,61	1,23		11,53	16,06	5,10						24,18			73,71	73,71	0,41
								2230	400		2155	3645	1355						4385			14170	14170	0,25
OLS			3,27	130,21				35,06	131,41	46,35									9,49			222,31	355,79	1,98
			15	2415				3620	16915	2980									1015			24530	26960	0,48
OS									1,10													1,10	1,10	0,01
									230													230	230	0,00
WB								4,63	0,25	1,07												5,95	5,95	0,03
								755	75	85												915	915	0,02
LP												0,81										0,81	0,81	0,00
												135										135	135	0,00
Razem			36,81	239,29		50,72	135,39	453,28	410,07	727,00	1425,71	4159,32	1276,15	1008,32	900,32	1703,26	424,60	93,87	4843,00	75,64		17686,65	17962,75	100,00
			37	4817	6906	165	1385	47940	87760	202115	407025	1275400	446360	378145	341535	730325	172435	37715	1507570	21385		5664166	5669020	100,00

Lasy gospod.

SO							3,34			31,26	0,24	1,85							1,43			38,12	38,12	12,51
										7530	45	385							140			8435	8435	20,74
MD							13,57	35,48														49,05	49,05	16,09
							1060	4425														5485	5485	13,49
ŚW							0,94															0,94	0,94	0,31
					26																	26	26	0,06
JD			1,88	34,51					3,69		0,68	2,14	0,05		2,87							9,43	45,82	15,03
			8	781					850		220	1055	15		1065							3205	3994	9,82

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
	do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.	
	płazowiny	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
			powierzchnia w ha / miąższość w m3																					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
BK			1,87	37,27			2,13					4,84	7,76	0,37	4,58							19,68	58,82	19,29
			12	927								1380	2640	110	460							4590	5529	13,59
DB												0,02		8,67			0,35					9,04	9,04	2,97
														3020			115					3135	3135	7,71
JW								5,82			0,35	1,66	0,11									7,94	7,94	2,61
								420			70	325	20									835	835	2,05
JS											0,77											0,77	0,77	0,25
											185											185	185	0,45
GB							0,16				0,04	47,15	0,27	0,13								47,75	47,75	15,67
						8					10	9370	60	25								9473	9473	23,31
OL									1,28													1,28	1,28	0,42
									140													140	140	0,34
OLS				16,23					17,61	6,14												23,75	39,98	13,12
				396					1480	455												1935	2331	5,73
OS										0,17	2,38											2,55	2,55	0,84
										45	375											420	420	1,03
LP												0,43	2,02	0,25								2,70	2,70	0,89
												130	465	90								685	685	1,68
Razem			3,75	88,01				20,14	41,30	18,89	41,26	3,78	56,63	12,30	9,47	4,58	2,87	0,35		1,43		213,00	304,76	100,00
			20	2104	34			1395	4845	1620	8880	685	11810	4240	3260	460	1065	115		140		38549	40673	100,00

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
	do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.	
	płazowiny	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
			powierzchnia w ha / miąższość w m3																					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
Łącznie																								
SO							3,34		2,05	76,26	422,57	2650,39	410,63	2,64	5,38	2,19	5,63		879,15	26,54		4486,77	4486,77	22,44
							335		550	16115	100725	798865	126670	790	1755	520	950		172155	1465		1220895	1220895	19,39
MD							15,39	195,67	7,88	12,70	72,06	372,08	72,34	4,11	4,81	34,98		77,08			869,10	869,10	4,35	
					95		1225	32605	1830	4100	20320	103910	22505	1370	1455	10440		16075			215930	215930	3,43	
ŚW				8,55			1,16	6,52	29,35	94,52	221,81	95,96	15,93					64,92			530,17	538,72	2,69	
				273	156			815	8490	30215	65475	30325	6460					14850			156786	157059	2,49	
JD			4,91	119,92		5,94	124,40	204,26	216,23	378,77	380,80	264,73	192,65	199,01	243,61	923,76	462,72	190,46	2040,15	24,61		5852,10	5976,93	29,90
			8	2538	5656		1220	8065	56480	124245	132190	115215	83365	75945	104675	435680	201330	91320	770020	11145		2216551	2219097	35,25
BK			32,38	324,21		43,48	11,08		17,02	147,48	294,71	666,93	790,03	937,67	759,38	982,42	136,07	30,01	1621,97	24,49		6462,74	6819,33	34,09
			34	4964	1085	165			2310	38325	86115	214395	300215	345230	276910	408445	47820	9285	507845	8775		2246920	2251918	35,77
DB												0,02	3,35	9,41	13,31	56,21	1,67		56,01			139,98	139,98	0,70
													955	3310	3390	23970	535		11005			43165	43165	0,69
JW						1,30		11,66	1,02	21,89	113,55	148,91	18,49	5,71	1,34				21,13			345,00	345,00	1,73
					30			910	90	4705	31300	32150	5660	1520	150				3320			79835	79835	1,27
JS								3,67	4,40	9,57	19,91	29,96	3,97	20,87	15,49	4,15		25,09			137,08	137,08	0,69	
								265	1160	1380	3225	5290	760	4640	4630	1210		4415			26975	26975	0,43	
GB						0,16	0,11	0,74	10,75	9,26	66,08	0,75	1,18	0,88	1,10			10,56			101,57	101,57	0,51	
					8			175	3560	1735	13405	135	275	220	185			2155			21853	21853	0,35	
BRZ								17,39		38,34		8,86						14,70			79,29	79,29	0,40	
								3520		6050		2460						470			12500	12500	0,2	

Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent	
	do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo- stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.		
	płazo- winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej							
			powierzchnia w ha / miąższość w m3																						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	
OL								15,61	2,51		11,53	16,06	5,10						24,18			74,99	74,99	0,38	
								2230	540		2155	3645	1355						4385			14310	14310	0,23	
OL.S			3,27	158,47				36,51	149,02	52,49									9,49			247,51	409,25	2,05	
			15	2888				3870	18395	3435									1015			26715	29618	0,47	
OS								1,10	0,17	2,38												3,65	3,65	0,02	
								230	45	375												650	650	0,01	
WB								4,63	0,25	1,07												5,95	5,95	0,03	
								755	75	85												915	915	0,01	
LP												1,24	2,02	0,25								3,51	3,51	0,02	
												265	465	90								820	820	0,01	
Ogółem			40,56	611,15			50,72	155,53	496,03	431,57	844,01	1548,58	4321,22	1515,26	1180,85	1044,20	2004,81	606,09	220,47	4844,43	75,64		19339,41	19991,12	100,00
			57	10663	7030	165	2780	53035	90325	232260	443615	1319925	548545	433170	393185	880450	250635	100605	1507710	21385		6284820	6295540	100,00	
Procent			0,20	3,06			0,25	0,78	2,48	2,16	4,22	7,75	21,62	7,58	5,91	5,22	10,03	3,03	1,10	24,23	0,38		96,74	100,00	100,00
			0,00	0,17	0,11	0,00	0,04	0,84	1,43	3,69	7,05	20,97	8,71	6,88	6,25	13,99	3,98	1,60	23,95	0,34		99,83	100,00	100,00	

Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących

Tabela nr IV Nadleśnictwo Rymanów, Obręb Jaśliska (04-20-1-)

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent			
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI	VII				VIII	grunty zalesione		grunty zales. i nie zales.		
		plazo-winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140				141 i wyżej					
		powierzchnia w ha / miąższość w m3																									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26		
BMGB	SO				0,75																				0,75	8,77	
	ŚW				7,80																				7,80	91,23	
					273																				273	100	
	Razem				8,55																				8,55	100	
					273																				273	100	
LMGŚW	JD											5,70												5,70	5,70	100	
												2255												2255	2255	100	
	Razem											5,70												5,70	5,70	100	
												2255												2255	2255	100	
LGŚW	SO							3,34			45,00	257,17	1237,33	379,90							589,96	26,54		2539,24	2539,24	21,85	
								335			8585	53480	367530	116950							116060	1465		664405	664405	18,09	
	MD							13,20	150,21	4,43	3,18	35,43	255,87	60,33							22,59			545,24	545,24	4,69	
							60		1135	26380	1085	1115	9060	73095	18035							4775			134740	134740	3,67
	ŚW							0,22	4,80	20,20	62,22	189,49	91,39	15,93							47,74			431,99	431,99	3,72	
						90			700	4920	17780	56345	28545	6460							12615			127455	127455	3,47	
JD				3,68	28,89		4,30	113,64	184,26	93,06	118,11	89,06	127,73	107,46	122,43	101,13	679,47	384,81	111,96	1451,78	18,34		3707,54	3740,11	32,18		
				8	601	3927		1220	7515	25515	29500	32990	58470	46675	44905	49115	334025	167105	57205	564500	7760		1430427	1431036	38,99		

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent		
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo- stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII				VIII	grunty zalesione		grunty zales. i nie zales.	
		plazo- winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140				141 i wyżej				
		powierzchnia w ha / miąższość w m3																								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
BK				19,77	311,56		43,48	2,64		8,31	117,89	209,70	347,79	575,88	487,48	430,17	513,32	74,58	17,35	819,33	8,77		3656,69	3988,02	34,32	
				2	4555	868	165			1200	28590	60265	108440	220745	171935	162885	221975	21700	6235	249745	2410		1257158	1261715	34,36	
	JW									11,57		2,50	8,53	17,04	1,40	1,30								42,34	42,34	0,36
										905		300	2570	3390	310	195								7670	7670	0,21
	JS												2,54	9,80	3,97						15,68			31,99	31,99	0,28
													405	1300	760						1560			4025	4025	0,11
	GB												2,11	46,26										48,37	48,37	0,42
													435	9205										9640	9640	0,26
	BRZ									17,39		38,34		6,69							13,55			75,97	75,97	0,65
										3520		6050		1920							400			11890	11890	0,32
OL												0,84								8,56			9,40	9,40	0,08	
												190								885			1075	1075	0,03	
OL.S									27,65	100,19	32,90									8,27			169,01	169,01	1,45	
									2480	12735	2045									910			18170	18170	0,49	
Razem				23,45	340,45		47,78	133,04	395,88	226,19	420,14	794,87	2139,90	1144,87	611,21	531,30	1192,79	459,39	129,31	2977,46	53,65		11257,78	11621,68	100	
				10	5156	4945	165	2690	41500	45455	93965	215740	651895	409935	217035	212000	556000	188805	63440	951450	11635		3666655	3671821	100	
LGW	SO											19,45	28,77							76,24			124,46	124,46	22,92	
												4850	5910							13285			24045	24045	17,8	
	MD													3,14									44,44	44,44	8,18	
						20		55	5675				855										6605	6605	4,89	

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione					Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo- stałe	I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII	grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.						
		plazo- winy	haliz. zręby			1-10		11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140						141 i wyżej		
		powierzchnia w ha / miąższość w m3																								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
	ŚW									5,68	4,91		2,53							17,18			30,30	30,30	5,58	
										3215	1080		970								2235			7500	7500	5,55
	JD				76,45				0,92	10,97	6,68	32,19	7,56			12,29	4,05	2,32	44,60	68,68	21,59	6,27		218,12	294,57	54,24
					1733	77					125	2495	7380	2485			5280	1620	840	20450	30495	9930	3385		84562	86295
	BK																		8,90					8,90	8,90	1,64
																								3755	3755	2,78
	BRZ																				1,15			1,15	1,15	0,21
																					70			70	70	0,05
	OL									14,96			5,91	4,57	4,59									30,03	30,03	5,53
										2190			710	1215	1265									5380	5380	3,98
OL.S									5,64											1,22			6,86	6,86	1,26	
									950											105			1055	1055	0,78	
OS												2,38											2,38	2,38	0,44	
												375											375	375	0,28	
Razem					76,45				2,19	71,60	12,36	37,10	35,30	39,01	4,59	12,29	4,05	11,22	44,60	68,68	117,38	6,27		466,64	543,09	100
					1733	97			55	8940	5710	8460	8420	8950	1265	5280	1620	4595	20450	30495	25625	3385		133347	135080	100
LŁG	SO											2,79	2,73										5,52	5,52	2,39	
												540	485										1025	1025	7,41	
	MD								0,92	0,29		0,66											1,87	1,87	0,81	
								35	45		45												125	125	0,9	

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent	
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo- stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.		
		plazo- winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej							
		powierzchnia w ha / miąższość w m3																								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
Łącznie	SO				0,75			3,34			45,00	279,41	1268,83	379,90						666,20	26,54		2669,22	2669,97	21,51	
								335			8585	58870	373925	116950						129345	1465		689475	689475	18,03	
	MD							15,39	190,53	4,43	3,84	35,43	259,01	60,33						22,59			591,55	591,55	4,77	
						80		1225	32100	1085	1160	9060	73950	18035						4775			141470	141470	3,7	
	ŚW				7,80			0,22	5,92	29,35	69,44	189,49	93,92	15,93						64,92			469,19	476,99	3,84	
					273	90			780	8490	19520	56345	29515	6460						14850			136050	136323	3,57	
	JD				3,68	105,34		4,30	114,56	201,62	99,74	155,56	102,32	128,00	107,46	136,80	105,18	681,79	430,43	180,64	1473,37	24,61		3946,38	4055,40	32,67
					8	2334	4094		1220	7890	28010	37790	37730	58520	46675	50545	50735	334865	188000	87700	574430	11145		1519349	1521691	39,81
	BK				19,77	311,56		43,48	2,64		8,31	117,89	209,70	347,79	575,88	487,48	430,17	522,22	74,58	17,35	819,33	8,77		3665,59	3996,92	32,21
					2	4555	868	165			1200	28590	60265	108440	220745	171935	162885	225730	21700	6235	249745	2410		1260913	1265470	33,1
	JW									11,57	0,85	2,50	8,53	17,04	1,40	1,30								43,19	43,19	0,35
										905	75	300	2570	3390	310	195								7745	7745	0,2
	JS									3,67	2,73	6,31	2,54	14,08	3,97	1,15				15,68			50,13	50,13	0,4	
										265	1010	725	405	2265	760	130				1560			7120	7120	0,19	
	GB												2,11	46,26										48,37	48,37	0,39
													435	9205										9640	9640	0,25
	BRZ									17,39		38,34		6,69						14,70			77,12	77,12	0,62	
									3520		6050		1920						470			11960	11960	0,31		
OL									14,96			11,53	4,57	4,59					8,56			44,21	44,21	0,36		
									2190			2155	1215	1265					885			7710	7710	0,2		

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo- stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.	
		plazo- winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
		powierzchnia w ha / miąższość w m3																							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
	O.L.S			3,27	142,92				36,51	109,07	52,30									9,49			207,37	353,56	2,85
				15	2491				3870	13435	3395										1015			21715	24221
	O.S											2,38											2,38	2,38	0,02
												375												375	375
	WB									1,07														1,07	1,07
									85														85	85	0
Ogółem				26,72	568,37		47,78	136,15	482,17	254,48	492,25	843,44	2186,19	1149,46	626,73	535,35	1204,01	505,01	197,99	3094,84	59,92		11815,77	12410,86	100
				25	9653	5132	165	2780	51520	53305	106200	228210	662345	411200	222805	213620	560595	209700	93935	977075	15020		3813607	3823285	100

Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących

Tabela nr IV Nadleśnictwo Rymanów, Obręb Rymanów (04-20-2-)

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku														KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent	
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII	grunty zalesione				grunty zales. i nie zales.			
		plazo-winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej								
		powierzchnia w ha / miąższość w m3																									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26		
LWYŻŚW	SO												21,27	3,07					5,63		6,64			36,61	36,61	3,87	
														8190	1050					950		1220			11410	11410	3,42
	MD									1,15			0,98	27,19		1,93	4,45								35,70	35,70	3,78
										300			340	7780		435	1360								10215	10215	3,06
	ŚW							0,94																	0,94	0,94	0,1
							26																		26	26	0,01
	JD			0,40				1,64	1,77			4,66	39,37	6,18		0,05		4,69	7,13		20,18				85,67	86,07	9,11
							40					2715	15185	1965		15		1455	2950		6335				30660	30660	9,18
	BK			4,04	0,75						4,34	4,80	18,73	16,67	120,01	39,75	67,04	78,29	25,63		208,11	10,53			593,90	598,69	63,35
				20	12		50				855	1475	6120	5000	49030	16315	26565	29980	11695		72885	4565			224535	224567	67,26
	DB													0,02	2,17	9,41	7,82	56,21	0,35		35,57				111,55	111,55	11,8
															655	3310	2020	23970	115		8040				38110	38110	11,42
	JW											1,97	5,45	25,03	0,11						8,49				41,05	41,05	4,34
												640	1785	6470	20						2075				10990	10990	3,29
	JS																				9,41				9,41	9,41	1
																					2855				2855	2855	0,86
GB								0,16	0,11		0,13	4,55	2,65	0,66	1,18		1,10			10,56				21,10	21,10	2,23	
						8					10	845	455	120	275		185			2155				4053	4053	1,21	

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku														KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo- stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII	grunty zalesione				grunty zales. i nie zales.		
		plazo- winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej							
		powierzchnia w ha / miąższość w m3																								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
	OS									1,10	0,17												1,27	1,27	0,13	
										230	45												275	275	0,08	
	LP												0,43	2,02	0,25								2,70	2,70	0,29	
													130	465	90								685	685	0,21	
	Razem			4,44	0,75		1,64	2,87	0,11	6,59	11,73	69,08	99,44	128,04	52,57	79,31	140,29	38,74		298,96	10,53		939,90	945,09	100	
			20	12	124				1385	4885	24275	29990	51340	20440	29945	55590	15710		95565	4565		333814	333846	100		
LWYŻW	SO												8,98	1,21			1,08			10,29			21,56	21,56	23,82	
													1805	320			220			955			3300	3300	18,32	
	MD												8,83										8,83	8,83	9,76	
													2265										2265	2265	12,58	
	JD										3,50									2,58			6,08	6,08	6,72	
											1890									560			2450	2450	13,6	
	BK									4,37													4,37	4,37	4,83	
							45			255													300	300	1,67	
	DB																4,39		1,32				5,71	5,71	6,31	
																1090		420					1510	1510	8,38	
	JW																			12,64			12,64	12,64	13,97	
																				1245			1245	1245	6,91	
	JS													5,54									5,54	5,54	6,12	
													1335									1335	1335	7,41		

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku														KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII	grunty zalesione				grunty zales. i nie zales.		
		plazo-winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej							
		powierzchnia w ha / miąższość w m3																								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
	GB													0,09									0,09	0,09	0,1	
															15								15	15	0,08	
	OL									1,01			9,05							15,62			25,68	25,68	28,37	
										370			1720							3500			5590	5590	31,05	
	Razem									5,38	3,50		32,40	1,30		4,39	1,08	1,32		41,13			90,50	90,50	100	
						45				625	1890		7125	335		1090	220	420		6260			18010	18010	100	
LŁWYŻ	JD											1,08											1,08	1,08	6,39	
													225										225	225	8,88	
	DB															1,10							1,10	1,10	6,51	
																280							280	280	11,05	
	JW						1,30			0,17						1,34							2,81	2,81	16,62	
							30			15						150							195	195	7,7	
	JS									0,39			0,08										0,47	0,47	2,78	
										30			15										45	45	1,78	
	GB									0,74													0,74	0,74	4,38	
										175													175	175	6,91	
	OL													2,44	0,51								2,95	2,95	17,45	
														710	90								800	800	31,56	
	O.L.S					3,13																		3,13	18,51	
					59																		59	2,33		

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku														KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent	
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII	grunty zalesione				grunty zales. i nie zales.			
		plazo-winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej								
		powierzchnia w ha / miąższość w m3																									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26		
	WB								4,63															4,63	4,63	27,36	
									755															755	755	29,79	
	Razem				3,13		1,30		4,63	1,30		1,08	2,52	0,51		2,44							13,78	16,91	100		
					59	30			755	220		225	725	90		430							2475	2534	100		
LMGŚW	ŚW										0,39												0,39	0,39	0,27		
											105													105	105	0,25	
	JD									11,58	5,78				31,94		7,65							56,95	56,95	39,82	
						460				1705	1330				11750		2300							17545	17545	42,01	
	BK														13,69		21,27						12,66	38,06	85,68	85,68	59,91
															4260		4230						3050	12575	24115	24115	57,74
	Razem								11,58	6,17				45,63		28,92						12,66	38,06	143,02	143,02	100	
						460				1705	1435			16010		6530						3050	12575	41765	41765	100	
LGŚW	SO									2,05	31,26	143,16	1321,45	26,45	2,64	5,38	1,11					196,02		1729,52	1729,52	27,55	
										550	7530	41855	410475	8350	790	1755	300					40635		512240	512240	24,91	
	MD									5,14	2,30	8,86	35,65	74,58	12,01	2,18	0,36	34,98				54,49		230,55	230,55	3,67	
						15				505	445	2940	10920	19390	4470	935	95	10440					11300		61455	61455	2,99
	ŚW										24,69	31,36	2,04											58,09	58,09	0,93	
											10590	8870	810											20270	20270	0,99	
	JD				8,49			8,07	2,64	104,20	205,31	238,03	120,07	51,31	62,16	130,78	232,59	25,16	9,82	544,02			1734,16	1742,65	27,76		
					143	1062			175	26640	79075	79050	50565	24245	25385	51640	97370	10380	3620	188695			637902	638045	31,02		

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku														KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII	grunty zalesione				grunty zales. i nie zales.		
		plazo-winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej							
		powierzchnia w ha / miąższość w m3																								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
	BK			8,57	11,90			8,44			24,79	66,28	302,47	78,85	410,44	240,90	381,91	35,86		556,47	5,19		2111,60	2132,07	33,97	
				12	397	122						8260	19730	100955	25860	156980	83230	152735	14425		172640	1800		736737	737146	35,83
	DB														1,18						20,44			21,62	21,62	0,34
															300						2965			3265	3265	0,16
	JW											17,40	96,69	103,28	16,98	4,41								238,76	238,76	3,8
												3765	26430	21745	5330	1325								58595	58595	2,85
	JS											3,19	17,37	1,78		19,72	15,49	2,99						60,54	60,54	0,96
												640	2820	465		4510	4630	1020						14085	14085	0,68
	GB											10,62	2,60	8,24			0,88							22,34	22,34	0,36
												3550	455	1850			220							6075	6075	0,3
	BRZ														2,17									2,17	2,17	0,03
															540									540	540	0,03
	OL.S										39,82													39,82	39,82	0,63
											4955													4955	4955	0,24
Razem				8,57	20,39			16,51	7,78	148,37	326,12	631,14	1936,08	186,78	501,55	393,79	653,58	61,02	9,82	1371,44	5,19		6249,17	6278,13	100	
				12	540	1199				680	32590	116350	190130	606795	68555	189925	141570	261865	24805	3620	416235	1800		2056119	2056671	100
LGW	SO												29,86										29,86	29,86	39,97	
														4470									4470	4470	27,46	
	MD													2,47									2,47	2,47	3,31	
														525										525	525	3,22

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku														KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII	grunty zalesione				grunty zales. i nie zales.		
		plazo-winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej							
		powierzchnia w ha / miąższość w m3																								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
	JD			0,83	6,09					0,71	3,96		10,48	1,94			4,69						21,78	28,70	38,42	
					61					125	1445		4165	695			1990						8420	8481	52,09	
	BK														1,60									1,60	1,60	2,14
															320									320	320	1,97
	JS													1,87										1,87	1,87	2,5
														450										450	450	2,76
	GB													8,93										8,93	8,93	11,95
														1895										1895	1895	11,64
OL										1,28													1,28	1,28	1,71	
										140													140	140	0,86	
Razem				0,83	6,09					1,99	3,96		53,61	3,54			4,69						67,79	74,71	100	
					61					265	1445		11505	1015			1990						16220	16281	100	
LŁG	ŚW								0,60			0,96											1,56	1,56	4,89	
							40			35		260											335	335	10,64	
	JW								0,09		0,02	2,88	3,56										6,55	6,55	20,53	
										5		515	545										1065	1065	33,83	
	JS									1,28	0,07		6,61				1,16						9,12	9,12	28,59	
										120	15		760				190						1085	1085	34,47	
OL									0,65	0,22													0,87	0,87	2,73	
									40	30													70	70	2,22	

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku														KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozostałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII	grunty zalesione				grunty zales. i nie zales.		
		plazo-winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej							
		powierzchnia w ha / miąższość w m3																								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
	O.L.S				12,42					0,13	0,19													0,32	12,74	39,94
					338					5	40													45	383	12,17
	WB									0,25														0,25	0,25	0,78
										75														75	75	2,38
	LP													0,81										0,81	0,81	2,54
														135										135	135	4,29
Razem					12,42				1,34	1,88	0,28	3,84	10,98					1,16					19,48	31,90	100	
					338	40			80	230	55	775	1440					190					2810	3148	100	
Łącznie	SO									2,05	31,26	143,16	1381,56	30,73	2,64	5,38	2,19	5,63		212,95			1817,55	1817,55	23,98	
										550	7530	41855	424940	9720	790	1755	520	950		42810			531420	531420	21,5	
	MD								5,14	3,45	8,86	36,63	113,07	12,01	4,11	4,81	34,98			54,49			277,55	277,55	3,66	
						15			505	745	2940	11260	29960	4470	1370	1455	10440			11300			74460	74460	3,01	
	ŚW							0,94	0,60		25,08	32,32	2,04										60,98	60,98	0,8	
						66			35		10695	9130	810										20736	20736	0,84	
	JD			1,23	14,58		1,64	9,84	2,64	116,49	223,21	278,48	136,73	85,19	62,21	138,43	241,97	32,29	9,82	566,78			1905,72	1921,53	25,35	
					204	1562			175	28470	86455	94460	56695	36690	25400	53940	100815	13330	3620	195590			697202	697406	28,21	
	BK			12,61	12,65			8,44		8,71	29,59	85,01	319,14	214,15	450,19	329,21	460,20	61,49	12,66	802,64	15,72		2797,15	2822,41	37,23	
				32	409	217				1110	9735	25850	105955	79470	173295	114025	182715	26120	3050	258100	6365		986007	986448	39,9	
DB													0,02	3,35	9,41	13,31	56,21	1,67		56,01			139,98	139,98	1,85	
														955	3310	3390	23970	535		11005			43165	43165	1,75	

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku														KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo- stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII	grunty zalesione				grunty zales. i nie zales.		
		plazo- winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej							
		powierzchnia w ha / miąższość w m3																								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
	JW						1,30		0,09	0,17	19,39	105,02	131,87	17,09	4,41	1,34				21,13			301,81	301,81	3,98	
						30			5	15	4405	28730	28760	5350	1325	150				3320			72090	72090	2,92	
	JS									1,67	3,26	17,37	15,88		19,72	15,49	4,15			9,41			86,95	86,95	1,15	
										150	655	2820	3025		4510	4630	1210			2855			19855	19855	0,8	
	GB							0,16	0,11	0,74	10,75	7,15	19,82	0,75	1,18	0,88	1,10			10,56			53,20	53,20	0,7	
						8				175	3560	1300	4200	135	275	220	185			2155			12213	12213	0,49	
	BRZ													2,17									2,17	2,17	0,03	
														540									540	540	0,02	
	OL									0,65	2,51			11,49	0,51						15,62			30,78	30,78	0,41
										40	540			2430	90						3500			6600	6600	0,27
	OL.S				15,55						39,95	0,19												40,14	55,69	0,73
					397						4960	40												5000	5397	0,22
	OS										1,10	0,17												1,27	1,27	0,02
											230	45												275	275	0,01
WB										4,63	0,25												4,88	4,88	0,06	
										755	75												830	830	0,03	
LP													1,24	2,02	0,25								3,51	3,51	0,05	
													265	465	90								820	820	0,03	
Ogółem				13,84	42,78		2,94	19,38	13,86	177,09	351,76	705,14	2135,03	365,80	554,12	508,85	800,80	101,08	22,48	1749,59	15,72		7523,64	7580,26	100	
				32	1010	1898			1515	37020	126060	215405	657580	137345	210365	179565	319855	40935	6670	530635	6365		2471213	2472255	100	

Powierzchniowa i miąższościowa tabela klas wieku wg typów siedliskowych lasu i gatunków panujących

Tabela nr IV Nadleśnictwo Rymanów (04-20-)

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione					Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent		
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo-stałe	I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII	grunty zalesione				grunty zales. i nie zales.				
		plazo-winy	haliz. zręby			1-10		11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140						141 i wyżej			
		powierzchnia w ha / miąższość w m3																									
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26		
LWYŻŚW	SO												21,27	3,07					5,63					36,61	36,61	3,87	
														8190	1050					950					11410	11410	3,42
	MD										1,15		0,98	27,19			1,93	4,45							35,70	35,70	3,78
											300		340	7780			435	1360							10215	10215	3,06
	ŚW								0,94																0,94	0,94	0,1
							26																		26	26	0,01
	JD				0,40			1,64	1,77			4,66	39,37	6,18			0,05		4,69	7,13		20,18			85,67	86,07	9,11
							40					2715	15185	1965			15		1455	2950		6335			30660	30660	9,18
	BK				4,04	0,75					4,34	4,80	18,73	16,67	120,01	39,75	67,04	78,29	25,63		208,11	10,53			593,90	598,69	63,35
					20	12	50					855	1475	6120	5000	49030	16315	26565	29980	11695		72885	4565		224535	224567	67,26
	DB															0,02	2,17	9,41	7,82	56,21	0,35				111,55	111,55	11,8
																	655	3310	2020	23970	115		8040			38110	38110
JW												1,97	5,45	25,03	0,11						8,49			41,05	41,05	4,34	
												640	1785	6470	20							2075			10990	10990	3,29
JS																					9,41			9,41	9,41	1	
																						2855			2855	2855	0,86

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zał.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent	
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo- stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.		
		plazo- winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej							
		powierzchnia w ha / miąższość w m3																								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
	GB							0,16	0,11		0,13	4,55	2,65	0,66	1,18		1,10			10,56			21,10	21,10	2,23	
							8				10	845	455	120	275		185			2155			4053	4053	1,21	
	OS									1,10	0,17												1,27	1,27	0,13	
										230	45												275	275	0,08	
	LP													0,43	2,02	0,25								2,70	2,70	0,29
														130	465	90								685	685	0,21
Razem				4,44	0,75		1,64	2,87	0,11	6,59	11,73	69,08	99,44	128,04	52,57	79,31	140,29	38,74		298,96	10,53		939,90	945,09	100	
				20	12	124				1385	4885	24275	29990	51340	20440	29945	55590	15710		95565	4565		333814	333846	100	
LWYŻW	SO												8,98	1,21			1,08			10,29			21,56	21,56	23,82	
														1805	320			220			955			3300	3300	18,32
	MD													8,83									8,83	8,83	9,76	
														2265									2265	2265	12,58	
	JD										3,50									2,58			6,08	6,08	6,72	
											1890										560			2450	2450	13,6
	BK										4,37												4,37	4,37	4,83	
							45				255													300	300	1,67
DB																4,39		1,32				5,71	5,71	6,31		
																1090		420				1510	1510	8,38		
JW																				12,64			12,64	12,64	13,97	
																				1245			1245	1245	6,91	

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent	
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo-stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.		
		plazowiny	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej							
		powierzchnia w ha / miąższość w m3																								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
	JS												5,54										5,54	5,54	6,12	
														1335										1335	1335	7,41
	GB														0,09									0,09	0,09	0,1
															15									15	15	0,08
	OL										1,01			9,05							15,62			25,68	25,68	28,37
											370			1720							3500			5590	5590	31,05
Razem										5,38	3,50		32,40	1,30		4,39	1,08	1,32		41,13			90,50	90,50	100	
						45				625	1890		7125	335		1090	220	420		6260			18010	18010	100	
LŁWYŻ	JD											1,08											1,08	1,08	6,39	
													225											225	225	8,88
	DB																1,10						1,10	1,10	6,51	
																	280							280	280	11,05
	JW							1,30			0,17						1,34							2,81	2,81	16,62
							30				15						150							195	195	7,7
	JS										0,39			0,08										0,47	0,47	2,78
											30			15										45	45	1,78
GB										0,74													0,74	0,74	4,38	
										175													175	175	6,91	
OL													2,44	0,51									2,95	2,95	17,45	
													710	90									800	800	31,56	

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku														KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo-stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII	grunty zalesione				grunty zales. i nie zales.		
		plazo-winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej							
		powierzchnia w ha / miąższość w m3																								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
	OL.S				3,13																			3,13	18,51	
					59																				59	2,33
	WB								4,63															4,63	4,63	27,36
									755															755	755	29,79
Razem					3,13		1,30		4,63	1,30		1,08	2,52	0,51		2,44								13,78	16,91	100
					59	30			755	220		225	725	90		430								2475	2534	100
BMGB	SO				0,75																			0,75	8,77	
	ŚW				7,80																				7,80	91,23
					273																				273	100
Razem				8,55																				8,55	100	
				273																				273	100	
LMGŚW	ŚW										0,39													0,39	0,39	0,26
												105												105	105	0,24
	JD								11,58	5,78	5,70		31,94		7,65									62,65	62,65	42,13
						460			1705	1330	2255		11750		2300									19800	19800	44,98
	BK													13,69		21,27				12,66	38,06				85,68	85,68
													4260		4230				3050	12575				24115	24115	54,78
Razem								11,58	6,17	5,70		45,63		28,92				12,66	38,06				148,72	148,72	100	
						460			1705	1435	2255		16010		6530				3050	12575				44020	44020	100

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent		
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo-stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII				VIII	grunty zalesione		grunty zales. i nie zales.	
		plazo-winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140				141 i wyżej				
		powierzchnia w ha / miąższość w m3																								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
LGŚW	SO							3,34		2,05	76,26	400,33	2558,78	406,35	2,64	5,38	1,11			785,98	26,54		4268,76	4268,76	23,85	
								335		550	16115	95335	778005	125300	790	1755	300			156695	1465		1176645	1176645	20,54	
	MD								13,20	155,35	6,73	12,04	71,08	330,45	72,34	2,18	0,36	34,98			77,08			775,79	775,79	4,33
							75		1135	26885	1530	4055	19980	92485	22505	935	95	10440			16075			196195	196195	3,42
	ŚW								0,22	4,80	20,20	86,91	220,85	93,43	15,93						47,74			490,08	490,08	2,74
							90			700	4920	28370	65215	29355	6460						12615			147725	147725	2,58
	JD				3,68	37,38		4,30	121,71	186,90	197,26	323,42	327,09	247,80	158,77	184,59	231,91	912,06	409,97	121,78	1995,80	18,34		5441,70	5482,76	30,63
					8	744	4989		1220	7690	52155	108575	112040	109035	70920	70290	100755	431395	177485	60825	753195	7760		2068329	2069081	36,12
	BK				28,34	323,46		43,48	11,08		8,31	142,68	275,98	650,26	654,73	897,92	671,07	895,23	110,44	17,35	1375,80	13,96		5768,29	6120,09	34,18
					14	4952	990	165			1200	36850	79995	209395	246605	328915	246115	374710	36125	6235	422385	4210		1993895	1998861	34,89
	DB														1,18						20,44			21,62	21,62	0,12
															300						2965			3265	3265	0,06
	JW									11,57		19,90	105,22	120,32	18,38	5,71								281,10	281,10	1,57
										905		4065	29000	25135	5640	1520								66265	66265	1,16
	JS											3,19	19,91	11,58	3,97	19,72	15,49	2,99			15,68			92,53	92,53	0,52
												640	3225	1765	760	4510	4630	1020			1560			18110	18110	0,32
	GB											10,62	4,71	54,50			0,88							70,71	70,71	0,4
												3550	890	11055			220							15715	15715	0,27
BRZ									17,39		38,34		8,86							13,55			78,14	78,14	0,44	
									3520		6050		2460							400			12430	12430	0,22	

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zał.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent		
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo- stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII				VIII	grunty zalesione		grunty zales. i nie zales.	
		plazo- winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140				141 i wyżej				
		powierzchnia w ha / miąższość w m3																								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
	OL											0,84								8,56			9,40	9,40	0,05	
												190									885			1075	1075	0,02
	OL.S								27,65	140,01	32,90									8,27			208,83	208,83	1,17	
									2480	17690	2045										910			23125	23125	0,4
Razem			32,02	360,84			47,78	149,55	403,66	374,56	746,26	1426,01	4075,98	1331,65	1112,76	925,09	1846,37	520,41	139,13	4348,90	58,84		17506,95	17899,81	100	
			22	5696	6144	165	2690	42180	78045	210315	405870	1258690	478490	406960	353570	817865	213610	67060	1367685	13435		5722774	5728492	100		
LGW	SO											19,45	58,63							76,24			154,32	154,32	24,98	
												4850	10380								13285			28515	28515	18,84
	MD							1,27	40,03				5,61										46,91	46,91	7,59	
							20	55	5675				1380											7130	7130	4,71
	ŚW									5,68	4,91		2,53							17,18			30,30	30,30	4,9	
										3215	1080		970								2235			7500	7500	4,96
	JD			0,83	82,54				0,92	10,97	7,39	36,15	7,56	10,48	1,94	12,29	4,05	7,01	44,60	68,68	21,59	6,27		239,90	323,27	52,32
					1794	77				125	2620	8825	2485	4165	695	5280	1620	2830	20450	30495	9930	3385		92982	94776	62,6
	BK														1,60			8,90						10,50	10,50	1,7
															320			3755						4075	4075	2,69
JS													1,87										1,87	1,87	0,3	
													450										450	450	0,3	
GB													8,93										8,93	8,93	1,45	
													1895										1895	1895	1,25	

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Prze- st. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent		
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo- stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII				VIII	grunty zalesione		grunty zales. i nie zales.	
		plazo- winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140				141 i wyżej				
		powierzchnia w ha / miąższość w m3																								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
	BRZ																			1,15			1,15	1,15	0,19	
																					70			70	70	0,05
	OL									14,96	1,28		5,91	4,57	4,59									31,31	31,31	5,07
										2190	140		710	1215	1265										5520	5520
	OL.S									5,64											1,22			6,86	6,86	1,11
										950											105			1055	1055	0,7
	OS												2,38											2,38	2,38	0,39
												375											375	375	0,25	
Razem				0,83	82,54			2,19	71,60	14,35	41,06	35,30	92,62	8,13	12,29	4,05	15,91	44,60	68,68	117,38	6,27		534,43	617,80	100	
					1794	97		55	8940	5975	9905	8420	20455	2280	5280	1620	6585	20450	30495	25625	3385		149567	151361	100	
LŁG	SO											2,79	2,73										5,52	5,52	2,1	
												540	485											1025	1025	6,04
	MD								0,92	0,29		0,66											1,87	1,87	0,71	
									35	45		45												125	125	0,74
	ŚW									1,72	3,47	2,31	0,96											8,46	8,46	3,22
							40			115	355	660	260											1430	1430	8,42
	JD									6,39		5,26		0,27		2,08				1,02				15,02	15,02	5,72
						90			250		910		50		360				445				2105	2105	12,39	
JW									0,09	0,85	0,02	2,88	3,56										7,40	7,40	2,82	
									5	75		515	545										1140	1140	6,71	

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo-stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				grunty zalesione	grunty zales. i nie zales.	
		plazo-winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
		powierzchnia w ha / miąższość w m3																							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
	JS								3,67	4,01	6,38		10,89		1,15		1,16						27,26	27,26	10,38
									265	1130	740		1725		130		190						4180	4180	24,61
	OL								0,65	0,22		4,78											5,65	5,65	2,15
									40	30		1255											1325	1325	7,8
	OL.S			3,27	154,26				3,22	9,01	19,59												31,82	189,35	72,09
				15	2808				440	705	1390												2535	5358	31,56
	WB									0,25	1,07												1,32	1,32	0,5
									75	85													160	160	0,94
LP													0,81									0,81	0,81	0,31	
													135									135	135	0,79	
Razem				3,27	154,26			0,92	16,03	17,81	35,29	11,41	18,26		3,23		1,16	1,02				105,13	262,66	100	
				15	2808	130		35	1160	2370	3830	2570	2940		490		190	445				14160	16983	100	
OLJG	OL.S				1,08																			1,08	100
					21																			21	100
	Razem				1,08																			1,08	100
					21																			21	100
Łącznie	SO				0,75			3,34		2,05	76,26	422,57	2650,39	410,63	2,64	5,38	2,19	5,63		879,15	26,54		4486,77	4487,52	22,45
								335		550	16115	100725	798865	126670	790	1755	520	950		172155	1465		1220895	1220895	19,39
	MD							15,39	195,67	7,88	12,70	72,06	372,08	72,34	4,11	4,81	34,98		77,08			869,10	869,10	4,35	
						95		1225	32605	1830	4100	20320	103910	22505	1370	1455	10440		16075			215930	215930	3,43	

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent		
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo- stałe		I		II		III		IV		V		VI	VII				VIII	grunty zalesione		grunty zales. i nie zales.	
		plazo- winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140				141 i wyżej				
		powierzchnia w ha / miąższość w m3																								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
	ŚW				7,80			1,16	6,52	29,35	94,52	221,81	95,96	15,93						64,92			530,17	537,97	2,69	
					273	156			815	8490	30215	65475	30325	6460							14850			156786	157059	2,49
	JD			4,91	119,92		5,94	124,40	204,26	216,23	378,77	380,80	264,73	192,65	199,01	243,61	923,76	462,72	190,46	2040,15	24,61		5852,10	5976,93	29,9	
				8	2538	5656		1220	8065	56480	124245	132190	115215	83365	75945	104675	435680	201330	91320	770020	11145		2216551	2219097	35,25	
	BK			32,38	324,21		43,48	11,08		17,02	147,48	294,71	666,93	790,03	937,67	759,38	982,42	136,07	30,01	1621,97	24,49		6462,74	6819,33	34,08	
				34	4964	1085	165			2310	38325	86115	214395	300215	345230	276910	408445	47820	9285	507845	8775		2246920	2251918	35,77	
	DB													0,02	3,35	9,41	13,31	56,21	1,67		56,01			139,98	139,98	0,7
															955	3310	3390	23970	535		11005			43165	43165	0,69
	JW							1,30		11,66	1,02	21,89	113,55	148,91	18,49	5,71	1,34				21,13			345,00	345,00	1,73
							30			910	90	4705	31300	32150	5660	1520	150				3320			79835	79835	1,27
	JS									3,67	4,40	9,57	19,91	29,96	3,97	20,87	15,49	4,15			25,09			137,08	137,08	0,69
										265	1160	1380	3225	5290	760	4640	4630	1210			4415			26975	26975	0,43
	GB							0,16	0,11	0,74	10,75	9,26	66,08	0,75	1,18	0,88	1,10				10,56			101,57	101,57	0,51
							8			175	3560	1735	13405	135	275	220	185				2155			21853	21853	0,35
	BRZ									17,39		38,34		8,86							14,70			79,29	79,29	0,4
										3520		6050		2460							470			12500	12500	0,2
	OL									15,61	2,51		11,53	16,06	5,10						24,18			74,99	74,99	0,38
										2230	540		2155	3645	1355						4385			14310	14310	0,23
	OL.S				3,27	158,47				36,51	149,02	52,49									9,49			247,51	409,25	2,05
					15	2888				3870	18395	3435									1015			26715	29618	0,47

Siedliskowy typ lasu	Gatunek panujący	Grunty leśne niezalesione				Przest. na gr. zal.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		Procent
		do odnowienia		w prod. ubocz.	pozo- stałe		I		II		III		IV		V	VI	VII	VIII	grunty zalesione				grunty zales. i nie zales.		
		plazo- winy	haliz. zręby				1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140						141 i wyżej	
		powierzchnia w ha / miąższość w m3																							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
	OS									1,10	0,17	2,38											3,65	3,65	0,02
										230	45	375											650	650	0,01
	WB								4,63	0,25	1,07												5,95	5,95	0,03
									755	75	85												915	915	0,01
LP												1,24	2,02	0,25									3,51	3,51	0,02
												265	465	90									820	820	0,01
Ogółem				40,56	611,15		50,72	155,53	496,03	431,57	844,01	1548,58	4321,22	1515,26	1180,85	1044,20	2004,81	606,09	220,47	4844,43	75,64		19339,41	19991,12	100
				57	10663	7030	165	2780	53035	90325	232260	443615	1319925	548545	433170	393185	880450	250635	100605	1507710	21385		6284820	6295540	100

Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Tabela nr V a Nadleśnictwo Rymanów, Obręb Jaśliska (04-20-1-)

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII						
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
Powierzchnia zalesiona w ha																		%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
LMGŚW	SO						0,57											0,57	10,00	
	JD						5,13											5,13	90,00	
Razem	ha						5,70											5,70	100,00	
	%						100,00											100,00	100,00	
LGŚW	SO		2,00	2,22	23,62	46,50	190,52	853,87	263,67	2,42	0,72				207,11	8,84		1601,49	14,23	
	MD	3,41	14,14	130,62	10,17	12,06	48,91	236,33	60,30		0,63	4,17			24,21			544,95	4,84	
	ŚW	1,77	3,12	31,44	22,32	64,68	147,56	134,11	19,72		1,58	0,19			33,88			460,37	4,09	
	JD	8,50	90,87	140,11	81,32	109,62	87,53	243,92	170,17	128,43	125,99	613,13	252,46	61,40	1588,21	21,74		3723,40	33,07	
	BK	32,61	20,60	35,27	25,41	120,76	250,82	473,72	619,86	474,35	393,59	574,57	204,47	67,91	1084,01	15,99		4393,94	39,02	
	DB			0,62											0,45				1,07	0,01
	DB.C			0,56															0,56	0,00
	JW	0,35		12,12	5,62	3,32	17,94	53,02	7,18	3,83	1,40	0,38	0,29		15,76			121,21	1,08	
	WZ														0,80				0,80	0,01
	JS		0,76	3,10	1,32	0,10	4,98	19,58	3,97		0,32	0,35	0,11		12,23			46,82	0,42	
	GB			0,36	3,91		2,29	45,21		0,39	3,67		2,06		2,00			59,89	0,53	
	BRZ		0,67	18,28		17,45	8,42	25,66			0,95				1,61			73,04	0,65	
	OL			0,25		0,89	1,03	2,07							2,01			6,25	0,06	
	OL.S	1,14	0,88	19,54	49,35	39,66	29,56	52,28		1,79	0,95				4,74	7,08		206,97	1,84	
	CZR					0,24	1,01					0,55							1,80	0,02
OS			1,39		3,91	0,28					0,95			0,44				6,97	0,06	

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII						
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
Powierzchnia zalesiona w ha																		%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
	WB				3,15			0,13										3,28	0,03	
	IWA					0,95	4,02											4,97	0,04	
Razem	ha	47,78	133,04	395,88	226,19	420,14	794,87	2139,90	1144,87	611,21	531,30	1192,79	459,39	129,31	2977,46	53,65		11257,78	100,00	
	%	0,42	1,18	3,52	2,01	3,73	7,06	19,01	10,17	5,43	4,72	10,60	4,08	1,15	26,44	0,48		100,00	100,00	
LGW	SO			0,48	0,08	3,28	12,13	23,24							26,47			65,68	14,08	
	MD		1,02	33,19	0,67		2,59	2,18							1,56			41,21	8,83	
	ŚW		0,25	2,06	4,74	4,22	1,27	3,73				0,89			3,96			21,12	4,53	
	JD		0,92	8,90	5,26	25,66	9,57	1,61		12,02	3,18	2,32	29,31	45,72	67,25	6,27		217,99	46,69	
	BK			3,91		0,21					0,27	0,87	8,01	15,29	22,31	10,17		61,04	13,08	
	JW				1,43	1,76	1,26	0,94	0,92							1,56			7,87	1,69
	JS				0,09		0,38	0,52								1,42			2,41	0,52
	GB														0,65				0,65	0,14
	BRZ			2,72			0,48									0,42			3,62	0,78
	OL			15,89		1,76	3,55	5,09	3,67							0,93			30,89	6,62
	OL.S			3,89	0,09	0,21	2,89	1,70								3,39			12,17	2,61
OS			0,56			1,18									0,25			1,99	0,43	
Razem	ha		2,19	71,60	12,36	37,10	35,30	39,01	4,59	12,29	4,05	11,22	44,60	68,68	117,38	6,27		466,64	100,00	
	%		0,47	15,34	2,65	7,95	7,56	8,36	0,98	2,63	0,87	2,40	9,56	14,72	25,17	1,34		100,00	100,00	
ŁŁG	SO			0,33	0,35	1,88	1,20	1,40		0,42								5,58	6,51	
	MD		0,64	0,65		1,74	0,23											3,26	3,81	
	ŚW		0,28	1,38	2,07	2,88	0,68	1,09										8,38	9,78	
	JD			5,03	1,15	5,63		0,24		1,24			1,00					14,29	16,68	

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
Powierzchnia zalesiona w ha																		%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	BK			0,86	0,35													1,21	1,41
	DB			0,18														0,18	0,21
	DB.C			0,09														0,09	0,11
	JW			1,44	1,10	1,68		1,55										5,77	6,74
	JS			1,62	1,34	2,84	0,23	1,71		0,81								8,55	9,98
	GB			0,14														0,14	0,16
	OL					2,70	4,78											7,48	8,73
	OL.S			2,58	9,05	13,41	0,45	0,43		0,42								26,34	30,76
	OS					1,05												1,05	1,23
	WB			0,39	0,52	1,20		0,86		0,34			0,02					3,33	3,89
Razem	ha		0,92	14,69	15,93	35,01	7,57	7,28		3,23			1,02					85,65	100,00
	%		1,07	17,15	18,60	40,88	8,84	8,50		3,77			1,19					100,00	100,00
Łącznie	SO		2,00	3,03	24,05	51,66	204,42	878,51	263,67	2,84	0,72				233,58	8,84		1673,32	14,16
	MD	3,41	15,80	164,46	10,84	13,80	51,73	238,51	60,30		0,63	4,17			25,77			589,42	4,99
	ŚW	1,77	3,65	34,88	29,13	71,78	149,51	138,93	19,72		1,58	1,08			37,84			489,87	4,15
	JD	8,50	91,79	154,04	87,73	140,91	102,23	245,77	170,17	141,69	129,17	615,45	282,77	107,12	1655,46	28,01		3960,81	33,52
	BK	32,61	20,60	40,04	25,76	120,97	250,82	473,72	619,86	474,62	394,46	582,58	219,76	90,22	1094,18	15,99		4456,19	37,70
	DB			0,80											0,45			1,25	0,01
	DB.C			0,65														0,65	0,01
	JW	0,35		13,56	8,15	6,76	19,20	55,51	8,10	3,83	1,40	0,38	0,29		17,32			134,85	1,14
	WZ														0,80			0,80	0,01
	JS		0,76	4,72	2,75	2,94	5,59	21,81	3,97	0,81	0,32	0,35	0,11		13,65			57,78	0,49

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII						
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
Powierzchnia zalesiona w ha																		%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
	GB			0,50	3,91		2,29	45,21		0,39	3,67		2,06	0,65	2,00			60,68	0,51	
	BRZ		0,67	21,00		17,45	8,90	25,66			0,95				2,03			76,66	0,65	
	OL			16,14		5,35	9,36	7,16	3,67						2,94			44,62	0,38	
	OL.S	1,14	0,88	26,01	58,49	53,28	32,90	54,41		2,21	0,95				8,13	7,08		245,48	2,08	
	CZR					0,24	1,01				0,55								1,80	0,02
	OS			1,95		4,96	1,46				0,95				0,69				10,01	0,08
	WB			0,39	3,67	1,20		0,99		0,34				0,02					6,61	0,06
	IWA					0,95	4,02												4,97	0,04
Ogółem	ha	47,78	136,15	482,17	254,48	492,25	843,44	2186,19	1149,46	626,73	535,35	1204,01	505,01	197,99	3094,84	59,92		11815,77	100,00	
	%	0,40	1,15	4,08	2,15	4,17	7,14	18,50	9,73	5,30	4,53	10,19	4,27	1,68	26,20	0,51		100,00	100,00	

Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Tabela nr V a Nadleśnictwo Rymanów, Obręb Rymanów (04-20-2-)

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku												KO	KDO	Bud. przer.	Razem		
		I		II		III		IV		V		VI	VII						VIII
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140						141 i wyżej
Powierzchnia zalesiona w ha																		%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
LWYŻŚW	SO				0,22	0,20	0,29	26,96	3,84		0,84	1,92	1,93		4,53			40,73	4,33
	MD		0,07		1,15		0,59	19,55		1,93	4,33	7,77	0,77		2,69			38,85	4,13
	ŚW		0,94															0,94	0,10
	JD	0,98	1,63			5,02	32,95	4,67	2,82	0,06	2,28	2,09	5,52		42,47			100,49	10,69
	BK				3,73	2,88	20,76	14,32	104,42	40,33	55,53	73,88	20,92		202,59	7,79		547,15	58,24
	DB	0,66	0,07				0,93	2,17	5,84	6,14	8,29	32,64	1,73		15,57	0,84		74,88	7,97
	DB.S														1,33			1,33	0,14
	DB.C											1,64						1,64	0,17
	KL							0,03										0,03	0,00
	JW			0,03		1,84	8,15	25,31	0,38	0,65	1,90	2,39	2,47		14,51	1,90		59,53	6,33
	JS						0,05	2,77	1,88		1,19	4,42	0,50		3,40			14,21	1,51
	GB		0,08	0,08	0,61	0,54	1,86	3,28	7,89	2,21	3,89	11,51	4,90		9,14			45,99	4,89
	BRZ				0,33	0,10									0,31			0,74	0,08
	OL					0,20	0,51		0,02						0,31			1,04	0,11
	CZR										0,03							0,03	0,00
OS				0,55	0,16		0,01		0,91								1,63	0,17	
LP		0,08			0,79	2,99	0,37	0,95	0,31	1,06	2,03			2,11			10,69	1,14	
Razem	ha	1,64	2,87	0,11	6,59	11,73	69,08	99,44	128,04	52,57	79,31	140,29	38,74		298,96	10,53		939,90	100,00
	%	0,17	0,31	0,01	0,70	1,25	7,35	10,58	13,62	5,59	8,44	14,93	4,12		31,81	1,12		100,00	100,00
LWYŻW	SO							4,06	0,97			0,32			1,52			6,87	7,59
	MD					0,43		6,11					0,40		1,52			8,46	9,35

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem			
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII							
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej							
		Powierzchnia zalesiona w ha																	%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20		
	ŚW											0,11						0,11	0,12		
	JD				1,31	2,80		0,47				0,65	0,39		7,12			12,74	14,08		
	BK				2,62										10,95			13,57	14,99		
	DB					0,27		1,96			2,63		0,40					5,26	5,81		
	DB.S														0,80			0,80	0,88		
	JW								9,37	0,24				0,13	5,19			14,93	16,50		
	JS								4,26						0,83			5,09	5,62		
	GB								0,74	0,09		1,32						2,15	2,38		
	BRZ								0,91						1,90			2,81	3,10		
	OL				1,01				4,52						10,04			15,57	17,22		
	LP				0,44							0,44			1,26			2,14	2,36		
Razem	ha				5,38	3,50		32,40	1,30		4,39	1,08	1,32		41,13			90,50	100,00		
	%				5,94	3,87		35,80	1,44		4,85	1,19	1,46		45,45			100,00	100,00		
LŁWYŻ	SO			0,46														0,46	3,34		
	JD			0,93			0,44	0,47										1,84	13,35		
	BK				0,07						0,22							0,29	2,10		
	DB				0,07			0,02			0,37							0,46	3,34		
	JW	0,91			0,07		0,32	0,96			0,80							3,06	22,21		
	JS				0,34			0,02	0,15		0,38							0,89	6,46		
	GB	0,13			0,60						0,24							0,97	7,04		
	OL	0,26		0,93	0,12		0,32	1,03	0,36		0,43							3,45	25,03		
	OL.S				0,03													0,03	0,22		
OS			0,93														0,93	6,75			

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Powierzchnia zalesiona w ha																	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	WB			1,38				0,02										1,40	10,16
Razem	ha	1,30		4,63	1,30		1,08	2,52	0,51		2,44							13,78	100,00
	%	9,43		33,60	9,43		7,84	18,29	3,70		17,71							100,00	100,00
LMGŚW	ŚW					0,39			0,24									0,63	0,44
	JD				10,43	5,78			31,77		12,16			5,08	20,60			85,82	60,01
	BK				1,15				12,69		16,76			7,58	16,63			54,81	38,32
	DB								0,93									0,93	0,65
	BRZ														0,83			0,83	0,58
Razem	ha				11,58	6,17			45,63		28,92			12,66	38,06			143,02	100,00
	%				8,10	4,31			31,91		20,22			8,85	26,61			100,00	100,00
LGŚW	SO				11,60	27,78	104,42	880,91	17,70	8,64	16,41	9,69	0,45		73,95			1151,55	18,43
	MD			4,89	4,71	6,67	78,00	155,76	11,90	4,11	1,78	18,86			41,97			328,65	5,26
	ŚW				3,19	23,44	39,00	7,23	1,87		0,14				2,35			77,22	1,24
	JD		7,59	1,95	92,85	190,54	199,42	265,81	61,74	108,88	143,63	214,01	18,94	6,88	661,28	1,32		1974,84	31,60
	DG						2,54											2,54	0,04
	CIS														0,61			0,61	0,01
	BK		8,81	0,48	8,83	42,40	84,21	398,31	73,14	324,95	210,84	391,02	40,18		570,43	3,87		2157,47	34,51
	DB			0,14		0,38	1,87	0,18	1,53	0,88	0,10	2,74			4,51			12,33	0,20
	DB.S														0,77			0,77	0,01
	DB.C						4,70											4,70	0,08
	JW			0,10	1,64	13,88	75,16	141,35	12,62	26,30	6,75	6,74	1,45	2,94	11,39			300,32	4,81
	WZ							0,63		7,96									8,59
JS		0,11	0,11	1,65	5,14	27,49	50,92	3,16	16,53	7,18	3,13			1,74			117,16	1,87	

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII						
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
		Powierzchnia zalesiona w ha																	%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
	GB					8,32	7,80	19,50	1,89	0,38	0,75	3,66						42,30	0,68	
	BRZ					0,86	0,62	8,61		2,07	6,11	3,45			2,44			24,16	0,39	
	OL						1,10	0,30										1,40	0,02	
	OL.S				23,90	4,39		0,29											28,58	0,46
	CZR			0,11			0,82	2,08			0,10								3,11	0,05
	OS					1,07	2,51	2,45	0,88	0,85									7,76	0,12
	WB					0,21													0,21	0,00
	LP					0,18	0,44	1,75	0,35				0,28						3,00	0,05
	IWA					0,86	1,04												1,90	0,03
Razem	ha		16,51	7,78	148,37	326,12	631,14	1936,08	186,78	501,55	393,79	653,58	61,02	9,82	1371,44	5,19		6249,17	100,00	
	%		0,26	0,12	2,37	5,22	10,10	30,98	2,99	8,03	6,30	10,46	0,98	0,16	21,95	0,08		100,00	100,00	
LGW	SO				0,14			11,64										11,78	17,38	
	MD					0,40		5,42				0,59						6,41	9,46	
	ŚW							2,56										2,56	3,78	
	JD				0,22	3,56		13,04	1,56				3,34					21,72	32,02	
	BK							2,81	1,28				0,59					4,68	6,90	
	KL							0,20										0,20	0,30	
	JW							5,70	0,24									5,94	8,76	
	JS							2,56	0,14									2,70	3,98	
	GB							4,18										4,18	6,17	
	BRZ				0,07			0,70											0,77	1,14
	OL				1,28			0,08											1,36	2,01
OL.S				0,07			2,56											2,63	3,88	

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII						
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
		Powierzchnia zalesiona w ha																	%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
	CZR				0,07			1,28										1,35	1,99	
	OS				0,14				0,32									0,46	0,68	
	LP							0,88				0,17						1,05	1,55	
Razem	ha				1,99	3,96		53,61	3,54			4,69						67,79	100,00	
	%				2,94	5,84		79,08	5,22			6,92						100,00	100,00	
LŁG	MD							1,71										1,71	8,78	
	ŚW			0,36			0,66											1,02	5,24	
	JD			0,24			0,30											0,54	2,77	
	JW			0,10	0,19	0,11	1,70	4,07				0,12						6,29	32,29	
	JS			0,10	1,08	0,06	0,61	3,88				1,04						6,77	34,74	
	GB			0,01	0,05		0,33	0,26										0,65	3,34	
	OL			0,31	0,18													0,49	2,52	
	OL.S			0,22	0,18	0,09	0,18	0,17										0,84	4,31	
	CZR					0,02												0,02	0,10	
	WB				0,20													0,20	1,03	
Razem	LP						0,06	0,89										0,95	4,88	
	ha			1,34	1,88	0,28	3,84	10,98				1,16						19,48	100,00	
	%			6,88	9,65	1,44	19,71	56,37				5,95						100,00	100,00	
Łącznie	SO			0,46	11,96	27,98	104,71	923,57	22,51	8,64	17,25	11,93	2,38		80,00			1211,39	16,10	
	MD		0,07	4,89	5,86	7,50	78,59	188,55	11,90	6,04	6,11	27,22	1,17		46,18			384,08	5,10	
	ŚW		0,94	0,36	3,19	23,83	39,66	9,79	2,11		0,14	0,11			2,35			82,48	1,10	
	JD	0,98	9,22	3,12	104,81	207,70	233,11	284,46	97,89	108,94	158,07	220,09	24,85	11,96	731,47	1,32		2197,99	29,21	
	DG						2,54											2,54	0,03	

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Powierzchnia zalesiona w ha																	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	CIS														0,61			0,61	0,01
	BK		8,81	0,48	16,40	45,28	104,97	415,44	191,53	365,28	283,35	465,49	61,10	7,58	800,60	11,66		2777,97	36,94
	DB	0,66	0,07	0,14	0,07	0,65	2,80	4,33	8,30	7,02	11,39	35,38	2,13		20,08	0,84		93,86	1,25
	DB.S														2,90			2,90	0,04
	DB.C						4,70					1,64						6,34	0,08
	KL							0,23										0,23	0,00
	JW	0,91		0,23	1,90	15,83	85,33	186,76	13,48	26,95	9,45	9,25	4,05	2,94	31,09	1,90		390,07	5,18
	WZ							0,63		7,96								8,59	0,11
	JS		0,11	0,21	3,07	5,20	28,15	64,41	5,33	16,53	8,75	8,59	0,50		5,97			146,82	1,95
	GB	0,13	0,08	0,09	1,26	8,86	9,99	27,96	9,87	2,59	6,20	15,17	4,90		9,14			96,24	1,28
	BRZ				0,40	0,96	0,62	10,22		2,07	6,11	3,45			5,48			29,31	0,39
	OL	0,26		1,24	2,59	0,20	1,93	5,93	0,38		0,43				10,35			23,31	0,31
	OL.S			0,22	24,18	4,48	0,18	3,02										32,08	0,43
	CZR			0,11	0,07	0,02	0,82	3,36		0,03	0,10							4,51	0,06
	OS			0,93	0,69	1,23	2,51	2,46	1,20	1,76								10,78	0,14
	WB			1,38	0,20	0,21		0,02										1,81	0,02
	LP		0,08		0,44	0,97	3,49	3,89	1,30	0,31	1,50	2,48			3,37			17,83	0,24
	IWA					0,86	1,04											1,90	0,03
Ogółem	ha	2,94	19,38	13,86	177,09	351,76	705,14	2135,03	365,80	554,12	508,85	800,80	101,08	22,48	1749,59	15,72		7523,64	100,00
	%	0,04	0,26	0,18	2,35	4,68	9,37	28,39	4,86	7,37	6,76	10,64	1,34	0,30	23,25	0,21		100,00	100,00

Powierzchniowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Tabela nr V a Nadleśnictwo Rymanów (04-20-)

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem										
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII														
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej				Powierzchnia zalesiona w ha										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20									
LWYŻŚW	SO				0,22	0,20	0,29	26,96	3,84		0,84	1,92	1,93		4,53			40,73	4,33									
	MD		0,07		1,15		0,59	19,55		1,93	4,33	7,77	0,77		2,69			38,85	4,13									
	ŚW		0,94															0,94	0,10									
	JD	0,98	1,63			5,02	32,95	4,67	2,82	0,06	2,28	2,09	5,52		42,47			100,49	10,69									
	BK				3,73	2,88	20,76	14,32	104,42	40,33	55,53	73,88	20,92		202,59	7,79		547,15	58,24									
	DB	0,66	0,07				0,93	2,17	5,84	6,14	8,29	32,64	1,73		15,57	0,84		74,88	7,97									
	DB.S														1,33			1,33	0,14									
	DB.C											1,64						1,64	0,17									
	KL							0,03										0,03	0,00									
	JW			0,03		1,84	8,15	25,31	0,38	0,65	1,90	2,39	2,47		14,51	1,90		59,53	6,33									
	JS						0,05	2,77	1,88		1,19	4,42	0,50		3,40			14,21	1,51									
	GB		0,08	0,08	0,61	0,54	1,86	3,28	7,89	2,21	3,89	11,51	4,90		9,14			45,99	4,89									
	BRZ				0,33	0,10									0,31			0,74	0,08									
	OL					0,20	0,51		0,02						0,31			1,04	0,11									
	CZR										0,03							0,03	0,00									
OS				0,55	0,16		0,01		0,91								1,63	0,17										
LP		0,08			0,79	2,99	0,37	0,95	0,31	1,06	2,03			2,11			10,69	1,14										

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Powierzchnia zalesiona w ha																	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Razem	ha	1,64	2,87	0,11	6,59	11,73	69,08	99,44	128,04	52,57	79,31	140,29	38,74		298,96	10,53		939,90	100,00
	%	0,17	0,31	0,01	0,70	1,25	7,35	10,58	13,62	5,59	8,44	14,93	4,12		31,81	1,12		100,00	100,00
LWYŻW	SO							4,06	0,97			0,32			1,52			6,87	7,59
	MD					0,43		6,11					0,40		1,52			8,46	9,35
	ŚW											0,11						0,11	0,12
	JD				1,31	2,80		0,47				0,65	0,39		7,12			12,74	14,08
	BK				2,62										10,95			13,57	14,99
	DB					0,27		1,96			2,63		0,40					5,26	5,81
	DB.S														0,80			0,80	0,88
	JW								9,37	0,24				0,13	5,19			14,93	16,50
	JS								4,26						0,83			5,09	5,62
	GB								0,74	0,09		1,32						2,15	2,38
	BRZ								0,91						1,90			2,81	3,10
	OL				1,01				4,52						10,04			15,57	17,22
LP				0,44							0,44			1,26			2,14	2,36	
Razem	ha				5,38	3,50		32,40	1,30		4,39	1,08	1,32		41,13			90,50	100,00
	%				5,94	3,87		35,80	1,44		4,85	1,19	1,46		45,45			100,00	100,00
LŁWYŻ	SO			0,46														0,46	3,34
	JD			0,93			0,44	0,47										1,84	13,35
	BK				0,07						0,22							0,29	2,10
	DB				0,07			0,02			0,37							0,46	3,34

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem										
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII														
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej				Powierzchnia zalesiona w ha										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20									
	JW	0,91			0,07		0,32	0,96			0,80								3,06	22,21								
	JS				0,34			0,02	0,15		0,38								0,89	6,46								
	GB	0,13			0,60						0,24								0,97	7,04								
	OL	0,26		0,93	0,12		0,32	1,03	0,36		0,43								3,45	25,03								
	OL.S				0,03														0,03	0,22								
	OS			0,93															0,93	6,75								
	WB			1,38					0,02										1,40	10,16								
Razem	ha	1,30		4,63	1,30		1,08	2,52	0,51		2,44							13,78	100,00									
	%	9,43		33,60	9,43		7,84	18,29	3,70		17,71							100,00	100,00									
LMGŚW	SO						0,57											0,57	0,38									
	ŚW					0,39			0,24									0,63	0,42									
	JD				10,43	5,78	5,13		31,77		12,16			5,08	20,60			90,95	61,16									
	BK				1,15				12,69		16,76			7,58	16,63			54,81	36,85									
	DB								0,93									0,93	0,63									
	BRZ														0,83			0,83	0,56									
Razem	ha				11,58	6,17	5,70		45,63		28,92			12,66	38,06			148,72	100,00									
	%				7,79	4,15	3,83		30,68		19,45			8,51	25,59			100,00	100,00									
LGŚW	SO		2,00	2,22	35,22	74,28	294,94	1734,78	281,37	11,06	17,13	9,69	0,45		281,06	8,84		2753,04	15,73									
	MD	3,41	14,14	135,51	14,88	18,73	126,91	392,09	72,20	4,11	2,41	23,03			66,18			873,60	4,99									
	ŚW	1,77	3,12	31,44	25,51	88,12	186,56	141,34	21,59		1,72	0,19			36,23			537,59	3,07									
	JD	8,50	98,46	142,06	174,17	300,16	286,95	509,73	231,91	237,31	269,62	827,14	271,40	68,28	2249,49	23,06		5698,24	32,55									

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Powierzchnia zalesiona w ha																	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	DG						2,54											2,54	0,01
	CIS														0,61			0,61	0,00
	BK	32,61	29,41	35,75	34,24	163,16	335,03	872,03	693,00	799,30	604,43	965,59	244,65	67,91	1654,44	19,86		6551,41	37,42
	DB			0,76		0,38	1,87	0,18	1,53	0,88	0,10	2,74			4,96			13,40	0,08
	DB.S														0,77			0,77	0,00
	DB.C			0,56			4,70											5,26	0,03
	JW	0,35		12,22	7,26	17,20	93,10	194,37	19,80	30,13	8,15	7,12	1,74	2,94	27,15			421,53	2,41
	WZ							0,63		7,96					0,80			9,39	0,05
	JS		0,87	3,21	2,97	5,24	32,47	70,50	7,13	16,53	7,50	3,48	0,11		13,97			163,98	0,94
	GB			0,36	3,91	8,32	10,09	64,71	1,89	0,77	4,42	3,66	2,06		2,00			102,19	0,58
	BRZ		0,67	18,28		18,31	9,04	34,27		2,07	7,06	3,45			4,05			97,20	0,56
	OL			0,25		0,89	2,13	2,37							2,01			7,65	0,04
	OL.S	1,14	0,88	19,54	73,25	44,05	29,56	52,57		1,79	0,95				4,74	7,08		235,55	1,35
	CZR			0,11		0,24	1,83	2,08			0,65							4,91	0,03
	OS			1,39		4,98	2,79	2,45	0,88	0,85	0,95				0,44			14,73	0,08
	WB				3,15	0,21		0,13										3,49	0,02
	LP					0,18	0,44	1,75	0,35			0,28						3,00	0,02
	IWA					1,81	5,06											6,87	0,04
Razem	ha	47,78	149,55	403,66	374,56	746,26	1426,01	4075,98	1331,65	1112,76	925,09	1846,37	520,41	139,13	4348,90	58,84		17506,95	100,00
	%	0,27	0,85	2,31	2,14	4,26	8,15	23,28	7,61	6,36	5,28	10,55	2,97	0,79	24,84	0,34		100,00	100,00

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
Powierzchnia zalesiona w ha																		%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
LGW	SO			0,48	0,22	3,28	12,13	34,88							26,47			77,46	14,49
	MD		1,02	33,19	0,67	0,40	2,59	7,60				0,59			1,56			47,62	8,91
	ŚW		0,25	2,06	4,74	4,22	1,27	6,29				0,89			3,96			23,68	4,43
	JD		0,92	8,90	5,48	29,22	9,57	14,65	1,56	12,02	3,18	5,66	29,31	45,72	67,25	6,27		239,71	44,86
	BK			3,91		0,21		2,81	1,28	0,27	0,87	8,60	15,29	22,31	10,17			65,72	12,30
	KL							0,20										0,20	0,04
	JW				1,43	1,76	1,26	6,64	1,16						1,56			13,81	2,58
	JS				0,09		0,38	3,08	0,14						1,42			5,11	0,96
	GB							4,18						0,65				4,83	0,90
	BRZ				2,72	0,07		0,48	0,70						0,42			4,39	0,82
	OL				15,89	1,28	1,76	3,55	5,17	3,67					0,93			32,25	6,03
	OL.S				3,89	0,16	0,21	2,89	4,26						3,39			14,80	2,77
	CZR					0,07			1,28										1,35
OS				0,56	0,14		1,18		0,32					0,25				2,45	0,46
LP								0,88				0,17						1,05	0,20
Razem	ha		2,19	71,60	14,35	41,06	35,30	92,62	8,13	12,29	4,05	15,91	44,60	68,68	117,38	6,27		534,43	100,00
	%		0,41	13,40	2,69	7,68	6,61	17,33	1,52	2,30	0,76	2,98	8,35	12,85	21,95	1,17		100,00	100,00
LŁG	SO			0,33	0,35	1,88	1,20	1,40		0,42								5,58	5,31
	MD		0,64	0,65		1,74	0,23	1,71										4,97	4,73
	ŚW		0,28	1,74	2,07	2,88	1,34	1,09										9,40	8,94
	JD			5,27	1,15	5,63	0,30	0,24		1,24			1,00					14,83	14,11

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Powierzchnia zalesiona w ha																	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	BK			0,86	0,35													1,21	1,15
	DB			0,18														0,18	0,17
	DB.C			0,09														0,09	0,09
	JW			1,54	1,29	1,79	1,70	5,62				0,12						12,06	11,47
	JS			1,72	2,42	2,90	0,84	5,59		0,81		1,04						15,32	14,57
	GB			0,15	0,05		0,33	0,26										0,79	0,75
	OL			0,31	0,18	2,70	4,78											7,97	7,58
	OL.S			2,80	9,23	13,50	0,63	0,60		0,42								27,18	25,85
	CZR					0,02												0,02	0,02
	OS					1,05												1,05	1,00
	WB			0,39	0,72	1,20		0,86		0,34			0,02					3,53	3,36
LP						0,06	0,89										0,95	0,90	
Razem	ha		0,92	16,03	17,81	35,29	11,41	18,26		3,23		1,16	1,02					105,13	100,00
	%		0,88	15,25	16,94	33,57	10,85	17,37		3,07		1,10	0,97					100,00	100,00
Łącznie	SO		2,00	3,49	36,01	79,64	309,13	1802,08	286,18	11,48	17,97	11,93	2,38		313,58	8,84		2884,71	14,92
	MD	3,41	15,87	169,35	16,70	21,30	130,32	427,06	72,20	6,04	6,74	31,39	1,17		71,95			973,50	5,03
	ŚW	1,77	4,59	35,24	32,32	95,61	189,17	148,72	21,83		1,72	1,19			40,19			572,35	2,96
	JD	9,48	101,01	157,16	192,54	348,61	335,34	530,23	268,06	250,63	287,24	835,54	307,62	119,08	2386,93	29,33		6158,80	31,85
	DG						2,54											2,54	0,01
	CIS														0,61			0,61	0,00
BK	32,61	29,41	40,52	42,16	166,25	355,79	889,16	811,39	839,90	677,81	1048,07	280,86	97,80	1894,78	27,65		7234,16	37,41	

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Powierzchnia zalesiona w ha																	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	DB	0,66	0,07	0,94	0,07	0,65	2,80	4,33	8,30	7,02	11,39	35,38	2,13		20,53	0,84		95,11	0,49
	DB.S														2,90			2,90	0,01
	DB.C			0,65			4,70					1,64						6,99	0,04
	KL							0,23										0,23	0,00
	JW	1,26		13,79	10,05	22,59	104,53	242,27	21,58	30,78	10,85	9,63	4,34	2,94	48,41	1,90		524,92	2,71
	WZ							0,63		7,96					0,80			9,39	0,05
	JS		0,87	4,93	5,82	8,14	33,74	86,22	9,30	17,34	9,07	8,94	0,61		19,62			204,60	1,06
	GB	0,13	0,08	0,59	5,17	8,86	12,28	73,17	9,87	2,98	9,87	15,17	6,96	0,65	11,14			156,92	0,81
	BRZ		0,67	21,00	0,40	18,41	9,52	35,88		2,07	7,06	3,45			7,51			105,97	0,55
	OL	0,26		17,38	2,59	5,55	11,29	13,09	4,05		0,43				13,29			67,93	0,35
	OL.S	1,14	0,88	26,23	82,67	57,76	33,08	57,43		2,21	0,95				8,13	7,08		277,56	1,44
	CZR			0,11	0,07	0,26	1,83	3,36		0,03	0,65							6,31	0,03
	OS			2,88	0,69	6,19	3,97	2,46	1,20	1,76	0,95				0,69			20,79	0,11
	WB			1,77	3,87	1,41		1,01		0,34			0,02					8,42	0,04
	LP		0,08		0,44	0,97	3,49	3,89	1,30	0,31	1,50	2,48			3,37			17,83	0,09
	IWA					1,81	5,06											6,87	0,04
Ogółem	ha	50,72	155,53	496,03	431,57	844,01	1548,58	4321,22	1515,26	1180,85	1044,20	2004,81	606,09	220,47	4844,43	75,64		19339,41	100,00
	%	0,26	0,80	2,56	2,23	4,36	8,01	22,34	7,84	6,11	5,40	10,37	3,13	1,14	25,06	0,39		100,00	100,00

Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Tabela nr V b Nadleśnictwo Rymanów, Obręb Jaślicka (04-20-1-)

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				19	20
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
Miąższosc w m3																	%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
LMGŚW	SO						245											245	10,86
	JD						2010											2010	89,14
Razem	m3						2255											2255	100
	%						100,00											100,00	100
LGŚW	SO		200	430	6175	9125	48545	293070	90800	1005	70				87710	665		537795	14,69
	MD	95	1155	24415	3395	3260	12100	75705	20645		70	1025			9865			151730	4,14
	ŚW		160	4815	6190	19070	47115	39815	7235		370	65			14305			139140	3,8
	JD	15	790	4435	20705	31070	33825	77245	63910	54470	60840	320975	131180	48920	550555	5900		1404835	38,37
	BK		200	1190	3220	25025	65110	131505	224905	160340	149325	233670	57345	14520	279150	4590		1350095	36,87
	DB			25														25	0
	JW			640	1620	450	3775	12555	1680	995	285	180	30		4225			26435	0,72
	WZ														400			400	0,01
	JS		40	195	125	20	1185	4870	760		110	85	10		3300			10700	0,29
	GB			30	585		335	5635		60	510		240		445			7840	0,21
	BRZ		85	3530		3005	1320	6885			125				340			15290	0,42
	OL			20		135	185	365							560			1265	0,03
	OL.S	55	60	1440	3060	2305	1530	4230		165	55				410	480		13790	0,38
	CZR					45	190				60							295	0,01
OS			335		365	35				180				185			1100	0,03	

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem								
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII												
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej				Miąższosc w m3								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20							
	WB				380			15											395	0,01						
	IWA					90	490												580	0,02						
Razem	m3	165	2690	41500	45455	93965	215740	651895	409935	217035	212000	556000	188805	63440	951450	11635		3661710	100							
	%	0,00	0,07	1,13	1,24	2,57	5,89	17,80	11,20	5,93	5,79	15,18	5,16	1,73	25,99	0,32		100,00	100							
LGW	SO			100	10	595	3465	5515							10980			20665	15,51							
	MD		50	5390	215		620	630							575			7480	5,61							
	ŚW		5	235	2975	975	415	895				310			1185			6995	5,25							
	JD			95	1875	6190	2745	215		5235	1400	840	19255	28625	9605	3385		79465	59,63							
	BK			270		25				45	220	3445	1195	1805	1400			8405	6,31							
	JW				620	245	135	230	145						575			1950	1,46							
	JS				5		30	100							365			500	0,38							
	GB													65				65	0,05							
	BRZ			385			65								115			565	0,42							
	OL			1880		405	550	1250	1120						225			5430	4,08							
	OL.S			515	10	25	185	115							490			1340	1,01							
OS			70			210								110			390	0,29								
Razem	m3		55	8940	5710	8460	8420	8950	1265	5280	1620	4595	20450	30495	25625	3385		133250	100							
	%		0,04	6,71	4,29	6,35	6,32	6,72	0,95	3,96	1,22	3,45	15,35	22,87	19,23	2,54		100,00	100							
LŁG	SO			45	80	175	255	285		80								920	8,17							
	MD		35	100		90	60											285	2,53							
	ŚW			145	130	770	150	160										1355	12,03							
	JD			185	545	880		35		225				445				2315	20,57							

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem								
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII												
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej				Miąższosc w m3								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20							
	BK			10	50													60	0,53							
	DB			10														10	0,09							
	JW			140	145	235		365										885	7,86							
	JS			160	415	365	60	455		90								1545	13,72							
	GB			15														15	0,13							
	OL					185	1255											1440	12,79							
	OL.S			170	720	895	15	30		55								1885	16,74							
	OS					105												105	0,93							
	WB			100	55	75		170		40								440	3,91							
Razem	m3		35	1080	2140	3775	1795	1500		490			445					11260	100							
	%		0,31	9,59	19,01	33,53	15,94	13,32		4,35			3,95					100,00	100							
Łącznie	SO		200	575	6265	9895	52510	298870	90800	1085	70				98690	665		559625	14,69							
	MD	95	1240	29905	3610	3350	12780	76335	20645		70	1025			10440			159495	4,19							
	ŚW		165	5195	9295	20815	47680	40870	7235		370	375			15490			147490	3,87							
	JD	15	790	4715	23125	38140	38580	77495	63910	59930	62240	321815	150880	77545	560160	9285		1488625	39,09							
	BK		200	1470	3270	25050	65110	131505	224905	160385	149545	237115	58540	16325	280550	4590		1358560	35,67							
	DB			35														35	0							
	JW			780	2385	930	3910	13150	1825	995	285	180	30		4800			29270	0,77							
	WZ														400			400	0,01							
	JS		40	355	545	385	1275	5425	760	90	110	85	10		3665			12745	0,33							
	GB			45	585		335	5635		60	510		240	65	445			7920	0,21							
	BRZ		85	3915		3005	1385	6885			125				455			15855	0,42							

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem												
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII																
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej																
Miąższosc w m3																			%											
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20											
	OL			1900		725	1990	1615	1120						785			8135	0,21											
	OL.S	55	60	2125	3790	3225	1730	4375		220	55				900	480		17015	0,45											
	CZR					45	190				60							295	0,01											
	OS			405		470	245				180				295			1595	0,04											
	WB			100	435	75		185		40								835	0,02											
	IWA					90	490											580	0,02											
Ogółem	m3	165	2780	51520	53305	106200	228210	662345	411200	222805	213620	560595	209700	93935	977075	15020		3808475	100											
	%	0	0	1	1	3	6	17	11	6	6	15	6	2	26	0		100	100											

Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Tabela nr V b Nadleśnictwo Rymanów, Obręb Rymanów (04-20-2-)

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
Miąższosc w m3																		%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
LWYŻŚW	SO				30	120	105	9520	1405		350	435	630		1995			14590	4,37
	MD				300		200	6470		435	1540	2935	270		1045			13195	3,95
	JD					2825	13035	1855	425	35	400	885	2665		7805			29930	8,97
	BK				735	875	6780	4060	44205	16815	23210	30635	10090		70075	3420		210900	63,22
	DB						205	670	2275	2200	2760	14140	560		6650	345		29805	8,93
	DB.C											805						805	0,24
	KL							5										5	0
	JW					620	2420	5735	85	130	505	810	685		3625	800		15415	4,62
	JS						5	925	580		295	1730	175		1455			5165	1,55
	GB				120	70	450	645	2150	530	790	2500	635		2065			9955	2,98
	BRZ				55	50									110			215	0,06
	OL					50	125								110			285	0,09
	CZR									5								5	0
	OS				145	40				195								380	0,11
LP					235	950	105	215	95	95	715			630			3040	0,91	
Razem	m3				1385	4885	24275	29990	51340	20440	29945	55590	15710		95565	4565		333690	100
	%				0,42	1,46	7,27	8,99	15,39	6,13	8,97	16,66	4,71		28,63	1,37		100,00	100
LWYŻW	SO							905	265			55		785				2010	11,19
	MD					260		1695					140	850				2945	16,39
	ŚW											20						20	0,11

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII						
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej				Miąższosc w m3	%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
	JD					1455		70				145	100		1475			3245	18,06	
	BK				225													225	1,25	
	DB					175		480			810		145					1610	8,96	
	JW							2050	55					35	1260			3400	18,93	
	JS							875							295			1170	6,51	
	GB							100	15		240							355	1,98	
	BRZ								225							280			505	2,81
	OL				370				725							1035			2130	11,86
	LP				30						40				280			350	1,95	
Razem	m3				625	1890		7125	335		1090	220	420		6260			17965	100	
	%				3,48	10,52		39,66	1,86		6,07	1,22	2,34		34,85			100,00	100	
ŁŁWYŻ	SO			120														120	4,91	
	JD			170			90	205										465	19,02	
	BK				40						50							90	3,68	
	DB				40			5			100							145	5,93	
	JW				5		55	205			95							360	14,72	
	JS				20			5	25		60							110	4,5	
	GB				95						45							140	5,73	
	OL			120	15		80	300	65		80							660	27	
	OL.S				5													5	0,2	
	OS			150															150	6,13
	WB			195				5										200	8,18	
Razem	m3			755	220		225	725	90		430							2445	100	
	%			30,88	9,00		9,20	29,65	3,68		17,59							100,00	100	

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
Miąższosc w m3																		%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
LMGŚW	ŚW					105			80									185	0,45
	JD				1675	1330			11785		3465			1230	6005			25490	61,72
	BK				30				3850		3065			1820	6395			15160	36,7
	DB								295									295	0,71
	BRZ														175			175	0,42
Razem	m3				1705	1435			16010		6530			3050	12575			41305	100
	%				4,13	3,47			38,77		15,81			7,38	30,44			100,00	100
LGŚW	SO				2615	7840	32325	303640	5905	2590	4095	2580	150		34770			396510	19,3
	MD			540	1040	2070	24310	45370	4225	1135	580	6160			19965			105395	5,13
	ŚW				910	10360	13245	2890	770		40				1210			29425	1,43
	JD			75	24365	74685	65235	92800	28430	45390	60400	94015	9015	3055	205110	535		703110	34,22
	DG						865											865	0,04
	BK			15	1250	12770	24465	112620	23335	121955	71575	153070	15265		147925	1265		685510	33,36
	DB			15		235	830	55	440	220	20	945			1530			4290	0,21
	DB.C						1710											1710	0,08
	JW				290	3270	17740	31005	3680	8970	1695	2090	375	565	3885			73565	3,58
	WZ							175		3305								3480	0,17
	JS			20	165	940	6010	11525	1035	5520	1890	1135			855			29095	1,42
	GB					2800	1545	3355	335	75	180	720						9010	0,44
	BRZ					250	90	1810		580	1080	1035			985			5830	0,28
	OL						275	90										365	0,02
	OL.S				1955	560		30										2545	0,12
CZR			15			150	515			15							695	0,03	
OS					270	1105	560	280	185								2400	0,12	

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
Miąższosc w m3																		%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	WB					45												45	0
	LP					55	125	355	120			115						770	0,04
	IWA					200	105											305	0,01
Razem	m3			680	32590	116350	190130	606795	68555	189925	141570	261865	24805	3620	416235	1800		2054920	100
	%			0,03	1,59	5,66	9,25	29,52	3,34	9,24	6,89	12,74	1,21	0,18	20,26	0,09		100,00	100
LGW	SO				30			2020										2050	12,64
	MD					140		1185				150						1475	9,09
	ŚW							255										255	1,57
	JD				40	1305		4730	605			1670						8350	51,49
	BK							485	260			135						880	5,43
	KL							40										40	0,25
	JW								1165	60								1225	7,55
	JS								545	30								575	3,55
	GB								610									610	3,76
	BRZ				15				70									85	0,52
	OL				140				10									150	0,92
	OL.S				10				130									140	0,86
	CZR				10				65									75	0,46
	OS				20					60								80	0,49
LP								195				35					230	1,42	
Razem	m3				265	1445		11505	1015			1990						16220	100
	%				1,63	8,91		70,93	6,26			12,27						100,00	100
LŁG	MD							200										200	7,22
	ŚW			30				185										215	7,76

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII						
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
Miąższosc w m3																		%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
	JD			5			75											80	2,89	
	JW				30	30	305	540				10						915	33,02	
	JS			5	90	10	120	505				180						910	32,85	
	GB				5		55	40										100	3,61	
	OL			25	25													50	1,81	
	OL.S			15	10	15	25	10										75	2,71	
	CZR																			
	WB				70														70	2,53
	LP						10	145										155	5,6	
Razem	m3			80	230	55	775	1440				190						2770	100	
	%			2,89	8,30	1,99	27,98	51,98				6,86						100,00	100	
Łącznie	SO			120	2675	7960	32430	316085	7575	2590	4445	3070	780		37550			415280	16,82	
	MD			540	1340	2470	24510	54920	4225	1570	2120	9245	410		21860			123210	4,99	
	ŚW			30	910	10465	13430	3145	850		40	20			1210			30100	1,22	
	JD			250	26080	81600	78435	99660	41245	45425	64265	96715	11780	4285	220395	535		770670	31,21	
	DG						865											865	0,04	
	BK			15	2280	13645	31245	117165	71650	138770	97900	183840	25355	1820	224395	4685		912765	36,97	
	DB			15	40	410	1035	1210	3010	2420	3690	15085	705		8180	345		36145	1,46	
	DB.C						1710					805						2515	0,1	
	KL							45										45	0	
	JW				325	3920	20520	40700	3880	9100	2295	2910	1095	565	8770	800		94880	3,84	
	WZ							175		3305								3480	0,14	
	JS			25	275	950	6135	14380	1670	5520	2245	3045	175		2605			37025	1,5	
GB				220	2870	2050	4750	2500	605	1255	3220	635		2065			20170	0,82		

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	BRZ				70	300	90	2105		580	1080	1035			1550			6810	0,28
	OL			145	550	50	480	1125	65		80				1145			3640	0,15
	OL.S			15	1980	575	25	170										2765	0,11
	CZR			15	10		150	580		5	15							775	0,03
	OS			150	165	310	1105	560	340	380								3010	0,12
	WB			195	70	45		5										315	0,01
	LP				30	290	1085	800	335	95	135	865			910			4545	0,18
	IWA					200	105											305	0,01
Ogółem	m3			1515	37020	126060	215405	657580	137345	210365	179565	319855	40935	6670	530635	6365		2469315	100
	%			0	2	5	9	27	6	9	7	13	2	0	21	0		100	100

Miąższościowa tabela klas wieku wg rzeczywistego udziału gatunków drzew w typach siedliskowych lasu

Tabela nr V b Nadleśnictwo Rymanów (04-20-)

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem		
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII						
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej						
Miąższosc w m3																			%	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
LWYŻŚW	SO				30	120	105	9520	1405		350	435	630		1995			14590	4,37	
	MD				300		200	6470		435	1540	2935	270		1045			13195	3,95	
	JD					2825	13035	1855	425	35	400	885	2665		7805			29930	8,97	
	BK				735	875	6780	4060	44205	16815	23210	30635	10090		70075	3420		210900	63,22	
	DB						205	670	2275	2200	2760	14140	560		6650	345		29805	8,93	
	DB.C											805						805	0,24	
	KL							5										5	0	
	JW					620	2420	5735	85	130	505	810	685		3625	800		15415	4,62	
	JS						5	925	580		295	1730	175		1455			5165	1,55	
	GB					120	70	450	645	2150	530	790	2500	635		2065			9955	2,98
	BRZ					55	50									110			215	0,06
	OL						50	125								110			285	0,09
	CZR										5								5	0
	OS					145	40				195								380	0,11
LP						235	950	105	215	95	95	715			630			3040	0,91	
Razem	m3				1385	4885	24275	29990	51340	20440	29945	55590	15710		95565	4565		333690	100	
	%				0,42	1,46	7,27	8,99	15,39	6,13	8,97	16,66	4,71		28,63	1,37		100,00	100	
LWYŻW	SO							905	265			55			785			2010	11,19	
	MD					260		1695					140		850			2945	16,39	

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Miąższosc w m3																	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	OS			150														150	6,13
	WB			195				5										200	8,18
Razem	m3			755	220		225	725	90		430							2445	100
	%			30,88	9,00		9,20	29,65	3,68		17,59							100,00	100
LMGŚW	SO						245											245	0,56
	ŚW					105			80									185	0,42
	JD				1675	1330	2010		11785		3465			1230	6005			27500	63,14
	BK				30				3850		3065			1820	6395			15160	34,8
	DB								295									295	0,68
	BRZ														175			175	0,4
Razem	m3				1705	1435	2255		16010		6530			3050	12575			43560	100
	%				3,91	3,29	5,18		36,76		14,99			7,00	28,87			100,00	100
LGŚW	SO		200	430	8790	16965	80870	596710	96705	3595	4165	2580	150		122480	665		934305	16,34
	MD	95	1155	24955	4435	5330	36410	121075	24870	1135	650	7185			29830			257125	4,5
	ŚW		160	4815	7100	29430	60360	42705	8005		410	65			15515			168565	2,95
	JD	15	790	4510	45070	105755	99060	170045	92340	99860	121240	414990	140195	51975	755665	6435		2107945	36,85
	DG						865											865	0,02
	BK		200	1205	4470	37795	89575	244125	248240	282295	220900	386740	72610	14520	427075	5855		2035605	35,61
	DB			40		235	830	55	440	220	20	945			1530			4315	0,08
	DB.C						1710											1710	0,03
JW			640	1910	3720	21515	43560	5360	9965	1980	2270	405	565	8110			100000	1,75	

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
Miąższosc w m3																			%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	WZ							175		3305					400			3880	0,07
	JS		40	215	290	960	7195	16395	1795	5520	2000	1220	10		4155			39795	0,7
	GB			30	585	2800	1880	8990	335	135	690	720	240		445			16850	0,29
	BRZ		85	3530		3255	1410	8695		580	1205	1035			1325			21120	0,37
	OL			20		135	460	455							560			1630	0,03
	OL.S	55	60	1440	5015	2865	1530	4260		165	55				410	480		16335	0,29
	CZR			15		45	340	515			75							990	0,02
	OS			335		635	1140	560	280	185	180				185			3500	0,06
	WB				380	45		15										440	0,01
	LP					55	125	355	120			115						770	0,01
IWA					290	595											885	0,02	
Razem	m3	165	2690	42180	78045	210315	405870	1258690	478490	406960	353570	817865	213610	67060	1367685	13435		5716630	100
	%	0,00	0,05	0,74	1,37	3,68	7,10	22,02	8,37	7,12	6,18	14,31	3,74	1,17	23,91	0,24		100,00	100
LGW	SO			100	40	595	3465	7535							10980			22715	15,2
	MD		50	5390	215	140	620	1815			150				575			8955	5,99
	ŚW		5	235	2975	975	415	1150			310				1185			7250	4,85
	JD			95	1915	7495	2745	4945	605	5235	1400	2510	19255	28625	9605	3385		87815	58,77
	BK			270		25		485	260	45	220	3580	1195	1805	1400			9285	6,21
	KL							40										40	0,03
	JW				620	245	135	1395	205						575			3175	2,12
JS				5		30	645	30						365			1075	0,72	

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
		Miąższosc w m3																	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	OS					105												105	0,75
	WB			100	125	75		170		40								510	3,64
	LP						10	145										155	1,1
Razem	m3		35	1160	2370	3830	2570	2940		490		190	445					14030	100
	%		0,25	8,27	16,89	27,30	18,32	20,96		3,49		1,35	3,17					100,00	100
Łącznie	SO		200	695	8940	17855	84940	614955	98375	3675	4515	3070	780		136240	665		974905	15,53
	MD	95	1240	30445	4950	5820	37290	131255	24870	1570	2190	10270	410		32300			282705	4,5
	ŚW		165	5225	10205	31280	61110	44015	8085		410	395			16700			177590	2,83
	JD	15	790	4965	49205	119740	117015	177155	105155	105355	126505	418530	162660	81830	780555	9820		2259295	35,99
	DG						865											865	0,01
	BK		200	1485	5550	38695	96355	248670	296555	299155	247445	420955	83895	18145	504945	9275		2271325	36,18
	DB			50	40	410	1035	1210	3010	2420	3690	15085	705		8180	345		36180	0,58
	DB.C						1710					805						2515	0,04
	KL							45										45	0
	JW			780	2710	4850	24430	53850	5705	10095	2580	3090	1125	565	13570	800		124150	1,98
	WZ							175		3305					400			3880	0,06
	JS		40	380	820	1335	7410	19805	2430	5610	2355	3130	185		6270			49770	0,79
	GB			45	805	2870	2385	10385	2500	665	1765	3220	875	65	2510			28090	0,45
	BRZ		85	3915	70	3305	1475	8990		580	1205	1035			2005			22665	0,36
	OL			2045	550	775	2470	2740	1185		80				1930			11775	0,19
OL.S		55	60	2140	5770	3800	1755	4545		220	55			900	480		19780	0,32	

Typ siedliskowy lasu	Gatunek drzewa	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
Miąższosc w m3																			%
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	CZR			15	10	45	340	580		5	75							1070	0,02
	OS			555	165	780	1350	560	340	380	180				295			4605	0,07
	WB			295	505	120		190		40								1150	0,02
	LP				30	290	1085	800	335	95	135	865			910			4545	0,07
	IWA					290	595											885	0,01
Ogółem	m3	165	2780	53035	90325	232260	443615	1319925	548545	433170	393185	880450	250635	100605	1507710	21385		6277790	100
	%	0	0	1	1	4	7	21	9	7	6	14	4	2	24	0		100	100

Gospodarstwo	Wiek ręb.	Gat. pan.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem pow. zales
			I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				
			1	11	21	31	41	51	61	71	81	91	101	121	141				
			10	20	30	40	50	60	70	80	90	100	120	140	i wyż.				
Powierzchnia zalesiona w ha / miąższość w m3																			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	Ra- zem			13,03	20,33	18,54	127,80	141,21	187,30	258,92	179,15	165,99	410,87	302,58	164,48	109,06			2099,26
				470	2030	3085	29630	42380	56725	112445	58155	62525	199490	131520	79745	31835			810035
LASÓW OCHRONNYCH (O)	90	SO					45,00	273,00	1223,59	377,37						615,88	26,54		2561,38
							8585	57460	359430	116575						118740	1465		662255
	110	MD			155,85	4,43		35,43	236,03	60,33						14,63			506,70
					27735	1085		9060	67020	18035						2425			125360
	70	ŚW		0,22	4,80	25,88	67,13	110,33	58,58	15,93						64,92			347,79
					700	8135	18860	35615	17675	6460						14850			102295
	120	JD	4,30	107,01	195,23	97,13	136,74	95,91	127,73	92,50	132,72	83,65	593,74	177,36	31,73	1439,02	24,61		3339,38
				955	7640	27065	32995	35165	58470	38180	49595	41565	290880	70160	14010	561100	11145		1238925
	120	BK	43,48			8,31	44,53	166,48	280,98	326,94	313,56	285,71	199,40	25,07	1,78	802,90	8,77		2507,91
			165			1200	8035	44000	88625	114600	114860	109530	70225	8020	180	244195	2410		806045
	120	JW			5,75		2,50	7,06	3,67	1,40	1,30								21,68
					485		300	2370	715	310	195								4375
	120	JS						2,54	9,80	3,97						15,68			31,99
								405	1300	760						1560			4025
	80	GB						2,11											2,11
								435											435
	80	BRZ			17,39		35,65									14,70			67,74
					3520		5750									470			9740
	80	OL			14,96			6,75	4,57	4,59						8,56			39,43
					2190			900	1215	1265						885			6455
40	OL.S			27,65	100,19	26,76									9,49			164,09	
				2480	12735	1590									1015			17820	
Ra- zem			47,78	107,23	421,63	235,94	358,31	699,61	1944,95	883,03	447,58	369,36	793,14	202,43	33,51	2985,78	59,92		9590,20
			165	955	44750	50220	76115	185410	594450	296185	164650	151095	361105	78180	14190	945240	15020		2977730

Gospodarstwo	Wiek rębn.	Gat. pan.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem pow. zales	
			I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
			1	11	21	31	41	51	61	71	81	91	101	121	141					
			10	20	30	40	50	60	70	80	90	100	120	140	i wyż.					
Powierzchnia zalesiona w ha / miąższość w m3																				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
(GPZ)	90	SO		3,34				0,24	1,55										5,13	
				335				45	315										695	
	110	MD		12,55	34,39														46,94	
				1020	4320															5340
	120	BK							4,84	7,51									12,35	
									1380	2570										3950
	120	JW			5,82				1,29											7,11
					420				270											690
	80	GB							46,26											46,26
									9205											9205
	40	OLS						6,14												6,14
								455												455
	50	OS							2,38											2,38
									375											375
	Ra- zem			15,89	40,21		6,14	2,62	53,94	7,51									126,31	
				1355	4740		455	420	11170	2570									20710	
OGÓLEM GOSP. (G)				15,89	40,21		6,14	2,62	53,94	7,51									126,31	
				1355	4740		455	420	11170	2570									20710	
Łącznie			47,78	136,15	482,17	254,48	492,25	843,44	2186,19	1149,46	626,73	535,35	1204,01	505,01	197,99	3094,84	59,92		11815,77	
			165	2780	51520	53305	106200	228210	662345	411200	222805	213620	560595	209700	93935	977075	15020		3808475	

Gospodarstwo	Wiek rębn.	Gat. pan.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem pow. zales
			I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				
			1 10	11 20	21 30	31 40	41 50	51 60	61 70	71 80	81 90	91 100	101 120	121 140	141 i wyż.				
Powierzchnia zalesiona w ha / miąższość w m3																			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	80	OL				1,28													1,28
						140													140
	40	OL.S				17,61													17,61
						1480													1480
	50	OS					0,17												0,17
							45												45
	110	LP							0,43	2,02	0,25								2,70
									130	465	90								685
	Ra- zem		1,10	1,09	18,89	35,12	1,12	1,50	4,79	9,47		2,87	0,35		1,43			77,73	
OGÓŁEM GOSP. (G)				1,10	1,09	18,89	35,12	1,12	1,50	4,79	9,47		2,87	0,35		2,86			77,73
					105	1620	8425	255	335	1670	3260		1065	115		140			16990
Łącznie			2,94	19,38	13,86	177,09	351,76	705,14	2135,03	365,80	554,12	508,85	800,80	101,08	22,48	1749,59	15,72		7523,64
					1515	37020	126060	215405	657580	137345	210365	179565	319855	40935	6670	530635	6365		2469315

Gospodarstwo	Wiek ręb.	Gat. pan.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku														KO	KDO	Bud. przer.	Razem pow. zales
			I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
			1	11	21	31	41	51	61	71	81	91	101	121	141					
			10	20	30	40	50	60	70	80	90	100	120	140	i wyż.					
Powierzchnia zalesiona w ha / mąższość w m3																				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	
	80	OL			0,65	0,22		4,78	2,44	0,51									8,60	
					40	30		1255	710	90									2125	
	40	OL.S			8,86	9,01	19,59												37,46	
					1390	705	1390													3485
	40	WB			4,63	0,25	1,07												5,95	
					755	75	85													915
	110	LP							0,81											0,81
								135											135	
	Ra- zem		1,30	13,03	27,27	58,39	169,51	239,48	390,32	311,37	245,21	303,61	616,34	397,68	174,30	224,79			3172,60	
				470	2900	16185	45995	74350	128720	131225	83665	109365	279110	171390	83365	59110			1185850	
LASÓW OCHRONNYCH (O)	90	SO					45,00	406,89	2587,26	399,58	2,64	5,38	1,08	5,63		821,33	26,54		4301,33	
							8585	96950	779395	123475	790	1755	220	950		160830	1465		1174415	
	110	MD			158,93	7,88	7,61	72,06	321,46	72,34	1,93	4,81	2,94			69,12			719,08	
					28100	1830	2600	20320	89015	22505	435	1455	725			13725				180710
	70	ŚW		0,22	4,80	25,88	92,21	141,69	60,62	15,93						64,92			406,27	
					700	8135	29555	44485	18485	6460						14850				122670
	120	JD	5,94	116,85	197,87	179,00	316,08	312,30	181,56	146,02	178,94	190,44	781,66	177,36	31,73	1977,18	24,61			4817,54
					955	7815	43435	102630	107605	78475	62335	68685	83390	368935	70160	14010	745830	11145		1765405
	120	BK	43,48	8,44		17,02	74,12	237,92	553,05	526,95	716,49	512,26	561,06	25,07	14,44	1533,91	24,49			4848,70
					165		2310	17770	65950	177530	189610	270015	189480	213365	8020	3230	489315	8775		1635535
	140	DB									3,35	0,74	12,21	37,76			56,01			110,07
											955	290	3110	16845			11005			32205
120	JW			5,75		21,87	99,39	127,92	18,38	5,71						21,13			300,15	
				485		4705	27615	28020	5640	1520						3320			71305	

Gospodarstwo	Wiek ręb.	Gat. pan.	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem pow. zales
			I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII				
			1 10	11 20	21 30	31 40	41 50	51 60	61 70	71 80	81 90	91 100	101 120	121 140	141 i wyż.				
Powierzchnia zalesiona w ha / miąższość w m3																			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
	140	DB							0,02		8,67			0,35					9,04
											3020			115					3135
	120	JW			5,82			0,35	1,29	0,11									7,57
					420			70	270	20									780
	120	JS						0,77											0,77
								185											185
	80	GB		0,16					47,15	0,27	0,13								47,71
									9370	60	25								9455
	80	OL				1,28													1,28
						140													140
	40	OL.S				17,61	6,14												23,75
						1480	455												1935
	50	OS					0,17	2,38											2,55
							45	375											420
	110	LP							0,43	2,02	0,25								2,70
									130	465	90								685
	Ra- zem			16,99	41,30	18,89	41,26	3,74	55,44	12,30	9,47		2,87	0,35		1,43			204,04
				1355	4845	1620	8880	675	11505	4240	3260		1065	115		140			37700
OGÓŁEM GOSP. (G)				16,99	41,30	18,89	41,26	3,74	55,44	12,30	9,47		2,87	0,35		2,86			204,04
				1355	4845	1620	8880	675	11505	4240	3260		1065	115		140			37700
Łącznie			50,72	155,53	496,03	431,57	844,01	1548,58	4321,22	1515,26	1180,85	1044,20	2004,81	606,09	220,47	4844,43	75,64		19339,41
			165	2780	53035	90325	232260	443615	1319925	548545	433170	393185	880450	250635	100605	1507710	21385		6277790

Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu mączszości wg gatunków panujących i stref uszkodzenia - przyrost tablicowy

Tabela nr VIIIa Nadleśnictwo Rymanów, Obręb Jaśliska (04-20-1-)

Gatunek panujący	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	Procent
	I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
	1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
Bieżący roczny przyrost mączszości w m3																		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
SO		35			265	1670	9430	3410						3370	40		18220	20,98
MD		185	3275	55	45	215	1890	410						85			6160	7,09
ŚW			100	600	910	2120	945	160						565			5400	6,22
JD		180	1485	2175	2230	1580	1835	1235	955	930	4840	2290	815	8130	110		28790	33,17
BK	30			125	1335	1715	2915	5125	3555	3115	3805	325	55	3990	45		26135	30,1
JW			120	10	15	75	105	5									330	0,38
JS			20	55	25	10	40	5						20			175	0,2
GB						10	210										220	0,25
BRZ			200		160		45							10			415	0,48
OL			155			40	20	20						30			265	0,31
OL.S			170	435	80									20			705	0,81
OS						10											10	0,01
WB																		
Razem	30	400	5525	3455	5065	7445	17435	10370	4510	4045	8645	2615	870	16220	195		86825	100

Przyrost tablicowy w drzewostanach nieobjętych użytkowaniem rębnym = 54230m3/1rok = 542300m3/10 lat = 62% całości spodziewanego przyrostu okresowego tablicowego

Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu mierzności wg gatunków panujących i stref uszkodzenia - przyrost tablicowy

Tabela nr VIII a Nadleśnictwo Rymanów, Obręb Rymanów (04-20-2-)

Gatunek panujący	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	Procent
	I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
	1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
Bieżący roczny przyrost mierzności w m3																		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
SO				25	225	1125	10725	225	25	30	5	30		935			13350	22,6
MD			30	45	110	295	655	85	25	10	185			195			1635	2,77
ŚW			5		565	340	20										930	1,57
JD		5	15	2945	4695	4100	1730	900	480	895	1525	155	70	3175			20690	35,01
BK				85	445	895	2590	1740	3380	2115	2925	360	75	4310	95		19015	32,19
DB								20	60	55	295	5		165			600	1,02
JW					170	860	640	130	15					80			1895	3,21
JS					10	70	60		80	85	10			40			355	0,6
GB				5	105	45	90							45			290	0,49
BRZ							15										15	0,03
OL				20			45							80			145	0,25
OL.S				130													130	0,22
OS				5													5	0,01
WB			20														20	0,03
LP																		
Razem		5	70	3260	6325	7730	16570	3100	4065	3190	4945	550	145	9025	95		59075	100

Przyrost tablicowy w drzewostanach nieobjętych użytkowaniem rębnym = $41830\text{m}^3/1\text{rok} = 418300\text{m}^3/10\text{ lat} = 71\%$ całości spodziewanego przyrostu okresowego tablicowego

Tabela klas wieku spodziewanego bieżącego rocznego przyrostu miaższoci wg gatunków panujących i stref uszkodzenia - przyrost tablicowy

Tabela nr VIII a Nadleśnictwo Rymanów (04-20-)

Gatunek panujący	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													KO	KDO	Bud. przer.	Razem	Procent
	I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII					
	1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	141 i wyżej					
Bieżący roczny przyrost m ia ższoci w m3																		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19
SO		35		25	490	2795	20155	3635	25	30	5	30		4305	40		31570	21,64
MD		185	3305	100	155	510	2545	495	25	10	185			280			7795	5,34
ŚW			105	600	1475	2460	965	160						565			6330	4,34
JD		185	1500	5120	6925	5680	3565	2135	1435	1825	6365	2445	885	11305	110		49480	33,92
BK	30			210	1780	2610	5505	6865	6935	5230	6730	685	130	8300	140		45150	30,95
DB								20	60	55	295	5		165			600	0,41
JW			120	10	185	935	745	135	15					80			2225	1,53
JS			20	55	35	80	100	5	80	85	10			60			530	0,36
GB				5	105	55	300							45			510	0,35
BRZ			200		160		60							10			430	0,29
OL			155	20		40	65	20						110			410	0,28
OL.S			170	565	80									20			835	0,57
OS				5		10											15	0,01
WB			20														20	0,01
LP																		
Razem	30	405	5595	6715	11390	15175	34005	13470	8575	7235	13590	3165	1015	25245	290		145900	100

Przyrost tablicowy w drzewostanach nieobjętych użytkowaniem rębnym = 96060m3/1rok = 960600m3/10 lat = 66% całości spodziewanego przyrostu okresowego tablicowego

Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębnego

Tabela XIV Nadleśnictwo Rymanów, Obręb Jaśliska (04-20-1-)

Gospodarstwo Sposób zagosp.	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z potrzeb hodowlanych i ochronnych na okres obowiązania planu	Etat przyjęty na okres obowiązania planu
	etaty wg dojrzałości drzewostanów		etat wg zrównania średniego wieku	etat optymalny	etat z potrzeb przebudowy	etat wg okresów uprzątnięcia w KO i KDO		
	z ostatniej klasy wieku	z dwóch ostatnich klas wieku						
	m3 brutto							
1	2	3	4	5	6	7	8	9
SPECJALNE (S)	X	X	X	X	303	934	14644	14644
LASÓW OCHRONNYCH (O)	39360	40144	33763	39360	7344	30400	383615	383615
LASÓW GOSPODARCZYCH (GZ)	0 0,00	0 0,00	0 0,00	0 0,00	0 0	X	X	
LASÓW GOSPODARCZYCH (GPZ)	296	235	453	296	0	0	X	1493
LASÓW GOSPODARCZYCH (GP)	X	X	X	X	0	0	0	
RAZEM GOSPODARSTWO (G)	296	235	453	296	0	0	0	
OGÓŁEM OBRĘB	39656	40379	34216	39656	7647	31334	398259	399752
OGÓŁEM NADLEŚNICTWO	58529	66512	56446	61731	13042	49326	641345	643956

Orientacyjny etat wg pożądanego kierunku rozwoju zasobów drzewnych w lasach wielofunkcyjnych nadleśnictwa: 56446 m3 brutto

Zestawienie obliczonych i przyjętych miąższościowych etatów użytkowania rębego

Tabela XIV Nadleśnictwo Rymanów, Obręb Rymanów (04-20-2-)

Gospodarstwo Sposób zagosp.	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z potrzeb hodowlanych i ochronnych na okres obowiązania planu	Etat przyjęty na okres obowiązania planu
	etaty wg dojrzałości drzewostanów		etat wg zrównania średniego wieku	etat optymalny	etat z potrzeb przebudowy	etat wg okresów uprzętnienia w KO i KDO		
	z ostatniej klasy wieku	z dwóch ostatnich klas wieku						
	m3 brutto							
1	2	3	4	5	6	7	8	9
SPECJALNE (S)	X	X	X	X	51	999	14889	14889
LASÓW OCHRONNYCH (O)	18767	26046	21969	21969	5176	16979	228197	228197
LASÓW GOSPODARCZYCH (GZ)	0 0,00	0 0,00	0 0,00	0 0,00	0 0	X	X	
LASÓW GOSPODARCZYCH (GPZ)	106	87	261	106	168	14	X	1118
LASÓW GOSPODARCZYCH (GP)	X	X	X	X	0	0	0	
RAZEM GOSPODARSTWO (G)	106	87	261	106	168	14	0	
OGÓŁEM OBRĘB	18873	26133	22230	22075	5395	17992	243086	244204
OGÓŁEM NADLEŚNICTWO	58529	66512	56446	61731	13042	49326	641345	643956

Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych wg rodzajów rębni w gospodarstwach

Tabela nr XV Nadleśnictwo Rymanów, Obręb Jaśliska (04-20-1-)

Gospodarstwo Sposób zagosp.	Rębnie zupełne	Rębnie częściowe, gniazdowe i stopniowe			Rębnia przerębowa 1)	Ogółem
		cięcia uprząt.	cięcia pozost.	razem		
ha						
1	2	3	4	5	6	7
SPECJALNE (S)			205,38	205,38	4,30	209,68
LASÓW OCHRONNYCH (O)		86,60	5004,48	5091,08	238,51	5329,59
LASÓW GOSPODARCZYCH (GZ)						
LASÓW GOSPODARCZYCH (GPZ)			51,92	51,92		51,92
LASÓW GOSPODARCZYCH (GP)						
RAZEM GOSPODARSTWO (G)			51,92	51,92		51,92
OGÓŁEM OBRĘB		86,60	5261,78	5348,38	242,81	5591,19
OGÓŁEM NADLEŚNICTWO		98,84	8147,33	8246,17	413,90	8660,07

1) - należy zaliczyć również rębnię stopniową udoskonaloną z okresem odnowienia ponad 40 lat

Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych wg rodzajów rębni w gospodarstwach

Tabela nr XV Nadleśnictwo Rymanów, Obręb Rymanów (04-20-2-)

Gospodarstwo Sposób zagosp.	Rębnie zupełne	Rębnie częściowe, gniazdowe i stopniowe			Rębnia przerębowa 1)	Ogółem
		cięcia uprząt.	cięcia pozost.	razem		
ha						
1	2	3	4	5	6	7
SPECJALNE (S)			151,13	151,13	26,99	178,12
LASÓW OCHRONNYCH (O)		10,81	2693,54	2704,35	144,10	2848,45
LASÓW GOSPODARCZYCH (GZ)						
LASÓW GOSPODARCZYCH (GPZ)		1,43	40,88	42,31		42,31
LASÓW GOSPODARCZYCH (GP)						
RAZEM GOSPODARSTWO (G)		1,43	40,88	42,31		42,31
OGÓŁEM OBRĘB		12,24	2885,55	2897,79	171,09	3068,88
OGÓŁEM NADLEŚNICTWO		98,84	8147,33	8246,17	413,90	8660,07

1) - należy zaliczyć również rębnię stopniową udoskonaloną z okresem odnowienia ponad 40 lat

Zestawienie powierzchni manipulacyjnej użytków rębnych wg rodzajów rębni w gospodarstwach

Tabela nr XV Nadleśnictwo Rymanów (04-20-)

Gospodarstwo Sposób zagosp.	Rębnie zupełne	Rębnie częściowe, gniazdowe i stopniowe			Rębnia przerębowa 1)	Ogółem
		cięcia uprząt.	cięcia pozost.	razem		
ha						
1	2	3	4	5	6	7
SPECJALNE (S)			356,51	356,51	31,29	387,80
LASÓW OCHRONNYCH (O)		97,41	7698,02	7795,43	382,61	8178,04
LASÓW GOSPODARCZYCH (GZ)						
LASÓW GOSPODARCZYCH (GPZ)		1,43	92,80	94,23		94,23
LASÓW GOSPODARCZYCH (GP)						
RAZEM GOSPODARSTWO (G)		1,43	92,80	94,23		94,23
OGÓŁEM OBRĘB		98,84	8147,33	8246,17	413,90	8660,07
OGÓŁEM NADLEŚNICTWO		98,84	8147,33	8246,17	413,90	8660,07

1) - należy zaliczyć również rębnię stopniową udoskonaloną z okresem odnowienia ponad 40 lat

Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębego we wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku

Tabela nr XVI Nadleśnictwo Rymanów, Obręb Jaślicka (04-20-1-)

Rodzaj cięcia	Gatunek panujący	Powierzchnia (ha)* wg klas i podklas wieku													
		I		II		III		IV		V		VI	VII	Razem	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121 i wyżej		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	
Czyszczenia późne (CPP)	MD		0,93	23,6											24,53
	JD		23,41	111,87	23,72	7,21									166,21
	BK	3,21													3,21
	JW			11,57											11,57
	Razem	3,21	24,34	147,04	23,72	7,21									205,52
Trzebieże wczesne (TW)	SO		3,34												3,34
	MD		13,44	165,14	3,18										181,76
	ŚW		0,22	4,8	20,2										25,22
	JD			37,04	44,38	7,42	2,61								91,45
	BK				8,31										8,31
	BRZ			13,89											13,89
	OL			14,96											14,96
Razem		17	235,83	76,07	7,42	2,61								338,93	
Trzebieże późne (TP)	SO					24,19	120,64	768,39	54,15						967,37
	MD				1,25		35,43	127,97	60,33						224,98
	ŚW				4,75	23,74	11,73								40,22
	JD				25,88	125,69	92,1	124,44	100,24	127,34	79,51	111,23			786,43
	BK					48,01	167,64	259,83	306,71	287,34	233,87	16,26			1319,66
	JW					2,5	7,06	1,53	1,4						12,49
	BRZ					35,65									35,65
	OL						0,84								0,84
Razem				31,88	259,78	435,44	1282,16	522,83	414,68	313,38	127,49			3387,64	

Rodzaj cięcia	Gatunek panujący	Powierzchnia (ha)* wg klas i podklas wieku												Razem
		I		II		III		IV		V		VI	VII	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121 i wyżej	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Razem trzebieże	SO		3,34			24,19	120,64	768,39	54,15					970,71
	MD		13,44	165,14	4,43		35,43	127,97	60,33					406,74
	ŚW		0,22	4,8	24,95	23,74	11,73							65,44
	JD			37,04	70,26	133,11	94,71	124,44	100,24	127,34	79,51	111,23		877,88
	BK				8,31	48,01	167,64	259,83	306,71	287,34	233,87	16,26		1327,97
	JW					2,5	7,06	1,53	1,4					12,49
	BRZ			13,89		35,65								49,54
	OL			14,96			0,84							15,8
	Razem		17	235,83	107,95	267,2	438,05	1282,16	522,83	414,68	313,38	127,49		3726,57
Łącznie	SO		3,34			24,19	120,64	768,39	54,15					970,71
	MD		14,37	188,74	4,43		35,43	127,97	60,33					431,27
	ŚW		0,22	4,8	24,95	23,74	11,73							65,44
	JD		23,41	148,91	93,98	140,32	94,71	124,44	100,24	127,34	79,51	111,23		1044,09
	BK	3,21			8,31	48,01	167,64	259,83	306,71	287,34	233,87	16,26		1331,18
	JW			11,57		2,5	7,06	1,53	1,4					24,06
	BRZ			13,89		35,65								49,54
	OL			14,96			0,84							15,8
Ogółem		3,21	41,34	382,87	131,67	274,41	438,05	1282,16	522,83	414,68	313,38	127,49		3932,09

*- dotyczy rzeczywistej powierzchni manipulacyjnej, bez powtórzeń (nawrotów) w 10 leciu

Zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębne w wskazaniach gospodarczych opisu taksacyjnego wg rodzajów cięć i gatunków panujących oraz klas i podklas wieku

Tabela nr XVI Nadleśnictwo Rymanów, Obręb Rymanów (04-20-2-)

Rodzaj cięcia	Gatunek panujący	Powierzchnia (ha)* wg klas i podklas wieku												Razem
		I		II		III		IV		V		VI	VII	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121 i wyżej	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Czyszczenia późne (CPP)	MD			1,3										1,3
	JD			2,64	9,98									12,62
	BK				4,37									4,37
	Razem			3,94	14,35									18,29
Trzebieże wczesne (TW)	MD			3,84	3,45									7,29
	JD				89,94	14,45								104,39
	BK				3,66									3,66
	OL				1,28									1,28
	Razem			3,84	98,33	14,45								116,62
Trzebieże późne (TP)	SO				2,05	7,65	92,07	962,04						1063,81
	MD					7,61	36,63	73,35	12,01	2,18			131,78	
	ŚW					8,26	30,9						39,16	
	JD				15,27	203,64	273,1	129	80,47	61,26	101,48	42,83	907,05	
	BK					29,59	78,18	283,54	199,61	378,97	245,34	81,47	1296,7	
	DB								2,17	8,43	12,21	37,62	60,43	
	JW					6,95	62,26	52,72	16,98	4,41			143,32	
	JS										15,49		15,49	
	GB					10,18	7,11	8,4					25,69	
Razem				17,32	273,88	580,25	1509,05	311,24	455,25	374,52	161,92	3683,43		
Razem trzebieże	SO				2,05	7,65	92,07	962,04					1063,81	
	MD			3,84	3,45	7,61	36,63	73,35	12,01	2,18			139,07	
	ŚW					8,26	30,9						39,16	

Rodzaj cięcia	Gatunek panujący	Powierzchnia (ha)* wg klas i podklas wieku												Razem
		I		II		III		IV		V		VI	VII	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121 i wyżej	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	JD				105,21	218,09	273,1	129	80,47	61,26	101,48	42,83		1011,44
	BK				3,66	29,59	78,18	283,54	199,61	378,97	245,34	81,47		1300,36
	DB								2,17	8,43	12,21	37,62		60,43
	JW					6,95	62,26	52,72	16,98	4,41				143,32
	JS										15,49			15,49
	GB					10,18	7,11	8,4						25,69
	OL				1,28									1,28
	Razem				3,84	115,65	288,33	580,25	1509,05	311,24	455,25	374,52	161,92	
Łącznie	SO				2,05	7,65	92,07	962,04						1063,81
	MD			5,14	3,45	7,61	36,63	73,35	12,01	2,18				140,37
	ŚW					8,26	30,9							39,16
	JD			2,64	115,19	218,09	273,1	129	80,47	61,26	101,48	42,83		1024,06
	BK				8,03	29,59	78,18	283,54	199,61	378,97	245,34	81,47		1304,73
	DB								2,17	8,43	12,21	37,62		60,43
	JW					6,95	62,26	52,72	16,98	4,41				143,32
	JS										15,49			15,49
	GB					10,18	7,11	8,4						25,69
OL				1,28									1,28	
Ogółem				7,78	130	288,33	580,25	1509,05	311,24	455,25	374,52	161,92		3818,34

*- dotyczy rzeczywistej powierzchni manipulacyjnej, bez powtórzeń (nawrotów) w 10 leciu

Rodzaj cięcia	Gatunek panujący	Powierzchnia (ha)* wg klas i podklas wieku												Razem
		I		II		III		IV		V		VI	VII	
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121 i wyżej	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
	OL						0,84							0,84
	Razem				49,2	533,66	1015,69	2791,21	834,07	869,93	687,9	289,41		7071,07
Razem trzebieże	SO		3,34		2,05	31,84	212,71	1730,43	54,15					2034,52
	MD		13,44	168,98	7,88	7,61	72,06	201,32	72,34	2,18				545,81
	ŚW		0,22	4,8	24,95	32	42,63							104,6
	JD			37,04	175,47	351,2	367,81	253,44	180,71	188,6	180,99	154,06		1889,32
	BK				11,97	77,6	245,82	543,37	506,32	666,31	479,21	97,73		2628,33
	DB								2,17	8,43	12,21	37,62		60,43
	JW					9,45	69,32	54,25	18,38	4,41				155,81
	JS										15,49			15,49
	GB					10,18	7,11	8,4						25,69
	BRZ			13,89		35,65								49,54
	OL			14,96	1,28		0,84							17,08
	Razem		17	239,67	223,6	555,53	1018,3	2791,21	834,07	869,93	687,9	289,41		7526,62
Łącznie	SO		3,34		2,05	31,84	212,71	1730,43	54,15					2034,52
	MD		14,37	193,88	7,88	7,61	72,06	201,32	72,34	2,18				571,64
	ŚW		0,22	4,8	24,95	32	42,63							104,6
	JD		23,41	151,55	209,17	358,41	367,81	253,44	180,71	188,6	180,99	154,06		2068,15
	BK	3,21			16,34	77,6	245,82	543,37	506,32	666,31	479,21	97,73		2635,91
	DB								2,17	8,43	12,21	37,62		60,43
	JW			11,57		9,45	69,32	54,25	18,38	4,41				167,38
	JS										15,49			15,49
	GB					10,18	7,11	8,4						25,69
	BRZ			13,89		35,65								49,54
OL			14,96	1,28		0,84							17,08	
Ogółem		3,21	41,34	390,65	261,67	562,74	1018,3	2791,21	834,07	869,93	687,9	289,41		7750,43

*- dotyczy rzeczywistej powierzchni manipulacyjnej, bez powtórzeń (nawrotów) w 10 leciu

Zestawienie łączne etatu użytkowników głównych według kategorii cięć

Tabela nr XVII Nadleśnictwo Rymanów, Obręb Jaśliska (04-20-1)

Kategoria cięć	Powierzchnia ha		Miąższość grubizny w m3	
	cięć* (manipulacyjna)	do odnowienia	brutto	netto
1	2	3	4	5
I. Użytki rębne:				
A. Zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)	5591,19	625,32	399752	342822
Spodziewany przyrost 5% miąższości użytków rębnych			19988	17127
Łącznie użytki rębne ze spodziew. przyrostem	5591,19	625,32	419740	359949
B. Nie zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)				
1. uprzątnięcie płazowin				
2. uprzątnięcie nasienników i przestojów			1506	1277
3. pozostałe				
Razem nie zaliczone			1506	1277
Razem użytki rębne	5591,19	625,32	421246	361226
II. Użytki przedrębne				
A. Czyszczenia	205,52		3281	2625
B. Trzebieże	3726,57		193324	154659
Razem użytki przedrębne (m3 wg przyjęt. etatu)	3932,09		196605	157284
Ogółem użytki główne (I+II)	9523,28	625,32	617851	518510

Zestawienie łączne etatu użytków głównych według kategorii cięć

Tabela nr XVII Nadleśnictwo Rymanów, Obręb Rymanów (04-20-2)

Kategoria cięć	Powierzchnia ha		Miąższość grubizny w m3	
	cięcia* (manipulacyjna)	do odnowienia	brutto	netto
1	2	3	4	5
I. Użytki rębne:				
A. Zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)	3068,88	360,34	244204	213399
Spodziewany przyrost 5% miąższości użytków rębnych			12210	10680
Łącznie użytki rębne ze spodziew. przyrostem	3068,88	360,34	256414	224079
B. Nie zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)				
1. uprzątnięcie płazowin				
2. uprzątnięcie nasienników i przestojów			516	430
3. pozostałe				
Razem nie zaliczone			516	430
Razem użytki rębne	3068,88	360,34	256930	224509
II. Użytki przedrębne				
A. Czyszczenia	18,29		231	185
B. Trzebieże	3800,05		200232	160185
Razem użytki przedrębne (m3 wg przyjęt. etatu)	3818,34		200463	160370
Ogółem użytki główne (I+II)	6887,22	360,34	457393	384879

Zestawienie łączne etatu użytków głównych według kategorii cięć

Tabela nr XVII Nadleśnictwo Rymanów (04-06)

Kategoria cięć	Powierzchnia ha		Miąższość grubizny w m3	
	cięcia* (manipulacyjna)	do odnowienia	brutto	netto
1	2	3	4	5
I. Użytki rębne:				
A. Zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)	8660,07	985,66	643956	556221
Spodziewany przyrost 5% miąższości użytków rębnych			32198	27807
Łącznie użytki rębne ze spodziew. przyrostem	8660,07	985,66	676154	584028
B. Nie zaliczone na poczet przyjętego etatu (powierzchniowego)				
1. uprzątnięcie płazowin				
2. uprzątnięcie nasienników i przestojów			2022	1707
3. pozostałe				
Razem nie zaliczone			2022	1707
Razem użytki rębne	8660,07	985,66	678176	585735
II. Użytki przedrębne				
A. Czyszczenia	223,81		3512	2810
B. Trzebieże	7526,62		393556	314844
Razem użytki przedrębne (m3 wg przyjęt. etatu)	7750,43		397068	317654
Ogółem użytki główne (I+II)	16410,50	985,66	1075244	903389

Zestawienie zbiorcze wskaźników gospodarczych z opisów taksacyjnych w zakresie hodowli lasu

Tabela nr XVIII Nadleśnictwo Rymanów, Obręb Jaśliska (04-20-1-)

Typ siedliskowy lasu	Odnowienia i zalesienia							Poprawki i uzupełnienia	Ogółem odnowienia i zalesienia oraz poprawki i uzupełnienia	Wprowadzanie podszyców	Pielęgnowanie				Melioracje	
	otwarte			pod osłoną			razem				upraw		młodników	razem	wodne	agrotechniczne
	halizny, płazowiny, zręby	grunty nieleśne	zręby projektowane	przy rębniach złożonych	podsadzenia	dolesianie luk i przerzedzeń					pielęgnowanie gleby	czyszczenia wczesne				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
LGŚW				593,19	4,60	1,20	598,99		598,99		87,40	183,78	1083,03	1354,21		584,49
LGW				32,13		0,50	32,63		32,63		4,23	10,65	41,65	56,53		24,63
LŁG																
OGÓŁEM				625,32	4,60	1,70	631,62		631,62		91,63	194,43	1124,68	1410,74		609,12

Zestawienie zbiorcze wskaźników gospodarczych z opisów taksacyjnych w zakresie hodowli lasu

Tabela nr XVIII Nadleśnictwo Rymanów, Obręb Rymanów (04-20-2-)

Typ siedliskowy lasu	Odnowienia i zalesienia							Poprawki i uzupełnienia	Ogółem odnowienia i zalesienia oraz poprawki i uzupełnienia	Wprowadzanie podszytów	Pielęgnowanie				Melioracje	
	otwarte			pod osłoną			razem				upraw		młodników	razem	wodne	agrotechniczne
	halizny, płazowiny, zręby	grunty nieleśne	zręby projektowane	przy rębniach złożonych	podsadzenia	dolesianie luk i przeredzeń					pielęgnowanie gleby	czyszczenia wczesne				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
LGŚW				289,14			289,14		289,14		51,82	49,56	505,88	607,26		289,14
LGW				9,00			9,00		9,00				2,43	2,43		9,00
LMGŚW				2,39			2,39		2,39			1,15	11,70	12,85		2,39
LWYŻŚW				43,91			43,91		43,91		8,80	6,20	71,66	86,66		43,91
LWYŻW				15,90			15,90		15,90		8,80	7,60	0,24	16,64		15,90
OGÓLEM				360,34			360,34		360,34		69,42	64,51	591,91	725,84		360,34

Zestawienie zbiorcze wskaźników gospodarczych z opisów taksacyjnych w zakresie hodowli lasu

Tabela nr XVIII Nadleśnictwo Rymanów (04-20-)

Typ siedliskowy lasu	Odnowienia i zalesienia							Poprawki i uzupełnienia	Ogółem odnowienia i zalesienia oraz poprawki i uzupełnienia	Wprowadzanie podszytów	Pielęgnowanie				Melioracje	
	otwarte			pod osłoną			razem				upraw		młoczników	razem	wodne	agrotechniczne
	halizny, piazowiny, zręby	grunty nieleśne	zręby projektowane	przy rębniach złożonych	podsadzenia	dolesianie luk i przerzedzeń					pielęgnowanie gleby	czyszczenia wczesne				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
LGŚW				882,33	4,60	1,20	888,13		888,13		139,22	233,34	1588,91	1961,47		873,63
LGW				41,13		0,50	41,63		41,63		4,23	10,65	44,08	58,96		33,63
LŁG																
LMGŚW				2,39			2,39		2,39			1,15	11,70	12,85		2,39
LWYŻŚW				43,91			43,91		43,91		8,80	6,20	71,66	86,66		43,91
LWYŻW				15,90			15,90		15,90		8,80	7,60	0,24	16,64		15,90
OGÓLEM				985,66	4,60	1,70	991,96		991,96		161,05	258,94	1716,59	2136,58		969,46

Zestawienie gruntów we współwłasnościach

Lp	Oddział, pododdział	Numer działki	Położenie			Pow. działki [ha]	Udział Nadleśnictwa
			Powiat	Gmina	Obręb ewidencyjny		
1	2	3	4	5	6	7	8
<i>Obręb Jaśliśka</i>							
1	123W b	3116	Krośnieński	Jaśliśka	Jaśliśka	0,7300	1/10
2	123W a	3089	Krośnieński	Jaśliśka	Jaśliśka	0,5900	1/2
3	117W b	4629	Krośnieński	Jaśliśka	Posada Jaśliśka	0,5700	1/4
4	117W c	4644	Krośnieński	Jaśliśka	Posada Jaśliśka	2,3600	13/29
5	117W a	4643	Krośnieński	Jaśliśka	Posada Jaśliśka	0,5900	3/12
Razem obręb Jaśliśka:						4,8400	
<i>Obręb Rymanów</i>							
6	85W a	1234	Krośnieński	Rymanów Obszar wiejski	Głębokie	0,2600	1/8
7	19W b	2476	Krośnieński	Rymanów Obszar wiejski	Łazy	0,7200	2/4
8	19W c	2476	Krośnieński	Rymanów Obszar wiejski	Łazy	0,2000	2/4
9	19W a	2497	Krośnieński	Rymanów Obszar wiejski	Łazy	0,5100	3/4
10	179W a	148	Krośnieński	Rymanów Obszar wiejski	Posada Górna	0,6800	1/2
11	16W a	14/9	Sanocki	Besko	Mymoń	0,1511	1/2
12	4W j	1877	Sanocki	Zarszyn	Długie	1,4036	12/96
13	4W k	1877	Sanocki	Zarszyn	Długie	0,0388	12/96
14	4W g	2015	Sanocki	Zarszyn	Długie	0,1127	21/112
15	4W a	2028	Sanocki	Zarszyn	Długie	0,9645	21/112
16	8W a	1820	Sanocki	Zarszyn	Długie	0,3922	3/4
17	8W b	1824	Sanocki	Zarszyn	Długie	0,0669	3/4
18	4W b	2007	Sanocki	Zarszyn	Długie	0,4570	41/112
19	4W c	2005	Sanocki	Zarszyn	Długie	0,4765	47/84
20	4W h	2013	Sanocki	Zarszyn	Długie	0,0798	47/84
21	4W f	2044	Sanocki	Zarszyn	Długie	0,3126	5/6
22	4W l	2044	Sanocki	Zarszyn	Długie	0,0058	5/6
23	4W i	1994	Sanocki	Zarszyn	Długie	0,2078	6/24
24	4W d	1998	Sanocki	Zarszyn	Długie	1,0578	6/24
25	8W c	1784	Sanocki	Zarszyn	Długie	1,0097	8/24
26	3W a	693	Sanocki	Zarszyn	Pielnia	0,7697	1/2
27	12W a	1083	Sanocki	Zarszyn	Posada Zarszyńska	0,3118	1/2
28	12W b	1085	Sanocki	Zarszyn	Posada Zarszyńska	0,0153	1/2
29	12W f	1093	Sanocki	Zarszyn	Posada Zarszyńska	0,1903	1/2
30	12W m	1223	Sanocki	Zarszyn	Posada Zarszyńska	0,4119	1/2
31	12W l	1190	Sanocki	Zarszyn	Posada Zarszyńska	0,8843	1/3
32	12W d	1086	Sanocki	Zarszyn	Posada Zarszyńska	0,3416	1/4
33	12W g	1108	Sanocki	Zarszyn	Posada Zarszyńska	0,9245	1/4
34	12W h	1129	Sanocki	Zarszyn	Posada Zarszyńska	0,1740	1/4
35	12W i	1130	Sanocki	Zarszyn	Posada Zarszyńska	0,3358	1/4
36	12W n	1228	Sanocki	Zarszyn	Posada Zarszyńska	0,1554	1/4
37	12W c	1084	Sanocki	Zarszyn	Posada Zarszyńska	0,3419	1/6

Lp	Oddział, pododdział	Numer działki	Położenie			Pow. działki [ha]	Udział Nadleśnictwa
			Powiat	Gmina	Obręb ewidencyjny		
1	2	3	4	5	6	7	8
38	12W k	1176	Sanocki	Zarszyn	Posada Zarszyńska	2,8558	1/8
39	12W j	1137	Sanocki	Zarszyn	Posada Zarszyńska	0,4501	3/16
40	12W t	1986	Sanocki	Zarszyn	Zarszyn	0,1232	1/2
41	12W o	1610	Sanocki	Zarszyn	Zarszyn	0,2104	1/3
42	12W s	1796	Sanocki	Zarszyn	Zarszyn	0,0562	1/3
43	12W p	1654	Sanocki	Zarszyn	Zarszyn	0,1005	1/8
44	12W r	1748	Sanocki	Zarszyn	Zarszyn	0,1530	1/8
Razem obręb Rymanów:						17,9125	
Razem Nadleśnictwo Rymanów:						22,7525	

9. ZAŁĄCZNIKI

Decyzja Nr 69/99 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 15 grudnia 1999 r. w sprawie lasów ochronnych.

Protokół ustaleń Komisji Założeń Planu dla wykonywanego na lata 2019 – 2028 projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Rymanów z dnia 20 września 2016 roku.

Protokół z wykonanego testu kontroli pomiaru miąższości na powierzchniach próbnych kołowych założonych przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Przemyślu w Nadleśnictwie Rymanów w ramach opracowania projektu planu urządzenia lasu.

Protokół ustaleń Narady Techniczno-Gospodarczej przeprowadzonej w dniu 29 listopada 2018 roku dla Nadleśnictwa Rymanów.

Protokół z posiedzenia Komisji Projektu Planu dla Nadleśnictwa Rymanów, która odbyła się w dniu 12 czerwca 2019 r. w Krośnie.

Opinia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 7 czerwca 2019 r.

Opinia sanitarna Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego z dnia 25 kwietnia 2019 r.

DECYZJA Nr 69
MINISTRA ŚRODOWISKA

z dnia 15 grudnia 1999 r.
DLOPiK.lp-0233- 73/99

SEKRETARIAT
Dyrektora Generalnego
Lasów Państwowych
współnieca .....
Nr .....

Na podstawie art. 16, ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz.U. Nr 101, poz. 444, z 1992 r. Nr 21, poz. 85 i Nr 54, poz. 254, z 1994 r. Nr 1, poz. 3 i Nr 127, poz. 627, z 1995 r. Nr 147, poz. 713, z 1996 r. Nr 91, poz. 409, z 1997 r. Nr 54, poz. 349, Nr 121, poz. 770 i Nr 160, poz. 1079 oraz z 1998 r. Nr 106, poz. 668 oraz z 1999 r., nr 49, poz. 484) postanawia się, co następuje:

I. Uznaje się za ochronne lasy stanowiące własność Skarbu Państwa, o powierzchni łącznej 18263 ha, wchodzące w skład Nadleśnictwa Rymanów w Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie położone wg stanu na dzień 01.01.1999r., jak niżej:

- 1) w obrębie leśnym Rymanów, o powierzchni łącznej 7462 ha, w tym:
  - a) lasy glebochronne, wodochronne - o powierzchni łącznej około 50 ha, w oddziałach: 20, 21, 33, 58, 66, 73, 82, 108, 121, 122, 142, 199;
  - b) lasy wodochronne, o powierzchni łącznej około 5363 ha, w oddziałach: 1-8, 10-57, 61, 63, 66-74, 85, 86, 91-94, 96-98, 104-148, 150, 166-174, 174A, 176, 177, 179-186, 189-192, 194, 195, 197-200;
  - c) lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, wodochronne - o powierzchni łącznej około 1307 ha, w oddziałach: 6-9, 58-60, 64, 65, 75-82, 149, 151-165, 175, 188, 193, 194;
  - d) lasy stanowiące drzewostany nasienne, wodochronne - o powierzchni łącznej około 16 ha, w oddziałach: 9 i 15;
  - e) lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, wodochronne - o powierzchni łącznej około 298 ha, w oddziałach: 49A, 62, 111, 114, 115, 128, 131, 187;
  - f) lasy w strefach ochronnych wokół sanatoriów i uzdrowisk, wodochronne - o powierzchni łącznej około 428 ha, w oddziałach: 84, 87-90, 95, 99-103, 184, 185, 191;

- 2) w obrębie leśnym Jaśliska, o powierzchni łącznej 10801 ha, w tym:
  - a) lasy glebochronne, wodochronne - o powierzchni łącznej około 230 ha, w oddziałach: 2, 3, 28, 64, 67, 74, 75, 85, 102, 106, 138, 140-147, 289, 337;
  - b) lasy wodochronne, o powierzchni łącznej około 8891 ha, w oddziałach: 4, 5, 8-10, 11B, 13, 14, 14A, 17-24, 25A, 27, 28, 28A, 29A, 31-35, 40, 41, 47-51, 54-57, 59-72, 72A, 73-80, 80A, 82, 84, 85, 90-108, 110, 110A, 111, 112, 116, 117, 122, 124-128, 132-141, 143, 145-147, 147A, 148-152, 155, 156, 263-265, 265A-F, 266-273, 273A, 274-282, 284-310, 316-326, 333-336, 336A, 337-346, 348, 349, 351-368, 370, 370A-F, 371-388;
  - c) lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, wodochronne - o powierzchni łącznej około 980 ha, w oddziałach: 1-4, 6, 7, 11, 12, 30, 30A, 33A, 35, 38, 39, 42-45, 109, 118-122, 129-131, 272A-J;
  - d) lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, wodochronne - o powierzchni łącznej około 620 ha, w oddziałach: 15, 16, 25, 26, 37, 44, 52, 58, 113-115, 142, 144, 153, 154, 283, 311, 369;
  - e) lasy stanowiące drzewostany nasienne, wodochronne - o powierzchni łącznej około 80 ha, w oddziałach: 36-38, 345;

II. Szczegółową powierzchnię i lokalizację lasów ochronnych w poszczególnych kategoriach ochronności, określi plan urządzenia lasu Nadleśnictwa Rymanów na lata 1999 - 2008.

III. Pozostałe lasy tego Nadleśnictwa, które dotychczas były uznane za ochronne, a nie wymienione w pkt I, pozbawia się charakteru ochronnego.

IV. Lasy wymienione w pkt. I, 1) lit. c, 2) lit. c, - wyłącza się z użytkowania rębego.

V. Od decyzji niniejszej nie służy odwołanie, jednakże strona niezadowolona z decyzji może zwrócić się do organu który ją wydał z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy, w terminie 14 dni od doręczenia decyzji.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 16, ust. 1 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz.U. Nr 101, poz. 444 z późn. zm.) Dyrektor Generalny Lasów Państwowych, pismem z dnia 1.12.1999 r., wystąpił do Ministra Środowiska z wnioskiem o uznanie za ochronne 18263 ha lasów stanowiących własność Skarbu Państwa, będących w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, Nadleśnictwa Rymanów.

Przedkładany wniosek uzyskał pozytywną opinię Rady Miasta Rymanów oraz Rad Gmin: Besko i Zarszyn na całość wnioskowanej powierzchni, która łącznie wynosi 6510 ha, co stanowi 36 % całkowitej powierzchni lasów wnioskowanych do uznania za ochronne.

Opinię negatywną wydały: Rada Gminy w Komańczy – wnioskowana powierzchnia wynosi 6816 ha, Rada Miasta w Dukli – wnioskowana powierzchnia wynosi 3717 ha. W obydwu przypadkach negatywne opinie uzasadniono względami ekonomicznymi - zmniejszony podatek od lasów ochronnych. Opinie te dotyczą łącznie 57 % powierzchni wnioskowanej do uznania za ochronną.

Rada Gminy w Bukowsko nie wydała opinii w terminie określonym w art. 16 ustawy o lasach. Powierzchnia wnioskowanych o uznanie za ochronne lasów na terenie Gminy Bukowsko wynosi 1220 ha, co stanowi 7 % całkowitej powierzchni wnioskowanej o uznanie za ochronne.

Lasy Nadleśnictwa Rymanów tworzą powiązania funkcjonalne z lasami ochronnymi sąsiadującymi nadleśnictw: Dukla, Komańcza, Lesko. Część południowa obrębu leśnego Jaślicka położona jest na terenie Jaślickiego Parku Krajobrazowego, a część północna obrębu oraz całość lasów na obrębie leśnym Rymanów leży na Obszarze Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego.

Wnioskowane lasy w pełni odpowiadają warunkom określonym w art. 15 ustawy o lasach oraz w Rozporządzeniu Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 25 sierpnia 1992r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu uznawania lasów za ochronne oraz szczegółowych zasad prowadzenia w nich gospodarki leśnej.

W związku z powyższym uwzględniono w całości wniosek Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych.

Wydanie niniejszego zarządzenia jest związane z potrzebą opracowania nowego planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Rymanów na lata 1999 - 2008.

Otrzymują:

1. Dyrektor Generalny Lasów Państwowych
2. Urząd Miasta i Gminy w Rymanowie
3. Urząd Gminy w Besku
4. Urząd Gminy w Bukowsku
5. Urząd Miasta i Gminy w Dukli
6. Urząd Gminy w Komańczy
7. Urząd Gminy w Zarszynie

Z up. MINISTRA
PODSEKRETARZ STANU

- 3 egz.,
- 1 egz.,
- 1 egz.,
- 1 egz.,
- 1 egz.,
- 1 egz.,
- 1 egz.,

PROTOKÓŁ

ustaleń Komisji Założeń Planu dla wykonywanego na lata 2019 – 2028 projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Rymanów z dnia 20 września 2016 roku.

Komisji przewodniczył Z-ca Dyrektora ds. gospodarki leśnej, mgr inż. Marek Marecki. Biorący udział w posiedzeniu zgodnie z listą obecności.

Naczelnik Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie poinformował zebranych o tym, że przebieg obrad będzie rejestrowany przy użyciu dyktafonu. Nagranie będzie wykorzystane wyłącznie do celów sporządzenia protokołu z obrad i nie będzie podlegało upublicznianiu czy też rozpowszechnianiu. Żaden z uczestników obrad nie wniósł sprzeciwu.

Wnioski i uwagi wniesione w formie pisemnej, jak również zgłaszane w trakcie dyskusji, zgodnie z przepisami art. 39 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz.U. 2016 poz. 353 ze zm.) zostaną rozpatrzone w terminie wskazanym przy upublicznieniu niniejszego protokołu. W treści protokołu zawarto odniesienie do wniosków i uwag zgłoszonych podczas Komisji Założeń Planu, dalej KZP. Wnioski wniesione przez Fundację Dziedzictwo Przyrodnicze w formie pisemnej stanowią załącznik do niniejszego protokołu.

Część A**1) Prace siedliskowe, w tym fitosocjologiczne (§ 6 IUL);**

- Nadleśnictwo posiada opracowanie siedliskowe z 2001 roku,
- siedliska przyrodnicze należy przyjąć wg inwentaryzacji, wykonanej w 2007 roku przez LP, weryfikacja będzie dotyczyć tylko istotnych błędów stwierdzonych podczas inwentaryzacji stanu lasu,
- nie przewiduje się wykonania opracowania fitosocjologicznego,
- Nadleśnictwo przekaże wykonawcy materiały uzyskane w trakcie inwentaryzacji gatunków roślin, zwierząt i innych organizmów oraz parametryzacji wybranych cech biotopów realizowanej na podstawie zapisów zarządzenia nr 29 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 14 czerwca 2016 roku w sprawie (1) oceny procesu stanowienia obszarów Natura 2000 obejmujących grunty w zarządzie Lasów Państwowych oraz oceny planów zadań ochronnych dla tych obszarów, (2) sporządzania planów urządzenia lasu pełniących również funkcje planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 oraz (3) ustalenia systemu okresowej powszechnej inwentaryzacji gatunków roślin, zwierząt i innych organizmów oraz parametryzacji wybranych cech biotopów, mających znaczenie dla oceny stanu lasów oraz prognozowania zmian w ekosystemach

leśnych znak: ZP.720.3.2016 (dalej Zarządzenie 29/2016), która będzie przeprowadzona w 2017 roku,

- w związku z tym, że wskazane w tirecie wyżej prace nie obejmują określenia zasięgów siedlisk przyrodniczych, Wykonawca projektu PUL dokona ich weryfikacji, oznaczenia i zasięgu na terenach wchodzących w skład obszarów Natura 2000 oraz na pozostałych obszarach leśnych, na których zostały one opisane w 2007 roku,
  - do projektu Planu Urządzenia Lasu, dalej PUL, Wykonawca przyjmie ustalenia zawarte w ustanowionych lub w pełni uzgodnionych Planach Zadań Ochronnych (dalej PZO), po ich weryfikacji przeprowadzonej przez Nadleśniczego w myśl Zarządzenia nr 29/2016,
- 2) *Prace przygotowawcze, w tym ocena podstawowych założeń zagospodarowania przestrzennego regionu, podjęcie decyzji w sprawie ewentualnej korekty lasów ochronnych oraz uzgodnienie wykazu drzewostanów czasowo wyłączonych z użytkowania głównego (§ 7–9 oraz § 110 ust. 16 IUL);*

Zasięg terytorialny Nadleśnictwa Rymanów obejmuje obszar 466,67 km². Nadleśnictwo położone jest na terenie dwóch powiatów i siedmiu gmin w tym jednej miejskiej.

Podstawowe założenia polityki zagospodarowania przestrzennego terenu znajdującego się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa Rymanów wynikają z dokumentów szczebla wojewódzkiego, powiatowego i gminnego.

Dokumentacja określająca kierunki zagospodarowania przestrzennego:

Województwo podkarpackie:

- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Podkarpackiego.
- Strategia Rozwoju Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2020.
- Program Ochrony Środowiska na lata 2012-2015.
- Program Strategicznego Rozwoju Bieszczad.
- Projekt Programu Strategicznego Rozwoju Transportu Województwa Podkarpackiego.

Powiat krośnieński:

- Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Krośnieńskiego na lata 2010-2013 z perspektywą na lata 2014-2019,
- Program Rozwoju Powiatu Krośnieńskiego na lata 2016-2020,
- Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Krośnieńskiego na lata 2010-2013 z perspektywą na lata 2014-2019,

- Prognoza oddziaływania na środowisko projektu Programu Ochrony Środowiska dla powiatu krośnieńskiego na lata 2010-2013 z perspektywą na lata 2014-2019.

Powiat sanocki:

- Strategia Rozwoju Powiatu Sanockiego na lata 2016-2022.
- Gminny Program Ochrony Środowiska.

Gmina Rymanów i Rymanów Miasto:

- Strategia Rozwoju Gminy Rymanów na lata 2012-2020,
- Miejskowy Plan zagospodarowania przestrzennego dla miejscowości Rymanów Zdrój,
- Miejskowy Plan zagospodarowania przestrzennego dla miejscowości Rymanów,
- Studium uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Rymanów.

Gmina Jaśliska:

- Miejskowy Plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Dukla (dla miejscowości położonych obecnie w Gminie Jaśliska).

Gmina Besko:

- Studium uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Besko,
- Miejskowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego dla miejscowości na terenie Gminy Besko - w trakcie opracowania,

Gmina Bukowsko:

- Studium uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Bukowsko.

Gmina Komańcza:

- Studium uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Komańcza,
- Program Ochrony Środowiska dla Gminy Komańcza z 2004 r.

Gmina Zarszyn:

- Studium uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Zarszyn.

Treść powyżej przedstawionych dokumentów nie narzuca specyficznych sposobów planowania i zagospodarowania lasów.

Na terenie Nadleśnictwa nie przewiduje się dużych inwestycji w zakresie budowy gazociągów, dróg oraz farm wiatrowych powodujących konieczność wyłączenia gruntów leśnych z produkcji.

Z dniem 1 stycznia 2017 r. zmianie ulegnie przebieg granic gminy Jaślicka i powiatu krośnieńskiego. Zmiany te należy uwzględnić w opracowywanym projekcie PUL.

W związku z prowadzoną modernizacją, na terenie Gminy Besko, występują rozbieżności pomiędzy ewidencją gruntów i budynków, dalej EGiB, prowadzoną przez Starostę sanockiego, a ewidencją gruntów prowadzoną w Nadleśnictwie.

W Nadleśnictwie Rymanów występuje grunt sporny wchodzący w skład działki ewidencyjnej nr 1307/1, obręb ewidencyjny Odrzechowa, gmina Zarszyn. Powierzchnia tego gruntu wynosi 28,12 ha.

Nadleśnictwo posiada grunty we współwłasności, których wykaz zawiera poniższa tabela.

Lp.	Leśnictwo	Oddział	Obręb ewidencyjny	Nr działki	Powierzchnia całkowita działki (ha)	W tym powierzchnia zredukowana własności SP (ha)	
1.	Wola Niżna	400h	Posada Jaślicka	4643	0,5900	0,1475	
2.		400f	Wola Niżna	526/10	0,0300	0,0017	
3.		400d		526/11	0,0700	0,0125	
4.		400a,b		526/2	0,0700	0,0039	
5.		400c		526/7	0,0700	0,0087	
6.		400g		526/9	0,0400	0,0022	
7.	Posada Zarszyńska	300g		Długie	1784	1,0097	0,3366
8.		300f	1820		0,3922	0,2942	
9.		300k	1824		0,0669	0,0502	
10.		300c,d	1877		1,4424	0,1803	
11.		300j	1994		0,2078	0,0520	
12.		300b	1998		1,0578	0,2645	
13.		300a	2005		0,4765	0,2666	
14.		300i	2013		0,0798	0,0447	
15.		300h	2044		0,3184	0,2653	
16.		300l	2015		0,1127	0,0211	
17.		300m	2028		0,9645	0,1808	
18.		300n	2007		0,4570	0,1673	
19.		303a	Pielnia		693	0,7697	0,3849
20.		301b	Posada Zarszyńska		1083	0,3118	0,1559
21.		301c			1084	0,3419	0,0570
22.		301a			1085	0,0153	0,0077
23.		301d			1086	0,3400	0,0850
24.		301f			1093	0,1903	0,0952
25.	301g	1108		0,9245	0,2311		
26.	301h	1129		0,1740	0,0435		

Lp.	Leśnictwo	Oddział	Obręb ewidencyjny	Nr działki	Powierzchnia całkowita działki (ha)	W tym powierzchnia zredukowana własności SP (ha)
27.		301i		1130	0,3358	0,0840
28.		301j		1137	0,4501	0,0844
29.		301l		1176	2,8558	0,3570
30.		301m		1190	0,8843	0,2948
31.		301n		1223	0,4119	0,2060
32.		301o		1228	0,1554	0,0389
33.		301p		1190	0,8843	0,2948
34.		302b	Zarszyn	1610	0,2100	0,0700
35.		302a		1654	0,1005	0,0126
36.		302c		1748	0,1530	0,0191
37.		302d		1796	0,0600	0,0200
38.		302f		1986	0,1232	0,0616
39.		303a	Mymoń	14/9	0,1511	0,0756
RAZEM					17,2986	4,9792

W odniesieniu do gruntów we współwłasnościach, w celu ich wyróżnienia w SILP, kontynuowane będzie oznaczenie dotychczas stosowane przez Nadleśnictwo Rymanów.

W ramach prac przygotowawczych Nadleśnictwo Rymanów zleci aktualizację bazy geometrycznej i opisowej SILP w zakresie danych ewidencyjnych oraz zostaną przeprowadzone następujące prace przygotowawcze:

- aktualizacja bazy geometrycznej LMN w zakresie danych z EGiB, obejmującej zmiany powstałe w wyniku wykonanych modernizacji (na podstawie pozyskanych danych z zasobu PODGiK - punkty graniczne wraz z atrybutami, granice działek i użytków oraz danych będących w dyspozycji Nadleśnictwa),
- zmiany klasyfikacji gruntów nieobjętych dotychczas modernizacją EGiB (aktualizacja użytków gruntowych),
- doprowadzenie do zgodności współrzędnych granic zapisanych w standardzie leśnej mapy numerycznej ze współrzędnymi zawartymi w EGiB,
- wznowienie części granic,
- aktualizacja zapisów w księgach wieczystych wynikających z prowadzonych prac modernizacyjnych EGiB (zarówno bieżących jak i wcześniejszych),
- weryfikacja i aktualizacja zapisów dotyczących nieujawnionych podziałów działek ewidencyjnych,
- prace przygotowawcze należy zakończyć do końca I półrocza 2017 r.

W celu uniknięcia rozbieżności w rejestrach gruntów, w ostatnim półroczu obowiązywania PUL, czyli w drugiej połowie 2018 roku, zostanie wstrzymany wszelki

obrót gruntami oraz zmiany ewidencyjne, takie jak przejęcia, przekazania, sprzedaże, zmiany klasyfikacji i rodzaju użytków, sprzedaż mieszkań itp.

Nie przewiduje się korekty decyzji o uznaniu lasów Nadleśnictwa za ochronne.

3) *Formy przekazania bazy danych SILP na potrzeby planu urządzenia lasu, w tym zaktualizowanych danych geometrycznych i opisowych oraz ewentualna decyzja w sprawie wstrzymania obrotu gruntami (§§ 10 i 19 IUL);*

RDLP w Krośnie przekaże protokołem zdawczo–odbiorczym Wykonawcy projektu PUL dane na nośniku elektronicznym z pismem określającym zasób przekazywanych danych, na które składać się będą:

- baza danych SILP zaimportowana do programu Taksator, wg stanu na dzień przekazania – po aktualizacji za 2016 rok,
- Leśna Mapa Numeryczna z aktualną mapą ewidencji gruntów, wg stanu na dzień przekazania – po aktualizacji za 2016 rok,
- rejestr gruntów Nadleśnictwa, wg stanu na dzień przekazania w formie elektronicznej – po aktualizacji za 2016 rok,
- ortofotomapa pozyskana z zasobu CODGiK wg stanu na 2015 r., NMT, NMPT, chmura punktów w formacie las – dane pozyskane na potrzeby projektu ISOK
- mapy topograficzne BDOT 10k.
- w zakresie zmian powstałych po przekazaniu ww. danych, Nadleśnictwo będzie na bieżąco przekazywać informacje o powstałych zmianach.

4) *Korekty podziału powierzchniowego oraz ewentualne oznaczanie granic oddziałów (§ 12 IUL);*

- utrzymuje się obecną numerację i oznaczenia oddziałów,
- prace z zakresu odnowienia i konserwacji oznakowania linii oddziałowych zostaną przeprowadzone staraniem i na koszt Nadleśnictwa.

5) *Oznaczenie niewyraźnych granic wyłączeń oraz ujmowanie w planie urządzenia lasu gruntów stanowiących współwłasność (§ 16 IUL);*

- niewyraźne granice wydzieleń, w razie potrzeby, należy oznaczać tylko na wylotach i skrzyżowaniach „obrączkami” wykonywanymi na korze (na wysokości około 1,5 m) oraz znakami kierunkowymi,
- oznakowanie granic ostoi ksylobiontów, stref ochronnych lub innych wyłączeń powstałych w związku z różnymi formami ochrony przyrody, należy wykonać tak, jak oznakowanie wydzieleń, żeby nie wskazywać miejsc ochrony przyrody dla osób postronnych,
- nie należy projektować wydzieleń kołowych związanych ze strefami ochronnymi ptaków chronionych aby nie wskazywać lokalizacji gniazd,

- istniejące strefy o kształcie koła należy w miarę możliwości korygować,
- granice wyłączeń, które powstały, bądź powstaną w wyniku realizacji Zarządzenia nr 28/2014 z dnia 2 grudnia 2014 r., dotyczącego wprowadzenia wytycznych w sprawie sposobów uwzględniania wymagań ochrony przyrody podczas realizacji zadań z zakresu gospodarki leśnej na terenie RDLP w Krośnie (dalej zarządzenie nr 28/2014) należy opierać o granice naturalne, takie jak: drogi, potoki, linie szkieletowe lub istniejące wydzielania,

6) *Wykorzystanie zdjęć lotniczych do planu urządzenia lasu (§ 18 IUL);*

Zdjęcia lotnicze wykorzystane zostaną w zakresie:

- aktualizacji i korekty granic wydzieleń leśnych,
- aktualizacji i korekty położenia warstwy obiektów liniowych (cieki, drogi itp.), warstwy obiektów powierzchni nie tworzących wydzieleń leśnych, warstwy innych obiektów powierzchniowych,
- wprowadzenia do standardu LMN nieujętych dotychczas obiektów liniowych,
- wprowadzenia do SLMN nazw cieków i zbiorników wodnych,
- wprowadzenia nazw miejscowości,
- uzgodnienia położenia obiektów na granicy z sąsiednimi Nadleśnictwami.

7) *Ujmowanie cech drzewostanów w planie urządzenia lasu, w tym cechy „inne” (§ 26 IUL);*

Podczas inwentaryzacji stanu lasu zostaną uwzględnione następujące cechy drzewostanów:

- drzewostany z odnowienia sztucznego
- drzewostany z odnowienia naturalnego z nasion
- drzewostany obcego pochodzenia
- uprawy po rębni złożonej
- młodniki po rębni złożonej
- drzewostany przedplonowe
- drzewostany odroślowe
- drzewostany z zalesień porolnych

oraz dodatkowo:

- drzewostany nasienne zarejestrowane w KRLMP
- uprawy pochodne
- drzewostany w strefach uzdrowiskowych – Uzdrowisko Rymanów

8) *Zastosowanie jednostek kontrolnych (§ 32 IUL);*

- nie przewiduje się utworzenia jednostek kontrolnych,
- wniosek Nadleśnictwa w tym zakresie nie zostanie uwzględniony z powodu braku technicznej możliwości w SILP do przetwarzania i przechowywania danych z obsługi jednostek kontrolnych.

9) *Priorytety dotyczące przebudowy drzewostanów (§ 40 IUL);*

A. drzewostany do pilnej przebudowy pełnej:

- drzewostany w wieku ponad 20 lat o składzie gatunkowym niezgodnym z siedliskiem o niskiej jakości lub trwale uszkodzone,
- drzewostany w wieku ponad 20 lat częściowo zgodne z siedliskiem lecz o niskiej jakości lub trwale uszkodzone,

- drzewostany trwale uszkodzone,

B. drzewostany do stopniowej przebudowy pełnej:

- drzewostany niezgodne z siedliskiem lub częściowo zgodne z siedliskiem o zwarcu przerywanym,

C. drzewostany do przebudowy częściowej:

- wg indywidualnej oceny stwierdzonej w trakcie prac urządzeniowych.

10) *Zwiększenie powierzchni do odnowienia w KO i KDO z tytułu uszkodzeń podczas cięć rębnych (§ 46 ust. 10 IUL);*

Nie przewiduje się zwiększenia powierzchni do odnowienia w KO i KDO z tytułu uszkodzeń podczas cięć rębnych.

11) *Dodatkowe pomiary drewna martwego (§ 62 ust. 2 IUL);*

- pomiar drewna martwego na zasadach określonych w IUL należy wykonać jedynie w przypadku braku wyników z powszechnej inwentaryzacji, która będzie przeprowadzona w 2017 r., na zasadach wskazanych w Zarządzeniu nr 29/2016,
- wyniki pomiarów drewna martwego Wykonawca opracuje i przedstawi na NTG, także w podziale na klasy grubości, tym samym zostanie spełniony wniosek nr 4 Fundacji Dziedzictwo Przyrodnicze w zakresie uwzględnienia dwóch klas grubości w wykonanych pomiarach drewna martwego,
- nie będą wykonywane dodatkowe pomiary drzew martwych (drewna martwego),

12) *Sporządzanie i wydruk map gospodarczych, gospodarczo-przeładowych i przeładowych (format, zakres, podkład, skala, liczba) oraz mapy sytuacyjnej (§ 64–72 oraz § 101–104 IUL);*

Przyjmuje się następujące uszczegółowienia, zmiany oraz dodatkowe mapy w stosunku do IUL:

- mapę nasiennictwa i selekcji,
- mapę szkółki leśnej z naniesionymi kwaterami,
- mapę ochrony przeciwpożarowej z koordynatami WGS'84 oraz literowo cyfrowymi,
- mapy gospodarczo-przeładowe z treścią POP dla leśniczych w skali 1:10 000.

Wykonawca wykona wszystkie mapy w formacie:

- analogowej
- elektronicznej w postaci plików .geopdf oraz w postaci plików do bezpośredniej edycji.

13) Podział na obręby leśne (§ 21 ust. 6 IUL) oraz podziału na leśnictwa;

Do projektu planu przyjmuje się istniejący podział na obręby leśne i leśnictwa.

14) Definicja obszarów zagrożonych uporczywym występowaniem szkód (§ 102 ust. 3 IUL);

- wstępnie nie zachodzi potrzeba definiowania obszarów zagrożonych,
- w przypadku stwierdzenia takich obszarów podczas prac terenowych, Wykonawca określi obszary zagrożone, w porozumieniu z Zespołem Ochrony Lasu w Krakowie (dalej ZOL),
- Wykonawca dokona inwentaryzacji uszkodzeń drzewostanów z wykorzystaniem metodyki opracowanej przez ZOL w 2009 roku.

15) Terminy i sposób kontroli prac urządzeniowych;

- kontrole prowadzonych prac urządzeniowych przeprowadzane będą zgodnie z zarządzeniem nr 63 DGLP z 2012 roku,
- Wykonawca projektu planu urządzenia lasu będzie na bieżąco uzgadniał z leśniczymi oraz inżynierami nadzoru, wszelkie ważne i specyficzne kwestie dla danego obiektu, a w szczególności:
  - powierzchnie leśne nie zalesione,
  - powierzchnie drzewostanów w KO i KDO,
  - powierzchnie drzewostanów rębnych,
  - grunty leśne przewidziane do sukcesji naturalnej,
  - grunty bez wskazań gospodarczych,
  - drzewostany planowane do przebudowy.

- Nadleśnictwo Rymanów zorganizuje obowiązkowe spotkanie przed rozpoczęciem prac terenowych z udziałem Wykonawcy, przedstawicieli RDLP oraz leśniczych i merytorycznych pracowników Nadleśnictwa,
  - prace terenowe i kameralne będą kontrolowane na bieżąco przez Nadleśnictwo, w szczególności po zakończeniu prac inwentaryzacyjnych w poszczególnych leśnictwach.
- 16) *Formy oprawy opisów taksacyjnych i map, w tym map dodatkowych, oraz prezentowania programu ochrony przyrody, a także ewentualnej ekspertyzy docelowej sieci dróg leśnych oraz prognozy ekonomicznej z uwzględnieniem danych wrażliwych (§§ 108 ust. 6, 118 i 135 oraz 136 IUL);*
- ekspertyzy w sprawie docelowej sieci dróg leśnych nie sporządza się,
  - dodatkowej ekspertyzy ekonomicznej nie sporządza się,
  - forma, zakres i ilość egzemplarzy opracowań:
    - opis ogólny Nadleśnictwa (elaborat) w formie analogowej w postaci tomu z twardą oprawą i kieszenią na mapy, w postaci elektronicznej (*.doc, *.pdf), - 4 egz.,
    - wydruki opisów taksacyjnych wg obrębów leśnych w formie analogowej w postaci tomu z twardą oprawą, w postaci elektronicznej (wersja edytowalna, *.pdf), - 1 kpl.,
    - program ochrony przyrody w formie analogowej w postaci tomu z twardą oprawą i kieszenią na mapy, w postaci elektronicznej (*.doc, *.pdf), - 4 egz.,
    - wydruki opisów taksacyjnych dla poszczególnych leśnictw wraz z elementami programu ochrony przyrody oraz prognozy oddziaływania na środowisko, z zestawieniami zadań z zakresu użytkowania, hodowli lasu i ochrony lasu w postaci tomu z twardą oprawą i w postaci elektronicznej (wersja edytowalna, *.pdf) – 1 kpl.: dopuszcza się oprawę opisów taksacyjnych oraz vademecum z zakresu ochrony przyrody, jako odrębne tomy,
    - prognoza oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko w formie analogowej w postaci tomu z twardą oprawą i kieszenią na mapy, w postaci elektronicznej (*.doc, *.pdf), - 4 egz.,
    - wykaz projektowanych cięć rębnych, – 3 egz.
  - Mapy gospodarczo-przeładowe dla każdego leśnictwa:
    - drzewostanów i projektowanych cięć rębnych w wersji papierowej, nieskładane,
    - drzewostanów i projektowanych cięć rębnych – w wersji laminowanej, podklejonej na płótnie, składana w twardej oprawie po 2 egz. dla leśnictwa,
    - drzewostanów i projektowanych cięć rębnych, - w wersji papierowej, składana.

- mapy gospodarcze – wydruk w formie atlasu formatu A3 – 1 egz.,
- poza kompletem wymaganym w IUL, dodatkowe opracowania i mapy zgodnie z indywidualnym zamówieniem i na koszt Nadleśnictwa.

17) *Ewentualne sporządzenie dodatkowej tabeli XXII dla gatunków chronionych, nieobjętych obszarem Natura 2000 (§ 110 ust. 11 pkt 3 IUL);*

Ustala się, że w ramach opracowania będzie sporządzona dodatkowa tabela XXII dla gatunków chronionych, poza obszarami Natura 2000.

18) *Ustalenia dotyczące postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i na obszary Natura 2000 (§ 129 IUL) oraz innych spraw organizacyjnych.*

Postępowanie w sprawie strategicznej oceny oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i na obszary Natura 2000 będzie przeprowadzone z uwzględnieniem:

- zestawienia w formie tabel XXII i XXIII danych z analizy oraz syntezy (§ 110.11, pkt.3),
- „Ramowych wytycznych w sprawie zakresu szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu” zatwierdzone dnia 18 sierpnia 2011 r. przez Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Środowiska i zmianą z 28 sierpnia 2013.
- wytycznych z 21 marca 2013 r. w sprawie projektowania w pul zadań z zakresu ochrony przyrody dla obszaru Natura 2000,
- informacji RDOŚ o zasobach przyrodniczych i obszarach Natura 2000, dla których zostały sporządzone lub są w trakcie sporządzania PZO lub PO,
- wyników powszechnej inwentaryzacji różnorodności przyrodniczej wykonywanej przez PGL LP wg Zarządzenia DGLP nr 29/2016.

Część B1) *Obszary chronione i funkcje lasu (§ 8 IUL);*

- podział lasów ze względu na pełnione funkcje pozostaje bez zmian:
  - lasy rezerwatowe o powierzchni 1 701,27 ha,
  - lasy ochronne o powierzchni 17 945,92 ha,lasz gospodarcze o powierzchni 305,39 ha nie objęte decyzją o uznaniu za ochronne.
- Inne formy ochrony przyrody występujące na terenie Nadleśnictwa Rymanów:
  - PLB180002 Beskid Niski,
  - PLH180016 Rymanów,
  - PLH180014 Ostoja Jaśliska,
  - PLH180028 Patria nad Odrzechową,
  - PLH180039 Las Hrabeński,
  - PLH180030 Wisłok Środkowy z dopływami,
  - PLH180038 Ladzin,
  - Jaśliski Park Krajobrazowy,
  - Obszar chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego.
- Wykonawca projektu PUL, na podstawie przeprowadzonej inwentaryzacji, dokona weryfikacji i uaktualnienia przedstawionych powyżej powierzchni wskazanych wg funkcji lasu,
- W zakresie dotyczącym wniosku nr 1, złożonego przez Fundację Dziedzictwo Przyrodnicze, o ustanowienie stref ostoi ksylobiontów wzdłuż potoków, o szerokości dopasowanej do warunków terenowych, na co najmniej 90% wszystkich skartowanych potoków i cieków wodnych stwierdza się, że sprawa została uregulowana wdrożeniem przez Nadleśnictwo działań określonych w Zarządzeniu nr 28/2014,
- zaleca się jednorazowe wyznaczenie wszystkich części drzewostanów rębnych wyłączonych z użytkowania w ramach pozostawienia 5% powierzchni drzewostanów rębnych bez użytkowania,
- dokumentację dotyczącą nowych stref ochronnych Nadleśnictwo prześle Wykonawcy PUL po jej zatwierdzeniu przez RDOŚ, w terminie nie późniejszym niż zakończenie prac taksacyjnych,
- Nadleśnictwo prześle Wykonawcy PUL lokalizację wyznaczonych zgodnie z Zarządzeniem nr 28/2014 stref ochrony ksylobiontów,

2) Typy siedliskowe lasu oraz ich ewentualne uzupełnianie o rozpoznane leśne siedliska przyrodnicze (§ 22 IUL);

- przyjęto, że Wykonawca projektu PUL dokona weryfikacji siedlisk przyrodniczych zainwentaryzowanych w 2007 r.,
- Wykonawca projektu PUL dokona uzupełnienia opisów taksacyjnych o rozpoznane i zweryfikowane kody siedlisk przyrodniczych występujących na całym obszarze Nadleśnictwa Rymanów,
- typy siedliskowe lasu i typy drzewostanu przedstawiono w pkt 3,
- wniosek zgłoszony przez przedstawiciela Fundacji Dziedzictwo Przyrodnicze dotyczący dopisania do składu gatunkowego na siedlisku przyrodniczym grądu subkontynentalnego graba zostaje uwzględniony.

3) Typy drzewostanów (TD) o kierunku ochronnym lub gospodarczym (§§ 23, 40 i 117 IUL);

Na podstawie odpowiednich wytycznych „Zasad hodowli lasu” oraz z uwzględnieniem sugestii zawartych w dokumentacjach siedliskowych i uznanych publikacjach z zakresu fitosocjologii przyjmowane są następujące typy drzewostanów i składy gatunkowe odnowień:

- Na siedliskach przyrodniczych

Kod siedliska	TSL	TD	Orientacyjny docelowy skład gatunkowy drzewostanu [%]	Rodzaj rębni (wiodąca/zastępcza)	Okres odnow. (lata)
9130	LGśw	Bk	Bk 70, Jd, Jw, Md i in. 30	Ila	20
		Bk-Jd	Jd 60, Bk 30, Jw, Md, Św i in. 20	IVd	50
		Jd	Jd 80, Bk, Md, Św i in. 20	IVd	50
		Jd-Bk	Bk 50, Jd 30, Jw, Md, Św i in. 20	IVd	40
		Jw-Jd-Bk	Bk 40, Jd 30, Jw 20, Md i in. 10	IVd	40
	LGw	Jd	Jd 70, Bk, Js, Jw, Św, Wz i in. 30	IVd	50
	LIG	Js-OI	Olsz 50, Js 30, Św, Wz, Jd i in. 20	-	-
		OI	Olsz 70, Js, Św, Brz i in. 30	-	-
	LMGśw	Bk-Jd	Jd 50, Bk 30-40, Md, Jw, Św i in. 10-20	IVd	50
		Jd-Bk	Bk 50, Jd 30, Md, Św i in. 20	IVd	30
	Lwyżśw	Bk-Jd	Jd 50, Bk 30, Md, Jw i in. 20	IVd	40
		Jd-Bk	Bk 40, Jd 30, Md, Db, Jw i in. 30	IVd	40

Kod siedliska	TSL	TD	Orientacyjny docelowy skład gatunkowy drzewostanu [%]	Rodzaj rębni (wiodąca/zastępcza)	Okres odnow. (lata)
	Lwyżw	Jd	Jd 70, Bk, Js, Jw, Św, Wz i in. 30	IVd	50
9180	LGśw	Jd-Bk	Bk 50, Jd 30, Jw, Md, Św i in. 20	IVd	40
		Jw-Jd-Bk	Bk 40, Jd 30, Jw. 20, Md i in. 10	IVd	40
9170	Lwyżśw	Bk-Db	Db 50, Bk 30, Md i in. 20	IVd	40
	Lwyżw	Db-Bk	Bk 50, Db 30, Jd i in. 20	IVd	40
	LGśw LGw	Gb-Db	Db 50, Gb 30 i in. 20	IVd	40
91E0	LIG	Js-OI	Olsz 50, Js 30, Św, Wz, Jd i in. 20	-	-
		OI	Olsz 70, Js, Św, Brz i in. 30	-	-

- Poza siedliskami przyrodniczymi

TSL	TD	Orientacyjny skład gatunkowy upraw (%)	Rodzaj rębni (wiodąca/zastępcza)	Okres Odnowienia (lata)
Lśw	Db-Jd	Jd 50, Db 30, Bk i in. 20	IVd	40
	Jd-Db	Db 50, Jd 30, Bk i in. 20	IVd	25
	Bk-Jd	Jd 50, Bk 30, Db i in. 20	IVd	40
	Bk	Bk 70, Md i in. 30	IIIb	30
Lw	Db	Db 70, Js i in. 30	Ila	15
	Js-Db	Db 50, Js 30, Jd i in. 20	Ila	15
OIJ	OI-Js	Js 60, OI 30, Św i in. 10	IIIb	15
Lł	OI-Js	Js 60, OI 20, Brz i in. 20	IIIb	15
	Js-OI	OI 40, Js 30, Św i in. 30	IIIb	15
LMwyżśw	So-Bk	Bk 50, So 30, Jd i in. 20	IVd	40
	Bk-Jd	Jd 50, Bk 30, Md i in. 20	IVd	40
	So-Jd	Jd 50, So 30, Db i in. 20	IVd	40
	Db-Jd-So	So 40, Jd 30, Db 20, Bk i in. 10	IVd	40
	Św-Jd	Jd 60, Św 30, Bk i in. 10	IVd	40
Lwyżśw	Jd-Bk	Bk 40, Jd 30, Md i in. 30	IVd	40
	Bk-Jd	Jd 50, Bk 30, Md i in. 20	IVd	40
	Db-Bk	Bk 50, Db 30, Jd i in. 20	IIIb	25
Lwyżw	Bk-Db	Db 50, Bk 30, Md i in. 20	IIIb	25
	Bk	Bk 70, Jd i in. 30	IIIb	20
	Św-Bk-Jd	Jd 30, Bk 20, Św 20, Md i in. 30	IVd	40
Lwyżw	Js-Db	Db 50, Js 30, Lp i in. 20	IIIb	15
	Jd	Jd 70, Db, OI, Wz i in. 30	IVd	40
	Jd-Db	Db 50, Jd 30, Bk, Jw, Wz i in. 20	IIIb	25
	Db-Jd	Jd 50, Db 30, Bk, Md, Jw. i in. 20	IVd	40

TSL	TD	Orientacyjny skład gatunkowy upraw (%)	Rodzaj rębni (wiodąca/zastępcza)	Okres Odnowienia (lata)
Lłwyż	Ol-Js	Js 50, Ol 30, Św i in. 20	IIIb	15
	Js-Db	Db 60, Js 30, Ol, Wz, Św i in. 10	-	-
	Db-Js	Js 60, Db 30, Ol, Wz, Jw. i in. 10	-	-
LMGśw	Bk-Jd	Jd 50, Bk 40, Md, Jw i in. 10	IVd	40
	Jd-Bk	Bk 50, Jd 30, Md, Św i in. 20	IVd	40
	Św-Jd	Jd 40, Św 30, Bk 20, Md, Wz, Jw i in. 10	IVd	40
	Bk	Bk 70, Jd, Jw i in. 30	Ila	30
LGśw	Bk-Jd	Jd 60, Bk 30, Jw, Md, Św i in. 10	IVd	50
	Jd-Bk	Bk 50, Jd 30, Md, Jw, Św i in. 20	IVd	40
	Bk	Bk 70, Jd, Md i in. 30	IIIb	20
	Jd	Jd 80, Bk, Md i in. 20	IVd	50
	Jw-Bk	Bk 50, Jw 30, Jd, Wz, Św i in. 20	IVd	40
LGw	Jd	Jd 70, Bk, Js, Jw, Św i in. 30	IVd	50
LIG	Ol	Olsz 70, Js, Św, Brz i in. 30	III	15
OIJG	Ol	Olsz 70, Js 20, Wz i in. 10	III	15

- zaproponowane powyżej typy drzewostanów oraz orientacyjne składy gatunkowe upraw należy traktować jako wyjściowe, które mogą być weryfikowane w trakcie prac taksacyjnych,
  - wykonawca przedstawi ostateczną wersję typów drzewostanów, składów gatunkowych upraw, rębni oraz okresu odnowienia do akceptacji na NTG,
- 4) *Wiek rębności dla głównych gatunków drzew (§§ 24 i 83 IUL);*

Przyjmuje się wieki rębności dla głównych gatunków drzew wg poniższej tabeli.

Gatunek	Wiek (lata)
Db	140
Bk, Jd, Jw, Wz, Js	120
Md, Lp	110
So	90
Gb, Brz, Ol	80
Św	70
Gb odrośl.	60
Oś	50
Olsz, Wb	40

- W porównaniu do IV rewizji PUL obniża się wiek rębności świerka o 10 lat ze względu na zły stan sanitarny,

- przeciętny wiek rębności służy przede wszystkim do obliczenia cząstkowych etatów użytkowania rębego według dojrzałości oraz sprecyzowania pożądanego stanu i kierunku rozwoju zasobów drzewnych na koniec planowanego okresu gospodarczego, szczególnie w lasach wielofunkcyjnych Nadleśnictwa (gospodarstwo O oraz gospodarstwo G),
  - przeciętny wiek rębności dla panujących gatunków drzew w nadleśnictwie może, lecz nie musi być zgodny z indywidualnym wiekiem dojrzałości rębnej drzewostanu, nazywanym też wiekiem dojrzałości drzewostanu do odnowienia, określanym przez taksatora na gruncie, z uwzględnieniem rzeczywistego składu gatunkowego oraz kondycji drzewostanu.
- 5) *Podział lasów Nadleśnictwa na gospodarstwa, w tym kwalifikowanie do gospodarstwa specjalnego (§ 82 IUL);*
- Dla celów planowania urzędniowego wyróżnia się następujące gospodarstwa:
    - gospodarstwo specjalne,
    - gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów ochronnych,
    - gospodarstwo wielofunkcyjnych lasów gospodarczych
  - Do gospodarstwa specjalnego należy zaliczyć:
    - drzewostany w rezerwach przyrody,
    - projektowany rezerwat przyrody,
    - lasy uzdrowiskowe w strefach A i B ochrony środowiskowej, określonych w Statucie Uzdrowiska Rymanów Zdrój,
    - lasy glebochronne w wydzieleniach, gdzie ponad 50% powierzchni zajmowane jest przez stoki o nachyleniu ponad 45°,
    - lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, w tym lasy na siedliskach łągowych (jako obszary o wyjątkowym znaczeniu ze względów ekologicznych),
    - użytki ekologiczne i stanowiska dokumentacyjne, cmentarze (jako obszary o wyjątkowym znaczeniu ze względów ekologicznych i kulturowych),
    - lasy wodochronne w strefach ochronnych ujęć wody i źródeł wody,
    - powierzchnie badawcze i doświadczalne,
    - drzewostany zarejestrowane w części II Krajowego Rejestru LMP (WDN),
    - lasy stanowiące ostoje ksylobiontów, jako uznane przez KZP obszary funkcjonalne pełniące funkcje specyficzne w zarządzanym obiekcie, których realizacja wymaga ograniczenia lub zaniechania funkcji produkcyjnych,
    - drzewostany pozostawione bez wskazań gospodarczych wg ustanowionych PZO,

- inne ujawnione podczas przeprowadzonej inwentaryzacji i jednocześnie zgodne z zapisem IUL.

(Wniosek nr 7 Fundacji Dziedzictwo Przyrodnicze dotyczący wyznaczenia buforów o szerokości 50 m wokół jaworzyn zostaje odrzucony jako bezpodstawny.

Wniosek przedstawicieli RDOŚ w Rzeszowie dotyczący włączenia do gospodarstwa specjalnego i pozostawienia bez wskazań gospodarczych jaworzyn zostaje w praktyce uwzględniony przez pozostawienie płatów tego siedliska bez wskazań gospodarczych na skutek wdrożenia Zarządzenia nr 28/2014.

Wniosek nr 10 Fundacji Dziedzictwo Przyrodnicze dotyczący włączenia projektowanego rezerwatu do gospodarstwa specjalnego i nie projektowanie tam wskazówek gospodarczych zostaje uwzględniony.)

- Do gospodarstwa wielofunkcyjnych lasów ochronnych zaliczyć należy wszystkie lasy uznane za ochronne, które nie wejdą w skład gospodarstwa specjalnego.
  - Do gospodarstwa wielofunkcyjnych lasów gospodarczych zaliczyć należy pozostałe obszary z wiodącą funkcją produkcyjną.
- 6) *Wytyczne w sprawie cięć rębnych w poszczególnych gospodarstwach (§ 89 – średni okres odnowienia w gospodarstwach oraz § 98 – wytyczne do wykazu cięć rębnych);*
- nie należy projektować cięć rębnych na terenie projektowanych rezerwatów, priorytetowych siedliskach przyrodniczych
  - w wyznaczonych ostojach ksylobiontów nie należy projektować zadań gospodarczych w tym cięć rębnych,
  - planując pobór masy należy uwzględnić występowanie źródeł, stromych skarp, terenów podmokłych, a także konieczność zaniechania cięć w strefach buforowych wzdłuż potoków,
  - przy planowaniu rozmiaru użytkowania rębego należy uwzględnić konieczność pozostawiania bez zabiegu 5% powierzchni wyłączeń w drzewostanach, które osiągnęły wiek rębności i znajdują się na siedliskach przyrodniczych,
  - głównym rodzajem rębni będzie rębni stopniowa udoskonalona IVd z okresem odnowienia 40-50 lat.
- 7) *Szczegółowe wytyczne w sprawie sporządzenia „Wykazu drzewostanów kwalifikujących się do przebudowy” (§ 40 IUL);*
- podczas inwentaryzacji stanu lasu Wykonawca projektu PUL zakwalifikuje do pilnej przebudowy pełnej (A), rozpoczynanej przy zastosowaniu użytkowania rębego w I dziesięcioleciu:
    - trwale uszkodzone przez owady i grzyby w stopniu ponad 50% uszkodzeń,
    - w trakcie kontynuacji przebudowy bieżącego 10-lecia,

- niezgodne z siedliskiem i TD w stopniu 3, o przerywanym zagęszczeniu, bez zainicjowanego odnowienia,
  - inne, których stan na gruncie określony w wyniku inwentaryzacji wskazywał będzie na potrzebę pilnej przebudowy.
  - projekt wykazu zostanie uzgodniony z Nadleśniczym,
  - przy sporządzaniu wykazu drzewostanów przewidzianych do przebudowy Wykonawca projektu PUL zwróci szczególną uwagę na drzewostany jesionowe i olszowe oraz drzewostany świerkowe na gruntach porolnych z intensywnie wydzielającym się posuszem,
  - nie przewiduje się przebudowy częściowej B i C,
  - wykonawca projektu PUL uzgodni z ZOL w Krakowie specyficzny sposób postępowania w odniesieniu do świerczyn znajdujących się przy Granicy Państwa oraz w odniesieniu do drzewostanów jesionowych.
- 8) *Wytyczne w sprawie pielęgnowania lasu, w tym cięć pielęgnacyjnych;*
- powierzchnie planowanych odnowień, zalesień, dolesień, poprawek, uzupełnień i pielęgnacji upraw będą ujęte sumarycznie w elaboracie i nie będą przypisywane do poziomu wydzielenia,
  - powierzchnia pielęgnowania upraw, przedłożona do zatwierdzenia projektu planu, będzie sumą czynności PIEL i CW,
  - powierzchnia pielęgnowania młodników do zatwierdzenia będzie sumą CP i CP-P,
  - trzebieże pilne i 2-nawrotowe będą projektowane tylko w uzasadnionych i uzgodnionych przypadkach – wykaz wymaga uzgodnienia z Nadleśniczym,
  - wskaźnik intensywności dla użytkowania przedrębne ustalony zostanie w oparciu o wyniki inwentaryzacji oraz analizy obecnego wykonania i przedstawiony w wersji ostatecznej przez Wykonawcę projektu PUL na NTG,
  - projekt wykazu podlega uzgodnieniu z Nadleśniczym.
- 9) *Wytyczne w sprawie hodowli lasu, w tym orientacyjne składy gatunkowe upraw;*
- przyjmuje się typy drzewostanów oraz orientacyjne składy gatunkowe upraw zgodnie z tabelą zamieszczoną w pkt 3 niniejszego protokołu, z zaznaczeniem, że stanowią one wersję wstępną podlegającą weryfikacji podczas inwentaryzacji,
  - dopuszcza się, w ramach przebudowy, użytkowanie siedlisk łęgowych w celu doprowadzenia do zgodności składu gatunkowego z siedliskiem, Wykonawca projektu PUL wyjaśni każdy przypadek takiego postępowania na NTG,

Dodatkowe uwarunkowania:

- proponowane składy upraw nie dotyczą upraw pochodnych,
  - dolesianie luk projektować jedynie gdy powierzchnia luki wynosi powyżej 0,10 ha,
  - nie projektować do dolesienia luk stanowiących niewielkie polany śródleśne i przerzedzenia ze względu na ich rolę zwiększania bioróżnorodności,
  - czyszczeniami należy objąć wszystkie odnowienia, w tym naturalne,
  - powierzchnie planowane do odnowienia powinny być indywidualnie oceniane dla każdego drzewostanu, a nie wynikać ze schematycznego podejścia, że stanowią one procent planowanej do pozyskania masy,
  - wykonawca projektu PUL sporządzi wykaz wszystkich opisanych powierzchni z odnowieniem naturalnym i przedstawi Nadleśniczemu bezpośrednio po wykonaniu taksacji,
  - wykonawca projektu PUL dokona przeglądu WDN i GDN i przedstawi propozycję weryfikacji wykazu,
  - zastosowanie zabiegu CP zależy od oceny bieżącego stanu na gruncie,
  - do czasu ustąpienia choroby powodującej zamieranie jesionu, w nowo zakładanych uprawach, należy ten gatunek zastępować gatunkami o zbliżonych wymaganiach siedliskowych, przy czym dopuszcza się wykorzystywanie powstających jesionowych odnowień naturalnych lub zastosowanie zdrowego i dorodnego materiału sadzeniowego na przebudowywanych powierzchniach.
- 10) *Wytyczne w sprawie ogólnej ochrony lasu oraz ochrony przeciwpożarowej (§§ 101, 102, 103 i 104 IUL);*
- stopnie uszkodzenia drzewostanów będą zinwentaryzowane zgodnie z Instrukcją urządzenia lasu,
  - informacja dotycząca uszkodzeń będzie dodatkowo kodowana, zgodnie z metodyką opracowaną przez ZOL w Krakowie z udziałem pracowników Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Przemyślu,
  - uwzględnione będą specyficzne uszkodzenia przez chronione gatunki zwierząt, w szczególności bobry,
  - ustala się, że drzewostany trwale zalewane na skutek zasiedlenia terenów przez bobry pozostawione będą bez wskazań gospodarczych, natomiast drzewostany zalewane okresowo, zależnie od stopnia uszkodzenia, będą przeznaczone do naturalnej sukcesji lub pozostawione bez wskazań,
  - Wykonawca projektu PUL dokona oceny elementów ochrony przeciwpożarowej i na tej podstawie ustali kategorię zagrożenia pożarowego Nadleśnictwa,

- Wykonawca uaktualni dane z uwzględnieniem opracowanych i zatwierdzonych „Sposobów postępowania na wypadek powstania pożaru lasu” i opracuje kierunkowe zadania z zakresu ochrony przeciwpożarowej, opisowo i na mapie przeglądowej.
- 11) *Wytyczne w sprawie zagospodarowania rekreacyjnego, w tym sporządzania odpowiedniej mapy przeglądowej (§§ 108 i 109 IUL);*
- Wykonawca dokona aktualizacji wykazu przebiegających przez teren Nadleśnictwa tras, szlaków, ścieżek itp. służących do celów turystycznych i edukacyjnych z podaniem ich rodzaju, sposobu oznakowania, lokalizacji, przebiegu, długości tras na terenie Nadleśnictwa z umieszczeniem tych danych na LMN,
  - w związku z nasilającym się ruchem turystycznym, w ramach PUL należy przeprowadzić analizę zasięgu, a także lokalizacji lasów przeznaczonych do masowego wypoczynku i turystyki, a określone w taki sposób lokalizacje należy uzgodnić z terytorialnie właściwymi organami samorządowymi do spraw zagospodarowania przestrzennego oraz turystyki i wypoczynku,
  - w POP należy umieścić następujący zapis: „Wzdłuż szlaków turystycznych, w odległości 2 średnich wysokości drzewostanów, cięcia związane z pozyskaniem należy wykonywać w I i IV kwartale roku. Na trasach szlaków usuwanie pojawiających się złomów i wywrotów uniemożliwiających poruszanie się.”
- 12) *Wytyczne w sprawie użytkowania ubocznego oraz zagospodarowania łowieckiego;*

W ramach prac nad projektem PUL Wykonawca wykona:

- aktualizację położenia na LMN wszystkich obiektów łowieckich,
- weryfikację istniejących poletek łowieckich zarówno na gruntach leśnych jak i rolnych,
- wskaże grunty przeznaczone na poletka łowieckie bez względu na ich aktualne wykorzystanie,
- wskaże obszary mające na celu poprawę warunków bytowania zwierzyny w tym zwiększanie naturalnej bazy pokarmowej wraz z zalecanymi sposobami ich wykorzystania (łąki śródleśne, polany, tereny podmokłe, rewitalizowane sady, zadrzewienia),
- wskaże obszary o nadmiernej liczebności zwierzyny uwzględniając szczególnie wyniki corocznych inwentaryzacji zwierzyny, wieloletnie i roczne plany łowieckie (w tym wykonywanie zadań z rocznych planów łowieckich), potrzebę ochrony siedlisk przyrodniczych oraz przestrzenny rozkład szkód od zwierzyny.

Wyniki powyższej weryfikacji Wykonawca wykona w oparciu o materiały przekazane przez Nadleśnictwo oraz dokona uzgodnienia opracowanych wyników z Nadleśniczym.

13) *Wytyczne w sprawie ujmowania w planie urządzenia lasu zagadnień dotyczących infrastruktury Nadleśnictwa;*

- zadania w zakresie zaprojektowania odpowiedniej infrastruktury drogowej wykona Nadleśnictwo własnym staraniem po uruchomieniu odpowiedniego modułu w SILP. Zagadnienie to wyłącza się z zakresu planowania urządzeniowego,
- wykonawca projektu PUL określi kierunkowe potrzeby w zakresie budowy nowych i konserwacji istniejących zbiorników oraz innych urządzeń wykonanych w ramach projektu małej retencji.

14) *Wytyczne dotyczące charakterystyki ekonomicznej;*

Charakterystyka ekonomiczna zostanie zamieszczona jako osobny rozdział w opisanu ogólnym projekcie PUL.

15) *Szczegółowość prognozy stanu zasobów drzewnych na koniec przyszłego okresu gospodarczego (§ 123 IUL);*

Należy sporządzić zgodnie z Instrukcją urządzania lasu.

16) *Weryfikacja i aktualizacja programu ochrony przyrody, w tym sporządzenie tabel dotyczących przedmiotów ochrony oraz zadań ochronnych (tabele XXII i XXIII, § 110–112 IUL);*

- ustala się, że aktualizacja i weryfikacja programu ochrony przyrody dla Nadleśnictwa Rymanów będzie dotyczyć wszystkich gruntów w terytorialnym zasięgu działania Nadleśnictwa,
- w lasach znajdujących się w zarządzie Lasów Państwowych, zakres informacji w sprawie kompleksowego opisu stanu przyrody, będzie wynikał ze szczegółowych danych uzyskiwanych dla potrzeb tego planu, uzupełnianych odpowiednio danymi uzyskanymi od regionalnych służb właściwych do spraw ochrony środowiska, natomiast dla pozostałych lasów i gruntów znajdujących się w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa – z orientacyjnych, publikowanych informacji ogólnych, uzupełnianych odpowiednio danymi uzyskanymi od regionalnych służb właściwych do spraw ochrony środowiska,
- zadania z zakresu ochrony przyrody i metody ich realizacji zostaną przeniesione z ustanowionych planów zadań ochronnych,
- dla obszarów gdzie brak jest ustanowionych planów zadań ochronnych działania ochronne zostaną określone w formie fakultatywnej,

- uwzględnione zostaną wyniki inwentaryzacji wskaźnikowej przeprowadzonej zgodnie z Zarządzeniem nr 29/2016,
- weryfikacja i aktualizacja, będzie polegać na:
  - uzupełnieniu programu o obszary Natura 2000,
  - zestawieniu, w układzie tabel XXII, danych posiadanych na podstawie planów zadań ochronnych oraz uzyskanych od regionalnych służb właściwych do spraw ochrony środowiska o przedmiotach ochrony, dla których wyznaczono obszary Natura 2000, odrębnie dla każdego obszaru Natura 2000 oraz dla terenu położonego poza tymi obszarami,
  - uzupełnieniu programu o inne, dotychczas nieuwjęte w opracowaniu, obiekty objęte ochroną na podstawie przepisów o ochronie przyrody, z ewentualnym określeniem ich lokalizacji i powierzchni oraz aktów ustanowienia, a także celów i zasad ochrony,
  - uzupełnieniu programu o nowo rozpoznane obiekty przewidziane do objęcia jedną z ustawowych form ochrony przyrody, dla których jest skompletowana wymagana dokumentacja, z ewentualnym podaniem ich lokalizacji, powierzchni oraz przedmiotu, celów i zasad ochrony,
  - uzupełnieniu programu o nowo rozpoznane podczas inwentaryzacji, obiekty zasługujące na szczególną ochronę, z określeniem ich lokalizacji, powierzchni, walorów przyrodniczych i pożądanej formy ochrony,
  - uzupełnieniu programu o nowo rozpoznane walory przyrodnicze w odniesieniu do pozostałych lasów i gruntów Nadleśnictwa, zasługujących na ochronę metodami gospodarki leśnej, ze szczególnym uwzględnieniem stopni ich naturalności, różnorodności biologicznej i bogactwa genetycznego,
  - uzupełnieniu programu o nowo rozpoznane obiekty o walorach historycznych, kulturowych, edukacyjnych, krajobrazowych, turystycznych i wypoczynkowych,
  - uzupełnieniu programu o nowo rozpoznane obiekty stanowiące źródła zanieczyszczeń środowiska przyrodniczego, z podaniem rodzajów powodowanych przez nie zanieczyszczeń oraz ewentualnych środków zaradczych,
  - uzupełnieniu programu o występujące na terenie Nadleśnictwa nowo rozpoznane obiekty stanowiące zagrożenia dla ludzi i zwierząt, z podaniem lokalizacji ich występowania oraz metod zwalczania,
  - uzupełnieniu programu o nowe zadania wynikające z planów zadań ochronnych oraz o nowe wskazania dotyczące ochrony przyrody w lasach Nadleśnictwa, a także o nowe potrzeby z zakresu ochrony przyrody w lasach innych form własności,

- szczegółowe wskazania gospodarcze, w tym również związane z ochroną przyrody, zostaną zapisane w opisach taksacyjnych wyłączeń, zaś ogólne zalecenia, zarówno gospodarcze jak i ochronne, również w opisanu ogólnym, natomiast w programie ochrony przyrody zostaną zapisane szczegółowe zadania ochronne lub orientacyjne wskazania ochronne,
- w opisie taksacyjnym wyłączeń obowiązuje zapis o przynależności danego wyłączenia do obszaru Natura 2000 oraz o ujęciu ewentualnych zadań lub wskazań ochronnych w programie ochrony przyrody, w ten sposób poprzez adres wyłączenia wymieniane i uzupełniane będą informacje z zakresu gospodarki leśnej oraz ochrony przyrody,
- w wyłączeniach z rozpoznanymi siedliskami przyrodniczymi, dla których wyznaczono dany obszar Natura 2000, obowiązkowo należy podać kod siedliska przyrodniczego,
- w opisie taksacyjnym zostanie wskazane, pod jaką pozycją tab. XXIII ujęte są zadania i wskazania z zakresu ochrony przyrody.

17) *Wydruk map tematycznych („Instrukcja techniczna sporządzania i wydruku map leśnych”, tom trzeci „Instrukcji urządzania lasu”);*

Zgodnie ze standardami zdefiniowanymi w części III Instrukcji urządzania lasu z 2011 roku, z uwzględnieniem zmian wprowadzonych w 2012 roku podczas opracowania i redakcji map Wykonawca uwzględni następujące uszczegółowienia:

- zbiorniki na gruntach Ls – należy wnieść na warstwę In_pow; jeżeli mają numery inwentarzowe należy je wpisać do tabeli atrybutów,
- punkt lokalizacji leśnictwa - w warstwie In_pkt - powinien być zlokalizowany na budynku; w tabeli atrybutów należy wpisać nazwę leśnictwa i jego numer inwentarzowy,
- pomniki przyrody - należy wnieść na warstwę In_pkt oraz wpisać gatunek drzewa i jego numer inwentarzowy,
- zwierzęta i rośliny chronione – należy wnieść na warstwę In_pkt oraz wpisać nazwę gatunku,
- linie_ap – rozliczenie użytków dla obiektów liniowych z powierzchnią.

18) *Projekt wystąpienia do regionalnego dyrektora ochrony środowiska w sprawie zakresu oraz szczegółowości prognozy oddziaływania planu urządzania lasu na środowisko i obszary Natura 2000;*

Załącznikiem do protokołu jest wnioskowany przez Komisję Założeń Planu zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania projektu planu urządzania lasu na środowisko i na obszary Natura 2000.

19) *Inne zagadnienia projektowe, specyficzne dla Nadleśnictwa.*

Wykonawca projektu PUL wyznaczy wzdłuż dróg wojewódzkich, przebiegających przez grunty zalesione strefy przejściowe tzw. ekotony.

Na tym protokół zakończono.

W załączeniu:

- 1) Lista obecności
- 2) Zakres i stopień szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko dla projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Rymanów na lata 2019 - 2028
- 3) Wnioski Fundacji Dziedzictwo Przyrodnicze.

Zatwierdzam:

DYREKTOR
Grażyna Złotobielna

**Zakres i stopień szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko
dla projektu planu urządzenia lasu
dla Nadleśnictwa Rymanów na lata 2019 - 2028.**

Prognoza oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko będzie opracowana zgodnie z „Ramowymi wytycznymi w sprawie zakresu i stopnia szczegółowości prognozy oddziaływania na środowisko planu urządzenia lasu”, zatwierdzonymi do stosowania przez Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Środowiska dnia 18 sierpnia 2011 roku, ze zmianami wprowadzonymi dnia 28 sierpnia 2013 roku i będzie zawierać:

- ✓ informacje ogólne,
- ✓ analizę i ocenę stanu środowiska i celów ochrony z punktu widzenia realizacji projektu planu urządzenia lasu,
- ✓ przewidywane oddziaływanie na środowisko projektu planu urządzenia lasu, scharakteryzowane przy wykorzystaniu macierzy, dołączonych jako załączniki do „Wytycznych...”,
- ✓ zastosowane w projekcie planu urządzenia lasu działania przewidziane do zastosowania w trakcie tego planu, które mają na celu zapobieganie lub ograniczanie potencjalnie negatywnych lub potencjalnie znacząco negatywnych oddziaływań na środowisko,
- ✓ powiązania z innymi prognozami oddziaływania na środowisko,
- ✓ propozycje w sprawie przewidywanych metod oraz częstotliwości analizy skutków realizacji postanowień projektu planu urządzenia lasu,
- ✓ streszczenie prognozy.

W części opisowej prognozy zostaną zamieszczone w logicznej kolejności wszystkie wymagane informacje, o których mowa w art. 51 i 52 ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2016 roku poz. 353 z późn. zm.), dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości projektowanego dokumentu.

Jeżeli któryś z punktów wymienionych w art. 51 tej ustawy nie będzie miał odniesienia do założeń planu urządzenia lasu, to w prognozie zostanie zamieszczona informacja że „nie dotyczy projektu planu urządzenia lasu”.

Dla obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty oraz na obszarach specjalnej ochrony Natura 2000, dla leśnych siedlisk przyrodniczych i gatunków, dla ochrony których wyznaczono dany obszar, zostaną sporządzone następujące zestawienia:

✓ W specjalnym obszarze ochrony siedlisk w stosunku do siedlisk przyrodniczych:

- tabelaryczny wykaz siedlisk przyrodniczych, stanowiących przedmioty ochrony,
- tabelaryczne zestawienie powierzchni planowanych zabiegów gospodarczych,
- analiza i ocena zaplanowanych składów gatunkowych upraw, docelowych składów gatunkowych drzewostanów oraz naturalnych składów warstwy drzew i przewidywanych zmian struktury wiekowej drzewostanów,
- mapa zaplanowanych zrębów zupełnych i zalesień,

✓ W specjalnym obszarze ochrony siedlisk w stosunku do gatunków roślin i zwierząt (z wyłączeniem ptaków):

- tabelaryczny wykaz gatunków stanowiących podmiot ochrony,
- mapa przeglądowa rozmieszczenia stanowisk występowania gatunków roślin i zwierząt i ich siedliska,
- tabelaryczne podsumowanie powierzchni planowanych zabiegów gospodarczych,
- analiza możliwości zachowania puli siedlisk do końca okresu obowiązywania pul dla gatunków będących przedmiotem ochrony,
- mapa przeglądowa rozmieszczenia zaplanowanych zrębów zupełnych i zalesień oraz rozmieszczenia powierzchni istniejących lub planowanych „ostoi ksylobiantów”

✓ W obszarze specjalnym ochrony ptaków w stosunku do gatunków ptaków:

- tabelaryczny wykaz gatunków ptaków stanowiących przedmiot ochrony,
- mapa rozmieszczenia gatunków,
- tabela planowanych zabiegów gospodarczych,
- analiza możliwości zachowania puli siedlisk do końca okresu obowiązywania pul, dla gatunków będących przedmiotem ochrony,
- analiza struktury wiekowej drzewostanów.

Na postępowanie w sprawie strategicznej oceny oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i na obszary Natura 2000 składać się będzie:

✓ uzgodnienie pomiędzy dyrektorem Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych, i Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska oraz Podkarpackim Państwowym Wojewódzkim Inspektorem Sanitarnym w Rzeszowie, zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i na obszary Natura 2000,

✓ sporządzenie prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i na obszary Natura 2000,

✓ uzyskanie od Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie oraz Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Rzeszowie opinii dotyczących projektu planu urządzenia lasu oraz prognozy oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i na obszary Natura 2000, zgodnie z art. 54 ust. 1 ustawy o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko,

✓ zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu.

Proponuje się, że analizę skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu prowadzi będzie organ nadzorujący, którym jest, zgodnie z zapisem art. 34 pkt. 2c) ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach, Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie. Częstotliwość analizy; 1 raz w dziesięcioleciu, na koniec okresu obowiązywania planu ul, z wykorzystaniem aktualnych w dacie przeprowadzania monitoringu, zasad kontroli w Lasach Państwowych. Obiektywną ocenę realizacji planu urządzenia lasu zapewni monitoring następujących wskaźników:

- ✓ powierzchni lasów według rzeczywistych składów gatunkowych i wieku dla siedlisk przyrodniczych, bez względu na położenie względem obszarów Natura 2000,
- ✓ wykonania zadań określonych decyzją Ministra Środowiska w sprawie zatwierdzenia planu urządzenia lasu, w wymiarze powierzchniowym, bez względu na położenie względem obszarów Natura 2000,
- ✓ powierzchni lasów według pełnionych funkcji,
- ✓ powierzchni lasów według kategorii użytkowania,
- ✓ powierzchni pielęgnowania lasu według kategorii zabiegu,
- ✓ powierzchni wykonanych odnowień i zalesień.

Ponadto w ramach analizy zostaną sprawdzone i zaewidencjonowane w SILP wszystkie formy ochrony oraz zgodność wykonanych na nich czynności gospodarczych z wydanymi pozwoleniami i decyzjami Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie.

W opracowaniu zostaną wyszczególnione materiały otrzymane od Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie, jako obowiązujące dla celów prognozy, w tym dotyczące granic obszarów Natura 2000, poszczególnych przedmiotów ochrony, dla których wyznaczono obszary Natura 2000, w tym aktualne SDF, rozpoznane - na podstawie danych służb ochrony środowiska właściwych do spraw obszarów Natura 2000 - granice ostoi lub siedlisk tych przedmiotów ochrony, a także zakazy i nakazy obowiązujące w granicach ostoi lub siedlisk przedmiotów ochrony, dla których wyznaczono obszary Natura 2000 na terenie lasów zarządzanych przez Nadleśnictwo Rymanów.

W ramach Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Rymanów zostaną zaprojektowane zadania ochronne. Zadania te zostaną opracowane dla części obszarów ochrony w ramach sieci Natura 2000, która wchodzi w skład gruntów Skarbu Państwa pozostających w zarządzie tego Nadleśnictwa.

Zatwierdzam:

DYREKTOR

Grażyna Zajączkowska

Lista osób obecnych na Komisji Założeń Planu
dla Nadleśnictwa Rymanów w dniu 20.09.2016 r.

Lp	Imię i nazwisko	Instytucja	Stanowisko	Podpis
1	Marcel Marecki	RDLP Jhosno	Z-ca Dyrektora	
2	Piotr Fofone	RDLP Krosno	Realizator ZS	
3	Michał Trzypczak	RDLP	Nadzorca	
4	Bogumił Dąbala	Polskie Stowarzyszenie Taksatorów Lesnych	sekretarz	
5	Ryszard Karczewski	Polskie Stowarzyszenie Taksatorów Lesnych	inżynier	
6	Ireneusz Kramla	RDLP Krosno	St. Specjalista	
7	Kamil Duda	RDLP Krosno	Specjalista	
8	Mario Schubert	Nadleśnictwo Rymanów	Z-ca Przewodniczącego	
9	Piotr Róbowicz	PTL	członek	
10	Tomasz Michalek	Nadleśnictwo Rymanów	Specjalista SL	
11	Jolanta Kleban	Nadleśnictwo Rymanów	Specjalista SL	
12	Barbara Książek	Nadleśnictwo Rymanów	Specjalista SL	
13	Jacek Kosta	ZOL w Krosnie	inżynier	
14	~~Kamil Gwałt~~	RDLP Krosno	st. specjalista SL	<del></del>
15	Anne Morozyn'sha	ZPKP w Krosnie	stary specjalista ds. ochrony przyrody	
16	Aneta Rusnok	Urząd Gminy w Rymanowie	referent	
17	Alina Kurylik	U.B. Rymanów	kier. ref. ds. W&B	
18	JAN KURIAŁ	SITLID	CZŁONEK	
19	Barbara Antosyła	RDOŚ Rzeszów	specjalista	
20	Agata Kłaczka	RDOŚ Rzeszów	specjalista	

Lp	Imię i nazwisko	Instytucja	Stanowisko	Podpis
21	Zbigniew Cwikliński	Toutak Myrnoie	U. Pasieś.	
22	Andrzej Włoch	Urząd Miejski Rymonów SA	Kierownik Recepcji URG	
23	Edward Chapman	- u -	Kier. Działu Gosp. Miasta	
24	Piotr Klub	Fundacja Dziedzictwa Poczdniże	Pracownik	
25	Honorata Łozanińska	PST "Stomil" sp. z o.o. Rymonów 2003	Kier. dz. inwesty.	
26	Janina P. Kurl	PST "Stomil" sp. z o.o. Rymonów 2003	Kierownik Ochronka	
27	Lucja Stankiewicz	RDLP w Koście	Naczelnik Wydz. 2G	
28	MARIUSZ KAWAŁEK	UC BESKO	UOBT	
29	Stanisław Inyrczak	Wydz. Gosp. Nadz. i Rem. par	St. Specjalist.	
30				
31				
32				
33				
34				
35				
36				
37				
38				
39				
40				

Protokół

z wykonanego testu kontroli pomiaru miąższości na powierzchniach próbnych kołowych założonych przez Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Przemysłu w Nadleśnictwie Rymanów w ramach opracowania projektu planu urządzenia lasu.

Test wykonał Zespół z Wydziału Urządzania Lasu oraz Stanu Posiadania RDLP w Krośnie w składzie:

Ireneusz Kimla – Naczelnik Wydziału Urządzania Lasu RDLP w Krośnie,
Jacek Stankiewicz - Naczelnik Wydziału Gospodarki Leśnej RDLP w Krośnie,
Agata Nowakowska - Starszy Specjalista w Wydziale Urządzania Lasu,
Paweł Rostek – Starszy Referent w Wydziale Urządzania Lasu.

z udziałem przedstawicieli Nadleśnictwa Rymanów:

Paweł Panaś – Nadleśniczy Nadleśnictwa Rymanów,
Maria Szkutnik – Zastępca Nadleśniczego Nadleśnictwa Rymanów,
Jan Kułak – Inżynier Nadzoru,
Piotr Różowicz – Inżynier Nadzoru,
Piotr Tomkiewicz - Leśniczy Leśnictwa Puławy,
Marian Dąbrowski - Leśniczy Leśnictwa Rymanów,
Edward Jakubowski - Leśniczy Leśnictwa Pastwiska,
Tadeusz Woźniak – Podleśniczy Leśnictwa Posada Zarszyńska,
Tomasz Smoleń - Podleśniczy Leśnictwa Wola Sękowa,
Bogusław Rysz – Leśniczy Leśnictwa Klimkówa,

oraz przedstawicieli Wykonawcy BULiGL O/Przemysł:

Stanisław Bazan – Dyrektor Oddziału,
Borys Draus – Kierownik Pracowni U.L.,
Stanisław Poleć – Starszy Taksator,
Michał Burkiewicz – Taksator Specjalista,
Damian Czubik – Starszy Asystent Taksatora.

1. Nadleśnictwo Rymanów jest dwuobębowe, test przeprowadzono na obrębie leśnym Rymanów.
2. Na obrębie leśnym Rymanów zostało założone 1439 powierzchni próbnych, zgodnie z protokołem losowania ilości i lokalizacji próbnych powierzchni kołowych z dnia 30.11.2017 r.
3. Zgodnie z §61 Instrukcji urządzania lasu do kontroli wylosowano 50 powierzchni kołowych – wykaz stanowi załącznik nr 1.
4. Ustalono interwał losowania 28.

5. Kontrolę przeprowadzono w dniach 12-13.07.2018 r.
6. Stwierdzono jeden błąd gruby dotyczący pomiaru wysokości drzew. Błędów typu:
  - a) wielkości powierzchni próbnej,
  - b) różnicy ponad 10% w pierśnicowym polu przekroju- nie stwierdzono.
7. W ramach powierzchni wylosowanych do kontroli, kontrolę drewna martwego przeprowadzono na powierzchniach o numerach: 114, 1038.
8. Testowe różnice między średnimi dla pierśnicowego pola przekroju i dla wysokości drzew, przy zastosowaniu statystyki o rozkładzie normalnym $N(0,1)$ wynoszą w wartościach bezwzględnych odpowiednio 0,122 i 0,626 i są mniejsze od liczby 2, tj. obliczonej bezwzględnej wartości statystyki – wyniki zawarto w załączniku nr 2.
9. W związku z przedstawionymi wyżej wynikami testu Zespół kontrolny przyjmuje całość pomiarów w Nadleśnictwie Rymanów.

Na tym protokół zakończono i podpisano:

Paweł Panaś

NADLEŚNICZY
Nadleśnictwa Rymanów
P. Panaś
Paweł Panaś
NACZELNIK
...Wydziału Urządzania Lasu

Ireneusz Kimla

Ireneusz Kimla

Stanisław Bazan

Dyrektor Oddziału

mgr inż. Stanisław Bazan

Powierzchnie próbne wyznaczone do kontroli. Obręb leśny: 04-20-2

Liczba powierzchni próbnych w obrębie: 1439

Liczba kontrolowanych powierzchni próbnych: 50 (5% powierzchni > 50)

Interwał liczbowy losowania: 28

Data losowania: 2018-07-12

Lp.	Nr pow. próbnej	Adres leśny	Nr wewnętrzny wydzielenia	Nr pow. próbnej w wydzieleniu
1	2	04-20-2-14-2 -b -00	420012141	1
2	30	04-20-2-14-4 -k -00	420004136	1
3	58	04-20-2-14-7 -f -00	420004187	5
4	86	04-20-2-14-10 -k -00	420004240	1
5	114	04-20-2-14-13 -a -00	420004283	1
6	142	04-20-2-14-17 -o -00	420012167	1
7	170	04-20-2-17-21 -a -00	420005118	1
8	198	04-20-2-17-24 -a -00	420005143	2
9	226	04-20-2-17-27 -b -00	420005172	3
10	254	04-20-2-17-29 -a -00	420012337	12
11	282	04-20-2-17-33 -a -00	420011510	3
12	310	04-20-2-17-37 -a -00	420005258	3
13	338	04-20-2-17-40 -b -00	420005289	2
14	366	04-20-2-13-43 -a -00	420012067	4
15	394	04-20-2-13-45 -c -00	420003785	1
16	422	04-20-2-17-48 -a -00	420005322	2
17	450	04-20-2-17-49A -a -00	420005334	8
18	478	04-20-2-13-51 -d -00	420010501	5
19	506	04-20-2-13-55 -f -00	420008422	3
20	534	04-20-2-13-58 -k -00	420003855	1
21	562	04-20-2-13-61 -a -00	420012362	5
22	590	04-20-2-13-65 -b -00	420003930	1
23	618	04-20-2-15-69 -a -00	420004388	3
24	646	04-20-2-15-73 -c -00	420004436	1
25	674	04-20-2-15-77 -a -00	420004460	4
26	702	04-20-2-15-81A -c -00	420010607	3
27	730	04-20-2-16-86 -h -00	420004733	2
28	758	04-20-2-16-90 -a -00	420012284	2
29	786	04-20-2-16-94 -c -00	420012257	4
30	814	04-20-2-16-98 -f -00	420011508	2
31	842	04-20-2-16-103 -h -00	420012308	1
32	870	04-20-2-13-110 -d -00	420012101	3
33	898	04-20-2-13-113 -c -00	420004004	2
34	926	04-20-2-13-118 -a -00	420004035	1
35	954	04-20-2-16-123 -a -00	420004971	3
36	982	04-20-2-16-128 -a -00	420005010	4
37	1010	04-20-2-16-131 -d -00	420011500	1
38	1038	04-20-2-16-135 -b -00	420010688	5
39	1066	04-20-2-15-141 -b -00	420004509	2
40	1094	04-20-2-15-146 -a -00	420010613	2
41	1122	04-20-2-15-149 -b -00	420004585	3
42	1150	04-20-2-15-154 -c -00	420012200	6
43	1178	04-20-2-15-158 -d -00	420004658	1
44	1206	04-20-2-12-162 -b -00	420003246	1
45	1234	04-20-2-12-168 -d -00	420011993	1
46	1262	04-20-2-12-172 -d -00	420003366	2
47	1290	04-20-2-12-177 -b -00	420012005	2
48	1318	04-20-2-12-181 -b -00	420003479	2
49	1346	04-20-2-12-187 -c -00	420003529	1
50	1374	04-20-2-12-190 -b -00	420011969	6

Kontrola powierzchni próbnych

Obręb: 04-20-2

Nr pow. próbnej	Pierśn. pole przekr. z 1 pomiaru [m kw.]	Pierśn. pole przekr. z pom. kontr. [m kw.]	Wysokość z 1 pomiaru [m]	Wysokość z pomiaru kontrolnego [m]	Wielk. z 1 pomiaru [ar]	Wielk. z pom. kontr. [ar]	Uwagi
-----------------	--	--	--------------------------	------------------------------------	-------------------------	---------------------------	-------

2	1,89	1,92	18,0	18,0	5,00	5,00	
30	2,23	2,24	29,0	28,0	5,00	5,00	
58	1,76	1,77	32,0	33,0	5,00	5,00	
86	1,06	1,06	26,0	28,0	3,00	3,00	
114	0,81	0,81	25,0	25,0	3,00	3,00	
142	1,62	1,59	24,0	26,0	3,00	3,00	
170	1,94	1,95	31,0	31,0	4,00	4,00	
198	1,64	1,62	30,0	31,0	5,00	5,00	
226	1,52	1,58	24,0	24,0	5,00	5,00	
254	1,19	1,23	34,5	34,5	5,00	5,00	
282	2,20	2,39	27,5	28,0	5,00	5,00	
310	1,16	1,12	27,0	28,0	5,00	5,00	
338	1,27	1,30	28,0	30,0	3,00	3,00	
366	1,85	1,84	19,0	19,0	5,00	5,00	
394	1,09	1,08	26,0	27,0	5,00	5,00	
422	1,63	1,57	32,0	33,0	5,00	5,00	
450	2,27	2,38	28,0	30,0	5,00	5,00	
478	2,94	2,93	22,0	22,0	5,00	5,00	
506	0,69	0,74	30,0	30,0	5,00	5,00	
534	0,52	0,52	12,0	12,0	5,00	5,00	
562	1,23	1,21	26,0	27,0	4,00	4,00	
590	1,07	1,07	23,0	23,0	3,00	3,00	
618	1,22	1,23	24,0	26,0	3,00	3,00	
646	2,10	2,08	27,0	28,0	4,00	4,00	
674	0,98	1,01	28,0	29,0	3,00	3,00	
702	0,13	0,13	13,0	14,0	2,00	2,00	
730	1,79	1,85	27,0	28,0	5,00	5,00	
758	1,68	1,56	24,0	26,0	3,00	3,00	
786	0,47	0,49	34,0	38,0	5,00	5,00	BŁĄD GRUBY! Różnica w wysokości: 4,0m
814	1,04	1,11	25,0	25,0	3,00	3,00	
842	0,43	0,45	25,0	25,0	2,00	2,00	
870	1,12	1,12	32,0	32,0	5,00	5,00	
898	0,98	0,99	25,0	26,0	3,00	3,00	
926	1,09	1,09	25,0	24,0	2,00	2,00	
954	0,43	0,43	30,5	29,0	3,00	3,00	
982	1,40	1,41	28,0	27,0	5,00	5,00	
1010	1,08	1,10	25,0	28,0	3,00	3,00	
1038	0,90	0,89	26,0	27,0	3,00	3,00	
1066	1,19	1,21	28,0	29,0	4,00	4,00	
1094	0,39	0,39	9,5	11,0	5,00	5,00	
1122	0,57	0,64	22,0	23,0	2,00	2,00	
1150	2,23	2,25	30,0	31,0	4,00	4,00	
1178	0,94	0,94	25,0	25,0	5,00	5,00	
1206	1,41	1,43	25,0	25,0	4,00	4,00	
1234	1,15	1,14	26,0	26,0	3,00	3,00	

Kontrola powierzchni próbnych

Obręb: 04-20-2

Nr pow. próbnej	Pierśn. pole przekr. z 1 pomiaru [m kw.]	Pierśn. pole przekr. z pom. kontr. [m kw.]	Wysokość z 1 pomiaru [m]	Wysokość z pomiaru kontrolnego [m]	Wielk. z 1 pomiaru [ar]	Wielk. z pom. kontr. [ar]	Uwagi
1262	0,21	0,21	16,5	18,0	3,00	3,00	
1290	1,21	1,25	25,0	26,0	5,00	5,00	
1318	1,33	1,39	24,0	24,0	5,00	5,00	
1346	0,21	0,21	18,0	19,0	1,00	1,00	
1374	1,02	1,02	36,0	35,0	5,00	5,00	

Liczba błędów grubych: 1

Bezwzględna wartość statystyki (pole przekroju pierśnicowego): 0,122

Bezwzględna wartość statystyki (wysokość): 0,626

PROTOKÓŁ**ustaleń Narady Techniczno-Gospodarczej przeprowadzonej w dniu
29 października 2018 roku dla Nadleśnictwa Rymanów.****(Znak: ZS.6004.1.2016)****Część A**

Końcowe ustalenia w sprawie organizacji prac urzędniowych oraz ocena gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu urządzenia lasu, lata 2009-2018.

1. Skład osobowy Narady Techniczno-Gospodarczej (dalej NTG);
NTG przewodniczył Zastępca Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie, mgr inż. Marek Marecki.

Skład osobowy zgodnie z listą obecności.

Przebieg narady został zarejestrowany przy użyciu dyktafonu. Nagranie zostało wykorzystane tylko i wyłącznie w celu sporządzenia niniejszego protokołu. Uczestnicy narady nie wnieśli sprzeciwu do przedstawionego sposobu rejestrowania przebiegu narady.

Uczestnicy narady zostali poproszeni o zadeklarowanie swojej zgody na upublicznienie imienia i nazwiska poprzez listę obecności stanowiącą załącznik do niniejszego protokołu zamieszczając odpowiedni wpis na tej liście. Wszyscy wyrazili zgodę

2. Ocena ostatecznej wersji mapy przeglądowej obszarów chronionych i funkcji lasu (§ 8 Instrukcji zarządzania lasu, dalej IUL);
Przyjmuje się ostateczną wersję mapy obszarów chronionych i funkcji lasu dla Nadleśnictwa Rymanów.
3. Akceptacja, przedstawianego w projekcie planu urządzenia lasu, zakresu i formy podstawowych założeń polityki przestrzennego zagospodarowania regionu (§ 9 IUL);

Przyjmuje się przedstawiony w projekcie planu urządzenia lasu zakres i formę podstawowych założeń polityki przestrzennego zagospodarowania regionu.

4. Rozstrzygnięcia w sprawie ewentualnych rozbieżności rodzajów użytków gruntowych (§ 10 IUL);

W planie ujęto kontury i powierzchnię grup rodzajów powierzchni zgodnie z danymi zawartymi w przekazanych dokumentach ewidencyjnych gruntów nadleśnictwa, według stanu na 1 stycznia 2019 r. Wszelkie rozbieżności między otrzymanymi danymi, a stanem faktycznym na gruncie zostały wyjaśnione oraz uwzględnione w opracowaniu.

5. Zatwierdzenie zmian granic i numeracji oddziałów (§ 12 IUL);

Zgodnie z ustaleniami Komisji Założeń Planu nie dokonywano zmian granic i numeracji oddziałów.

6. Zakres wykorzystania wskaźników spodziewanego przyrostu bieżącego, tabelarycznego oraz użytecznego (§ 43 oraz 94 IUL);

Akceptuje się wykorzystanie spodziewanego bieżącego przyrostu miąższości do ustalenia wskaźnika cięć pielęgnowanych w drzewostanach nieobjętych użytkowaniem rębny.

7. Akceptację testu kontroli pomiaru miąższości na powierzchniach próbnych (§ 61 IUL);

Przyjmuje się przedstawione przez Wykonawcę, wyniki testu kontroli pomiaru miąższości na kołowych powierzchniach próbnych.

8. Ocena gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu urządzenia lasu, wynikająca z analiz zawartych w odpowiednich referatach nadleśniczego i kierownika ZOL, koreferacie wykonawcy projektu planu i naczelnika Wydziału Kontroli i Audytu Wewnętrznej oraz informacji naczelnika właściwego do spraw urządzania lasu rdLP w zakresie wykonania monitoringu dotyczącego skutków realizacji planu na środowisko i obszary Natura 2000 zgodnie z ustaleniami przyjętymi w prognozie oddziaływania na środowisko dla tego planu, dokonana przez Dyrektora RDLP, wraz z wynikającymi z tej oceny wnioskami dotyczącymi gospodarki przyszłej (§ 76 i 127 IUL);

Ocena dokonana przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie, wraz z wynikającymi z niej wnioskami dotyczącymi gospodarki przyszłej, zostanie przedstawiona w odrębnym dokumencie. Wynikać ona będzie z analiz przedstawionych w referacie Nadleśniczego i Kierownika Zespołu Ochrony Lasu, koreferacie Wykonawcy projektu planu oraz informacji o wykonaniu monitoringu skutków realizacji planu.

9. Wnioski w sprawie ogólnej ochrony lasu;

Ogólna ochrona lasu będzie kontynuacją postępowania ochronnego z poprzedniego planu urządzenia lasu.

10. Stwierdzenie, że projekt planu urządzenia lasu wraz z programem ochrony przyrody został sporządzony zgodnie z przepisami ustawy o lasach oraz wytycznymi KZP;

Stwierdzono, że projekt planu urządzenia lasu wraz z programem ochrony przyrody został sporządzony zgodnie z przepisami ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 2129), wytycznymi i ustaleniami Komisji Założeń Planu dla Nadleśnictwa Rymanów z dnia 20 września 2016 roku oraz w oparciu o wskazane poniżej przepisy:

- a. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 listopada 2012 r., w sprawie szczegółowych warunków i trybu sporządzania planu urządzenia lasu, uproszczonego planu urządzenia lasu oraz inwentaryzacji stanu lasu (tekst jednolity Dz. U. 2012, poz. 1302).
- b. Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001 roku w sprawie ewidencji gruntów i budynków (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r. poz. 1034 z późn. zm.).
- c. Instrukcję urządzania lasu wprowadzoną do stosowania zarządzeniem nr 55 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 21 listopada 2011 r. w sprawie Instrukcji urządzania lasu, znak sprawy: ZU-7019-72/11, ze zmianami.
- d. Zarządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów (Dz. U. 2010 nr 109, poz. 719),
- e. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 marca 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów (Dz. U. 2006 nr 58, poz. 405, z późn. zm.).
- f. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 29 lipca 2015 r. w sprawie wykazu, obszarów i map regionów pochodzenia leśnego materiału rozmnożeniowego (Dz. U. 2015 poz. 1425).
- g. Instrukcje i przepisy obowiązujące w Lasach Państwowych, w tym:
  - Zasady hodowli lasu (2012 r.),
  - Instrukcję ochrony lasu, tom I-II (2012 r.),
  - Instrukcję ochrony przeciwpożarowej lasu (2012 r.),
  - Instrukcję sporządzania programu ochrony przyrody w nadleśnictwie (1996 r.),
  - Decyzję Nr 69 Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa z dnia 15 grudnia 1999 r. uznającą lasy Nadleśnictwa Rymanów za ochronne,
  - Zarządzenie nr 29 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 14 czerwca 2016 roku w sprawie (1) oceny procesu stanowienia obszarów Natura 2000 obejmujących grunty w zarządzie Lasów Państwowych oraz oceny planów zadań ochronnych dla tych obszarów, (2) sporządzania planów urządzenia lasu pełniących również funkcje planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 oraz (3) ustalenia systemu okresowej powszechnej inwentaryzacji gatunków roślin, zwierząt i innych organizmów oraz parametryzacji wybranych cech biotopów, mających znaczenie dla oceny stanu lasów oraz prognozowania zmian w ekosystemach leśnych znak: ZP.720.3.2016, dalej Zarządzenie nr 29 DGLP.
  - Zarządzenie nr 7 Dyrektora RDLP w Krośnie z dnia 19 marca 2015 roku w sprawie przekazania – przejęcia przez Nadleśnictwa Bircza, Brzozów, Dynów, Kańczuga i Rymanów lasów, gruntów i innych nieruchomości

oraz innych składników majątku w celu dostosowania zarządu wyżej wymienionych jednostek organizacyjnych do zasięgu terytorialnego nadleśnictw, określonego zarządzeniem nr 79 DGLP z dnia 29 grudnia 2014 roku, znak: OR-0151-9/14.

- Zarządzenie nr 28/2014 Dyrektora RDLP w Krośnie z dnia 2 grudnia 2014 r., ze zm., dotyczącym wprowadzenia wytycznych w sprawie sposobów uwzględniania wymagań ochrony przyrody podczas realizacji zadań z zakresu gospodarki leśnej na terenie RDLP w Krośnie.
11. Inne końcowe wytyczne dotyczące organizacji prac nad planem urządzenia lasu wraz z programem ochrony przyrody oraz prognozą oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000, w tym akceptacja zakresu prognozy symulacyjnej na koniec okresu oraz ustalenie formy przekazywania planu urządzenia lasu do nadleśnictwa.
- a. Akceptuje się Program ochrony przyrody wraz z zakresem sporządzonych w oparciu o delegację zawartą w art. 28 ust 11 pkt 3a ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 Beskid Niski PLB180002, Patria nad Odrzechową PLH180028, Las Hraбеński PLH180039 w odniesieniu do gruntów pozostających w zarządzie Nadleśnictwa Rymanów oraz prognozę oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000, w tym zmiany w ustaleniach KZP, wynikające z inwentaryzacji stanu lasu.
  - b. Akceptuje się zakres prognozy symulacyjnej na koniec okresu gospodarczego.
  - c. Uszczegóławia się zapisy zawarte w protokole KZP o formę materiałów bazowych w postaci elektronicznej, które Wykonawca przekaze Nadleśnictwu i RDLP w Krośnie:
    - Plan urządzenia lasu 3 egzemplarze (DGLP, RDLP, N-ctwo)
    - baza danych opisowych i graficznych Taksator (.mdb),
    - linie ap - rozliczenie użytków dla obiektów liniowych, wraz z powierzchnią,
    - ogólny opis lasów nadleśnictwa (.doc, .pdf, tabele .xls),
    - opis taksacyjny (.pdf, doc),
    - wykazy cięć (pdf, .doc, wykazy .xls)
    - mapy tematyczne (.geopdf, .jpeg),
    - mapy leśnictw (.geopdf, .jpeg)
    - mapy gospodarcze w skali 1 : 5 000 (.geopdf, .jpeg),
    - Prognoza oddziaływania na środowisko (.doc, .pdf),
    - warstwy LMN siedlisk przyrodniczych (przed i po weryfikacji),
    - Program ochrony przyrody (.doc, .pdf).

-
- d. Podczas posiedzenia ustalono, że:
- W ramach bieżącej aktualizacji Planu urządzenia lasu, plan ten będzie uzupełniany o stanowiska organizmów chronionych, których lokalizacja zostanie potwierdzona w trakcie jego realizacji.
  - Zalecenia ochronne zawarte w tabeli XXIII Programu ochrony przyrody będą powiązane z opisem taksacyjnym, poprzez podanie w informacjach różnych opisu taksacyjnego pozycji w tabeli XXIII.
  - „Program edukacji leśnej społeczeństwa w Nadleśnictwie Rymanów na lata 2019-2028” jest w trakcie zatwierdzania. Sporządzony zostanie zgodnie z pkt. III.E. załącznika nr 2 do Zarządzenia Nr 57 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 9 maja 2003 r. w sprawie wytycznych prowadzenia edukacji leśnej społeczeństwa w Lasach Państwowych, znak: (ZO-733-6/03).

Część B

Projekt planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Rymanów.

1. Przyjmuje się następującą powierzchnię obrębów leśnych w rozbiu na rodzaje użytków:

Rodzaj użytku	1. Jaślicka	2. Rymanów	Nadleśnictwo
	Powierzchnia [ha]		
1. Lasy - razem	12 538,44	7 639,18	20 177,62
1.1. Grunty leśne zalesione - razem	11 815,77	7 523,64	19 339,41
1) drzewostany	11 815,77	7 523,64	19 339,41
2) plantacje drzew - razem			
<i>w tym:</i>			
- plantacje nasienne			
- plantacje drzew szybkorosnących			
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem	595,09	56,62	651,71
1) w produkcji ubocznej - razem	26,72	13,84	40,56
<i>w tym:</i>			
- plantacje choinek			
- plantacje krzewów			
- poletka łowieckie	26,72	13,84	40,56
2) do odnowienia - razem			
<i>w tym:</i>			
- halizny			
- zręby			
- płazowiny			
3) pozostałe leśne niezalesione - razem	568,37	42,78	611,15
<i>w tym:</i>			
- przewidziane do naturalnej sukcesji	517,32	41,65	558,97
- objęte szczególnymi formami ochrony	51,05	1,13	52,18
- wyłączenia do małej retencji			
- wyłączenia na gruntach wyłączonych z produkcji			
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem	127,58	58,92	186,50
<i>w tym:</i>			
1) budynki i budowle	4,71	2,52	7,23
2) urządzenia melioracji wodnych	2,67	1,20	3,87
3) linie podziału przestrzennego lasu	34,34	19,08	53,42
4) drogi leśne	43,77	17,67	61,44
5) tereny pod liniami energetycznymi	4,21	4,40	8,61
6) szkółki leśne	8,91		8,91
7) miejsca składowania drewna	28,45	12,81	41,26
8) parkingi leśne	0,10		0,10
9) urządzenia turystyczne	0,42	1,24	1,66
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione	68,26	0,25	68,51
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem	12 606,70	7 639,43	20 246,13
3. Użytki rolne - razem	321,02	50,34	371,36
3.1. Grunty orne - razem	34,47	6,05	40,52
<i>w tym:</i>			
1) role	32,70	5,93	38,63
2) plantacje, poletka, składy drewna i szkółki na gruntach ornym	1,77	0,12	1,89
3) ugory, odłogi			

Rodzaj użytku	1. Jaślicka	2. Rymanów	Nadleśnictwo
	Powierzchnia [ha]		
3.2. Sady		0,16	0,16
3.3. Łąki trwałe	107,14	23,90	131,04
3.4. Pastwiska trwałe	167,69	15,07	182,76
3.5. Grunty rolne zabudowane	0,11	0,18	0,29
3.6. Grunty pod stawami rybnymi			
3.7. Grunty pod rowami rolnymi			
3.8. Grunty rolne zadrzewione i zakrzewione	11,61	4,98	16,59
4. Grunty pod wodami - razem	10,81	2,69	13,50
<i>w tym:</i>			
4.1. Grunty pod wodami powierzchniowymi płynącymi	10,81	2,69	13,50
4.2. Grunty pod wodami powierzchniowymi stojącymi			
4.3. Grunty pod morskimi wodami wewnętrznymi			
5. Użytki ekologiczne - razem	52,80		52,80
6. Tereny różne - razem			
<i>w tym:</i>			
1) grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagos. grunty zrekult			
2) wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego			
3) grunty wyłączone z produkcji (poza gruntami pod zabudowę)			
4) różne inne			
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem	9,04	3,78	12,82
<i>w tym:</i>			
7.1. Tereny mieszkaniowe	1,33	0,82	2,15
7.2. Tereny przemysłowe		0,74	0,74
7.3. Tereny zabudowane inne	0,19	0,74	0,93
7.4. Zurbanizowane tereny niezabudowane			
7.5. Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe - razem		0,86	0,86
<i>w tym:</i>			
1) ośrodki wypoczynkowe i tereny rekreacyjne		0,86	0,86
2) tereny zabytkowe			
3) tereny sportowe			
4) ogrody zoologiczne i botaniczne			
5) tereny zieleni nieurządzonej			
7.6. Użytki kopalne		0,01	0,01
7.7. Tereny komunikacyjne - razem	7,52	0,61	8,13
<i>w tym:</i>			
1) drogi	7,52	0,61	8,13
2) tereny kolejowe			
3) inne tereny komunikacyjne			
8. Nieużytki - razem	13,08	0,06	13,14
<i>w tym:</i>			
1) bagna	8,40		8,40
2) piaski			
3) twory fizjograficzne	4,49	0,06	4,55
4) wyrobiska nieprzeznaczone do rekultywacji	0,19		0,19

Rodzaj użytku	1. Jaślicka	2. Rymanów	Nadleśnictwo
	Powierzchnia [ha]		
Razem (2-8) Grunty niezaliczone do lasów	475,01	57,12	532,13
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia			
OGÓŁEM (1-8)	13 013,45	7 696,30	20 709,75

2. Przyjmuje się następujący podział na obręby leśne i leśnictwa:

Nr	Nazwa leśnictwa	Oddziały	Powierzchnia [ha]			Powierzchnia ogółem [ha]
			Grunty leśne		Grunty nieleśne	
			zalesione i niezalesione	związane z gosp. leśną		
1	Bieszczady	336-362	1 285,22	13,36	19,24	1 317,82
2	Bukowica	286-307, 387-388	1 014,33	12,57	41,45	1 068,35
3	Darów	255-285	1 578,10	15,89	32,12	1 626,11
4	Lipowiec	119-156	1 363,33	5,87	39,76	1 408,96
5	Moszczaniec	166-173, 308-335	1 648,62	18,87	121,39	1 788,88
6	Rudawka	65-90	957,79	7,87	27,01	992,67
7	Szachty	27, 29-64	1 254,82	13,19	30,14	1 298,15
8	Szklary	1-26, 157-165	1 264,50	13,01	94,64	1 372,15
9	Szkołkarskie	107A, 110B-112A	-	9,12	-	9,12
10	Wisłok	363-386, 389-391	912,53	7,76	48,17	968,46
11	Wola Niżna	28, 91-118	1 131,62	10,07	21,09	1 162,78
1	Razem obręb Jaślicka		12 410,86	127,58	475,01	13 013,45
12	Klimkówka	162-177, 179-195, 197-200	1 334,08	7,38	5,50	1 346,96
13	Pastwiska	41-45, 51-65, 109-122	1 442,70	15,81	8,22	1 466,73
14	Posada Zarszyńska	1-19	769,65	2,75	13,72	786,12
15	Puławy	66-82, 136-161	1 626,62	13,98	9,84	1 650,44
16	Rymanów Zdrój	83-107, 123-135	1 260,91	12,38	6,68	1 279,97
17	Wola Sękowa	20-40, 46-50	1 146,30	6,62	13,16	1 166,08
2	Razem obręb Rymanów		7 580,26	58,92	57,12	7 696,30
Razem Nadleśnictwo			19 991,12	186,50	532,13	20 709,75

3. Typy siedliskowe lasu i ich udział procentowy:

Typ siedliskowy lasu	Obręby				Nadleśnictwo	
	Jaślicka		Rymanów		Pow. (ha)	Udział (%)
	Pow. (ha)	Udział (%)	Pow. (ha)	Udział (%)		
1	2	3	4	5	6	7
LWYŻŚW	-	-	945,09	12,47	945,09	4,73
LWYŻW	-	-	90,50	1,19	90,50	0,45
LŁWYŻ	-	-	16,91	0,22	16,91	0,08
BMGB	8,55	0,07	-	-	8,55	0,04
LMGŚW	5,70	0,05	143,02	1,89	148,72	0,74
LGŚW	11 621,68	93,64	6 278,13	82,82	17 899,81	89,55
LGW	543,09	4,38	74,71	0,99	617,80	3,09
LŁG	230,76	1,86	31,90	0,42	262,66	1,31
OIJG	1,08	0,01	-	-	1,08	0,01
Razem	12 410,86	100,00	7 580,26	100,00	19 991,12	100,00

4. Przyjmuje się następujący stan siedlisk leśnych:

Stan siedlisk	Jaślicka	Rymanów	Nadleśnictwo	%
	Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona /ha/			
naturalne	5 080,50	4 563,11	9 643,61	48,24
w stanie zbliżonym do naturalnego	2 069,05	147,41	2 216,46	11,09
zniekształcone	5 261,31	2 869,74	8 131,05	40,67
silnie zdegradowane	-	-	-	-
Razem	12 410,86	7 580,26	19 991,12	100,00
<i>w tym: siedliska porolne</i>	5 217,11	2 785,98	8 003,09	40,03

5. Przyjmuje się następujące typy drzewostanów poza wyróżnionymi leśnymi siedliskami przyrodniczymi:

TSL	TD	Składy gatunkowe odnowień	Rębnia zasadnicza /zastępcza	Okres odnowienia
1	2	3	4	5
BMGB	Św	Św 80%, Jd i inne 20%	-	-
LWYŻŚW	Jd-Bk	Bk 40%, Jd 30%, Md i inne 30%	IVd	40
	Bk-Jd	Jd 50%, Bk 30%, Md i inne 20%	IVd	40
	Bk-Db	Db 50%, Bk 30%, Md i inne 20%	IVd	30

TSL	TD	Składy gatunkowe odnowień	Rębnia zasadnicza /zastępcza	Okres odnowienia
1	2	3	4	5
LWYŻW	Jd	Jd 70%, Db, Ol, Wz i inne 30%	IVd	40
	Jd-Db	Db 50%, Jd 30%, Bk, Jw, Wz i inne 20%	IVd	30
	Bk-Jd	Jd 50%, Bk 30%, Md i inne 20%	IVd	40
	Db-Jd	Jd 50%, Db 30%, Bk, Md, Jw i inne 20%	IVd	40
LŁWYŻ	Js-Olsz	Olsz 70%, Js 20%, Wz i inne 10%	-	-
	Olsz	Olsz 70%, Js, Św, Brz i inne 30%	-	-
LMGŚW	Jd-Bk	Bk 50%, Jd 30%, Md, Św i inne 20%	IVd	40
LGŚW	Bk-Jd	Jd 60%, Bk 30%, Jw, Md, Św i inne 10%	IVd	50
	Jd-Bk	Bk 50%, Jd 30%, Md, Jw, Św i inne 20%	IVd	40
	Bk	Bk 70%, Jd, Md i inne 30%	IVd	30
	Jd	Jd 80%, Bk, Md i inne 20%	IVd	50
	Jw-Bk	Bk 50%, Jw 30%, Jd, Wz, Św i inne 20%	IVd	40
LGW	Bk-Jd	Jd 50%, Bk 30%, Md i inne 20%	IVd	50
	Jd	Jd 70%, Bk, Js, Jw, Św i inne 30%	IVd	50
LŁG	Js-Olsz	Olsz 70%, Js 20%, Wz i inne 10%	-	-
	Olsz	Olsz 70%, Js, Św, Brz i inne 30%	-	-

6. Przyjmuje się następujące docelowe składy gatunkowe i typy drzewostanów na siedliskach przyrodniczych:

Kod siedliska	TSL	TD	Proponowane składy gat. odnowień	Rębnia zasadnicza/zastępcza	Okres odnowienia
7140	BMGB	Św	Św 70%, Brz, So, i inne 30%	-	-
9130	LGŚW	Bk	Bk 70%, Jd, Jw, Md i inne 30%	IVd	30
		Bk-Jd	Jd 60%, Bk 30%, Jw, Md, Św i inne 10%	IVd	50
		Jd	Jd 80%, Bk, Md, Św i inne 20%	IVd	50
		Jd-Bk	Bk 50% Jd 30% Jw, Md, Św i inne 20%	IVd	40

Kod siedliska	TSL	TD	Proponowane składy gat. odnowień	Rębnia zasadnicza/zastępcza	Okres odnowienia
		Jw-Bk	Bk 50% Jw 30% Jd, Wz, Św i inne 20%	IVd	40
		Jw-Jd-Bk	Bk 40% Jd 30% Jw 20%, Md i inne 10%	IVd	40
	LGW	Bk-Jd	Jd 50%, Bk 30%, Md i inne 20%	IVd	50
		Jd	Jd 70%, Bk, Js, Jw, Św, Wz, i inne 30%	IVd	50
	LŁG	Js-Olsz	Olsz 50%, Js 30%, Św, Wz, Jd i inne 20%	-	-
		Olsz	Olsz 70%, Js, Św, Brz i inne 30%	-	-
	LMGŚW	Bk-Jd	Jd 50%, Bk 30-40%, Md, Jw, Św i inne 10-20%	IVd	50
		Jd	Jd 80%, Bk, Md i inne 20%	IVd	50
		Jd-Bk	Bk 50%, Jd 30%, Md, Jw, Św i inne 20%	IVd	30
	LWYŻŚW	Bk	Bk 80%, Jd, Db, Md, Jw, Wz i inne 20%	IVd	30
		Bk-Jd	Jd 50%, Bk 30%, Md, Jw i inne 20%	IVd	40
		Db-Bk	Bk 50%, Bb 30%, Md, Jw, Jd i inne 20%	IVd	30
		Jd-Bk	Bk 40%, Jd 30%, Md, Db, Jw i inne 30%	IVd	40
	LWYŻW	Bk-Jd	Jd 50%, Bk 30%, Md i inne 20%	IVd	50
OLJG	Olsz	Olsz 70%, Js 20, Wz i inne 10%	-	-	
9180	LGŚW	Jw-Jd-Bk	Bk 40%, Jd 30%, Jw 20%, Md i inne 10%	-	-
91E0	LŁG	Js-Olsz	Olsz 50%, Js 30%, Św, Wz, Jd i inne 20%	-	-
		Olsz	Olsz 70%, Js, Św, Wz, Brz i inne 30%	-	-
	LGŚW	Bk-Jd	Jd 50%, Bk 30%, Md i inne 20%	-	-
	LGW	Jd	Jd 70%, Bk, Js, Jw, Św i inne 30%	-	-
	LŁWYŻ	Js-Olsz	Olsz 50%, Js 30%, Św i inne 20%	-	-
9110	LMGŚW	Bk-Jd	Jd 50%, Bk30%, Jw, Md, Św i inne 20%	IVd	50
9170	LWYŻŚW	Bk-Db	Db 50%, Bk 30%, Md i inne 20%	IVd	40
		Gb-Db	Db 50%, Gb 30%, Lp, Kl, Jw, Bk i inne 20%	IVd	40
		Lp-Gb-Db	Db 40%, Gb 30%, Lp 20%, Wz, Św i inne 10%	IVd	40
	LWYŻW	Gb-Db	Db 50%, Gb 30%, Lp, Kl, Jw, Bk i inne 20%	IVd	40
		Lp-Gb-Db	Db 40%, Gb 30%, Lp 20%, Wz, Św i inne 10%	IVd	40
	LGŚW	Gb-Db	Db 50%, Gb 30%, Lp, Kl, Jw, Bk i inne 20%	IVd	40
	LGW	Gb-Db	Db 50%, Gb 30%, Lp, Kl, Jw, Bk i inne 20%	IVd	40

Dopuszcza się kontynuowanie stosowanych dotychczas rębni w drzewostanach będących w trakcie cięć lub stanowiących zakończenie takich cięć w ostępie, a także modyfikację rębni mającą na celu osiągnięcie optymalnego składu gatunkowego odnowienia, z wykorzystaniem możliwości hodowlanych konkretnego drzewostanu.

7. Wyróżnia się następujący podział na kategorie ochronne i funkcje lasu:

Lp	Kategoria lasu	Obręb		Nadleśnictwo	
		Jaśliska	Rymanów		
		Powierzchnia leśna zalesiona i niezalesiona [ha]		%	
1	Rezerваты	1 723,61	-	1 723,61	8,62
2	Lasy ochronne – razem, w tym:	10 479,71	7 483,04	17 962,75	89,86
	- wodochronne	9 656,41	6 660,29	16 316,70	81,62
	- glebochronne	250,27	47,86	298,13	1,49
	- cenne fragmenty przyrody	271,92	199,43	471,35	2,36
	- nasienne	80,00	16,00	96,00	0,48
	- ostoje zwierząt	221,11	137,98	359,09	1,80
	- uzdrowiskowe	-	421,48	421,48	2,11
3	Lasy wielofunkcyjne (gospodarcze)	207,54	97,22	304,76	1,52
4	Lasy ogółem	12 410,86	7 580,26	19 991,12	100,00

8. Przyjmuje się podział gospodarczy:

Gospodarstwo	Obręb				Nadleśnictwo	
	Jaśliska		Rymanów			
	Pow.	%	Pow.	%	Pow.	%
Specjalne (S)	2 524,02	20,34	1 101,18	14,53	3 625,20	18,13
Wielofunkcyjne lasów ochronnych (O)	9 693,73	78,10	6 392,70	84,33	16 086,43	80,47
Wielofunkcyjne lasów gospodarczych, przerębnowo-zrębnowego sposobu zagospodarowania (GPZ)	193,11	1,56	86,38	1,14	279,49	1,40
Ogółem	12 410,86	100,00	7 580,26	100,00	19 991,12	100,00

9. Akceptuje się obliczone etaty użytkowania rębego:

Gospodarstwo Sposób zagosp.	Obliczenia cząstkowe (średnio na rok)						Etat z potrzeb hodowlanych i ochronnych na okres obowiązania planu	Etat przyjęty na okres obowiązy- wania planu
	etaty wg dojrzałości drzewostanów		etat wg zrównania średniego wieku	etat optymalny	etat z potrzeb przebudowy	etat wg okresów uprzętnienia w KO i KDO		
	z ostatniej klasy	z dwóch ostatnich klas						
m ³ brutto								
SPECJALNE (S)	X	X	X	X	303	934	14644	14644
LASÓW OCHRONNYCH (O)	39360	40144	33763	39360	7344	30400	383615	383615
LASÓW GOSPODARCZYCH (GPZ)	296	235	453	296	0	0	X	1493
OGÓŁEM OBRĘB JAŚLISKA	39656	40379	34216	39656	7647	31334	398259	399752
SPECJALNE (S)	X	X	X	X	51	999	14889	14889
LASÓW OCHRONNYCH (O)	18767	26046	21969	21969	5176	16979	228197	228197
LASÓW GOSPODARCZYCH (GPZ)	106	87	261	106	168	14	X	1118
OGÓŁEM OBRĘB RYMANÓW	18873	26133	22230	22075	5395	17992	18873	244204
OGÓŁEM NADLEŚNICTWO	58529	66512	56446	61731	13042	49326	58529	643956

10. Uzgadnia się pozyskanie użytków rębnych w wysokości:

Użytki rębne	Obręby:				Nadleśnictwo Rymanów	
	Jaśliska		Rymanów			
	masa m ³					
	brutto	netto	brutto	netto	brutto	netto
zaliczone na etat*	419 740	359 949	256 414	224 079	676 154	584 028
niezaliczone na etat	1 506	1 277	516	430	2 022	1 707
Razem	421 246	361 226	256 930	224 509	678 176	585 735

* etat netto użytków rębnych zaliczonych na poczet etatu wraz z 5% przyrostem.

11. Uzgodnia się powierzchniowy etat użytkowania przedrębego w wysokości:

Rodzaj cięć		Obręb		Nadleśnictwo Rymanów
		Jaślicka	Rymanów	
		Powierzchnia [ha]		
Czyszczenia późne (CPP)		205,52	18,29	223,81
Trzebieże	Wczesne (TW)	338,93	116,62	455,55
	Późne (TP)	3 387,64	3 683,43	7 071,07
	Razem	3 726,57	3 800,05	7 526,62
Ogółem		3 932,09	3 818,34	7 750,43

Przyjmuje się wskaźnik użytkowania przedrębego netto wysokości **40 m³/ha** dla obrębu Jaślicka i **42 m³/ha** dla obrębu Rymanów.

12. Przyjmuje się szacunkowe etaty w użytkowaniu przedrębnym:

Etat użytków przedrębnych	Obręby:		Nadleśnictwo
	Jaślicka	Rymanów	
Powierzchniowy /ha/	3 932,09	3 818,34	7 750,43
Miąższościowy /m ³ netto/	157 284	160 370	317 654
Miąższościowy /m ³ brutto/	196 605	200 463	397 068
Przyrost bieżący /m ³ brutto/	542 300	418 300	960 600
Procent przyrostu %*	36,25	47,92	41,34

13. Przyjmuje się następujące etaty użytkowania głównego:

Rodzaj cięcia	Obręb				Nadleśnictwo		
	Jaślicka		Rymanów				
	masa /m ³ /						
	brutto	netto	brutto	netto	brutto	%	netto
Rębne	421 246	361 226	256 930	224 509	678 176	46,48	585 735
Przedrębne	196 605	157 284	200 463	160 370	397 068	27,22	317 654
Razem	617 851	518 510	457 393	384 879	1 075 244	73,70	903 389
Przyrost bieżący	868 250		590 750		1 459 000		
% przyrostu	71,16		77,43		73,70		

14. Uzgodnia się następujące wielkości powierzchni, nie objęte użytkowaniem:

Wyszczególnienie	Pow. /ha/	Lokalizacja: oddział, pododdział
Obręb Jaślicka		
Działka wśród gruntów obcych	2,27	15 h-i; 123 j-k;
Fragm. teren zabagniony	15,10	43 b; 49 b; 54 b; 56 j; 61 g; 148 n; 292 b;
LŁG	33,07	5 i; 12 f; 37 h; 46 c; 80 n; 255 j; 268 l; 280 a,f; 297 g; 298 h; 303 k; 320 a; 365 j; 370 i,w;
Nie wymaga zabiegu	31,09	28 c; 35 c,i; 39 c,g; 40 g; 49 j; 56 m; 84 b; 93 b,m; 102 d; 163 j; 280 l; 284 k; 296 b; 372 j;
Ostoja ksylobiontów	8,26	256 b; 269 f; 273 c;
Ostoja ksylobiontów, 5 procent do poz. w. d-stanach rębnych	97,02	3 b,h; 8 a; 12 g; 13 f; 18 g; 21 b; 23 c,h; 56 n; 64 d; 75 g,i; 76 b; 79 b; 80 f,r; 82 h; 263 c; 264 d; 266 d; 293 b; 297 c; 333 g; 356 c; 358 b; 382 f-g;
Ostoja ksylobiontów, 5 procent do poz. w. d-stanach rębnych, LŁG	1,31	82 b;
Ostoja ksylobiontów, 5 procent do poz. w. d-stanach rębnych, Stok urwisty	1,08	28 l;
Ostoja ksylobiontów, 5 procent do poz. w. d-stanach rębnych, teren trudnodostępny	1,94	86 f;
Rezerwat przyrody	13,36	171 k,p; 312 c-d;
Rezerwat przyrody, Ostoja ksylobiontów	1422,97	81 a-d,g-h; 83 a-b; 109 a-c; 118 a-b; 119 a; 120 a-b; 121 a-b; 122 a-b; 129 a-b; 130 a-b,f-h; 131 a-b; 166 h,n; 169 b; 170 g,i-m; 171 l,o; 172 a,c,g,i; 173 a,d-f; 257 a-b; 258 a; 259 a; 260
Rezerwat przyrody, Ostoja ksylobiontów, Siedlisko przyrodnicze 6510	1,16	172 f;
Rezerwat przyrody, Ostoja ksylobiontów, Siedlisko przyrodnicze 91E0, LŁG	1,45	262 b;
Rezerwat przyrody, Ostoja ksylobiontów, Stok urwisty	0,82	167 n;
Siedlisko przyrodnicze 7230	0,92	88 j;
Siedlisko przyrodnicze 9180	6,58	106 b;
Siedlisko przyrodnicze 91E0	9,29	38 g; 42 g; 145 m;

Wyszczególnienie	Pow. /ha/	Lokalizacja: oddział, pododdział
Siedlisko przyrodnicze 91E0, LŁG	40,60	40 d; 42 l; 66 g,j,t; 72cx; 73 c; 74 b; 107 d; 136 d; 154 f; 287 d; 302 j; 303 i; 318 g; 319 l; 365 a; 377 c; 67 h; 69 f; 80 a; 364 n; 380 b;
Siedlisko przyrodnicze 91E0, LŁG, Fragm. teren zabagniony	6,74	34 a; 37 i; 302 d;
Stok urwisty	1,16	67 g;
Strefa ochrony całorocznej	53,20	10 c; 15 b,d; 26 h; 39 h; 44 n; 46 g; 56 r; 61 a,c,j; 67 i; 145 o; 280 o; 282 g; 283 h; 370 r,y;
Strefa ochrony całorocznej, Ostoja ksylobiontów	5,63	360 f;
Strefa ochrony całorocznej, WDN	2,55	38 i;
Teren trudnodostępny	244,52	2 c; 6 a; 9 a; 25 h,s; 28 d; 30 b; 74 a; 78 a; 80 j; 87 j; 91 d; 93 j; 136 o; 140 h; 145 d; 162 b; 163 d-f; 164 c; 255 b,k; 256 m; 271 b-c; 272 a; 276 b; 280 m; 282 d,j; 283 d,g,i; 284 b; 291 b; 297 d; 298 b,f; 299 f; 303 d; 307 a,d; 337 c; 355 a; 358 d; 359 c; 364 c; 367 b; 372 i; 381 h; 383 c; 390 j;
Teren źródliskowy, Teren trudnodostępny	20,32	11 b; 164 d; 365 k; 385 d; 386 f;
WDN	77,45	36 a; 37 a; 38 a,h; 345 b;
Działka wśród gruntów obcych	2,27	15 h-i; 123 j-k;
Fragm. teren zabagniony	15,10	43 b; 49 b; 54 b; 56 j; 61 g; 148 n; 292 b;
LŁG	33,07	5 i; 12 f; 37 h; 46 c; 80 n; 255 j; 268 l; 280 a,f; 297 g; 298 h; 303 k; 320 a; 365 j; 370 i,w;
Nie wymaga zabiegu	31,09	28 c; 35 c,i; 39 c,g; 40 g; 49 j; 56 m; 84 b; 93 b,m; 102 d; 163 j; 280 l; 284 k; 296 b; 372 j;
Ostoja ksylobiontów	8,26	256 b; 269 f; 273 c;
Ostoja ksylobiontów, 5 procent do poz. w. d-stanach rębnych	97,02	3 b,h; 8 a; 12 g; 13 f; 18 g; 21 b; 23 c,h; 56 n; 64 d; 75 g,i; 76 b; 79 b; 80 f,r; 82 h; 263 c; 264 d; 266 d; 293 b; 297 c; 333 g; 356 c; 358 b; 382 f-g;
Ostoja ksylobiontów, 5 procent do poz. w. d-stanach rębnych, LŁG	1,31	82 b;
Ostoja ksylobiontów, 5 procent do poz. w. d-stanach rębnych, Stok urwisty	1,08	28 l;
Ostoja ksylobiontów, 5 procent do poz. w. d-stanach rębnych, teren trudnodostępny	1,94	86 f;

Wyszczególnienie	Pow. /ha/	Lokalizacja: oddział, pododdział
Rezerwat przyrody	13,36	171 k,p; 312 c-d;
Rezerwat przyrody, Ostoja ksylobiontów	1 422,97	81 a-d,g-h; 83 a-b; 109 a-c; 118 a-b; 119 a; 120 a-b; 121 a-b; 122 a-b; 129 a-b; 130 a-b,f-h; 131 a-b; 166 h,n; 169 b; 170 g,i-m; 171 l,o; 172 a,c,g,i; 173 a,d-f; 257 a-b; 258 a; 259 a; 260
Rezerwat przyrody, Ostoja ksylobiontów, Siedlisko przyrodnicze 6510	1,16	172 f;
Rezerwat przyrody, Ostoja ksylobiontów, Siedlisko przyrodnicze 91E0, LŁG	1,45	262 b;
Rezerwat przyrody, Ostoja ksylobiontów, Stok urwisty	0,82	167 n;
Siedlisko przyrodnicze 7230	0,92	88 j;
Siedlisko przyrodnicze 9180	6,58	106 b;
Siedlisko przyrodnicze 91E0	9,29	38 g; 42 g; 145 m;
Siedlisko przyrodnicze 91E0, LŁG	40,60	40 d; 42 l; 66 g,j,t; 72cx; 73 c; 74 b; 107 d; 136 d; 154 f; 287 d; 302 j; 303 i; 318 g; 319 l; 365 a; 377 c; 67 h; 69 f; 80 a; 364 n; 380 b;
Siedlisko przyrodnicze 91E0, LŁG, Fragm. teren zabagniony	6,74	34 a; 37 i; 302 d;
Stok urwisty	1,16	67 g;
Strefa ochrony całorocznej	53,20	10 c; 15 b,d; 26 h; 39 h; 44 n; 46 g; 56 r; 61 a,c,j; 67 i; 145 o; 280 o; 282 g; 283 h; 370 r,y;
Strefa ochrony całorocznej, Ostoja ksylobiontów	5,63	360 f;
Strefa ochrony całorocznej, WDN	2,55	38 i;
Teren trudnodostępny	244,52	2 c; 6 a; 9 a; 25 h,s; 28 d; 30 b; 74 a; 78 a; 80 j; 87 j; 91 d; 93 j; 136 o; 140 h; 145 d; 162 b; 163 d-f; 164 c; 255 b,k; 256 m; 271 b-c; 272 a; 276 b; 280 m; 282 d,j; 283 d,g,i; 284 b; 291 b; 297 d; 298 b,f; 299 f; 303 d; 307 a,d; 337 c; 355 a; 358 d; 359 c; 364 c; 367 b; 372 i; 381 h; 383 c; 390 j;
Teren źródłiskowy, Teren trudnodostępny	20,32	11 b; 164 d; 365 k; 385 d; 386 f;
WDN	77,45	36 a; 37 a; 38 a,h; 345 b;
Obręb Jaśliska	2099,86	
Obręb Rymanów		

Wyszczególnienie	Pow. /ha/	Lokalizacja: oddział, pododdział
5 procent do poz. w. d-stanach rębnych, Teren trudnodostępny	0,48	4 a-b,d;
B. mała pow. wydzielenia	0,23	62 m; 168 h;
Działka wśród gruntów obcych	23,20	3 b; 11 h; 12 g-z,ay,bx,by,cx,cy-dy,fx,fy,gx,gy,hx,hy,ix,iy,jx,jy,kx,ky,lx,ly,mx-zx; 19 k-l; 84 j; 92 d; 93 h-i; 97 b; 102 t; 103 k; 107 a,i-j; 132 f-h,j; 135 g-k; 167 a; 168 i-j; 170 i-j; 171 a-c;
Fragm. teren zabagniony	3,26	99 c; 150 a;
LŁG	18,53	2 h; 17 w; 18 c; 19 j; 41 g; 42 b; 44 j; 56 h; 66 o; 71 g; 95 c; 101 d; 137 b,d; 138 b; 144 l; 158 l; 177 r-s; 180 g; 200 j;
Nie wymaga zabiegu	16,58	32 n; 34 i; 43 p-r; 44 c; 51 b; 58 j; 82 a; 103 a; 109 a,c; 122 d; 158 n; 183 i-j; 200 o;
Ostoja ksylobiontów	5,79	20 h; 98 n; 101 l;
Ostoja ksylobiontów, 5 procent do poz. w. d-stanach rębnych	143,77	4 n; 21 b; 25 c; 32 f; 46 g; 55 d,h; 68 b; 73 a; 75 d; 85 c; 93 c-g; 96 f; 97 f; 102 h,r; 103 h-i; 107 b; 132 a; 133 a; 141 b; 143 d; 147 g; 149 a; 150 b; 151 a; 158 h; 164 b; 165 a; 168 l-m; 169 b; 179 i; 184 c; 192 c,g; 195 l; 198 b; 199 a-b;
Ostoja ksylobiontów, 5 procent do poz. w. d-stanach rębnych, Stok urwisty	5,36	66 b; 86 b;
Ostoja ksylobiontów, 5 procent do poz. w. d-stanach rębnych, Teren trudnodostępny, Odsł. geologiczne	9,20	158 b; 187 f;
Proponowany rezerwat	204,30	58 b,g-i; 59 b,d-g; 60 a-f,h-i; 62 c-d,g-i,n; 63 a-d;
Siedlisko przyrodnicze 91E0, LŁG	15,59	62 j; 66 l; 69 k; 73 f; 102 d; 198 i; 200 p,y; 64 f, g; 66 a,n;
Siedlisko przyrodnicze 91E0, LŁWYŻ	1,61	2 i; 4 m,p; 5 d,i; 17 y;
Stanowisko archeologiczne	1,16	84 i; 88 i; 89 k;
Stok urwisty	3,69	66 m; 138 c;
Stok urwisty, Proponowany rezerwat	1,05	58 n;
Stok urwisty, Proponowany rezerwat, Odsłonięcie. geologiczne	4,58	60 g;
Stok urwisty, Teren trudnodostępny	2,58	37 d; 121 b;

Wyszczególnienie	Pow. /ha/	Lokalizacja: oddział, pododdział
Stok urwisty, Teren źródłiskowy	5,50	105 c;
Strefa ochrony całorocznej	29,16	32 k,m; 44 a; 55 j; 56 i,n; 57 c; 92 j; 98 j; 128 d; 129 d; 130 g,i-j; 167 g; 168 k;
Strefa ochrony całorocznej, Ostoja ksylobiontów, 5 procent do poz. w. d-stanach rębnych	14,73	55 i,l; 179 f;
Strefa ochrony całorocznej, Proponowany rezerwat	2,44	62 k-l;
Teren trudnodostępny	56,61	3 c,l; 4 c,f-g,o; 5 a; 17 s; 33 p; 40 a; 46 h; 54 f; 58 t; 64 d; 66 k; 105 b; 107 g; 114 d; 125 c; 142 g; 162 b; 163 a; 172 g; 176 f;
Teren trudnodostępny, Odsłonięcie geologiczne	2,69	152 d;
Teren źródłiskowy, Teren trudnodostępny	27,47	97 d; 98 g; 100 f; 101 j; 102 o; 114 b; 123 b; 125 b; 192 h;
WDN	16,00	9 a; 15 a;
Obręb Rymanów	615,56	
Nadleśnictwo Rymanów	2 715,42	

15. Przyjmuje się następujące zadania z zakresu hodowli lasu:

Wskazanie	Obręb		Nadleśnictwo Rymanów
	Jaśliska	Rymanów	
	powierzchnia /ha/		
Odnowienia i zal. halizn, płazowin, zrębów	-	-	-
Zalesienia gruntów nieleśnych	-	-	-
Odnowienia przy rębniach złożonych	625,32	360,34	985,66
Podsadzenia	4,60	-	4,60
Dolesienia luk i przerzedzeń	1,70	-	1,70
Poprawki i uzupełnienia w istniejących uprawach i młodnikach	-	-	-
Wprowadzanie podszytów	-	-	-
Pielęgnowanie gleby	91,63	69,42	161,05
Pielęgnowanie upraw (CW)	194,43	64,51	258,94
Pielęgnowanie młodników (CP)	1 124,68	591,91	1 716,59
Melioracje agrotechniczne	609,12	360,34	969,46

16. Akceptuje się działania z zakresu ochrony przyrody – wg tabeli nr XXIII „Zestawienie zadań z zakresu ochrony przyrody”

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych (obręb leśny, leśnictwo, oddział, pododdział)	Ogólna charakterystyka wymogów ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadaniach z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji	
			Zadania obligatoryjne	Zadania fakultatywne (proponowane wskazania ochronne)
1	2	3	4	5
1.	Lokalizacje wydzieleń wg fakultatywnej do SLMN warstwy mapy w formacie .shp	Ekstensywne użytkowanie i odtwarzanie użytków zielonych, w szczególności siedlisk przyrodniczych.	Kontynuowanie użytkowania kośnego lub kośno-pastwiskowego trwałych użytków zielonych. Dopuszcza się pozostawianie do 15% powierzchni niekoszonych, zarośli i pojedynczych drzew na płatach siedliska. Wykonanie niezbędnych zabiegów agrotechnicznych, umożliwiających ponowny rozwój siedliska oraz jego ekstensywne użytkowanie.	Użytkowanie zgodne z wymogami odpowiedniego pakietu rolno-środowiskowo-klimatycznego w ramach obowiązującego PROW.
2.	Lokalizacje wydzieleń wg fakultatywnej do SLMN warstwy mapy w formacie .shp	Stopniowa eliminacja gatunków obcych ekologicznie z drzewostanu	Zakładanie upraw zgodnie z przyjętymi TD. Zmniejszanie ilości gatunków obcych w trakcie wykonywania cięć pielęgnacyjnych i rębnych.	Brak
3.	Lokalizacje wydzieleń wg fakultatywnej do SLMN warstwy mapy w formacie .shp	Różnicowanie struktury pionowej i wiekowej	Stosowanie rębni złożonych, z odpowiednim okresem odnowienia dla przyjętego typu drzewostanu oraz uwarunkowań mikrosiedliskowych.	Brak

Lp.	Lokalizacja zbioru drzewostanów o jednakowych zadaniach ochronnych (obręb leśny, leśnictwo, oddział, pododdział)	Ogólna charakterystyka wymogów ochronnych w zbiorze drzewostanów o jednakowych zadaniach z zakresu ochrony przyrody	Zadania z zakresu ochrony przyrody oraz przewidywane metody ich realizacji	
			Zadania obligatoryjne	Zadania fakultatywne (proponowane wskazania ochronne)
1	2	3	4	5
4.	Lokalizacje wydziałów wg fakultatywnej do SLMN warstwy mapy w formacie .shp	Utrzymanie wysokiej różnorodności biologicznej.	<p>Pozostawienie na siedliskach przyrodniczych do naturalnego rozpadu ok. 5% drzewostanów osiagających w PUL wiek rębności lub zaplanowanych do użytkowania rębego.</p> <p>lub</p> <p>Ostoi ksylobiontów i stref przypotokowych.</p> <p>lub</p> <p>Pozostawianie na siedliskach przyrodniczych drzew martwych i zamierających (z wyłączeniem sytuacji kłeskowych, zagrożenia stanu zdrowotnego drzewostanów oraz zagrożenia bezpieczeństwa publicznego).</p> <p>lub</p> <p>Pozostawianie drzew biocenotycznych.</p>	Brak
5.	Lokalizacje wydziałów wg fakultatywnej do SLMN warstwy mapy w formacie .shp	Nie ingerowanie w procesy związane z kształtowaniem się charakteru cieków wodnych na siedlisku przyrodniczym – 91E0*.	Nie planowanie wskazówek gospodarczych. Remont istniejących i ewentualna budowa nowych szlaków umożliwiających zrywkę drzew przez siedlisko bez niszczenia runa i gleby poza wyznaczonymi szlakami.	Brak
6.	Lokalizacje wydziałów wg fakultatywnej do SLMN warstwy mapy w formacie .shp	Uwzględnienie podczas prac związanych z pozyskaniem drewna znanych chronionych roślin i grzybów oraz zwierząt, dla których wyznaczono strefy ochrony.	Sporządzanie szkiców terenowych dla wszystkich pozycji cięć przedrębnych i rębnych. Ewidencjonowanie siedlisk gatunków w ramach aktualizacji SILP.	Brak

17. Akceptuje się następujące działania z zakresu ochrony wartości kulturowych i turystycznych oraz edukacji ekologicznej.

Obiekt	Lokalizacja oddz., poddz.	Czynność
1	2	3
Ścieżki przyrodniczo-dydaktyczne	Przebieg zaznaczono na „Mapie walorów przyrodniczo-kulturowych”	Okresowe kontrolowanie stanu tablic informacyjnych oraz elementów wyposażenia i w razie potrzeby naprawa lub konserwacja, dbałość o właściwe oznakowanie, usuwanie posuszu, złomów i wywrotów z bezpośredniego otoczenia trasy, zagrażających bezpieczeństwu i utrudniających poruszanie się zwiedzających.
Szlaki turystyczne, trasy rowerowe	Przebieg zaznaczono na „Mapie walorów przyrodniczo-kulturowych”	Wzdłuż szlaków turystycznych w odległości 2 średnich wysokości drzewostanów, cięcia związane z pozyskaniem należy wykonywać w I i IV kwartale. Na trasach szlaków usuwanie pojawiających się złomów i wywrotów uniemożliwiających poruszanie się.
Tablice informacyjne i ostrzegawcze o treści powiązanej z prawidłowym zachowaniem się na terenach leśnych bądź o szerokiej tematyce przyrodniczej.	Przy wlotach głównych szlaków komunikacyjnych na teren Nadleśnictwa, przy parkingach, miejscach biwakowych, itp.	Okresowa konserwacja lub wymiana na nowe, dbanie o estetyczny wygląd tablic.
Kapliczki, krzyże przydrożne, pomniki, mogiły, cmentarze itp.	Wykaz zamieszczono w pkt 4.3.9.1. Programu Ochrony Przyrody, a lokalizację na „Mapie walorów przyrodniczo-kulturowych”	Porządkowanie otoczenia, wykonywanie prac leśnych w bezpośrednim sąsiedztwie w sposób nie zagrażający obiektom.
Punkty widokowe	Lokalizację przedstawiono na „Mapie walorów przyrodniczych i kulturowych”	Wykonywanie stosownych zabiegów pielęgnacyjnych w zakresie zachowania przedpoła widokowego.

18. Przyjmuje się przedstawione przez Wykonawcę przewidywane oddziaływanie realizacji planu urządzenia lasu na środowisko w granicach zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa

Lp.	Elementy środowiska	Rodzaje planowanych czynności i zadań gospodarczych ²⁾ oraz ich przewidywane znaczące oddziaływanie ¹⁾ na elementy środowiska			Oddziaływanie łączne- planowanych czynności i zadań gospodarczych
		Odnowienia	Pielęgnowanie drzewostanów	Rębnie częściowe i stopniowe	
1.	Różnorodność biologiczna	+3	+2	+3	+3
2.	Ludzie	0	0	0	0
3.	Zwierzęta	+1	0	0	0
4.	Rośliny	+1	0	0	0
5.	Woda	+1	0	0	0
6.	Powietrze	+1	0	0	+1
7.	Powierzchnia ziemi	+1	0	0	0
8.	Krajobraz	0	0	0	0
9.	Klimat	0	0	0	0
10.	Zasoby naturalne	+2	+2	+2	+2
11.	Zabytki	0	0	0	0
12.	Dobra materialne	0	0	0	0

¹ Symbole przewidywanego znaczącego oddziaływania planowanych czynności gospodarczych na elementy środowiska oraz symbole dotyczące okresu tego oddziaływania:

+ (plus) – wpływ dodatni, pozytywny,

0 (zero) – brak znaczącego wpływu,

- (minus) wpływ ujemny, negatywny,

1. oddziaływanie krótkoterminowe,

2. oddziaływanie średnioterminowe,

3. oddziaływanie długoterminowe.

² Zadania gospodarcze formułowane na poziomie ogólnym nie kwalifikują się do ujęcia w formie macierzy, stąd omówienie ich przewidywanego wpływu jest możliwe tylko w formie tekstowej.

19. Uwagi i wnioski strony społecznej dotyczące projektu planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Rymanów.

Pani Barbara Antosyk, przedstawiciel Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie zwróciła uwagę na brak oceny szans zachowania gatunku w odniesieniu do biegacza urozmaiconego oraz włośchatki. W jej przekonaniu jeżeli został określony stan populacji oraz stan zachowania siedliska należy określić także szanse zachowania dla tych gatunków. Zdaje sobie sprawę z niedostosowania wielu wskaźników i ich waloryzacji do stanu rzeczywistego, spotykanego w środowisku. Jednak w jej przekonaniu określenie parametru szans zachowania w długiej perspektywie czasu, pomimo braku korelacji parametru określającego stan populacji z oceną parametru określającego stan siedliska, może pomóc w dyskusji nad weryfikacją wskaźników dla stanu siedliska. Zapytała ponadto o możliwość zamieszczenia w dokumencie informacji o ochronie siedliska 91E0 w obszarach Natura 2000. Siedlisko to nie jest obecnie przedmiotem ochrony. W jej przekonaniu jeżeli siedlisko to występuje, właściwe będzie wskazanie czy spełnia ono warunki aby ująć je jako przedmiot ochrony.

Pan Piotr Brewczyński, Naczelnik Wydziału Ochrony Lasu RDLP w Krośnie wyjaśnił, że ocena szans zachowania dla włośchatki w obszarze Natura 2000 Beskid Niski jest niemożliwa do określenia. Stan populacji dla tego gatunku został określony na FV natomiast stan zachowania siedliska, w związku z małym udziałem drzewostanów świerkowych i ich przebudową na skład zgodny z siedliskiem, na U2. Wobec braku odpowiednich badań, nie wiadomo jaki będzie stan populacji w środowisku, w którym nie będzie drzewostanów świerkowych, uznawanych aktualnie za optymalne dla tego gatunku. W obecnym stanie wiedzy próba określenia szans zachowania tego gatunku w tym obszarze Natura 2000 w długiej perspektywie czasu byłaby nierzetelnością naukową.

Natomiast w przypadku biegacza urozmaiconego w obszarze Natura 2000 Patria nad Odrzechową, zgodził się z wnioskiem Pani Antosyk, ponieważ dla tego gatunku zaplanowano działania ochronne w odniesieniu do siedliska polegające na zwiększeniu ilości martwego drewna. Istnieje zatem duże prawdopodobieństwo, że poprawa tego wskaźnika wpłynie na poprawę stanu populacji (zwiększenie liczebności). Wobec powyższego, w dłuższej perspektywie czasu zasadne będzie określenie perspektyw zachowania gatunku na U1.

Pan Piotr Klub, przedstawiciel Fundacji Dziedzictwo Przyrodnicze odniósł się do toczącej się dyskusji nad ocenami przedmiotów ochrony w kontekście rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 oraz wskaźników zawartych w poradnikach metodycznych GIOŚ wykorzystywanych do oceny

poszczególnych parametrów. W jego przekonaniu wszystkie kwestie związane z oceną wskaźników dla omawianych gatunków zostały poprawnie zinterpretowane. W przypadku włośчатки zasadne jest nadanie oceny XX (nieznane) jako ocenę parametru „szanse zachowania gatunku w długiej perspektywie czasu”.

Powyższe ustalenia zostały zaakceptowane zarówno przez przedstawicieli Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie, Fundacji Dziedzictwo Przyrodnicze jak również RDLP w Krośnie.

W odniesieniu do prośby o zamieszczenie w projekcie informacji o lasach łągowych Pan Piotr Brewczyński poinformował, że zostanie podana powierzchnia siedliska 91E0. Na dzień dzisiejszy RDLP w Krośnie ani Wykonawca projektu PUL nie dysponują danymi o stanie zachowania tych siedlisk (nie był on oceniany, bowiem siedlisko 91E0 nie stanowi przedmiotu ochrony w obszarach Natura 2000), ale w przypadku uzyskania takiej informacji (np. podczas inwentaryzacji wskaźnikowej) zostanie ona udostępniona RDOŚ w Rzeszowie.

Pan Marcin Nowak zadał pytanie dotyczące stanu sanitarnego monokultur jodłowych na terenie Nadleśnictwa Rymanów oraz czy planowane jest wprowadzanie domieszki buka w takich drzewostanach.

Zastępca Dyrektora BULiGL Oddział w Przemysłu, Pan Bogumił Dąbek zaznaczył, że takich drzewostanów w lasach Nadleśnictwa jest bardzo mało a wprowadzenie buka oraz innych gatunków jako domieszki zawsze jest działaniem pożądanym i praktycznie realizowanym. Na podstawie prezentowanych danych m.in. w postaci wykresów wykazał, że drzewostany o typie jodłowym nie są monokulturami, a maksymalny udział jodły osiąga 70 do 80%.

Pan Jarosław Plata, Kierownik Zespołu Ochrony Lasu w Krakowie, ocenił stan drzewostanów jodłowych jako odporny i stabilny. Podkreślił, że w chwili obecnej drzewostany te cechuje dobra kondycja, a prowadzenie monitoringu w odniesieniu do tego gatunku wynika jedynie z zasady przeczności.

Pan Jan Materniak, Zastępca Burmistrza Gminy Rymanów, odniósł się do bardzo dużego stopnia szczegółowości prezentowanego dokumentu oraz do wysokiego poziomu merytorycznego wystąpień oraz dyskusji. Dziękując przedstawicielom Nadleśnictwa Rymanów oraz RDLP w Krośnie za dotychczasową współpracę z Samorządem wyraził nadzieję na kontynuowanie dalszych, wspólnych działań. Zaznaczył, że lasy zajmują około 37% terenu Gminy Rymanów i są ważnym elementem jej funkcjonowania.

20. Podsumowanie narady.

Zastępca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej RDLP w Krośnie, Pan Marek Marecki, podziękował wszystkim za przybycie oraz udział w obradach, a także przedstawił schemat dalszych prac nad projektem planu urządzenia lasu, których końcowym etapem będzie zatwierdzenie przez Ministra Środowiska.

Poinformował także uczestników narady, że projekt PUL będzie podlegał upublicznieniu w siedzibie oraz na stronie BIP RDLP w Krośnie. Treść dokumentu, z wprowadzonymi korektami, wynikającymi m.in. z przeprowadzonej narady, będzie udostępniona również w formie elektronicznej. Wskazał na dalszą możliwość składania uwag i wniosków do tego projektu. W związku z zainteresowaniem projektem PUL, zarówno ze strony społecznej jak również ze strony przedstawicieli pozarządowych organizacji ekologicznych, uwagi i wnioski złożone do projektu PUL będą miały szczególne znaczenie w procesie oceny jego wpływu na środowisko. Uwagi i wnioski złożone w przewidzianym do tego terminie, zostaną rozpatrzone podczas Komisji projektu planu, która będzie miała formę debaty publicznej.

ZATWIERDZAM
DYREKTOR
Grażyna Zajączkówna

**Lista uczestników Narady Techniczno-Gospodarczej
dla Nadleśnictwa
Rymanów.**

Rymanów, dnia 29 października 2018 r.

L.p.	Imię i Nazwisko	Stanowisko	Instytucja	Zgoda na upublicznienie danych osobowych TAK/NIE	Podpis
1.	Marek Marecki	Xp. Dyrektor	RDLP Kosno	TAK	
2.	Ireneusz Kimla	Nadzelnik ŻU	RDLP w Krośnie	TAK	
3.	PAWEŁ PANAS'	NADLEŚNICZ RYMANÓW	NCTO RYMANÓW	TAK	
4.	Marcin Polewowski	st. specjalista ds. woods. l.	RDLP	TAK	
5.	Stanisław Bezeń	dyrektor PDR	BULIBL/Przemysł	TAK	
6.	Bogumił Dąbek	sekretarz	Polskie Stowarzyszenie Taksatorów Lesniczy	TAK	
7.	Leszek Reizer	Kierownik	BULIBL/Przemysł	TAK	
8.	DORYS DRAWS	KIEROWNIK	BULIBL ODPRZEMIA	TAK	
9.	Stanisław Potki	st. taksator.	BULIBL/Przemysł	TAK	
10.	Ryszard Kozłowski	st. insp. nadzoru	BULIBL Koszów	TAK	
11.	Daniel Ziobda	przeoc	Z.T. "Pracowniści"	TAK	
12.	Zbigniew Giekiła	W. Usi. cel	Urządzi. Towarowa Zbigniew Giekiła	TAK	
13.	Wasylik Bogumił	kierownik	Zakład Usług Lesnych	TAK	
14.	Marcin Nowak			TAK	
15.	Marcin Soltysik		NR Rymanów	TAK	
16.	Paweł Rucinski	adm. Srodowiska	UR JASŁÓWA	TAK	
17.	Adam Janiak	robotnik	GMINA JASŁÓWA	TAK	
18.	Piotr Klub	pracownik	Fundacja Dziedziczo Przyrodnicze	TAK	
19.	Tomasz Medrek	st. specjalista	RDLP Kosno	TAK	
20.	Piotr M. J.	n. i. h.	RDLP Kosno	TAK	
21.	Renata Giegiel	spec. SL	RDLP Kosno	TAK	
22.	Anna Morawiska	starszy specjalista	ZUPA w Krośnie	TAK	
23.	Barbara Antosyła	główny specjalista	RTOS w Rzeszowie	TAK	
24.	Agata Kowalczyk	2-ca nauczycielka WOPN	RTOS w Rzeszowie	TAK	

L.p.	Imię i Nazwisko	Stanowisko	Instytucja	Zgoda na upublicznienie danych osobowych TAK/NIE	Podpis
25.	Lejcia Kuculak	Kier. ref. ZOS UE	EMIRA RYMANÓW	TAK	
26.	Tomasz Michalek	Przew. ZLP w Nacwie	Związek Leśników Polskich	TAK	
27.	Maria Sekretnik	Z-ca Naczego	Miasto Rymanów	TAK	
28.	Paweł Rosteł	St. sekretarz ZU	RDLP Kosów	TAK	
29.	Jan Motornik	Z-ca Naczego	UE Rymanów	TAK	
30.	JAN KUZAK	INI. NADZORU	NADLEŚNICTWO RYMANÓW	TAK	
31.	Andrzej Pował	sekretarz	Miasto Rymanów	TAK	
32.	PIOTR RÓŻOWICZ	INZ. NADZORU	Miasto Rymanów	TAK	
33.	Barbara Kuzak	specjalista SL	Miasto Rymanów	Tak	
34.	Magdalena Łomoc	Specjalista SL	Miasto Rymanów	Tak	
35.	Magdalena Woźniak	st. specjalista drzewa lesnej	Miasto Rymanów	Tak	
36.	Jolanta Naban	st. specjalista S.L.	Miasto Rymanów	Tak	
37.	Michaluk Zigmund	leśniczy	Nadleśnictwo Rymanów	Tak	
38.	Piotr Piłt	Specjalista SL	Miasto Rymanów	TAK	
39.	JAROSŁAW PLATA	Kierownik ZOZ	Zespół Odnowy Lasu w Kosowie	TAK	
40.	Piotr Świączkowski	Naczelnik ZO	RDLP w Kosowie	TAK	
41.	Krzysztof Naczek	inspektor LP	DGLP Inspekcja KRI	TAK	
42.	Piotr Jofana	naczelnik ZO	RDLP w Kosowie	TAK	
43.	Agata Nowak	SSSL w Nac RDLP w Kosowie	RDLP Kosów	TAK	
44.	Janek Stankiewicz	Naczelnik ZG.	RDLP w Kosowie	TAK	
45.					
46.					
47.					

PROTOKÓŁ

z posiedzenia Komisji Projektu Planu dla Nadleśnictwa Rymanów, która odbyła się w dniu 12 czerwca 2019 r. w Krośnie.

(Znak spr.: ZS.6004.1.2016)

Komisja Projektu Planu, dalej KPP, przeprowadzona w formie debaty publicznej, zwołana została przez Dyrektora Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie, zgodnie z §128 Instrukcji urządzania lasu.

Cel obrad:

- omówienie i rozpatrzenie opinii, uwag i wniosków złożonych przez inne podmioty, niż wskazane w art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2081 z późn. zm.), dalej ooś,
- sformułowanie uzasadnienia, o którym mowa w art. 42 pkt 2 tej ustawy, czyli zawierającego informacje o udziale społeczeństwa w postępowaniu oraz o tym, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione uwagi i wnioski zgłoszone w związku z udziałem społeczeństwa.

Udział społeczeństwa w obradach KPP został zapewniony przez:

- ogłoszenie w prasie lokalnej zawierające miejsce i termin zwołania KPP oraz cel obrad,
- opublikowanie na stronie BIP Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie, dalej RDLP, informacji o miejscu i terminie oraz celu zwołania KPP,
- ogłoszenie informacji o miejscu i terminie oraz celu zwołania KPP w siedzibie RDLP,
- przesłanie zawiadomień do właściwych miejscowo urzędów gmin oraz starostw powiatowych, a także Nadleśnictwa Rymanów, ze wskazaniem miejsca i terminu oraz celu zwołania KPP z prośbą o ogłoszenie w formie zwyczajowo przyjętej w danej miejscowości.

Wykaz uczestników KPP dla Nadleśnictwa Rymanów, zgodnie z listą uczestników debaty, stanowi załącznik do niniejszego protokołu.

Debata oraz dyskusja nad poszczególnymi wnioskami prowadzona była według poniżej przedstawionego schematu:

Dyrektor RDLP w Krośnie.

- przywitał wszystkich zebranych,
- przedstawił cel obrad oraz sposób dokumentowania ich przebiegu,

- przedstawił ramowy program i harmonogram obrad,
- przedstawił sprawozdanie z przebiegu prac nad projektem PUL dla Nadleśnictwa Rymanów.

Naczelnik Wydziału Urządzania Lasu RDLP w Krośnie.

Przedstawił szczegółowy plan przebiegu KPP wskazując na najbardziej istotne jej elementy, a mianowicie:

- Uczestnicy debaty zostali poproszeni o zadeklarowanie swojej zgody na upublicznienie imienia i nazwiska poprzez listę obecności stanowiącą załącznik do niniejszego protokołu zamieszczając odpowiedni wpis na tej liście. Wszyscy wyrazili zgodę.
- Uczestnicy debaty zostali poinformowani o sposobie realizacji przez Dyrektora RDLP w Krośnie obowiązku informacyjnego o ochronie danych osobowych oraz o sposobie ochrony tych danych przez wskazanie źródła informacji znajdującego się na stronie internetowej RDLP w Krośnie w zakładce RODO.
- Uczestnicy debaty zostali poinformowani o prowadzonej w trakcie debaty rejestracji głosu przy użyciu dyktafonu z zaznaczeniem, że nagranie posłuży tylko i wyłącznie do sporządzenia protokołu z obrad KPP, a po jego zatwierdzeniu przez Dyrektora RDLP w Krośnie zostanie ono w sposób trwały usunięte.
- Celem zapewnienia właściwego standardu prowadzonej debaty poinformowano uczestników dyskusji o konieczności odnoszenia się w swoich wypowiedziach tylko do treści aktualnie omawianych wniosków.
- Debata będzie dotyczyć wyłącznie uwag i wniosków złożonych w przewidzianym terminie. Nowe wnioski zgłaszane podczas debaty nie będą rozpatrywane.
- Treść wniosków zostanie zaprezentowana w oryginale wraz ze skrótowym uzasadnieniem. Pełna treść uzasadnienia zostanie przedstawiona na żądanie uczestników debaty.
- Sposób uwzględnienia poszczególnych wniosków w treści projektu Planu Urządzania Lasu, dalej PUL, wskazany zostanie w treści protokołu z posiedzenia KPP po analizie wypowiedzi w dyskusji.
- Protokół z obrad KPP, po zatwierdzeniu przez Dyrektora RDLP w Krośnie, jako składnik Opisu Ogólnego Lasu zostanie przesłany do Ministra Środowiska, a po zatwierdzeniu projektu PUL zostanie wraz z nim upubliczniony na stronie BIP Nadleśnictwa Rymanów.

- Treść protokołu po jego zatwierdzeniu przez Dyrektora RDLP w Krośnie i przed wskazanym powyżej upublicznieniem może zostać udostępniona na zasadach określonych w przepisach o dostępie do informacji o środowisku.

Wykonawca projektu PUL dla Nadleśnictwa Rymanów.

Prezentacja podstawowych danych o nadleśnictwie z zakresu projektu PUL wraz z Programem Ochrony Przyrody, dalej POP.

Omówienie treści wniosków, uwag i opinii do projektu PUL dla Nadleśnictwa Rymanów.

W związku z wyłożeniem, w okresie od 5 do 27 marca 2019 r., do publicznego wglądu projektu PUL dla Nadleśnictwa Rymanów, w przewidzianym do tego terminie 9 podmiotów wniosło 31 wniosków i uwag.

Powyższe wnioski i uwagi wpłynęły w formie tradycyjnej do biura RDLP w Krośnie oraz w postaci elektronicznej, na adres poczty elektronicznej RDLP w Krośnie.

Z pisma złożonego przez Zagłębie Ambitnej Turystyki wyodrębniono 29 uwag i wniosków, które zostały pogrupowane tematycznie.

Poniżej zostały przedstawione: złożone uwagi i wnioski, uzasadnienia i wyjaśnienia RDLP w Krośnie wraz z proponowanym sposobem ich ujęcia w projekcie PUL, wypowiedzi poszczególnych uczestników dyskusji oraz decyzje Przewodniczącego KPP w kwestii ich ujęcia w projekcie PUL:

Wniosek 1:

Zespół Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie.

Przywołać w treści Programu Ochrony Przyrody Uchwałę Sejmiku Województwa Podkarpackiego nr II/31/18 z dnia 3 grudnia 2018 r. w sprawie zmiany Uchwały nr XLVIII/992/14 Sejmiku Województwa Podkarpackiego z dnia 23 czerwca 2014r. w sprawie Jaśliskiego Parku Krajobrazowego oraz zaktualizowania listy zakazów obowiązujących na obszarze Jaśliskiego PK.

Odpowiedź:

Uchwała Sejmiku Województwa Podkarpackiego nr II/31/18 została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podkarpackiego w dniu 28 grudnia 2018r. Dlatego też z przyczyn technicznych nie było możliwe wcześniejszego jej zamieszczenie w treści POP. W treści POP zostanie przywołana aktualna uchwała. Dokument zostanie uaktualniony przed przedstawieniem do zatwierdzenia.

Wypowiedzi w ramach dyskusji:

Brak.

Decyzja Dyrektora RDLP w Krośnie:

Wniosek zostaje przyjęty.

Wniosek nr 2:**Zespół Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie.**

Usunąć z opisu Jaśliskiego PK cerkiew w Daliowej znajdującą się poza granicami tego Parku oraz zastąpić sformułowanie "łemkowski dom mieszkalny w Zyndranowej" pełną nazwą "Muzeum Kultury Łemkowskiej w Zyndranowej"

Odpowiedź:

Wniosek w pełni uzasadniony.

Wypowiedzi w ramach dyskusji:

Brak.

Decyzja Dyrektora RDLP w Krośnie:

Wniosek zostaje przyjęty

Wniosek nr 3:**Zespół Karpackich Parków Krajobrazowych w Krośnie.**

Uwzględnić w POP projektowane formy ochrony przyrody, wymienione w aktualnym Planie Ochrony Jaśliskiego PK.

Odpowiedź:

Plan Ochrony Jaśliskiego Parku Krajobrazowego został ustanowiony Rozporządzeniem Wojewody Podkarpackiego z dnia 30 września 2003 r. W przepisach tego rozporządzenia nie wskazano konieczności projektowania form ochrony przyrody. W rozdziale nr 5 ww. Rozporządzenia przedstawiono szczegółową listę proponowanych obszarów i obiektów do objęcia formami ochrony przyrody. Przedmioty te w części nie dotyczą Nadleśnictwa Rymanów z racji ich lokalizacji, ich ustanowienie nie leży w kompetencjach dyrektora rdLP, zostały już ustanowione lub nie zostały jeszcze ustanowione jako formy ochrony przyrody (np. proponowane pomniki przyrody).

W dalszej części tego Planu pn. „*Ustalenia do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego*” wskazano, że: „*zakłada się, że do studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego zgodnie z planem ochrony zostaną wprowadzone: istniejące i projektowane formy ochrony przyrody: rezerваты, pomniki przyrody, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo - krajobrazowe, lasy uznane za ostoje, itd.*”

W treści Planu, w zakresie propozycji wskazań odpowiedniego działania dla prowadzenia racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej i rybackiej zaznaczono, że „*należy gospodarować w lasach zgodnie z ustaleniami zawartymi w planach urządzania lasów, ujmujących ich położenie na terenach prawnie chronionych.*”

Podmiotami, które mają umieścić proponowane obiekty i obszary do objęcia ochroną są organy odpowiedzialne za sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Wypowiedzi w ramach dyskusji:

Brak.

Decyzja Dyrektora RDLP w Krośnie:

Wniosek należy uznać za częściowo przyjęty. Jeżeli na gruntach zarządzanych przez Nadleśnictwo Rymanów zostanie utworzona forma ochrony przyrody, o której mowa w Planie Ochrony Jaślickiego Parku Krajobrazowego, zostanie ona umieszczona w POP w ramach corocznej aktualizacji tego dokumentu.

Wniosek nr 4:

Osoby Fizyczne.

Wnioskuje, aby ostoja ksylobiontów (04-20-2-16-101-l) została powiększona o część wydzielenia 04-20-2-16-101-g.

W uzasadnieniu Wnioskodawca wskazał na naturalny charakter lasu, znaczną ilość martwego drewna, liczne bardzo stare buki o dużych rozmiarach, wątpliwą opłacalność prowadzonej gospodarki leśnej oraz na zagrożenie jakie, w Jego przekonaniu, stwarza gospodarka leśna dla rzadkich gatunków, które mają siedliska w starych lasach. Wniosek uzupełniono o załącznik graficzny.

Odpowiedź:

Ustanowienie ostoi ksylobiontów, zgodnie z Zarządzeniem 28/2014 Dyrektora RDLP w Krośnie z dnia 2 grudnia 2014 roku w sprawie sposobów uwzględniania wymogów ochrony przyrody podczas realizacji zadań z zakresu gospodarki leśnej na terenie RDLP w Krośnie, zmienionego Zarządzeniem 14/2016 Dyrektora RDLP w Krośnie z dnia 28 grudnia 2016 roku, dalej Zarządzenie 28/2014 ze zm., jest zadaniem Nadleśniczego. Nadleśniczy zarządzeniem wewnętrznym wskazuje drzewostany, które tworzą ostoje ksylobiontów i tym samym włączone zostają w skład gospodarstwa specjalnego.

Wskazana we wniosku lokalizacja odnosząca się do części wydzielenie 101 g uwzględnia potrzebę odsłaniania podsadzeń bukowych opisanych na gruncie przez taksatora (eksperta).

W związku z powyższym istnieje możliwość wstrzymania się z wykonaniem cięć w ramach zaplanowanej Rb IVd w tej części wydzielenie, w której nie występuje opisane odnowienie wymagające odsłony.

Nadleśniczy, w ramach swoich kompetencji oraz w oparciu o Zarządzenie 28/2014 ze zm. rozważy możliwość poszerzenia istniejącej już ostoi ksylobiontów o grunty wskazane w treści wniosku.

Podejmując decyzję należy mieć na uwadze to, że wspomniane Zarządzenie 28/2014 ze zm. nie przewiduje powrotu do planowania i realizacji wskazań gospodarczych w wyznaczonych ostojach.

Wypowiedzi w ramach dyskusji:

Brak.

Decyzja Dyrektora RDLP w Krośnie:

Wniosek zostaje przyjęty.

Wniosek nr 5:

Osoby fizyczne.

Pozostawienie tego rejonu pod ochroną jest perspektywiczne także ze względów turystycznokrajoznawczych. Warto zachować charakter tego miejsca, gdyż jest to okolica bardzo licznie odwiedzana przez turystów, których ilość z roku na rok wzrasta. Dodatkowo, przez ten teren przebiega stary szlak znany jako "Mylna ścieżka", prowadzący z okolic leśniczówki na Wołuszową. Myślę że warto, aby odwiedzający uzdrowisko Rymanów Zdrój ludzie mieli okazję podziwiać stary las o naturalnych cechach.

Odpowiedź:

Na podstawie opinii wyrażanych przez różne grupy społeczne podczas obrad KPP w innych nadleśnictwach, jak również z długoletnich obserwacji prowadzonych przez pracowników LP wynika, że turyści w zdecydowanej większości przedkładają widokowe walory szlaków turystycznych ponad „naturalność” ekosystemów leśnych. Taki pogląd potwierdzają również wyniki badań prowadzonych na terenie Bieszczadzkiego Parku Narodowego, które zostały przywołane na KPP dla Nadleśnictwa Lutowiska w 2015 roku (strona 321 i 322 Opisu Ogólnego Lasu dla Nadleśnictwa Lutowiska). Ponadto brak zagospodarowania drzewostanów w bezpośrednim sąsiedztwie szlaków turystycznych może spowodować wystąpienie zagrożenia dla osób przebywających na tych szlakach. Należy wskazać również, że zgodnie z Zarządzeniem 28/2014 ze zm. nie można projektować ostoj ksylobiontów w miejscach masowo uczęszczanych przez turystów.

Wypowiedzi w ramach dyskusji

Marek Marecki, Zastępca Dyrektora RDLP w Krośnie ds. Gospodarki Leśnej (dalej: M. Marecki) – poprosił Nadleśniczego Nadleśnictwa Rymanów oraz Naczelnika Wydziału Urządzania Lasu o zaprezentowanie stanowiska Nadleśnictwa i Wydziału w zakresie możliwości uwzględniania wniosku.

Paweł Panaś, Nadleśniczy Nadleśnictwa Rymanów (dalej: P. Panaś) – zwrócił uwagę, że wnioskowany teren jest położony w bezpośrednim sąsiedztwie uzdrowiska Rymanów-Zdrój w strefie B ochrony uzdrowiskowej. Drzewostany te są chronione poprzez zakwalifikowane ich jako lasy uzdrowiskowo klimatyczne. Z uwagi na wysoką

intensywność ruchu turystycznego w bezpośrednim sąsiedztwie uzdrowiska nie widzi możliwości ustanowienia ostoji ksylobiontów na tym obszarze. Przyjęcie wniosku i tym samym brak możliwości wykonywania zabiegów gospodarczych spowoduje jednocześnie brak możliwości zapewnienia bezpieczeństwa osobom korzystającym z lasu.

Ireneusz Kimla, Naczelnik Wydziału Urządzania Lasu RDLP w Krośnie (dalej: I Kimla) – podzielił w pełni pogląd Nadleśniczego, przede wszystkim z uwagi na konieczność zapewnienia bezpieczeństwa osób przebywających w lesie. Zabiegi gospodarcze zaplanowane w odniesieniu do tych drzewostanów mają spełniać zasadniczo taki właśnie cel. Dodatkowo wskazał na zawarte w projekcie PUL zapisy nakazujące prowadzenie prac gospodarczych w sąsiedztwie szlaków turystycznych w pierwszym i czwartym kwartale roku, tak aby były one prowadzone poza najintensywniejszym sezonem turystycznym jak również przy występowaniu pokrywy śnieżnej oraz przy zamrożonej glebie.

Decyzja Dyrektora RDLP w Krośnie:

Zachowanie charakteru miejsca wskazanego we wniosku jest zapewnione przez zawarcie odpowiednich zapisów w projekcie PUL. Dodatkowo sposób prowadzenia gospodarki leśnej w drzewostanach zlokalizowanych w strefie B uzdrowiska określony został w przepisach ustawy o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych z dnia 28 lipca 2005 r. (tekst jednolity Dz.U. z 2017 r. poz. 1056 ze zm.) Nadrzędnym celem wg tej ustawy jest konieczność zapewnienia bezpieczeństwa publicznego osób przebywających w lesie, co nabiera szczególnej wagi przy wzmożonym ruchu turystycznym występującym w analizowanym fragmencie lasu. W praktycznym ujęciu wiąże się to z koniecznością eliminacji z drzewostanu drzew obumarłych, obumierających oraz innych, które będąc osłabione mogą w sposób nagły, bez wpływu czynników zewnętrznych, ulec złamaniu lub wyrwaniu się. W związku z powyższym wniosek nie może zostać przyjęty.

Wniosek nr 6:

Po analizie gospodarki leśnej za poprzedni okres gospodarczy Nadleśnictwa Rymanów oraz koreferatu wykonawcy projektu planu urządzania lasu wraz z oceną oddziaływania na środowisko czynności gospodarczych wykonanych zgodnie z dotychczasowym planem urządzania lasu a także koreferatu dotyczącego kierunkowych zadań z zakresu ochrony lasu – przedstawionych podczas Narady Techniczno-Gospodarczej (NTG) dla Nadleśnictwa Rymanów, odbytej w dniu 29 października 2018 r. – po przeanalizowaniu ustaleń zawartych w projekcie PUL, Gmina Rymanów – reprezentowana przez Burmistrza Gminy Rymanów – nie wnosi zastrzeżeń i pozytywnie opiniuje przyjęte założenia m.in. zaproponowanych etatów, zgodnie z projektem PUL, które pozwolą zarówno na pozyskanie drewna jak i na zachowanie prawidłowego stanu siedlisk oraz cennych walorów przyrodniczych tego rejonu z uwzględnieniem czynników społecznych i ekonomicznych.

Wniosek nr 7:

Gmina Jaślicka przesyła wnioski i uwagi do projektu planu urządzania lasu dla Nadleśnictwa Rymanów na lata 2019 – 2028.

W imieniu Gminy Jaślicka wnioskuję o przyjęcie założonych w projekcie PUL dla Nadleśnictwa Rymanów etatów dotyczących pozyskania drewna oraz rozmiaru prac z zakresu hodowli lasu i ochrony lasu jak również wytycznych opisanych w programie ochrony przyrody. Przyjęcie do realizacji powyższych wskaźników pozwoli na prowadzenie na terenie Gminy Jaślicka zrównoważonej, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej.

Gmina Jaślicka, jako jedna z najbardziej zalesionych gmin w Polsce, swoje bieżące funkcjonowanie i rozwój wiąże z możliwościami jakie daje prowadzenie gospodarki leśnej, związane z rozwojem lokalnej społeczności – lokalny rynek pracy, jak również ekonomicznej – pozyskiwanie podatków płaconych do budżetu gminy. Bardzo ważnym kierunkiem rozwoju gminy, obok działalność rolniczej, jest również możliwość udostępniania turystycznego zagospodarowanych, wielofunkcyjnych lasów, zachowujących bogactwo przyrodnicze terenów Gminy Jaślicka. Gmina Jaślicka widzi również potrzebę współpracy z Nadleśnictwem Rymanów w zakresie regulowania stanu posiadania sposób, który umożliwi bezkolizyjną komunikację kompleksów leśnych z drogami publicznymi jak również pozwoli gminie na działania w miejscach ważnych dla społeczności gminnej z punktu widzenia dziedzictwa kulturowego i historycznego.

Wniosek nr 8:

W imieniu przedsiębiorców zakupujących surowiec drzewny sprzedawany przez Nadleśnictwo Rymanów, po przeanalizowaniu ustaleń z projekt Planu Urządzenia Lasu, wnioskujemy o przyjęcie zaproponowanych etatów zgodnie z projektem.

Zaproponowane rozmiary pozyskania pozwolą na utrzymanie zatrudnienia na dotychczasowym poziomie oraz umożliwią dalszy rozwój ekonomiczny naszych Zakładów Drzewnych.

Informuję, że tylko mój zakład rokrocznie zakupuje i przerabia ok. 3 000 m³ a przy tym zatrudnia około 30 osób.

Wniosek nr 9:

W imieniu przedsiębiorców leśnych wykonujących usługi na rzecz Nadleśnictwa Rymanów, po przeanalizowaniu ustaleń z projektu Planu Urządzenia Lasu, wnioskujemy o przyjęcie zaproponowanych etatów zgodnie z projektem.

Zaproponowane rozmiary pozyskania pozwolą na utrzymanie zatrudnienia na dotychczasowym poziomie oraz umożliwią dalszy rozwój ekonomiczny naszych Zakładów Usług Leśnych.

Jednocześnie informujemy, że dla naszych zakładów świadczy pracę 138 osób w różnych formach zatrudnienia.

Wniosek nr 10:

Członkowie Koła Polskiego Towarzystwa Leśnego przy nadleśnictwie Rymanów po przeanalizowaniu ustaleń zawartych w projekcie Planu Urządzenia Lasu wnioskuje o przyjęcie założonych w projekcie planu etatów dot. Pozyskania drewna oraz rozmiaru prac z zakresu hodowli i ochrony lasu, jak również wytycznych opisanych w programie ochrony przyrody.

Przyjęcie do realizacji powyższych wskaźników pozwoli na prowadzenie na terenie Nadleśnictwa zrównoważonej, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej.

Założenia do planu zostały opracowane z uwzględnieniem regionalnej strategii rozwoju oraz regionalnych programów ochrony środowiska, co umożliwi prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej, przy uwzględnieniu szeroko pojętych wymogów ochrony przyrody.

Odpowiedź:

Wnioski nr od 6 do 10 należy uznać jako pozytywne opinie do upublicznionego projektu PUL. Nie zawierają one wskazań co do konieczności korekty analizowanego dokumentu dlatego nie podlegają rozstrzygnięciu w ramach KPP. Sam fakt złożenia takich opinii jak również ich treść jest znacząca dla Dyrektora RDLP w Krośnie, wskazuje bowiem na zainteresowanie analizowanym dokumentem Samorządów terytorialnych w zasięgu działania Nadleśnictwa Rymanów. Złożone opinie są źródłem wiedzy przy ocenie jakości analizowanego dokumentu dla Dyrektora RDLP w Krośnie oraz Organów uczestniczących w procesie zatwierdzania projektu PUL.

Uwagi, wnioski i postulaty złożone przez Zagłębie Ambitnej Turystyki.

W celu przejrzystego ujęcia w niniejszym protokole przebiegu dyskusji oraz stanowiska Dyrektora RDLP w Krośnie odnoszącego się do problemów poruszonych w wystąpieniu Zagłębia Ambitnej Turystyki, dalej ZAT, dokonano pogrupowania treści wniosków w grupy tematyczne. Treści wystąpień uczestników debaty przyporządkowane zostały do poszczególnych grup tematycznych w taki sposób aby stanowiły logiczny ciąg, który zakończony zostanie podsumowaniem w postaci stanowiska Dyrektora RDLP w Krośnie. Pełna treść wystąpienia ZAT stanowi załącznik do niniejszego protokołu.

Grupa wniosków w zakresie budowy i dostosowania dróg, ścieżek z przeznaczeniem dla turystyki pieszej, rowerowej i narciarskiej.

Odpowiedź:

Pomimo tego, że Instrukcja Urządzania Lasu wprowadzona Zarządzeniem Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych wskazuje na udostępnienie lasów do celów zdrowotno-rekreacyjnych jako na jeden z elementów zrównoważonej gospodarki

leśnej, projekt PUL nie jest dokumentem, w którym możliwe jest szczegółowe zaplanowanie działań wymienionych w treści wniosku.

Wychodząc naprzeciw inicjatywie ZAT wyrażonej w treści wystąpienia z jednoczesnym poszanowaniem przepisów prawa ogólnego jak również wewnętrznych uregulowań LP istnieje możliwość wprowadzenia odpowiednich zapisów kierunkowych w treści POP wraz ze wskazaniem na mapie walorów turystycznych rejonów, które zostały określone w treści wniosku. Pozwoli to na uelastycznienie projektu PUL w zakresie możliwości przyszłego udostępnienia gruntów w celu realizacji strategii wskazanych w treści wystąpienia ZAT z uwzględnieniem obowiązujących przepisów prawa, a w szczególności w zakresie ochrony gruntów leśnych i prawa budowlanego.

Wypowiedzi w ramach dyskusji:

M. Marecki: – w jego ocenie wniosek złożony przez ZAT ma formę strategii dla rozwoju turystyki w regionie Beskidu Niskiego. Pierwsza grupa wniosków dotyczy wizji budowy sieci ścieżek udostępnionych wyłącznie do celów turystycznych bez możliwości ich wykorzystania do celów gospodarki leśnej. Realizacja tego rodzaju przedsięwzięcia wymagać będzie spełnienia przepisów prawa w tym zakresie. Na dzień dzisiejszy nie jest możliwe wpisanie szczegółowo do PUL tak szerokiego zakresu działania ze względu na zbyt małą wiedzę odnośnie wymagań jakie będą musiały zostać spełnione. Zwrócił się do Wykonawcy projektu PUL oraz do merytorycznych pracowników RDLP w Krośnie o wskazanie możliwości zamieszczenia zapisów w PUL umożliwiających w przyszłości podjęcie działań wskazanych we wniosku.

S. Bazan, Dyrektor Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Przemyślu (dalej S. Bazan): – w jego ocenie rozwiązaniem będzie wprowadzenie w POP, w części dotyczącej infrastruktury i turystyki ogólnych zapisów, że Plan dopuszcza takie możliwości. Nie widzi jednak możliwości wypisania konkretnych odcinków tras lub działek ewidencyjnych i wydzieleń, przez które te szlaki miałyby przebiegać. Dodał, że inicjatywa ZAT wskazana w treści wniosku jest bardzo cenna, ale znajduje się dopiero na początku realizacji. Zaznaczył przy tym, że projekt PUL znajduje się na końcowym etapie opracowania i co się z tym wiąże nie ma możliwości wprowadzenia szczegółowych zapisów dotyczących wskazań gospodarczych w poszczególnych wydzieleniach leśnych.

B. Draus, Kierownik Pracowni Urządzania Lasu, Biuro Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Przemyślu (dalej B. Draus): – uzupełniając wypowiedź S. Bazana wskazał, że na mapie zagospodarowania przestrzennego wyróżnia się 3 strefy intensywności zagospodarowania turystycznego. Na obecnym etapie jest możliwość ujęcia obszarów wskazanych we wniosku do strefy B, czyli intensywniej użytkowanej przez turystykę.

Pan Bogusław Szweda, Przewodniczący Rady Zagłębia Ambitnej Turystyki (dalej: B. Szweda) – w swoim wystąpieniu przybliżył uczestnikom debaty cel oraz sposób działania ZAT. Na dzień dzisiejszy Przewodniczący Rady ZAT reprezentuje,

w ramach porozumienia, 12 wójtów z obszaru Beskidu Niskiego. ZAT jest przedsięwzięciem wpisującym się w plan Morawieckiego, mającym na celu zlokalizowanie na obejmującym go obszarze kilkudziesięciu obiektów wykorzystywanych do turystyki ambitnej. Mają to być m. in. hotele umożliwiające aktywną pracę nad sobą przy niesprzyjających warunkach atmosferycznych, campy młodzieżowe oraz sieci szlaków do uprawiania turystyki pieszej, rowerowej i narciarskiej. Przy czym szlaki turystyczne powinny być zaprojektowane w formie pętli, co zapewni atrakcyjność dla turystów. ZAT jest adresowane głównie do młodzieży szkolnej przez co spełniać będzie przede wszystkim funkcje edukacyjne i wychowawcze. ZAT stopniowo przebija się do opinii publicznej. Jako przykład wskazał podpisanie w maju b.r. memorandum do władz wojewódzkich i państwowych w celu ujęcia ZAT w Strategii Województwa Podkarpackiego do 2030 roku. Wyraził nadzieję, że sygnatariuszom porozumienia ZAT uda się na tyle rozpowszechnić projekt, aby móc ubiegać się o dofinansowanie w zakresie budowy sieci szlaków turystycznych czy też na walkę z wandalizmem turystycznym i leśnym. Kolejnym krokiem będzie pozyskanie środków dla inwestorów prywatnych decydujących się na otwarcie przedsięwzięć na tym terenie. Podkreślił, że przypadki nieuprawnionego poruszania się po lasach i ścieżkach turystycznych przez pojazdy emitujące silny hałas oraz niszczenie infrastruktury turystycznej przez wandalów wpływają destrukcyjnie na atrakcyjność regionu i przeciwdziałanie tym procederom powinno być priorytetem. Czas realizacji tego przedsięwzięcia jest bardzo długi i przez to Wnioskodawcy nie oczekują realizacji wszystkich postulatów w najbliższym dziesięcioletnim okresie obowiązywania planu. Głównym celem Wnioskodawcy było nawiązanie współpracy z Lasami Państwowymi w tym zakresie oraz określenie zasad na jakich ma się ona odbywać. Zgodnie z założeniami ZAT uznaje się, że znaczenie gospodarki leśnej dla regionu, pomimo próby jego zmarginalizowania przez pewne organizacje, nie podlega dyskusji, a współistnienie i rozwój zarówno funkcji produkcyjnych, jak i społecznych lasów są możliwe i nieuniknione. Szczegółowy opis celów i sposobu działania ZAT został przedstawiony w treści złożonego wniosku.

Piotr Fafara, Naczelnik Wydziału Stanu Posiadania RDLP w Krośnie (dalej P. Fafara) – wskazał na aspekty prawne, konieczne do spełnienia przy udostępnianiu gruntów własności Skarbu Państwa w zarządzie LP m.in. na cele wskazane w treści wniosku. Lasy i grunty związane z prowadzeniem gospodarki leśnej mogą być udostępniane przez Nadleśniczego na zasadzie dzierżawy, po uprzednim uzyskaniu zgody Dyrektora RDLP w Krośnie, z zachowaniem celów i zadań gospodarki leśnej określonych w planie urządzenia lasu (art. 39 ustawy o lasach). Udostępnianie urządzeń turystycznych, mieszczących się w granicach definicji gruntów związanych z gospodarką leśną, musi odbywać się więc na zasadach opisanych powyżej. Przedsięwzięcia w postaci budowy dróg czy też innych obiektów służących tylko i wyłącznie w celach prowadzenia turystyki, bez realizacji funkcji gospodarki leśnej, zdefiniowanej w art. 6 ust. 1 pkt 1 ustawy o lasach, muszą poprzedzone zostać zmianą przeznaczenia w trybie przepisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,

a następnie przeprowadzeniem procedury wydania decyzji zezwalającej na wyłączenie gruntów leśnych z produkcji, w oparciu o ustawę o ochronie gruntów rolnych i leśnych.

Leszek Reizer, Kierownik Pracowni Siedliskowej Biura Urządzania Lasu i Geodezji Leśnej Oddział w Przemyślu (dalej: L. Reizer) – zaproponował zamieścić w treści POP, w części dotyczącej zagospodarowania turystycznego Nadleśnictwa zapisu o treści: „Dopuszcza się tworzenie nowych szlaków turystycznych i ścieżek z uwzględnieniem obowiązujących przepisów prawa”. W jego ocenie taki zapis wystarczy aby w przyszłości mogła zostać podjęta współpraca w tym zakresie.

Decyzja Dyrektora RDLP w Krośnie:

Na obecnym, końcowym etapie opracowania projektu PUL nie ma możliwości wprowadzania szczegółowych zapisów kierunkowych w odniesieniu do każdego wydzielenia leśnego. W celu uwzględnienia możliwości realizacji w przyszłości strategii ZAT należy w treści POP, w części dotyczącej infrastruktury turystycznej, zamieścić zapis o możliwości budowy nowych szlaków turystycznych i ścieżek z uwzględnieniem obowiązujących przepisów prawa jak również wskazać rejony wyszczególnione we wniosku na mapie zagospodarowania turystycznego. Biorąc pod uwagę długoterminowy charakter strategii ZAT powyższe deklaracje pozwalają uznać wniosek jako uwzględniony częściowo.

Grupa wniosków w zakresie utrzymania właściwego poziomu drożności i czystości szlaków dla turystyki pieszej, rowerowej i narciarskiej (również konnej).

Odpowiedź:

W zakresie sposobu znakowania szlaków turystycznych należy dążyć do wprowadzenia do stosowania Instrukcji znakowania szlaków turystycznych zatwierdzonej uchwałą nr 33A/18/2014 Prezydium Zarządu Głównego PTTK. Dokument ten pozwala na ujednoczenie sposobu oznakowania szlaków w aspekcie zapewnienia bezpieczeństwa. Zapewnienie możliwości posługiwania się mapami dostępnymi na urządzeniach mobilnych nie może wykluczać całkowicie tradycyjnego oznakowania stosowanego na szlakach turystycznych. Za bezpieczeństwo turystów na szlaku odpowiada zarządca terenu, natomiast za oznakowanie powinien odpowiadać podmiot wyznaczający szlak. Szczegóły powinny być zawarte w stosownym porozumieniu.

Przytoczyć należy zapis POP wskazujący na dobre praktyki postępowania w rejonie szlaków turystycznych w trakcie realizacji PUL:

1. *Po pracach zrębowych uprzętnąć teren.*
2. *Unikać ścinania drzew z oznaczeniami szlaków turystycznych.*
3. *O prowadzeniu prac w rejonie szlaków turystycznych informować odpowiednie oddziały PTTK.*

4. *Unikać zrywki szlakami turystycznymi, a w razie braku innych możliwości, należy doprowadzić je do stanu pierwotnego.*
5. *Wycinać drzewa mogące zagrozić życiu i zdrowiu przemierzających się po nich turystów.*
6. *W razie możliwości odpowiednio prowadzonymi cięciami odsłaniać miejsca widokowe.*

W projekcie PUL wskazano na potrzebę wyznaczania nowych obiektów turystycznych, opisano istniejącą na terenie nadleśnictwa infrastrukturę oraz wskazano na zagrożenia jakie niesie ze sobą wzmożony ruch turystyczny.

Jako partnerów w prowadzeniu przez Nadleśnictwo szerokorozumianej działalności turystyczno-edukacyjnej wskazano Samorządy terytorialne różnego szczebla oraz placówki oświatowe. W projekcie PUL wskazano również na niekomercyjny charakter tej działalności związany z zapewnieniem dostępu do lasu. Powyżej wskazane kierunkowe zapisy podlegają uszczegółowieniu w odniesieniu do konkretnych przypadków przez zawieranie stosownych umów i porozumień.

Wypowiedzi w ramach dyskusji:

Jolanta Błasiak, Główny Specjalista w Wydziale Urządzania Lasu Dyrekcji Generalnej Lasów Państwowych – wskazała na to, że w Lasach Państwowych funkcjonują już szlaki nieoznakowane, które zostały wymienione w treści wniosku. W jej przekonaniu taki sposób odstępstwa od standardów musi być uzgodniony na etapie projektowania tych szlaków oraz poprzedzony rozpoznaniem co do oczekiwań użytkowników.

B. Szweda – w ramach uściślenia treści wniosku wskazał na konieczność usunięcia znaków naniesionych w sposób nieestetyczny, niejednoznaczny i w nadmiarze. Tego rodzaju oznakowania powodują niewątpliwie negatywne odczucia wśród użytkowników szlaków turystycznych.

Decyzja Dyrektora RDLP w Krośnie:

Sposób oznakowania szlaków turystycznych niewątpliwie wiąże się z bezpieczeństwem. Za bezpieczeństwo osób poruszających się po szlakach turystycznych na gruntach w zarządzie Nadleśnictwa odpowiedzialność ponosi Nadleśniczy. PUL co prawda nie reguluje wprost kwestii bezpieczeństwa na szlakach i powiązanych z tym ich oznakowaniem, ale w treści tego dokumentu znajdują się odpowiednie zapisy kierunkowe. Zapisy te stanowią uszczegółowienie przepisów obowiązującego prawa. W takim wydaniu wnioski należy uznać jako realizowany w praktyce.

Grupa wniosków w zakresie sposobów zapobiegania nieuprawnionym przejazdom pojazdów mechanicznych po drogach leśnych i na terenie lasu (quady, motocykle oraz samochody terenowe).**Odpowiedź:**

W projekcie PUL, a w szczególności w rozdziale 4.4.6.3. POP-u opisującym czynniki antropogeniczne występowania szkód wskazano na nieuprawnione korzystanie z lasów, w tym dróg leśnych. Zagrożenie to nie jest obecnie oceniane jako najbardziej istotne, ale w czasie obowiązywania PUL sytuacja może ulec zmianie.

Wjazdy na tereny leśne pojazdów mechanicznych innych niż wykorzystywane do szerokokorozumiany prac gospodarczych bez zezwolenia i wiedzy nadleśniczego są nie tylko niedopuszczalne przepisami prawa, ale również powodują zniszczenia mienia oraz stwarzają zagrożenie dla osób korzystających z lasu w sposób właściwy.

Jako metody przeciwdziałania należy wymienić współdziałanie z innymi służbami, szczególnie z Policją oraz ostatnio wdrażane nowe metody monitoringu w tym wykorzystanie bezzałogowych statków powietrznych (dronów).

Wskazana w treści wniosku intencja przeciwdziałania takim zjawiskom przez wypełnienie przestrzeni przez osoby właściwie korzystające ze środowiska oraz starania na rzecz zmian w prawodawstwie jest bardzo pozytywnie odczytywana przez Dyrektora RDLP w Krośnie.

Wypowiedzi w ramach dyskusji:

Brak.

Decyzja Dyrektora RDLP w Krośnie:

Wniosek należy uznać jako realizowany w praktyce. Dodatkowo na podkreślenie i uznanie zasługuje deklarowana przez Wnioskodawcę współpraca w tym zakresie.

Wniosek w zakresie utwardzania dróg leśnych jako sposób organizacji pozyskania i wywozu drewna, zwiększenia turystycznego udostępnienia lasu i ograniczenia tym samym nieuprawnionemu korzystaniu z lasu przez pojazdy niepożądane jak również w zakresie neutralizacji potencjalnych żądań ruchów pseudo-ekologicznych zmierzające m.in. do wyłączenia funkcji produkcyjnej i/lub turystycznej lasu.

Odpowiedź:

Treść wniosku nie jest przedmiotem planowania urzędniowego. Oczekiwania ZAT zostały omówione i doprecyzowane przez Pana Bogusława Szwedę podczas dyskusji nad pierwszą grupą wniosków.

Wypowiedzi w ramach dyskusji:

Brak.

Decyzja Dyrektora RDLP w Krośnie:

Stanowisko zostało przedstawione przy pierwszej grupie wniosków ZAT. Na podkreślenie zasługuje długoterminowy charakter tego wniosku. W takim aspekcie wniosek należy uznać jako uwzględniony częściowo, w ramach kompetencji jakie posiada Dyrektor RDLP w Krośnie.

Wniosek w zakresie utworzenia przestrzeni rezerwy na wspólne finansowanie programami wsparcia przedsięwzięcia z gminami ZAT w zakresie tworzenia kompletnej sieci dróg i ścieżek dla turystyki rowerowej, narciarskiej i pieszej.**Odpowiedź:**

PUL opracowywany jest na okres dziesięcioletni. Z oczywistych powodów nie daje on szczegółowych wytycznych do zasad opracowywania rocznych planów finansowo-gospodarczych. W związku z powyższym nie ma możliwości na szczegółowe wskazanie i zaplanowanie w perspektywie 10-letniej wysokości środków, które mogą zostać przeznaczone na finansowanie inwestycji wspólnych.

Wskazać należy, że możliwości udziału finansowego jednostek LP w realizacji projektów istnieją i są realizowane praktycznie. Decyzje o udziale w inwestycjach wspólnych i projektach podejmowane są w powiązaniu z rocznymi planami finansowo-gospodarczymi.

Wypowiedzi w ramach dyskusji:

B. Szweda – wyjaśnił, że sieć szlaków w regionie jest już dosyć rozbudowana i budowanie nowych odcinków, w jego ocenie, dotyczy tylko niewielkich fragmentów. Chodzi głównie o uzyskanie wskazanej powyżej formy pętli. Zdaje sobie sprawę, że drogi budowane przez Lasy Państwowe muszą być przede wszystkim wykorzystywane w ramach prowadzonej gospodarki leśnej i w jego przekonaniu nie stanowi to bariery do wykorzystywania ich w celach ambitnej turystyki. Problem stanowią nieuprawnione wjazdy i rozjeżdżanie tych dróg przez tzw. „leśnych wandali”. Wskazał na konieczność prowadzenia wyceny turystycznej regionu przy dokonywaniu analiz ekonomicznych inwestycji drogowych.

Decyzja Dyrektora RDLP w Krośnie:

Biorąc pod uwagę istniejące już mechanizmy współfinansowania inwestycji gminnych przez LP oraz możliwość udziału samorządów w inwestycjach LP lub wspólne finansowanie ze środków pomocowych, wniosek należy uznać za realizowany w praktyce.

Przedstawienie wraz z omówieniem uwag do projektu PUL dla Nadleśnictwa Rymanów zawartych w opiniach Organów wymienionych w art. 57 i 58 ustawy ooś.

Opinia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie.

„Przywrócenie właściwego stanu ochrony siedliska przyrodniczego poprzez pozostawienie płatów siedliska bez użytkowania gospodarczego (za wyjątkiem cięć sanitarnych i usuwania gatunków obcych ekologicznie) lub użytkowania z zachowaniem arealu i cech siedliska, podmiotem odpowiedzialnym za wykonanie, zgodnie z zapisami PZO (Planów Zadań Ochronnych - przyp. red.), jest właściciel lub użytkownik gruntu, a nie jak wskazano w projekcie PUL sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.”

Przed przesłaniem do zatwierdzenia, w treści dokumentu zostanie wprowadzona korekta niewłaściwych zapisów zgodnie z uwagą Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie.

„Działania zaproponowane w projekcie Planu wydają się stanowić zadawałający poziom martwego drewna. Niemniej jednak, należy zwrócić uwagę w jakiej postaci martwe drewno występuje”

Działania w celu stopniowego uzyskania właściwej formy martwego drewna zawarte zostały w uregulowaniach wewnętrznych obowiązujących na terenie RDLP w Krośnie. W szczególności wskazać należy Zarządzenia 28/2014 ze zm. Efekty stosowania w praktyce tych zasad będą widoczne dopiero po pewnym czasie.

Opinia Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego.

W treści opinii Podkarpacki Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Rzeszowie wskazał, że *„Realizacja PUL nie wpłynie bezpośrednio na ludzi, jako że charakter zaplanowanych zabiegów i działań dotyczy gospodarki leśnej, w tym kształtowania i ochrony ekosystemów leśnych”*.

Stanowisko Dyrektora RDLP w Krośnie w odniesieniu do opinii Organów właściwych.

Wskazać należy, że opinie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie jak również Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Rzeszowie do projektu PUL dla Nadleśnictwa Rymanów są ogólnie pozytywne. Treść opinii została przeanalizowana, a wskazane uwagi zostaną uwzględnione. Opinie zostaną zamieszczone i w konsekwencji upublicznione jako składnik Opisu Ogólnego Lasu.

Analiza raportu upublicznionego na stronie Fundacji Dziedzictwo Przyrodnicze pn. Dokumentacje strategicznej oceny na środowisko planów urządzenia lasu w latach 2012-2017 - analiza „podsumowań” sporządzanych na podstawie art. 55 ust. 3 ustawy ooś.

W związku z zamieszczeniem na stronie internetowej Fundacji Dziedzictwo Przyrodnicze, dalej FDP, wskazanego powyżej raportu, Naczelnik Wydziału Urządzania Lasu odniósł się do zarzutów skierowanych pod adresem RDLP w Krośnie. Raport został sfinansowany ze środków Fundacji im. Stefana Batorego, a jego pełna treść dostępna jest na stronie: <http://przyrodnicze.org/co-robimy/>

W ocenie Wydziału Urządzania Lasu RDLP w Krośnie uwagi przedstawione w treści raportu należy odczytywać jako uwagi ogólne do sposobu opracowania projektów PUL w tutejszej Dyrekcji. W związku z powyższym jako zasadne uznać należy zaprezentowanie ich treści na obradach KPP celem poddania pod dyskusję i wyrażenie stanowiska Dyrektora RDLP w Krośnie do treści tego raportu.

Fragmenty raportu poddane analizie:

RDLP Krosno w 3 na 5 przypadków nie udostępniło, wbrew wnioskowi, opinii RDOŚ o projekcie planu. W tych przypadkach generalnie brakowało załączników do podsumowania, mimo że samo podsumowanie zawierało spis załączników.

Podstawą do opracowania niniejszego raportu były wnioski o udzielenie informacji o środowisku, jakie FDP skierowała do wszystkich regionalnych dyrekcji LP w lipcu 2017 roku. W przypadku RDLP w Krośnie FDP złożyła wniosek o udostępnienie tego samego rodzaju danych również w październiku 2016 roku, na który została udzielona odpowiedź zawierająca między innymi podsumowania wynikające z art. 55 ustawy ooś dla nadleśnictw Baligród, Cisna i Komańcza. W odpowiedzi na wniosek z lipca 2017 roku, Dyrektor RDLP w Krośnie wskazał, że informacje dotyczące nadleśnictw Baligród, Cisna i Komańcza zostały przekazane FDP pismem, ze wskazaniem jego sygnatury i daty, a także udostępnił wnioskowane informacje dla 9 innych nadleśnictw.

Wątpliwości budzi także sposób porównania „kompletności udostępnionej informacji” pomiędzy regionalnymi dyrekcjami LP. Autor napisał w raporcie:

„Do podstawowych analiz wybrano próbkę po 5 nadleśnictw (pierwszych wg nazw alfabetycznych plików) z każdej RDLP, tj. łącznie 85 nadleśnictw”.

Wg takiej metodyki do analizy wybrano m. in. dokumenty z nadleśnictwa Baligród i Cisna, które udostępniono wnioskodawcy wcześniejszym pismem. Autor raportu nie odnalazł i nie przeanalizował tych dokumentów. Ponadto w przypadku niezyskania wnioskowanych danych lub też uzyskania danych niekompletnych wnioskodawca powinien skierować do RDLP w Krośnie pismo z żądaniem uzupełnienia danych. FDP nie kierowała jednak do tutejszej rdLP korespondencji, co wskazuje na brak zastrzeżeń do uzyskanych materiałów.

- *W nadleśnictwie Lutowiska (RDLP Krosno) zatwierdzono plan urządzenia lasu mimo negatywnej opinii RDOS, sygnalizującej negatywne oddziaływanie planu na obszar Natura 2000 Bieszczady;*
- *W nadleśnictwie Stuposiany (RDLP Krosno) zatwierdzono plan urządzenia lasu mimo negatywnej opinii RDOS, sygnalizującej negatywne oddziaływanie planu na obszar Natura 2000 Bieszczady;*

Należy zauważyć, że w obydwu przypadkach uwagi zawarte w opiniach podlegały szczegółowemu rozpatrzeniu i omówieniu na KPP. Sposób rozpatrzenia uwag zawartych w opiniach oraz przebieg dyskusji został utrwalony w protokołach z KPP. Ponadto opinie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska i Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego do projektu PUL są jedynie wskazówką dla Ministra Środowiska, który ma prawo zatwierdzić ten dokument pomimo odmiennego zdania tych Organów.

„Argumentem odrzucenia niektórych wniosków było, że PUL jest już na ostatnim etapie opracowywania”

Powyżej przytoczony argument odrzucenia niektórych wniosków Autor raportu uznaje jako niesłuszny. Jeżeli na etapie końcowym prac nad opracowaniem projektu PUL składane są wnioski np. o podniesienie średnich wieków rębności, które są podstawą do opracowania tych planów to takich wniosków nie można przyjąć. Przyjęcie wniosków tej treści i zmiana wieków rębności oznacza rozpoczęcie prac praktycznie od początku. Dyskusja dotycząca możliwości podnoszenia wieków rębności może odbywać się na etapie Komisji Założeń Planu o czym każdorazowo są informowani wnioskodawcy, którzy takie wnioski składają.

Lasy Państwowe oferują możliwość udziału społeczeństwa w opracowywaniu planów (przyp. red. planów) urządzenia lasu, ale efektywność takiego udziału społecznego jest niewielka. Szanse na uwzględnienie składanych przez społeczeństwo wniosków proprzyrodniczych są niemal zerowe. Dodatkowo, opisy sposobu potraktowania wniosków społeczeństwa w podsumowaniach są tak słabe, że wręcz lekceważące dla wnioskodawców. Być może właśnie dlatego w 9 na 10 nadleśnictw żadne wnioski ze strony społeczeństwa w ogóle nie wpływają.

Każdy ze złożonych w terminie wniosków jest analizowany i szczegółowo omawiany w trakcie Komisji projektu planu. Przebieg KPP jest udokumentowany w protokole z obrad, który stanowi składnik Opisu Ogólnego Lasu i jest wraz z tym dokumentem upubliczniany na stronie BIP poszczególnych nadleśnictw. Analizując protokoły z KPP nie można zgodzić się ze wskazanym w raporcie lekceważącym podejściem do wnioskodawców oraz z tym, że prawie wszystkie wnioski zostały odrzucone. W przypadku odrzucenia wniosku w protokole zawsze wskazana jest szczegółowa argumentacja takiej decyzji. Poniżej wskazano przykład sposobu rozpatrzenia uwag i wniosków do projektu PUL dla Nadleśnictwa Bircza, gdzie na etapie wyłożenia do

wglądu projektu PUL wpłynęło 70 wniosków od 347 wnioskodawców. Zostały one uwzględnione następująco:

- Wnioski uwzględnione w całości – 7 sztuk,
- Wnioski bezprzedmiotowe, które są praktycznie realizowane – 21 sztuk,
- Wnioski częściowo uwzględnione – 5 sztuk,
- Wnioski odrzucone – 37 sztuk.

Dodać należy, że wśród wniosków odrzuconych znajdowały się wnioski o utworzenie tzw. turnickiego parku narodowego czy też rezerwatu o powierzchni 8 100 ha. Dużo wniosków w sposób niejednoznaczny zmierzało do utworzenia wielkopowierzchniowych form ochrony przyrody np. wyłączenie z zabiegów gospodarczych stref po 30 m od wszystkich potoków i cieków wodnych. Uwzględnienie takich wniosków nie leży w kompetencjach Dyrektora RDLP w Krośnie.

Teza przedstawiona przez Autora, że przez „lekceważące traktowanie wnioskodawców w 9 na 10 nadleśnictw żadne wnioski ze strony społecznej w ogóle nie wpływają” w odniesieniu do RDLP w Krośnie nie znajduje potwierdzenia w praktyce. Na 13 analizowanych w okresie 2012-2018 nadleśnictw tylko do 2 nie złożono uwag i wniosków w ramach udziału społeczeństwa w procesie opracowania projektu PUL.

Stanowisko Dyrektora RDLP w Krośnie dotyczące analizowanego raportu

Na podstawie przedstawionej przez Wydział Urządzania Lasu analizy przedmiotowego raportu uznać należy, że w odniesieniu do RDLP w Krośnie został sporządzony on mało rzetelnie. Dokumenty będące w posiadaniu Wydziału i zaprezentowane przy okazji omawiania raportu potwierdzają udzielenie właściwej odpowiedzi na wnioski złożone przez FDP w zakresie udzielenia informacji publicznej. Szerokie udostępnienie treści PUL daje ponadto Autorowi opracowania możliwość zapoznania się z treścią wnioskowanych o udostępnienie dokumentów bez konieczności występowania z wnioskiem. Informacja o zamieszczeniu na stronach BIP nadleśnictw poszczególnych części PUL była i jest w dalszym ciągu rozpowszechniana przy okazji każdej narady w trakcie sporządzenia projektu tego dokumentu. W bardzo wielu z tych narad czynny udział brali przedstawiciele Fundacji Dziedzictwo Przyrodnicze. Lekceważenie treści protokołów z posiedzeń KPP, które w sposób bardzo szczegółowy opisują przebieg debaty, powoduje bardzo negatywny, a jednocześnie niezgodny z prawdą wizerunek RDLP w Krośnie w przestrzeni publicznej. W ocenie Dyrektora RDLP w Krośnie Autor przedmiotowego opracowania powinien rzetelnie przedstawić wszystkie fakty wynikające z dokumentów obrazujący przebieg procesu opracowania projektów PUL, a ewentualne stwierdzone uchybienia przedstawić w odniesieniu do poszczególnych rdLP z wskazaniem dowodów. Tylko tak opracowany raport może stanowić podstawę do dalszych podjęcia czynności kontrolnych przez organy w tym celu ustanowione.

Podsumowanie prac nad projektem PUL dla Nadleśnictwa Rymanów przez Dyrektora RDLP w Krośnie – Pan Marek Marecki, Zastępcę Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej.

Podsumowując przebieg prac oraz wszystkie wypowiedzi, dotyczące uwag, wniosków i opinii do projektu PUL dla Nadleśnictwa Rymanów, uwzględniając przedstawione wyjaśnienia oraz głosy w dyskusji, zwrócił uwagę na szerokie konsultacje społeczne dotyczące tego projektu. Zaznaczył również, że składane na każdym etapie opracowania uwagi i wnioski stanowią cenne źródło informacji dla Wykonawcy projektu PUL jak również dla Zlecającego te prace, którym są Lasy Państwowe. Wraz z opiniami Organów wymienionych w ustawie o oś, uwagi, wnioski i opinie złożone przez szeroko rozumianą stronę społeczną staną się ponadto podstawą do dalszego doskonalenia zasad prowadzenia gospodarki leśnej nie tylko w ramach corocznej aktualizacji tego planu, ale także przy opracowaniu PUL w innych jednostkach. Na uwagę zasługuje opracowanie złożone przez ZAT. Kompleksowe i długoterminowe podejście do problemów właściwej organizacji ruchu turystycznego połączone z perspektywą zmian legislacyjnych wskazuje na potrzebę wprowadzenia nowego wymiaru planowania urzędniowego w większym stopniu spójnego z dokumentami planistycznymi dotyczącymi tego samego terenu.

Uznać należy, że przyjęte w projekcie PUL rozwiązania były efektem dobrze wykonanej pracy Wykonawcy tego projektu, jak również wynikały z analizy treści wniosków składanych na poszczególnych etapach opracowania tego planu.

Doskonalenie tego dokumentu pod kątem wprowadzania zapisów zapewniających odpowiednie podejście do spraw ochrony przyrody zawdzięczać należy również FDP, która składała wnioski na etapie Komisji Założeń Planu oraz w trakcie narady techniczno-gospodarczej. Udział społeczny nie zostałby zapewniony gdyby nie szeroki zakres przekazywanych przez Zamawiającego informacji dotyczących poszczególnych etapów opracowania planu oraz niezwłoczne udzielania informacji na sygnalizowane w trakcie prac wątpliwości.

Na podkreślenie zasługuje udział w procesie opracowania projektu PUL Organu właściwego sprawującego nadzór nad obszarami Natura 2000, jakim jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie. W szczególności udział ten uwidocznił się podczas opracowania i opiniowania zakresu zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 w ramach PUL. Cenne uwagi ze strony tej Instytucji przyczyniły się bez wątpienia do powstania dokumentu na wysokim poziomie merytorycznym, pozwalającego na prowadzenie zrównoważonej gospodarki leśnej z pełnym poszanowaniem występujących licznie na terenie Nadleśnictwa cennych przedmiotów ochrony.

Rolą jaką powinien spełniać opracowany dla Nadleśnictwa Rymanów projekt PUL, a po jego zatwierdzeniu, Plan Urządzenia Lasu zawierający zakres zadań ochronnych dla części obszarów Natura 2000, które pozostają w zarządzie tego Nadleśnictwa jest zrównoważenie, w możliwie najlepszy sposób, funkcji ochronnych, gospodarczych

oraz wynikających z nich funkcji społecznych w odniesieniu dla tego regionu. Biorąc pod uwagę ostatecznie wypracowaną treść tego dokumentu jak również wskazanie na jego zgodność z ogólnymi i wewnętrznymi przepisami prawa należy uznać, że dokument ten sprostą oczekiwaniom w tym zakresie.

Wszystkie powyżej przedstawione aspekty świadczą o tym, że opracowany projekt PUL dla Nadleśnictwa Rymanów nie tylko nie wpływa negatywnie na środowisko i poszczególne składniki przyrody, ale w wielu obszarach wręcz stymuluje rozwój bioróżnorodności, zapewniając zachowanie bogactwa przyrodniczego dla obecnego i przyszłych pokoleń.

Na tym protokół zakończono.

W załączeniu:

1. Lista uczestników.
2. Wniosek Zagłębia Ambientnej Turystyki.

ZATWIERDZAM
DYREKTOR
Grażyna Zajączkowska

**Lista uczestników Komisji projektu planu
dla Nadleśnictwa
Rymanów.**

Krosno, dnia 12 czerwca 2019 r.

<http://www.krosno.lasy.gov.pl/rodo#.XP-Bo4gzaUk>

L.p.	Imię i Nazwisko	Stanowisko	Instytucja	Zgoda na upublicznienie danych osobowych TAK/NIE	Podpis
1.	Marek Marecki	X-ca Dyrektora	RDLP Krosno	TAK	
2.	Wacysław Zepuolaczko	Dyrektor	RDLP Krosno	TAK	
3.	Jolanta Mianach	pr. specjalista	DGLP	TAK	
4.	JAROSŁAW PLATA	Kierownik ZDL	Zespół Ochrony Lasu w Krosnie	TAK	
5.	Zygmunt Dworzeński	Specjalista SL	RDLP Krosno	TAK	
6.	Stanisław Boron	Dyrektor Oddk.	BVLiB Olsztyn	TAK	
7.	Leszek Reizer	Kier. KSVI	BVLiB Olsztyn	TAK	
8.	BORYS DRAUS	KIEROWNIK KUS	BVLiB Olsztyn	TAK	
9.	Sebastian Gylkowski	st. referent	Zespół Ochrony Lasu w Krosnie	TAK	
10.	Anna Marczyńska	st. specjalista	Zespół Kształtowania i Ochrony Lasów w Krosnie	TAK	
11.	PAWEŁ PANAS	NADLEŚNICZA	K-CTWO RYMANÓW	TAK	
12.	Barbara Kutak	Specjalista SL	Nadleśnictwo Rymanów	TAK	
13.	tukasz Michalek	St. Specjalista SL	Nadleśnictwo Rymanów	TAK	
14.	Marian Dabowski	Leśniczy	Nadleśnictwo Rymanów	TAK	
15.	ALICJA KURKAK	Kier. rz/205 UE	STACJA RYMANÓW	TAK	
16.	Daniel Zocenda	Przewodniczący Z.T.T. Rymanów	Rymanów	TAK	
17.	Bogusław Szewca	Przewodniczący Rady Zagosp. Ambul. Turystyki	st. Rymanów	TAK	
18.	~~Zygmunt Dworzeński~~	Kierownik ZP	RDLP w Krosnie	TAK	<del></del>
19.	Marek Stankiewicz	Naczelnik ZG	RDLP w Krosnie	TAK	
20.	Jolanta Nowak	St. Specjalista SL	RDLP w Krosnie	TAK	
21.	Tyotv Fofone	Naczelnik ZS	RDLP w Krosnie	TAK	
22.	Andrzej Rostek	St. referent ZU	RDLP w Krosnie	TAK	
23.	Piotr Myk	Naczelnik PK	RDLP w Krosnie	TAK	

L.p.	Imię i Nazwisko	Stanowisko	Instytucja	Zgoda na upublicznienie danych osobowych TAK/NIE	Podpis
24.	Ireneusz Kimla	Naczelnik ZV	RDLP w Krośnie	TAK	
25.					
26.					
27.					
28.					
29.					
30.					
31.					
32.					
33.					
34.					
35.					
36.					
37.					
38.					
39.					
40.					
41.					
42.					
43.					
44.					
45.					
46.					

Wniosek do projektu planu urządzenia lasu Nadleśnictwa Rymanów (w części dotyczy także Nadleśnictw Lesko i Ustrzyki Dolne)

Wierzmy, że to prawdziwa nowoczesność najlepiej chroni ludzi i ich środowisko – Ziemię – a nie ortodoksyjny, spolityzowany „ekobiznes”. Wierzmy również, że prawdziwie nowoczesne rozwiązania spełniają postulat powszechności, co pozwala na prawdziwą ekonomię kosztów dzięki korzyściom skali, co wcale nie musi oznaczać koncentracji i centralizacji – na ogół ślepych zautków „kolei rzeczy”. Centralizacja i koncentracja prowadzą bowiem do utraty niezależności i odporności systemów na wyzwania. Dają jednak krótkoterminowe złudzenie kontroli i bywają w związku z tym atrakcyjne dla ludzi władzy.

(motto Zagłębia Ambitnej Turystyki - fragment)

Procedura przyjęcia Planu Urządzania Lasu w tym uspołecznienie tego procesu jest jednym z realnych i ustawowych sposobów na gwarantowanie właściwego - jak mówi "Ustawa o lasach": zrównoważonego - rozwoju zasobów leśnych naszego państwa. Prawo (i państwo) w ogóle stoi na straży prawidłowości tych procesów. Ale czy w (złożonej i współczesnej) dynamice procesów społecznych gwarancje te są rzeczywiste?

Postawienie tak fundamentalnego pytania jest uzasadnione powagą stanu w jakim znalazł się jeden z najcenniejszych naszych lasów - Puszcza Białowieska. Jakże w szczególności są powody postępującego zniszczenia Puszczy Białowieskiej (tak w rozumieniu obszaru parku narodowego jak i nadleśnictw produkcyjnych) przez gradację kornika drukarza - niewątpliwie najbardziej brzemiennego w skutki wydarzenia ostatniego ćwierćwiecza (półwiecza ?), w zakresie dynamiki procesów kształtujących przyszłość "naszych lasów". Ranga tego wydarzenia usprawiedliwia bliższe przyjrzenie się powodom usankcjonowanej bierności człowieka w obliczu klęski o źródła antropogenicznych - bierności mimo istnienia bezdyskusyjnego uzasadnienia dla czynnego przeciwstawienia się temu pozornie naturalnemu procesowi (uzasadnienia naukowego i mającego swe źródła w wieloletniej praktyce gospodarki leśnej).

Z pewnością dużą rolę w wytworzeniu obowiązującego na dziś stanu prawnego i stanu realnych działań PGL Lasy Państwowe a w zasadzie Ministra Środowiska czyli rządu RP odegrały organizacje mieniające się ekologicznymi, prowadzące protesty w Puszczy Białowieskiej. (Co warto zauważyć - nie cieszące się powszechnym szacunkiem publicznym z uwagi na wątpliwą rolę ich niektórych członków w rozmaitych przedsięwzięciach biznesowych realizowanych bez wątpienia rzeczywiście kosztem środowiska oraz wyraźne zaangażowanie polityczne.) **Czy w tym samym czasie udział w toczącej się dyskusji wzięły środowiska związane z turystyką?** Mam tu na myśli nie przemysł rozrywkowy lub wyjazdy w celach medycznych czy biznesowych zwane myląc przemysłem turystycznym - ale faktyczną turystykę, której istotą jest krajoznawstwo i misja wychowawczo-patriotyczna.

Otóż - nie wzięły udziału. A jeśli były podejmowane takie próby to nie zaistniały w żaden sposób w przestrzeni medialnej. Głos mieszkańców puszczańskich nadleśnictw również nie był słyszalny. W efekcie w przestrzeni medialnej przedstawiono tę (najważniejszą w ostatnim

półwieczu) dyskusję jako prosty konflikt "dobrego obrońcy przyrody z uzbrojonym w sprzęt techniczny, złym przedstawicielem systemu" i w ten sposób odwrócono prawdziwe role w sprawie Puszczy Białowieskiej - stworzonej przeciw przez leśników. Stawiam tezę, że ten manewr propagandowy - możliwy dzięki nieobecności w dyskusji przedstawicieli turystyki kwalifikowanej i powszechnej misji edukacyjnej (bowiem trudno byłoby zarzucić takim osobom, że są za niszczeniem lasów) - umożliwił przyjęcie niekorzystnych dla Puszczy postanowień międzynarodowych.

Czy presja medialna w oparciu o działalność organizacji o wątpliwej reputacji była przewidziana w "Ustawie o lasach"? Czy istniejący obecnie status prawny działań w sprawie Puszczy w ogóle był w jakikolwiek sposób antycypowany przez Ustawodawcę? Odpowiedzi brzmią: "nie". A jednak to takie właśnie, nie-merytoryczne i pozaprawne przesłanki przesądziły o następującym upadku tego kompleksu leśnego.

Niniejszy wniosek do Planu Urządzania Lasu Nadleśnictwa Rymanów (w części odnosi się on również do Nadleśnictw Lesko i Ustrzyki Dolne) jest wyrazem przekonania autora wniosku i środowiska, które w tej sprawie reprezentuje, że tylko niezależna i prężna branża turystyki kwalifikowanej (aktualnie pojęcie to zostało rozwinięte do turystyki ambitnej), która potrzebuje lasu produkcyjnego - bo tylko prawidłowo urządzone lasy produkcyjne gwarantuje różnorodność biologiczną i możliwość przemieszczania się po uniwersalnych leśnych drogach zakładowych - może w przyszłości skutecznie przeciwstawić się "lobby ochraniarskiemu", dążącemu do wyłączenia kolejnych obszarów z produkcji leśnej i wyrzucania z lasu ludzi jako rzekomych wrogów przyrody. Gdy w rzeczywistości, w obecnym stanie ekosystemu i kondycji samego społeczeństwa, to właśnie obecność ambitnych turystów w lesie najlepiej chroni jego zasoby. Wreszcie, w interesie nas wszystkich, każdy współobywatel - najbardziej dzieci i młodzież, po prostu uczniowie szkół - może i powinien stać się klientem branży ambitnej turystyki. Wówczas nie tylko świadomość (rzeczywiście) ekologiczna i zrozumienie procesu utrzymania lasu w dobrej kondycji (wraz z uwarunkowaniami autonomiczności ekonomicznej) będzie powszechne ale i środowisko ambitnej turystyki i szeroko rozumiane środowisko branży edukacyjnej będą reprezentować naprawdę szeroką grupę społeczną, wręcz większość a rozmaite uproszczenia, stereotypy i schematy propagandowe - takie jak te wytworzone w sprawie Puszczy Białowieskiej - będą podwójnie łatwiejsze do przedstawienia w świetle prawdy i wiedzy całej opinii publicznej.

Czy nasze państwo działając w tym zakresie przez PGL Lasy Państwowe winno pozyskać dla idei zrównoważonego rozwoju lasów środowiska ambitnej turystyki? Tak - i należy uczynić to pilnie - gdyż swoista kontrkultura gospodarki leśnej będzie z pewnością próbowała pozyskać dla swoich celów prominentnych przedstawicieli turystyki kwalifikowanej: przewodników górskich, ultramaratończyków, rowerzystów, nauczycieli, środowiska rodziców i z pewnością użyje - między innymi - argumentu, że PGL Lasy Państwowe "żyją same dla siebie" i że przykładów lekceważenia branży turystycznej ze strony Lasów jest więcej niż przykładów dobrej współpracy. Dlatego to czyny takiej właśnie dobrej współpracy PGL Lasy Państwowe i branży turystyki kwalifikowanej powinny zawsze stanowić twardy dowód jak jest naprawdę. Nie bez znaczenia jest też rozwój gospodarczy w oparciu o ambitną turystykę na obrzeżach czy też wewnątrz nadleśnictw. Lokalni mieszkańcy, którzy realnie skorzystają na rozwoju ambitnej turystyki w Nadleśnictwie Rymanów pierwsi i najbardziej autentycznie staną zawsze w obronie zrównoważonej gospodarki leśnej i produkcyjnej funkcji lasu, która

w twardej rzeczywistości ekonomicznej warunkuje jego przetrwanie w ogóle a już na pewno w formie zróżnicowanej biologicznie.

Jednak by współzależność w interesie przyszłości lasów i społeczności naszego państwa była pełna adekwatnie kompletny musi być zakres działań przewidzianych PUL i to nie tylko w zakresie "Turystyki w Lasach Państwowych" ale w łączności funkcji produkcyjnej i turystycznej lasu. Ta niezbędna kompletność rozwiązań dotyczy:

1. Wspólnego użytkowania leśnej (gminnej, turystycznej) sieci drogowej nie tylko na etapie samego użytkowania ale projektowania i wykonywania dróg.
2. Sposobów utrzymania właściwego poziomu drożności i czystości szlaków dla turystyki pieszej, rowerowej i narciarskiej (również konnej).
3. Sposobów zapobiegania nieuprawnionym przejazdom pojazdów mechanicznych po drogach leśnych i na terenie lasu (quady, motocykle - tzw. "crossy", samochody terenowe i inne niedozwolone i hałaśliwe pojazdy).
4. Sposobów zwiększenia udziału utwardzonych dróg leśnych jako metody organizacji pozyskania drewna w celu ograniczenia erozji podłoża i zwiększenia stopnia udostępnienia lasu dla ambitnej turystyki zapobiegającej penetracji lasu przez pojazdy nieuprawnione oraz neutralizujące potencjalne żądania ruchów pseudo-ekologicznych zmierzające m.in. do wyłączania funkcji produkcyjnej i/lub turystycznej lasu.
5. Utworzenie przestrzeni rezerwy na wspólne, finansowane programami wsparcia, przedsięwzięcia z gminami Zagłębia Ambitnej Turystyki w zakresie tworzenia kompletnej sieci dróg i ścieżek dla turystyki rowerowej, narciarskiej i pieszej (współpraca robocza z przedstawicielami branży turystyki kwalifikowanej na przykład w kontekście planowanego wsparcia dla sieci drogowej Zagłębia Ambitnej Turystyki ze środków pomocowych).

Z uwagi na położenie geograficzne, ukształtowanie terenu, bogactwo przyrodnicze i kulturowe, dorobek Nadleśnictwa w zakresie "Turystyki w Lasach Państwowych" oraz fakt powołania porozumienia samorządowo-branżowego pod nazwą Zagłębie Ambitnej Turystyki na terenie niemal pokrywającym się z obszarem Nadleśnictwa Rymanów postuluję aby PUL Nadleśnictwa Rymanów stał się realnym pilotażowym rozwiązaniem w skali RDLP w Krośnie a z czasem - dla całego PGL Lasy Państwowe.

Postulowana kompletność rozwiązań, która ma spowodować by turyści stali się rzeczywistymi współgospodarzami lasu, wymaga z pewnością dopracowania i rozwinięcia zaś samo wdrożenie zapisów PUL musi być faktyczne a nie jedynie deklaratywne. Wówczas stopniowo Zagłębie Ambitnej Turystyki na tym obszarze stanie się faktem i modelowym produktem z zakresu turystyki kwalifikowanej. Przedsięwzięcie to nie jest możliwe do wykonania bez wystarczających źródeł finansowania. Pogląd, że tak wielkie zadanie da się zrealizować niejako "przy okazji" innych działań to szkodliwa iluzja. Nakłady będą potrzebne. Pytaniem otwartym pozostaje czy i w jakim zakresie funkcje turystyczne winny być współfinansowane przez rząd i samorząd i/lub w jakim zakresie zmianie mogłyby ulec reguły wyliczania danin publicznoprawnych świadczonych przez PGL Lasy Państwowe na rzecz państwa.

Oto kolejne punkty szczegółowe naszego Wniosku:

1. Drogi i ścieżki dla turystyki pieszej, rowerowej i narciarskiej.

1.1. Idea stworzenia kompletnej sieci dróg i ścieżek dla turystyki rowerowej, narciarskiej i pieszej sprowadza się do uzyskania połączonego systemu dróg i ścieżek na zasadzie plastra miodu, na jak największym obszarze. Taki plan sieci dróg i ścieżek umożliwi w praktyce nieograniczony (w czasie pobytu tygodniowego czy dwutygodniowego) wybór różnych wariantów wycieczek rowerowych, pieszych i narciarskich oraz - co równie istotne - zmiany marszruty już w trakcie wycieczki. W dodatku w kształcie pętli. Już istniejąca sieć jest bardzo rozległa (na przykład w procesie sporządzania mapy Zagłębia Ambitnej Turystyki zespoły, piechurów, narciarzy i rowerzystów zapisały ślady elektroniczne 50 różnych całodziennych wycieczek tylko w niewielkim stopniu przecinających się i w niewielkich fragmentach pokrywających, w większości na obszarze Nadleśnictwa Rymanów, w niewielkim zakresie w Nadleśnictwie Lesko). Z kolei forma pętli, nie dość, że w oczywisty sposób atrakcyjniejsza dla turysty niż odcinek, sprawia, że w zasadzie każde miejsce: na przykład gospodarstwo agroturystyczne, pensjonat czy hotel może się lokalizować na początku trasy więc nikt nie jest lokalizacyjnie pokrzywdzony w aspekcie biznesu turystycznego.

1.2. Planowana sieć ma szansę być zróżnicowana co do nawierzchni - dzięki istniejącym znacznym odcinkom dróg leśnych z nawierzchnią bitumiczną albo utwardzonych. Jest to dorobek Nadleśnictwa Rymanów w zakresie Turystyki w Lasach Państwowych i aktywności w poszukiwaniu wsparcia finansowego z programów unijnych. Stwarza to szansę planowania różnych wariantów wycieczek rowerowych (w mniejszym stopniu dotyczy to piechurów i narciarzy na biegówkach bądź skiturach) niezależnie od zastanej i zmieniającej się pogody. W ten sposób - dla najważniejszego segmentu ambitnej turystyki jaką w naszym terenie ma szansę stać się przemieszczanie się różnymi typami rowerów (w tym rowerem ze wspomaganie elektrycznym) - spełniony jest warunek możliwości planowania pobytu, rezerwacji miejsc noclegowych z dużym wyprzedzeniem czyli warunek niezbędny do rozwoju turystyki w dzisiejszej dobie w ogóle.

1.3. W wypadku uzupełniania istniejącej sieci dróg winien obowiązywać ekonomiczno-techniczny standard takiej drogi dla turystyki pieszej, rowerowej i narciarskiej - droga PRN - (droga rowerowa stanowi zawężającą definicję ustawową w zasadzie wyłączającą ruch innych pojazdów i jest całkowicie nieprzydatna czy wręcz niewskazana w obszarze Zagłębia Ambitnej Turystyki), który winien być wypracowany w toku dalszych prac. Droga PRN winna umożliwić przejazd pojazdu umożliwiającego konserwację pod względem szerokości - około 2 -2,5 m, fragmentami winna być utwardzona przy pomocy lokalnie dostępnego żwiru - tylko tam gdzie jest to absolutnie niezbędne, odwodniona i obligatoryjnie wyposażona w skośne odpływy wód opadowych do ściółki. Procedura decyzyjna winna być zbliżona do tej dotyczącej drogi zrywkowej. Droga PRN nie ma być użytkowana przez sprzęt do prac leśnych - przez żadne

pojazdy mechaniczne ale w pozostałym zakresie może służyć do prowadzenia gospodarki leśnej, ochrony przyrody itp.

1.4. Wnioskujemy o wykonanie następujących dróg w standardzie PRN wraz z hasłowym uzasadnieniem (oznaczenia liczbowe znajdują się w załączonej wersji roboczej Mapy Zagłębia Ambitnej Turystyki - odpowiednio początek i koniec odcinka):

A (1) Roztoka- (2) droga pod Skibcami Puławy Górne; długość około 1 km; przyłączenie Woli Sękowej, z całym istniejącym potencjałem gospodarstw agroturystycznych i bazy hotelowej jest odcięta od sieci szlaków PRN.

B (3) Pastwiska - (4) Hrendówka w połączeniu z drogą przecinającą pastwisko Zakładu Doświadczalnego w Odrzechowej do ambony koło pasieki; długość odcinka leśnego 1,5 km; jedyne połączenie z pewnego i centrum (Centrum Kardynała Wojtyły), i punktu startowego Zagłębia Ambitnej Turystyki z siecią PRN wiedzie przez niebezpieczną drogę wojewódzką.

C (5) potok Jedlicznik - (6) szlaban tzw. szkółki, umożliwiający przejazd od Lipowca i Jaślik do Woli Wyżnej z pominięciem drogi publicznej; długość około 1 km; urządzenie tego odcinka jest warunkiem niezbędnym do zamknięcia małej, łatwej pętli wokół Jaślik bez wjeżdżania na niebezpieczną drogę wojewódzką - pętla taka jest absolutnie niezbędna dla poważnego traktowania wizji rozwoju turystyki w gminie Jaśliska.

D (7) płyty w ciągu drogi przez Wierzgórę - (8) droga przez Szachty; długość około 1 km; brak tego swoistego łącznika wymusza przejazd drogę wojewódzką zaś istniejąca droga wprost do Polan Surowicznych jest "zajęta" przez wypas bydła (które może być niebezpieczne).

E (9) Polana - (10) droga pod Skibcami, długość około 1 km; wykonanie odcinka zamyka pętlę wokół Puław Górnych.

F (11) Puławy - (12) Puławy wokół Kiczarki, długość około 0,5 km; wykonanie odcinka zamyka pętlę wokół Puław Górnych.

G Aleja spacerowa w Rudawce Rymanowskiej według załącznika w postaci szkicu koncepcji zagospodarowania "Turystyczna Rudawka w przyszłości", długość około 1,5 km; szczegółowe uzasadnienie znajduje się w rozbudowanym opisie w załączniku: "Turystyczna Rudawka w przyszłości".

H (13)magazyn drewna rozwidlenie na G. Polańską - (14) planowana droga zakładowa Wernejówka - Surowica - Darów; w wypadku powstania drogi zakładowej - długość około 1 km lub do punktu (15) w wypadku nie powstania drogi zakładowej Wernejówka - Surowica - Darów, długość około 4 km; droga ta stanowi jedyne, łatwe połączenie rejonu Puław Górnych, Rudawki, Głębokiego (z kierunku Beska, Zarszyna) oraz rejonu Jaślik - bez wykluczających większość rowerzystów deniwelacji przez G. Polańską i/lub Jawornik czy Bukowicę; istnienie tego szlaku choćby w formie drogi PRN ma krytyczne znaczenie dla Zagłębia Ambitnej Turystyki; był on - w marszrucie szlaku konnego odnawiany w 2018 r. (projekt INTERREG) ale najlepszym rozwiązaniem jest droga PRN w zaznaczonym przebiegu docierająca do planowanej utwardzonej zakładowej drogi leśnej.

I (16)dolina Sanoczka - (17) droga wieś Tokarnia, długość około 0,5 km; wykonanie odcinka umożliwi zamknięcie pętli i wykorzystanie do turystyki rowerowej, pieszej i narciarskiej wyjątkowej doliny Sanoczka w sąsiedztwie Woli Jaworowej.

J (18) most na Wisłoku w Pastwiskach - (19) zachodni brzeg Jeziora Sieniawskiego (20), długość około 1 km; skomunikowanie rejonu Rudawki · Rymanowskiej, Puław i Pastwisk z zachodnim brzegiem Jeziora Sieniawskiego, na którym planowana jest przystań wodniacka; odcinek ten wiedzie przez dwa głębokie jary; wskazane urządzenia uniemożliwiający wandalizm motoryzacyjny oraz kamery.

2. Sposoby utrzymania właściwego poziomu drożności i czystości szlaków dla turystyki pieszej, rowerowej i narciarskiej (również konnej). W tym zakresie składamy wniosek o:

2.1. Minimalizację zakresu znakowania szlaków przez umieszczanie znaków na drzewach - znaki łatwiej nanieść niż je później utrzymać, co powoduje że znaki zniszczone silnie pogarszają wizerunek całego obszaru dla turystów. Ponadto ambitna turystyka oznacza namawianie turystów do posługiwania się mapami i powszechnie dziś dostępna technologia lokalizacji (mapa Zagłębia Ambitnej Turystyki w skali 1:30 000 posiada wariant na urządzenia mobilne) co ma i taki plus, że świadomie przebywają oni w terenie, co z kolei wpływa na wzrost poziomu edukacji ekologicznej.

2.2. Zawarcie porozumienia określającego jasno kto i w jakim zakresie ponosi koszty utrzymania drożności i czystości szlaków (w tym dróg PRN) dla turystyki pieszej, rowerowej i narciarskiej oraz jaki jest tryb postępowania w zakresie utrzymania tych szlaków i dróg. Kilka podmiotów z Zagłębia Ambitnej Turystyki zamierza wspólnie nabyć specjalistyczny, lekki ciągnik górski wraz z wyposażeniem do utrzymywania nawierzchni, możliwością montażu gaśnic a więc również przemieszczania się i pracy w zimie. Jeśli zakup ten dojdzie do skutku będziemy wnioskowali o korzystanie z tego urządzenia między innymi do utrzymania zimowego trasy skiturowej Pastwiska - Puławy - Tokarnia oraz Wola Wyżna - Jasiel - Kanasiówka. Stan szlaków turystycznych na naszym terenie posiada niską ocenę. Turyści narzekają na zawalenie szlaku konarami i połamanymi drzewami. Uwagi te dotyczą kilku "kultowych" odcinków, między innymi szlaku czerwonego przez Bukowicę oraz drogi z Jasiela do Kalinowa.

3. Sposoby zapobiegania nieuprawnionym przejazdom pojazdów mechanicznych po drogach leśnych i na terenie lasu (quady i motocykle - tzw. "crossy" oraz samochody terenowe): W tym zakresie składamy wniosek o:

3.1. Podjęcie starań w kierunku zmiany reguł prawnych dotyczących oznakowania quadów i cross-ów - wprowadzenie obowiązku posiadania zamontowanej tablicy rejestracyjnej niezależnie od miejsca, po którym pojazd się porusza.

3.2. Podjęcie współpracy z policją i strażą graniczną w celu uporczywego ścigania kierujących tymi pojazdami na terenie lasów, szlaków, dróg PRN, rezerwatów.

3.3. Zamontowanie sieci kamer rejestrujących leśny wandalizm motoryzacyjny, z których część (w układzie rotacyjnym) winna przekazywać obraz służbom leśnym oraz Policji.

3.4. Stworzenie strony internetowej (wraz z blogosferą), na której publikowane byłyby zdjęcia leśnych wandalów motoryzacyjnych oraz prowadzona byłaby kampania informacyjna na temat szkód w środowisku oraz stopnia degradacji wizerunku atrakcyjności turystycznej miejsc najeżdżanych przez wandalów motoryzacyjnych.

Obszary, na których nie będzie prowadzona nieustępliwa walka z wandalami motoryzacyjnymi będą coraz powszechniej odwiedzane przez nich gdyż są oni wypierani z miejsc, gdzie ich wykroczenia i przestępstwa są ścigane. Obecność wytwarzających do tego ogromny hałas quadów, crossów i samochodów terenowych jednoznacznie dyskwalifikuje miejsce, w którym się (tym bardziej bezkarnie) pojawiają z punktu widzenia turystyki kwalifikowanej czy turystyki rodzinnej. Straty wizerunkowe są nie do odrobienia. Świadczenie tych rajdów - niemal standardem jest brak reakcji gdyż zwykli ludzie obawiają się protestować - sterroryzowani hałasem pojazdów nabierają przekonania nie tylko o bezkarności kierujących ale i o powszechności bezprawia na danym terenie. Jak muszą wyglądać ich relacje z pobytu w spokojnym Beskidzie Niskim przekazywane rodzinie czy znajomym?

Zagadnienie to ma charakter krytyczny. Bez jego stanowczego rozwiązania, czego każdy obywatel ma prawo się domagać, wysiłki w kierunku rozwoju ambitnej turystyki w Beskidzie Niskim są skazane na niepowodzenie. Z drugiej strony warto zauważyć, że jeśli pojedynczy turysta ma niewielkie szanse w starciu z wandalami motoryzacyjnymi to już grupka osób na szlaku turystycznym skutecznie ich odstrasza przez samą swoją obecność.

4. Sposoby zwiększenia udziału utwardzonych dróg leśnych jako sposób organizacji pozyskania drewna w celu ograniczenia erozji podłoża i zwiększeniu stopnia udostępnienia lasu dla ambitnej turystyki zapobiegającej penetracji lasu przez pojazdy nieuprawnione oraz neutralizujące potencjalne żądania ruchów pseudo-ekologicznych zmierzające m.in. do wyłączenia funkcji produkcyjnej i/lub turystycznej lasu.

4.1. Wnioskujemy o podjęcie prac koncepcyjnych, których celem winno być wypracowanie projektu zmian legislacyjnych, które umożliwią tworzenie sieci dróg leśnych (głównych, bocznych, technologicznych) w taki sposób, że rachunek efektywności inwestycji uwzględni wycenę (analiza kosztów i korzyści) realizacji misji turystyczno-edukacyjnej na drogach leśnych oraz możliwe będzie współfinansowanie tak dróg leśnych przez jednostki samorządu terytorialnego jak i dróg komunalnych - przez PGL Lasy Państwowe. Zmiany takie spowodowałyby wzrost udziału trwałych dróg ulepszonych oraz dróg o nawierzchni twardej - nieulepszonej i ulepszonej. Dodatkową funkcją zmiany struktury sieci drogowej winna być retencja wody i zapobieganie erozji zamulającej m.in. zbiornik wodny Jezioro Sieniawskie.

5. Utworzenie przestrzeni rezerwy na wspólne, finansowane programami wsparcia, przedsięwzięcia z gminami Zagłębia Ambitnej Turystyki w zakresie tworzenia kompletnej sieci dróg i ścieżek dla turystyki rowerowej, narciarskiej i pieszej.

5.1. W związku z pkt. 1.4., pkt.4 oraz w związku z trwającym procesem konstrukcji zasad udzielania wsparcia finansowego w ramach nowej perspektywy budżetowej UE wnioskujemy o utworzenie zasobu potencjalnych inwestycji drogowych oraz innych, związanych z zagadnieniem "Turystyki w Lasach Państwowych" to jest na przykład:

* udziału PGL Lasy Państwowe w zagospodarowaniu przestrzeni turystycznej w Rudawce Rymanowskiej (zgodnie z załączonym szkicem koncepcji zagospodarowania),

** wybudowania wieży widokowej na wierchu Bukowica (na przykład na kulminacji Skibce),

*** i innych,

w porozumieniu z reprezentantami branży turystycznej oraz samorządowcami.

Wojciech Krukar

W. Krukar

adres do korespondencji

e-mail: szwedaboguslaw@gmail.com

Bogusław Szweda

B. Szweda

Kombornia 677A

38-420 KORCZYNA

Do wniosku załączamy:

1. Mapkę z zaznaczonymi orientacyjnie punktami początkowymi i końcowymi dróg PRN opisanych w pkt.1.4.
2. Materiał opisowy dotyczący Zagłębia Ambitnej Turystyki.
3. Treść "Porozumienia Zagłębia Ambitnej Turystyki".
4. Szkic koncepcji zagospodarowania "Turystyczna Rudawka w przyszłości".
5. Kopię pisma w sprawie dróg dla turystyki rowerowej wystosowanego przez Radę Zagłębia Ambitnej Turystyki do Marszałka Województwa Podkarpackiego.

6. Nośnik elektroniczny.

REGIONALNA DYREKCJA
LASÓW PAŃSTWOWYCH
38-400 KROSNO, ul. Bieszczadzka 2
Tel. (13) 43 739 00, fax: (13) 43 739 02

Wpłynęło dnia 27.03.2019r. g. 14 53

NACZELNIK
Wydziału Urządzania Lasu

Ireneusz Kimla

**REGIONALNY DYREKTOR
OCHRONY ŚRODOWISKA
W RZESZOWIE**

al. Józefa Piłsudskiego 38
35-001 Rzeszów

WPN.410.4.3.2019.EŚ.3

Rzeszów, dnia 7 czerwca 2019 r.

**Dyrektor
Regionalnej Dyrekcji
Lasów Państwowych w Krośnie
Ul. Bieszczadzka 2
38-400 Krosno**

Działając na podstawie art. 54 ust. 1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r., poz. 2081 ze zm.), Dyrektor Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie wystąpił do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z wnioskiem z dnia 16 kwietnia 2019 r., (data wpływu 23 kwietnia 2019) znak: ZU.6004.1.2016, w sprawie wydania opinii dla projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Rymanów, opracowanego na lata 2019-2028, wraz z prognozą oddziaływania na środowisko. Zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w prognozie określony został m.in. przez RDOŚ w Rzeszowie pismem z dnia 14 grudnia 2016 r., znak: WPN.410.3.16.2016.BA.2.

W związku z powyższym działając na podstawie art. 57 ust. 1 pkt. 2 ww. ustawy Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie przedstawia opinię w przedmiotowej sprawie.

Nadleśnictwo Rymanów położone jest w południowej części województwa podkarpackiego i zarządza gruntami o powierzchni ok. 20 709 ha, z czego 97,43% tej powierzchni stanowią lasy (20 177,62 ha). Należy zaznaczyć, że lasy uznane za ochronne zajmują 17 962,75 ha tj. 89,86% pow. leśnej Nadleśnictwa. Zgodnie z przedłożonym PUL etat użytkowania głównego netto przyjęto na poziomie 903 389 m³, dla porównania etat za okresu ubiegły wyniósł 770 220 m³ czyli został zwiększony o 133 169 m³ netto. Obecna zasobność drzewostanów została określona na poziomie 315 m³/ha, w stosunku do ubiegłego okresu gospodarczego zwiększyła się o 19 m³/ha. Wzrósł również przeciętny wiek drzewostanu z 77 do 84 lat.

Grunty zarządzane przez Nadleśnictwo Rymanów leżą w granicach pięciu obszarów Natura 2000: Ostoja Jaślicka PLH180014, którego całkowita powierzchnia wynosi 29252,1 ha, z czego grunty Nadleśnictwa Rymanów stanowią ok. 34,96%; Rymanów PLH180016 o całkowitej powierzchni 5240,99 ha, z czego grunty Nadleśnictwa stanowią 66,74%; Las Hrabeński o całkowitej powierzchni 125,6 ha, z czego grunty Nadleśnictwa stanowią 95,02%; Patria nad Odrzechową PLH180028 o całkowitej powierzchni 572,89 ha, z czego grunty Nadleśnictwa stanowią 82,10% oraz Beskid Niski PLB180002 o całkowitej powierzchni 151966,61 ha, z czego grunty Nadleśnictwa stanowią 12,47%. Dodatkowo w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa znajdują się dwa obszary Natura 2000: Ładzin PLH180038 i Wiśłok Środkowy z Dopływami PLH180030. Ponadto, na terenie analizowanego Nadleśnictwa znajduje się szereg form

ochrony przyrody tj. trzy rezerwy przyrody (Bukowica, Kamień nad Jaśliskami i Źródlika Jasiołki), Jaśliski Park Krajobrazowy oraz Obszar Chronionego Krajobrazu Beskidu Niskiego.

Spośród ww. obszarów Natura 2000 dwa z nich posiadają Plany Zadań Ochronnych tj. obszar Natura 2000 Ostoja Jaśliska PLH180014 posiada Plan Zadań Ochronnych ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 16 kwietnia 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Podk. z 2015 r. poz. 1332), zmieniony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska z dnia 18 września 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Podk. z 2017 r. poz. 3079). Obszar Natura 2000 Rymanów PLH180016 posiada Plan Zadań Ochronnych ustanowiony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 28 maja 2014 r. (Dz. Urz. Woj. Podk. z 2014 r. poz. 1655), zmieniony Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Rzeszowie z dnia 9 listopada 2017 r. (Dz. Urz. Woj. Podk. z 2017 r. poz. 3700).

Zgodnie z art. 28 ust. 11a ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614 ze zm.), zakres zadań ochronnych dla części obszarów Natura 2000 Las Hrabeński PLH180039, Patria nad Odrzechową PLH180028 oraz Beskid Niski PLB180002 położonych na gruntach objętych Planem Urządzenia Lasu uzgodniono w drodze postanowienia, pismem z dnia 20 marca 2019 r., znak: WPN.6320.3.3.2019.UJ.2, z którego to zapisy przeniesiono do projektu Planu Urządzenia Lasu.

Zgodnie z art. 33 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (Dz. U. z 2018 r., poz. 1614, ze zm.) zabrania się podejmowania działań mogących, osobno lub w połączeniu z innymi działaniami, znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszaru Natura 2000, w tym w szczególności pogorszyć stan siedlisk przyrodniczych, siedlisk gatunków roślin i zwierząt lub wpłynąć negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000. Niedozwolone jest również pogorszenie integralności obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami. W świetle przytoczonego wyżej przepisu, kluczowym jest całościowe przeanalizowanie potencjalnie negatywnego wpływu prowadzonych działań w odniesieniu do wszystkich przedmiotów ochrony ww. obszarów Natura 2000.

Przypomnieć należy również, że zgodnie z art. 52 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r., poz. 2081, ze zm.) informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko Planu Urządzenia Lasu powinny być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy, z wykorzystaniem dostępnych materiałów.

W zawiązku z powyższym wnikliwie przeanalizowano przedłożony projekt PUL wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, zaś szczególną uwagę zwrócono na potencjalnie negatywny wpływ planowanej gospodarki leśnej na obszary Natura 2000 oraz gatunki rzadkie jak również objęte ochroną gatunkową, które nie zostały uznane za przedmioty ochrony ww. obszarów Natura 2000.

W przedłożonej dokumentacji przeanalizowano oddziaływanie projektowanych prac na poszczególne elementy środowiska. Ujęto m.in. wpływ projektu Planu na zachowanie różnorodności biologicznej, w którym to, w celu zachowania bioróżnorodności zwrócono uwagę na takie działania jak np. zachowanie odpowiednich stosunków wodnych, pozostawienie do naturalnego rozkładu starych drzew, ochronę lasów łęgowych i bagiennych, zwiększanie liczby starych drzew.

W Programie Ochrony Przyrody, zostały przedstawione w sposób syntetyczny poszczególne przedmioty ochrony ww. obszarów Natura 2000 z uwzględnieniem orientacyjnej lokalizacji, potencjalnych zagrożeń, podstawowych wymagań dotyczących zachowania pożądanego stanu ochrony przedmiotu ochrony oraz zaleceń mających na celu minimalizację lub też uniknięcie negatywnego wpływu prowadzonych działań gospodarczych na poszczególne przedmioty ochrony.

W ogólnym ujęciu można stwierdzić, że przedłożona dokumentacja uwzględnia wymagane elementy przy ocenie wpływu planowanych prac gospodarczych na środowisko. Projekt przedmiotowego Planu uwzględnia zapisy odnośnie przedmiotów ochrony, zagrożeń i działań ochronnych zawarte w Planach Zadań Ochronnych., niemniej jednak należy zwrócić

uwagę na zaistniałe rozbieżności w dokumentacji analizowanego PUL w stosunku do zapisów Planów Zadań Ochronnych. W przypadku obszaru Natura 2000 Ostoja Jaślińska PLH180014, względem siedliska 7140 torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z (*Scheuchzerio-Caricetea*), w projekcie PUL jako zagrożenie istniejące I02 problematyczne gatunki rodzime, jako ekspansywną roślinę wskazano miętę długolistną *Mentha longifolia*, a zgodnie z zapisem PZO, dla tego siedliska rośliną ekspansywną, uznaną za zagrożenie jest trzęślica modra *Molinia caerulea*. W przypadku siedliska 91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albae*, *Populetum albae*, *Alnion glutinoso-icanae*, olsy źródliskowe) dla działania ochronnego: „Przywrócenie właściwego stanu ochrony siedliska przyrodniczego poprzez pozostawienie płatów siedliska bez użytkowania gospodarczego (za wyjątkiem cięć sanitarnych i usuwania gatunków obcych ekologicznie) lub użytkowania z zachowaniem arealu i cech siedliska”, podmiotem odpowiedzialnym za wykonanie, zgodnie z zapisami PZO, jest właściciel lub użytkownik gruntu, a nie jak wskazano w projekcie PUL sprawujący nadzór nad obszarem Natura 2000.

W projekcie Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Rymanów wyznaczono ostoje ksylobiontów o ogólnej powierzchni 1720,49 ha. Ostoje ksylobiontów zostały wyznaczone m.in. na powierzchni jednego z rezerwatów przyrody oraz ustalonych stref ochrony ptaków, z czego powierzchnia rezerwatu zajmuje ok. 43,21% powierzchni ostoi.

Ponadto, wyznaczono również ok. 228,47 ha powierzchni stref buforowych wzdłuż potoków. Warto podkreślić, że strefy buforowe znajdują się m.in. na siedliskach łągowych, w tym zinwentaryzowanym siedlisku 91E0.

Na stan zachowania kompleksów leśnych, w tym cennych siedlisk jak również niektórych gatunków bezkręgowców, ptaków czy ssaków, nieoceniony wpływ ma obecność martwego drewna. Stąd też kluczowe jest zapewnienie jego odpowiedniej ilości w ekosystemie. Ogółem na terenie Nadleśnictwa miąższość martwego drewna wynosi 531872 m³. Średnia miąższość drzew martwych stojących i leżących w lasach Nadleśnictwa wynosi 28,22 m³/ha. W projekcie Planu zaproponowano również pozostawienie 5% drzewostanów rębnych do naturalnego rozpadu, oraz pozostawienie m.in. drzew biocenotycznych. Działania zaproponowane w projekcie Planu wydają się stanowić zadowalający poziom martwego drewna. Niemniej jednak, należy zwrócić uwagę w jakiej postaci martwe drewno występuje. Istotnym jest, bowiem by były to naziemne i najgrubsze fragmenty martwych drzew, które znacznie lepiej mogą pełnić swoją ekologiczną funkcję w stosunku do dużej liczby małych fragmentów.

Przy ocenie przedłożonego projektu Planu analizie podano również sposób uwzględnienia ochrony gatunków rzadkich i chronionych. Na terenie Nadleśnictwa i w jego zasięgu terytorialnym wg. zapisów POP stwierdzono występowanie 69 gatunków roślin objętych ochroną; 4 gatunki chronionych grzybów, 5 gatunków chronionych owadów, 12 gatunków chronionych płazów; 5 gatunków chronionych gadów; 142 gatunki chronionych ptaków; 3 gatunki ptaków łownych oraz 32 gatunków chronionych ssaków w tym m.in. rysia, żbika, wilka, niedźwiedzia. W przedmiotowym dokumencie zamieszczono również zalecenia odnośnie działań ograniczających ewentualne negatywne wpływy na rośliny objęte ochroną gatunkową, mogące powstać podczas wykonywania zabiegów gospodarczych

Monitoringu skutków realizacji postanowień Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Rymanów, przyjęto w cyklu dziesięcioletnim, według zasad kontroli Inspekcji Lasów Państwowych.

Podsumowując, analiza przedłożonej dokumentacji projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Rymanów wykonanego na lata 2019-2028 wraz z prognozą oddziaływania na środowisko pozwala na stwierdzenie, że planowane działania gospodarcze nie będą mieć negatywnego oddziaływania na środowisko.

Otrzymują:

1. Adresat
2. A/a

p.o. ZASTĘPCY REGIONALNEGO DYREKTORA
OCHRONY ŚRODOWISKA W RZESZOWIE

Antoni Pomykała
Regionalny Konserwator Przyrody w Rzeszowie

**PODKARPACKI
PAŃSTWOWY WOJEWÓDZKI
INSPEKTOR SANITARNY**

ul. Wierzbowa 16
35- 959 Rzeszów

Rzeszów, dnia 25.04.2019 r.

SNZ. 9020.3.4.2019.BW

OPINIA SANITARNA

Na podstawie:

- art. 3 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 59),
- art. 54 ust.1, art. 58 ust. 1, pkt 2. ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r., poz. 2081 z późn. zm.),

Podkarpacki Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny po rozpatrzeniu wniosku Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Krośnie z dnia 16.04.2019r., znak: ZU.6004.1.2016, w sprawie wydania opinii do projektu Planu Urządzenia Lasu na okres od 2019 do 2028 r. dla lasów Nadleśnictwa Rymanów

opiniuje pozytywnie

w zakresie sanitarno-higienicznym projekt Planu Urządzenia Lasu na okres od 2019 do 2028 r. dla lasów Nadleśnictwa Rymanów

UZASADNIENIE

Do uzgodnienia przedłożono projekt Planu Urządzenia Lasu na okres od 2019 do 2028 r. dla lasów Nadleśnictwa Rymanów wraz „Prognozą oddziaływania na środowisko”

Plan obejmuje:

1. ogólny opis lasów nadleśnictwa zawierający wyniki inwentaryzacji stanu lasu, ocenę gospodarki Nadleśnictwa w ubiegłym 10-leciu, plan na kolejne 10-lecie oraz zestawienia tabelaryczne i wykazy;
2. program ochrony przyrody, zawierający opis środowiska przyrodniczego oraz metod jego ochrony i modyfikacji zaplanowanych zabiegów gospodarczych pod kątem ochrony przyrody;
3. opis taksacyjny lasu, zawierający szczegółową inwentaryzację, ocenę stanu lasu, projektowane zabiegi gospodarcze i ochronne;
4. wykazy cięć rębnych i przedrębnych;
5. materiały kartograficzne (mapy o różnej treści i skali);
6. leśną mapę numeryczną, zawierającą bazy geometryczne zasięgu terytorialnego Nadleśnictwa, której dane przechowywane są w formacie wektorowym.

Nadleśnictwo Rymanów, obejmujące powierzchnię 20709,75 ha, położone jest w powiecie krośnieńskim (gminy: Rymanów, Jaśliska, miasto Rymanów Zdrój) i sanockim (gminy: Besko, Bukowsko, Komańcza, Zarszyn).

Głównym celem projektu Planu Urządzenia Lasu jest zachowanie ekosystemu leśnego przy możliwie jak największym zróżnicowaniu biologicznym, oraz zapewnienie równowagi między wszystkimi spełnianymi przez nie funkcjami. Ustalenia PUL uwzględniają aspekty ochrony środowiska w zakresie dostosowania rodzaju i intensywności zabiegów gospodarczych (trzebieże, rębnie) do stanu drzewostanów.

Projekt Planu Urządzenia Lasu nie zawiera zapisów, których realizacja mogłaby mieć znacząco negatywny wpływ na środowisko (zgodnie z Ustawą OOS). Zapisy zawarte w projektowanym planie nie są zamierzeniami inwestycyjnymi, nie ingerują w sposób wykorzystania terenu lub jego przekształcenie.

Szczegółowa analiza projektu PUL przedstawiona w prognozie, nie wykazała negatywnych oddziaływań na środowisko działań przewidzianych w planie. Realizacja PUL nie wpłynie bezpośrednio na ludzi, jako że charakter zaplanowanych zabiegów i działań dotyczy gospodarki leśnej, w tym kształtowania i ochrony ekosystemów leśnych.

W świetle powyższego Podkarpacki Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny orzekł jak w sentencji.

4 upoważnienia
Podkarpackiego Państwowego Wojewódzkiego
Inspektora Sanitarnego

K I E R O W N I K
Działu laboratoryjnego

B. Świątek
mgr inż. Bernadetta Świątek

Otrzymują

1. Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Krośnie
ul. Bieszczadzka 2,
38-400 Krosno
2. a/a